ALAPKÉPZÉS

ANGLISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Bényei Tamás**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali és levelező**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1800**
levelező tagozaton:	**900**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**--**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI
(Kulturális és Innovációs Minisztérium, hivatalos miniszteri kiadvány – 2023.03.24.)

1. **Az alapképzési szak megnevezése**: anglisztika (English and American Studies)

2. **Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: anglisztika alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in English and American Studies

3. **Képzési terület:** bölcsészettudomány

4. **A képzési idő félévekben:** 6 félév

5. **Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6.**A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 222/0231

7. **Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák**
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik az angol nyelvet, az angol nyelvű kultúrákat. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú C1 szintjén képesek angol nyelvű mindennapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Elláthatnak hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, az oktatás, valamint az újságírás és a PR területén középvezetői szintű feladatokat is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. Az angol alapszakos bölcsész
a) **tudása**

A szakot elvégző hallgató tájékozott az angol nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy, Európán kívüli angol nyelvű kultúra legfontosabb vonásait.
Ismeri az angol nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, szépirodalmi, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
Átlátja az angol szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag Tisztában van az anglisztika jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) angol nyelvű szakkifejezéseit.
Összefüggéseiben értelmezi az anglisztika szakhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.
elfogadott kontextusait.

b) **képességei**

kö
Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
Képes legalább egy, Európán kívüli angol nyelvű kultúra, eszmerendszer szempontjából az angol nyelvű kultúrák jelenségeit értelmezni.
Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél angolul, világos, részletes szövegeket alkot sokféle témában, különösen az angolszász kulturális témakörökkel kapcsolatosan.
Műfajilag sokszínű angol nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez.
Kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő angol nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
Világos, részletes szövegeket alkot sokféle témában, különösen az angolszász kulturális témakörökkel kapcsolatosan.
Folyamatos és természetes módon olyan interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, amely egyik félnek sem megterhelő, valamint megérti az anglisztikához kapcsolódó szakmai szövegeket.
Későbbi munkahelyén a szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatokat is elvégez, illetve később irányít.
Irányítás mellett képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre.
Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
Képes a projektalapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
Képes alkalmazói tudását az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni.
Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

c) **attitűdje**

Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
Más kultúrákat elfogad, törekszik azok megismerésére és megértésére.
Igénye van az európai és Európán kívüli kultúrák megismerésére.
Tudatosan képviseli az angol nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
Az angol nyelv-, irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.

Törekszik angol szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseihez kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

d) **autonómiája és felelőssége**

Kialakít olyan történetileg koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
Hatékonyan együttműködik az anglisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
Felelősséget vállal anyanyelvű és angol szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, plágiummentes ismeretközvetítést alkalmaz.
Az anglisztika területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel az anglisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Nyitott az angol nyelvű kultúrák hátterének megismerésére.
Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

8. **Az alapképzés jellemzői**

8.1. **Szakmai jellemzők**

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
angol nyelvfejlesztés 25-40 kredit;
angol nyelvészet 15-40 kredit;
angol nyelvű irodalmak 15-40 kredit;
angol nyelvű kultúrák és társadalmak 15-40 kredit;
választás szerinti szakma-specifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.
8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület művelésére alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.
Az angol szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
az angol nyelv további (amerikanisztika, anglisztika) szakterületi ismeretei vagy
másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. **A képzést megkülönböztető speciális jegyek**

Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.
A képzés angol nyelven folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

8.3. **A szakmai gyakorlat követelményei**

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

9. Záróvizsga-követelmények

A záróvizsga hat részből áll:
I.1 nyelvi készségfelmérés (írásbeli)
I.2 nyelvi készségfelmérés (szóbeli)
II.1 amerikai országismeret (szóbeli)
II.2 brit országismeret (szóbeli)
II.3 nyelvészet és kommunikáció (szóbeli)
III. Szakdolgozatvédés

A vizsgázó teljesítményét minden esetben egytől ötig terjedő osztályzatokkal értékeli a bizottság. A végleges záróvizsga-eredmény a következő hat részjegy számtani átlagából alakul ki: írásbeli nyelvi készségfelmérés, szóbeli nyelvi készségfelmérés, brit országismeret, amerikai országismeret, nyelvészet és kommunikáció és szakdolgozat-védés. Ha bármelyik részjegy elégtelen, akkor a záróvizsga eredménye is elégtelen. Az írásbeli vizsgának meg kell előznie a szóbelit; az előbbi sikeressége a szóbelire bocsátás feltétele. A záróvizsga eredményét a szóbeli vizsga végén az elnök közli a vizsgázóval.

A záróvizsga részletezése
I. Nyelvi készségfelmérés
A vizsga célja az, hogy az angol szakos hallgatók nyelvtudását szakképzésükhöz kapcsolódó témákban mérje. A Közös Európai Referenciakeret C1-es szintjéhez igazodva a következő funkcionális nyelvhasználat mérésére kerül sor:
Írott szöveg értése (információszerzés és érvek keresése): A vizsgázó minden részletében meg tudja érteni a szakterületéhez tartozó szövegek széles körét.
Írásbeli produkció: A vizsgázó világos és jól szerkesztett szövegeket tud írni a szakterületéhez kapcsolódó témákról, képes a lényeges és fontos kérdések kiemelésére, a nézeteket kiegészítő gondolatokkal, érvekkel és megfelelő példákkal fejti ki és támasztja alá, és megfelelő befejezéssel kerekíti le.
Beszédprodukció: A vizsgázó képes az adott témáról világosan és relevánsan beszélni; az altémákat összekapcsolni, valamint a témát lezárni. A vizsgázó jól használja széleskörű nyelvtudását, képes kiválasztani a közlésnek megfelelő nyelvi formákat és stílust. A grammatikai helyesség magas szintjét következetesen fenn tudja tartani folyamatos kommunikációban is.
A vizsga a beszédértést elkülönülten nem méri. Ugyanakkor a szóbeli kommunikáció során a vizsgázónak követni kell tudni a vizsgáztatót, az elhangzott kérdésekre odaillően kell válaszolnia.
A vizsga részei
A vizsga két részből áll: írásbeli feladat (I.1) (tömörítés) és szóbeli vizsga (I.2).
I.1 Az írásbeli tömörítési feladat során a vizsgázó a BA program során általa választott specializációhoz, ill. az angol orientáción belül a választott sávhoz kapcsolódó szöveget kap.
Specializáció: amerikanisztika
Sávok: brit irodalom és kultúra; nyelvészet és kommunikáció
A 600-800 szavas szöveget a vizsgázónak 250-300 szóban kell összefoglalnia. Az értékelés analitikus skála segítségével történik a következő szempontok alapján: témakifejtés, szövegkohézió, nyelvi pontosság, nyelvi választékosság.
A maximálisan adható pontszám: 20 pont.

I.2 A szóbeli vizsgán a BA záróvizsga témaköréhez kapcsolódó szóbeli teljesítmény nyelvi megformáltságát külön értékelő pontozza. Az értékelés analitikus skála segítségével a következő

szempontokra terjed ki: a szóbeli teljesítmény koherenciája és folyamatossága, a beszélgető partner követése, nyelvi pontosság, nyelvi választékosság.
A maximálisan adható pontszám: 20 pont
Az írásbeli és szóbeli nyelvi készségfelmérő vizsgán a maximálisan adható pontszámból (20-20 pont) az alsó ponthatár 60% (12 pont). Érdemjegyek a következő bontásban adhatók:
0-11 elégtelen
12-13 elégséges
14-15 közepes
16-17 jó
18-20 jeles

II.1 Amerikai országismeret (tételsor)
1. The geography of the United States. Geographical regions and natural landscapes.
Cultural regions in the U.S.A. Culture- and region-specific icons, emblems and images of America. Stereotypy. The contributions of literature and popular culture to the iconography of the U.S.A.
2. The American system of government (1). Federal and state institutions. Checks and balances. The American Constitution and civil liberties. Constitutional amendments. The judicial system: the courts and the law.
3. The American system of government (2). Political parties and the election system. The process of electing a president and the electoral college. Lobbyism.
4. Race and ethnicity in America. The ethnic composition of the American population. Major ethnic groups and minorities. Civil rights movements in the U.S.A. The concepts of the melting pot, cultural pluralism, and multiculturalism.
5. The US, the nation of immigrants. Immigration history and federal immigration policies—past and present.
6. The empowerment of American women. Waves of feminism, the intersections of gender, race and class.
7. Factors contributing to cultural stability: belief systems and myth structures. Ideologies of American destiny and identity. Manifest Destiny and New Manifest Destiny. Mission. Redeemer Nation. American ethnocentrism. Civil religion. Recent challenges to cultural stability.
8. The survey of a historical period of your choice. Choose one of the following historical periods for your presentation: (1) the American Revolution; (2) the Civil War decade; (3) the "Gilded Age"; (4) the "Progressive Era"; (5) America between the two world wars; (6) the U.S.A. since 1945.
9. Everyday life in the USA. Holidays in the United States. International, religious, and patriotic holidays. Iconic patriotic shrines in America. Entertainment and the mass media in the U.S.A. Television in U.S. culture. Popular culture. Advertising and the film industry.
10. Regionalism and multiculturalism in North America.

II.2 Brit országismeret (tételsor)
1. Major developments in the history of the four nations of the British Isles up to 1485
(The history of conquest and settlement. Wars in France. The first stages of the unification process.)
2. Britain in the Early Modern period (1485-1800)
(The Reformation. The Elizabethan religious settlement. The causes of the Civil War. The Glorious Revolution. The Hanoverians.)
3. Britain’s changing role in the world
(Foreign policy. Britain's wars, 1485 to the present. Empire and Commonwealth. Britain and the EU.)
4. The British political system
(Constitutional development. The electoral system. The party system. Parliament. The government.)
5. Economy and society
(Economic history. Economic policies. Social classes. Race relations.)
6. The Educational system
(School history. The state school system. Public and other independent schools. The universities.)
7. Religion in Britain
(Religious history. The Church of England. Other religions, churches and religious movements.)
8. Welfare

(The origins of the welfare state. The NHS. The NHS reforms of the 1980s and 1990s. The benefits system.)
9. Post-1945 political history up to 1970
10. Post-1945 political history from 1970 to 1997

II.3 Nyelvészet és kommunikáció (tételsor)
1. Fundamentals of language and linguistics
2. The basics of speech production
3. Phonological processes and variation
4. The structure of words
5. Cross-linguistic variation in morphology
6. Word classes
7. Sentence structure
8. Variation in syntax
9. Basic concepts of semantics
10. Word meaning
11. Gricean implicature
12. Stages of acquiring a language and the critical period
13. From L1 to L2
14. Socially conditioned variation
15. Brain, mind and language

III. Szakdolgozat-védés
A záróvizsga-bizottság kérdéseket fog feltenni a szakdolgozattal kapcsolatban, ami azt a célt szolgálja, hogy a bizottság megbizonyosodjon: a szakdolgozat valóban a jelölt munkája, és a jelölt megfelelően tájékozott a szakdolgozat szűkebb szakterületén.

AZ ANGLISZTIKA SZAK KREDITLISTÁJA

Az anglisztika alapszak tanterve a következő modulokból épül fel:

1.A.	Alapozó ismeretek	12 kredit
1.B.	Angol nyelvfejlesztés	30 kredit
2.A.	Szakmai ismeretek (törzsmodulok + specializáció 24 + 50 kredit)	74 kredit
2.B	Szakdolgozat	4 kredit
3.	Választott szakmai specializáció vagy minor szak	50 kredit
4.	Szabadon választható	10 kredit

Az 1.A, 1.B., 2.A. és 2.B. modulok elvégzése minden anglisztika szakos hallgató számára kötelező, és ehhez kiegészítésképpen választhat bármilyen szakmai specializációt, amelyet akár az Angol-Amerikai Intézet, akár más kari egység hirdet meg. A szabadon választható modul 10 kreditjét teljesen szabadon felhasználthatja a kar bármely intézete által meghirdetett kurzusok közül.
Annak érdekében, hogy a hallgatók képzésük utolsó két félévében mélyebb betekintést nyerhessenek a szakmára jellemző szakterületekbe, az anglisztika alapszakon belül amerikanisztika specializációt vagy anglisztika specializációt lehet választani. Az anglisztika specializáció brit irodalom és kultúra sávra és nyelvészet és kommunikáció sávra bomlik szét, melyeknek hallgatói azonban nagy szabadsággal választhatnak kurzusokat a másik sáv, illetve az amerikanisztika specializáció kínálatából is.
A sávra jelentkező hallgatóknak legalább 5 tárgyat kell teljesíteniük az adott sávban. A további 4 tárgyat az anglisztika specializáció bármelyik sávjából (brit irodalom és kultúra sáv vagy nyelvészet és kommunikáció sáv), illetve az amerikanisztika specializáció kínálatából is választhatják a tantervi hálóban feltűntetett megszorításokkal:
Az anglisztika szakos hallgatónak lehetősége van továbbá olyan angol nyelvű specializációs modulok közül választani, amelyek tovább mélyítik az angol nyelvvel és kultúrával kapcsolatos ismereteit és

amelyek segítségével közvetlenül felhasználható elméleti és gyakorlati tudást szerezhet. Ezek az 50 kredites specializációs modulok a következők:

1. Üzleti angol /Business English
2. Angol/Magyar fordítás / English/Hungarian Translation

1.A. Alapozó ismeretek 12 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
A. Általános bölcsész						
BTAT101BA	Filozófia	2	koll	2		2
BTAN10000BA-K2	Essay Writing and Research	2	gyj	2		2
BTAN12000BA	British Civilization	2	gyj	2		1
BTAN13000BA-K2	American Civilisation	2	gyj	2		2
B. Közös modern filológiai modul						
BTAT103BA	Bevezetés a nyelvtudományba	2	koll	2		1
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtudományba	2	koll	2		1

1.B. Angol nyelvfejlesztés 30 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
A. Általános nyelvi-nyelvtani modul						
BTAN10001BA	Skills Development (R & SP)	2	gyj	3		1
BTAN10002BA	Skills Development (Sp & L)	2	gyj	3		2
BTAN10003BA	Skills Development (Wr & Comp)	2	gyj	3		1
BTAN10004BA-K2	Grammar in Context	2	gyj	2		1
BTAN10005BA-K2	Translation	2	gyj	2		1
BTAN11001BA-K2	Vocabulary Building	2	gyj	2		2
BTAN10006BA-K3	Advanced Writing and Composition	2	gyj	3		2
BTAN20001BA-K3	English Pronunciation	2	gyj	3		1
BTAN11006BA	The Structure of English: The Noun Phrase and The Verb Phrase	2	koll	3		1
BTAN11002BA-K3	Targeting the Verb Phrase	2	gyj	3		2
BTAN10009BA-K3	B. Nyelvi alapvizsga	--	koll	3	BTAN10004BA BTAN10001BA BTAN10003BA	2

Eddig a pontig a képzés azonos minden anglisztika szakos hallgató számára.

2.A. Szakmai ismeretek
a) AMERIKANISZTIKA specializáció:

Törzsmodulok 24 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
A. Nyelvészeti modul						
BTAN21001BA-K3	Targeting the Noun Phrase	2	gyj	3		3
BTAN21002BA-K3	Introduction to Linguistics	2	gyj	3		3
BTAN11005BA-K3	The English Sentence	2	koll	3		3
BTAN21003BA-K3	Challenging Grammar	2	gyj	3	BTAN10009BA	4
B. Irodalmi modul						
BTAN22001BA	Introduction to Literature and Culture	2	koll	3	BTAN12000BA	3
BTAN22004BA	British Literary Seminar	2	gyj	2		4
BTAN22003BA-K2	British Literature to 1945	2	koll	2		4
BTAN22008BA-K3	Modern British Literature and Culture 1	2	gyj	3	BTAN10000BA	3
C. Történelmi és kulturális modul						
BTAN22006BA	History of the British Isles	2	gyj	2		2

Amerikanisztika specializáció 50 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN23000BA-K2	American Literature 1	2	gyj	2	BTAN13000BA	3
BTAN23001BA-K2	American Literature 2	2	gyj	2	BTAN23000BA	4
BTAN23002BA-K2	American Literature 3	2	koll	2		4
BTAN33000BA-K2	American Literature 4	2	gyj	2	BTAN23001BA	5
BTAN23004BA-K3	History of the USA	2	gyj	3	BTAN13000BA BTAN10009BA	4
BTAN23005BA-K3	American Culture and Institutions	2	gyj	3	BTAN13000BA BTAN10009BA	3
BTAN32000BA-K3	Literary and Cultural Theory	2	koll	3	BTAN10009BA	5
BTAN22002BA-K3	Introduction to Literature and Visual Culture	2	gyj	3	BTAN10000BA	3
BTAN33001BA-K3	Introduction to American Studies	2	koll	3	BTAN23005BA BTAN23004BA	5
BTAN33002BA-K3	American-Hungarian Relations and Contacts	2	koll	3	BTAN10009BA BTAN23004BA	6
BTAN33011BA	Regional and Multicultural Studies	2	koll	3	BTAN10009BA	6
BTAN34001BA-K3	Aspects of American English	2	koll	3	BTAN10009BA	5
BTAN33004BA-K3	Ethnic and Minority Cultures in North America	2	gyj	3	BTAN10009BA	5
BTAN33005BA-K3	Contemporary American Society	2	gyj	3	BTAN10009BA	6
BTAN33006BA-K3	Genre Studies in American Literature	2	gyj	3	BTAN23001BA	6

BTAN33010BA	American Language and Culture	2	gyj	3	BTAN10009BA	5
BTAN24000BA-K3	Introduction to Applied Linguistics	1	koll	3		4
BTAN33099BA	Szakdolgozatíró konzultációs szeminárium	0	min.ai.	1		5
BTAN33009BA-MZV	Modulzáró vizsga (Amerikanisztika szakirány)	--	koll	2	BTAN10009BA	6

* Modern British Literature and Culture 2. A 4. félévben teljesítendő tantárgy, minden Anglisztika BA-s hallgató számára kötelező.

VAGY
2.A. Szakmai ismeretek
b) ANGLISZTIKA specializáció, BRIT IRODALOM ÉS KULTÚRA SÁV

Törzsmodulok 24 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
A. Nyelvészeti modul						
BTAN21001BA-K3	Targeting the Noun Phrase	2	gyj	3		3
BTAN21002BA-K3	Introduction to Linguistics	2	gyj	3		3
BTAN11005BA-K3	The English Sentence	2	koll	3		3
BTAN21003BA-K3	Challenging Grammar	2	gyj	3	BTAN10009BA	4
BTAN24000BA-K3	Introduction to Applied Linguistics	1	koll	3		4
B. Irodalmi modul						
BTAN23000BA-K2	American Literature 1	2	gyj	2	BTAN13000BA	3
BTAN23001BA-K2	American Literature 2	2	gyj	2	BTAN23000BA	4
BTAN23002BA-K2	American Literature 3	2	koll	2	BTAN23000BA	4
C. Történelmi és kulturális modul						
BTAN23005BA-K3	American Culture and Institutions	2	gyj	3	BTAN13000BA BTAN10009BA	3

Specializáción belüli, de sávon kívüli tantárgyak: 20 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN22006BA	History of the British Isles	2	gyj	2		2
BTAN22008BA-K3	Modern British Literature and Culture 1	2	gyj	3	BTAN10000BA	3
BTAN23004BA-K3	History of the USA	2	gyj	3	BTAN13000BA BTAN10009BA	4
BTAN22001BA	Introduction to Literature and Culture	2	koll	3	BTAN12000BA	3
BTAN22002BA-K3	Introduction to Literature and Visual Culture	2	gyj	3		3
BTAN22009BA-K2	Modern British Literature and Culture 2	2	gyj	2	BTAN22008BA	4
BTAN22003BA-K2	British Literature to 1945	2	koll	2		4

BTAN22004BA	British Literary Seminar	2	gyj	2		4

Brit irodalom és kultúra sáv 30 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN32000BA-K3	Literary and Cultural Theory*	2	koll	3	BTAN10009BA	5
BTAN32001BA-K3	Introduction to Irish Studies*	2	koll	3	BTAN10009BA	5
BTAN32002BA-K3	British Society and Gender*	2	koll	3	BTAN10009BA	6
BTAN32003BA-K3	Periods in British Literature**	2	gyj	3	BTAN10009BA	5
BTAN32004BA-K3	New Literatures and Cultures in English**	2	gyj	3	BTAN10009BA	6
BTAN32005BA-K3	Genres in British Literature and Film**	2	gyj	3	BTAN10009BA	6
BTAN32006BA-K3	Topics in British and Irish Literature and Film**	2	gyj	3	BTAN10009BA	5
BTAN32007BA-K3	Topics in British and Irish Society and Gender**	2	gyj	3	BTAN10009BA	5
BTAN32008BA-K3	Topics in British and Irish History and Culture**	2	gyj	3	BTAN10009BA	6
BTAN32009BA	Szakdolgozatíró konzultációs szeminárium *	0	minősített ai.	1	BTAN10009BA	5
BTAN32099BA-MZV	Modulzáró vizsga (Brit irodalom és kultúra sáv) *	--	koll	2	BTAN10009BA	6

* Kötelező tárgyak

** Kötelezően választható tárgyak.

VAGY

2.A. Szakmai ismeretek

b)ANGLISZTIKA specializáció, NYELVÉSZET ÉS KOMMUNIKÁCIÓ SÁV

Törzsmodulok 24 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
A. Nyelvészeti modul						
BTAN21001BA-K3	Targeting the Noun Phrase	2	gyj	3		3
BTAN21002BA-K3	Introduction to Linguistics	2	gyj	3		3
BTAN11005BA-K3	The English Sentence	2	koll	3		3
B. Irodalmimodul						
BTAN22001BA	Introduction to Literature and Culture	2	koll	3	BTAN12000BA	3
BTAN23000BA-K2	American Literature 1	2	gyj	2	BTAN13000BA	3
BTAN23001BA-K2	American Literature 2	2	gyj	2	BTAN23000BA	4
BTAN23002BA-K2	American Literature 3	2	koll	2	BTAN23000BA	4
C. Történelmi és kulturális modul						

BTAN23005BA-K3	American Culture and Institutions	2	gyj	3	BTAN13000BA BTAN10009BA	3
BTAN23004BA-K3	History of the USA	2	gyj	3	BTAN13000BA BTAN10009BA	4

Specializáción belüli, de sávon kívüli tantárgyak: 20 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN21003BA-K3	Challenging Grammar	2	gyj	3	BTAN10009BA	4
BTAN24000BA-K3	Introduction to Applied Linguistics	1	koll	3		4
BTAN22006BA	History of the British Isles	2	gyj	2		2
BTAN22003BA-K2	British Literature to 1945	2	koll	2		4
BTAN22004BA	British Literary Seminar	2	gyj	2		4
BTAN22008BA-K3	Modern British Literature and Culture 1	2	gyj	3	BTAN10000BA	3
BTAN22009BA-K2	Modern British Literature and Culture 2	2	gyj	2		4
BTAN22002BA-K3	Introduction to Literature and Visual Culture	2	gyj	3	BTAN10000BA	3

Nyelvészet és kommunikáció sáv 30 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN40001BA	Syntax and Morphology **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40002BA	Language Acquisition **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN31005BA-K3	Semantics and Pragmatics **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40006BA-K3	Computers and Language **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40029BA	Varieties of English **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40015BA	Introduction to Language Teaching Methods **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40025BA-K3	Topics in Language Research **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40016BA-K3	The Study of Sounds **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40017BA	The Social and Discourse Aspects of Language **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40007BA	Evaluation and Assessment **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40022BA	Child Language **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40023BA	The Science of Words **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40026BA	Advanced Topics in Language Studies **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40027BA	Experimental Linguistics **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40028BA	Topics in Digital Humanities **	2	gyj	3	BTAN10009BA	5-6
BTAN40009BA	Szakdolgozatíró konzultációs szeminárium	0	minősítettai.	1	BTAN10009BA	5

BTAN40099BA-MZV	Modulzáró vizsga (Nyelvészet és kommunikáció sáv)	--	koll	2	BTAN10009BA	6

** Kötelezően választható tárgyak.
A kötelezően választható tárgyakból kilencet kell teljesíteni.

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

2.B. Szakdolgozat 4 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN30009BA-K4	Szakdolgozat	0	gyj	4		6
	Záróvizsga	--	zv.	0		6

3. VÁLASZTOTT SZAKMAI SPECIALIZÁCIÓ: 50 kredit

3.A. ÜZLETI ANGOL specializáció
A specializáció 50 kreditje a következőképpen teljesíthető:
– kötelező tárgy: 3x5 + 10x3 kredit összesen 45 kredit
– a modulzáró vizsga: 5 kredit.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN25016BA	An Introduction to the World of Business	2	koll	5	BTAN10009BA	3.
BTAN25017BA	Advertising	2	koll	5	BTAN10009BA	4.
BTAN25018BA	Regularities and Variations	2	koll	5	BTAN25016BA	5.
BTAN27014BA	Skills Development	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.
BTAN35006BA	English for Specific Purposes	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.
BTAN25019BA	Intercultural Communication	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.
BTAN25005BA	Business Correspondence	2	gyj	3	BTAN10009BA	4.
BTAN25003BA	Resources for Business English	2	gyj	3	BTAN10009BA	4.
BTAN35019BA	Real-Life Business	2	gyj	3	BTAN25016BA	5.
BTAN25007BA-K3	English in Advertising and the Media	2	gyj	3	BTAN25016BA	5.
BTAN25015BA	Business Presentations	2	gyj	3	BTAN25016BA	6.
BTAN25002BA	A Multimedia Course in Business English	2	gyj	3	BTAN25016BA	6.
BTAN37010BA	Verbal and Visual Communication	2	gyj	3	BTAN25016BA	6.
BTAN27001BA	Introduction to Information Technology*	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.-6.
BTAN27017BA	Special Topics in Writing*	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.-6.
BTAN25010BA	The Terminology of Business English*	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.-6.
BTAN35002BA	The Internet for Business*	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.-6.
BTAN35099BA	Modulzáró vizsga	--	gyj	5	BTAN10009BA	6.

*Ezek a kurzusok a képzés bármelyik 3 kredites kurzusát kiválthatják. Meghirdetésük attól függ, hogy egy adott félévben milyen gyakorlati vagy vendégoktatói lehetőség kínálkozik.

3.B. ANGOL/MAGYAR FORDÍTÁS specializáció
A specializáció 50 kreditje a következőképpen teljesíthető:

– kötelező tárgy: 3x5 + 10x3 kredit összesen 45 kredit
– a modulzáró vizsga: 5 kredit.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN20101BA	Introduction to the Theory and Practice of Translation	2	koll	5	BTAN10009BA	3.
BTAN20102BA	Translating ESP – I	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.
BTAN20104BA	Translating News – I	2	gyj	3	BTAN10009BA	3.
BTAN20108BA	'Hunglish' and 'Engarian': Problems and Common Mistakes in H/E and E/H Translation	2	koll	5	BTAN10009BA	4.
BTAN20110BA	Translating Literature – I	2	gyj	3	BTAN10009BA	4.
BTAN20105BA	Translating News – II	2	gyj	3	BTAN10009BA	4.
BTAN20113BA	Aspects of English	2	koll	5	BTAN10009BA	5.
BTAN20103BA	Translating ESP – II	2	gyj	3	BTAN10009BA	5.
BTAN20111BA	Translating Literature – II	2	gyj	3	BTAN10009BA	5.
BTAN20114BA	Szakmai gyakorlat – I	2	gyj	3	BTAN10009BA	5.
BTAN20116BA	Intercultural Topics in Translation	2	gyj	3	BTAN10009BA	6.
BTAN20112BA	Translating Literature – III	2	gyj	3	BTAN10009BA	6.
BTAN20115BA	Szakmai gyakorlat – II	2	gyj	3	BTAN10009BA	6.
BTAN20109BA-K5	Modulzáró vizsga	--	koll	5	BTAN10009BA	6.

4. Szabadon választható: 10 kredit

MINOR SZAK (50 kredit)
A nem anglisztika szakos hallgatók számára az Angol-Amerikai Intézet alapszakos specializációs programot biztosít 50 kredit értékben. A minor szak tanterve 4 félévre készült, amiből az is következik, hogy a hallgató csak a 3. félévben kezdheti el hasonlóan a többi specializációhoz.
Az alapszakos specializáció (minor) felvételi követelménye: emelt szintű érettségi vagy középfokú komplex nyelvvizsga.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
B. Közös modern filológiai modul						
BTAT103BA	Bevezetés a nyelvtudományba	2	koll	2		3.
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtudományba	2	koll	2		3.
C. Általános nyelvi modul						
BTAN18001BA	Skills Development (R & SP)	2	gyj	3		3.
BTAN18002BA	Skills Development (Sp & L)	2	gyj	3		4.
BTAN18003BA	Skills Development (Wr & Comp)	2	gyj	3		3.
BTAN18004BA-K3	Targeting the Verb Phrase	2	gyj	3		4.
D. Bevezető anglisztikai szakmai modul						
BTAN18010BA	The Structure of English: The Noun Phrase and The Verb Phrase	2	koll	3		3.
BTAN18007BA	British Civilization	2	gyj	3		3.
BTAN18009BA	E. Nyelvi alapvizsga		koll	3	BTAN18001BA BTAN18003BA	4.
Törzsmodulok						

A. Nyelvi modul						
BTAN28000BA-K3	The English Sentence	2	koll	3		5.
B. Nyelvészeti modul						
BTAN28012BA	Introduction to Linguistics	2	gyj	2		5
BTAN28011BA	Introduction to Applied Linguistics	1	koll	3		6.
C. Irodalmi-kulturális modul						
BTAN28003BA	British Literature to 1945	2	koll	2		6
BTAN28004BA	Modern British Literature and Culture 1	2	gyj	3		5
BTAN28005BA	American Literature 2	2	gyj	2		4.
BTAN28006BA	American Literature 3	2	koll	2		4.
D. Történelmi-országismereti modul						
BTAN28007BA	History of the British Isles	2	gyj	2	BTAN18007BA	4.
BTAN28009BA-K3	History of the USA	2	gyj	3		6.
BTAN28010BA-K3	American Culture and Institutions	2	gyj	3		5.

GERMANISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány, modern filológia**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Horváth Andrea**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen–nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**Germanisztika, német alapszakos bölcsész 1500; Germanisztika, néderlandisztika alapszakos 1800;**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

1. Az alapképzési szak megnevezése: germanisztika (Germanic Studies)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
- germanisztika, német alapszakos bölcsész
- germanisztika, néderlandisztika alapszakos bölcsész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
- Philologist in Germanic Studies, Specialized in German Studies
- Philologist in Germanic Studies, Specialized in Netherlandistic Studies
- választható szakirányok: német, néderlandisztika,
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan germanisztikai szakemberek képzése, akik a germanisztika területén, valamint általános bölcsész- és társadalomtudományi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati tájékozottsággal rendelkeznek, amely ismeretek révén képesek szakmájuk sokoldalú, inter- és multidiszciplináris gyakorlati és elméleti művelésére. Magas szinten ismerik a szakiránynak megfelelően a német vagy a holland nyelvet, a germán eredetű kultúrákat. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú, C1 szintjén képesek a szakiránynak megfelelően német vagy holland nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. A német nemzetiségi szakirányon végzettek behatóan ismerik a hazai németség nyelvét, történelmét, néprajzát, irodalmát, jog- és intézményrendszerét. Elláthatnak hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, valamint az újságírás és a PR területén is középvezetői feladatokat. A nemzetiségi német szakirányon végzettek ismereteiket a hazai nemzetiségi szervezetek, önkormányzati és kulturális intézmények kötelékében hasznosíthatják. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A germanisztika, német alapszakos bölcsész
***a)* tudása**

Ismeri a szakiránynak megfelelő germán nyelv beszélt és írott változatának szabályait, ismeretekkel rendelkezik az elvégzett szakiránynak megfelelő nyelv variánsairól, regisztereiről.
Tájékozott a választható szakirányoknak megfelelő nyelvek és kultúrák körében, ismeri azok történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű ország, illetve országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű kultúrák jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
Átlátja a szakiránynak megfelelő nyelvű szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
Tisztában van a germanisztika jellemző kutatási kérdéseivel, irányzataival, korszerű elemzési és értelmezési módszereivel.
Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakiránynak megfelelő nyelvű szakkifejezéseit.

***b)* képességei**

A szinkron nyelvállapot fonetikai, fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzusszintű jellemzőinek és ezek összefüggéseinek ismeretében képes a szakiránynak megfelelő nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.
Értelmezi a szakiránynak megfelelő nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
Interkulturális kommunikatív kompetenciák birtokában képes a kultúrák közötti közvetítésre.
Képes műfajilag sokszínű, a szakiránynak megfelelő nyelvű szövegek és kulturális jelenségek értelmezésére.
Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat kritikusan, értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.
Képes alapvető kutatási technikák alkalmazására, szakmai kérdések megoldására a nyelv-, az irodalom- és a kultúratudomány területén.
Képes tudását, az egyéni és szervezeti erőforrásokkal tudatosan gazdálkodva, önállóan fejleszteni.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten vállalja szakképzettsége átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati normáinak hiteles közvetítését, nyitott az új jelenségek és eredmények befogadására.
Elkötelezett a szakiránynak megfelelő nyelv és kultúra megismertetése iránt, törekszik megszerzett tudása kreatív felhasználására.
Törekszik nyelvi tudásának és általános ismeretanyagának folyamatos fejlesztésére.
Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
Igénye van az európai, és az azon kívüli kultúrák sokszínűségének megismerésére.
Elfogadja a magyar és az európai identitások vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
Nyitott a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetősége irányába.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
Hatékonyan együttműködik a germanisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
A germanisztika területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a germanisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Német szakirányon továbbá a germanisztika, német alapszakos bölcsész

***a)* tudása**
Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a német nyelv variánsairól, regisztereiről.
Tájékozott a német nyelvű kultúrák területén, ismeri azok történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
Ismeri a német nyelvű országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
Ismeri a német nyelvű irodalmak, kultúrák jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
Ismeri a német nyelvű irodalmak, kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
Átlátja a német nyelvű szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
***b)* képességei**
Képes Magyarország és a német nyelvű országok társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
Képes német nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

7.1.2.3. Néderlandisztika szakirányon továbbá a germanisztika, néderlandisztika alapszakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri a beszélt és írott holland nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a holland nyelv változatairól, regisztereiről.
Tájékozott a holland nyelvű és a régi németalföldi irodalom és kultúra területén.
Ismeri a célnyelvű ország földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
Alapfokú ismeretekkel rendelkezik a holland üzleti kommunikáció nyelvében és kultúrájában.
Ismeri a holland kultúra írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
Átlátja a holland szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
***b)* képességei**
Képes Magyarország és a holland nyelvterület társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
Képes holland nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, germán nyelvek és kultúrák, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 10-16 kredit;
germanisztikai szakmai ismeretek: 150-164 kredit, amelyből
germanisztikai alapozó modul (nyelvgyakorlat: német, holland, svéd, norvég, illetve dán nyelvi ismeretek elmélyítése; kulturális ismeretek) 20-30 kredit,
a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, nyelvészeti ismeretek, irodalmi ismeretek, kultúra- és médiatudományi ismeretek) 80-90 kredit,
választás szerinti szakmaspecifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.
8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya
a) német szakirány
germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];

történelmi és jelenkori országismeret (a német nyelvű országok földrajza történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
a német szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás);
kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs német kultúra, kultúraközvetítés);
irodalmi ismeretek (a német nyelvű irodalmak története: korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés, módszerek);
nyelvészeti ismeretek [szinkrón rendszernyelvészet (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika), szövegnyelvészet, fejlődési tendenciák, nyelvi változatok);
kutatásmódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);

b) néderlandisztika szakirány
germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
holland nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
történelmi és jelenkori országismeret (a holland nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
kultúrtörténet.
a néderlandisztika szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás, holland grammatika);
kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális néderlandisztika; a kortárs holland nyelvű kultúra, kultúraközvetítés);
irodalmi ismeretek (a régi németalföldi irodalom és a modern holland és flamand irodalom, korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
nyelvészeti ismeretek [a mai holland nyelv rendszere (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaxis), szövegnyelvészet, variációs nyelvészet];
kultúra- és médiatudományi ismeretek;
kutatásmódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);
8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.
A germanisztika szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,
az alapképzési szak másik szakiránya vagy
másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni. A képzés az adott szakirány nyelvén folyik.
A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.
.

9. Záróvizsga-követelmények

9.1. Német szakirány

A germanisztika alapszakos diploma feltétele az alapszakon belül kiírt témákból elkészített és elfogadott szakdolgozat, valamint a sikeres záróvizsga. A diplomamunka egy mellékletek nélkül legalább 20 oldal terjedelmű (30.000 leütés szóközök nélkül) írásbeli dolgozat (tudományos dolgozat, prezentáció, szótár, esszé, stb.). A dolgozat nyelve a választott szakirány nyelve (német). A diplomamunka 4 kreditpont értékű, és elfogadása feltétele a záróvizsgára bocsátásnak. A dolgozat témáját a hallgató a szakirányt gondozó képzésben (Germanisztikai Intézet) közzétett témajegyzék alapján választja ki. A listát az Intézet a TVSZ-ben rögzített időre közzéteszi, és folyamatosan frissíti. A német szakirányon tanuló hallgatók ebből a listából választhatnak, függetlenül attól, hogy milyen specializációt vagy minor szakot vettek fel. A diplomadolgozatot a képzésben a *Szakdolgozatíró szeminárium* keretében készítik el a hallgatók.
A záróvizsga feladata az alapszakos képzés során megszerzett készségek és képességek tesztelése, valamint a szakdolgozat védése.
A záróvizsgára bocsátás előfeltételei:
Sikeres diplomamunka
A diplomamunkáról készült írásbeli bírálat benyújtása
Az alapszakhoz szükséges kreditmennyiség megszerzése
A záróvizsga részei
Egy írásbeli nyelvi vizsgából, amelyen a hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy a felsőfokú C-típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten tudják használni a választott nyelvet. A számonkérés formája egy többféle feladattípust tartalmazó nyelvi teszt (minimális teljesítési szint: 60%).
Egy szóbeli részből, amelyen a hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy elsajátították a képzési terv által előírt legfontosabb ismereteket, és hogy szóbeli kifejező készségük megfelel a felsőfokú C-típusú nyelvvizsgának.
A szóbeli vizsgára bocsátás előfeltételei:
Sikeres írásbeli vizsga (minimális teljesítési szint: 60%).
A diplomadolgozatról készült írásbeli bírálat.
A szóbeli számonkérés formája: a szakdolgozat hagyományos módon vagy multimediális háttérrel készült 10-15 perces bemutatása német nyelven, szabad előadásban. Az előadás során a hallgatónak bizonyítania kell a választott témában való jártasságát, hogy képes önállóan és szabadon beszélni, gondolatait helyes és választékos németséggel megformálni, illetve a bizottság kérdéseire válaszolni. A hallgatónak azt is igazolni kell, hogy elsajátította azoknak a prezentációs technikákat, amelyeket az előadás során használ. A vizsga egy erre a célra kijelölt, változó összetételű bizottság előtt történik, amely értékeli a hallgató szóbeli vizsgán tett teljesítményét. A vizsga a német alapszakos hallgatók előtt nyilvános.
A szóbeli vizsga értékelése: A vizsgabizottság a hallgató teljesítményét a következő részekre adott érdemjegyek átlagával értékeli: a hallgató nyelvi felkészültsége; a témában való jártasság; a bemutatás módja. Ha a fentiek közül bármelyikre elégtelen osztályzatot kap a hallgató, a szóbeli vizsgát meg kell ismételni, de új témát a hallgatónak nem kell választania.
A záróvizsga teljesítésének értékelése: A záróvizsga jegye a két rész átlagának az eredménye érdemjegyben megállapítva. A záróvizsga teljesítéséért kreditpont nem jár. Az írásbeli és a szóbeli vizsgaalkalmak megismétlése a mindenkori Kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat megfelelő helyeivel összhangban lehetséges.

9.2 Néderlandisztika szakirány

A germanisztika alapszakos diploma feltétele az alapszakon belül kiírt témákból elkészített és elfogadott diplomamunka valamint a sikeres záróvizsga. A diplomamunka egy mellékletek nélkül legalább 20 oldal terjedelmű (30.000 leütés szóközök nélkül) írásbeli dolgozat (tudományos dolgozat, prezentáció, szótár, esszé, stb.). A dolgozat nyelve a választott szakirány nyelve (holland). A diplomamunka 4 kreditpont értékű, és elfogadása feltétele a záróvizsgára bocsátásnak. A dolgozat témáját a hallgató a szakirányt gondozó képzésben (Néderlandisztika Tanszék) közzétett témajegyzék alapján választja ki. A listát a Tanszék a TVSZ-ben rögzített időre közzéteszi, és folyamatosan frissíti. A néderlandisztika szakirányon tanuló hallgatók ebből a listából, vagy a tanszék oktatóival egyeztetett más témákból választhatnak, függetlenül attól, hogy milyen specializációt vagy minor szakot vettek fel.
A záróvizsga feladata az alapszakos képzés során megszerzett készségek és képességek tesztelése, valamint a szakdolgozat védése.
A záróvizsgára bocsátás előfeltételei:
Sikeres diplomamunka
A diplomamunkáról készült írásbeli bírálat benyújtása
Az alapszakhoz szükséges kreditmennyiség megszerzése
A záróvizsga két részből áll:
Egy írásbeli nyelvi vizsgából, amelyen a hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy a felsőfokú C-típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten (bővített szakmai nyelvhasználat) tudják használni a választott nyelvet. A számonkérés formája egy többféle feladattípust tartalmazó nyelvi teszt (minimális teljesítési szint: 60%).
Egy szóbeli részből, amelyen a hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy elsajátították a képzési terv által előírt legfontosabb ismereteket, és hogy szóbeli kifejező készségük megfelel a felsőfokú C-típusú nyelvvizsgának megfelelő szintnek.
A szóbeli vizsga tárgyai:
Germán nyelvek és kultúrák
Nyelvészeti ismeretek
Irodalmi ismeretek
Kultúra- és médiatudományi ismeretek
A specializáció tárgyai
A szóbeli vizsgára bocsátás előfeltételei:
Sikeres írásbeli vizsga (minimális teljesítési szint: 60%).
A diplomadolgozatról készült írásbeli bírálat.
A szóbeli számonkérés formája: a szakdolgozat hagyományos módon vagy multimediális háttérrel készült 10-15 perces bemutatása holland nyelven, szabad előadásban. Az előadás során a hallgatónak bizonyítania kell a választott témában való jártasságát, hogy képes önállóan és szabadon beszélni, gondolatait helyes és választékos hollandsággal megformálni, illetve a bizottság kérdéseire válaszolni. A hallgatónak azt is igazolni kell, hogy elsajátította azokat a prezentációs technikákat, amelyeket az előadás során használ. A vizsga egy erre a célra kijelölt, változó összetételű bizottság előtt történik, amely értékeli a hallgató szóbeli vizsgán tett teljesítményét.
A szóbeli vizsga értékelése: A vizsgabizottság a hallgató teljesítményét a következő részekre adott érdemjegyek átlagával értékeli: a hallgató nyelvi felkészültsége, a témában való jártasság, a bemutatás módja. Ha a fentiek közül bármelyikre elégtelen osztályzatot kap a hallgató, a szóbeli vizsgát meg kell ismételni, de új témát a hallgatónak nem kell választania.
A záróvizsga teljesítésének értékelése:
A záróvizsga jegye a két rész átlagának az eredménye érdemjegyben megállapítva. A záróvizsga teljesítéséért kreditpont nem jár. Az írásbeli és a szóbeli vizsgaalkalmak megismétlése a mindenkori Kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat megfelelő helyeivel összhangban lehetséges.

Javasolt szakdolgozati témák:
1. Szakdolgozati témák Germán nyelvek és kultúrák témakörben
De Nederlandenin de middeleeuwen
Hongaars-Nederlandsebetrekkingenin de vroegmoderne tijd
Hongaars-Nederlandsebetrekkingenin de twintigste eeuw
Nederland in de Europese Unie
België in de Europese Unie

2. Szakdolgozati témák Nyelvészeti ismeretek témakörben
Vertalen – tussen letterkunde en taalkunde, tussen theorie en praktijk, tussen kunst en beroep
NVT vs. NT2: verschillen en overeenkomsten in de 21ste eeuw
NVT in Hongarije: middelbaar vs. hogeronderwijs
Nederlands in de wereld: status en vorm van het Nederlands buiten de taalgrens
Contrastieve morfologie: Duitse vs. Nederlandse woordvorming
3. Szakdolgozati témák Irodalmi ismeretek témakörben
Het beeld van Hongarije in Nederlandse reisverslagen
Joost van den Vondel en de Muiderkring
Constantijn Huygens en zijn literaire betekenis in de 17e eeuw
Dagboekliteratuur, briefromans, romans in brieven in de Nederlandse literatuur
Vrouwelijke schrijvers in de 17de en 18de eeuw
Nederlandse schrijfsters in de 20ste eeuw
Het beeld van Nederlands-Indië in de werken van schijfsters met koloniale achtergrond
Het probleem van de identiteit in de werken van schijfsters met koloniale achtergrond
De poëzie van de Vijftigers
Nederlandse literatuur in de Hongaarse pers.
Hongaars-Nederlandse literaire betrekkingen
Hongaren in de Nederlandse koloniale literatuur
Nederlandse koloniale literatuur
Duitse en Nederlandse koloniale literatuur
Herman Heijermans in Hongarije
4. Szakdolgozati témák Kultúra- és médiatudományi ismeretek témakörben
Nederlandse romans en hun verfilmingen
Het beeld van Hongarije in Nederlandse reisverslagen
Hongaars-Nederlandse culturele betrekkingen
Kindertreinen
Film en literatuur

A GERMANISZTIKA ALAPSZAK NÉMET SZAKIRÁNYÁNAK KREDITLISTÁJA

I. Alapozó modulok						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAT00014BA-K2	Filozófiatörténet (magyarul)	2	koll.	2		2.
BTNM101BA	Általános bölcsészszeminárium Szövegértés, esszéírás	2	gyj.	2		2.
BTNM102BA	Általános bölcsészszeminárium Bevezetés a kommunikációelméletbe	2	koll.	2		1.
BTNM103BA	Bevezetés a nyelvtudományba (magyarul)	1	gyj.	2		1.
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtud.-ba (magyarul)	2	koll.	2		1.

II. Szakmai törzsmodulok: bevezetések						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM203_BA	Germán népek és nyelvek ea.	1	koll.	1		4.
BTNM205BA	Germán népek és nyelvek gyak.	1	gyj.	1		4.
BTNM204_BA	Bevezetés a germanisztikába	2	gyj.	2		1.

III. Differenciált szakmai anyag
III/1. Alapozó modulok
a) Nyelvgyakorlatok

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM303_BA	Írásbeli kommunikáció 1.	2	gyj	2		1.
BTNM305BA	Írásbeli kommunikáció 2.	2	gyj.	2	BTNM303_BA	2.
BTNM313BA	Verbális kommunikáció 1.	2	gyj.	2		1.
BTNM314BA	Verbális kommunikáció 2.	2	gyj.	2		2.
BTNM327_BA	Hallásértés 1	2	gyj.	2		1.
BTNM328_BA	Hallásértés 2.	2	gyj.	2	BTNM327_BA	2.

b) Kulturális ismeretek						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM355BA-K2	Országismeret 1.	2	gyj.	2		1.
BTNM354_BA	Országismeret 2.	2	koll.	3	BTNM199BA	6.

c) Nyelvi alapvizsga						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM199BA	Alapvizsga		alapvizsga	1	BTNM305BA és BTNM328_BA és BTNM454_BA-K4	2.

III/2. Szakmai törzsmodulok						
a) Nyelvi modul						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM413BA	ZV-előkészítő szeminárium: felkészülés az írásbeli záróvizsgára 1.	2	gyj.	2	BTNM199BA	5.
BTNM414BA	ZV-előkészítő szeminárium: felkészülés az írásbeli záróvizsgára 2.	2	gyj.	2	BTNM199BA	6.
BTNM421_BA	ZV-előkészítő szeminárium: felkészülés a ZV szóbeli részére	2	gyj.	2	BTNM199BA	6.
BTNM431_BA	Szakdolgozatíró szeminárium	2	gyj.	3	BTNM199BA	5.
BTNM441BA	Kommunikációs technikák 1.	2	gyj.	3	BTNM314BA	3.
BTNM325BA-K3	Fonetika	2	gyj.	3	BTNM199BA	4.
BTNM442BA	Kommunikációs technikák 2.	2	gyj.	3	BTNM199BA	6.
BTNM453_BA-K4	A német nyelv grammatikája 1.	4	gyj.	4		1.
BTNM454_BA-K4	A német nyelv grammatikája 2.	4	gyj.	4	BTNM453_BA-K4	2.
BTNM329BA	Nyelvgyakorlat 1.	2	gyj.	2		4.
BTNM330BA	Nyelvgyakorlat 2.	2	gyj.	2	BTNM329BA	5.

b) Nyelvészeti ismeretek						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM461_BA	A német nyelv grammatikája 3.	2	gyj.	2	BTNM454_BA-K4	3.

BTNM462BA	A német nyelv grammatikája 4.	2	gyj.	2	BTNM461_BA BTNM199BA	4.
BTNM471_BA	Nyelvi változatok	2	gyj.	2	BTNM199BA	3.
BTNM481BA-K3	Lexikológia ea.	2	koll.	3	BTNM199BA	4.
BTNM482BA	Lexikológia gyakorlat	2	gyj.	2	BTNM199BA	4.
BTNM492_BA	Szöveggrammatika	2	gyj.	2	BTNM199BA	5.

c) Irodalmi ismeretek						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM501BA	Irodalomtörténet ea. 1.	2	koll.	3	BTNM305BA és BTNM328BA és (BTNM453_BA-K4 vagy BTNM454_BA-K4)	3.
BTNM502BA	Irodalomtörténet ea. 2.	2	koll.	3	BTNM199BA BTNM501BA BTNM513BA	4.
BTNM511_BA	Irodalmi szövegelemzés 1. gyakorlat	2	gyj.	2		1.
BTNM512_BA	Irodalmi szövegelemzés 2. gyakorlat	2	gyj.	2	BTNM199BA	5.
BTNM513BA	Irodalmi szövegelemzés 3. gyakorlat (18.-19. sz.)	2	gyj.	3	BTNM305BA és BTNM328BA és (BTNM453_BA-K4 vagy BTNM454_BA-K4)	3.
BTNM514BA	Irodalmi szövegelemzés 4. gyakorlat (20. sz.)	2	gyj.	3	BTNM199_BA BTNM501_BA BTNM513BA	4.

d) Kultúra és médiatudomány						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM611_BA	Kultúra / Média 1.: A németnyelvű országok kultúrtörténeteea.	2	koll.	3	--	2.
BTNM612BA-K2	Kultúra / Média 1.: A németnyelvű országok kultúrtörténetegyak.	2	gyj.	2	--	2.
BTNM601BA-K3	Kultúra / Média 2.: Bevezetés a kultúratudományba	2	koll.	3	BTNM199BA	5.
BTNM614BA	Kultúra / Média 2.: A kultúra jelenségei	2	gyj.	2	BTNM199BA	5.

e) Választható szakképzési modulok						
Szakképzési modul 1: Médiumok						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM714_BA	A technomédiumok története	2	gyj.	3	--	tavaszi
BTNM715BA	Német filmtörténet	2	koll.	4	--	őszi
BTNM752_BA	Emelt szintű nyelvgyakorlat	2	gyj.	4	--	őszi és tavaszi
BTNM717BA	Német színháztörténet	2	koll.	4	BTNM199BA	tavaszi
BTNM741BA	Külföldön teljesített tanegység 1	2	gyj. / koll.	4		
BTNM742BA	Külföldön teljesített tanegység 2	2	gyj. / koll.	4		
BTNM751BA	Beszámított tanegység	2	gyj. / koll.	4		
BTNM752BA	Beszámított tanegység	2	gyj. / koll.	4		

Szakképzési modul 2: Nyelvi cselekvés						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM721BA	Jelentés és nyelvi cselekvés 1.	2	gyj.	4	BTNM199BA	őszi
BTNM722_BA	Jelentés és nyelvi cselekvés 2.	2	gyj.	4	BTNM199BA	tavaszi
BTNM725BA	Nyelv és gondolkodás 1.	2	gyj.	4	BTNM199BA	őszi
BTNM726BA	Nyelv és gondolkodás 2.	2	gyj.	4	BTNM199BA	tavaszi
BTNM718BA	Emelt szintű nyelvgyakorlat	2	gyj.	2		őszi és tavaszi
BTNM741BA	Külföldön teljesített tanegység 1.	2	gyj. / koll.	4		
BTNM742BA	Külföldön teljesített tanegység 2.	2	gyj. / koll.	4		
BTNM751BA	Beszámított tanegység	2	gyj. / koll.	4		
BTNM752BA	Beszámított tanegység	2	gyj. / koll.	4		

Szakképzési modul 3: Német irodalom						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM735BA	Irodalmi szakszeminárium (változó tartalommal)	2	gyj.	4	BTNM199BA	őszi és tavaszi
BTNM737BA	Kortárs irodalom és kultúra	2	gyj.	4	BTNM199BA	őszi
BTNM738BA	Irodalom és más médiumok	2	gyj.	4	--	tavaszi
BTNM741BA	Külföldön teljesített tanegység 1.	2	gyj. / koll.	4		
BTNM742BA	Külföldön teljesített tanegység 2.	2	gyj. / koll.	4		
BTNM751BA	Beszámított tanegység	2	gyj. / koll.	4		
BTNM752BA	Beszámított tanegység	2	gyj. / koll.	4		

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

IV. Szabadon választható						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
	A mindenkori egyetemi kínálatból					

V. Szakdolgozat						
BTNM900BA	Szakdolgozat			4	BTNM431_BA	6.

VI. Specializáció						
Kulturális projektmenedzsment						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM903BA	Gazdasági német szaknyelv	2	koll.	5	--	3.
BTNM904BA	A gazdasági élet intézményrendszere	2	gyj.	4		3.
BTNM905BA	Interkulturális kommunikáció	2	gyj.	4		3.

Kulturális projektmenedzsment						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM906BA	Közkapcsolatok: elmélet és gyakorlat	2	gyj.	4	BTNM199BA	4.
BTNM907BA	Írásbeli üzleti kommunikáció	2	gyj.	4	BTNM199BA	4.
BTNM908BA	Projektmenedzsment	2	gyj.	4	BTNM199BA	4.

Kulturális projektmenedzsment						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNM881_BA	Az online kommunikáció gyakorlata 1.	2	gyj.	3	BTNM199BA	5.
BTNM883_BA	Az online kommunikáció gyakorlata 2.	2	gyj.	3	BTNM199BA	5.
BTNM884_BA	Az online kommunikáció gyakorlata 3.	2	gyj.	3	BTNM199BA	5.
BTNM885BA	Projektmunka 1.	2	gyj.	1	BTNM199BA	5.
BTNM886BA	Projektmunka 2.	2	gyj.	1	BTNM199BA	5.
BTNM887BA	Projektmunka 3.	2	gyj.	1	BTNM199BA	5.

Kulturális projektmenedzsment						
BTNM899BA	(egyéni) szakmai gyakorlat		gyj.	10	BTNM199BA	6.
BTNM890_BA –MZV	Kulturális Projektmenedzser modulzáró vizsga		zv.	3	BTNM199BA	6.

VII. Minor szak

Kód	Tantárgy	Óraszám	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév

BTNM303_BA	Írásbeli kommunikáció 1.	2	gyj.	2	--	3.
BTNM453_BA-K4	A német nyelv grammatikája 1.	4	gyj.	4	--	3.
BTNM313BA	Verbális kommunikáció 1.	2	gyj.	2	--	3.
BTNM327_BA	Hallásértés 1.	2	gyj.	2	--	3.
BTNM511_BA	Irodalmi szövegelemzés 1. gyakorlat	2	gyj.	2	--	3.
BTNM329BA	Nyelvgyakorlat 1.	2	gyj.	2		3.
BTNM314BA	Verbális kommunikáció 2.	2	gyj.	2	--	4.
BTNM328_BA	Hallásértés 2.	2	gyj.	2	BTNM327_BA	4.
BTNM305BA	Írásbeli kommunikáció 2.	2	gyj.	2	BTNM303_BA	4.
BTNM454_BA-K4	A német nyelv grammatikája 2.	4	gyj.	4	BTNM453_BA-K4	4.
BTNM330BA	Nyelvgyakorlat 2.	2	gyj.	2	BTNM329BA	4.
BTNM611_BA	Kultúra / Média 1.: A németnyelvű országok kultúrtörténete	2	koll.	3	--	4.
BTNM199BA	Alapvizsga	--	záró-vizsga	1	BTNM305BA és BTNM328_BA és BTNM454_BA-K4	4.
BTNM512_BA	Irodalmi szövegelemzés 2. gyakorlat	2	gyj.	2	--	5.
BTNM513BA	Irodalmi szövegelemzés 3. gyakorlat (18.-19. sz.)	2	gyj.	3	BTNM305BA és BTNM328_BA és (BTNM453_BA-K4 vagy BTNM454_BA-K4)	5.
BTNM461_BA	A német nyelv grammatikája 3.	2	gyj.	2	BTNM454_BA-K4	5.
BTNM441BA	Kommunikációs technikák 1.	2	gyj.	3	BTNM314BA	5.
BTNM355BA-K2	Országismeret. 1.	2	gyj.	2	--	5.
BTNM481BA-K3	Lexikológia ea.	2	koll.	3	BTNM199BA	6.
BTNM482BA	Lexikológia gyak.	2	gyj.	2	BTNM199BA	6.
BTNM442BA	Kommunikációs technikák 2.	2	gyj.	3	BTNM199BA	6.

BTNM514BA	Irodalmi szövegelemzés 4. gyakorlat (20. sz.)	2	gyj.	3	BTNM305BA és BTNM328_BA és (BTNM453_BA-K4 vagy BTNM454_BA-K4)	6.
BTNM462BA	A német nyelv grammatikája 4.	2	gyj.	2	BTNM199BA BTNM461_BA	6.

A GERMANISZTIKA ALAPSZAK NÉDERLANDISZTIKA SZAKIRÁNYÁNAK KREDITLISTÁJA

I. Alapozó és törzsmodulok						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAT101BA	Filozófiatörténet (magyarul)	2	koll.	2		1.
BTAT103BA	Bevezetés a nyelvtudományba (magyarul)	2	koll.	2		1.
BTAT102BA	Bevezetés az irod.tud.-ba (magyarul)	2	koll.	2		2.
BTND101BA	Források és szövegek 1 (magyarul)	2	gyj.	2		1.
BTND102BA	Források és szövegek 2 (magyarul)	2	gyj.	2	BTND101BA	2.
BTND103BA	Germán nyelvek és kultúrák 1	2	koll.	2		1.
BTND104BA	Germán nyelvek és kultúrák 2	2	koll.	2		2.

II. Differenciált szakmai anyag						
A) Alapozó modulok						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
	Nyelvgyakorlatok					
BTND105BA	A holland nyelv szabályai 1	2	gyj.	3		1.
BTND106BA	A holland nyelv szabályai 2	4	gyj.	3	BTND105BA	2.
BTND107BA	Informális nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	2		1.
BTND108BA	Társadalmi nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	2	BTND107BA	2.
BTND109BA	Informális nyelvhasználat – íráskészség	2	gyj.	2		1.
BTND110BA	Társadalmi nyelvhasználat – íráskészség	4	gyj.	3	BTND109BA	2.
BTND111BA	Informális és társadalmi nyelvhasználat – szövegértés	2	gyj.	2		1.
	Kulturális ismeretek					
BTND112BA	A németalföld története	2	koll.	3		1.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTND100BA-K1	Etalon I.	0	ai.	1	--	2.
BTND200BA-K1	Etalon II.	0	ai.	1	BTND100BA-K1	4

B) Szakmai törzsmodulok						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
	Nyelvi modul					
BTND113BA	Szakmai nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	2	BTND100BA-K1 BTND108BA	3.
BTND114BA	Szakmai nyelvhasználat – íráskészség	2	gyj.	2	BTND100BA-K1 BTND108BA	3.
BTND115BA	Kibővített szakmai nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	2	BTND113BA	4.
BTND116BA	Kibővített szakmai nyelvhasználat – íráskészség	2	gyj.	2	BTND114BA	4.
BTND117BA	Fordítás 1	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND106BA	3.
BTND118BA	Fordítás 2	2	gyj.	3	BTND117BA	4.
	Nyelvészeti ismeretek					
BTND119BA	Szövegelemzés	2	koll.	3	BTND100BA-K1	3.
BTND120BA	Szövegelemzés	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND106BA	3.
BTND121BA	Többnyelvűség Európában	2	koll.	3		2.
BTND122BA	A mai holland nyelv	2	koll.	4	BTND100BA-K1	4.
BTND123BA	A mai holland nyelv	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND106BA	4.
BTND124BA	Németalföld nyelve és társadalma	2	koll.	3	BTND100BA-K1 BTND112BA	3.
	Irodalmi ismeretek					
BTND125BA	Modern holland nyelvű irodalom	2	koll.	4	BTND200BA-K1	5.
BTND126BA	Modern holland nyelvű irodalom	2	gyj.	2	BTND200BA-K1 BTND106BA	5.
BTND127BA	Holland nyelvű irodalom európai kontextusban	2	koll.	4	BTND100BA-K1	3.
BTND128BA	Holland nyelvű irodalom európai kontextusban	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND106BA	3.
BTND129BA	Irányzatok és műfajok	2	koll.	3	BTND100BA-K1	4.
BTND130BA	Irányzatok és műfajok	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND106BA	4.
	Kultúra és médiatudomány					
BTND131BA	Németalföld története európai kontextusban	2	gyj.	2		1.
BTND132BA-K2	Németalföld társadalma és kultúrája európai kontextusban	2	gyj.	2		2.

B) Szakmai törzsmodulok						
Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTND133BA	Kommunikációs stratégiák 1	2	gyj.	2	BTND100BA-K1	3.
BTND134BA	Kommunikációs stratégiák 2	2	gyj.	2	BTND100BA-K1	4.
BTND135BA	Interkulturális kompetencia	2	gyj.	3	BTND100BA-K1	3.
BTND136BA-K2	Információs technológia	2	gyj.	2		2.
	Szakképzési modulok					
BTND137BA	Holland üzleti kommunikáció 1	2	gyj.	2	BTND200BA-K1	5.
BTND138BA	Holland üzleti kommunikáció 2.	2	koll.	2	BTND200BA-K1	6.
BTND139BA	Holland nyelvű média 1.	2	koll.	2	BTND200BA-K1	5.
BTND140BA	Holland nyelvű média 2.	2	gyj.	2	BTND200BA-K1	6.
BTND141BA	Holland nyelvű irod. európai kontextusban	2	koll.	3		1.
BTND142BA	Vizuális kultúra	2	gyj.	2		1.
BTND145BA	Fordítási alapismeretek	2	gyj.	2		2.
	Tanárképzés vagy szabadon választható			10		
BTND500BA	Szakdolgozat			4		

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

III. Szakirányon belüli specializáció: Holland üzleti kommunikáció (50 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTND171BA	A szakfordítás alapjai	2	gyj.	5	BTND100BA-K1	3.
BTND172BA	Tolmácsolás I.	4	gyj.	5	BTND200BA-K1	5.
BTND173BA	Tolmácsolás II.	2	gyj.	5	BTND200BA-K1	6.
BTND174BA	EU-ismeretek I.	2	gyj.	5	BTND100BA-K1	4.
BTND175BA	EU-ismeretek II.	2	gyj.	5	BTND200BA-K1	6.
BTND176BA	Jogi szaknyelv	2	gyj.	5	BTND200BA-K1	5.
BTND177BA	Gazdasági szaknyelv	4	gyj.	5	BTND200BA-K1	6.
BTND178BA	Turisztikai szaknyelv	2	gyj.	5	BTND200BA-K1	6.
BTND179BA	Prezentációs technikák I.	2	gyj.	5	BTND200BA-K1	5.

BTND180BA	Prezentációs technikák II.	2	gyj.	5	BTND200BA-K1	6.

IV. Néderlandisztika minor (50 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTND205BA	A holland nyelv szabályai 1	2	gyj.	2		3.
BTND206BA	A holland nyelv szabályai 2	4	gyj.	3	BTND205BA	4.
BTND207BA	Informális nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	3		3.
BTND208BA	Társadalmi nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	2	BTND207BA	4.
BTND209BA	Informális nyelvhasználat – íráskészség	2	gyj.	2		3.
BTND210BA	Társadalmi nyelvhasználat – íráskészség	4	gyj.	2	BTND209BA	4.
BTND211BA	Informális és társadalmi nyelvhasználat – szövegértés	2	gyj.	2		3.
BTND212BA	A németalföld története	2	koll.	3		3.
BTND213BA	Szakmai nyelvhasználat – beszédkészség	2	gyj.	2	BTND100BA-K1 BTND208BA	5.
BTND214BA	Szakmai nyelvhasználat – íráskészség	2	gyj.	2	BTND210BA	4.
BTND217BA-K2	Fordítás 1	2	gyj.	2		4.
BTND218BA	Fordítás 2	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND217BA-K2	6.
BTND222BA	A mai holland nyelv	2	koll.	4	BTND100BA-K1	6.
BTND223BA	A mai holland nyelv	2	gyj.	3	BTND100BA-K1 BTND206BA	6.
BTND224BA	Németalföld nyelve és társadalma	2	koll.	3	BTND100BA-K1 BTND212BA	5.
BTND225BA	Modern holland nyelvű irodalom	2	koll.	4	BTND100BA-K1	5.
BTND226BA	Modern holland nyelvű irodalom	2	gyj.	2	BTND100BA-K1 BTND206BA	5.
BTND233BA	Kommunikációs stratégiák 1	2	gyj.	2	BTND100BA-K1	5.
BTND234BA	Kommunikációs stratégiák 2	2	gyj.	2	BTND100BA-K1	6.
BTND100BA-K1	Etalon I.	0	ai.	1	--	2.

INFORMATIKUS KÖNYVTÁROSALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen, nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1517**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**300 óra, 15 kredit, nem egybefüggő**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. Az alapképzési szak megnevezése: informatikus könyvtáros (Library and Information Science)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: informatikus könyvtáros
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist
3. Képzési terület: társadalomtudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322/0322
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja informatikus könyvtáros szakemberek képzése, akik könyvtárosi ismeretekre és korszerű informatikai tudásra tesznek szert, melynek birtokában képesek a különböző típusú könyvtárak, valamint a tájékoztatási, információ feldolgozási és közvetítési feladatokat végző szervezetek gyakorlati szaktudást igénylő munkaköreinek betöltésére. Képesek tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységre, segítség nyújtására a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. Az informatikus könyvtáros
***a)* tudása**
Ismeri a könyvtári szakterülete működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági, politikai és technológiai folyamatok legfontosabb tényezőit.
Tisztában van a könyvtár- és információtudomány alapfogalmaival és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeivel.
Átfogóan ismeri a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiákat, jogi szabályozásokat, intézményrendszereket, programokat.
Ismeri a hazai és külföldi dokumentumok és információk értékelésével, kiválasztásával, a gyűjteményszervezéssel, a formai és tartalmi feldolgozással, a keresőrendszerek használatával, működtetésével, fejlesztésével, valamint a könyvtári szolgáltatások nyújtásával és tervezésével kapcsolatos alapelveket.

Áttekintéssel rendelkezik az informatikai és infokommunikációs eszközök, módszerek, technikák alkalmazásának, hasznosításának lehetőségeiről, a számítógépes információs és tájékoztató rendszerek alkalmazásával, működtetésével, fejlesztésével, továbbá az elektronikus dokumentumok létrehozásával kapcsolatos alapelvekről.
Ismeri az információs műveltség és a digitális kompetencia fogalmi rendszerét, valamint birtokolja a fogalmi körbe tartozó ismeretek jelentős részét.
Ismeri a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok könyvtári ellátásának alapvető módszereit és eszközeit.
Ismeri az információ- és tudásszervezéssel kapcsolatos feladatai ellátásához szükséges kommunikációs, szervezési, marketing, kapcsolattartási és kapcsolatépítési, tervezési, projektvezetési, minőségirányítási, humánerőforrás fejlesztési alapfogalmakat, alapelveket.
Alapos ismeretekkel és adekvát problémamegoldási technikákkal rendelkezik a könyvtári konfliktuskezelés területén.
Ismeri a könyvtári szakterület és határterületei információs igényének kielégítését szolgáló legfontosabb szakirodalmi forrásokat, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereket.

***b)* képességei**

Képes a munkája során megismert vagy feltárt tények alapos és részletes elemzésére, az eredményekből kibontható összefüggések feltárására, reális értékítéleteket alkot és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat fogalmaz meg.
Eligazodik a könyvtári terület összefüggései, a könyvtári terület működését meghatározó folyamatok, hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiák, jogi szabályozások, intézményrendszerek, programok között.
Mindennapi szakmai szóhasználatában beépült ismeretként jelennek meg a könyvtár- és információtudomány alapfogalmai és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemei, melyeket magabiztosan képes használni.
Képes ismereteinek hatékony alkalmazására az egyes könyvtári munkaterületeken, a gyűjteményszervezés, az információ- és dokumentum feldolgozás, az információkeresés, az információ- és dokumentumszolgáltatás és egyéb könyvtári szolgáltatások területén.
Képes a könyvtári területen alkalmazott informatikai és infokommunikációs eszközök használatának elsajátítására, a számítógépes információs rendszerek alkalmazására.
Magas szinten képes a vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek megértésére, értelmezésére.
Képes aktív szerepet vállalni a hagyományos és online közösségfejlesztésben, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélynövelésében, valamint az élethosszig tartó tanulás támogatásában.
Képes arra, hogy eligazodjon a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára nyújtott szolgáltatások, a gyakorlat által felvetett konkrét problémák és a lehetséges megoldási modellek, jó gyakorlatok között.
Képes a felhasználókkal, a partnerekkel (könyvkiadók, könyvtárak, könyvterjesztők, adatbázis-szolgáltatók, informatikai fejlesztők, egyéb közgyűjtemények, kulturális és oktatási intézmények), valamint a fenntartókkal való kapcsolattartáshoz szükséges szóbeli, írásbeli kommunikációra, és ezeknek a képességeknek a fejlesztésére.
Képes az elsajátított problémamegoldó technikák hatékony és adekvát alkalmazására a könyvtári konfliktuskezelés területén, a használókkal és más partnerekkel való kommunikációban.
Szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozza, rendszerezi és alkalmazza. Képes áttekinteni és kezelni az egyes tudományterületek hagyományos és elektronikus szakirodalmi forrásait, a szaktudományi adatbázisokat, magabiztosan használja a könyvtári adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.

c) **attitűdje**

Tudatos értékközvetítést vállal a humanizmus, a béke, a haza, a nemzet, a szabadság, a demokrácia, a szolidaritás, a kulturális pluralizmus, a nemzeti kultúra, és a környezetvédelem területén, harcol az értékek rombolásával (fajgyűlölet, militarizmus, kultúraellenesség, kulturális monopólium, egyéni és kollektív jogok megsértése, a természeti környezet tönkretétele) szemben.
Együttműködési készséggel, empátiával fordul a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felé, és azonosul a könyvtárak szerepvállalásával a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklésében.
Elkötelezett a lakosság legkülönbözőbb csoportjait érintő digitális kompetenciafejlesztés területén.

Elfogadja a könyvtárakban általánossá váló minőségszemléletet, az ezzel járó feladatokat és kötelezettségeket.
Minőségtudattal rendelkezik, és saját tevékenységét is kritikusan szemléli. Részese kíván lenni a könyvtári szolgáltatások jó minőségét garantáló minőségi láncolatnak.
Törekszik az információs társadalomban eligazodni tudó kritikus gondolkodásmód kialakítására.
Munkáját siker- és szolgáltatásorientáltság jellemzi annak érdekében, hogy a magas szintű szolgáltatások eredményeként erősödjön a könyvtárak társadalmi elismertsége és elfogadottsága.
Nyitott a könyvtári innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus a könyvtári munkát érintő elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
Elfogadja és alkalmazza a mindennapok könyvtári gyakorlatában igazolt megoldásokat, él a szakmai továbbképzés minden formális és informális lehetőségével.
Támogatja és tiszteletben tartja a könyvtárhasználók nemzeti, európai, etnikai, vallási, illetve lokális azonosságtudatát, kulturális identitását, annak megőrzését.
Munkája során követi a magyar könyvtárosság etikai kódexe közös szakmai normáit.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szűkebb szakmai területén, személyes felelősségi körében önálló és kezdeményező szerepet vállal abban, hogy a társadalomban kialakult könyvtárkép egyre pozitívabbá váljon.
Felelősen áll ki a könyvtári munkavégzést, a könyvtári rendszer működését, a könyvtárosok és a használók jogait szabályozó jogi normák következetes végrehajtása mellett.
Következetesen képviseli a könyvtárhasználók érdekeit, önálló kezdeményezéseket tesz a használók jogainak érvényesítéséért.
Felelősen vesz részt a könyvtári területen is egyre általánosabbá váló csoportmunkában. Erős érdekérvényesítésre képes a projektek sikeres végrehajtása érdekében.
A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, proaktivitással és felelősséggel szervezi munkáját, és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, könyvtáros szakmai szervezetekben.
Kiváló szervező- és kezdeményezőkészséggel rendelkezik, amelyet hatékonyan képes kamatoztatni a könyvtári közönségkapcsolatok és pályázati projektek területén.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
társadalom- és bölcsészettudományok 15-25 kredit;
könyvtártan és információszervezés 30-40 kredit;
menedzsment ismeretek 5-20 kredit;
informatika 15-25 kredit;
kommunikációs ismeretek 5-20 kredit.
8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható specializációk kreditaránya további 35-50 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai törzsanyag részeként a szakmai gyakorlat könyvtárakban és információszolgáltató szervezetekben végzett gyakorlatokat foglal magában. Az összesen minimum 300 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg, kreditértéke 15 kredit.

A követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszere
Záróvizsga az informatikus könyvtáros alapszakon
A záróvizsga ideje:
Az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 6. félév végén).
A záróvizsgára bocsátás feltételei
1. Abszolutórium megszerzése: a BA fokozathoz szükséges 180 kredit teljesítése az előírt tanterv szerint.
2. Az előírt szakmai gyakorlat teljesítése

3. A szakdolgozat elkészítése, benyújtása, valamint annak elfogadása
A záróvizsga menete
A záróvizsga csak szóbeli részből áll, és a szakmai ismeretek komplex összefüggéseinek ellenőrzésére szolgál.
F. Feleletjegyek átlaga két tizedesre kerekítve, az alábbi ismeretkörökből: az informatikus könyvtáros alapképzés törzsanyagához tartozó ismeretkörök és a differenciált szakmai ismeretek. Ha valamelyik tétel jegye elégtelen, akkor a Feleletjegy elégtelen, és a záróvizsga sikertelen.
D1. A szakdolgozat védése. A védés során a jelöltnek rövid előadás keretében ismertetnie kell a dolgozatát, majd válaszolnia kell a dolgozat bírálója, illetve a bizottság tagjai által feltett kérdésekre.
D2. A szakdolgozat érdemjegye, amit a Záróvizsga Bizottság állapít meg a dolgozat bírálója által javasolt érdemjegy figyelembevételével.
A záróvizsga érdemjegyének (ZV) kiszámítási módja: ZV = (F+D1+D2)/3.
Ha a D2 jegy elégtelen, akkor a jelölt nem bocsátható záróvizsgára.
Ha az F és D1 jegy közül bármelyik elégtelen, akkor a záróvizsga is elégtelen.
Az ismételt záróvizsga során csak az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

A záróvizsga tematikája és tartalma
A törzsanyag témakörei:
Könyv-és könyvtártörténelem
Olvasás és társadalom
Formai feltárás elmélete és gyakorlata
Tartalmi feltárás elmélete gyakorlata
Gyűjteményszervezés
Az általános tájékoztatás elmélete és gyakorlata
Könyvtári menedzsment
Szolgáltatásmenedzsment és közönségkapcsolatok
Könyvtári informatika
A könyvtári kommunikáció elmélete és gyakorlata
A speciális szakmai ismeretek témakörei:
Tudományos adatok menedzsmentje
Projekt-és tudásmenedzsment
Digitalizálás és metaadat-kezelés
A tájékoztatás gyakorlati kérdései

AZ INFORMATIKUS KÖNYVTÁROS ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Oklevél kredit-követelmények:
Társadalom-és bölcsészettudományok: 20 kredit (KKK: 15-25)
Könyvtártan és információszervezés: 31 kredit (KKK: 30-40)
Menedzsment ismeretek: 7 kredit (KKK: 5-20)
Informatika: 15 kredit (KKK: 15-25)
Kommunikációs ismeretek: 12 kredit (KKK: 5-20)
Speciális szakmai ismeretek 50 kredit (KKK 35-50)
Könyvtári gyakorlat (min. 300 óra) 15 kredit
Szakdolgozat: 10 kredit
Szabadon választható tantárgyak: 20 kredit
Összesen 180 kredit

Társadalom-és bölcsészettudományok: 15-25 (20)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKT107BA	Olvasáskutatási elméletek	2	koll.	3		1.
BTKT108BA-K3	Olvasáskutatás a könyvtárban	2	gyj.	3		1.
BTKSZ124	Bevezetés az iskolán kívüli nevelés világába	2	gyj.	3		2.

BTKT207BA-K2	Kutatásmódszertan	2	gyj.	2		2.
BTKT302BA	Művelődéstörténet könyvtári vonatkozásai 1	2	koll.	3		3.
BTKSZ102BA-IK	A pszichológia főbb területei	2	koll.	3		3.
BTKT401BA-K3	Művelődéstörténet könyvtári vonatkozásai 2.	2	koll.	3		4.

Könyvtártan és információszervezés: 30-40 (31)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKT101BA	A bibliográfiai adatfeldolgozás elmélete 1	2	koll.	3		1.
BTKT102BA	A bibliográfiai adatfeldolgozás gyakorlata 1	2	gyj.	3		1.
BTKT103BA	Gyűjteményszervezés	2	koll.	3		1.
BTKT104BA	Információkereső nyelvek elmélete 1	2	koll.	3		1.
BTKT105BA	Az információkereső nyelvek gyakorlata 1	2	gyj.	3		1.
BTKT201BA	A bibliográfiai adatfeldolgozás elmélete 2	2	koll.	3	BTKT101BA	2.
BTKT202BA	A bibliográfiai adatfeldolgozás gyakorlata 2	2	gyj.	2	BTKT101BA	2.
BTKT203BA	Az információkereső nyelvek elmélete 2	2	koll.	3	BTKT104BA	2.
BTKT204BA	Az információkereső nyelvek gyakorlata 2	2	gyj.	2	BTKT105BA	2.
BTKT304BA	Tájékoztatás, információforrások elmélete 1	2	koll.	3		3.
BTKT305BA	Tájékoztatás, információforrások gyakorlata 1	2	gyj.	3		3.

Menedzsment ismeretek: 5-20 (7)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ139	Nonprofit szektor menedzsmentje	2	koll.	2		2.
BTKT206BA-K2	Szolgáltatásmenedzsment	2	koll.	2		2.
BTKT306BA	Minőségmenedzsment és marketing	2	gyj.	3		3.

Informatika: 15-25 (15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKT106BA-K3	Informatikai alapismeretek	2	gyj.	3		1.
BTKT205BA	Programozási alapismeretek könyvtárosoknak	2	gyj.	3		2.
BTKT208BA	Weblapszerkesztés	2	gyj.	3		2.
BTKT301BA	Könyvtári adatbáziskezelés és gépesítés	2	gyj.	3		3.
BTKT303BA	Irodai szoftverek	2	gyj.	3		3.

Kommunikációs ismeretek: 5-20 (12)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKM104BA	Bevezetés a kommunikációelméletbe 1.	2	koll.	3		1.
BTKM401BA-IK	Marketing- és reklámkommunikáció	2	koll.	3		5.
BTKM410BA-IK	Az internet társadalomtudományos vizsgálata	2	koll.	3		5.
BTKM406BA-IK	Sajtó- és médiakapcsolatok	2	koll.	3		2.

Speciális szakmai ismeretek 35-50 (50)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKM208BA-IK	A sajtó intézményei és műfajai	2	koll.	3		4.
BTKT403BA	Projekt - és tudásmenedzsment	2	koll.	3		4.
BTKT404BA	Projekt - és tudásmenedzsment a gyakorlatban	2	gyj.	2		4.
BTKT405BA	Tájékoztatás, információforrások elmélete 2.	2	koll.	3		4.
BTKT406BA	Tájékoztatás, információforrások gyakorlata 2.	2	gyj.	2		4.
BTKT407BA	Digitális gyűjtemények	2	koll.	3		4.
BTKT408BA	Digitális gyűjtemények kezelése	2	gyj.	2		4.
BTKM602BA-IK	Közkapcsolatok: elmélet és gyakorlat	2	gyj.	3		4.
BTKT501BA	Metaadat-tárolás a szemantikus weben	2	gyj.	3		5.
BTKM304BA-IK	Kortárs médiaipar	2	koll.	3		5.
BTKT502BA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2		5.
BTKT503BA-K3	Multimédia a könyvtárban	2	gyj.	2	BTKT106BA-K3	5.
BTKT504BA	Tudományos adatok és információk	2	koll.	3		5.
BTKT505BA	Tudományos adatok és információk menedzsmentje	2	gyj.	2		5.
BTKT601BA	Digitális könyvtári trendek elmélete	2	koll.	3		6.
BTKT602BA	Digitális könyvtári trendek gyakorlata	2	gyj.	2		6.
BTKT603BA	Online könyvtári alkalmazások fejlesztése	2	gyj.	3		6.
BTKM503BA-IK	Médiajog és médiaetika	2	koll.	3		6.
BTKM309BA	Vizuális művészet és vizuális kommunikáció	2	koll.	3		6.

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6.

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Könyvtári gyakorlat (min. 300 óra): 15 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKT307BA	Könyvtári gyakorlat 1 (60 óra, nyári)		gyj.	3		3.
BTKT308BA	Könyvtári gyakorlat 2 (80 óra, félévközi)		gyj.	4		3.
BTKT402BA	Könyvtári gyakorlat 3 (80 óra, félévközi)		gyj.	4		4.
BTKT506BA	Könyvtári gyakorlat 4. (80 óra, félévközi)		gyj.	4		5.

Szakdolgozat: 10 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKT604BA	Szakdolgozat	0	gyj.	10		6.
	Záróvizsga	--	zv.	0		6.

Szabadon választható tantárgyak: 20 kredit (1-6. félév)

KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNYALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. habil. Kálai Sándor**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali, levelező**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1612**
levelező tagozaton:	**488**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**120 óra, 10 kredit**
levelező tagozaton:	**48 óra, 10 kredit**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. Az alapképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: kommunikátor
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Communication

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke:10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 321/0321

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja kommunikációs szakemberek képzése, akik ismerik a kommunikáció különböző színterein működő intézményeket, intézményrendszereket. Ismerik a társadalmi kommunikáció színtereit, az itt működő intézmények struktúráját, a kommunikáció és média fontosabb intézményeit, a kommunikáció és média működését. Megszerzett tudásuk, képességeik és attitűdjeik birtokában teljes mértékig alkalmasak a kommunikáció színterein lévő intézményekben kommunikációs munka végzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kommunikátor

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom és a társadalmi kommunikáció szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.
- Ismeri a társadalom működésével kapcsolatos összefüggéseket, az ezekre vonatkozó szaktudományos kontextusokat.
- Ismeri és érti a kommunikáció és médiatudomány által vizsgált társadalmi jelenségek és alrendszereik működési mechanizmusait.

- Áttekintéssel rendelkezik a szakterülethez tartozó társadalmi létszférák, azaz az intézmények mint a gazdaság, politika, tudomány, művészet, moralitás, vallás, nyelv, jog normatív rendszereiről és működési gyakorlatáról.
- Ismeri a kommunikáció és média területét meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit,
- Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.

***b)* képességei**

- Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.
- Képes szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozni. Magabiztosan kezeli a nyomtatott és a digitális szakirodalmi forrásokat, a társadalomtudományi és médiakutatási adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.
- Képes a társadalmi kommunikáció alapvető elméleteinek és koncepcióinak szintetizáló összevetésére, racionális érvek kifejtésére, vagyis a kommunikáció különböző színterein zajló viták során véleménye megformálására és véleményének megvédésére.
- Alapfokú elméleti felkészültségére építve képes kidolgozni a társadalmi kommunikáció színterein zajló folyamatok valóságos viszonyait feltáró, a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézisét, az ennek vizsgálatára szolgáló legalkalmasabb empirikus módszert és a feldolgozás folyamatának koncepcióját.
- Képes az elméleti és a gyakorlati munkája során megismert kommunikációs szinteken és színtereken feltárt tények alapos és részletes elemzésére és az eredményekből kibontható összefüggések feltárására.
- A kommunikáció és médiakutatás területén képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletet hozni, és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat megfogalmazni.
- Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- A gyakorlati alkalmazhatóság szintjén képes szakterületére vonatkozó (személyközi, csoportos, nyilvános, szervezeti, kultúraközi és tömegkommunikáció) döntéshozatali folyamatokban döntéseket hozni.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét, és felvállalja ezen értékeket képviseletét.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul e kultúrákhoz.
- Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a legsúlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az elesettekkel és a kiszolgáltatokkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
- Képes kommunikációs készségek elsajátítására és ezek folyamatos fejlesztésére, önreflexióra e területen mutatott képességeivel kapcsolatban.
- Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A kommunikáció és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
- Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Egy szakmai munkaközösségbe kerülve képes az ottani szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét és szakmai csoportját.
- Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Felelősséget vállal az általa készített anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegekért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: A jelzett kompetenciák a szakmai szocializációra vonatkozó tudás és képességek elsajátítása révén, illetve a képzésbe épített elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása útján szerezhetők meg:

- kommunikációs és társadalomtudományi alapismeretek 40-55 kredit

[ember és társadalom, társadalmi kommunikáció, társadalomtudományi alapismeretek, szociálpszichológiai alapismeretek; alapozó gyakorlatok modul, kommunikációs szakmai kompetencia-fejlesztés (írásos és mediális gyakorlati kommunikációs ismeretek, kommunikációs kutatásmódszertani ismeretek)];

- kommunikációs elméleti és gyakorlati stúdiumok 101-116 kredit

(kommunikációs színterek, a kommunikáció elméletei és modelljei, kommunikációs intézmények működése és intézmények kommunikatív működése, a kommunikáció mediális aspektusai, kultúra és kommunikáció, vizuális kommunikáció, szakmai gyakorlati ismeretek).

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikációs elméleti és gyakorlati stúdiumokon belül 40-44 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kommunikáció különböző színterein lévő intézményekben eltöltött legalább 80 órás gyakorlat.

Záróvizsga a kommunikáció- és médiatudomány alapszakon

A záróvizsga ideje:

Az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 6. félév végén).

Záróvizsgára való jelentkezés:

Végzős hallgatók nyilatkozatának leadása a BTK Tanulmányi Osztályán. (Valamikor a tavasz során – pontos és aktuális határidő felől a TO-n szükséges tájékozódni.)

Záróvizsgára jelentkezés a Tanszéken: a záródolgozat leadásával együtt (március 31-ig). Az erre kijelölt űrlap révén, mely a tanszéki honlapról tölthető le.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

A megszerzett BA végbizonyítvány (abszolutórium).

A benyújtott (és írásban elbírált) diplomadolgozat.

A záróvizsga módja:

A vizsga szóbeli.

Háromfős záróvizsga-bizottság előtt zajlik, melynek tagjai: a záróvizsga-bizottsági elnök, tanszéki tag és egy külső szakember.

A záróvizsga tartalma:

A záróvizsga két részből áll:

A záródolgozat megvédése.

Ennek során a hallgató legyen képes megindokolni témaválasztását, a választott témát elhelyezni nagyobb összefüggésekben, reflektáltan bemutatni témája magyar nyelvű szakirodalmát, a kapcsolódó periodikákat, értő módon használni a téma fogalmait, érvelni alkalmazott módszerei mellett, bemutatni a témájában rejlő további kutatási lehetőségeket.
A diszciplináris ismeretanyag számonkérése és a kompetencia ellenőrzése.
Szóbeli vizsga a záródolgozat témájához kapcsolódó két tételből.
A záróvizsga értékelése
Az összesített érdemjegyet a záródolgozat-védés és a szakmai feleletek érdemjegyei egyenlő súllyal alkotják, a záróvizsgajegyet ezen eredmények egyszerű számtani átlaga adja.
Amennyiben a záróvizsga bármelyik része elégtelen, a záróvizsgát a TVSZ kari mellékletének rendelkezései szerint kell megismételni.

A záróvizsgájának témakörei
1. Kommunikációelmélet
2. Médiaelmélet és médiaelemzés
3. A technomédiumok története
4. Médiaesztétika
5. Médiakultúra
6. A média kulturális tanulmányozása
7. Média és politika
8. Sport és médiumok
9. Reklámkommunikáció
10. Közkapcsolatok
11. Szervezeti kommunikáció
12. Médiagazdaságtan

A KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

I. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM102BA	Bevezetés a szociológiába	2	koll.	3		1.
BTKM103BA	Médialabor 1.	2	gyj.	3		1.
BTKM104BA	~~Bevezetés a~~ Kommunikációelmélet~~be~~ 1.	2	koll.	3		1.
BTKM105BA	Filozófiatörténet	2	koll.	3		1.
BTKM106BA	Bevezetés a média tanulmányozásába szeminárium	2	gyj.	2		1.
BTKM107BA	Médiaelmélet	2	koll.	3		1.
BTKM108BA	Személyközi kommunikáció 1.	2	gyj.	2		1.
BTKM109BA	Filmelmélet	2	koll.	3		1.
BTKM110BA	Médiaszövegek elemzése	2	gyj.	2		1.
BTKM210BA	A technomédiumok története	2	koll.	3		1.
II. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM101BA	A pszichológia főbb területei	2	koll.	3		2.
BTKM202BA	~~Bevezetés a~~ Kommunikációelmélet~~be~~ 2.: Vizuális kommunikáció	2	koll.	3		2.
BTKM203BA	Prezentációs technológiák	2	gyj.	2		2.

BTKM204BA	Protokoll	2	gyj.	2		2.
~~BTKM205BA~~	~~Kiadói, szerkesztői ismeretek~~	~~2~~	~~gyj.~~	~~2~~		~~2.~~
BTKM207BA	Nyelvpolitika	2	koll.	3		2.
BTKM208BA	A sajtó intézményei és műfajai	2	koll.	3		2.
BTKM209BA	Médiaesztétika	2	gyj.	4		2.
BTKM211BA	Írásgyakorlat 1.	2	gyj.	2		2.
BTKM212BA	Médialabor 2.	2	gyj.	2		2.
BTKM312BA	Forgatókönyvírás	2	koll.	3		2.
Kötelezően választható médiakultúra szaktárgy (a tárgycsoporton belül 3 kredit teljesítendő)						
BTKM511BA	Kötelezően választható médiakultúra szaktárgy 1.	2	gyj.	3		2.
BTKM512BA	Kötelezően választható médiakultúra szaktárgy 2.	2	gyj.	3		2.
III. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM201BA	A kulturális antropológia alapjai	2	koll.	3		3.
BTKM302BA	Magyar helyesírás	2	gyj.	2		3.
BTKM306BA	Mainstream és underground	2	koll.	3		3.
BTKM307BA	Sport, test, medialitás	2	koll.	3		3.
BTKM308BA	Populáris zenei kultúra	2	koll.	3		3.
BTKM310BA	Üzleti innováció	2	gyj.	3		3.
BTKM311BA	Írásgyakorlat 2.	2	gyj.	2		3.
BTKM401BA	Marketing- és reklámkommunikáció	2	koll.	3		3.
BTKM410BA	Az internet társadalomtudományos vizsgálata	2	koll.	3		3.
BTKMINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2		3.
Kötelezően választható médiaipari szaktárgy (a tárgycsoporton belül 2 kredit teljesítendő)						
BTKM513BA	Kötelezően választható médiaipari szaktárgy 1.	2	gyj.	2		3.
BTKM514BA	Kötelezően választható médiaipari szaktárgy 2.	2	gyj.	2		3.
IV. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
Specializációtól független tárgyak						
BTKM301BA	A sport mint társadalmi alrendszer	2	gyj.	2		4.
BTKM403BA	Médiakultúra a 19-20. században	2	koll.	3		4.
BTKM404BA	Kulturális fesztiválkommunikáció	2	gyj.	3		4.
BTKM407BA	Személyközi kommunikáció 2.	2	gyj.	2		4.
BTKM411BA	A politikatudomány alapjai	2	koll.	3		4.
BTKM502BA	Média és politika	2	koll.	3		4.
Szervezeti kommunikátor specializáció						
BTKM405BA	Sajtódiskurzus-elemzés	2	gyj.	2		4.

BTKM406BA	Sajtó- és médiakapcsolatok	2	koll.	3		4.
BTKM602BA	Közkapcsolatok: elmélet és gyakorlat	2	gyj.	3		4.
BTKM603BA	Propaganda	2	gyj.	3		4.
BTKM710BA	Közösségi média megoldások	2	gyj.	3		4.
Újságíró specializáció						
BTKM406BA	Sajtó- és médiakapcsolatok	2	koll.	3		4.
BTKM704BA	Az írott sajtó műfajai: tudósítás, ~~riport,~~ interjú	2	gyj.	3		4.
BTKM706BA	Hírszerkesztés, hírelemzés az írott sajtóban	2	gyj.	2		4.
BTKM707BA	Sajtófotó-ismeretek	2	gyj.	2		4.
BTKM708BA	Rádiós stúdiógyakorlat	2	gyj.	2		4.
BTKM714BA	Public interest	2	gyj.	2		4.
V. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
Specializációtól független tárgyak						
BTKM402BA	A színház médiatörténete	2	koll.	2		5.
BTKM801BA	Záródolgozati előkészítő szeminárium 1.	2	gyj.	2		5.
Szervezeti kommunikátor specializáció						
BTKM604BA	Intézményi arculattervezés	2	gyj.	3		5.
BTKM605BA	Az intézményi kommunikáció elemzése	2	gyj.	3		5.
BTKM606BA	PR-esettanulmányok	2	gyj.	3		5.
BTKM609BA	Kampánytervezés	2	gyj.	3		5.
BTKM611BA	Hírszerkesztés kommunikátoroknak	2	gyj.	3		5.
BTKM702BA	Médianarratológia	2	gyj.	3		5.
BTKM901BA	Kötelező szakmai gyakorlat kommunikátoroknak	2	gyj.	10		5.
	Újságíró specializáció					
BTKM609BA	Kampánytervezés	2	gyj.	3		5.
BTKM702BA	Médianarratológia	2	gyj.	3		5.
BTKM703BA	Advokáció és újságírás	2	gyj.	3		5.
BTKM709BA	Sajtógyakorlat	2	gyj.	3		5.
BTKM713BA	Televíziós stúdiógyakorlat	2	gyj.	3		5.
BTKM715BA	Riport	2	gyj.	3		5.
BTKM902BA	Kötelező szakmai gyakorlat újságíróknak	2	gyj.	10		5.
VI. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
	Specializációtól független tárgyak					
BTKM309BA	Transzmedialitás	2	koll.	3		6.
BTKM503BA	Médiajog és médiaetika	2	koll.	3		6.
BTKM802BA	Záródolgozati előkészítő szeminárium 2.	2	gyj.	2		6.
BTKM803BA	Záródolgozat	2	gyj.	6		6.
	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-6
Szervezeti kommunikátor specializáció						

BTKM504aBA	Imázs-menedzsment gyakorlat	2	gyj.	3		6.
BTKM505BA	Médiagazdaságtan	2	koll.	3		6.
BTKM612BA	Kreatívtartalom-gyártás	2	gyj.	2		6.
Újságíró specializáció						
BTKM501BA	Kreatív írás	2	gyj.	2		6.
BTKM504bBA	Publicisztikai műfajok	2	gyj.	3		6.
BTKM505BA	Médiagazdaságtan	2	koll.	3		6.

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Egyéb szabadon választható ismeretek: 10 kredit

MINOR SZAK

Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM104BA	Kommunikációelmélet 1.	2	koll.	3		1.
BTKM109BA	Filmelmélet	2	koll.	3		1.
BTKM110BA	Médiaszövegek elemzése	2	gyj.	2		1.
BTKM210BA	A technomédiumok története	2	koll.	3		1.
BTKM306BA	Mainstream és underground	2	koll.	3		1.
BTKM202BA	Kommunikációelmélet 2.: Vizuális kommunikáció	2	koll.	3		2.
BTKM208BA	A sajtó intézményei és műfajai	2	koll.	3		2.
BTKM312BA	Forgatókönyvírás	2	koll.	3		2.
BTKM502BA	Média és politika	2	koll.	3		2.
BTKM307BA	Sport, test, medialitás	2	koll.	3		3.
BTKM308BA	Populáris zenei kultúra	2	koll.	3		3.
BTKM401BA	Marketing- és reklámkommunikáció	2	koll.	3		3.
BTKM605BA	Az intézményi kommunikáció elemzése	2	gyj.	3		3.
BTKM606BA	PR-esettanulmányok	2	gyj.	3		3.
BTKM703BA	Advokáció és újságírás	2	gyj.	3		3.
BTKM406BA	Sajtó- és médiakapcsolatok	2	koll.	3		4.
BTKM505BA	Médiagazdaságtan	2	koll.	3		4.

KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS ALAPKPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Juhász Erika**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	**1800**
nappali tagozaton:	**1800**
levelező tagozaton:	**720**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**80 óra szakmai és 160 óra szakirányos gyakorlat**
nappali tagozaton:	**80 óra szakmai és 160 óra szakirányos gyakorlat**
levelező tagozaton:	**80 óra szakmai és 160 óra szakirányos gyakorlat**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
Az alapképzési szak megnevezése: közösségszervezés (Community Coordination)
Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettségoklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség:
kulturális közösségszervező
ifjúsági közösségszervező
humánfejlesztő
szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
Cultural Community Coordinator
Youth Community Coordinator
Human Developer
választható szakirányok: kulturális közösségszervezés, ifjúsági közösségszervezés,humánfejlesztés
Képzési terület: bölcsészettudomány
A képzési idő félévekben: 6 félév
Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
* A szakképzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314
* **Az alapképzési szak képzési célja, az általános és szakmai kompetenciák**
Az alapképzési szak célja kulturális, humán, közösségi alapú társadalom- ésgazdaságszervező munkát végző közösségszervező, közösségfejlesztő szakemberekképzése, akik el tudják látni művelődési, egyházi, civil, vállalkozói és nonprofit szervezetek, állami vagy önkormányzati intézmények, integrált, többfunkciós szervezetek, intézmények működtetését, képesek helyi, közösségi szinten a művelődés, az ifjúság, a felnőttképzés társadalmi és gazdasági helyzetének fejlesztésével összefüggő állami feladatellátást megszervezni, meghatározott intézményszintek esetében azt irányítani.
A közösségszervező szakember a közösségi művelődés, az ifjúságsegítés és a humánfejlesztés területén, településeken, intézményekben, szervezetekben, közösségekben és a közösségi művelődés, az ifjúsági

szolgáltatás, valamint a felnőttképzés különböző színterein közvetlen tervező, szervező, értékelő, irányító, illetve animátori, koordinátori munkaköröket, feladatokat lát el. Ebben a feladatkörében együttműködik a feladatát érintő intézményekkel, szervezetekkel, különösen a kultúra, a köznevelés, szociális ellátás, felnőttképzés, helyi gazdaságfejlesztés ágazataiban. Felkészült a tanulmányok mesterképzésben történő folytatására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A közösségszervező

tudása

Ismeri a kultúra, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének alapvető elveit, a szervezetek, intézményekjogi szabályozását.

Ismeri a közösségszervezés módszereit, a társadalom- és gazdaságszervezés törvényszerűségeit, a kultúra mikro- és mezotereit, illetve azok közösségi

használatát, a közösségi és közösségszervező tényezőket, a közösségszervezés elméleti és gyakorlati ismereteit, a közösségi fejlesztés módszereit, a közösségi szakmai beavatkozás, a közösségi fejlesztés szakmai profilját.

Ismeri a társadalmi tervezés gyakorlatát, a közművelődési és ifjúsági fejlesztési és stratégiai célokat, az ifjúság társadalmi helyzetét, igényeit, szükségleteit.

Ismeri a kultúraközvetítés főbb történeti és funkcionális változásait, az ismeretszerzési módokat és az ismeretforrásokat, az egész életre kiterjedő formális, nem-formális és informális környezetben zajló tanulás sajátosságait, módszereit. Ismeri minden korosztály sajátosságait a fiataloktól a felnőtteken át az idős korosztályig.

Ismeri a közművelődés, az ifjúsági és az ifjúsággal foglalkozó, valamint a felnőttképzési szervezetek, magyarországi, határon túli és uniós intézmények rendszerét, működési mechanizmusát, a szervezet fejlődésének társadalmi, gazdasági környezettel való összefüggéseit.

Ismeri a közművelődési és az ifjúsági (ifjúságfejlesztési) szolgáltatási és intézményrendszerben zajló feladatok tervezési, szervezési és koordinációs, továbbámonitoring és értékelési mechanizmusait és lehetőségeit.

Ismeri a szolgáltatási és intézményrendszeri működés jogi és szervezeti vonatkozásait, a gazdaság, a pénzügy, a menedzsment és a kulturális marketing, a támogatásszervezés alapvető kérdéseit.

Ismeri a közművelődés és az ifjúsággal foglalkozó szervezetek megismerésénekalapvető módszereit, a problémamegoldás több szempontú, rendszerszintű megközelítésének, a problémamegoldás értékelésének elveit és módszereit, a változóigényekhez igazodó kulturális, ifjúsági és közösségi tervezés és szervezés, továbbá ahatékony koordináció, a kommunikáció, a konfliktuskezelés alapvető technikáit.

Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit, a tananyagfejlesztés, tanulásszervezés, személyiségfejlesztés, tanácsadás, csoportszervezés és a felnőttoktatás módszereit, illetve a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének módszereit.

Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának elveit, eljárását, eszközeit. Ismeri a közösségszervezés, az ifjúságfejlesztés, a humánfejlesztés területén az infokommunikációs technológiák alkalmazásának az előnyeit, lehetőségeit és a lehetséges kockázatait (maga is „digitális írástudó”).

Ismeri az állampolgári részvétel formáit és lehetőségeit, a közösség (település) megismerésének közösségi

alapú feltáró módszereit.

Ismeri az önkéntesség fogalmát és a hozzá kapcsolódó jogszabályi hátteret, valamint az önkéntes tevékenységek típusait, nemzetgazdasági jelentőségét hazai ésnemzetközi viszonylatban, az önkéntes tevékenységében rejlő tanulási és fejlesztésilehetőségeket.

Ismeri a pályaorientáció és karriertervezés alapjait, az álláskeresés hatékony és naprakész módszereit, az életvezetési, a mediálási és a karrier-tanácsadó irodák működését és tevékenységét.

Ismeri a település, közösség, speciális csoport, folyamat történetiségében való feltárásának módját, a jövőtervezés, jövőalkotás módszerét.

Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony éskorszerű megoldásához.
képességei
Képes a kultúra, a kultúraközvetítés, a közművelődés, a felnőttoktatás- felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működtetésére, gazdálkodásának és menedzsmentjének ellátására, kulturális, ifjúsági, humánfejlesztési célú pályázatok írására és projektek menedzselésére.
Képes a közösségi művelődés, kultúraközvetítés, az ifjúságfejlesztés, ifjúságsegítés, humánfejlesztés területén településeken, intézményekben, civil szervezetekben, egyházakban, a köznevelés és a felnőttképzés különböző színtereintervezői, szervezői, fejlesztői, monitoring, ellenőrzési, koordinátori, animátori feladatok, illetve az ezekhez kapcsolódó munkakörök ellátására.
Képes az élethosszig tartó (Life Long Learning) és az élet minden területére kiterjedő (Lifewide Learing), az összes korosztályt bevonó, formagazdag, atipikus tanulási módokban bővelkedő tanulás-művelődés megszervezésére, támogatására, a felnőtt és az idős korosztály körében alkalmazható módszerekkel egyaránt.
Képes a közművelődési, az ifjúsági és a humánfejlesztéssel foglalkozó állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, a civil és nonprofit szervezetek és intézmények funkcióinak a lokális és magasabb térszerkezetben megjelenő közösségi szükségletekhez történő alakítására.
Képes az emberi viselkedés és különösen a kulturális fogyasztás és az értékpreferencia differenciált észlelésére és befolyásolására.
Képes a hagyományos, közösségi kulturális értékek megőrzését, éltetését és megújítását szolgáló közösségi folyamatok tervezésére és megvalósítására, elemzésére és értékelésére.
Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerének tervezésére, szervezésére, továbbá a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és a közösségi partnerek együttműködésének elemzésére és értékelésére.
Képes ifjúsági, képzési és közösségi projektek generálására, az ezekhez szükséges források felkutatására, pályázatírásra és projektek menedzselésére.
Képes történetiségében feltárni és értelmezni a település, közösség, speciális csoport folyamatokat és alkalmazni a jövőtervezés, jövőalkotás módszereit.
Képes idegen nyelven és az információ- és kommunikációtechnológia eszközeivel hatékonyan kapcsolatot teremteni, együttműködni, közösen dolgozni.
Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációbanfejleszteni alkalmazói tudását.
Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegennyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket,és alkalmazza azokat.
Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.
attitűdje
Munkavégzése során multidimenzionális gondolkodás jellemzi.
Rendelkezik munkája során társadalmi érzékenységgel, a globális értékek lokális alkalmazásának képességeivel.
Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó készséggel.
Emberi kapcsolataiban humánus és etikus viszonyulású.
Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.
Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal.
Rendelkezik munkájában a minőség iránti elkötelezettséggel.
Rendelkezik munkavégzése során a nemzetben gondolkodás képességével.

Rendelkezik a folyamatos tanulás, képzés és önképzés iránti elkötelezettséggel.
Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejlesztiszövegértési és szövegprodukciós készségét.
Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közöttikülönbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseihez kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.
autonómiája és felelőssége
Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével a szakma folyamatos fejlesztése érdekében.
Rendelkezik a személyisége permanens fejlesztése, valamint szakmai önképzés fontosságának szemléletével.
Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel.
Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetségeskövetkezményeinek.
Tudatosan képviseli a közösségszervezés módszereit, ismereteit, és elfogadjamás tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységeiterületén.
Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

A kulturális közösségszervező szakirányon továbbá a kulturálisközösségszervező tudása

Ismeri a társadalmi-gazdasági valóság kulturális folyamatait és megoldandóproblémáit.
Ismeri a közösségi fejlesztés alapelveit, irányultságát, legitimációját, különösen a közösség és a részvétel eszmeköreit.
Ismeri a közösségi fejlesztés kialakulásának nemzetközi és hazai történetét és a közösségi fejlesztést meghatározó aktuális nemzetközi trendeket, az épített és szellemi kulturális örökség, a hungarikumok alapfogalmait.
Ismeri a közösségi beavatkozás modelljeit, a közösségi fejlesztési folyamatot, a közösségi fejlesztés módszereit és technikáit, közötte a felnőttkori tanulás és képzésmegjelenését.
Ismeri a kulturális turizmus, a közösségi gazdaság alapjait, a kulturális alapú, helyi erőforrásokra alapozó gazdaságfejlesztés módszereit, a hagyományos közösségi kulturális értékek megőrzésének, éltetésének, megújításának módszereit, a nyílt és zárt közösségi tereket mint közösségi, közösségszervező tényezőket és az azokkal összefüggő alapvető térelméleti kérdéseket.
Ismeri a közösségi fejlesztést mint szaktevékenységet benne a felnőttképzés jelentőségét, a közösségfejlesztő szerepeit és etikai dilemmáit.
Ismeri a közösségi fejlesztés nemzetközi és hazai hálózatait, szervezeteit, fontosabb műhelyeit.
Ismeri a művészeti és kreatív ipari területek jellegzetességeit, a kiscsoportok működési és működtetési mechanizmusait, animációs lehetőségét.
képességei
Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerénekszervezésére, a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és közösségi partnerek együttműködésének biztosítására.

Képes a helyi társadalom szervezett szereplői és a lakosság körében felismertetni az önsegítő és önszervező helyi cselekvés, a részvétel, az épített és szellemi kulturális örökség felhasználásának fontosságát és lehetőségeit, aktivizálni a helyi lakosságot az önsegítő, önszervező, önképző, helyi, közösségi cselekvésre.
Képes szakmai segítséget nyújtani a kibontakozó helyi cselekvéshez (információk nyújtása, kapcsolatszervezés, képzés, közösségi tervezés, intézmények létrehozása és működtetése a helyi közösségben).
Képes elősegíteni az önszerveződéssel kialakult közösségi csoportok együttműködését a nem kormányzati szektoron belül és a szektorok között.
Képes szabadidős, önképző, önművelő, művészeti és egyéb közösségek animációjára, csoportok, közösségek felmérésére és a kapott eredmények mentén csoport-, illetve közösségi fejlesztésre.
Az ifjúsági közösségszervező szakirányon továbbá az ifjúsági közösségszervező
tudása
Ismeri az ifjúsági korosztály fejlődésének egészségszempontú támogatása lehetőségeit, egészséges személyiségfejlődését segítő, illetve veszélyeztető körülmények körét, a megelőzés, a korai felismerés, a korrekció lehetőségeit és módszereit, elősegítve azt, hogy az ifjúság értéknek és a sikeres élet részének tekintsea családot és a gyermekvállalást, és aktívan készüljön a szülői szerepre.
Ismeri az ifjúság hagyományos és szubkulturális közösségeinek, testületeinek, szervezeteinek, művelődési, kulturális és sportintézményeinek, az ifjúsági szolgáltatások rendszerének kialakulását, működését.
Ismeri az ifjúsági munka területeit és módszereit, beleértve a szociális segítés ifjúsági korosztályra vonatkoztatható alapelveit és módszereit.
Ismeri a személyes ifjúságsegítés fogalmát, helyszíneit, formáit, szakmai-etikai normáit.
Ismeri a virtuális ifjúsági munka tereit, eszközrendszerét és sajátos viszonyait, hálózatait.
Ismeri az érdekegyeztetési lehetőségeket, a párbeszéd lehetséges formáit és módszereit a helyi, a nemzeti (Kárpát-medencei és szórványbeli) és az európai ifjúsági munkában.
Ismeri az ifjúsági munka és az ifjúságsegítő tevékenység hatékonyságát vizsgálómódszereket.
Ismeri a magyarországi nemzetiségi csoportok (mindenekelőtt a közép-európai cigányság) helyzetét, a magyarságismeret gyakorlatban is alkalmazható alapvető tartalmait, a multi- és interkulturalitás főbb irányzatait, a rasszizmus értelmezéseit.
képességei
Képes az ifjúsági munka módszereinek, eljárásainak alkalmazására.
Képes az ifjúsági folyamatok, fejlesztő beavatkozások, programok és projektek tervezésére, menedzselésére, sikeres megvalósítására és értékelésére.
Képes a gyermek és ifjúsági korosztály körében fejlesztő, támogató, segítőtevékenység végzésére.
Képes a helyi ifjúsági szolgáltatási rendszerek létrehozására és működtetésére.
Képes ifjúsági, ifjúsággal foglalkozó szervezetek irányítására.
Képes ifjúsági pályázatok előkészítésére és lebonyolítására.
Képes a helyi ifjúsági munka szereplőinek (egyén, ifjúsági közösség, egyházi és civil, nemzetiségi szervezet, önkormányzat, intézmény) koordinálására.
Képes hazai, nemzeti és nemzetközi szinten az önkéntességgel foglalkozó intézmények közötti eligazodásra, önkéntes projektek megvalósítására.
Képes a nem-formális tanulási környezetben alkalmazott módszerek használatára, a nem-formális és informális tanulási környezet előmozdítására, létrehozására és megszervezésére az ifjúságban rejlő erőforrás hatékony fejlesztése érdekében.
Képes a virtuális ifjúsági munka módszereinek alkalmazására (virtuálisközösségek létrehozására és működtetésére).
Képes az ifjúsági munka, különböző színterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.
A humánfejlesztő szakirányon továbbá a humánfejlesztő
tudása
Ismeri az oktatási rendszer alapvető összefüggéseit történetiségében ésnapjainkra vonatkozóan a főbb változások tendenciáival együttesen.
Ismeri a felnőttképzés jogi szabályozását, az oktatási és felnőttképzési programok engedélyeztetését, illetve akkreditációját.

Ismeri a felnőttképzési piaci tendenciáit, munkaerő-piaci összefüggéseit, ennek főbb országos jellemzőit, valamint lokális vonatkozásait.
Ismeri az emberi erőforrás természetét az ezzel kapcsolatos elméleteket ésirányzatokat és ezek napjainkban megfigyelhető tendenciáit.
Ismeri a hazai és uniós, nemzetközi felnőttoktatás és képzés történet meghatározó dokumentumait, személyiségeit, kezdeményezéseit.
Ismeri a távoktatás, a blended learning és az e-learning eszköztárát és alkalmazásilehetőségeit.
Ismeri a felnőtt tanulók, munkavállalók munkavállalással, teljesítményértékeléssel, innovációval és továbbképzéssel kapcsolatos attitűdjeinek befolyásolására szolgáló módszereket, motivációs technikákat.
Ismeri a képzések tervezésével, szervezésével, lebonyolításával és értékelésévelkapcsolatos eljárásokat.
Ismeri a felnőttek tanulásának és tanításának módszertani alapjait.
képességei
Képes a felnőttoktatás és -képzés különböző színterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.
Képes a tanulási és képzési programok tervezésére, szervezésére, lebonyolításáraés az eredmények értékelésére.
Képes a felnőttképzési programok engedélyeztetésre, akkreditációra történő előkészítésére, valamint felnőttképzéssel foglalkozó szervezetekben szakmai feladatok ellátására.
Képes az intézmények és települések felnőttképzési igényeinek feltárására,illetve a rejtett igények artikulálására.
Képes a humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos feladatok elvégzésére.
Képes az oktatás, képzés világához kapcsolódó hazai és nemzetközi pályázati programok kidolgozására és menedzselésére.
Képes elektronikusan támogatott képzéssel kapcsolatos felületek, tartalmak és dokumentumok kezelésére, adatok rögzítésére.
Képes egyének, közösségek és település(rész)ek tanulási igényeinek feltérképezésére, az ehhez igazodó képzési kínálat meghatározására.
Az alapképzés jellemzői
Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 11-23 kredit;
művelődéselmélet és -történet, közművelődés 23-34 kredit;
közösségi fejlesztés 17-29 kredit;
kultúraközvetítés és ifjúsági kultúra 17-29 kredit;
ifjúsági- és humánfejlesztés, felnőttképzés 17-29 kredit.
a választott szakirány szerinti speciális ismeretek legfeljebb 50 kredit.
A szakirányok tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:
kulturális közösségszervezés szakirány:
közművelődés és kultúraközvetítés 22-28 kredit,
közösségi fejlesztés 22-28 kredit;
ifjúsági közösségszervezés szakirány:
ifjúsági munka 22-28 kredit,
ifjúságsegítés és közösségi nevelés 22-28 kredit;
humánfejlesztés szakirány:
felnőttképzés 22-28 kredit,
humán fejlesztés 22-28 kredit.
A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl magában foglalja:
a harmadik vagy negyedik félév során egy alkalommal kulturális intézményben vagy szervezetben teljesítendő kéthetes (80 óra), adott képzési időszakhoz kapcsolódó gyakorlatot, valamint
a szakirányú szakképzettség szerinti, a választott szakiránynak megfelelő intézményben vagy szervezetben biztosított, legalább 160 óra, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlatot.

A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: települési önkormányzatok, oktatási, közösségi művelődési intézmények, közösségi színterek, közművelődési intézmények, ifjúsági információs és tanácsadó irodák, ifjúsági vagy ifjúsággal foglalkozó szervezetek, ifjúsági szociális intézmények, felnőttképzési éshumánfejlesztő szervezetek, egyházi, nonprofit és civil szervezetek, amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, és a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

A KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS ALAPSZAK ÓRA- ÉS VIZSGATERVE

1. Közös rész: összesen 115 kredit, 63.89%

1.1. Általános kompetenciák: 11-23 kredit, azaz 10-20% - 21 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ101BA	Filozófiatörténet	2	koll.	2		1.
BTKSZ102BA_K2	A pszichológia főbb területei	2	koll.	2		1.
BTKSZ103BA	Kutatásmódszertan I.	2	koll.	3		1.
BTKSZ104BA_K3	Kutatásmódszertan II.	2	gyj.	3	Kutatásmódszertan I.	2.
BTKSZ105BA	Bevezetés a szociológiába	2	koll.	3		1.
BTKSZ106BA	Állam- és jogtudomány alapjai	2	koll.	3		2.
BTKSZ107BA_K3	Általános menedzsment	2	koll.	3		3.
	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2		4.

1.2. Művelődéselmélet és -történet, közművelődés: 23-34 kredit, azaz 20-30% - 26 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ313BA	Művelődéselmélet – művelődésszociológia	2	koll.	3		2.
BTKSZ110BA	Magyar és egyetemes művelődéstörténet I.	2	koll.	3		3.
BTKSZ111BA	Magyar és egyetemes művelődéstörténet II.	2	koll.	3	Magyar és egyetemes művelődéstörténet I.	4.
BTKSZ112BA	Demográfia, társadalomstatisztika	2	koll.	3		3.
BTKSZ113BA	Kommunikáció elmélete és gyakorlata	2	koll.	2		3.
BTKSZ114BA	Bevezetés a kulturális antropológiába	2	koll.	3		3.
BTKSZ314BA	A kultúraelmélet és kulturális örökség alapjai	2	koll.	3		1.

BTKSZ116BA	Kulturális szakigazgatás és jog	2	koll.	3	Állam- és jogtudomány alapjai	3.
BTKSZ117BA	Európa-tanulmányok	2	koll.	3		1.

1.3. Közösségi fejlesztés: 17-29 kredit, azaz 15-25% - 21 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ118BA_K4	Közösségfejlesztés I.	2	koll.	4		1.
BTKSZ119BA_K3	Közösségfejlesztés II.	2	gyj.	3	Közösségfejlesztés I.	2.
BTKSZ120BA_K4	Lokális társadalomismeret I.	2	koll.	4		3.
BTKSZ122BA_K3	A közösségszervezés módszertana	2	gyj.	3		3.
BTKSZ123BA_K3	A közösségi művelődés módszertana	2	gyj.	3		4.
BTKSZ125BA_22	Közösségi kommunikáció	3	gyj.	4		1.

1.4. Kultúraközvetítés és ifjúsági kultúra: 17-29 kredit, azaz 15-25% - 24 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ126BA_K3	Kultúraközvetítés alapjai	2	gyj	3		1.
BTKSZ127BA	Ifjúsági kultúra	2	gyj.	3		2.
BTKSZ128BA	Média- és filmelmélet	2	gyj.	2	Kommunikáció elmélete és gyakorlata	4.
BTKSZ129BA	Szervezés- és vezetéselmélet I.	2	koll.	3		3.
BTKSZ130BA	Kultúraközvetítő intézmények I.	2	koll.	3		2.
BTKSZ131BA	Kultúraközvetítő intézmények II.	2	gyj.	2	Kultúraközvetítő intézmények I.	3.
BTKSZ132BA	Szakmai gyakorlat I. (intézménylátogatás)	2	gyj.	2		2.
BTKSZ133BA	Szakmai gyakorlat II.	80 óra (2 hét)	gyj.	6	Szakmai gyakorlat I.	4.

1.5. Ifjúsági- és humánfejlesztés, felnőttképzés: 17-29 kredit, azaz 15-25% - 23 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ134BA_K4	Andragógiai alapismeretek	2	koll.	4		1.
BTKSZ135BA_K4	Az emberi erőforrás fejlesztés elmélete és gyakorlata I.	2	koll.	4		4.
BTKSZ136BA	Andragógiatörténet	2	gyj.	3		3.
BTKSZ137BA_K3	Az egész életen át tartó tanulás színterei	2	gyj.	3		2.

BTKSZ139BA_K4	A nonprofit szektor menedzsmentje	2	koll.	4		4.
BTKSZ140BA _K3	Életpálya-tanácsadás	2	gyj.	3		2.
BTKSZ141BA	Szervezés- és vezetéselmélet II.	2	gyj.	2	Szervezés- és vezetéselmélet I.	4.

2. Szakirányos rész 50 kredit

2.1. kulturális közösségszervező szakirány 50 kredit (27,77%), ebből:

2.1.1. Közművelődés és kultúraközvetítés: 22-28 kredit, azaz 45-55% - 26 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ309BA	Kulturális szolgáltatásmenedzsment	2	gyj.	3		5.
BTKSZ202BA_K4	Eseménymenedzsment I.	2	koll.	4		5.
BTKSZ203BA	Eseménymenedzsment II.	2	gyj.	3	Eseménymenedzsment I.	6.
BTKSZ204BA	A turizmus elmélete és gyakorlata	2	gyj.	3		5.
BTKSZ205BA	Szakterületi kutatások	2	gyj.	3	Kutatásmódszertan I., II.	5.
BTKSZ206BA	A felnőttképzés módszertana I.	2	gyj.	3		5.
BTKSZ207BA_K4	A felnőttképzés tervezése és szervezése I.	2	gyj.	4		5.
BTKSZ208	Művészetek és kreatív ipar	2	gyj.	3		6.

2.1.2. Közösségi fejlesztés: 22-28 kredit, azaz 45-55% - 24 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ309BA	Kulturális szolgáltatásmenedzsment	2	gyj.	3		5.
BTKSZ209BA_K3	Lokális társadalomismeret II.	2	gyj.	3	Lokális társadalomismeret I.	4.
BTKSZ211BA_K3	Projektmenedzsment és pályázatírás I.	2	koll.	3		6.
BTKSZ212BA	Projektmenedzsment és pályázatírás II.	2	gyj.	2		6.
BTKSZ213BA_K3	Marketing és PR	2	koll.	3		6.
BTKSZ215BA	Kompetencia alapú képességfejlesztés	2	gyj.	3		6.
BTKSZ216BA	Szakmai gyakorlat III.	160 óra (4 hét)	gyj.	10	Szakmai gyakorlat I., II.	5.

2.2. humánfejlesztő szakirány 50 kredit (27,77%), ebből:
2.2.1. Felnőttképzés: 22-28 kredit, azaz 45-55% - 23 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ205BA	Szakterületi kutatások	2	gyj.	3	Kutatásmódszertan I., II.	5.
BTKSZ202BA_K4	Eseménymenedzsment I.	2	koll.	4		5.
BTKSZ206BA	A felnőttképzés módszertana I.	2	gyj.	3		5.
BTKSZ302BA_K3	A felnőttképzés módszertana II.	2	gyj.	3	A felnőttképzés módszertana I.	6.
BTKSZ303BA	A felnőttképzés jogi szabályozása	2	gyj.	3	Állam- és jogtudomány alapjai	4.
BTKSZ207BA_K4	A felnőttképzés tervezése és szervezése I.	2	gyj.	4		5.
BTKSZ304BA	A felnőttképzés tervezése és szervezése II.	2	gyj.	3	A felnőttképzés tervezése és szervezése II.	6.

2.2.2. Humánfejlesztés: 22-28 kredit, azaz 45-55% - 27 kredit

A tantárgy kódja	Tantárgy	Óraszám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKSZ306BA_K3	Az emberi erőforrás fejlesztés elmélete és gyakorlata II.	2	gyj.	3	Az emberi erőforrás fejlesztés elmélete és gyakorlata I.	5.
BTKSZ211BA_K3	Projektmenedzsment és pályázatírás I.	2	koll.	3		6.
BTKSZ212BA	Projektmenedzsment és pályázatírás II.	2	gyj.	2		6.
BTKSZ213BA_K3	Marketing és PR	2	koll.	3		6.
BTKSZ308BA	E-learning	2	gyj.	3		5.
BTKSZ215BA	Kompetencia alapú képességfejlesztés	2	gyj.	3		6.
BTKSZ216BA	Szakmai gyakorlat III.	160 óra (4 hét)	gyj.	10	Szakmai gyakorlat I., II.	5.

5 kredit szakdolgozat
*10 kredit szabadon választható**

Összesen 180 kredit

** A Debreceni Egyetemen hirdetett alapszakos kurzusok bármelyike teljesíthető, ha az adott kurzust a hallgató felveheti, és az nem képezi a kötelező kreditjei részét.*

	Testnevelés**	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

** A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Kreditek összesítése

Alapozó képzés	115kredit
Szakirányos képzés	50 kredit
Szabadon választható	10 kredit
Szakdolgozat	5 kredit
Összesen	180 kredit

MAGYAR ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Debreczeni Attila**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	**1800**
nappali tagozaton:	**1800**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. Az alapképzési szak megnevezése: magyar (Hungarian)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat

szakképzettség: magyar alapszakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Hungarian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 4 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223/0232

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja magyar alapszakos bölcsész szakemberek képzése, akik a magyar nyelv és általában a nyelvhasználat, valamint a magyar és a világirodalom jelenségeiről, történetileg és szociológiailag változó formáiról, folyamatairól és alapvető kulturális összefüggéseiről megbízható ismeretekkel rendelkeznek. Cél továbbá a nyelvi és irodalmi jelenségek értelmezéséhez szükséges alapvető eljárások megismertetése. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7. 1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7. 1. 1. A magyar alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

Tájékozott a magyar nyelv és irodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi ésirodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében.

Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel ismeri a magyar nyelv és irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

Ismeri a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.

Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmiértelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet.

***b)* képességei**

Képes értelmezni a magyar nyelv és irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar nyelvi és irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
Képes átlátni a magyar nyelvi és irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
A nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban képes írni és beszélni.
Képes a magyar nyelv és irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a nyelvtudomány, illetve az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudomány módszereket.
Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a nyelvtudományhoz és az irodalomtudományhoz kapcsolódószakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

Érti és elfogadja, hogy a nyelvi és irodalmi jelenségek történetileg éstársadalmilag meghatározottak és változóak.
Képviseli a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
Tudatosan képviseli a megismert szaknyelvi és kommunikációs normákat, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
Nyitott a magyar és más kulturális közösségek irányában.
A nyelvtudomány és az irodalomtudomány választott területein képes éstörekszik az önképzésre.
Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet éséletvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Kialakít olyan, történetileg és világnézetileg koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kontextusukból következő lehetséges szakmai értékeléseinek ésetikai következményeinek.
A magyar nyelv és irodalom területén szerzett ismereteit alkalmazzaönművelésében, önismeretében.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a nyelvtudomány és az irodalomtudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
nyelvészeti alapismeretek 6-12 kredit;
a magyar nyelv rendszere, leírása 15-26 kredit;
a magyar nyelv használata, tagolódása, története, rokonsága 18-30 kredit;
a magyar irodalom története 20-34 kredit;
világirodalom, komparatisztika 11-19 kredit;
irodalomelmélet és műértelmezés 8-15 kredit;
választás szerinti specializációk ismeretei 40-60 kredit.
8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.
A magyar szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, a művelődéstudomány valamely területeinek ismeretei vagy
másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési területekalapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8. 2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

Záróvizsga-követelmények
A BA szintű záróvizsga tartalma, szerkezete, értékelése:
Az alapszakos (BA) záróvizsga a magyar nyelv és irodalom alapképzési szak ismeretanyagát és az ehhez kapcsolódó kompetenciákat kéri számon és értékeli.
A vizsga két részből áll: 1) a BA szintű diplomadolgozat megvédése, 2) a diplomadolgozat témájától függően irodalomtudományi vagy nyelvtudományi tárgyú szóbeli vizsga.
Minden magyar alapszakos hallgatónak záróvizsgát kell tennie az alapszakján.
A záróvizsga *ideje*: az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 6. félév végén).
A záróvizsgára bocsátás feltétele: 1) megszerzett BA végbizonyítvány (abszolutórium); 2) benyújtott (és írásban elbírált) diplomadolgozat.
A záróvizsga *módja* és a *bizottság tagjai*: a vizsga *szóbeli*, részei:
1) a diplomadolgozat védése (a védést a záróvizsga bizottsága önálló érdemjeggyel értékeli);
2) a diszciplináris ismeretanyag számonkérése és a kompetencia ellenőrzése: a szakdolgozat témájától függően a vizsgának irodalomtudományi vagy nyelvtudományi tematikája van (részletezése alább).
A záróvizsga-bizottság összetétele: az elnök (az intézmény vezető oktatója) mellett két tag, akik közül az egyik lehet a szakdolgozat témavezetője is.
A záróvizsga *értékelése*: az összesített (átlagolt) érdemjegyet 1) a védés és 2) a szakmai felelet érdemjegye egyenlő súllyal alkotja (ez a jegy a szóbeli vizsga során elhangzott szóbeli felelet értékelése, értékelője a bizottság).
Kiemeljük, hogy minden ismeretkör és tantárgy szerepel a záróvizsga tételsorában. Így a tantárgyfelelősök értelemszerűen felelősek a záróvizsgatárgyak oktatásáért és ellenőrzéséért is.
A záródolgozat (BA szintű diplomamunka)
A TVSZ (2007. december 20.) kiegészítő rendelkezései szerint (14§, 63. oldal) "„a meghirdetett témák közül az alapképzésben (BA) a 4. félév végéig kell választaniuk a hallgatóknak. A diplomamunka címét az érintett intézetben/tanszéken kell bejelenteni”.
BA képzésben a diplomamunka terjedelme minimum 20 oldal (30000 leütés szóközök nélkül). A diplomamunkát tavaszi félévben április 15-ig, őszi félévben november 30-ig kell benyújtani az adott intézetben /tanszéken. A diplomamunka védése a záróvizsgán történik (a témavezető jelenlétében).
Témakörök:
A magyar szak által hirdetett specializációkat felvevő hallgatók elsősorban a saját specializációjuk témaköreiből választják záródolgozati témájukat, de választhatnak bármilyen más, a magyar nyelv és irodalom alapszak képzési körébe eső, nem a saját specializációjukhoz kötődő témát is.
Záródolgozati jelentkezés és témaválasztás:
Záródolgozati jelentkezés és előkészítő konzultáció – Menete: a 4. félévben kötelező március közepéig jelentkezési lapon dokumentálni a témaválasztást a témavezető aláírásával. Még a 4. félév folyamán a témavezetővel legalább háromszor konzultálni kell a záródolgozat formai és tartalmi kérdéseiről, a választott témáról – a konzultációk meglétét a témavezető szintén aláírásával dokumentálja a jelentkezési lapon. A jelentkezési lapot az oktatásszervező archiválja.
Záródolgozati szemináriumok nyelvészetből:
A nyelvészetből záródolgozóknak az 5. és 6. félévben kötelező záródolgozati szemináriumot írtunk elő a tantervben.
Záródolgozati konzultáció irodalomtudományból:
Záródolgozati konzultáció – 5. félévben kötelező konzultáció, mely a záródolgozat megírását segíti; a konzultáció aláírással zárul, ennek adminisztrációja a technikai lehetőségektől függően elektronikus vagy papíralapú.
A *Záródolgozat* kreditértéke 4 kredit: a 6. félévben benyújtott záródolgozat ellenértékeként kapja a hallgató a 4 kreditet.

A BA szintű záróvizsga tematikája:
Irodalomtudományi záróvizsga
Irodalomtudományból a szóbeli vizsga két részből áll:
1.) a szakdolgozat védése

2.) A szakdolgozat témájához igazodva a záróvizsga diszciplináris részét a szakdolgozatuk témájának megfelelő alábbi ismeretkörök valamelyikéből teszik le. Csak a törzsképzési kötelező előadások és szemináriumok anyagát kérjük számon, a kollokviumokon és a szemináriumokon előírt tételsornak és tematikának megfelelően, viszont az alábbi nagy, átfogó témafelületek szerint elrendezve:

Ismeretkörök és tételek:
I.) Régi magyarországi irodalom ismeretkör:
1) Egyházi műveltség és irodalom a középkorban
2) Lovagi kultúra, világi költészet a középkorban
3) Az itáliai humanizmus magyarországi megjelenése, a latin humanitas antropológiája és poétikája
4) Nemzeti nyelvű reneszánsz irodalom – műfaj- és eszmetörténeti áttekintés
5) A reformáció irodalomtörténeti szerepe és műfaji rendszere
6) Retorikai, szabálypoétikai, liturgiai, homiletikai ismeretek a kora újkorban
7) Manierista irodalom: eszmetörténeti és irodalomtörténeti kérdések, művészettörténeti kitekintéssel
8) Barokk irodalom: eszme- és irodalomtörténeti kérdések, művészettörténeti kitekintéssel
9) Választott életmű ismertetése műfajtörténeti, poétikai, stílustörténeti, intézménytörténeti szempontok alapján, a szövegismeret bizonyításával
II.) Klasszikus magyar irodalom ismeretkör:
1) A felvilágosodás eszme- és kritikatörténeti összefüggései, a kor stílustörténeti kérdései
2) Nemzet és nyelv a felvilágosodás korában
3) Az érzékenység és a neoklasszicizmus az irodalomban
4) A felvilágosodás irodalmának műfaj- és poétikatörténeti áttekintése
5) A romantika eszme- és kritikatörténeti összefüggései és poétikai jellemzıi
6) A magyar romantika irodalmának műfaj- és poétikatörténeti áttekintése
7) A romantikát lezáró szakasz eszme- és kritikatörténeti összefüggései
8) A líra átalakulása a romantika alkonyán
9) A nagyepikai műfajok alakulása a 19. század második felében
10) Realista, naturalista, szecessziós jelenségek a századutó kisepikájában
III.) Modern magyar irodalom ismeretkör:
1) Szecesszió és szimbolizmus a korszak magyar irodalmában
2) Avantgárd a korszak magyar irodalmában
3) A magyar dráma a század első felében
4) Líratípusok a huszadik század első felében
5) Regénytípusok a huszadik század első felében
6) A magyar dráma a II. világháború utáni és a kortárs magyar irodalomban
7) A líraolvasás alakzatai a II. világháború utáni és a kortárs magyar irodalomban
8) A regényolvasás alakzatai a II. világháború utáni és a kortárs magyar irodalomban
9) Neoavantgárd, posztmodern (és más irányzatok) a legújabb magyar irodalomban
10) Az irodalomtudomány modern és modern utáni paradigmái
IV.) Világirodalmi ismeretkör:
a) A műfaji rendszerek:
1) A beszéd- és irodalmi műfajok kialakulása
2) A műfaji gondolkodás. A műfaji hármasság elve. A műfajelmélet változatai
3) Az irodalomtörténeti korszak és a műfaji kánonok összefüggései. A nemzeti irodalmak és a műfajok összefüggései
4) Líraelméleti alapfogalmak, lírai műfajok
5) Epikaelméleti alapfogalmak, epikai műfajok (epikus költészet műfajai)
6) Epikai műfajok (a regény változatai)
7) Epikai műfajok (a jelentősebb kisepikai műfajok)
8) Drámaelméleti alapfogalmak, drámai műfajok (tragédia)
9) Drámai műfajok (komédia, vígjáték, egyéb drámai műfajok)
10) A műfajok “tisztaságának” kérdése
b) Az irodalom intézményrendszerei:
1) A funkciószétválás folyamata a korai kultúrákban (A rítus, a jog és a művészet elkülönülése. Az intézmények szabályozó szerepe. Az intézmények és kulturális médiumok együttmozgása.)

2) A szóbeli költészet "intézményei" (Az énekmondás, az énekmondó "céhek". Az írásbeliség előtti tudásmegőrzés problémája)
3) A költészet színterei az ókorban (Arisztokrata társaskörök. Az irodalmi élet Rómában. Irodalompártolás. A színházak és a színjátékverseny ünnepei)
4) Az oktatás és a tudomány intézményei az ókorban (A "paidagogosz", az Akadémia, az alexandriai könyvtár, szövegfilológia)
5) Az irodalom intézményei a középkorban (A kolostor, a liturgia, az egyházi ünnepkör, a kódexmásoló műhely. A középkori udvar. Az udvari-lovagi kultúra)
6) Az irodalom intézményei a reneszánszban (A mecenatúra, a klasszika filológia kialakulása, a gutenbergi fordulat – a nyomtatott írás és ennek összefüggése a nemzeti nyelveken művelt irodalmak kialakulásával, a humanitas-eszme és a művészi autonómia összefüggése)
7)A barokk ceremónia és a theatrum mundi formái
8) Az irodalom intézményei a felvilágosodás korában (Költőbarátságok, költőtársaságok, a szalon és az akadémiák; a nemzeti irodalom műhelyei; irodalmi iskolák és enciklopédiák; popularizálódás – a triviális irodalom)
9) Az irodalom intézményei a romantika korában és a XIX. század második felében (Folyóiratok, divatlapok; az irodalmi utazás; irodalmi barátságok; a fordításirodalom; nemzeti színházak; nemzeti múzeumok. Az újságírás és a szerkesztőség; az irodalmi kritika; az irodalmi díjak; a kávéház)
10) Az irodalom intézményei a XX. században (Szecessziós művészkolóniák; az avantgarde szubverzív társaságai és gesztusai; a művészgeneráció. A művész változó szerepei. Az irodalmi kultuszok. Az irodalmi ízlés és divat. A kanonikus és az apokrif - a kánonképzés intézményi és mediális formái)
V.) Irodalomelméleti ismeretkör:
1) Epikus művek olvasása, narratológia alapok – alapfogalmak és olvasási eljárások szemléltetése egy világirodalmi és egy magyar irodalmi mű poétikai elemzése révén
2) A líraolvasás paradigmái, a verstan alapjai – alapfogalmak és olvasási eljárások szemléltetése egy világirodalmi és egy magyar irodalmi mű poétikai elemzésével
3) A drámaelemzés és az előadáselemzés paradigmái – alapfogalmak és olvasási eljárások szemléltetése egy világirodalmi és egy magyar irodalmi mű poétikai elemzésével

A nyelvtudományi záróvizsga témakörei
A záródolgozatukat magyar nyelvészetből készítő hallgatók záróvizsgája két részből áll:
1) a záródolgozat védése
2) Előre meghatározott témakörből és szakirodalomból letett szóbeli vizsga. Az ismeretkört és a szakirodalmat előzetesen a témavezető jelöli ki a záródolgozat témájához illeszkedően.
Azok a hallgatók, akik nem magyar, hanem más nyelvészeti specializációból (finnugor, általános nyelvészet stb.) írtak szakdolgozatot, szintén az alábbi négy témakör valamelyikéből választhatják — a témavezetőjükkel egyeztetve — a záróvizsga diszciplináris részét.

1. Leíró nyelvészet
1) A nyelv mint a tudományos vizsgálódás tárgya. A nyelvtudomány helye a tudományok rendszerében és a tudományos megismerésben
2) A rendszernyelvészet helye a nyelvtudomány egészében; a leíró nyelvészet irányzatai az újabb kori nyelvtudomány történetében; nyelvleírási modellek a modern nyelvészetben
3) A beszélőszervek biológiai és fonációs működése, a magyar beszédhangok képzésének módjai.
4) A magyar magánhangzók és mássalhangzók fonetikai és fonológiai rendszere.
5) A mondat szerkezeti és szerkesztettségi típusai.
6) A mondatrészek fogalma, funkciója, alaki sajátosságai.
7) Az egyszerű és az összetett mondatok elemzése.
8) Az egyszerű és az összetett mondat határeseteinek fajtái. A sajátos jelentéstartalmú mellékmondatok. A mondatátszövődés. A közbeékelődés. A mondatok logikai minősége.
9) A jelentésfelfogás alakulása a magyar nyelvtudományban: a jelentés mint viszony; a jelentés mint funkciófogalom; a referenciális jelentés; a jelentés mint jelölési érték; a jelentés mint szabály; a komplex jelentés és annak aspektusai.
10) Alak és jelentés. A jel és a jelentés változása. A szójelentés változásának rendszere. A tulajdonnév jelentése.

2. Magyar nyelvtörténet
1) A nyelvek történetének külső tényezői a nyelvi változások szempontjából: nyelv és gondolkodás, nyelv és kommunikáció, nyelv és társadalom.
2) A nyelvi változások általános jellemzése, a változások rendszerszerűsége: szinkrónia és diakrónia összefüggései. A nyelvi változások alapjai, indítékai.
3) A magyar nyelv történetének periodizációs lehetőségei.
4) A magyar nyelvtörténet legfontosabb forrástípusai: közvetett és közvetlen források.
5) A magyar nyelv eredete és a magyar nyelv tudománytalan rokonítási kísérletei. A finnugor (uráli) nyelvek rokonsági viszonyainak rendszere, a nyelvrokonság bizonyításának módszerei.
6) A morfémák fogalma és fajai, a megkülönböztetésükre vonatkozó elméletek. A morfémák főbb típusainak történeti változásai.
7) A mai magyar névszótőrendszer és kialakulása. A névszójelek története. Névszóragozás a mai magyar nyelvben. Névszóragozásunk fejlődésének főbb vonalai.
8) A magyar igealak szintetikus jellege, morfológiai és jelentésszerkezete. A mai igetőrendszer és kialakulása. Az igefajták és az igeragozás összefüggése. Az igemódok és kifejezőeszközeik.
9) A magyar hangrendszer és annak változásai a finnugor–ugor alapnyelvtől máig.
10) A magán- és mássalhangzórendszer az ős- és ómagyar, valamint a közép- és új-, illetve az újabb magyar korban.
3. Szociolingvisztika
1) A nyelvek sokfélesége és hasonlósága tipológiai és genetikai szempontból
2) Nyelv — nép — nemzet. Anyanyelv és idegen nyelv. Nyelv és nyelvjárás. Élő és holt nyelvek, természetes és mesterséges nyelvek.
3) A nyelvek egyenrangúsága. Nemzetközi nyelvek, világnyelvek. Nyelv és politika. Nyelv és globalizáció. Nyelv és írásbeliség. Nyelv és kultúra.
4) Európa nyelvi képe nyelvpolitikai szempontból. Nyelvi jogok, államnyelv, kisebbségi nyelvhasználat. Nyelvismeret és oktatás. Az Európai Unió nyelvi helyzete.
5) A magyar nyelvközösség: magyar anyanyelvűek, magyarul beszélők, nyelvismeret Magyarországon, a Kárpát-medencében és azon kívül.
6) Nyelv és a nyelvészet fogalma a szociolingvisztikában és a rendszernyelvészetben. A nyelv eredete és a nyelv eredeti funkciói.
7) A társasnyelvészet és a rendszernyelvészet különbözősége
8) A nyelvi megbélyegzés, ennek gyökerei és működése. A lingvicizmus.
9) Nyelvművelés problematikája. A nyelvművelés és a nyelvtervezés alapvető különbségei.
10) A nyelvrétegződés elméletei a hagyományos nyelvészetben és a nyelvváltozatok kérdése a társasnyelvészetben.
4. Szövegtan és stilisztika
1) A stilisztika fogalma. A stilisztika összefüggése nyelv- és irodalomtudományi, sőt más érintkező diszciplínákkal.
2) A funkcionális stilisztika stílusértelmezése, szemlélete, tárgyköre. A stílusfogalom alakulása. A funkcionális stílusfelfogás elméleti háttere. A stílusteremtő és -meghatározó tényezők. A stílus hírértéke.
3) A stíluseszközök szintjei: stíluselemek (stilémák) az akusztikai, a szó- és kifejezéskészlet, a szintaktikai, a képi, a szövegszinten, illetve a nyelven kívüli jelenségek szintjén. A nyelvi-stilisztikai eszközök szerepe a legfontosabb stílusrétegekben. A művészi stílus legfőbb sajátságai a tárgyalt hat nyelvi szinten.
4) Stílustipológia. A legjellemzőbb stílustörténeti korszakok. A művészi áramlatok, stílusirányzatok nyelvi-stiláris jellemzői.
5) A szövegtan történeti gyökerei, tárgya, anyaga, célja, feladata, felosztása, segédtudományai. A magyar szövegtani kutatások mai helyzete.
6) A szöveg fogalma. A verbális és a multimediális szöveg. A szövegértékűség jellemzői.
7) A szövegösszefüggés területei, fajtái és eszközei. A szöveg témája, tematikai ugrás a szövegben. Szövegforma, -akusztikum. A szöveg szerkezeti sajátosságai.
8) A szöveg kifejtett és kifejtetlen jelentése. A szöveg jelentéstani összefüggésének mértéke, eszközei.
9) A szöveggrammatikai utalás fogalma, fajtái az utalás iránya, megjelenésének természete, hatósugara, foka szerint.
10) Szövegpragmatika. Szövegtipológia. Szövegstilisztika. Szövegalkotás, -befogadás.

A MAGYAR SZAK KREDITLISTÁJA

1. Alapozó és törzsképzés (120 kredit)
1.1. Alapozó képzés (15 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAT101BA	Filozófiatörténet	2	koll.	2	–	1.
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtudományba	2	koll.	2	–	1.
BTMI101BA	Irodalomtudományi proszeminárium	2	gyj.	2	–	1.
BTAT103BA	Bevezetés a nyelvtudományba	2	koll.	2	–	1.
BTNY101BA	Nyelvészeti filológiai szeminárium	2	gyj.	2	–	1.
BTNY102BA	Bevezetés a kommunikáció-elméletbe 1. (Jel és kommunikáció)	2	koll.	3	–	1.
BTNY103BA	Kommunikációs készségfejlesztő gyak.	2	gyj.	2	–	1.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMINYINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	--	3-6.

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

1.2. Törzsképzés (105 kredit)

1.2.1. Nyelvészeti ismeretkörök
1.2.1.1. Kötelező nyelvészeti ismeretkörök (48) kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNY201BA	A leíró nyelvészet alapjai	2	koll.	3	--	1.
BTNY205BA	A történeti nyelvészet alapjai	2	koll.	2	--	1.
BTNY299BA	Leíró magyar hangtan	2	koll.	3	--	1.
BTNY202BA	Nyelvpolitika	2	gyj.	2	--	2.
BTNY206BA	Szociolingvisztikai alapismeretek	2	koll.	3	--	2.
BTNY203BA	Magyar helyesírás	2	gyj.	2	--	2.
BTNY215BA	Magyar hangtörténet	2	koll.	3	--	2.
BTNY216BA	Finnugor nyelv	2	gyj.	2	--	2.
BTNY208BA	Szociolingvisztikai gyakorlat	2	gyj.	2	--	2.
BTNY210BA	Leíró és történeti alaktan 1.	2	koll.	3	--	3.
BTNY207BA	A magyar nyelv eredete	2	koll.	3	--	3.

BTNY432BA	Magyar szövegemlékek	2	gyj.	2	--	3.
BTNY211BA	Szintagma- és mondattan 1.	2	koll.	3	--	4.
BTNY212BA	Jelentéstan	2	koll.	3	--	4.
BTNY437BA	Finnugor népek és nyelvek	2	gyj.	2	–	4.
BTNY213BA	Stilisztika	2	koll.	3	--	5.
BTNY315BA	Stilisztikai elemzés	2	gyj.	2	–	5.
BTNY424BA	Szóalkotás	2	gyj.	2	–	5.
BTNY214BA	Szövegnyelvészet	2	koll.	3	--	6.

1.2.1.2. Záródolgozati szemináriumok a nyelvészetből szakdolgozóknak(4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNY307BA	Záródolgozati szeminárium 1.	2	gyj.	2	–	5.
BTNY308BA	Záródolgozati szeminárium 2.	2	gyj.	2	BTNY307BA	6.

1.2.1.3. Záródolgozat elkészítése (4 kredit)

1.2.2. Irodalmi ismeretkörök
Kötelező kurzusok: 44 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI210BA	Régi magyarországi művelődéstörténet	2	koll	2	–	1.
BTMI247BA	Világirodalom 1.	2	gyj	2	–	1.
BTMI201BA	Műveltségi modul 1. (Az antikvitás irodalma)	2	koll.	2	–	1.
BTMI214BA	Régi magyarországi irodalom	2	gyj	2	BTMI210BA	2.
BTMI248BA	Világirodalom 2.	2	gyj	2		2.
BTMI251BA	Irodalomelmélet 1. (Prózaolvasás)	2	gyj	2	BTAT102BA	2.
BTMI221BA	Klasszikus magyar irodalom 1.	2	koll	3	–	3.
BTMI225BA	Klasszikus magyar irodalom 2.	2	gyj	2	–	3.
BTMI243BA	Világirodalom 3.	2	gyj	2	–	3.
BTMI252BA	Irodalomelmélet 2. (Líraolvasás)	2	gyj	2	BTAT102BA	3.
BTMI202BA	Műveltségi modul 2.	2	gyj	2	–	3.
BTMI222BA	Klasszikus magyar irodalom 3.	2	koll	3	–	4.
BTMI226BA	Klasszikus magyar irodalom 4.	2	gyj	2	–	4.
BTMI253BA	Irodalomelmélet 3. (Dráma és színház)	2	gyj	2	BTAT102BA	4.
BTMI231BA	Modern magyar irodalom 1.	2	koll	3	–	5.
BTMI235BA	Modern magyar irodalom 2.	2	gyj	2	–	5.
BTMI203BA	Műveltségi modul 3.	2	gyj	2	–	5.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI232BA	Modern magyar irodalom 3.	2	koll	3	–	6.
BTMI236BA	Modern magyar irodalom 4.	2	gyj	2	–	6.
BTMI237BA	Kortárs magyar irodalom	2	gyj	2	–	6.

1.2.2.2. A törzsképzés szabadon választható irodalomtudományi tárgykörei (7 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI301xBA	A regény alakzatai az európai irodalomban	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI302xBA	Dráma és színház a kultúrtörténeti időben	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI303xBA	Összehasonlító művészettudomány	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI304xBA	A régi magyar irodalom és Európa	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI305xBA	Retorika, liturgia, poétika, műfajok a régi irodalomban	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI306xBA	Életművek a klasszikus magyar irodalomban	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI307xBA	Műfajok a klasszikus magyar irodalomban	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI308xBA	Eszme- és kritikatörténet a klasszikus magyar irodalmában	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI309xBA	Nemzetiségi magyar irodalmak	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI310xBA	Műfajok, irányzatok a XX. századi magyar irodalomban	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI311xBA	A XX. századi magyar irodalom nagy egyéniségei	2	koll.	2	–	2–6.
BTMI312xBA	Irodalomtudomány és irodalomelmélet	2	koll.	2	–	2–6.

1.2.2.3. Záródolgozati szemináriumok az irodalomból szakdolgozóknak (4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI401BA	Záródolgozati szeminárium 1.	2	aláírás	0	–	5.
BTMI402BA	Záródolgozati szeminárium 2.	2	aláírás	0	BTMI402BA	6.
BTMI400BA	Záródolgozat	-	-	4	-	6.

2. DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK (SPECIALIZÁCIÓK): 50 KREDIT

2.1. MAGYAR NYELV- ÉS IRODALOM SPECIALIZÁCIÓ (50 kredit)
Kötelező nyelvtudományi (24) és irodalomtudományi (26) kreditek: 50 kredit

2.1.1. Kötelező tárgyak

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI212BA	Régi magyarországi irodalom 1.	2	koll.	3	–	3.
BTMI223BA	Klasszikus magyar irodalom 5.	2	koll.	3	–	3.
BTMI254BA	Irodalomelmélet 4. (Médiaesztétika)	2	koll.	3	–	4.
BTMI257BA	Populáris kultúra	2	koll.	3	–	4.
BTMI258BA	Kritika- és tanulmányírás	2	gyj.	2	–	4.
BTMI233BA	Modern magyar irodalom 5.	2	koll.	3	–	5.
BTMI255BA	Irodalomelmélet 5.	2	gyj.	2	–	5.
BTMI234BA	Modern magyar irodalom 6.	2	koll.	3	–	6.
BTMI256BA	Irodalomelmélet 6.	2	gyj.	2	–	6.
BTMI259BA	Gyerekirodalom	2	gyj.	2	–	6.
BTNY431BA	Magyar szórványemlékek	2	gyj.	2	–	3.
BTNY423BA	Szófajtan	2	gyj.	2	–	3.
BTNY437BA–K2	Finnugor népek és nyelvek	2	gyj.	2	–	3.
BTNY301BA	Leíró és történeti alaktan 2.	2	koll.	3	–	4.
BTNY312BA	Alaktani elemzés	2	gyj.	2	–	4.
BTNY446BA	Szlengkutatás	2	gyj.	2	–	4
BTNY433BA–K2	Magyar kódexek	2	gyj.	2	–	4.
BTNY302BA	Mondattan 2.	2	koll.	3	–	5.
BTNY313BA	Mondattani elemzés	2	gyj.	2	–	5.
BTNY438BA–K2	Szókincstörténet	2	gyj.	2	–	5.
BTNY316BA	Szövegtani elemzés	2	gyj.	2	–	6.

2.2. FINN SPECIALIZÁCIÓ (FINN NYELV ÉS KULTÚRA)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit
Finn nyelv (20 kredit):				
BTFN111BA	Finn beszédgyakorlatok I.	4	gyj.	4
BTFN112BA	Finn beszédgyakorlatok II.	4	gyj.	4
BTFN113BA	Finn beszédgyakorlatok III.	4	gyj.	4
BTFN114BA	Finn beszédgyakorlatok IV.	4	gyj.	4
BTFN115BA	A finn nyelv rendszere I.	2	gyj.	2
BTFN116BA	A finn nyelv rendszere II.	2	gyj.	2
Svéd nyelv (8 kredit):				
BTFN121BA	Svéd beszédgyakorlatok I.	2	gyj.	2
BTFN122BA	Svéd beszédgyakorlatok II.	2	gyj.	2
BTFN123BA	Svéd beszédgyakorlatok III.	2	gyj.	2
BTFN124BA	Svéd beszédgyakorlatok IV.	2	gyj.	2
Országismeret, civilizációtörténet (18 kredit)				
BTFN131BA	Skandinávia népei és nyelvei I.	2	koll.	3
BTFN132BA	Skandinávia népei és nyelvei II.	2	koll.	3

BTFN133BA	Skandinávia és Finnország története I.	2	koll.	3
BTFN134BA	Skandinávia és Finnország története II.	2	koll.	3
BTFN135BA	Finn országismeret	2	koll.	3
BTFN136BA	A Baltikum népei és nyelvei	2	koll.	3
Egyéb nyelvek (2 kredit)				
BTFN141BA	Észt nyelv vagy lapp nyelv	2	gyj.	2
Modulzáró-vizsga (2 kredit)				
BTFN151BA	Modulzáró-vizsga	–	koll.	2

A MAGYAR KULTÚRA BEL- ÉS KÜLFÖLDÖN SPECIALIZÁCIÓ (50 kredit)
1. Irodalmi ismeretkörök (26 kredit):

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
Nyilvánosság és média						
BTMI713BA	A nyilvánosság története	2	koll.	3	-	3.
BTMI718BA	A szöveg- és kultúraértelmezés mintázatai	2	koll.	3	-	4.
A kultúra rendszerei						
BTMI711BA	Kultúraközi kommunikáció	2	koll.	3	-	3.
BTMI717BA	Kultúra, nemzet, emlékezet	2	koll.	3	-	6.
BTMI705BA	A jelenkori magyar irodalmi kommunikáció	2	gyj.	2	-	5.
BTMI716BA	A magyar kultúra intézményei	2	koll.	3	-	6.
Sajtó- és könyvkiadás						
BTMI714BA	A sajtó intézményei és műfajai	2	koll.	3	-	4.
BTMI719BA	Film- és képzőművészet a magyar kultúra közvetítésében	2	gyj.	2	-	6.
Kompetenciák						
BTMI707BA	Kreatív írásgyakorlat	2	gyj.	2	-	5.
BTMI706BA	Sajtódiskurzus-elemzés	2	gyj.	2	-	4.

2. Kötelező nyelvészeti ismeretkörök (25 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTNY298BA	A magyar nyelv történetének írott forrásai	2	koll.	3	-	3.
BTNY218BA	Szóbeli és írásbeli kommunikáció	2	gyj.	2	-	3.
BTNY217BA	Beszédtechnika	2	gyj.	2	-	3.
BTNY426BA	A magyar mint idegen nyelv	2	koll.	3	-	4.
BTNY424BA	Szóalkotás	2	gyj.	2	-	4.
BTNY423BA	Szófajtani elemzés	2	gyj.	2	-	4.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTNY427BA	A magyar nyelv változatai	2	koll.	3	-	5.
BTNY312BA	Alaktani elemzés	2	gyj.	2	-	5.
BTNY315BA	Stilisztikai elemzés	2	gyj.	2	-	6.
BTNY313BA	Mondattani elemzés	2	gyj.	2	-	6.
BTNY316BA	Szövegtani elemzés	2	gyj.	2	-	6.

3. MAGYAR MINOR SZAK

Kötelező tárgyak az alapozó képzésben (6 kredit):

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtudományba előadás	2	koll.	2	–	3.
BTMI101BA	Irodalomtudományi proszeminárium	2	gyj.	2	–	3.
BTNY101BA	Nyelvészeti filológiai szeminárium	2	gyj.	2	–	3.

A törzsképzés irodalomtudományi része (kötelező 22 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI210BA	Régi magyarországi művelődéstörténet	2	koll	2	–	3.
BTMI247BA	Világirodalom 1.	2	gyj	2	–	4.
BTMI248BA	Világirodalom 2.	2	gyj	2	BTMI247BA	5.
BTMI251BA	Irodalomelmélet 1. (Prózaolvasás)	2	gyj	2	BTAT102BA	4.
BTMI221BA	Klasszikus magyar irodalom 1.	2	koll	3	–	5.
BTMI231BA	Modern magyar irodalom 1.	2	koll	3	–	5.
BTMI252BA	Irodalomelmélet 2. (Líraolvasás)	2	gyj	2	BTAT102BA	5.
BTMI222BA	Klasszikus magyar irodalom 3.	2	koll	3	–	6.
BTMI232BA	Modern magyar irodalom 3.	2	koll	3	–	6.

A törzsképzés nyelvtudományi része (kötelező 22 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNY201BA	A leíró nyelvészet alapjai	2	koll	3	–	3.
BTNY205BA	A történeti nyelvészet alapjai	2	koll	3	–	3.
BTNY299BA	Leíró magyar hangtan	2	gyak	2	–	4.
BTNY206BA	Szociolingvisztikai alapismeretek	2	koll	3	–	4.
BTNY210BA	Leíró és történeti alaktan 1.	2	koll	3	–	5.
BTNY207BA	A magyar nyelv eredete	2	koll	3	–	5.
BTNY432BA	Magyar szövegemlékek	2	gyj	2	–	5.
BTNY211BA	Szintagma- és mondattan 1.	2	koll	3	–	6.

	+2 kredit szabadon választható					

NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Lévai Csaba**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	**……**
nappali tagozaton:	**1860**
levelező tagozaton:	**……**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**……**
nappali tagozaton:	**4 hét, 5 kredit, egybefüggő**
levelező tagozaton:	**……**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi tanulmányok (International Relations)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat

-szakképzettség: nemzetközi kapcsolatok szakértő

-szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Relations Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredita szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. **A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása:** 313/0312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A nemzetközi tanulmányok alapképzés célja, hogy a nemzetközi kapcsolatok világában eligazodni képes, a nemzeti és a regionális érdekeket megfelelően képviselni tudó, a globális problémák iránt érzékeny, az európai integrációs folyamatból származó kihívások kezelésére alkalmas, más kultúrák megismerésére nyitott értelmiségieket képezzen, akik hazai vagy nemzetközi vállalati, illetve kormányzati és nem kormányzati szervezeteknél képesek nemzetközi kapcsolattartásra, a kreatív problémakezelésre és az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történőfolytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A nemzetközi kapcsolatok szakértő

***a)* tudása**

Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében.

Összefüggéseiben értelmezi a szakterületéhez általában kapcsolódó, nemzetközi, európai és regionális, politikai, jogi, gazdasági és civilizációs ismereteket és eseményeket.

Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.

Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét,érti az összefüggéseket.

Ismeri a nemzetközi kapcsolattartás formáit, eszközeit és technikáit.

Ismeri az Európai Unió intézményrendszerének működését, hatásköreit, szakpolitikáit.

***b)* képességei**
Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására ésrendszerezésére.
Legalább két idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.
Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére,feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására.
Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a nemzetközi kapcsolatok jelenségeit értelmezni.
Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel,látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatásáraszóban és írásban.
Képes és alkalmas a kis és közepes vállalkozásokban a nemzetközi együttműködésekben való megjelenéselősegítésével kapcsolatos feladatok ellátására, valamint a multinacionális és nagyvállalati szektorban nemzetközi együttműködésekből származó feladatok ellátására.
Képes az EU által támogatott projektek tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.
Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő feladatok ellátására a magánszférában, a nem kormányzati szerveknél, az önkormányzatoknál és a kormányzati szerveknél, valamintaz állami intézményekben.
***c)* attitűdje**
Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
Igénye van az európai nemzeti kultúrák befogadására és az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatosfejlesztésére.
Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati ésmódszertani újításokkal szemben.
Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
***d)* autonómiája és felelőssége**
Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel.
A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációbantörténik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával.
Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez.
Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.
Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét.

8. Az alapképzés jellemzői
8.1. Szakmai jellemzők
8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános társadalomtudományi ismeretek és kompetenciák [közgazdaságtan, jogi alapismeretek, filozófia,politológia, szociológia, történelem (modern magyar és egyetemes történelem) informatika] 20-60 kredit;

módszertani és készségfejlesztő ismeretek (statisztika, társadalomstatisztika, kvalitatív, kvantitatív módszertan,szaknyelvi gyakorlatok) 20-30 kredit;
a nemzetközi tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai ismeretek 50-100 kredit a szakdolgozat kreditértékévelegyütt az alábbiak szerint:
nemzetközi kapcsolatok története [nemzetközi kapcsolatok története 1815-1989-ig, magyar külpolitika története, diplomáciatörténet, nemzetközi kapcsolatok az új világrendben (1989-től)] 5-40 kredit;
nemzetközi politika elmélete és gyakorlata (a nemzetközi politikaelmélet főbb iskolái, elméletei, a diplomáciaelmélete és gyakorlata) 5-40 kredit;
nemzetközi jog (nemzetközi közjog, nemzetközi magánjog, nemzetközi szerződések, nemzetközi intézményekés szervezetek) 5-40 kredit;
nemzetközi gazdaságtan (nemzetközi gazdaságtan, külgazdaságpolitika, nemzetközi pénzügyek, világgazdaságtan, nemzetközi vállalatok gazdaságtana) 5-40 kredit;
regionális-civilizációs tanulmányok (civilizációtörténet, európai civilizáció története, regionális tanulmányok)5-40 kredit;
Európai Unió (az Európai Unió fejlődéstörténete, az EU intézményrendszere és döntéshozatala, az EU joga, az EU hatáskörei, szakpolitikái, Magyarország az Európai Unióban, európai uniós pályázatok készítése és projektekmenedzsmentje) 5-40 kredit;
a nemzetközi kapcsolatok gyakorlata (nemzetközi kapcsolattartás technikái, nemzetközi rendezvények, diplomáciai protokoll, tárgyalási technikák) 5-40 kredit.
8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti ésgyakorlati ismeret. A szakmaspecifikus ismeretek a képzés egészén belül 30-35 kredit.
Idegennyelvi követelmény
8.2. Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez legalább két élő idegen nyelvből középfokú (B2 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni, amelyből az egyik a szakterület nek megfelelő szaknyelvi idegennyelv-tudás szint.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

Záróvizsga:
A záróvizsga két részből áll: a szakdolgozat záróvizsga bizottság előtt történő szóbeli megvédéséből, valamintegy szóbeli részből.
A szóbeli vizsga előre megadott tételek alapján történő bizottság előtti beszélgetés.
A záróvizsga jegye
A záróvizsga jegyét az alábbi részjegyek számtani átlaga adja:
a) azáródolgozat szóbeli védésének jegye
c) a két szóbeli tétel egy-egy jegye
Ha a záróvizsgán bármelyik részjegy elégtelen, akkor a záróvizsga jegye is elégtelen.

A záróvizsga-bizottság
A záróvizsga bizottság elnöke a BTK vezető oktatója; a bizottság tagja: egy oktató a BTK, a bizottság külső tagja: egy oktató a GTK/ÁJK képviseletében.. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét. Azáróvizsga nyilvános.

Szóbeli témakörök tantárgyai a BA záróvizsgához

Az EU intézményrendszere és döntéshozatala
Az Európai Unió joga
EU szakpolitikák
Külgazdasági stratégiák
Világgazdaságtan
Nemzetközi üzleti ismeretek
Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga
Nemzetközi közjog

Diplomáciai fordulatok a nemzetközi integráció történetében
Amerikai külpolitika 1945 óta: a birodalomépítés kihívásai
Magyarország külpolitikája a 20. században
Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok történetébe
Jogi alaptan

A NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Általános társadalomtudományi ismeretek és kompetenciák (31 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT101BA	Jogi alaptan	2	koll.	3		1.
BTNT102BA	Bevezetés a közgazdaságtanba	2	koll.	3		1.
BTNT103BA	Filozófia	2	koll.	3		1.
BTNT104BA	A nyugati politikai gondolkodás története	2	koll.	3		3.
BTNT105BA	Interkulturális kommunikáció	2	gyj.	4		2.
BTNT107BA	A politikatudomány alapjai	2	koll.	3		1.
BTNT108BA	Bevezetés a szociológiába	2	koll.	3		1.
BTNT109BA	Egyetemes történelem 1945 után	2	koll.	3		2.
BTNT111BA	Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok történetébe	2	koll.	3		1.
BTNT112BA	Nemzetközi kapcsolatok dokumentumai és forrásai	2	gyj.	3		1.

Módszertani és készségfejlesztő ismeretek (24 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT201BA	Statisztika	2	koll.	3		1.
BTNT202BA	Társadalomstatisztika	2	gyj.	3		2.
BTNT204BA	Társalgási kommunikáció 1.	2	gyj.	3		1.
BTNT205BA	Társalgási kommunikáció 2.	2	gyj.	3		2.
BTNT211BA	Társalgási kommunikáció 3.	2	gyj.	3		3.
BTNT208 BA	Nyelvtani gyakorlatok és íráskészség 1.	2	gyj.	3		3.
BTNT209BA	Nyelvtani gyakorlatok és íráskészség 2.	2	gyj.	3		4.

BTNT212BA	Jogi és üzleti szaknyelv	2	gyj.	3		5.
BTNTINSIBA	Idegeny nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gy.	2		6.

Nemzetközi kapcsolatok története (12 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT312BA	Gyarmatosítás és kolonizáció	2	koll.	3		3.
BTNT302BA	Konfliktusok és konfliktuskezelések – diplomácia a két világháború között	2	koll.	3		4.
BTNT304BA	Magyarország külpolitikája a 20. században	2	koll.	3		4.
BTNT306BA	Amerikai külpolitika 1945 óta	2	koll.	3		3.

Nemzetközi politika elmélete és gyakorlata (8 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT308BA	Diplomáciai fordulatok a nemzetközi integráció történetében	2	koll.	3		3.
BTNT309BA	A nemzetközi politika elmélete és gyakorlata	2+2	koll.+gyj.	5		2.

Nemzetközi jog (16 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT401BA	Nemzetközi közjog 1.	3+1	koll.	4		3.
BTNT402BA	Nemzetközi közjog 2.	3+1	koll.	4		4.
BTNT403BA	Európai és nemzetközi szerződési jog	2	koll.	4		5.
BTNT405BA	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	2	koll.	4		5.

Nemzetközi gazdaságtan (20 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT501BA	Nemzetközi üzleti ismeretek	2	koll.	4		3.
BTNT502BA	Világgazdaságtan	2	koll.	4		4.
BTNT503BA	Külgazdasági stratégiák	2	koll.	4		5.
BTNT507BA	Nemzetközi üzleti jog	2	koll.	4		3.

Regionális-civilizációs tanulmányok (9 kredit)

BTNT303BA	Közép-Kelet-Európa modernkori története	2	koll.	3		4.
BTNT305BA	Amerikai országismeret	2	koll.	3		2.
BTNT307BA	Afrika, Ázsia története	2	koll.	3		4.

Európai Unió (20 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT601BA	EU szakpolitikák	2	koll.	3		2.
BTNT602BA	Európai Uniós ismeretek	2	koll.	3		3.
BTNT603BA	Az Európai Unió joga	2	koll.	3		5.
BTNT604BA	EU intézményrendszere és döntéshozatal	2	koll.	3		5.
BTNT605BA	Pályázatírás	2	gyj.	4		4.
BTNT606BA	Projektmenedzsment	2	gyj.	4		4.

A nemzetközi kapcsolatok gyakorlata (7 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT701BA	Rendezvényszervezés	2	gyj.	4		6.
BTNT702BA	Protokoll	2	gyj.	3		6.

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT801BA	Szakmai gyakorlat (összefüggő)	négy hét (vagy összesen 120 óra)	gyj.	5		5.

Záródolgozat (10 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTNT901BA	Záródolgozati szeminárium	2	gyj.	4		6.
BTNT902BA	Záródolgozat		gyj.	6		6.

Szabadon választható tárgyak (18 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve

	szabadon választható tárgyak		gyj. / koll.	18		1. és 3-6.

NÉPRAJZ ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Keményfi Róbert**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1456**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**A szakmai gyakorlat néprajzi gyűjtés hazai vagy határon túli terepeken, illetve hazai vagy külföldi néprajzi muzeológiai gyűjteményekben, illetve archívumokban (50 kredit).**
levelező tagozaton:	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. Az alapképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnography)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélbenszereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: néprajz alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányiterületi besorolása: 312/0314

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja néprajz alapszakos bölcsészek képzése, akik ismerik a néprajztudomány, az európai etnológia és a kulturális antropológia alapjait. Cél továbbá a saját és mások kultúráját megértő, a szűkebb és tágabb közösségek kulturális identitását alakítani képes, mások kultúrájával szemben toleráns szakemberek képzése, akik jártasak a kultúrakutatásban, a kulturális antropológiában, képesek a kultúra működési sajátszerűségeit a múltban és a jelenben megérteni ésértelmezni. A folklorisztika elméleti ismeretein túl rendelkeznek a néprajzi gyűjtési és muzeológiai gyakorlatok, az adatkezelés, az archiválás módszereinek és a terepkutatás ismereteivel. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A néprajz alapszakos bölcsész

a) tudása

Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.

Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítőműfajait és azok szabályrendszerét.

Tisztában van a néprajztudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezésimódszereivel.

Ismeri a szak egyes területeinek (elsősorban magyar és összehasonlító néprajz; népcsoportok és regionális kultúrák; magyar és összehasonlító folklór) alapvető szakkifejezéseit.
Összefüggéseiben értelmezi a néprajztudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással,vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségekműködésének kapcsolatát.
Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat ésfunkciókat aszakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

b) képességei

Értelmezi a magyar és európai kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeketeurópaikontextusban értelmez.
Képes a kulturális, illetve társadalmi kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására ésrendszerezésére.
Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a néprajztudományjelenségeit értelmezni.
Képes összefüggő néprajzi szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel,ikonokkaltagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek,diagramok) megértésére, értelmezésére.
Több stílusregiszterben, a néprajztudomány szabályrendszerének megfelelően, közérthetően,választékos stílusban ír és beszél.
Hatékonyan kommunikál írásban és szóban, valamint megérti a néprajztudományhozkapcsolódószakmai szövegeket.
Képes megoldási javaslatokat adni a kulturális-társadalmi elemzés során felmerülő problémákértelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.
Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagyirányít.
Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, azértelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel aszakterminológiára.
Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekretámaszkodva.
Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködésiképességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejlesztenialkalmazói tudását.
Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízhatószinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

c) attitűdje

Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak ésváltozóak.
Képviseli a magyar és az európai identitásvallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűséget.
Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
Tudatosan képviseli a néprajztudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
A néprajztudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
Törekszik a néprajzi tudásának folyamatos fejlesztésére.
Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolniésbemutatatni.
Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajztudomány területén dolgozik, éselfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.
Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonosfejlesztésére.
Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott aproblémákkutatáson alapuló megoldása iránt.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterületelegfontosabb kérdéseihez kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgáriműveltség meghatározott köréhez kötik.
Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, azemberikapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

d)autonómiája és felelőssége

Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga éskörnyezete fejlődését, tudatosodását.
Hatékonyan együttműködik a néprajztudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközikulturális közösségekkel.
Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azoklehetségeskövetkezményeinek.
A néprajz területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él aszabályrendszermódosítására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, művelődéstörténet, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 16-22 kredit;
a néprajzhoz kapcsolódó társadalom- és bölcsészettudományi alapozó ismeretek 20-30 kredit;
néprajzi szakmai ismeretek (a magyar és összehasonlító néprajz nagy témakörei) 80-100 kredit.
8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, aszemélyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a néprajz területéről, amelynek kreditértéke 50 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szaktantervében meghatározott, a szakmuzeológiai ismeretek megszerzését követően két, egyenként 150 órás múzeumi szakmai gyakorlat helytörténeti gyűjteményben, szakmúzeumban vagy országos (történeti) múzeumban.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzésiterület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

NÉPRAJZ ALAPKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

A TANTÁRGY KÓDJA	TANTÁRGY	ÓRASZÁM	TELJESÍTÉS	KREDIT	ELŐFELTÉTEL	FÉLÉV
Általános stúdiumok(16 kredit)						

A TANTÁRGY KÓDJA	TANTÁRGY	ÓRASZÁM	TELJESÍTÉS	KREDIT	ELŐFELTÉTEL	FÉLÉV
BTNR001BA	Filozófiatörténet	2	koll.	2	--	1
BTNR00222BA	Szakmai karrier- és önmenedzsment	2	koll.	3	--	1
BTNR003BA	Kultúr- és társadalomtörténeti alapismeretek	2	koll.	3	--	1
BTNRINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	koll	2	-	6
BTNR104BA	Mai magyar társadalom	2	koll.	3	--	2
BTNR241BA	Táj és kultúra	2	koll.	3	BTNR101BA	2
Alapozó ismeretek (23 kredit)						
BTNR101BA	A néprajztudomány alapjai	2	koll.	3	--	1
BTNR102BA	A folklorisztika alapjai	2	koll.	3	--	1
BTNR103BA	A kulturális antropológia alapjai	2	koll.	3	--	1
BTNR105BA	Vizuális etnográfia	2	koll	3		1
BTNR251BA	Etnográfiai fotó szeminárium	2	gyj.	2	--	1
BTNR221BA	Antropológia 1.	2	koll.	3	BTNR103BA	2
BTNR222BA	Antropológia 2.	2	koll.	3	BTNR211BA	3
BTNR232BA	Roma társadalomtörténet és kultúra	2	koll.	3	BTNR231BA	3
Néprajzi szakmai ismeretek (81 kredit)						
BTNR20122BA	Szokásvilág	2	koll.	3	BTNR102BA	3
BTNR20522BA	Etnográfiai film 1.	2	gyj.	2	BTNR101BA ; BTNR102BA	4
BTNR20222BA	Modern mitológiák	2	koll.	3	BTNR101BA ; BTNR102BA	4
BTNR20622BA	Interkulturális kommunikáció	2	gyj.	2	BTNR101BA ; BTNR102BA	4
BTNR20322BA	Szövegfolklorisztika	2	koll.	3	BTNR101BA ; BTNR102BA	5
BTNR21122BA	Klasszikus néprajzi örökség	2	koll.	3	BTNR101BA	3
BTNR21522BA	Etnográfiai film 2.	2	gyj.	2	BTNR101BA ; BTNR104BA	4
BTNR21222BA	Fenntartható környezetgazdálkodás	2	koll.	3	BTNR101BA ; BTNR104BA	4

A TANTÁRGY KÓDJA	TANTÁRGY	ÓRASZÁM	TELJESÍTÉS	KREDIT	ELŐFELTÉTEL	FÉLÉV
BTNR21622BA	Társadalomtudományi írás	2	gyj.	2	BTNR101BA; BTNR104BA	5
BTNR21322BA	Történeti néprajz	2	koll.	3	BTNR101BA; BTNR104BA	5
BTNR21422BA	Nép- és iparművészet	2	koll.	3	BTNR101BA; BTNR104BA	6
BTNR23122BA	Tradicionális hitélet	2	koll.	3	BTNR101BA	2
BTNR24222BA	Kulturális régiók	2	koll.	3	BTNR101BA	2
BTNR252BA	Empírikus kultúrakutatás módszertana I.	2	koll.	3	BTNR103BA; BTNR251BA	2
BTNR253BA	Kutatásmódszertani szeminárium 1.	2	gyj.	2	BTNR251BA	2
BTNR254BA	Empírikus kultúrakutatás módszertana II.	2	koll.	3	BTNR501BA; BTNR252BA; BTNR253BA	3
BTNR255BA	Kutatásmódszertani szeminárium 2.	2	gyj.	2	BTNR501BA; BTNR252BA; BTNR253BA	3
BTNR261BA	Népek és kultúrák 1.	2	koll.	3	BTNR101BA	3
BTNR262BA	Népek és kultúrák 2.	2	koll.	3	BTNR101BA; BTNR103BA	4
BTNR263BA	Népek és kultúrák 3.	2	koll.	3	BTNR101BA; BTNR103BA	5
BTNR264BA	Népek és kultúrák 4.	2	koll.	3	BTNR101BA; BTNR103BA	6
BTNR301BA	Kutatási terepgyakorlat 1.	-	gyj.	3	BTNR501BA; BTNR252BA; BTNR253BA	3
BTNR302BA	Kutatási terepgyakorlat 2.	-	gyj.	3	BTNR301BA	4
BTNR401BA	Szakdolgozati szeminárium	2	gyj.	2	BTNR501BA;	5
BTNR402BA	Szakdolgozati szeminárium	2	gyj.	2	BTNR401BA	6

A TANTÁRGY KÓDJA	TANTÁRGY	ÓRASZÁM	TELJESÍTÉS	KREDIT	ELŐFELTÉTEL	FÉLÉV
BTNR501BA	Alapvizsga			4	BTNR104BA; BTNR241BA; BTNR242BA; BTNR221BA	3
BTNR601BA	Záródolgozat			4	--	6
BTNR602BA	Záróvizsga			-	BTNR601BA	6
BTNR700-750BA	Speciálkollégiumok	2	koll.	2×3	--	5-6

NÉPRAJZ MINOR SZAK (50 kredit)

A tantárgy kódja	Tantárgy	óraszám	teljesítés	kredit	Előfeltétel	félév
BTNR102BA	A folklorisztika alapjai	2	koll.	3	-	3
BTNR103BA	A kulturális antropológia alapjai	2	koll.	3	-	3
BTNR104BA	Mai magyar társadalom	2	koll.	3	-	4
BTNR23122BA	Tradicionális hitélet	2	koll.	3	-	4
BTNR24222BA	Kulturális régiók	2	koll.	3	-	4
BTNR20122BA	Szokásvilág	2	koll.	3	-	5
BTNR20222BA	Modern mitológiák	2	koll	3	-	6
BTNR20622BA	interkulturális kommunikáció	2	gyj.	2	-	6
BTNR211-214BA	Etnografia 1-4.	2	koll.	2×3	-	5-6
BTNR241BA	Táj és kultúra	2	koll	3	-	4
BTMNR80722BA	Kiállításszervezés, múzeumi marketing, projektmenedzsment	2	koll.	3	--	3
BTNR10522BA	Vizuális etnográfia	2	koll	3		3
BTNR25222BA	Empírikus kultúrakutatás módszertana I.	2	koll.	3		4
BTNR25322BA	Kutatásmódszertani szeminárium 1.	2	gyj.	2		4
BTNR25422BA	Empírikus kultúrakutatás módszertana II.	2	koll.	3	BTNR252BA; BTNR253BA	5
BTNR25522BA	Kutatásmódszertani szeminárium 2.	2	gyj.	2	BTNR252BA; BTNR253BA	5
BTNR700-750BA	Speciálkollégium	2	koll	2		6

MUZEOLÓGIA SZAKIRÁNYÚ SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)

A tantárgy kódja	Tantárgy	óraszám		kredit	Feltétel	félév
BTMNR801BA	Szakmuzeológiai forrásismeret	2	koll.	3	--	3
BTMNR802BA	Közgyűjteményi ismeretek	2	koll.	3	--	5

BTMNR803BA	Informatika és múzeumi nyilvántartás	2	koll.	3	--	4
BTMNR804BA	Múzeumtörténet	2	koll.	3	--	5
BTMNR805BA	Intézménytörténet	2	koll.	3	--	6
BTMNR806BA	Magyarország közlekedés- és technikatörténete	2	koll.	3	--	4
BTMNR807BA	Kiállításszervezés, múzeumi marketing, projektmenedzsment	2	koll.	3	--	3
BTMNR808BA	Múzeumi ismeretközlés, múzeumpedagógia	2	koll.	3	--	4
BTMNR809BA	Anyagi kultúra és tárgyismeret	2	koll.	3	--	6
BTMNR810BA	Régészeti alapismeretek	2	koll.	3	--	3
BTMNR811BA	Múzeumi gyakorlat	150	gyj	5	--	3-6
BTMNR812BA	Szabadtéri néprajzi múzeumi gyakorlat	150	gyj	5	--	3-6
BTMNR813BA	Szabadon választható szakmai ismeretek	2	koll.	3	--	5
BTMNR814BA	Szabadon választható szakmai ismeretek	2	koll.	3	--	3
BTMNR815BA	Muzeológiai záróvizsga			4	--	6

PEDAGÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudományi**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Pusztai Gabriella**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	**1800**
nappali tagozaton:	**1800**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

Indított specializáció: oktatásszervező, nevelési asszisztens
Pedagógia BA szakfelelős: Prof. Dr. Pusztai Gabriella
Oktatásszervező specializáció felelőse: Prof. Dr. Pusztai Gabriella
Nevelési asszisztens specializáció felelőse: Dr. habil. Engler Ágnes

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
Az alapképzési szak megnevezése: pedagógia (Pedagogy)
Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettségoklevélben
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: pedagógia alapszakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educationalist
Képzési terület: bölcsészettudomány
A képzési idő félévekben: 6 félév
Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
* A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111

Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A szak célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik a társadalom, a kultúra,a tanulás és tanítás világát ismerik, átlátják, képesek oktatási-nevelési intézményekben, szakmai és civil szervezetekben, csoportok, egyének tanulását, fejlődését, fejlesztését segítő folyamatokhoz minőségi és felelős munkával hozzájárulni. Alkalmasak iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli oktatási és nevelési feladatok ellátásának segítésére; oktatási ügyekkel foglalkozó szervezetekben, intézményekben, alapszintű pedagógiai szakképzettséget igénylő feladatok ellátására. Elkötelezettek az élethosszig tartó tanulás mellett, feladataikat megfelelő autonómiával kezelik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A pedagógia alapszakos bölcsész

tudása

Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológia nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról.
Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit.
Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.

Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét.
Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban; alapszinten ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és egy idegen nyelven; érti az online kommunikáció fontosságát, ismeria kommunikáció tereit, lehetőségeit.
Érti a tanulóval, pedagógussal, szakmai vezetővel, illetve partnerekkel való kommunikáció alapelveit, a működés törvényszerűségeit.
Érti a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását, alapvető összefüggéseit. Ismeri a különböző iskolaiés iskolán kívüli nevelési és oktatási formációk, modellek lényegét.
Ismeri a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.
Tájékozott a főbb pedagógiai paradigmákról, és ismeri gyakorlati megvalósulásának formáit.
Ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, neveléstámogatásának eljárásait különböző életkorú és kulturális hátterű tanulók esetében.
Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában vanaz eltérő társadalmi hátterű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel.
Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét.
Ismeri a különböző nevelési, oktatási és ezeket támogató projekt- és kutatási folyamatok tervezésének és kivitelezésének lépéseit, módszereit, ismeri a főbbiskolai minősítési eljárásokat, rendszermméréseket. Érti az erőforrások szerepét. Ismeri a vonatkozó etikai normákat.
Ismeri a köznevelés, a civil szféra szervezetei és az egyéb oktatási intézmények szabályozását, működési elveit munkavállalói szempontból. Tájékozott a szakmájához kapcsolódó kompetenciákról és az egyes munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.
képességei
Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.
A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeketmunkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni.
Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.
Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.
Rendelkezik együttműködési, alkotó és kommunikációs képességgel, az elvégzett tevékenységek értékelésének, önértékelésének képességével, fejlett a reflektív kompetenciája.
Feladatainak elvégzésekor képes figyelembe venni a köznevelési, a civil intézmények, a nevelési rendszerek társadalmi kontextusát és az itt észlelt sajátosságoknak megfelelő, adekvát gyakorlatot alkalmazni, vagy a meglévőhöz alkalmazkodni.
Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán.
Képes források felkutatására és összegyűjtésére a nevelés-oktatás-képzés terén folyó kutatások, fejlesztések, innovációk nemzetközi trendeknek releváns szempontok figyelembevételével. Képes az intézmények belső dokumentumainak pedagógiai alapú elemzésére, részt vesz intézmények, csoportok, egyének fejlesztésitervének készítésében, képes közreműködni ilyen tervek megvalósításában.
Képes a tanulókhoz és a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására és alkalmazására; a tanítás és tanulás szereplőinek segítséget adni feladataik ellátásához, szakmai repertoárjából ki tudja választani az adott esetben releváns megoldást, s azt személyre szólóan megtervezni, az adott tanulócsoporthoz illeszkedően alkalmazni.

Képes hatékonyan közreműködni a köznevelési és egyéb társadalmi intézményekben felmerülő pedagógiai jellegű asszisztensi feladatok ellátásában, tervezésében, szervezésében. El tud végezni tanulási-tanítási célokra, folyamatokra és eredményekre irányuló részelemzést. Együttműködés során képes az életkori, társadalmi különbségekre tekintettel lenni.
Képes a különböző kutatási módszerek közötti lehetőségek feltárására, a kutatási folyamat főbb lépéseinek megtervezésére, néhány kutatási módszer, eszköz alkalmazására; alkalmas elemzésekhez szükséges egyszerű háttérmunkálatok elvégzésére. Képes projektekben asszisztensként közreműködni.
Képes a köznevelési vagy más, tanulást szolgáló intézmények jogszerű működéséhez hozzájárulni, közreműködik a szervezet céljainak megvalósításában, smaga is alakítja azt. Feladataiban mérlegelni képes önállóságának szintjét, javaslattaltud élni.
attitűdje
Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínákkölcsönhatásban állnak.
Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanulásnak különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, azemberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmikölcsönhatásban állnak.
Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.
Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.
Tudatos a tanulás és tanítás támogatásában, a nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő.
Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát.
Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.
Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembevételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
Képviseli a tudomány és a kutatás önállóságának fontosságát. Érdeklődik a különböző kutatási, fejlesztési, innovatív megoldások, az új trendek, módszerek, eszközök iránt. Elfogadja az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás fontosságát.
Munkája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív, elfogadja, hogy a hibázás a tanulás, továbblépés erőforrása lehet.
Híve a tudásmegosztásnak, a folyamatos tanulásnak, képviseli, hogy egy tudásintenzív szervezet működése tagjainak felelőssége.
Képviseli az egész életen át tartó tanulás és tudásmegosztás szükségességét.Elfogadja, hogy a jobb eredmények együttműködésben születnek.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet éséletvitelt.
autonómia és felelőssége
A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendőfeladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.
Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok ésaz érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez.
Pedagógus, szakmai vezető megbízása alapján a rábízottakat és azoktevékenységét támogató feladatait önállóan, beszámolási és elszámolás kötelezettség mellett végzi. Kiskorúak segítésekor felelőssége korlátozott, mentorálása, támogatása szükséges.
Kutatási és projektfeladataiért felelősséget vállal. Célhatékony az idő és energiafelhasználásban. Saját, esetleg korlátozott önállósággal végzett feladatától függetlenül a kutatás, projekt egészéért érzi felelősségét.
Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.
Az alapképzés jellemzői
Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, pedagógia, pszichológia, a művelődés és a tudomány világa) 10-12 kredit;
a nevelés és oktatás elméleti alapjai (szocializáció, a nevelés és az oktatás alapvető története, társadalmi dimenziói, főbb pedagógiai, pszichológiai elméletek) 15-25 kredit;

a pedagógiai tevékenység szervezeti keretei, főbb területei és ezek működésének pedagógiai vonatkozásai (nevelési és oktatási rendszerek, hálózatok, intézmények, valamint a működésükhöz, a fejlesztéshez és innovációhoz kötődő pedagógiai tevékenységek; társadalmi, kulturális, történeti kontextus; egyéni szakmai tudás, kompetenciatartalmak) 30-45 kredit;
a pedagógiai praxis művelésének, támogatásának és kutatásának módszerei, formái, eszközei (reflektív gyakorlat; a munka és a tanulás világa, tanulóközösségek;a rendszer-, a szervezeti és a személyes szintű támogatás célja, keretei, folyamata; módszerek, eszközök; projektek, pályázatok; empirikus és teoretikuskutatásmódszertan) 50 kredit;
választás szerinti szakma-specifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.
A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.
A pedagógia szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
specializációs pedagógiai modulok,
más képzési terület alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.
A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat magában foglalja a köznevelés nevelő, valamint nevelő és oktató intézményeiben, a köznevelés pedagógiai szakszolgálati intézményeiben és apedagógiai szakmai-szolgáltató, illetve szolgáltató intézményekben végzett szakmaigyakorlatot, valamint azon intézményekben (múzeumok, könyvtárak, gyűjtemények) végzett gyakorlatot, amelyekben a fejlesztő program közvetve kapcsolódik a pedagógiai munkához. A szakmai gyakorlaton a hallgató valós szituációban alkalmazza és kipróbálja megszerzett tudását, s azt probléma-orientált megközelítéssel továbbépíti. A szakmai gyakorlat időtartama a teljes képzés alatt 6-12 hét (240-480 óra).
A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A szak lehetővé teszi más képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kreditértékű specializáció formájában történő felvételét.

9. Záróvizsga-követelmények
Az ismeretek ellenőrzési formái:
a) a szakdolgozat követelményei és a hozzárendelt kreditek száma:
Az alapokleveles pedagógia szak szakdolgozatának kredit értéke: 4, értelmezése és kritériumai (I-IV. pont együttesen):
Szakdolgozatnak az a munka tekinthető, amely megfelel a felsőoktatási gyakorlat idevonatkozó követelményeinek; a tanulmányok záró írásbeli teljesítménye, önálló (a jelölt saját megfigyeléseire, vizsgálataira, szakirodalmi olvasmányaira alapozott) szakmai, szakirodalmi alkotás; terjedelme: 40 ezer karakter (hagyományosan 20-25 gépelt oldal), amely terjedelem a mellékleteket, szakirodalmi listát nem foglalja magában.

Tematikája szerint lehet (A-D választható):
A) vizsgálat, megfigyelések alapján készített empirikus tanulmány;
B) szakirodalmi ismereteken alapuló nevelési esetelemzés,
C) pedagógiai tárgyú dokumentum elemző feldolgozása,
D) a szaktudományos képzés valamelyik tárgyához kapcsolódó szakirodalmi összefoglaló dolgozat.
A szakdolgozat beadása a záróvizsgára bocsátás feltétele.
A szakdolgozat bírálattal, megajánlott osztályzattal és a jelölthöz előre eljuttatott kérdésekkel kerül a záróvizsga bizottsághoz. A záróvizsgán a jelölt bemutatja tanulmányát, majd válaszol a munkájával kapcsolatoskérdésekre, ez alapján állapítja meg a bizottság a dolgozatra adható jegyet (osztályzatot), amely a záróvizsga eredményébe beleszámít.
b) a záróvizsgára bocsátás feltételei (az Ftv. 95. § (3) szerint), sajátosan pedig a kötelező kollokviumok teljesítése, a differenciált szakasz (specializáció, minor) követelményeinek teljesítése, szakdolgozat.
A záróvizsga részei: szóbeli tételsor és szakdolgozat, tárgyai: a pedagógia szak alapképzésének záróvizsga tételsora+ specializáció záróvizsga tételsora.
Eredményének kiszámítási módja: a pedagógia szak alapképzésének szóbeli tételére +

specializáció szóbeli tételére + a szakdolgozatra megítélt osztályzatnak az átlagából képzett ötfokú osztályzat.

PEDAGÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA
k

SZAKMAI TÖRZSANYAG (120 KREDIT)

A tantárgy kódja	Tantárgy	óra-szám	telj.	kredit	előfeltétel	félév
BTED001BA_K3	Filozófiatörténet	2	koll.	3	--	1
BTED002BA_K3	Kulturális antropológia	2	koll.	3	--	1
BTED011BA-K3	A pszichológia főbb területei	2	koll.	3	--	1
BTED130BA-K3	Bevezetés a szociológiába	2	koll.	3	--	1
BTED500BA_K4	Pedagógiai pszichológia	2	koll.	4	--	2
BTED100BA_K3	Pedagógiai információhordozók	2	gyj.	3	--	2
BTED200BA_K3	Iskola és érték	2	gyj.	3	--	1
BTED106BA_24_K4	Andragógiai alapismeretek	2	koll.	4	--	5
BTED138BA_K4	A kommunikáció elmélete és gyakorlata I.	2	koll.	4	--	1
BTED218BA_K3	Bevezetés az oktatás és az iskola világába	2	gyj.	3	--	1
BTED310BA_K3	Bevezetés az iskolán kívüli nevelés világába	2	gyj.	3	--	2
BTEDINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	--	1
BTED111BA_K4	A nevelés kezdetei és európai klasszikusai	2	koll.	4	--	2
BTED114BA_K3	Polgári nevelés a nemzetállamokban	2	gyj.	3	--	3
BTED116BA-K3	A magyar nevelés történetének forrásai	2	gyj.	3	--	2
BTED115BA_K4	XX. századi reformok és hagyományok	2	koll.	4	--	5
BTED502BA_K4	Egészségnevelés	2	koll.	4	--	3
BTED104BA_K4	Reform- és alternatív pedagógiák	2	gyj.	4	--	3
BTED503BA_K4	Nem hagyományos tanulók oktatása és nevelése	2	koll.	4	--	4
BTED201BA_K4	Oktatáselmélet	2	koll.	4	--	2
BTED203BA_K4	Iskolai hermeneutika	2	koll.	4	--	4
BTED210BA_K3	Szabályozási háttér és intézményi működés	2	gyj.	3	--	3

A tantárgy kódja	Tantárgy	óra-szám	telj.	kredit	előfeltétel	félév
BTED124BA_K4	Életkorok pedagógiája I.	2	koll.	4	--	1
BTED125BA_21	Életkorok pedagógiája II.	2	gyj.	3	Életkorok pedagógiája I.	2
BTED313BA-K3	Oktatási rendszer és társadalom	2	gyj.	3	--	4
BTED315BA_K4	Európai tanulmányok-Euroharmonizáció	2	gyj.	4	--	2
BTED540BA_K4	Kutatásmódszertan I.	2	koll.	4	--	2
BTED541BA_K4	Kutatásmódszertan II.	2	gyj.	4	Kutatásmódszertan I.	3
BTED442BA_K3	Extrakurrikuláris tevékenységek szervezése	2	gyj.	3	--	5
BTED505BA_K4	Kompenzáló és korrigáló tanulás –tanítás módszertani háttere	2	koll.	4	--	6
BTED414BA_K3	A különleges bánásmód pedagógiája	2	gyj.	3	--	3
BTED340BA_K3	Tanulmányi kirándulás	3	gyj.	3	--	4
BTED220BA_K3	Szakdolgozati szeminárium 1.	2	gyj.	3	--	5
BTED320BA_K3	Szakdolgozati szeminárium 2.	2	gyj.	3	Szakdolgozati szeminárium 1.	6
BTED1200BA-K4	Szakdolgozat	0	gyj.	4		6

PEDAGÓGIA MINOR KÉPZÉS (50 kredit)

A tantárgy kódja	Tantárgy	óra-szám	telj.	kredit	előfeltétel	félév
BTED442BA_K4	Extrakurrikuláris tevékenységek szervezése	2	gyj.	3	--	3
BTED104BA_K4	Reform- és alternatív pedagógiák	2	gyj.	4	--	5
BTED116BA_K4	A magyar nevelés történetének forrásai	2	gyj.	4	--	4
BTED103BA_K3	Pedagógiai gondolkodók	2	gyj.	3	--	5
BTED414BA_K3	A különleges bánásmód pedagógiája	2	gyj.	3	--	5
BTED124BA_K4	Életkorok pedagógiája I.	2	koll.	4	--	3
BTED125BA_21	Életkorok pedagógiája II.	2	gyj.	3	Életkorok pedagógiája I.	4
BTED315BA_K4	Európai tanulmányok-Euroharmonizáció	2	gyj.	4	--	4
BTED540BA_K4	Kutatásmódszertan I.	2	koll.	4	--	4
BTED201BA_K4	Oktatáselmélet	2	koll.	4	--	4

BTED313BA-K3	Oktatási rendszer és társadalom	2	gyj.	3	--	4
BTED115BA_K4	XX. századi reformok és hagyományok	2	koll.	4	--	5
BTED138BA_K4	A kommunikáció elmélete és gyakorlata I.	2	koll.	4	--	1
BTED218BA_K3	Bevezetés az oktatás és az iskola világába	2	gyj.	3	--	1

NEVELÉSI ASSZISZTENS SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)

A tantárgy kódja	Tantárgy	óra-szám	telj.	kredit	előfeltétel	félév
BTED506BA_K4	Nevelői kompetencia és fejlesztése	2	gyj.	4	--	3
BTED507BA_K4	A nevelői munka jogi keretei	2	koll.	4	--	5
BTED430BA-K4	A nevelői munka intézményi keretei és alapjai	2	gyj.	4	--	3
BTED420BA_K4	Múzeumpedagógia	2	koll.	4	--	6
BTED421BA_K4	Drámapedagógia	2	gyj.	4	--	6
BTED423BA_K4	Prevenciós munka	3	gyj.	4	--	6
BTED509BA_K4	Általános menedzsment	2	koll.	4	--	5
BTED511BA_K4	Tanulási, alkalmazkodási zavarok	3	gyj.	4	--	3
BTED512BA_K4	Kisebbségek az oktatásban	3	gyj.	4	--	6
BTED412BA_K4	Pedagógiai esetmegbeszélés	3	gyj.	4	--	5
BTED515BA_K4	Terepgyakorlat	4	gyj.	5	--	5
BTED199BA:1_21	Modulzáró-vizsga	0	gyj.	5		5

OKTATÁSSZERVEZŐ SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)

A tantárgy kódja	Tantárgy	óra-szám	telj.	kredit	előfeltétel	félév
BTED516BA_K4	Oktatásszervezés és ügyvitel	2	koll.	4	--	3
BTED517BA_K4	Az oktatás irányítása és jogi környezete	2	koll.	4	--	5
BTED518BA_21	Az oktatás tervezése és szervezése	2	gyj.	4	--	4
BTED520BA_K4	Bevezetés a tanulmányi rendszerek és oktatási statisztikák kezelésébe	3	gyj.	4	--	6
BTED521BA_K4	Eredményességmérés az oktatásban	2	koll.	4	--	4
BTED601BA_K4	Oktatásmarketing	2	koll.	4	--	5
BTED602BA_K4	E-learning	2	gyj.	4	--	3
BTED604BA_K4	Projektmenedzsment és pályázatírás	2	gyj.	4	--	6
BTED605BA_K3	Szakmai gyakorlat	5	gyj.	5	--	5
BTED606BA_K4	Projekt 1.	3	gyj.	4	--	5
BTED607BA_K4	Projekt 2.	3	gyj.	4	Projekt 1.	6
BTED199BA:1_21	Modulzáró-vizsga	0	gyj.	5		5

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

***** A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

POLITIKATUDOMÁNYOK ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Berényi Zoltán**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	**1645**
nappali tagozaton:	**1645**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**4 hét egybefüggő szakmai gyakorlat – 26 kredit**
levelező tagozaton:	

1. Az alapképzési szak megnevezése: politikatudományok (Political Science)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: politológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Political Scientist
3. Képzési terület: társadalomtudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313/0312
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja politológusok képzése, akik ismerik a társadalom politikai rendszerét és viszonyait, az alapvető politikai intézményeket és azok szellemi alapjait, a hatalom szervezetét és működését. Alkalmasak a politikával kapcsolatos szakértői tevékenységre, politikai elemzésre és kutatásra, szervezői és tanácsadói munkára. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A politológus
***a)* tudása**
- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, alapos történeti ismeretekkel bír, érti a közgondolkodásnál mélyebb összefüggéseket. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik.
- Átfogóan ismeri a politika alapvető törvényszerűségeit, a társadalompolitikai rendszerét, a politikai intézményeket, szervezeteket és mozgalmakat.
- Ismeretei birtokában értelmezni tudja a politika konfliktusos folyamatait, a pártok és érdekszervezetek tevékenységét, elemezni tudja a választásokat és a politikai döntéshozatali folyamatokat.
- Alaposan ismeri az adott ország kormányzati rendszerét, hatalmi berendezkedését, az országos és helyi politika fő ágenseit és működésüket.
- Tisztában van a döntéshozatali folyamatok komplexitásával és a közpolitikai alternatívákkal.
- Tájékozott a politikai kultúra és tradíciók szerepéről, érti és elemezni képes a politikai kommunikáció folyamatait.

- Rendszeres elméleti ismeretekkel rendelkezik a politikai tevékenység legfontosabb összetevőiről, ismeri a politika eszmetörténetét, az alapvető politikai elméleteket és ideológiákat.
- Elsajátította a politikatudomány alapvető fogalmait és a politikai elemzés tudományos módszereit.
- Ismeri a nemzetközi politika fő folyamatait, a főbb nemzetközi szervezeteket és a saját ország helyét a nemzetközi kapcsolatrendszerben.
- Ismeri az Európai Unió fő intézményeit és döntéshozatali folyamatait.
- Ismeri a politikai ismeretszerzés forrásait és az információfeldolgozás főbb módszereit.

b) képességei

- Képes a politikai folyamatok tárgyszerű elemzésére és értelmezésére, a politikai információk értékelésére.
- Képes a politikai problémák azonosítására, a döntéshozatali alternatívák értékelésére, ennek alapján szakértői tevékenység folytatására.
- Rendelkezik olyan kommunikatív kompetenciával, melynek révén hozzájárulhat szervezési és igazgatási problémák megoldásához a közigazgatás és a politikai tevékenység különböző szervezetei szintjein.
- Képes tudása felhasználásával a humán erőforrások feltárására és mozgósítására is egyes problémák megoldásában.
- Képes politikai szakértői, elemzői feladatok ellátására, humánpolitikai feladatok elvégzésére.
- Képes politikai intézmények működésével kapcsolatos ismeretek birtokában szervező, döntés-előkészítő, kapcsolattartó, kapcsolatépítő munka végzésére.
- Képes szervező és menedzseri feladatok ellátására a központi, regionális, valamint nemzetközi szervezetekben.
- Képes a politikai igazgatás és szervezés területén rendszerező és áttekintő képesség birtokában alapszintű problémák megoldására.
- Képes összehasonlító elemzések, szakértői anyagok készítésére szakterületén.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel, idegennyelv-tudással.
- A politológus érti és használni képes szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.

c) attitűdje

- A politológus számára fontos a tárgyilagosság és a tolerancia, hogy a politika konfliktusos folyamataiban kellőképp eligazodjon, és szakmai tudását felhasználva képes legyen közérdekű megoldásokat előmozdítani.
- Nyitott arra, hogy a politikáról szerzett ismereteit hitelesen közvetítse.
- Követi szakmája fejlődését, az új felismeréseket, tényeket és tudományos következtetéseket megosztja környezetével.
- Elkötelezett a jogállam és demokrácia, a társadalmi egyenlőség eszméi iránt.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes önmaga továbbképzésére, a megoldásokhoz szükséges új ismeretek és tudás megszerzésére.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- A politikai tudás felelősséget is jelent: a politológus nehéz helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg szuverén döntését.
- Törekszik arra is, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- társadalomtudományi alapismeretek (szociológia, társadalomfilozófia, társadalomelmélet, közgazdaságtan, a kommunikációelmélet alapjai) 20-30 kredit;
- a politológia szakmai ismeretei (politikatudomány alapjai, egyetemes és magyar politikai gondolkodás története, XX. századi társadalom és politikatörténet, magyar politikai rendszer, jogi ismeretek, nemzetközi viszonyok elmélete, módszertani ismeretek) 110-160 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

9. A záróvizsga szabályai politikatudományok BA szakon

9.1. Általános szabályok

A politikatudományok BA szak befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki a végbizonyítványt (abszolutórium) megszerezte, tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta, szakdolgozatát határidőre benyújtotta, és azt legalább elégséges érdemjegyre minősítették.
A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele és része egy politikatudomány témakörében írott szakdolgozat. A szakdolgozatot szóban is meg kell védeni. A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, a vizsgát a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti. A záróvizsgán a szakdolgozat megvédésén kívül a hallgatók a politikatudomány terén megszerzett ismereteiket szóbeli vizsgán bizonyítják.A szóbeli vizsga témakörei és a felkészüléshez kötelező irodalomjegyzék elérhető a DE BTK Politikatudományi Tanszékének honlapján (http://www.politologia.unideb.hu/content/záróvizsga-tételsor-2017).

9.2. A záróvizsga szóbeli része

A záróvizsga szóbeli részében a hallgatók a politikatudomány alapképzési szak szakmai törzsanyagából álló témakörökből vizsgáznak. A záróvizsgán a hallgatónak a szakdolgozatával kapcsolatos, a záróvizsga-bizottság által megadott kérdékörben, valamint egy, a szóbeli záróvizsga témaköreiből húzott tételből kell számot adnia ismereteiről.
A szóbeli vizsga témaköreit feltüntető lista a DE BTK Politikatudományi Tanszékének honlapján elérhető:
http://www.politologia.unideb.hu/hu/zarovizsga-tetelsor-politologia-alapszak

9.3. A záróvizsga érdemjegye

A záróvizsga érdemjegyét az alábbi részjegyek számtani átlaga adja:
a szakdolgozat érdemjegye
a szakdolgozat szóbeli védésének érdemjegye
a szóbeli vizsgatétel érdemjegye
Ha a záróvizsgán bármelyik részjegy elégtelen, akkor a záróvizsga érdemjegye is elégtelen.

9.4. A záróvizsga-bizottság

A záróvizsga-bizottság elnöke a politikatudományok BA szak vezető oktatója, aki a mesterképzés egy tantárgyának tantárgyfelelőse. A bizottság tagjai: a szakdolgozat témavezetője és a politikatudományi BA szak két vezető oktatója, illetve egy külső vezető oktató. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét.

9.5. Szóbeli témakörök és tételek a BA záróvizsgához

„A" blokk

A politika fogalma
Koramodern politikai eszmetörténet (Szerződéselméletek: Hobbes, Locke, Rousseau)
Politikai kultúra és szocializáció
Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus és irányzataik (előzmények, a három ideológia jellemző vonásai, főbb változatai)
Nacionalizmuselméletek
A parlamentáris, az elnöki és a „vegyes" demokratikus rendszerek
Politikai pártok és pártrendszerek
A magyar pártrendszer a rendszerváltás után

Választási rendszerek
A magyar választási rendszer
Föderalizmuselmélet. A föderális államok (kialakulás okai, előnyök, hátrányok)
Modern demokrácia-elméletek, demokratizálódási folyamatok (a strukturalista, a modernizációs és a tranzicionalista iskola, Ronald Inglehart és Christian Welzel demokráciaelmélete, von Mises lehetetlenségi tétele és a „szocialista tervgazdaság" működési ellentmondásai; a magyar gazdasági átalakulás jellemzői 1982-1992 között)
A politikai marketing főbb területei – politikai kommunikáció
Az összehasonlító politika alapkérdései
A civil társadalom elméletei (az 1989 előtti nyugat- és kelet-európai elméletek; a civil társadalom normatív elmélete, a civil társadalom erőssége az 1989 utáni Magyarországon)

„B" blokk

Nemzetközi politikai gazdaságtan (a világgazdasági egyenlőtlenségek megjelenési formái és okai; az egyenlőtlenségek csökkentésének lehetőségei: a liberális iskola, a merkantilista iskola és a dependencia-iskola magyarázatai és gazdasági modernizációs javaslatai)
A nemzetközi kapcsolatok elmélete (a klasszikus liberális, neoliberális, a klasszikus realista és a stratégiai realista elméletek; a modern államrendszer kialakulásának szakaszai, az állam vizsgálatának dimenziói és lehetséges szempontjai, a modern biztonságfelfogás összetevői és ezek jellemzői; Thomas Schelling elmélete; John Mearsheimer elmélete; Kenneth Waltz elmélete)
A nemzetközi konfliktusok új formái - az „új háborúk"
A modern terrorizmus jellemzői és politikai kihívásai
Az Európai Unió intézményrendszere (Balassa Béla integráció-elmélete; az Európai Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Miniszterek Tanácsa, az Európai Bíróság struktúrája és funkciói)
Vázolja fel röviden Magyarország 1945-1989 közötti politikatörténetének korszakait/Milyen politikatörténeti korszakokat lehet meghatározni Magyarországon 1945-1989 között?
Hogyan lehet korszakolni Magyarország 1990 utáni politikatörténetét?
Ismertesse az Országgyűlés hatáskörére, szervezetére vonatkozó alapvető szabályokat!
Ismertesse az Országgyűlés működésére és az országgyűlési képviselőre vonatkozó alapvető szabályokat!
Ismertesse az Alaptörvényben szereplő alkotmányos alapelveket (hatalommegosztás, népszuverenitás, jogállamiság)!
Ismertesse a Kormány típusára, jogállására, hatáskörére és felelősségére vonatkozó szabályokat!
Ismertesse az Alkotmánybíróságra vonatkozó szabályokat!

A POLITIKATUDOMÁNYOK ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

	Tantárgycsoport neve A tantárgycsoporthoz tartozó tantárgy neve	Félévek és óraszámok						Számon-kérés formája	Kredit
	ALAPOZÓ TÁRGYAK Társadalomtudományi alapismeretek	1.	2.	3.	4.	5.	6.		Összes: 26
	Közgazdaságtan								Összes: 4
	Bevezetés a közgazdaságtanba	30						koll.	(4)
	Társadalomfilozófia								Összes: 3
	A társadalomfilozófia alapjai		30					gyj.	(3)

	Társadalomelmélet								Összes: 10
	A társadalomelmélet alapjai			45				koll.	(5)
	Bevezetés a politikai antropológiába		60					koll.	(5)
	Bevezetés a szociológiába								Összes: 4
	Bevezetés a szociológiába	30						koll.	(4)
	Kommunikációelmélet								Összes: 5
	Politikai kommunikáció	60						koll.	(5)
	SZAKMAI TÁRGYAK A politikatudomány szakmai ismeretei	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
	A politikatudomány alapjai								Összes: 10
	A politikatudomány alapjai I.	45						koll.	(5)
	A politikatudomány alapjai II.		45					koll.	(5)
	Az egyetemes és magyar politikai gondolkodás története								Összes: 15
	Egyetemes és magyar politikai gondolkodás története I.		60					koll.	(5)
	Egyetemes és magyar politikai gondolkodás története II.			60				koll.	(5)
	Nacionalizmus-elméletek			60				koll.	(5)
	XX. századi társadalom- és politikatörténet								Összes: 15
	Demokráciaelméletek és a nemzetközi demokratizálódás folyamata				45			gyj.	(5)
	Civil társadalom és mozgalmak						30	koll	(5)
	Az európai integráció a XX-XXI. században			45				koll	(5)
	Magyar politikai rendszer								Összes: 20
	Magyar politikatörténet (1945-1989)	60						koll.	(5)
	Magyar politikatörténet 1990-től napjainkig		60					koll.	(5)
	A magyar választási rendszer				45			koll.	(5)
	A magyar pártrendszer a rendszerváltás után					45		koll	(5)
	Jogi ismeretek								Összes: 10
	Jogi ismeretek	60						koll.	(5)
	A magyar politikai intézményrendszer				60			gyj.	(5)
	Nemzetközi viszonyok elmélete								Összes: 24
	A nemzetközi kapcsolatok elmélete					45		koll.	(5)

	Nemzetközi politikai gazdaságtan						30	koll	(5)
	A nemzetközi konfliktusok új formái					60		koll.	(5)
	Az EU intézményrendszere és szakpolitikái				45			koll	(5)
	A Német Szövetségi Köztársaság politikai és pártrendszere					30		gy.	(4)
	Szabadon választható tárgyak								Összes: 9
	Szabadon választható tárgy					30		gyj.	(3)
	Szabadon választható tárgy				30			gyj.	(3)
	Szabadon választható tárgy			30				gyj.	(3)
	Módszertani ismeretek és szakmai gyakorlat								Összes: 39
	Komparatisztika és politikai elemzések				60			koll	(5)
	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA (BTPTINSIBA)						30	gyj.	(2)
	Az interjútechnika alapjai			30				gyj.	(3)
	Irányított olvasás, kutatás					60		gyj.	(5)
	Négy hetes szakmai gyakorlat						160	gyj.	(26)
	BA szakdolgozat								Összes: 10
	BA szakdolgozat						30	gyj.	(10)
	Összesített óraszám félévente	285	285	270	285	270	250		
	Mindösszesen	1 645 óra							180

Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

PSZICHOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**Bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Molnárné Prof. Dr. Kovács Judit**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali, levelező**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**min. 1785 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma**
levelező tagozaton:	**min. 592 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. Az alapképzési szak megnevezése: pszichológia (Psychology)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: viselkedéselemző
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Human Behavior Analyst
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a szakdolgozat a műhelymunkákból készített portfolió, amelyhez rendelt kreditérték: 4 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 311/0313
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja viselkedéselemző szakemberek képzése, akik a pszichológia tudomány elméleti alapismereteinek és alapvető módszereinek birtokában - szakmai vezetés mellett - alkalmasak a pszichológia alkalmazott ágaiban feladatok ellátására. A képzés során olyan készségeket és technikákat sajátítanak el, amelyek révén alapfokon képessé válnak az egyének, a csoportok és szervezetek megismerésére, illetve fejlesztésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A viselkedéselemző
a) tudása
Ismeri a filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, alapozó elméleti tárgyak (bevezetés a pszichológiába, a pszichológia főbb területei; a pszichológia biológiai alapjai) bevezető elméleteit.
Ismeri a társadalomlélektan (szociális megismerés, attitűdszerveződés, kognitív stílus, egyéni és társadalmi nézetrendszerek, társas viselkedés, segítő és agresszív viselkedés, szociális szerep, társadalmi identitás) legfontosabb szakkifejezéseit és jelenségeit, az európai identitás alakulásának alapvető szövegeit, kontextusait.
Ismeri a pszichológia jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
Átlátja a szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a pszichológia fő jellemző kutatási kérdéseinek elemző és értelmezési területein.
Tisztában van azzal, hogy a viselkedéselemző képességgel milyen munkavállalási lehetőségei vannak, és e munkakörökre milyen előírások és szabályok érvényesek.
Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.
Tisztában van azzal, hogy a szakképzettséggel ellátható feladatkör a pszichológus-asszisztensi munkakörnek felel meg.
b) képességei
Képes értelmezni a pszichológiai jelenségeket, és ismeri a pszichológia tudományának történelmi beágyazottságát.
Képes az ok-okozati összefüggések meglátására, logikus gondolkodásra, összefoglaló elemzések elkészítésére.
Képes az emberi viselkedés differenciált észlelésére és a helyzetek hatékony felismerésére.
Képes szakember irányítása mellett egyszerűbb tesztek felvételére és kiértékelésére.
Képes alkalmazni a modern prezentációs eszközöket és önálló prezentációt tartani a különböző szakspecifikus területeken.
Képes értelmezni, hogy melyek azok a feladatok, amelyeket szakmai kompetenciájával lefed, és ezt a hatáskört nem lépi át.
c) attitűdje
Képes a kooperatív együttműködésre, csoportos feladatok megoldására.
Érzékenységet és érdeklődést mutat a pszichológiai jelenségek és problémák meglátására.
Rendelkezik hatékony kommunikációs és problémamegoldó készséggel.
Emberi kapcsolataiban etikus és humánus viselkedés jellemzi.
Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.
Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
d) autonómiája és felelőssége
Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével.
Rendelkezik a szakmai önképzés képességével, valamint a folyamatos személyiségfejlődés és fejlesztés igényével.
Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel.
Rendelkezik egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
Tudatosan képviseli a közösségszervezés módszereit, ismereteit, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén.
Tudatosan és felelősen képviseli, hogy végzettségével nem lépi át saját kompetenciájának határait, és ezen kívül eső feladatot nem vállal.
8. Az alapképzés jellemzői
8.1. Szakmai jellemzők
8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, valamint szakspecifikus elméleti alapozó tárgyak (bevezetés a pszichológiába, a pszichológia főbb területei, a pszichológia biológiai alapjai), szakterület gyakorlati készséget fejlesztő ismeretei (általános és pszichológiai statisztika)] 25-35 kredit;
általános szakterületi ismeretek, alaptudományi tanulmányok (kísérleti és általános lélektan észlelési folyamatok, a figyelem kognitív és aktivációs vonatkozásai, a tanulás elméletei, az emlékezet kognitív modelljei, a képzelet, a gondolkodás törvényszerűségei, motiváció és emóció 80-85 kredit;
evolúciós pszichológia és fejlődéslélektan – evolúciós modellek, fejlődéslélektani modellek, kognitív és szenzomotoros fejlődés, beszédfejlődés, érzelmi és morális fejlődés, szociális megismerés és szociális kompetencia, szocializáció, kötődés, én-tudat fejlődése, identitás;
személyiséglélektan – személyiségelméletek, modellek, egyszerű diagnosztikai eszközök és alkalmazásuk; társadalomlélektan – szociális megismerés, attitűdszerveződés, kognitív stílus, egyéni és

társadalmi nézetrendszerek, társas viselkedés, segítő és agresszív viselkedés, szociális szerep, társadalmi identitás);
határtudományok és kutatásmódszertan (pszichofiziológia, neurológia, társadalmi és bölcsészettudományi tanulmányok; differenciált tudományági kutatásmódszertan) 50 kredit;
a pszichológia alkalmazása és története (a pszichológia alkalmazott területeinek rendszere és módszertana - vezetéspszichológia, iskolapszichológia, a tanácsadás pszichológiája, egészségpszichológia, klinikai pszichológia, pszichoterápia; pszichológiatörténet; pszichológus etika és jogi ismeretek) 5-10 kredit.

A PSZICHOLÓGIA ALAPSZAK TANTERVE

Alapozó ismeretek (10 kredit, 165 óra)

Tárgykód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAT00011BA	Filozófiatörténet	2	koll.	2	–	1.
BTPS1040BA	Társadalomismeret: kultúra és szocializáció	2	koll.	2	–	2.
BTPS1030BA	A kommunikáció elmélete és gyakorlata	2	koll.	2	–	1.
BTPS1220BA	Számítástechnika és könyvtárismeret	3	gyj.	2		2.
BTPSINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	–	1.

Szakspecifikus elméleti alapozó tárgyak (8 kredit, 120 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS1020BA	Bevezetés a pszichológiába (szakmai szocializáció)	2	gyj.	2	–	1.
BTPS1010BA	A pszichológia főbb területei (elméleti alapok)	2	koll.	2	–	1.
BTPS1110BA	Biológiai alapok 1.	2	koll.	2	–	1.
BTPS1120BA	Biológiai alapok 2.	2	koll.	2	Biológiai alapok 1.	2.

Szakterület gyakorlati készséget fejlesztő ismeretei (12 kredit, 180 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS2010BA	Matematikai alapok	2	koll.	2	-	1.
BTPS2020BA	Pszichológiai statisztika 1. (paraméteres eljárások)	2	gyj.	2	Matematikai alapok	2.
BTPS2030BA	Pszichológiai statisztika 2. (nemparaméteres eljárások)	2	gyj.	2	Pszichológiai statisztika 1.	3.
BTPS2040BA	Pszichológiai statisztika 3. (többváltozós statisztika)	2	koll.	2	Pszichológiai statisztika 1.	4.
BTPS1230BA	Módszertan 1. (kísérleti tervezés)	2	gyj.	2	Pszichológiai statisztika 1.	3.

BTPS1240BA	Módszertan 2. (kvalitatív módszerek)	2	gyj.	2	Pszichológiai statisztika 1.	4.

Általános szakterületi ismeretek, alaptudományi tanulmányok (összesen 80 kredit, 690 óra)
Kísérleti és általános pszichológia (20 kredit, 180 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS1130BA	Kognitív idegtudományi alapok	2	koll.	2	Biológiai alapok 2.	3.
BTPS2210BA	Kísérleti és általános pszichológia 1.	2	koll.	3	Biológiai alapok 1.	2.
BTPS2220BA	Kísérleti és általános pszichológia 2.	2	koll.	3	Biológiai alapok 1.	3.
BTPS2230BA	Kísérleti és általános pszichológia 3.	2	koll.	3	Biológiai alapok 1., A pszichológia főbb területei	4.
BTPS2240BA	Kísérleti és általános pszichológia 4.	2	koll.	3	Kísérleti és általános pszichológia 2.	3.
BTPS2250BA	Kísérleti és általános pszichológia gyakorlat	2	gyj.	3	Kísérleti és általános pszichológia 1.	3.
BTPS2260BA	Kísérleti és általános pszichológia műhelymunka	-	gyj.	3	Kísérleti és általános pszichológia 3., Kísérleti és általános pszichológia 4.	5.

Evolúciós pszichológia és fejlődéslélektan (21 kredit, 180 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS2110BA	Evolúciós pszichológia 1.	2	koll.	3	A pszichológia főbb területei	3.
BTPS3240BA	Evolúciós pszichológia 2.	2	koll.	3	Evolúciós pszichológia 1.	5.
BTPS2120BA	Fejlődéslélektan 1.	2	koll.	3	–	1.
BTPS2130BA	Fejlődéslélektan 2.	2	koll.	3	Fejlődéslélektan 1.	2.
BTPS2140BA	Fejlődéslélektan 3.	2	koll.	3	Fejlődéslélektan 2.	3.
BTPS2150BA	Fejlődéslélektan gyakorlat	2	gyj.	3	Fejlődéslélektan 1.	2.
BTPS2160BA	Fejlődéslélektan műhelymunka	-	gyj.	3	Fejlődéslélektan 3.	5.

Személyiséglélektan (21 kredit, 180 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS2310BA	Személyiséglélektan 1.	2	koll.	3	–	1.
BTPS2320BA	Személyiséglélektan 2.	2	koll.	3	Személyiséglélektan 1.	2.
BTPS2330BA	Személyiséglélektan 3.	2	koll.	3	Személyiséglélektan 2.	3.
BTPS2340BA	Személyiséglélektan 4.	2	koll.	3	Személyiséglélektan 3.	4.
BTPS2350BA	Személyiséglélektan gyakorlat	2	gyj.	3	Személyiséglélektan 2.	3.

BTPS2360BA	Személyiséglélektan diagnosztika	2	gyj.	3	Személyiséglélektan 3., Személyiséglélektan gyakorlat	4.
BTPS2370BA	Személyiséglélektan műhelymunka	-	gyj.	3	Személyiséglélektan 3., Személyiséglélektan gyakorlat	5.

Társadalomlélektan (18 kredit, 150 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS2410BA	Szociálpszichológia 1.	2	koll.	3		1.
BTPS2420BA	Szociálpszichológia 2.	2	koll.	3	Szociálpszichológia 1.	2.
BTPS2430BA	Szociálpszichológia 3.	2	koll.	3	Szociálpszichológia 2.	3.
BTPS2430BA	Szociálpszichológia 4.	2	koll.	3	Szociálpszichológia 1., Szociálpszichológia 2.	4.
BTPS2450BA	Kísérleti szociálpszichológia	2	gyj.	3	Szociálpszichológia 2.	5.
BTPS2460BA	Szociálpszichológia műhelymunka	-	gyj.	3	Szociálpszichológia 2.	6.

Határtudományok és kutatásmódszertan (összesen 50 kredit,min. 480 óra)
Szakdolgozat (műhelymunkákból készített portfolió) (4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS5000BA	Szakdolgozat	-	diplom aterv-jegy	4		6.

Biológiai és kognitív modul (választandó minimum 6 kredit, min. 60 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS3010BA	Megismerési folyamatok pszichofiziológiája	2	koll.	3	Általános pszichológia gyakorlat	5.
BTPS3020BA	Megváltozott tudati állapotok	2	gyj.	3	Általános pszichológia gyakorlat	5.
BTPS3150BA	Pszicholingvisztika	2	koll.	3	Általános pszichológia 4.	4.
BTPS3270BA	Munkamemória és végrehajtói funkciók	2	gyak.	3	Kísérleti és általános pszichológia 2.	5.
BTPS3280BA	Kísérletes affektív pszichológia	2	gyak.	3	Kísérleti és általános pszichológia 3.	5.

Társadalmi modul (választandó minimum 9 kredit, min. 90 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév

BTPS3110BA	Bevezetés a gazdaságpszichológiba	2	koll.	3	Szociálpszichológia 2.	6.
BTPS3120BA	Egészségpromóció	2	gyj.	3	Személyiséglélektan 1. és Személyiséglélektan 2.	3.
BTPS3130BA	Segítő kapcsolatok	2	gyj.	3	Személyiséglélektan 3. és Személyiséglélektan gyakorlat	5.
BTPS3140BA	Sportpszichológia	2	koll.	3	Személyiséglélektan 1.	4.

Választható alaptudományi tanulmányok (választandó minimum 6 kredit, (min. 60 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS3210BA	Kísérleti és általános pszichológia 5.	2	koll.	3	Kísérleti és általános pszichológia gyakorlat	5.
BTPS3220BA	Személyiséglélektan 5.	2	koll.	3	Személyiséglélektan 4. és Személyiséglélektan gyakorlat	6.
BTPS3230BA	Szociálpszichológia 5.	2	koll.	3	Szociálpszichológia 2.	6.
BTPS3250BA	Fejlődéslélektan 4.	2	gyj.	3	Fejlődéslélektan 3. és Fejlődéslélektan gyakorlat	5.
BTPS3260BA	A neuropszichológia alapjai	2	koll.	3	Kísérleti és általános pszichológia 4., Kísérleti és általános pszichológia gyakorlat, Biológiai alapok 1., 2., Kognitív idegtudományi alapok	6.
BTPS4310BA	Módszertan 3. (kvantitatív módszerek)	2	gyj.	3	Pszichológiai statisztika 1.	5.
BTPS4320BA	Módszertan 4.	2	gyj.	3	Számítástechnika és könyvtárismeret	6.

Klinikai és egészségpszichológia (választandó minimum 7 kredit, min. 90 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév

BTPS4010BA	Klinikai és egészséglélektan 1.	2	koll.	3	Személyiséglélektan 3. és Személyiséglélektan gyakorlat	5.
BTPS4020BA	Klinikai és egészséglélektan 2.	2	koll.	3	Klinikai- és egészséglélektan 1.	6.
BTPS4030BA	Klinikai pszichodiagnosztika	2	gyj.	3	Személyiséglélektan 2.	4.
BTPS4050BA	Klinikai gyermeklélektan	2	koll.	2	Személyiséglélektan 2.	3.
BTPS4090BA	Gyermek pszichodiagnosztika	2	gyj.	2	Fejlődéslélektan 2. és Személyiséglélektan 2.	4.

Munka- és szervezetpszichológia (választandó minimum 9 kredit, min. 90 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS4110BA	Munkapszichológia 1.	2	koll.	3	Bevezetés a munka- és szervezetpszichológiáb a	3.
BTPS4120BA	Munkapszichológia 2.	2	koll.	3	Munkapszichológia 1.	4.
BTPS4130BA	Munkapszichológiai laboratóriumi gyakorlat 1.	2	gyj.	3	Munkapszichológia 1.	4.
BTPS4140BA	Munkapszichológiai laboratóriumi gyakorlat 2.	2	gyj.	3	Munkapszichológiai laboratóriumi gyakorlat 1.	5.
BTPS4150BA	Fejezetek a szervezetpszichológiáb ól	2	koll.	3	Bevezetés a munka- és szervezet-pszichológiába	4.
BTPS4340BA	Sporttudományi és edzéselméleti alapok	2	koll.	3	Sportpszichológia	5.

Pedagógiai pszichológia (választandó minimum 9 kredit, min. 90 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS4210BA	Az iskolai tanítás-tanulás pszichológiája	2	gyj.	3	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	4.
BTPS4220BA	Tanulási zavarok	2	gyj.	3	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	5.
BTPS4230BA	A tehetségfejlesztés pszichológiája	2	gyj.	3	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	6.
BTPS4240BA	Tehetségdiagnosztika	2	gyj.	3	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	6.

BTPS4250BA	Az iskolapszichológia alapkérdései	2	gyj.	3	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	4.
BTPS4260BA	Iskolai mentálhigiéné	2	gyj.	3	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	5.

A pszichológia alkalmazása és története (összesen 10 kredit, 150 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS2510BA	Bevezetés a pedagógiai pszichológiába	2	koll.	2	A pszichológia főbb területei	3.
BTPS2520BA	Bevezetés a munka- és szervezetpszichológiába	2	koll.	2	A pszichológia főbb területei	2.
BTPS2530BA	Bevezetés a klinikai- és egészségpszichológiába	2	koll.	2	Személyiséglélektan 2.	4.
BTPS2540BA	Pszichológiatörténet	2	koll.	2	Kísérleti és általános pszichológia 2.	4.
BTPS2550BA	A pszichológia jogi és etikai normái	2	koll.	2	–	1.

Szabadon választható tantárgyak (összesen 10 kredit)
Példatárgyak:

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS4300BA	Bevezetés az etológiába	2	koll.	3	-	1.
BTPS4350BA	Etológia és humánetológia	2	koll.	3	Bevezetés az etológiába	2.
BTPS4060BA	Krízislélektan	2	koll.	3	Személyiséglélektan 2.	4.
BTPS4070BA	Pszichoszomatika	2	koll.	3	Személyiséglélektan 3.	5.
BTPS4080BA	Gyerek-pszichoszomatika	2	koll.	3	Személyiséglélektan 3., Pszichoszomatika	6.

A KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE (SZAKDOLGOZAT, ZÁRÓVIZSGA)

A pszichológia alapszakos (BA) oklevél megszerzésének feltételei:
(1) végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése,
(2) a szakdolgozat elkészítése,
(3) a záróvizsga követelményeinek teljesítése,

1. Végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése
A végbizonyítvány „a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeknek mindenben eleget tett.” (Ftv. 147.§ 45.) A hallgatónak a pszichológia alapszakos tanulmányai során 180 kreditet kell összegyűjtenie. Ennek megoszlása a következő:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek tárgyai – 30 kredit
általános szakterületi ismeretek, alaptudományi tanulmányok tárgyai – 80 kredit
határtudományok és kutatásmódszertan – 50 kredit, amelyből a szakdolgozat 4 kredit

a pszichológia alkalmazása és története – 10 kredit
szabadon választható tárgyak – 10 kredit
2. Szakdolgozati követelmények
Pszichológia alapszakon a szakdolgozat a pszichológia négy alaptudományi szakágának keretén belül készített négy műhelymunka portfóliója. Mindegyik műhelymunka célja valamilyen tudományos vagy gyakorlati kérdéskörhöz, problémához kapcsolódó vizsgálat megtervezése.
A műhelymunkák felépítése:
(1) A téma szempontjából releváns legfrissebb szakirodalmi előzmények felkutatása és bemutatása. A műhelymunka értékét növeli, ha angol nyelvű szakirodalmat is felhasznál a műhelymunka készítője.
(2) Hipotézisek felállítása, melyeket a hallgató vizsgálni kíván.
(3) A feltételezett vizsgálati minta leírása.
(4) Az alkalmazni kívánt eljárások pontos bemutatása, annak bizonyítása, hogy az adott eljárások megfelelőek a kérdéskör beható vizsgálatához.
(5) A kapott adatok szándékolt feldolgozási módjának bemutatása.
A műhelymunkák terjedelme minimum 11 oldal, maximum 20 oldal - egy kivételével, melynek kidolgozási mélysége meg kell haladja a másik háromét. Ennek a munkának a terjedelme minimum 30 oldal. A szakdolgozati érdemjegyet a négy műhelymunka érdemjegyének átlaga adja, melybe a legalaposabban kidolgozott műhelymunka érdemjegye kétszeres súllyal számít. E munka címe fog az elektronikus leckekönyvbe bekerülni a szakdolgozat címeként. A szakdolgozati portfóliónak a nagy műhelymunka írásbeli értékelését is tartalmaznia kell. A záróvizsga félévében, amennyiben az egyik közepes terjedelmű műhelymunkája az adott hallgatónak elégtelen lenne, akkor azt a megadott határidőn belül újraírhatja. Ha az újraírt dolgozat érdemjegye is elégtelen, akkor a hallgató csak a következő szemeszterben tudja újra ezt a műhelymunkát (tantárgyat) teljesíteni. Az empirikus kutatást is tartalmazó, témavezetett műhelymunka jegye amennyiben elégtelen, azt javítani az adott félévben nem lehetséges. A szakdolgozattal kapcsolatos részletező elvárásokat, követelményeket a „Műhelymunkák készítése és értékelése” című melléklet tartalmazza.
3. A záróvizsga követelményei
A záróvizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből áll.
a) Írásbeli vizsga
Az írásbeli részben a hallgatók ún. tesztkérdésekre válaszolnak. E kérdések (alaptudományi szakáganként 10-20) minden záróvizsga alkalmával aktuálisan kerülnek kiválasztásra a hallgatók által előre ismert kérdéskörök adatbázisából. Az alaptudományi szakágak: fejlődéslélektan, általános lélektan, személyiséglélektan, szociálpszichológia.
A kérdéseket feleletválasztós teszt formájában kapják a hallgatók, azaz minden kérdésnél több válasz szerepel, melyek közül például csak egy válasz a helyes, vagy egy helytelen.
Az írásbeli vizsga lebonyolítása számítógép segítségével történik. Egy időben annyi hallgató vehet részt rajta, ahány számítógépet tudunk biztosítani. Véletlenítő programmal generáltatjuk a kérdéseket, s számítógépes program segítségével érjük el azt is, hogy a vizsga befejeztével a hallgató képernyőjén azonnal megjelenik az eredmény, az oktató pedig valamennyi hallgató eredményét látja a saját képernyőjén. Minden helyes válasz egy pontot ér.
Az írásbeli záróvizsga A és B vizsgarészből áll, és kötelező az A vizsgarésszel kezdeni. A szóbeli záróvizsgára bocsátás előfeltétele az egyik vizsgarészből legalább 50% elérése. Amennyiben mindkét vizsgarészből sikertelen lenne a teszt, akkor a záróvizsga írásbeli része sikertelennek minősül, és a következő záróvizsga időszakban van lehetősége a hallgatónak az írásbeli rész megismétlésére.
Az írásbeli eredménye: 50% és felette megfelelt, 50% alatt nem megfelelt.
Az írásbeli eredményét a záróvizsga-bizottság figyelembe veszi a végső értékelésnél.
b) Szóbeli vizsga
A szóbeli záróvizsga szintén két komponensből áll, a szakdolgozati portfólió bemutatásából és egy – a pszichológiai alaptudományi szakágainak ismeretanyagát átfogó, előre meghatározott kérdéssorból származó – tétel kidolgozásából és kifejtéséből áll. A tételeket az illetékes szaktanszékek a záróvizsga előtt legalább fél évvel közreadják.
A szóbeli záróvizsga menete az alábbi:
a. A hallgató 15 percben ismerteti a szakdolgozati portfólió elemeit képező négy műhelymunkáját, kiemelten a legalaposabban kidolgozottat, majd 10 percben válaszol a bíráló és a záróvizsga-bizottság tagjai által feltett kérdésekre.

b. A hallgató 10 percben kifejti a húzott tételét, majd 10 percben válaszol a záróvizsga-bizottság tagjainak a tételből feltett kérdéseire.
A szóbeli vizsga tételei:
Általános pszichológia:
1. Figyelmi folyamatok
2. Vizuális információfeldolgozás
3. Az észlelés további dimenziói
4. Adaptáció: a tanulási folyamatok típusai és jellegzetességei
5. Az emberi emlékezet – emlékezet típusok
6. Az emberi emlékezet – gyakorlati vonatkozások
7. Motivációs mechanizmusok, a motiváció típusai, motivációs elméletek
8. Emocionális folyamatok, érzelemelméletek, az érzelmek vizsgálata
9. A nyelv pszichológiai vonatkozásai
10. Humánspecifikus/Magasabbrendű megismerő folyamatok
Fejlődéslélektan:
1. A fejlődés genetikai és biológiai meghatározói
2. Kötődés
3. Kortárskapcsolatok
4. Kognitív fejlődés
5. Erkölcsi fejlődés
6. Pszichoszexuális fejlődés
7. Nyelvi fejlődés
8. Éntudat, énkép fejlődése
9. Érzelmek fejlődése
10. A rajz és mese fejlődéslélektani vonatkozásai
Személyiséglélektan:
1. Típustanok és vonáselméletek
2. A személyisé g behaviorista és kognitív megközelítése
3. Sigmund Freud és a klasszikus pszichoanalízis személyiségmodellje
4. Carl Gustav Jung analitikus pszichológiája és személyiségmodellje
5. A személyiség, mint társadalmi produktum megközelítése a neoanalitikus elméletekben (Adler, Horney, Erikson, Fromm, Sullivan)
6. A „harmadik erő”, avagy a humanisztikus pszichológia. Gestalt.
7. Kommunikációelmélet és rendszerszemlélet. Kialakulása és hatása a személyiségmodellekre és a pszichoterápiás elméletekre.. Tranzakcióanalízis
8. A transzperszonális pszichológia szellemi horizontja és főbb képviselőinek elméleti alapvetései
9. A korai személyiségfejlődés tárgykapcsolatok
10. Szelfpszichológia. Pszichoanalitikus szempontú fejlődéslélektan
Szociálpszichológia:
1. A szociálpszichológia tudománya, tárgya, és történetének legfőbb fordulópontjai
2. Személyészlelés – első benyomások és alapos kiértékelés. Self – énkép, önértékelés, önszabályozás.
3. A csoportok észlelése – a sztereotípiák kialakulása, funkciói, megváltoztatásának lehetőségei. Társas identitás – a csoporttagság érzelmi, kognitív és viselkedéses következményei.
4. Attitűd: Fogalom, struktúra, funkció, mérés és meggyőzés
5. Az attitűd és a viselkedés kapcsolata
6. Normák és konformitás: többségi és kisebbségi hatások. Normák és viselkedés – normaaktiváció, univerzális normák, ellenállás a normákkal való befolyásolással szemben
7. Interakció és kölcsönös függés: teljesítmény a csoportban és a vezetés
8. A személyközi vonzalom és a szoros kapcsolatok szociálpszichológiája
9. A proszociális viselkedés – a segítségnyújtás magyarázatai és befolyásolói, a segítségnyújtás fokozása. Együttműködés – a társas dilemmák és az együttműködés befolyásolói társas dilemmákban
10. Az agresszív viselkedés – az agressziót magyarázó elméletek és az agresszió csökkentésének lehetőségei. Konfliktusok – a konfliktusok okai, a konfliktusok feloldásának, kezelésének lehetőségei
A szóbeli vizsga tételei adott tanévben változhatnak, a tételekhez kulcsszavakat kapnak a hallgatók.

A záróvizsgának mindkét szóbeli komponensét a vizsgabizottság ötfokozatú érdemjeggyel értékeli. A vizsgázónak bármely komponensben legalább kettes érdemjegyet kell elérnie ahhoz, hogy a záróvizsga egésze érvényes legyen. A záróvizsga végső érdemjegyét a szóbeli komponensek átlaga adja, figyelembe véve az írásbeli záróvizsga eredményét.
A záróvizsga-bizottság legalább négytagú. Elnöke a Pszichológiai Intézet vezető oktatója, aki az alapképzés egy tantárgyának tantárgyfelelőse, két tagja a Pszichológiai Intézet minősített oktatója. A negyedik tagja külső személy, a Debreceni Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló szakember, lehetőség szerint a pszichológia minősített oktatója. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét.

A PSZICHOLÓGIA ALAPSZAK „MŰHELYMUNKÁK KÉSZÍTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE” CÍMŰ MELLÉKLETE

I. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

Általános tudnivalók
Pszichológia alapszakon a szakdolgozat a pszichológia négy alaptudományi szakágának keretén belül készített négy műhelymunka portfóliója.
Mindegyik műhelymunka célja valamilyen pszichológiai jellegű tudományos vagy gyakorlati kérdés, probléma felvetése és annak igényes tanulmányozása.
A négy műhelymunka közül három közepes terjedelmű (11–20 oldal). Az Intézeti Tanács 2014. február 12-i határozata alapján, a közepes műhelymunka terjedelmére vonatkozó minimum követelmény 11 oldal, irodalomjegyzék és mellékletek nélkül. A negyedik, nagyobb terjedelmű (30–40 oldal) műhelymunkának empíriát (valódi kutatást, vizsgálatot) is kell tartalmaznia. Utóbbi csak bejegyzett témavezető kontrollja mellett készíthető.
Műhelymunkát mind a négy alaptudományi szakágból kell készíteni, de azt a hallgató maga dönti el, hogy a hosszabb, kutatást is tartalmazó munkát mely szakág keretén belül kívánja végezni.
A műhelymunkák készítésének ideje a BA képzés utolsó, harmadik éve. Ettől való eltérést – csak kivételesen méltányolható esetben – az intézet igazgatója engedélyezhet.
Elégtelen műhelymunka javítása az adott félévben nem lehetséges. A záróvizsga félévében, amennyiben az egyik közepes terjedelmű műhelymunkája az adott hallgatónak elégtelen lenne, akkor azt a megadott határidőn belül újraírhatja. Ha az újraírt dolgozat érdemjegye is elégtelen, akkor a hallgató csak a következő szemeszterben tudja újra ezt a műhelymunkát (tantárgyat) teljesíteni. Az empirikus kutatást is tartalmazó, témavezetett műhelymunka jegye amennyiben elégtelen, azt javítani az adott félévben nem lehetséges.
A kutatást is tartalmazó műhelymunkánál témavezető választása kötelező. A témavezetővel való konzultáció javasolt, de nem kötelező, és ennek szakmai következményeit a hallgató vállalja. Ha nem konzultált, akkor az értékelés szöveges részében a témavezető ezt jelezheti.
A kutatást is tartalmazó műhelymunka témavezetője bármelyik oktató lehet az adott szakágat képviselő tanszékről, aki pszichológia alapszakon tanít – természetesen az egyenletes oktatói terhelés elvének érvényesítése mellett. Ezen elv érvényesítése a tanszékvezetők feladata.
A műhelymunkákat azok az oktatók osztályozzák meghatározott szempontok alapján (lásd lentebb), akinél a hallgatók a műhelymunkáikat írták. Az osztályozás a szempontok alapján készített Értékelő lapon történik. Az Értékelő lap kitöltése az oktató számára kötelező. Amennyiben az oktató a szempontok mentén történő értékelés megtörténte után az értékelést szükségesnek látja kiegészíteni, szöveges megjegyzéseket fűzhet a műhelymunkához.
A kutatást is tartalmazó műhelymunka érdemjegye a szakdolgozati portfólió összesített érdemjegyének meghatározásakor kétszeres súllyal számít.
A hallgatónak valamennyi műhelymunka esetében aláírásával kell igazolnia, hogy a munka a nemzetközi szerzői normák tiszteletben tartásával készült.
A műhelymunkákat a hallgató köteles megőrizni, a záróvizsga félévében összefűzve leadni (portfólió), és a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA) feltölteni.
A szakdolgozati portfólió ismertetése, illetve védése a záróvizsga része.

Összhangban más egyetemeken zajló pszichológiai képzések rendjével, illetve a pszichológia tudományában uralkodó egyértelmű ajánlással, a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetében folyó BA és MA képzésben, továbbá a tudományos diákköri munkában is, etikai engedély-köteles az empirikus kutatások folytatása (lásd: Etikai engedély kérelmezése hallgatók által folytatott empirikus vizsgálatokhoz c. fejezet).

A három közepes terjedelmű (11–20 oldalas) műhelymunka
értékelésének szempontjai
a probléma megfogalmazása és kifejtése (körülírtság, szakszerűség, a témának adekvát szakirodalmi háttérre való támaszkodás)
a tervezett vizsgálat leírásának korrektsége (mintavétel, vizsgálati módszerek, a kapott adatok feldolgozásának módszerei)
a hivatkozások megfelelősége (mennyiség, minőség; a formai kívánalmaknak való megfelelés a szövegközi hivatkozáskor és az irodalomjegyzékben)
a műhelymunka érthetősége, szerkesztése, stílusa

Mind a 4 szempontra maximum 5-5 pont, összesen 20 pont adható, ami a szempontok számával osztandó. Amennyiben az osztás eredménye nem egész szám, az érdemjegy megállapítása a kerekítés szabályai szerint történik. 1,5; 2,5; 3,5; 4,5 átlagpontszám esetén a bíráló dönt a végleges jegy értékéről. Ha a műhelymunka értékelési szempontjai közül az egyik részpontszám 0, akkor elégtelenre kell értékelni a dolgozatot, de ebben az esetben a bírálónak kötelező szöveges megjegyzést írnia.

Kiegészítő pontot kaphat az a hallgató, aki
rámutat a felvetett pszichológiai kérdés társadalmi és/vagy szakmai és/vagy gyakorlati jelentőségére (+1 pont);
szakirodalmazása az elvárhatót meghaladó mélységű (részletező, angol nyelvű, pontosan a problémához illő és friss szakirodalmak) (+1 pont).
Plusz pont/pontok elnyerése esetén az osztás továbbra is 4-gyel történik.

A hosszabb (30–40 oldal), kutatási beszámolót is tartalmazó műhelymunka
értékelésének szempontjai
a probléma megfogalmazása és kifejtése (körülírtság, szakszerűség, a témának adekvát szakirodalmi háttérre való támaszkodás)
a hivatkozások megfelelősége (mennyiség, minőség; a formai kívánalmaknak való megfelelés a szövegközi hivatkozáskor és az irodalomjegyzékben)
a műhelymunka érthetősége, szerkesztése, stílusa
a változók operacionalizálásának, a módszer megtalálásának és bemutatásának a színvonala
a mintaválasztás minőségi és mennyiségi szempontból való megfelelése
a statisztikai elemzés problémához való illeszkedése, eredmények bemutatásának és értelmezésének a színvonala.

Mind a 6 szempontra maximum 5-5 pont, összesen 30 pont adható, ami a szempontok számával osztandó. Amennyiben az osztás eredménye nem egész szám, az érdemjegy megállapítása a kerekítés szabályai szerint történik. 1,5; 2,5; 3,5; 4,5 átlagpontszám esetén a bíráló dönt a végleges jegy értékéről. Ha a műhelymunka értékelési szempontjai közül az egyik részpontszám 0, akkor elégtelenre kell értékelni a dolgozatot, de ebben az esetben a bírálónak kötelező szöveges megjegyzést írnia.

Kiegészítő pontot kaphat az a hallgató, aki
újszerű, eredeti problémát fogalmaz meg (+1 pont);
rámutat a felvetett pszichológiai kérdés társadalmi és/vagy szakmai és/vagy gyakorlati jelentőségére (+1 pont);
szakirodalmazása az elvárhatót meghaladó mélységű (részletező, angol nyelvű, pontosan a problémához illő és friss szakirodalmak) (+1 pont);
a minta nagysága az elvárhatót lényegesen meghaladja (+1 pont).
Plusz pont, pontok elnyerése esetén az osztás továbbra is 6-tal történik.

A műhelymunkák formai kivitelezésének tekintetében a BTK által előírt követelmények az irányadók.

BTK-melléklet (a pszichológia BA KKK-jának megfelelően módosítva)
16. §
(a DE TVSZ 24. § (1), (2), (3), (6) és (8) bekezdéséhez)

(1) A szakdolgozat, diplomadolgozat, diplomamunka, záródolgozat (a továbbiakban diplomamunka) a pszichológia négy alapterületének megfelelően négy adott, a jelen szabályzat rendelkezései alapján kiválasztott témakör önálló szakmai munkán alapuló, tudományos igényű és/vagy gyakorlati feldolgozása, amelyek a hallgató alapos tárgyi ismereteiről és ezek alkalmazásában szerzett jártasságáról is tanúskodnak. A hallgatónak mindegyik műhelymunka esetében nyilatkoznia kell arról, hogy a műhelymunkák a szerzői jogok nemzetközi szabályainak megfelelően készültek, saját, önálló munkái, és az erről szóló aláírt nyilatkozatot csatolnia kell mind a négy nyomtatott és elektronikus formához.
(2) A műhelymunkák témáinak kiírásáról az intézeteknek/tanszékeknek minden tanévben, az őszi félév első hónapjának a végéig gondoskodniuk kell. A meghirdetett témák közül az alapképzésben (BA) a negyedik félév végéig kell választaniuk a hallgatóknak. A kutatást is tartalmazó műhelymunka címét az érintett intézetben kell bejelenteni.
(3) A műhelymunkák tartalmi követelményeit, az értékelés általános szempontjait és a műhelymunkákhoz rendelt kreditek számát a szak követelményei alapján a szakos kreditlisták, illetve a szakos tájékoztatók, rendelkezések tartalmazzák.
(4) Az OTDK-n fődíjat, díjat (1., 2. vagy 3. helyezést) vagy különdíjat nyert dolgozatot, ha az megfelel az intézet/tanszék által előírt szakos követelményeknek, az intézet-/ tanszékvezető külön bírálat nélkül, jeles minősítéssel elfogadhatja műhelymunkának. Egyéb, országos vagy nemzetközi pályázatok esetén elért kimagasló teljesítmény intézeti, tanszéki vélemény alapján hasonlóan minősíthető.
(5) A műhelymunkák terjedelmét a pszichológia alapszakos hallgatók esetében – a BTK követelményeivel összhangban – a Pszichológiai Intézet külön szabályozza.
(6) A műhelymunkákból készített portfóliót a hallgató – őszi félév esetén november 30-ig, tavaszi félév esetén március 31-ig – köteles benyújtani egy számítógéppel szerkesztett, spirálozott példányban az intézeti oktatásszervezőnek, valamint ezzel egyidejűleg elektronikus formában feltölteni a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA). Az intézet a benyújtás határidejét kérelemre egy héttel meghosszabbíthatja. Csak annak a portfóliónak a védése kezdhető meg, amely elektronikus és papíralapú formában is benyújtásra került. A kutatást is tartalmazó műhelymunka értékelésére a tanszékvezető bíráló tanárt kér fel (a témavezetőt vagy más oktatót). Az e munka értékelésére szolgáló – az oktató által kitöltött és aláírt – Értékelő lapot a portfólióhoz kell csatolni, melyet legalább egy héttel a záróvizsga előtt el kell juttatni a műhelymunka írójának.

II. A MŰHELYMUNKÁK TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI

A műhelymunka első oldalai

Címlap:
Egyetem, kar, intézet megnevezése
A műhelymunka címe
A szerző neve, évfolyam, szak megnevezése
Témavezető neve, beosztása
A műhelymunka benyújtásának helye (Debrecen) és éve

Tartalomjegyzék

A műhelymunka szerkezete

A közepes terjedelmű műhelymunkák esetében:
Címoldal
Tartalomjegyzék

Bevezetés
Szakirodalmi áttekintés
Vizsgálati terv
Irodalomjegyzék
Mellékletek

A nagyobb terjedelmű, kutatást is tartalmazó műhelymunka esetében:
Címoldal
Tartalomjegyzék
Bevezetés
Szakirodalmi áttekintés
Vizsgálat
Következtetések
Irodalomjegyzék
Mellékletek

A műhelymunka terjedelme
A terjedelembe beleszámít a munka oldalszáma a bevezetéstől az irodalomjegyzékig.
Közepes műhelymunka esetén az elvárt terjedelem minimum 10 oldal, alapvetően 10-20 oldal között.
Nagy műhelymunka esetén az elvárt terjedelem minimum 30 oldal, alapvetően 30-40 oldal között.

A nagy műhelymunka ajánlott tagolása

A cím
Legyen rövid, szakszerű és informatív.

Tartalomjegyzék
A tartalomjegyzéket számozni kell, arab számozással.

Bevezetés
Definiálja a témát, majd annak elméleti és gyakorlati jelentőségét, időszerűségét tömören vázolja. Esszé-szerűen felvezeti a szakirodalom egységeit, és a felvezetés fényében definiálja a vizsgálat pontosabb témáját.

Szakirodalmi áttekintés
A témával szorosan összefüggő szakirodalmat dolgoz fel. A szakirodalomban ismertetett eredményeket rendszerezi, elemzi, nem kimerítő jellegű, hanem célirányos. A szakirodalmi áttekintés megágyaz a vizsgálatnak, bemutatja a hipotézisek hátterét, a vizsgálni kívánt konstruktumokat köti a kiindulási témához. Hivatkozás nélkül csak saját gondolatok szerepeljenek, de ha lehet, a saját gondolatok esetén is legyenek hivatkozások, ha ezek nem forradalmi felismerések, hanem a szakirodalomban is fellelhető közös tudásalapra mutatnak rá.

Vizsgálat
A vizsgálat leírása a következő pontokra tagolható: A vizsgálat célja, Minta, Módszer, Eredmények. A vizsgálati cél fejezetben a cél tömör kifejtése után a szakirodalmi alapok felvillantása mellett a hipotézisek tételes felsorolása következik. Ha kvalitatív a kutatás, akkor nem feltétlen vannak hipotézisek, de a téma fókuszának vázolása történik meg itt.
A minta alfejezet tartalmazza toborzás módszerét, a toborzás során átadott információkat, a mintába való beválasztási kritériumokat, a válaszadók főbb demográfiai és egyéb a kutatás szempontjából fontos alapvető jellemzőit, a vizsgálatból kizárt válaszadók, adatok mennyiségét, és a kizárás indokát.
A módszer fejezet a vizsgálati menetére vonatkozik. Itt kerülhet feltüntetésre a kutatásetikai engedély száma. Olyan módon történjen meg a vizsgálat leírása, hogy ez alapján a vizsgálat megismételhető legyen. A vizsgálat menete, az alkalmazott eszközök, mérőskálák pontos bemutatása történik meg. Egy kísérlet esetén pl. annak teljes terve jelenik meg itt; interjú esetén annak körülményei és az interjúvázlat; kérdőíves mérés esetén a kérdésblokkok bemutatása, nem sztenderd kérdőív esetén a kérdések,

sztenderd kérdőív esetén a kérdőív fókusza, alskálái (hivatkozva az eredeti forrást, magyar adaptációt, ha ez releváns), példaitemek.
Az eredmények fejezet kvantitatív kutatás esetén a sztenderd skálák megbízhatóságvizsgálatát, leíró statisztikáit tartalmazza. Ezek bemutatása után a hipotézisek és esetleges kiegészítő vizsgálatok bemutatása történik meg. Kvalitatív vizsgálat esetén is egy strukturált bemutatása jelenik meg az adatoknak statisztikai számítással vagy anélkül. A bemutatás során fontos kerülni a redundanciát. Az adatokat ábrákkal, táblázatokkal illusztrálhatjuk, ezek számozása külön-külön folytatólagos, sorszámozva vannak, címük van. Sorszámukkal együtt utalunk rájuk a szövegben pl. (lásd az *1. ábrá*t), ez esetben rag nélkül, dőlt kiemeléssel élünk. Statisztikai próbák esetén az eljárásnak, a változóknak egyértelműnek kell lenniük a leírásból, egzakt próbák kivételével (pl. Fisher próba) a paraméterértékek feltűntetése is szükséges a p értékek mellett.
Kvalitatív vizsgálat esetén az adat lehet például idézet, tartalomelemzés gyakorisági táblázata. Következtetéseket ezek alapján lehet megfogalmazni. Az eredmények fejezetben még nem vetjük össze az eredményeket a szakirodalmi megállapításokkal, csak tényszerűen összegezzük őket.
Ugyanaz az információ ne szerepeljen több formában (pl. táblázat és ábra azonos adatokról). Az idegen nyelvű statisztikai programmal kapott eredmények, grafikonok csak magyar feliratokkal ellátva kerüljenek be a dolgozatba. Az adatok, táblázatok és ábrák mindig okkal szerepeljenek, nem szükséges a statisztikai program által kiadott összes adat, táblázat feltűntetése a mellékletben sem. Az ábrák legyenek feliratozva, hogy az olvasó értse, hogy mit lát az ábrán, az összehasonlított csoportok például legyenek megnevezve. A táblázatok, ábrák feliratai az APA stílusnak megfelelőek legyenek (tájékozódáshoz lásd: apa.org, „APA Styles" menü „Tables" és „Figures" kulcsszavak mentén).

Következtetések
Ebben a fejezetben célszerű összefoglalni a legfontosabb eredményeket, és azokat összevetni a szakirodalmi információkkal. Eltérések esetén fontos kitérni arra, hogy vajon ezen eltéréseknek mi lehet az oka. Ebben a fejezetben már konstruktumok szintjén fogalmazzuk meg a megállapításokat, nem a statisztikai fogalmakat használva tálaljuk őket, újabb adatok már itt nem kerülnek elő, statisztikákat itt már nem közlünk. Az összefoglalásban röviden ismertetni kell, hogy a vizsgálat milyen kérdésekre terjedt ki, mik a fontosabb megállapítások és következtetések. Bátran és egyértelműen közölni kell, hogy mely célkitűzést és miért nem sikerült megvalósítani, ha volt ilyen. A vizsgálat limitációira is érdemes kitérni, a vizsgálat továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatoknak is itt szerepeljenek. Az eredmények általánosíthatósága szintén ebben a részben taglalandó. Érdemes átgondolni az általánosíthatóságot abból a szempontból, hogy más mérési megközelítést használva, más populációban is hasonló eredményre vezetett volna-e a vizsgálat, mik a megközelítés sajátosságai, mik ennek a következményei. Érdemes továbbá kifejteni az eredmények gyakorlati jelentőségét, és azt, hogy mennyiben jelent a kutatást előrelépést a vizsgált területen.

Irodalomjegyzék
Az Irodalomjegyzék összeállítása legyen pontos és gondos, akkor, és csak akkor jelenjen meg egy szakirodalom az irodalomjegyzékben, ha a szövegben hivatkozott rá a szakdolgozó. A hivatkozott szakirodalmakat, az első szerzők nevének abc sorrendjében kell feltüntetni, sorszámozás nélkül. A szerzők tudományos címét (Prof., Dr., habil.) nem kell feltüntetni. Ha más nem teszi egyértelművé a sorrendet: a rövidebb név megelőzi a hosszabbat, az egyszerzős cikk a többszerzőst, a korábbi publikáció a későbbit. A felhasznált irodalom összeállításakor a címek leírásánál alapvető követelmény, hogy a bibliográfiai tételek pontosan és ellenőrizhetően tartalmazzák az adatokat, amelyek alapján a visszakereshetőség biztosítható. Az irodalomjegyzék formátuma, éppúgy, mint a szövegközi hivatkozások, az aktuálisan érvényes, az American Psychological Association által meghatározott formai követelménytnek kell, hogy megfeleljen, az APA stílust követi, ami az apa.org honlapon ellenőrizhető (APA Style).

Mellékletek
Ide kerülnek azok a nagyobb méretű táblázatok, ábrák, amelyek szövegközi elhelyezése gondot okozott volna. Ide helyezhetők el a kérdőíves felmérés alapjául szolgáló dokumentumok (pl. interjúvázlat, kérdőív).

Közepes műhelymunka tagolásának különbségei

Közepes műhelymunkák esetén értelemszerűen nem szerepelnek eredmények, de tételesen fel kell tüntetni a hipotézisek tervezett vizsgálatának statisztikai módszereit. Következtetések szintén nem szerepelnek a közepes műhelymunkában.

További formai követelmények
Az egyes oldalakon a szöveg szerkezete: 3 cm-es felső, 3 cm-es alsó, baloldalon 2,5 cm-es, jobb oldalon 2,5 cm-es margó, másfeles sortávolság, TNR 12-es betűnagyság,1,5-es sorköz. Nagyobb térköz nagyobb egységek közt használható, de ne legyenek indokolatlanul üres féloldalak. Oldalszámok a lap alján, középen. A műhelymunkák oldalszámozása a tartalomjegyzékkel kezdődik, és az irodalom-jegyzékkel fejeződik be. A műhelymunkában mellékletek is közölhetők, amelyben további dokumentációk, illusztrációs anyagok szerepelhetnek. A melléklet nem tartozik bele a dolgozat megszabott terjedelmébe, ennek egységeit is sorszámmal látjuk el, és hivatkozunk rá a törzsszövegben. A szó szerinti idézetek nem haladhatják meg a dolgozat terjedelmének 10%-át. A dolgozatban foglalt illusztrációk, ábrák aránya nem haladhatják meg a dolgozat terjedelmének 20%-át. Egy dolgozaton belül legfeljebb háromszintű tagolás alkalmazása ajánlott. Az APA stílus szerinti címsorok formátuma „Headings" címszó alatt megtalálható az APA honlap „APA styles" menüjében. Az olvasást megkönnyíti, ha a dolgozat részei arányosan tagolódnak bekezdésekre. Egy bekezdés általában legyen hosszabb, mint egy-két mondat, de ne legyen hosszabb egy harmad oldalnál. A bekezdésekkel kell különíteni egymástól, vagy a bekezdések első sorát 1 cm-rel beljebb kell kezdeni, vagy a bekezdések között legyen nagyobb sortáv. A lábjegyzetek alkalmazását kerüljük. Kiemelésre kizárólag *dőlt betűt* alkalmazzunk. Az egy mondatnyi vagy egy mondatnál hosszabb kiemelésekkel takarékosan kell bánni. A számokat szövegben 10 alatt általában betűvel, tíztől felfelé számmal írjuk. Kivételt képeznek a statisztikai adatok, mértékek, ahol számokat írunk, és a sorozatban közölt számok, ahol lehet egységes írásmódot használni (pl. „a méréseket a hetedik, a kilencedik és a tizenegyedik osztályban végeztük"). Statisztikai számítások eredményét általában két-három tizedesjegy pontossággal közöljük. A magyar helyesírásnak megfelelően tizedesvesszőt használunk, és akkor, ha az egyes helyiérték helyén nulla áll, azt kiírjuk, pl. 0,123.
A műhelymunka tartalmi és esztétikai értékeit növelik a jól áttekinthető táblázatok, ábrák. Minden táblázatot, ábrát stb. sorszámmal és címmel kell ellátni, APA stílus szerint formázzuk őket.

III. ETIKAI ENGEDÉLY KÉRELMEZÉSE HALLGATÓK ÁLTAL FOLYTATOTT EMPIRIKUS VIZSGÁLATOKHOZ
Összhangban más egyetemeken zajló pszichológiai képzések rendjével, illetve a pszichológia tudományában uralkodó egyértelmű ajánlással, a Pszichológiai Intézet Tanácsa úgy döntött, hogy a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetében folyó BA- és MA-képzésben, valamint a régi típusú, osztatlan egyetemi képzésben, továbbá a tudományos diákköri munkában is legyen etikai engedély-köteles az empirikus kutatások folytatása; azaz hallgatói empirikus kutatás csak etikai engedély birtokában kezdhető meg. A szabály szerint a hallgatóknak az adatgyűjtés megkezdése ELŐTT az Intézeti Kutatásetikai Bizottságtól kell kérni az adatgyűjtéshez szükséges etikai engedélyt. Ez a szabály kötelező érvényűvé a 2016/2017-es tanév 1. félévétől vált. A kérelem benyújtásához a hallgatóknak a Pszichológiai Intézet honlapján megtalálható űrlapot szükséges kitölteniük, majd témavezetőjük véleményezése után azt aláírniuk, valamint témavezetőjükkel is aláírattatniuk. A kérelmeket mellékletekkel (pl. informált beleegyezéssel, a csatolni szükséges nem sztenderd mérőeszközökkel) együtt egyetlen fájlban, elektronikusan várjuk. Az aláírásokkal érintett oldalt/oldalakat ebbe az egyetlen fájlba kérjük képként vagy beszkennelt állományként a kérelem megfelelő helyére beszúrni, és a fájlt .doc, .docx vagy .pdf formátumban az Intézeti Kutatásetikai Bizottsághoz az címre eljuttatni (ikeb@arts.unideb.hu)!
A kérelem az űrlap kitöltendő pontjainak megfelelően tartalmazza a kutatás céljának és a vizsgálat során használt eszközöknek a leírását (ha ismert eszközökről van szó, elég rájuk hivatkozni, bár néhány példaitem minden eszköz esetén hasznos lehet; ha nem közismertek az eszközök, akkor ezekről a kérelem megítéléséhez elegendő információt szükséges biztosítani). A kérelem tartalmazza a kutatásba bevonni készült személyek megközelítésének módját (ha ez valamilyen intézményen keresztül történik, akkor az intézményeket megkereső levelet mellékelni kell), valamint a vizsgálati személyeknek szánt

beleegyezési nyilatkozatot is. A kérelmezőknek mindezeken kívül néhány igennel vagy nemmel megválaszolható kérdésre kell választ adniuk (pl. jár-e a vizsgálat fájdalommal?), és ha valamelyikre igennel válaszolnak, azt indokolniuk szükséges. Önmagában az igen válaszok nem zárják ki az etikai engedély jóváhagyását, de például a keltett rossz érzés feloldása szükséges, pl. ennek módját tartalmazza az indoklás. Amennyiben a pszichológiai felmérés, betegvizsgálat az egészségügyi és szociális ellátás bármely szintjén történik, érdeklődjön az adott intézmény speciális etikai követelményei és vizsgálati feltételei iránt, és szerezze be a szükséges írásbeli engedélyeket! A műhelymunkához, szakdolgozathoz szükséges etikai engedély benyújtási határideje legkésőbb a dolgozatok leadási határidejét megelőző 90. nap, tavaszi benyújtás esetén december 15. Ha az etikai engedély benyújtása nem történik meg a megadott határidőig, akkor a témavezető felelőssége, hogy elbírálja, hogy a vizsgálat még kivitelezhető-e, és hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a hallgató a dolgozatát benyújthassa. Ezt az írásos nyilatkozatot a hallgatónak birtokolnia kell benyújtáskor, de nem kell a dolgozattal feltölteni. Az engedélyeket a bizottság 10 munkanapon belül elbírálja, a kérelmezőt értesíti. Ha valami folytán ez nem történne meg 10 munkanapon belül, érdemes mihamarabb érdeklődni az operatív elnöknél (jelenleg: balazs.katalin@arts.unideb.hu). A bizottság azt ítéli meg, hogy a kutatás összhangban áll-e a pszichológiai kutatásokra vonatkozó általános etikai követelményekkel. A kérelmek kitöltése előtt kérjük a honlapon szintén elérhető, „Támpontok a nyilatkozattételhez” című fájl tanulmányozását. A kutatások etikai kontrollja és engedélyeztetése védi a vizsgálati személyek és maguknak a kutatóknak, valamint a pszichológiai kutatásoknak az érdekeit, és ezen túl lehetővé teszi a kutatási eredmények későbbi esetleges publikálását, hiszen jelenleg számos folyóirat a kutatási eredmények közléséhez megköveteli az etikai engedély meglétét.

SZABAD BÖLCSÉSZET ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	bölcsészettudomány
Képzési ciklus:	alapképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Valastyán Tamás
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali
Képzési idő:	6 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180 kredit
Összes kontaktóra száma	1500
nappali tagozaton:	1500
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. Az alapképzési szak megnevezése: szabad bölcsészet (Liberal Arts)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettségoklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: alapszakos szabad bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist
választható specializációk: elméleti nyelvészet, **esztétika, etika, filozófia**, **filmelmélet és filmtörténet**, kommunikáció, művészettörténet, **vallástudomány**
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
6. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226/0223
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanizmusainakelemzésére. Megszerzett ismereteik birtokában képesek az analitikus gondolkodásra, a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak az érvelés mesterségében, érvek konstruálásában és ellenőrzésében, írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. A képzés célja továbbá, hogy szilárd elméleti, módszertani és műveltségi alapokat biztosítson az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódóknak. A végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A szabad bölcsész
a) tudása
- Tájékozott a nyugati eszmetörténet alapvető korszakaiban, azok általánosjellemzőiben és adataiban.
- Ismer bölcseleti, művészeti alapszövegeket, alapműveket és alapproblémákat.
- Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás hagyományos és mai változatait, és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban.
- Ismeretekkel rendelkezik a filozófia, az esztétika, az etika, művészetek, a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet és a vallási jelenségek mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.
b) képességei

- Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbírálatok írására, politikai és közéletielemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre.
- Képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek élőszóbanés írásban vázlatos vagy részletes bemutatására.
- Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra.
- Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra.
- Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás terén.
- Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is.

c) attitűdje
- Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre.
- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi.
- Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát.
- Képes argumentált módon kifejteni saját álláspontját.
- Nyitott más kultúrákra, a kulturális és vallási sokszínűségre.
- Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket.
- Fejleszti nyelvtudását.
- Folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását.
- Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni,látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani éskifejezni.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége
- Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között.
- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért.
- Véleményét argumentumokra alapozza.
- Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit.
- Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását.
- Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alaposérvelés mellett.
- Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.

Az elméleti nyelvészet specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása
- Ismeri a nyelvleírás, a fonológia, a magyar fonológia, a szintaxis, a magyar szintaxis, a szemantika, a formális szemantika, a neurolingvisztika és a pszicholingvisztika alapjait, legfontosabb elméleti és módszertani kérdéseit.
- Tájékozott a matematikai és logikai alapismeretekben.
- Ismeri a terepmunka módszereit és jelentőségét.

A filozófia specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása
- A hallgató tájékozott a filozófiatörténet nagy korszakaiban és műveiben.
- Ismeri a metafizika, tudományfilozófia és tudománytörténet, elmefilozófia, politikai filozófia, társadalomfilozófia, etika, esztétika, művészetfilozófia, analitikus filozófia, vallásfilozófia alapproblémáit.

Az esztétika specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása
- A hallgató tájékozott a klasszikus, a modern és a kortárs elméletekben, a vizuáliskultúrában.
- Ismeri az ágazati esztétikákat.
- Ismer kanonikus műveket.
- Jártas a műelemzés módszertanában, ismeri annak jelentőségét és elméleteit.
b) képességei
- Képes művészeti kritikákat írni.

Az etika specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása
- A hallgató tájékozott az etikatörténet korszakaiban.
- Ismeri az ágazati etikákat.
- Átlátja az alkalmazott etikák, a filozófiai antropológia, az ökológiai etika, apolitikaelmélet alapvető problémáit.

A filmelmélet és filmtörténet specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása
- A hallgató tájékozott a filmtörténetben és a filmelméletekben.
- Ismeri a filmelemzés módszereit, elméleti alapjait és jelentőségét.
- Átlátja a filmi kompozíciót, a filmi elbeszélést.

A kommunikáció specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása
- A hallgató jártas alapvető jogi, etikai, gazdasági, igazgatási és uniósismeretekben.
- Birtokában van alapvető informatikai ismereteknek.
- Ismeri a kommunikáció sajátos színtereit, a kommunikáció dinamikáját, akommunikációs zavarokat.
- Átlátja a mediatizált kommunikációt.
- Rendelkezik alapvető médiaismeretekkel.
b) képessége
- Képes a kommunikáció szabályozására.

A művészettörténet specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása
- Ismeri az egyetemes (európai) és a magyar művészet nagy stíluskorszakait (azantikvitástól a középkori és újkori művészeten át a modern és kortárs művészetig).
- Jártas a kutatásmódszertani és értelmezéstani alapismeretekben, a kiállítás-értékelésben.
- Rendelkezik muzeológiai és műemlékvédelmi alapismeretekkel.

A vallástudomány specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása
- Ismeri a vallástörténet korszakait, az egyetemes és magyar egyház- ésfelekezettörténet nagy vonalait.
- Jártas a valláselmélet alapjaiban.
- Átlátja a világvallásokat, a vallási jelenségek rendszerét és alapvető teológiaiproblematikákat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- általános szakterületi ismeretek 110-120 kredit, amelyből
- szabad bölcsészeti általános szakmai modul 40-50 kredit:
- a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, kommunikáció, informatika,könyvtárismeret,
- logika, érveléstechnika, akadémiai írás, számítógépes ismeretek,
- átfogó eszmetörténet,
- bölcsészettudományok módszerei (módszertan), valamint a választandó specializációnak megfelelően: nyelvleírás, a nyelvtan mint modell, a nyelvi kompetencia és performancia különbségei, a nyelv elsajátításának és a nyelv változásának elméleti alapjai; esztétika és története, műelemzés, akadémiai írás; etikatörténet, ember és társadalom (kultúrtörténet, pszichológiai, szociálpszichológiai, szociológiai, kulturális antropológiai ismeretek, társadalomtörténet); ismeretelmélet, nyelvfilozófia, metafizika, fenomenológia, hermeneutika; bevezetés a filmtörténetbe, a filmelméletek alapjai; bevezetés az építészettörténetbe és a műemlékvédelembe, múzeumismeret, ikonográfia, a művészettörténet

forrásai és irodalma, a művészet társadalmi aspektusa; vallástörténet, vallásfilozófia, vallásszociológia, vallási néprajz;
- választható szakmai modulok 60-80 kredit az alábbi ismeretkörökből:
- elméleti nyelvészet: a nyelvleírás fontosabb módszertani alapjai és területei: fonológia, magyar fonológia, morfológia, szintaxis, magyar szintaxis, szemantika, formális szemantika, a neurolingvisztika és pszicholingvisztika alapjai, a terepmunka módszertana, matematikai és logikai alapismeretek;
- esztétika: klasszikus elméletek, modern elméletek, kortárs elméletek, ágazati esztétikák, kanonikus mű, műelemzés;
- etika: etikatörténet, ágazati etikák, alkalmazott etikák, filozófiai antropológia, ökológia, politológia;
- filozófia: a filozófiatörténet nagy korszakai és művei, tudományfilozófia, tudatfilozófia, politikai filozófia, társadalomfilozófia, etika, esztétika, analitikusfilozófia, metafizika, vallásfilozófia;
- filmelmélet és filmtörténet: filmtörténet, filmelméletek, filmelemzés, a filmi kompozíció, a filmi elbeszélés, társművészetek és a film, kommunikáció és médiaelmélet, írásgyakorlatok, gyakorlati ismeretek;
- kommunikáció: szabályozott társadalom (jogi, etikai, gazdasági, igazgatási és uniós ismeretek); kommunikációs tréning, beszéd- és írásművelés, informatikai ismeretek, a kommunikáció sajátos színterei, a kommunikáció dinamikája, a kommunikáció szabályozása, kommunikációs zavarok, medializált kommunikáció, médiaismeretek, szabadon választható ismeretkörök;
- művészettörténet: az egyetemes és a magyar művészet nagy stíluskorszakai (antikvitás, középkori művészet, újkori művészet, legújabbkori művészet), módszertani és gyakorlati szaktárgyak, iparművészet-történet, emlékmeghatározás;
- vallástudomány: vallástörténet és valláselmélet, világvallások, vallási jelenségekrendszere, egyetemes és magyar egyház- és felekezettörténet;
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a következőkből,amelynek kreditértéke a képzésen belül legfeljebb 50 kredit:
- az elméleti nyelvészet
- az esztétika
- az etika
- a filozófia
- a filmelmélet és filmtörténet
- a kommunikáció
- a művészettörténet
- a vallástudomány.

A szabad bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
- az alapképzési szak specializációja szerinti további szakterületi ismeretek,
- az alapképzési szak másik specializációjának ismeretei, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek specializáció formájában történő felvételét.

A SZABAD BÖLCSÉSZET ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Általános szakterületi ismeretek:	110-120 kredit
általános szakmai modul:	40-50 kredit
választható szakmai modulok	60-80 kredit
differenciált szakmai ismeretek:	50 kredit

Egyéb:
Szakdolgozat: 4 kredit
Általános modulok: 10 kredit

A) Alapozó tárgyak (kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAL00001BA	Filozófiatörténet	2	koll.	3		1.
BTAL00002BA	Bevezetés a filozófiába	2	koll.	3		1.
BTAL00003BA	Logika I.	2	koll.	3		1.
BTAL00004BA	Szakirodalmi információkeresés módszertana	2	gyj.	3		1.
BTAL00005BA	A művészettörténet alapjai	2	koll.	3		1.
BTAL00006BA	Bevezetés az etikába	2	koll.	3		1.
BTAL00007BA	Bevezetés az esztétikába	2	koll.	3		1.
BTAL00008BA	Bevezetés a vallástudományba	2	koll.	3		1.
BTAL00009BA	Bevezetés a filmelméletbe I.	2	koll.	3		1.
BTAL00010BA	Bevezetés a kommunikációelméletbe	2	koll.	3		1.

B) Általános szakterületi ismeretek I.

A 2. félév során kapnak lehetőséget a szabad bölcsész szakos hallgatók arra, hogy valamely specializáció iránt érdeklődve közelebbi ismeretséget kössenek annak egyes tárgyaival. A specializáció választás előfeltételeként az egyes specializációk a következő tárgyak elvégzését ajánlják azok számára, akik a 3. félévtől az adott specializáción folytatják tanulmányaikat. Az ezen felüli krediteket a hallgatók szabadon választhatják meg.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Filozófia						
BTALP0001BA	Politikafilozófia	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALP0002BA	Tudományfilozófia/nyelvfilozófia	2	gyj.	2	BTAL00001–10BA	2.
BTALP0004BA	Tudományfilozófia/nyelvfilozófia	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
Etika						
BTALE0001BA	Emberismereti diszciplínák I.	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALE0002BA	Társadalomtudományi ismeretek I.	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALE0004BA	Emberismereti diszciplínák I.	1	gyj.	1	BTAL00001–10BA	2.
Esztétika						
BTALA0001BA	Esztétikatörténet	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALA0002BA	Esztétikai elméletek	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALA0003BA	Műelemzés	2	gyj.	2	BTAL00001–10BA	2.

Vallástudomány						
BTALV0001BA	Bibliaismeret	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALV0002BA	Vallásfilozófia I.	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALV0003BA	Vallás és művészet I.	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
Kommunikáció- és médiatud.						
BTALK0001BA	Nyelvpolitika	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALK0002BA	Szociolingvisztikai alapismeretek	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
Filmelmélet és filmtörténet						
BTALF0001BA	Bevezetés a filmelméletbe II.	2	koll.	3	BTAL00001–10BA	2.
BTALF0002BA	Filmelemzés I.	2	gyj.	2	BTAL00001–10BA	2.
BTALF0003BA	Speciálkollégium I.	2	gyj.	2	BTAL00001–10BA	2.

C) Általános szakterületi ismeretek II.
A következőkben felsorolt tantárgyak közül minden hallgatónak – specializációjától függetlenül – 10-15 kreditet kell megszereznie tanulmányai 3-6. félévében. Természetesen ajánlott elsősorban a specializációhoz szorosabban kapcsolódó témakörök felé tájékozódni.

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Minden specializációnak kötelező						
BTALINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	30	gyj	2	--	6.
Filozófia						
BTALP0012BA	Idegen nyelvű szakszövegek I.	30	gyj.	3	--	4.
BTALP0013BA	Filozófiai szakszeminárium I.	30	gyj.	3	--	4.
BTALP0015BA	Filozófiai szakszeminárium II.	30	gyj.	3	--	5.
BTALP0016BA	Szakdolgozatíró szeminárium	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0018BA	Logikai II.	30	gyj.	2	--	3-6
BTALP0019BA	Vallásfilozófia	30	koll.	3	--	3-6
Etika						
BTALE0011BA	Társadalomtudományi ismeretek II/b.	30	koll.	3	--	3.
BTALE0014BA	Emberismereti diszciplínák II/b.	15	gyj.	1	--	4.
BTALE0018BA	Szakdolgozatíró szeminárium	30	gyj.	2	--	6.
Esztétika						
BTALA0011BA	Műelemzés I/b.	30	gyj.	2	--	3.
BTALA0012BA	Műelemzés II/b.	30	gyj.	2	--	4.

BTALA0016BA	Szakdolgozatíró szeminárium	30	gyj.	2	--	6.
Vallástudomány						
BTPS101BA	A pszichológia főbb területei	30	koll.	3	--	3.
BTALV0013BA	Vallásfilozófia II.	30	koll.	3	--	5.
BTALV0016BA	Szakdolgozatíró szeminárium	30	gyj.	2	--	6.
Filmelmélet és filmtörténet						
BTALF0012BA	A rendszerváltás utáni filmművészet	30	koll.	3	--	
BTALF0014BA	Filmelemzés II.	30	gyj.	2	--	
BTALF0015BA	Szakdolgozatíró szeminárium	30	gyj.	2	--	

D) Kötelező általános szakterületi ismeretek specializációnként
Filozófia specializációnak

BTALE0003-BA	Etikatörténet I.	30	koll.	3	--	2.
BTALA0102-BA	Határtudományok	30	gyj.	2	--	3.
BTALA0104-BA	Klasszikus művészetelméletek	30	koll.	3	--	3.
BTALF0101-BA	Médiaelmélet	30	koll.	3	--	3.
BTALF0102-BA	Egyetemes filmtörténet I.	30	koll.	3	--	3.
BTALA0107-BA	Műelemzés I.	30	gyj.	2	--	4.
BTALA0109-BA	Modern művészetelméletek	30	koll.	3	--	4.
BTALF0108-BA	Egyetemes filmtörténet III.	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0110-BA	Magyar filmtörténet IV.	30	gyj	2	--	4.
BTALA0111-BA	Kanonikus mű szeminárium I.	30	gyj..	2	--	5.
BTALA0114-BA	Kortárs esztétikai elméletek	30	koll.	3	--	5.
BTALF0116-BA	Magyar filmtörténet VI.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0114-BA	Filmelemzés II.	30	gyj.	2	--	5.
BTALA0117-BA	Műelemzés III.	30	gyj.	2	--	6.
BTALA0118-BA	Ágazati esztétikák IV.	30	koll.	3	--	6.
BTALF0117-BA	Társművészetek I.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0119-BA	Speciálkollégium II.	30	gyj.	2	--	6.

Etika specializációnak

BTALE0003-BA	Etikatörténet I.	30	koll.	3	--	2.
BTALP0100-BA	Premodern filozófia I.	30	koll.	3	--	3.
BTALP0103-BA	Modern filozófia I.	30	gyj.	2	--	3.
BTALF0101-BA	Médiaelmélet	30	koll.	3	--	3.
BTALF0102-BA	Egyetemes filmtörténet I.	30	koll.	3	--	3.
BTALP0107-BA	Premodern filozófia II.	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0109-BA	Modern filozófia III. (Kant)	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0108-BA	Egyetemes filmtörténet III.	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0110-BA	Magyar filmtörténet IV.	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0111-BA	Modern filozófia IV.	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0113-BA	Modern filozófia V.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0116-BA	Magyar filmtörténet VI.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0114-BA	Filmelemzés II.	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0115-BA	Kortárs filozófia I. (Francia)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0117-BA	Kortárs filozófia II. (Angolszász)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0119-BA	Kortárs filozófia III. (Német)	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0117-BA	Társművészetek I.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0119-BA	Speciálkollégium II.	30	gyj.	2	--	6.

Esztétika specializációnak / Vallástudomány specializációnak

BTALE0003-BA	Etikatörténet I.	30	koll.	3	--	2.
BTALP0100--BA	Premodern filozófia I.	30	koll.	3	--	3.
BTALP0103-BA	Modern filozófia I.	30	gyj.	2	--	3.
BTALF0101-BA	Médiaelmélet	30	koll.	3	--	3.
BTALF0102-BA	Egyetemes filmtörténet I.	30	koll.	3	--	3.
BTALP0107-BA	Premodern filozófia II.	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0109-BA	Modern filozófia III. (Kant)	30	gyj.	2	--	4.

BTALF0108-BA	Egyetemes filmtörténet III.	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0110-BA	Magyar filmtörténet IV.	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0111-BA	Modern filozófia IV.	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0113-BA	Modern filozófia V.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0116-BA	Magyar filmtörténet VI.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0114-BA	Filmelemzés II.	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0115-BA	Kortárs filozófia I. (Francia)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0117-BA	Kortárs filozófia II. (Angolszász)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0119-BA	Kortárs filozófia III. (Német)	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0117-BA	Társművészetek I.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0119-BA	Speciálkollégium II.	30	gyj.	2	--	6.

Film specializációnak

BTALE0003-BA	Etikatörténet I.	30	koll.	3	--	2.
BTALP0100-BA	Premodern filozófia I.	30	koll.	3	--	3.
BTALP0103-BA	Modern filozófia I.	30	gyj.	2	--	3.
BTALA0102-BA	Határtudományok	30	gyj.	2	--	3.
BTALA0104-BA	Klasszikus művészetelméletek	30	koll.	3	--	3.
BTALP0107-BA	Premodern filozófia II.	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0109-BA	Modern filozófia III. (Kant)	30	gyj.	2	--	4.
BTALA0107-BA	Műelemzés I.	30	gyj.	2	--	4.
BTALA0109-BA	Modern művészetelméletek	30	koll.	3	--	4.
BTALP0111-BA	Modern filozófia IV.	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0113-BA	Modern filozófia V.	30	gyj.	2	--	5.
BTALA0111-BA	Kanonikus mű szeminárium I.	30	gyj.	2	--	5.
BTALA0114-BA	Kortárs esztétikai elméletek	30	koll.	3	--	5.
BTALP0115-BA	Kortárs filozófia I. (Francia)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0117-BA	Kortárs filozófia II. (Angolszász)	30	gyj.	2	--	6.

BTALP0119-BA	Kortárs filozófia III. (Német)	30	gyj.	2	--	6.
BTALA0117-BA	Műelemzés III.	30	gyj.	2	--	6.
BTALA0118-BA	Ágazati esztétikák IV.	30	koll.	3	--	6.

E) Differenciált szakmai ismeretek
Szabad bölcsészet alapszakos hallgatóknak egy specializáció választása kötelező.
Filozófia specializáció (50 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTALP0100-BA	Premodern filozófia I. (Ókor)	30	koll.	3	--	3.
BTALP0101-BA	Premodern filozófia I. (Ókor)	30	gyj.	2	--	3.
BTALP0102-BA	Modern filozófia I. (Reneszánsz – Pascal)	30	koll.	3	--	3.
BTALP0103-BA	Modern filozófia I. (Reneszánsz – Pascal)	30	gyj.	2	--	3.
BTALP0104-BA	Modern filozófia II. (Locke – Hume)	30	koll.	3	--	3.
BTALP0105-BA	Modern filozófia II. (Locke – Hume)	30	gyj.	2	--	3.
BTALP0106-BA	Premodern filozófia II. (Késő ókor és középkor)	30	koll.	3	--	4.
BTALP0107-BA	Premodern filozófia II. (Késő ókor és középkor)	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0108-BA	Modern filozófia III. (Kant)	30	koll.	3	--	4.
BTALP0109-BA	Modern filozófia III. (Kant)	30	gyj.	2	--	4.
BTALP0110-BA	Modern filozófia IV. (Német idealizmus)	30	koll.	3	--	5.
BTALP0111BA	Modern filozófia IV. (Német idealizmus)	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0112-BA	Modern filozófia V. (19. sz. Hegel után)	30	koll.	3	--	5.
BTALP0113-BA	Modern filozófia V. (19. sz. Hegel után)	30	gyj.	2	--	5.
BTALP0114-BA	Kortárs filozófia I. (Francia)	30	koll.	3	--	6.
BTALP0115-BA	Kortárs filozófia I. (Francia)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0116-BA	Kortárs filozófia II. (Angolszász)	30	koll.	3	--	6.
BTALP0117-BA	Kortárs filozófia II. (Angolszász)	30	gyj.	2	--	6.
BTALP0118-BA	Kortárs filozófia III. (Német)	30	koll.	3	--	6.
BTALP0119-BA	Kortárs filozófia III. (Német)	30	gyj.	2	--	6.

Etika specializáció (50 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTALE0101-BA	Etikatörténet II.	30	koll.	3	--	3.
BTALE0102-BA	Társadalomtudományi ismeretek II.	30	koll.	3	--	3.
BTALE0103-BA	Ágazati etikák I.	30	koll.	3	--	3.
BTALE0104-BA	Ágazati etikák I.	15	gyj.	2	--	3.
BTALE0105-BA	Etikatörténet III.	30	koll.	3	--	4.
BTALE0106-BA	Társadalomtudományi ismeretek III.	30	gyj.	2	--	4.
BTALE0107-BA	Ágazati etikák II.	30	koll.	3	--	4.
BTALE0108-BA	Ágazati etikák II.	15	gyj.	2	--	4.
BTALE0109-BA	Emberismereti diszciplínák II.	30	koll.	3	--	4.
BTALE0110-BA	Etikatörténet IV.	30	koll.	3	--	5.
BTALE0111-BA	Társadalomtudományi ismeretek IV.	30	gyj.	2	--	5.
BTALE0112-BA	Ágazati etikák III.	30	koll.	3	--	5.
BTALE0113-BA	Ágazati etikák III.	15	gyj.	2	--	5.
BTALE0114-BA	Emberismereti diszciplínák III.	30	koll.	3	--	5.
BTALE0115-BA	Etikatörténet V.	30	koll.	3	--	6.
BTALE0116-BA	Társadalomtudományi ismeretek V.	30	gyj.	2	--	6.
BTALE0117-BA	Ágazati etikák IV.	30	koll.	3	--	6.
BTALE0118-BA	Ágazati etikák IV.	15	gyj.	2	--	6.
BTALE0119-BA	Emberismereti diszciplínák IV.	30	koll.	3	--	6.

Esztétika specializáció (50 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTALA0100-BA	Esztétikai alapok	30	koll.	2	--	3.
BTALA0101-BA	Határtudományok	30	koll.	3	--	3.

BTALA0102-BA	Határtudományok	30	gyj.	2	--	3.
BTALA0103-BA	Ágazati esztétikák I.	30	koll.	3	--	3.
BTALA0104-BA	Klasszikus művészetelméletek	30	koll.	3	--	3.
BTALA0105-BA	Kanonikus művek elemzése I.	30	koll.	3	--	4.
BTALA0106-BA	Szabadon választható szemináiurm I.	30	gyj.	3	--	4.
BTALA0107-BA	Műelemzés I.	30	gyj.	2	--	4.
BTALA0108-BA	Ágazati esztétikák II.	30	koll.	3	--	4.
BTALA0109-BA	Modern művészetelméletek	30	koll.	3	--	4.
BTALA0110-BA	Kanonikus művek elemzése II.	30	koll.	3	--	5.
BTALA0111-BA	Kanonikus mű szeminárium I.	30	gyj.	2	--	5.
BTALA0112-BA	Műelemzés II.	30	gyj.	2	--	5.
BTALA0113-BA	Ágazati esztétikák III.	30	koll.	3	--	5.
BTALA0114-BA	Kortárs esztétikai elméletek	30	koll.	3	--	5.
BTALA0115-BA	Szabadon választható szemináiurm II.	30	gyj.	3	--	6.
BTALA0116-BA	Kanonikus mű szeminárium II.	30	gyj.	2	--	6.
BTALA0117-BA	Műelemzés III.	30	gyj.	2	--	6.
BTALA0118-BA	Ágazati esztétikák IV.	30	koll.	3	--	6.

Filmelmélet és filmtörténet specializáció (50 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTALF0101-BA	Médiaelmélet	30	koll.	3	--	3.
BTALF0102-BA	Egyetemes filmtörténet I.	30	koll.	3	--	3.
BTALF0103-BA	Egyetemes filmtörténet II.	30	koll.	3	--	3.
BTALF0104-BA	Magyar filmtörténet I.	30	koll.	3	--	3.
BTALF0105-BA	Magyar filmtörténet II.	30	koll.	3	--	3.
BTALF0106-BA	Magyar filmtörténet III.	30	koll.	3	--	3.
BTALF0107-BA	Filmelmélet I.	30	koll.	3	--	4.
BTALF0108-BA	Egyetemes filmtörténet III.	30	gyj.	2	--	4.

BTALF0109-BA	Egyetemes filmtörténet IV.	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0110-BA	Magyar filmtörténet IV.	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0111-BA	Magyar filmtörténet V.	30	gyj.	2	--	4.
BTALF0112-BA	Filmelmélet II.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0113-BA	Filmelmélet III.	30	koll.	3	--	5.
BTALF0114-BA	Filmelemzés II.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0115-BA	Filmelemzés III.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0116-BA	Magyar filmtörténet VI.	30	gyj.	2	--	5.
BTALF0117-BA	Társművészetek I.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0118-BA	Társművészetek II.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0119-BA	Speciálkollégium II.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0120-BA	Speciálkollégium III.	30	gyj.	2	--	6.
BTALF0121-BA	Speciálkollégium IV.	30	gyj.	2	--	6.

	Testnevelés*	30+30	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Szabad bölcsészet BA záróvizsga
A hallgató az abszolutórium megszerzése után a tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsgára bocsátás előfeltétele és része egy olyan szakdolgozat, amelynek témája a hallgató választott és teljesített specializációjához illeszkedik, és amely megfelel a MAB előírásainak (MAB 2007/9/VI. sz. határozat). A záróvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga során a hallgató a képzése során elsajátított differenciált szakmai ismeretekből ad számot. A szóbeli vizsgán a hallgató tételt húz, amely az általános szakterületi ismeretekhez tartozó szakirodalom alapos ismeretére irányul, valamint a szakdolgozatához kapcsolódó kérdésekre válaszolva, megvédi záró dolgozatát. A záróvizsga eredménye az írásbeli vizsga valamint a szóbeli vizsga két részjegyének átlaga.

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK ÍRÁSBELI TÉMAKÖRÖK
Filozófia:
Platón és Arisztotelész
Keresztény apologéták és Órigenész
Canterbury Anzelmtől a skolasztikáig
Újkori filozófia a felvilágosodásig (Descartes, Spinoza, Locke, Hume)
Kant
Hegel és a német idealizmus
19. századi életfilozófiák – Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche
Fenomenológia – Husserl, Heidegger
Analitikus és posztanalitikus filozófia – Russell, Wittgenstein

Posztstrukturalizmus –Foucault, Lyotard, Derrida

Esztétika
Platón és Arisztotelész esztétikája
Későantik, középkori és reneszánsz esztétikák
Kant esztétikája
Hegel esztétikája
Nietzsche tragédiaértelmezése
A modernitás esztétikai rendszereinek antinómiái
Olvasáselméletek
Hermeneutika
Dekonstrukció
Befogadásesztétika

Etika
A gazdasági etika részterületei (kereskedelmi etika, banketika, biztosítási etika, tőzsdeetika)
A libertariánus és kommunitariánus igazságosság: F. A. Hayek, R. Nozick, M. Sandel, M. Walzer, A. MacIntyre
A jóléti állam típusai
Az emberi élet eleje és vége
Az emberi erőforrás menedzselésének etikai vetületei
A XX. századi magyar történelem traumái Bibó István művei alapján
Jürgen Habermas társadalomelmélete
H. Arendt és a totalitarizmus
Kant etikája
Utilitarizmus

Vallástudomány
Ókori és keleti vallások
A görög-római vallás
Judaizmus
Újszövetség és apokrif irodalom
Korai kereszténység (80-380)
Keleti kereszténység
A latin nyugat 400-1500
A reformáció
Az iszlám
Valláselmélet

Filmelmélet és filmtörténet specializáció(Ez változhat!)
Az 50-es évek magyar filmművészete
A 60-as és 70-es évek magyar filmművészete
A mozgókép dramaturgiája
A brit újhullám (előzményei, jellemzői, hatása)
Az amerikai stúdiórendszer
A filmelemzés és a filmkritika írás szabályai
Filmelméletek

ÁLTALÁNOS SZAKTERÜLETI ISMERETEKSZÓBELI VIZSGAIRODALOM
Platón: Lakoma
Arisztotelész: *Nikomakhoszi etika*, V. könyv Bp.: Magyar Helikon 1971,
Augustinus: *Vallomások* VII. könyv
Descartes, René: *Értekezés a módszerről* (A Matura sorozatban a Boros Gábor féle kiadás jó magyarázó jegyzeteket tartalmaz)

Immanuel Kant: Az emberiség egyetemes történetének eszméje világpolgári szemszögből in.: Vallás a puszta ész határain belül, vagy máshol
Gottlob Frege: Logikai, szemantika, matematika V. Jelentés és jelölet 156-194. Gondolat. 1980.
Nietzsche: A tragédia születése
Heidegger: A műalkotás eredete
John Rawls: *Az igazságosság elmélete*, Osiris, 1998 1-17. §.
Umberto Eco: A nyitott mű, Gondolat 1976. (Újabb kiadások is megfelelőek)
Bíró Yvette: A hetedik művészet, Osiris, Bp. 1994.

SZLAVISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	bölcsészettudományi
Képzési ciklus:	alapképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Regéczi Ildikó
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali
Képzési idő:	6 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180 kredit
Összes kontaktóra száma	1500
nappali tagozaton:	1500
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

1. Az alapképzési szak megnevezése: szlavisztika (Slavonic Studies)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
szlavisztika, orosz alapszakos bölcsész
szlavisztika, lengyel alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
Slavonic Studies, Philologist in Russian Studies
Slavonic Studies, Philologist in Polish Studies
- választható szakirányok: orosz, bolgár, cseh, lengyel, horvát, horvát nemzetiségi, szerb, szerb nemzetiségi, szlovák, szlovák nemzetiségi, szlovén, szlovén nemzetiségi, ukrán, ukrán nemzetiségi
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- szakorientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 100 kredit
- a szakdolgozat készítéséhez rendelhető kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismereteik birtokában a Közös Európai Referenciakeret középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén képesek valamely szláv (bolgár, cseh, horvát, lengyel, orosz, szerb, szlovák, szlovén, ukrán) nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, nyelv- és irodalomtudományi szövegeket értelmezni, az adott nyelvi kompetencia keretei között közvetíteni, valamint alkotni írásban és szóban. Rendelkeznek továbbá a szláv nyelvek és kultúrák - beleértve a magyarországi szláv nyelvű nemzetiségek nyelveit és kultúráit - területén, valamint általános társadalomtudományi, humán műveltségi témakörökben olyan alapvető elméleti és gyakorlati ismeretekkel, amelyek birtokában képesek szakmájuk inter- és multidiszciplináris gyakorlati művelésére, emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére és e területen konkrét feladatok önálló megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A szlavisztika, orosz/ bolgár/ cseh/ lengyel/ horvát/ horvát nemzetiségi/szerb/ szerb nemzetiségi/ szlovák/ szlovák nemzetiségi/ szlovén/ szlovén nemzetiségi/ ukrán/ ukrán nemzetiségi alapszakos bölcsész
a) tudása

- A szakot elvégző hallgató általános ismeretekkel rendelkezik a szlávság kulturális és nyelvi sokszínűségéről, jól ismeri a szakirányának megfelelő szláv nyelvű közösség kulturális és nyelvi identitásának fejlődéstörténetét.
- Ismeri az alapvető összefüggéseket a szláv, a magyar és az európai identitás legfontosabb kulturális objektumai és szövegei között, szakirányának egynémely tudományos részproblémáját pedig Európán kívüli kulturális jelenségekkel is összefüggésbe tudja hozni.
- Ismeri a szakirányának megfelelő szláv nyelvű kultúra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Vannak ismeretei a szakirányának megfelelő szláv szövegek és kulturális jelenségek befogadásának fontosabb eljárásairól és az értelmezés szakmailag elfogadott fontosabb módozatairól.
- Tisztában van a szakirányának megfelelő szláv nyelv és kultúra néhány jellemző kutatási kérdésével, elemzési és értelmezési módszerével.
- Ismeri az adott szláv nyelv egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben látja a szlavisztika alapszak adott szakirányának munkavállalással és vállalkozással kapcsolatos dimenzióit és lehetőségeit.

b) képességei

- Kompetenciái keretei között és tudásszintjének megfelelően képes helyesen értelmezni az adott szláv nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes továbbá az adott szláv nyelvet elhelyezni a világ nyelvei közt,valamint azonosítani az adott szláv nyelv főbb regionális változatait.
- Képes átlátni szakiránya legfontosabb nemzeti és nemzetiségi identitásképző diskurzusainak felépítését és működését, az európai kontextusban is felismerhető némely kulturális jelenséget pedig értelmezni.
- Képes az adott szláv nyelvű kultúra legalább egy fontos megnyilatkozásának helyes értelmezésére az Európán kívüli kultúra és eszmerendszer szempontjából.
- Nyelvi szintjének megfelelően egy adott műfaj szabályrendszerének tiszteletben tartásával képes közérthetően írni és beszélni az adott szláv nyelven, különösen pedig az adott szláv nyelv kulturális témaköreivel kapcsolatban az érvényes nyelvi normarendszer tiszteletben tartásával helyes szövegeket alkotni.
- Műfajilag eltérő szövegeket és kulturális jelenségeket képes nyelvi szintjének megfelelően értelmezni az adott szláv nyelven.
- Az adott szláv nyelvhez és kultúrához kapcsolódóan alapvetően képes kiválasztani és részben alkalmazni is a szakmai problémának megfelelő nyelvészeti,irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően képes összetett feladatokat is elvégezni.

c) attitűdje

- Átlátja, érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag determináltak és dinamikus pályát futnak be.
- Képviseli a magyar, a nemzetiségi és az európai identitás kulturális, vallási, és társadalmi sokszínűségét, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igyekszik tudatosan alkalmazni az adott szláv nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Tudatában van az adott szláv nyelv nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományigondolkodásmódja fontosságának.
- Szintjének megfelelően mérlegeli a problémák többoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit.
- Törekszik az adott szláv nyelven általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és közössége épülését.
- Együttműködik az adott szláv nyelv területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi partnerekkel.
- Felelősséget vállal az anyanyelvén és az adott szláv nyelven íródott szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Az adott szláv nyelv és kultúra területén szerzett ismereteit az önművelésében és önismeretében is alkalmazza.

- Törekszik azoknak a módszereknek az érvényesítésére, amelyek az adott szláv nyelv és kultúra szempontjából relevánsak, de elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait is.
- Tudása és képességei keretei között látja a helyét egyének és csoportok szakmai fejlődésének felelősségvállalásában.
- Nyitott az adott szláv nyelv kulturális hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, nyelvtudomány, irodalomtudomány, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 10-12 kredit;
- szlavisztikai szakmai ismeretek 158-160 kredit, amelyből
- a szláv nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul [bevezetés a szláv nyelvi tanulmányokba: szláv kultúrák (bolgár, cseh, horvát, lengyel, orosz, szerb, szlovák, szlovén, ukrán), illetve szláv nyelvű országok történelméhez, földrajzához kapcsolódó alapismeretek; klasszikus és modern szláv irodalmak (a szláv népek irodalomtörténete, a legjelentősebb korszakok és alkotók); a magyar-szláv történelmi, nyelvi, irodalmi, kulturális kapcsolatok múltja és jelene)] 50-56 kredit;
- a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek [a választott nyelvhez kapcsolódó földrajzi, történelmi és kultúratörténeti alapismeretek; a stilisztika alapjai; az adott szakirány irodalomtörténetének ismerete; nyelvfejlesztés; nyelvészet (fonetika, fonológia, morfológia, szintaxis, jelentéstan, nyelvtörténeti alapok)] 50-56 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A szlavisztika szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - azalábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei
- az alapképzési szak másik szakiránya vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapszak szakmai alapozó tárgyainak oktatása magyar nyelven, a szakirány tárgyainak oktatása pedig magyarul vagy az adott szláv nyelven folyik. Alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez középfokú B2 szintű idegennyelv-tudást kell szerezni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

A SZLAVISZTIKA ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó ismeretek (10 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTOR22017BA	Mai szláv népek, nyelvek, államok	2	koll.	3		1.
BTOR22027BA	Bevezetés a szlavisztikába	2	koll.	3		2.
BTOR22037BA	Könyvtárismeret	2	gyj	2		1.
BTOR22047BA	Kommunikációs gyakorlat	2	gyj	2		2.

Szláv nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul (55 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTOR22117BA	Lengyel nyelv I.	4	gyj	4		3.

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTOR22127BA	Lengyel nyelv II.	4	gyj	4	BTOR22117BA	4.
BTOR22137BA	Lengyel nyelvi alapvizsga	0	koll	2		4.
BTOR22217BA	Az orosz kultúra története	2	koll	3		3.
BTOR22227BA	Bevezetés az orosz irodalomba 1.	2	koll.	3		1.
BTOR22237BA	Bevezetés az orosz irodalomba 2	2	koll.	3		2.
BTOR22247BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 1.	4	gyj	4		1.
BTOR22257BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 2.	4	gyj	4	BTOR22247BA	2.
BTOR22267BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 3	4	gyj.	4	BTOR22347BA	3.
BTOR22277BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 4.	4	gyj.	4	BTOR22267BA	4.
BTOR22287BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 5	4	gyj.	4	BTOR22277BA	5.
BTOR22297BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 1.	4	gyj	4		1.
BTOR22317BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 2.	4	gyj	4	BTOR22297BA	2.
BTOR22327BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 3.	4	gyj	4	BTOR22347BA	3.
BTOR22337BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 4.	2	gyj	2	BTOR22327BA	4.
BTOR22347BA	Orosz nyelvi alapvizsga	0	koll	2		2.

Orosz szakirányú modul (55 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTOR22417BA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 1.	2	gyj.	2	BTOR22347BA	3.
BTOR22427BA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 2.	2	gyj.	2	BTOR22417BA	4.
BTOR22437BA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 3.	2	gyj.	2	BTOR22617BA	5.
BTOR22447BA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 4	2	gyj.	2	BTOR22437BA	6.
BTOR22457BA	Orosz fordítási és tolmácsolási gyakorlat 1.	2	gyj	4	BTOR22617BA	5.

BTOR22467BA	Orosz fordítási és tolmácsolási gyakorlat 2.	2	gyj	4	BTOR22457BA	6.
BTOR22477BA	Orosz leíró nyelvészet	2	koll	3	BTOR22617BA	5.
BTOR22487BA	Orosz leíró nyelvészeti szeminárium	2	gyj..	2	BTOR22617BA	5.
BTOR22497BA	Orosz fonetika	2	gyj.	3		2.
BTOR22517BA	Az orosz irodalom története 1.	2	koll.	3		3.
BTOR22527BA	Az orosz irodalom története 2.	2	koll.	3		4.
BTOR22537BA	Az orosz irodalom története 3.	2	koll.	3		5.
BTOR22547BA	Az orosz irodalom története 4.	2	koll.	3		6.
BTOR22557BA	Orosz irodalomtörténeti szeminárium 1.	2	gyj.	2		3.
BTOR22567BA	Orosz irodalomtörténeti szeminárium 2.	2	gyj.	2		4.
BTOR22577BA	Orosz irodalomtörténeti szeminárium 3.	2	gyj.	2		5.
BTOR22587BA	Orosz irodalomtörténeti szeminárium 4.	2	gyj.	2		6.
BTOR22597BA	Mai orosz kultúra és mentalitástörténet	2	koll	3		4.
BTOR22617BA	Orosz nyelvismereti vizsga	0	koll	2		4.
	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-6.
BTOR22627BA	Záródolgozati szeminárium	2	gyj.	2		5.
BTOR22637BA	Záródolgozat	0	gyj	4		6.
BTOR22647BA	Záróvizsga	-	-	-		6.

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Orosz specializáció (50 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Orosz nyelvismeret és nyelvészet						
BTOR507BA	Orosz társalgás és beszédgyakorlatok (részképzős hallgatóknak, külföldön szerzett kreditek elszámolásához)	4	gyj.	4		
BTOR508BA	Orosz szövegértés 1.	2	gyj.	2		4.
BTOR502BA-K2	Orosz ige – magyar ige	2	gyj.	2		6.

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTOR506BA	Orosz névszók – magyar névszók	2	gyj.	2		5.
BTOR509BA	Orosz társalgás és beszédgyakorlatok 1	2	gyj.	2		3.
BTOR510BA	Orosz társalgás és beszédgyakorlatok 2	2	gyj.	2	BTOR509BA	4.
BTOR110BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 1.	2	gyj.	2		3.
BTOR111BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 2.	2	gyj.	2	BTOR110BA	4.
BTOR512BA	Orosz nyelvű fogalmazás	2	gyj.	2		5.
BTOR511BA	Orosz szövegértés 2.	2	gyj.	2	BTOR508BA	6.
BTOR513BA	Nyelvi záróvizsgára felkészítő szeminárium	2	gyj.	2		6.
Orosz irodalomtörténet						
BTOR613BA	Csehov kisprózája és dramaturgiája	2	koll.	4		5.
BTOR614BA	Dosztojevszkij és a polifónikus regény	2	koll.	4		3.
BTOR615BA	Lev Tolsztoj regénypoétikája	2	koll.	4		4.
BTOR617BA	A Pétervár-téma az orosz irodalomban	2	gyj.	4		5.
Orosz művelődéstörténet						
BTOR706BA	Orosz filozófiatörténet	2	koll.	4		3.
BTOR707BA	Orosz képzőművészet	2	koll.	4		5.
BTOR709BA	A mai orosz média nyelve	2	gyj.	2		4.
BTOR710BA	Kortárs orosz irodalom	2	koll.	4		6.

Orosz minor szak (50 kredit)*

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTOR22247BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 1.	4	gyj.	4		3.
BTOR22257BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 2.	4	gyj.	4	BTOR22247BA	4.
BTOR22267BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 3	4	gyj.	4	BTOR22257BA	5.
BTOR22277BA	Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 4.	4	gyj.	4	BTOR22267BA	6.
BTOR22297BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 1.	4	gyj.	4		3.
BTOR22317BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 2.	4	gyj.	4	BTOR22297BA	4.

BTOR22327BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 3.	2	gyj.	4	BTOR22317BA	5.
BTOR22337BA	Orosz gyakorlati nyelvtan 4.	2	gyj.	2	BTOR22327BA	6.
BTOR22497BA	Orosz fonetika	2	gyj.	3		4.
BTOR22417BA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 1.	2	gyj.	2	BTOR22257BA	5.
BTOR22017BA	Mai szláv népek, nyelvek, államok	2	koll.	3		3.
BTOR22227BA	Bevezetés az orosz irodalomba 1.	2	koll.	3		5.
BTOR22237BA	Bevezetés az orosz irodalomba 2.	2	koll.	3		6.
BTOR22217BA	Az orosz kultúra története	2	koll.	3		3.
BTOR22597BA	Mai orosz kultúra és mentalitástörténet	2	koll.	3		4.
BTTR22347BA	Orosz nyelvi alapvizsga	0	koll.	2		6.

Lengyel minor szak (50 kredit)*

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTLE2201BA	Lengyel beszédgyakorlatok 1.	6	gyj.	5		3.
BTLE2202BA	Lengyel beszédgyakorlatok 2.	6	gyj.	5	BTLE2201BA	4.
BTLE2203BA	Lengyel beszédgyakorlatok 3.	6	gyj.	5	BTLE2221BA	5.
BTLE2204BA	Lengyel beszédgyakorlatok 4.	6	gyj.	5	BTLE2203BA	6.
BTLE2205BA	Lengyel grammatika 1. (magyarul)	2	gyj.	2		3.
BTLE2206BA	Lengyel grammatika 2. (magyarul)	2	gyj.	2	BTLE2205BA	4.
BTLE2207BA	Lengyel grammatika 3. (lengyelül)	2	gyj.	2	BTLE2221BA	5.
BTLE2208BA	Lengyel grammatika 4. (lengyelül)	2	gyj.	2	BTLE2207BA	6.
BTLE2211BA	Bevezetés a lengyel irodalomba 1. (magyarul; áttekintés a kezdetektől a XIX. század végéig)	2	koll.	2		3.
BTLE2212BA	Bevezetés a lengyel irodalomba 2. (magyarul; áttekintés – XX–XXI. század)	2	koll.	2	BTLE2211BA	4.
BTLE2213BA	Szemelvények a lengyel irodalomból 1. (lengyelül; XX. század)	2	gyj.	2	BTLE2212BA	5.

BTLE2214BA	Szemelvények a lengyel irodalomból 2. (lengyelül; XXI. század)	2	gyj.	2	BTLE2213BA	6.
BTLE2215BA	Lengyel történelem (magyarul)	2	koll.	3		3.
BTLE2216BA	A modern Lengyelország (magyarul)	2	gyj.	2		4.
BTLE2217BA	Lengyel kultúra és mentalitás (magyarul)	2	koll.	3		5.
BTLE2218BA	Lengyel filmművészet (magyarul)	2	gyj.	2		6.
BTLE2221BA	Lengyel nyelvi alapvizsga	-	koll.	2	BTLE2201BA	4.
BTLE2222BA	Lengyel szakirányú nyelvi vizsga	-	zv.	2	BTLE2203BA	6.

SZOCIÁLIS MUNKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés (BA)**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelősök neve:	**Dr. habil. Fábián Gergely (EK) és Prof. Dr. Csoba Judit (BTK)**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**7 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 + 30 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**2100**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**A szakmai gyakorlat részét képezik:a kiscsoportos tantermi gyakorlatok, a terepgyakorlatok és a terepgyakorlatokhoz kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok, amelyekért a képző intézmény felel. Az intenzív szakmai gyakorlat legalább egy féléven át végzett folyamatos, napi 8 órás, terepen folyó gyakorlatot jelent, amelynek kreditértéke 30 kredit.**

1. Azalapképzésiszakmegnevezése: szociálismunka(SocialWork)
2. Azalapképzésiszakonszerezhetővégzettségiszintésaszakképzettség oklevélbenszereplőmegjelölése
- végzettségiszint:alap-(baccalaureus,bachelor;rövidítve:BA-)fokozat
- szakképzettség:szociálismunkás
- aszakképzettségangolmegnevezése:SocialWorker
3. Képzésiterület:társadalomtudomány
4. Aképzésiidőfélévekben:7félév
5. Azalapfokozatmegszerzéséhezösszegyűjtendőkreditekszáma:180+30 kredit
- szakorientációja:gyakorlat-orientált(60-70százalék)
- aszakdolgozatkészítéséhezrendeltkreditérték:10kredit
- intézményenkívüliösszefüggőgyakorlatiképzésminimáliskreditértéke: 30 kredit
- aszabadonválaszthatótantárgyakhozrendelhetőminimáliskreditérték:10kredit
6. Aszakképzettségképzésiterületekegységesosztályozásirendszere szerintitanulmányiterületibesorolása:762/0923
7. Azalapképzésiszakképzésicéljaésaszakmaikompetenciák
Azalapképzésiszakcéljaolyanszociálismunkásszakemberekgyakorlat-orientáltképzése, akik a szociális munkára vonatkozó globális alapelvek, tudományos ésszakmaieredmények,etikaikövetelményekésalapvetőmódszerekbirtokábanképesek a szociális munka, mint hivatás művelésére, elsődlegesen a gyermekjóllétésaszociálisszolgáltatásokszélesenértelmezettterületein.Elkötelezettekatársadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése, a jólét növelése és ademokratikus értékek iránt, felkészültek az ezek érdekében történő szakszerű ésfelelősgyakorlatiszociálismunkavégzésére.Aképzésmegfelelaszociálisképzésekre vonatkozó hazai és nemzetközi szakmai elvárásoknak, illeszkedik azeurópai térség hasonló szakképzettségeivel szemben támasztott követelményekhez.Azalapszakonvégzettekfelkészültektanulmányaikmesterképzésbentörténőfolytatására.
7.1. Azelsajátítandószakmaikompetenciák

7.1.1. Aszociálismunkás

a) tudása

- Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományokszociálismunkához tartozó fogalomkészletét.
- Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmirendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre,agazdaságifejlődésrevonatkozófőbbelméleteket.
- Ismeriésértiatársadalomműködését,atársadalmifolyamatokat,atársadalmiés szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogymindezekhogyanhatnakazegyesemberekre,családokra,csoportokra,szervezetekreésközösségekre.
- Ismeri és érti a társadalom politika területeit, a szociálpolitikameghatározóirányait,elosztásimechanizmusait,valamintazegyéni,családi,közösségi élethelyzetekben,ésatársadalmiésszociálisproblémákkezelésébenalkalmazhatószociálpolitikaialapelvek etés technikákat.
- Ismeri ésértiatársadalmiegyenlőtlenségeket,megismeriazegyenlőtlenségekés akirekesztéscsökkentéseérdekébenfelhasználhatószociálpolitikaieszközöket.
- Ismeriésértelmeziakisebbségiéstöbbségitársadalomkapcsolatánakdinamikájátésehhezkapcsolódóanakis ebbségiegyéniésközösségijogokat.
- Ismeriésértelmeziazemberiszükségleteket,atársasviselkedéspszichológiaitényezőit,azemberekésakörny ezetükközöttiinterakciókat.
- Ismeriésértiaszociálismunkaszerepét,lényegét,funkcióit,komplexitását,multi,inter-diszciplinárisjellegét.
- Ismeriésértelmeziaszociálismunkához kapcsolódójogiterületekszabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális ésgyermekvédelmijogiszabályozásra.
- Érti és átlátja a társadalomtudományi kutatások alapjait, a szakterület kutatásiterületeitésmódszereit.
- Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, aszociálismunkáravonatkozóközvitákatésjellemző,elterjedtvéleményeket,aszociálismunkaalapvető elméleteit, modelljeitésfolyamatait.
- Ismeriaszociálismunkabeavatkozásra,együttműködésekkialakítására,szociálisproblémákmegelőzéséreé skezelésérefelhasználhatómódszereit,eljárásait.
- Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra -ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetekműködésétésabbanaszociálisszakemberekszerepeinek,tevékenységénekformáit.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat soránfelmerülőproblémákszakmaiilletékességénekfelismerésére,ésmásszakmákszakembereivelvalósza kszerű együttműködésre.

b) képességei

- Képeseligazodniaszociálisterületmélyebbösszefüggései,valamintagyakorlatáltal felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek,modellekközött,ésképesújszolgáltatásokkialakításábanközreműködniamegelőzésés aproblémakezelésérdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi ésszociálisproblémákat,aveszélyeztetőtényezőketésaproblémakezelésfolyamatát.
- Képesmegkülönböztetniavélekedéseket,sztereotípiákat,előítéleteketabizonyítékokkalalátámasztotttársa dalmitényektől,leírásoktól,elemzésektől.
- Képesabizalomépítésre,anyílt,hiteles,hatékonykommunikációra.
- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak,kölcsönhatásoknak,problémáknakholisztikuselemzésére.
- Felismeriaszolgáltatásokatigénybevevőkautonómiájáttiszteletbentartóproaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés,valamintaforrásokésakockázatokelemzésének szükségességét.

-
Felkészültaszakmaicsapatmunkára,apartneriegyüttműködésekreazérintettekkel,szakmaiszervezetekkel, atársszakmákésaközigazgatásszakembereivel,önkéntesekkel.
- Képesáttekinteniaszociálismunkaszakterületeinekdokumentációit,akapcsolódó szakmaifeladatokat.

c) attitűdje

-
Érzékenyésnyitottatársadalmiésszociálisproblémákra,elkötelezettésfelelősségetvállalaszakmaértékeiésa társadalmiszolidaritásügyemellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság ésazeurópaiértékközösség mellett.
-
Elkötelezettaszakmaietikaialapelvekgyakorlatialkalmazására,valamintajogiésetikaikeretekközöttifelelő s cselekvésre.
-
Nyitottmásokmegismerésére,empátiávalviszonyulazemberekhez,családokhoz,csoportokhozésközösség ekhez.
- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra;elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinekmegismeréséreésalkalmazására.
- Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik azönismeret,azönreflexió,akommunikációésaszakmaimódszerekfejlesztésére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet éséletvitelt.

d) autonómiájaésfelelőssége

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit ésalapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti ésgyakorlatimegalapozottsággalvégziésképviseli.
- Felelősségetvállalaszolgáltatásokatigénybevevőkéletébetörténőbeavatkozásért.
-
Felelősségetvállalarábízottinformációkért,valamintadokumentációbanrögzítettadatokért,titoktartásiköte lezettségétmegtartja.
-
Autonómmódonképesfelismerniszerepétéshelyétaszociálismunkaközvetlengyakorlatában,akülönbözős zintekenmegvalósulócsapatmunkában.Kommunikációjáérthatáskörénbelülmindenkorfelelősségetvállal .
- Szakmaifejlődésénektudatosésfelelősirányítója,képzésekbenéstovább-képzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmaitudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes,autonómmunkavégzés,asajáttevékenységrevonatkozóreflexiókjellemzik.

8. Azalapképzésjellemzői

8.1. Szakmaijellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből aszakfelépül: Társadalomtudományok(szociológia,állam-ésjogtudomány,közgazdaságtudomány, multi-diszciplináris társadalomtudományok) 150-180 kredit, amelyből
- aszociálismunkaelméleteésgyakorlata70-90kredit;
- szociológiatudományok25-35kredit;
- államésjogtudományok10-20kredit;
- közgazdaságtudományok3-10kredit;
- társadalom-ésszociálpolitika20-30kredit;
- bölcsészettudományok(pszichológia,neveléstudomány)20-30kredit;
- orvostudományok(egészségtudomány)5-15kredit.

8.1.2. Aképzőintézményáltalajánlottspecializációaszociálismunkaelméleteésgyakorlata területén szerezhető speciális ismeret, amelynek kreditaránya a képzésegészénbelüllegfeljebb15kredit.

8.2. Aszakmaigyakorlatkövetelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény által szervezett vagy jóváhagyottképzési program alapján folyó gyakorlat. A szakmai gyakorlat része a kiscsoportostantermiszemélyiség-éskészségfejlesztés(legalább90tanórában),akutatásigyakorlatok és a kapcsolódó szemináriumok, a rövid

időtartamú és egybefüggőterepgyakorlatok,azösszefüggőlegalábbegyfélévesgyakorlatésa terepgyakorlatokhoz,illetveazösszefüggőszakmaigyakorlathozkapcsolódókiscsoportos feldolgozó szemináriumok. Az egybefüggő szakmai gyakorlat saját,közvetlenklienskörrelrendelkező,szociálistevékenységetfolytatóállami,önkormányzati, non-profit vagy egyházi szolgáltatásnál, intézményben szervezett,tereptanár(agyakorlóhelyfelsőfokúszociálisszakképzettséggelrendelkezőmunkatársa) irányításával valósul meg. A legalább egy féléven (tizenkettő-tizenöthéten)keresztül – heti4napon,heti24órában – folyóegybefüggőgyakorlatkeretébenaközvetlenklienskapcsolatimunkáraminimum300órátkellfordítani.

A SZOCIÁLIS MUNKA SZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó és szakmai törzstárgyak (150 kredit teljesítése kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ101-BA-K3	Szociális munka I. (A szociális munka története)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ101-BA_K3	Szociális munka gyakorlat feldolgozó szeminárium I.	2	gyj.	3	–	1.
BTSZ201-BA-K3	Szociális munka II. (Egyéni esetkezelés)	2	koll.	3	–	2.
BTSZ201-BA_K3	Szociális munka gyakorlat feldolgozó szeminárium II.	2	gyj.	3	–	2.
BTSZ301-BA	Szociális munka III. (Szociális munka családokkal)	2	gyj.	3	–	3.
BTSZ401-BA	Szociális munka IV. (Szociális munka csoportokkal)	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ601-BA-K3	Szociális munka VI. (Közösségfejlesztés)	2	gyj.	4	–	6.
BTSZ701-BA-K3	Szociális munka VII. (Szakmai identitás)	2	koll.	3	–	7.
BTSZ701-BA_K3	Szociális munka VII. szeminárium	2	gyj.	3	–	7.
BTSZ102-BA	Szociális munka gyakorlat I.	3	gyj.	3	–	1.
BTSZ202-BA	Szociális munka gyakorlat II.	3	gyj.	3	–	2.
BTSZ302-BA	Szociális munka gyakorlat III.	3	gyj.	3	–	3.
BTSZ402-BA	Szociális munka gyakorlat IV.	3	gyj.	3	–	4.
BTSZ602-BA	Szociális munka gyakorlat VI.	4	gyj.	4	–	6.
BTSZ702-BA-K4	Szociális munka gyakorlat VII.	4	gyj.	4	–	7.
BTSZ103-BA	Szociológia I. (Bevezetés)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ203-BA	Szociológia II. (Családszociológia)	2	koll	3	–	1.
BTSZ303-BA	Szociológia III. (Rétegződés és struktúra)	2	koll.	3	–	2.
BTSZ403-BA	Szociológia IV. (Kvalitatív m.)	2	gyj.	3	–	4.

BTSZ503-BA-K3	Szociológia V. (Adatgyűjtés, adatkezelés módszertana)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ104-BA	Magyar társadalom	2	koll.	3	–	1.
BTSZINSI BA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	–	3.
BTSZ113-BA	Demográfia, társadalomstatisztika	2	koll	3	–	1.
BTSZ504-BA	Szegénység és társadalmi kirekesztettség	2	koll.	3	–	4.
BTSZ105-BA	Közgazdaságtudomány	2	koll.	3	–	2.
BTSZ106-BA	Társadalom- és szociálpolitika I.	2	gyj	3	–	1.
BTSZ206-BA	Társadalom- és szociálpolitika II.	2	koll	3	BTSZ106BA	2.
BTSZ206-BA-K3	Társadalom- és szociálpolitika II. szeminárium	2	gyj.	3		2.
BTSZ306-BA	Társadalom- és szociálpolitika III. (Foglalkoztatáspolitika)	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ207-BA	Jogi ismeretek	2	koll.	3	–	2.
BTSZ307-BA	Jogi ismeretek a szociális munkában I. (Szociális jog)	2	koll.	3	–	3.
BTSZ407-BA	Jogi ismeretek a szociális munkában II. (Családjog)	2	koll.	3	–	4.
BTSZ507-BA	Jogi ismeretek a szociális munkában III. (munka+tb jog)	2	koll.	3	–	6.
BTSZ108-BA	Pszichológia I. (Bevezetés)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ208-BA	Pszichológia II. (Személyiség és fejlődés lélektan)	2	koll.	3	–	2.
BTSZ308-BA	Pszichológia III. (Szociálpszichológia)	2	koll.	3	–	3.
BTSZ408-BA	Segítő kapcsolatok pszichológiája	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ109-BA	Szakmai készségfejlesztés I.	2	gyj.	3	–	1.
BTSZ209-BA	Szakmai készségfejlesztés II.	2	gyj.	3	–	2.
BTSZ309-BA-K3	Szakmai készségfejlesztés III. (Szociális munka gyakorlat III. előkészítő és feldolgozó szeminárium)	2	gyj.	3	–	3.
BTSZ310-BA	Népegészségügyi ismeretek (Megelőző orvostan és népegészségtan I.)	2	koll.	3	–	3.

BTSZ410-BA-K3	Bevezetés a pszichiátriába (Megelőző orvostan és népegészségtan II.)	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ510-BA-K3	Egészségmagatartás és prevenció (Megelőző orvostan és népegészségtan III.)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ511-BA	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj.	5	–	6.
BTSZ611-BA	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj.	5	BTSZ511BA	7.
BTSZ612-BA	Szakdolgozat elkészítése, benyújtása		gyj.	10	–	7.

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAI
Kötelezően választható tárgyak (20 kredit választása kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ801-BA_K3	Iskolai szociális munka (Ágazati szociálpolitika)	2	koll.	3	–	4.
BTSZ802-BA_K3	Időseknek nyújtott szolgáltatások	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ803-BA	A projektmunka alapjai I.	2	gyj.	3	–	3.
BTSZ804-BA	A projektmunka alapjai II. (Gyermek- és ifjúsági projektek)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ805-BA	Család- és gyermekvédelem	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ806-BA	A fogyatékossággal élők	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ807-BA	A munka világa	2	koll.	3	–	2-4
BTSZ808-BA	Menedzsment	2	gyj.	3	–	2-6
BTSZ809-BA-K3	Szociális intézmények menedzsmentje	2	gyj.	3	–	2-6
BTSZ810-BA-K3	Speciális helyzetű társadalmi csoportok	2	gyj.	3	–	2-6
BTSZ811-BA	A társadalmi konfliktusok szociológiája	2	koll.	3	–	2-6
BTSZ812-BA	Az európai integráció és az EU intézményrendszere	2	koll.	3	–	3.
BTSZ813-BA	Migrációs folyamatok	2	koll.	3	–	2-6
BTSZ814-BA	Tanulási és tanulmányírási készségfejlesztés	2	gyj.	3	–	1-4
BTSZ816-BA	Miliők, szubkultúrák, életstílus	2	koll.	3	–	2-6

BTSZ817-BA	Esélyegyenlőségi politika	2	koll.	3	–	3.
BTSZ818-BA	Területi egyenlőtlenségi viszonyok	2	koll	3	–	2-6

Gyakorlat (30 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ502BA	Szociális munka gyakorlat V.	36	gyj.	30	–	5.

Szabadon választható tárgyak, kritériumkövetelmények (10 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ901BA	Szabadon választható tárgy I.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
BTSZ902BA	Szabadon választható tárgy II.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
BTSZ903BA	Szabadon választható tárgy III.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
BTSZ904BA	Szabadon választható tárgy IV.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
Kritériumkövetelmény						
BTSZ910BA	Esetmegbeszélés*	4	Aláírás	–	–	5.
BTSZ920BA	*Záróvizsga*		Zv.jegy	–	–	7.

*Az Esetmegbeszélés tárgyat az V. félévben kell felvenni a Szociális munka gyakorlata V. tárggyal párhuzamosan.

SZOCIOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. habil. Fényes Hajnalka**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1652**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**Összefüggő nagygyakorlat nincs, csak kis óraszámú terepgyakorlatok**

1. Azalapképzésiszakmegnevezése:szociológia(Sociology)
2. Azalapképzésiszakonszerezhetővégzettségiszintésaszakképzettségoklevélbenszereplő megjelölése
- végzettségiszint:alap-(baccalaureus,bachelor;rövidítve:BA-)fokozat
- szakképzettség:szociológiaalapszakosszakelőadó
- aszakképzettségangolnyelvűmegjelölése:Sociologist
3. Képzésiterület:társadalomtudomány
4. Aképzésiidő félévekben:6 félév
5. Azalapfokozatmegszerzéséhezösszegyűjtendőkreditekszáma:180kredit
- szakorientációja:kiegyensúlyozott(40-60százalék)
- aszakdolgozatkészítéséhezrendeltkreditérték:10kredit
- aszabadonválaszthatótantárgyakhozrendelhetőminimáliskreditérték:9kredit

6 . A szakképzettségképzésiterületekegységesosztályozásirendszere szerintitanulmányiterületibesorolása:312/0314

7. Azalapképzésiszakképzésicéljaésaszakmaikompetenciák

Aképzéscéljaolyanszociológiaalapszakosszakelőadókképzése,akikamegszerzettszociológiaialapismereteikbirtokábansegíthetikatudásalapúinformációstársadalommegvalósulását,azéletminőségjavulását,azesélyegyenlőségfeltételeinekjavítását,atársadalmidemokráciakiteljesítését,valamintaszociálisintegrációerősítését.Megszerzettelméletialapismereteik birtokában képesek felismerni a fontosabb társadalmi problémákat, azok alapvetőstrukturális összefüggéseit,továbbá birtokábanvannakazoknaka gyakorlatiésmódszertanialapismereteknek,amelyekmindezekfeltárására,elemzéséreésmegértéséreszolgálnak.Felkészültektanulmányaikmesterképzésbentörténőfolytatására.

7.1. Azelsajátítandószakmaikompetenciák

7.1.1. Aszociológiaalapszakosszakelőadó

a) tudása

- Ismeriatársadalomtudomány,atársadalomalrendszereivel,szerkezetével,rétegződésével, a társadalmi normákkal és értékekkel, a társadalmi cselekvéssel és interakciókkal,atársadalmi folyamatokkalkapcsolatosfogalomkészletfontosabbelemeit.
- Ismeri és érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom szaktudományosértelmezéseihezazáltalánosalapokatképezik.
- Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, aközgondolkodásnálmélyebben értiatársadalmiösszefüggéseket.
-

Ismeriésértiaszociológiaáltalvizsgálttársadalmijelenségekfontosabbműködésimechanizmusaitésnormatívrendszereit,atársadalmialrendszerekkapcsolódásiviszonyait.

- Birtokában van a társadalom strukturális, gazdasági és politikai folyamataivalkapcsolatos legfontosabb ismereteknek, ismeri és érti a társadalmi problémákatelőidéző társadalomszerkezetiés kulturálisokokműködését.
- Agyakorlatielemzésszintjénátlátjaaszociológiaikutatásfolyamatát.
Ismeriatársadalomkutatásmódszertanánakalapelveit,alegfontosabbkutatásimódszereketés azalapvető adatelemzésieljárásokat.
- Ismeriakutatáshozszükségeslegfontosabbtársadalomtudományiadatbázisokat,éselektronikus forrásokat.
- Ismeri a társadalmi integrációerősítését, ahátrányoshelyzetűekintegrációjátésatársadalmidemokráciamegvalósulásátcélzó legfontosabbprogramokat.
- Ismeriatársadalomtudományikutatásravonatkozóetikaikövetelményeket.
- Megfelelőszintűnyelvismerettelrendelkezikahhoz,hogylegalábbegyidegennyelven kommunikáljon,szakmaianyagokatolvasson ésmegértsen.

b) képességei

- A mindennapiszakmaiszóhasználatábanprecízenhasználjaaszociológiaalapfogalmaitésarájuképülő speciálisszakszókészletelemeit.
- Összegyűjtiésfeldolgozzaaszociológiailagrelevánsinformációkat,alapszintenhasználjaakorszerű informatikaieljárásokat.
- Kezeliéshasználjaatársadalomtudományiadatbázisokat,ahagyományosésazelektronikusszakirodalmi forrásokat.
- Közreműködikakutatásiproblémához illőkutatásimódszerekkiválasztásábanésalkalmazásában.
- Közreműködik az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentését, a társadalmi integrációerősítését,ahátrányoshelyzetűekintegrációjátésatársadalmidemokráciamegvalósulásátszolgál ókomplexprogramokkidolgozásábanésmegvalósításában.

c) attitűdje

- Nyitottatársadalmiváltozásokra,fogékonyazelőítéletekellenküzdőszemléletialapokadaptálására.
- Következetesenelfogadjaatársadalomtudományigondolkodássokszínűségét,éshitelesenképviseliszűkeb béstágabbkörnyezetébenennekszemléletialapjait.
- Érzékenyésnyitottatársadalmiproblémákra,szemléletétáthatjaahátrányoshelyzetűcsoportokiránti szolidaritás,azinterkulturálistudatosságéstolerancia.
- Elkötelezettatársadalmiegyenlőtlenségekcsökkentése,továbbáademokratikusértékek,ajogállamiság ésazeurópaiértékközösség mellett.
- Nyitottésegybenkritikusaszociológiaelméleti,gyakorlatiésmódszertaniújításaivalkapcsolatban.
- Nyitottakritikusönértékelésreésaszakmaitovábbképzéskülönbözőformáira.
- Munkáját kapcsolatteremtés és -fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokálisésglobálisproblémákiránti érzékenységésmegoldásikészség,empátia,kooperáció,segítő attitűd és fejlett kommunikációskészség jellemzi.
- Elméletiésgyakorlatitudásánakfolyamatosfejlesztéséretörekszik.
- Elfogadjaésagyakorlatbanismegvalósítjaazegészségmegőrzőszemléletetéséletvitelt.

d) autonómiájaésfelelőssége

- Aszervezetistruktúrábanelfoglalthelyénekmegfelelőönállósággalésfelelősséggelszervezimunkáját.
- Önállóéskonstruktívazintézményenbelüliéskívüliegyüttműködésiformákban.
- Aktívanésfelelősenveszrésztszociológiaikutatásokbanvagytársadalmiproblémákmegoldásáralétrehozott csoportokmunkájában,együttműködésretörekszikmástudományok,szakmák,intézményekképviselőivelé safelhasználókkal.
- Felelősen áll ki a jogi, etikai és szakmai normák következetes érvényesítése ésvédelmeérdekében.
- Szakmai munkáját állampolgári tudatosság és aktivitás, szolidaritás, közéletirészvétel,azesélyegyenlőségtámogatása,atársadalompolitikaikérdésekirántifelelősség jellemzi.
- Felelősenbetartjaakutatásetikaiéspublikációsnormákat.

8. Azalapképzésjellemzői

8.1. Szakmaijellemzők
8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből aszakfelépül:
- szociológiatörténetés-elméletalapjai,társadalomtörténet18-54kredit;
- szakszociológiák18-54kredit;
- kapcsolódótársadalomtudományidiszciplínákalapjai18-54kredit;
-
kutatásmódszertanalapjai(kvalitatívéskvantitatívmódszerek,statisztikaésszámítógépesadatelemzés,terepkutatás)36-90 kredit.
8.1.2.
Aképzőintézményáltalajánlhatóspecializációhoztartozótantárgyakhozrendelhetőkreditértéklegfeljebb30 kredit.

A SZOCIOLÓGIA ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet:
27 kredit kötelező + 3 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1010BA	Szociológia I. (Bevezetés a szociológiába)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA1020BA	Bevezetés a szociológia történetébe	2	gyj.	3	–	1
BTSZA1040BA	Magyar társadalom I.	2	koll.	3	–	1.
BTSZA2010BA	Szociológia III. (Bevezetés a szociológia elméletbe, rétegződés és struktúra)	2	koll.	3		2.
BTSZA2020BA	Miliők, szubkultúrák, életstílus	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3030BA	Magyar társadalom II.	2	koll.	3		3.
BTSZA4010BA	A jelenkori magyar társadalom (Hatalmi viszonyok, társadalmi konfliktusok)	2	koll.	3	–	4.
BTSZA4020BA	A társadalmi konfliktusok szociológiája	2	koll.	3	–	4.
BTSZA5050BA	Szociológiai irányzatok I	2	koll.	3		5.
BTSZA6080BA	Szociológiai irányzatok II.	2	koll.	3		6.

Szakszociológiák:
24 kredit kötelező + 27 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1030BA	Szociológia II. (Családszociológia)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA2030BA	Szegénység és társadalmi kirekesztettség.	2	koll.	3	–	2.
BTSZA3010BA	A helyi társadalom szerkezete (Településszociológiai elemzések)	2	koll.	3	–	3.
BTSZA3020BA	Területi egyenlőtlenségi viszonyok	2	gyj.	3	–	3.

BTSZA5020BA	Társadalmi integráció Magyarországon	2	koll.	3	–	5.
BTSZA5030BA	Szervezetszociológia	2	koll.	3	–	5.
BTSZA6010BA	A munka világa (struktúrák, változások)	2	koll.	3	–	6.
BTSZA6040BA	Gazdaságszociológia	2	koll.	3	–	6.
BTSZA2080BA	A fogyatékossággal élők	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA2090BA	Kisebbségek a társadalomban	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA2100BA	Szakszövegolvasó szeminárium I.	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3080BA	Migrációs folyamatok	2	koll.	3	–	3.
BTSZA3090BA	Városszociológiai és szociográfiai kutatások/ filmszociográfia	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3100BA	Faluszociológiai és szociográfiai kutatások/ filmszociográfia	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3110BA	Szakszövegolvasó szeminárium II.	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA4110BA	Közvélemény-kutatás, piackutatás	2	gyj.	3	–	4.
BTSZA4120BA	A társadalmi elitek a magyar társadalomban	2	gyj.	3	–	4.

Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai:
24 kredit kötelező + 15 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1050BA	A szociálpszichológia alapjai (Pszichológia III.)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA1070BA	Demográfia (társadalomstatisztika)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA2041BA	Társadalompolitika I.	2	koll.	3		2.
BTSZA2070BA	Közgazdaságtudomány	2	koll.	3	–	2.
BTSZA4030BA	Jogi ismeretek	2	koll.	3	–	4.
BTSZA5010BA	Gazdasági integrációelméletek (Az európai integráció és az EU intézményrendszere)	2	koll.	3	–	5.
BTSZA6021BA	Társadalompolitika II. (Foglalkoztatáspolitika)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZAINSI BA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	–	6.
BTSZA1091BA	A művelődésszociológia alapjai	2	koll.	3	–	1.

BTSZA4090BA	A politikatudomány alapjai (Politikai rendszerek, értékek, ideológiák)	2	koll.	3	–	4.
BTSZA5100BA	Civil társadalom, társadalmi mozgalmak	2	koll.	3	–	5.
BTSZA5111BA	Digitális szociológia	2	koll.	3	–	5.
BTSZA5120BA	A kommunikáció és a tömegkommunikáció alapjai	2	koll.	3	–	5.

Kutatásmódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás): 57 kredit kötelező + 12 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1060BA	Metodológia: a tudományos kutatás alapjai	2	gyj.	4	–	1.
BTSZA1080BA	Szakmai szocializációs tréning	2	gyj.	3	–	1.
BTSZA2050BA	Szociológia IV. (Az interjútechnika alapjai)	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA2060BA	Terepgyakorlat I. (Intézménylátogatás)	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3040BA	Tanulási és tanulmányírási készségfejlesztés	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3050BA	Szociológia V. (A survey technika alapjai: adatgyűjtés)	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3051BA	Az interjúelemzés alapjai	2	gyj.	3		3.
BTSZA3060BA	A projekt munka alapjai I.	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3070BA	Terepgyakorlat II. A helyi társadalmi viszonyok elemzése	2	gyj.	3		3.
BTSZA4040BA	Szociológia VI. (A survey technika alapjai: adatfeldolgozás)	2	gyj.	3		4.
BTSZA4050BA	SPSS I.	2	gyj.	3		4.
BTSZA4060BA	Terepgyakorlat III. (Összefüggő nyári szakmai terepgyakorlat kb. 60 óra)	2	gyj.	3		4.
BTSZA4070BA	Terepgyakorlat III. előkészítő és feldolgozó szeminárium	2	gyj.	3	–	4.

BTSZA4080BA	A projekt munka alapjai II.	2	gyj.	3		4.
BTSZA5040BA	SPSS II.	2	gyj.	3	BTSZA4050BA	5.
BTSZA5060BA	Terepgyakorlat IV.	2	gyj.	3		5.
BTSZA5070BA	Terepgyakorlat IV. előkészítő és feldolgozó szeminárium	2	gyj.	3	–	5.
BTSZA4041BA	A survey technika alapjai: adatelemzés	2	gyj.	3		5.
BTSZA6061BA	A táblázatkezelés alapjai (Excel)	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA1100BA	Informatikai ismeretek, módszerek	2	gyj.	3	–	1.
BTSZA4100BA	Konfliktuskezelési gyakorlatok	2	gyj.	3	–	4.
BTSZA5090BA	A projektmunka alapjai III.	2	gyj.	3		5.
BTSZA5091BA	A hálózatelemzés alapjai	2	gyj.	3	–	5.
BTSZA6090BA	Kutatószeminárium	2	gyj.	3	–	6.

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Szabadon választható tárgyak: 9 kredit

Szakdolgozat: 10 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA5080BA	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj.	3	–	5.
BTSZA6070BA	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj.	3	BTSZA5080BA	6.
BTSZA7000BA	Szakdolgozat	2	gyj.	4	–	6.

TÖRTÉNELEM ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Bárány Attila**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali, levelező**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1860**
levelező tagozaton:	**560**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

1. Az alapképzési szak megnevezése: történelem (History)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: történelem alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in History
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 225/0222
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan történelem alapszakos bölcsészek képzése, akik egyetemes és magyar történelemből, a rokon és segédtudományokból, valamint a történelem alapszakhoz tartozó specializációk területén szerzett ismeretekkel rendelkeznek és képesek történelmi, illetve általános társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretekönálló elsajátítására és rendszerezésére. A hallgatók képessé válnak a történelmi folyamatok értékelésére, tanulságok levonására és a közelmúlt történelmi folyamatainak, jelenségeinek és személyiségeinek önálló elemzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A történelem alapszakos bölcsész
a) tudása
- Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos ésközéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a latin nyelv alapjait.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.

- Összefüggéseiben értelmezi a történettudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.

b) képességei

- Értelmezi a magyar és európai kulturális és történeti jelenségeket és azok történetibeágyazottságát.
- Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális és történeti jelenségeket európai kontextusban értelmezni.
- Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően több stílusregiszterben, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
- Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a történeti-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilagmeghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti ésjelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájánakmegismerésére.
- Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi éskommunikációs normáit.
- A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontokszerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet éséletvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amelysegíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a történettudomány szakterületéhez kapcsolódóhazai és nemzetközi közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatábanvan azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területéndolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai ismeretek jellemzői

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, szövegalkotási készségfejlesztő ismeretek, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- történelmi szakmai ismeretek: 110-120 kredit:
- történelmi szakmai alapozó modul (történettudomány, néprajz, régészet, levéltári ismeretek, művészettörténet, vallástörténet, művelődéstörténet, politikatudomány, vallástudomány, történeti földrajz historiográfia, latin nyelv) 20-30 kredit;

- magyar és egyetemes történelem szakterületi ismeretei, történeti segédtudományok (diplomatika, szfragisztika, heraldika, kronológia), őskori és ókoritörténelem, középkori magyar történelem, középkori egyetemes történelem, kora újkori magyar történelem, kora újkori egyetemes történelem, újkori magyar történelem, újkori egyetemes történelem, jelenkori magyar történelem, jelenkori egyetemes történelem, művelődéstörténet, gazdaságtörténet 80-90 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei 30-50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret két típusú lehet:
- a szakhoz tartozó differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményezőspecializáció, melynek szakterületi, diszciplináris sajátosságait az intézmények sajáthatáskörben határozzák meg, vagy
- másik szaknak, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek másik alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a szak tantervében meghatározott, a képző intézmény által ajánlott specializációhoz (levéltári, muzeológiai ismeretek) kapcsolódó tantervi egység.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Alapkézésben a szakképzettség megszerzéséhez a képzés tantervében meghatározott latin idegennyelv-tudást kell megszerezni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

9. A záróvizsga szabályai történelem BA szakon

9.1. Általános szabályok.

A történelem BA szak befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele és része egy történelem szakos záródolgozat.

A záródolgozatot szóban is meg kell védeni. A záróvizsgán a záródolgozat megvédésén kívül a hallgatók a megszerzett történettudományi ismereteiket szóbeli vizsgán bizonyítják.

9.2. A záróvizsga szóbeli része.

A záróvizsgán a hallgatók a történelem alapképzés szakmai törzsanyagából álló témakörökből, ill. tételekből vizsgáznak a következők szerint:

A záróvizsga tételek 3 témacsoportba, a témacsoportokon belül témakörökbe rendeződnek. A témacsoportok: Ókori és középkori történelem; Koraújkori és újkori történelem; 19-20. századi történelem. A hallgató a 3 témacsoportból egy-egy témakört előzetesen kiválaszt úgy, hogy a választott témakörök között legyen legalább egy magyar és legalább egy egyetemes történeti témakör. A záróvizsgán a választott témakörökhöz rendelt tételekből történik a tételhúzás. A hallgató a záróvizsgán mindhárom tételből vizsgázik.

A záróvizsga tételei, a tételekhez tartozó szakirodalom elérhető a Történelmi Intézet honlapján.

A témakörökre a jelentkezéseket a záróvizsga félévében kell leadni írásban az intézeti oktatásszervezőnél az adott félév szorgalmi időszakának 5. hetéig.

9.3. A záróvizsga jegye

A záróvizsga jegyét az alábbi részjegyek számtani átlaga adja:

a) a záródolgozat szóbeli védésének jegye

b) a három szóbeli tétel egy-egy jegye.

Ha a záróvizsgán bármelyik részjegy elégtelen, akkor a záróvizsga jegye is elégtelen.

9.4. A záróvizsga-bizottság

A záróvizsga bizottság elnöke a Történelmi Intézet vezető oktatója, a bizottság tagjait az intézetigazgató jelöli ki az intézet oktatói közül. A záróvizsga-bizottság tagja továbbá az intézet igazgatója által felkért külső tag is. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét. A záróvizsga nyilvános.

9.5. Szóbeli témakörök és tételek a BA záróvizsgához

I. témacsoport: Ókori és középkori történelem

Görög történelem témakör

1. Spárta Xenophón és Plutarchos művei tükrében
2. A nagy görög gyarmatosítás okai és lefolyása
3. Az athéni demokrácia kialakulása Drakóntól Ephialtésig
4. A görög-perzsa háborúk.
5. Nagy Sándor és a hellenisztikus birodalmak.

Római történelem témakör
1. A római köztársaság intézményrendszere
2. A római állam intézményrendszere a császárság időszakában
3. A római mezőgazdaság és ipar (Kr.e. 2. – Kr.u. 2. század)
4. A római társadalom a Kr.u. 1-3. században
5. Római hadtörténet

Európa története a feudalizmus korában témakör
1. A középkor és a feudalizmus fogalma a történetírásban
2. Népvándorlás és barbár államok. A kora középkori állam, a frank birodalom. Állam és egyház
3. Gazdaság és társadalom. A hűbériség kialakulása és jellegzetességei. A korai középkori kultúra.
4. Bizánc a korai középkorban
5. Közép-és Kelet-Európa a IX–XI. sz.-ban

A magyar nép és Magyarország története 1301-ig témakör
1. A magyar őstörténet vitás kérdései, az őstörténeti kutatás fő irányai és eredményei.
2. Történészviták a honfoglalásról valamint a IX-X. századi magyar
3. Magyarország beilleszkedési esélyei Európába, a beilleszkedési folyamat korlátai és eredményei a XI-XII. századi államszervezés példáján.
4. Magyar külpolitika az Árpád-korban és kapcsolódása az európai politikához.
5. A magyarok hitvilága és műveltsége a XIII. század közepéig. A kereszténység

Európa a rendiség korában témakör
1. A középkor technikai és gazdasági átalakulása a 11. sz.-tól
2. A rendiség kialakulása, a rendi átrétegződés. Társadalmi változások a rendiség korában: nemesség, polgárság, parasztság.
3. A rendi állam típusai és intézményei Európában
4. A késő középkor, a 14–15. sz. problémái
5. A klasszikus középkor kultúrája, művelődése

Magyarország története 1301–1526 között témakör
1. Anarchia és konszolidáció a kései Árpád-korban (várrendszer, familiaritás, gazdaság és politika).
2. A gazdasági-társadalmi szerkezet átalakulása (a jogilag egységes nemesség és jobbágyság kialakulása, a mezőgazdaság, az ipar és a városfejlődés jellemzői).
3. Királyi hatalom és rendi politizálás 1301-1526 között.
4. A magyarországi külpolitika új kihívásai (török veszély, törekvés a közép-kelet-európai katonai-politikai koalíció megteremtésére).
5. A királyi udvar művelődéspártoló szerepe Zsigmond és Mátyás uralkodása idején. Gótika, humanizmus és reneszánsz.

II. témacsoport Koraújkori és újkori történelem

A nagy földrajzi felfedezések és a reneszánsz kora témakör
1. A nagy földrajzi felfedezések előzményei és folyamatai. Európa korai gyarmatai
2. Nyugat és Dél Európa gazdasága a 16–18. században
3. Társadalmi viszonyok a 16–18. századi Európában
4. Közép-és Kelet-Európa gazdasági-társadalmi változásai a 16–18. században
5. Reneszánsz és reformáció Európában

Európa az abszolutizmusok korában témakör
1. Az abszolutizmus fogalma, értelmezése
2. Az abszolút monarchia típusai, konkrét berendezkedése néhány országban
3. Társadalmi konfliktusok a kora újkori Európában (Németalföldi szabadságharc, angol "forradalom")
4. A felvilágosult abszolutizmus Közép-és Kelet-Európában
5. Szellemi megújulás és kultúra a kora újkorban. A felvilágosodás Európában

Egyetemes történelem a nemzetállamok születése és a polgári forradalmak korában témakör

1. A francia forradalom kitörésének okai, szakaszai, megítélése a történeti szakirodalomban
2. A francia forradalom és Európa, a napóleoni háborúk és hatásaik
3. A Szent-Szövetség és a forradalmi mozgalmak az 1820-30-as években
4. A nemzeti egységmozgalmak Európában
5. Az 1848-as forradalmak és az amerikai polgárháború

Magyarország története 1526–1686 között témakör
1. Gazdaság a feudalizmus kései századaiban (Magyarország az európai gazdaság rendszerében).
2. Társadalom a feudalizmus kései századaiban (a rendiség átalakulása, az örökös röghöz kötés rendszere).
3. Törökellenes küzdelmek és a végvárrendszer jellemzői. Élet a hódoltságban.
4. Az erdélyi állam és intézményrendszere. A fejedelemség külső kapcsolatai, vezető szerepe 4. Reformáció, katolikus megújulás (ellenreformáció) a 16–17. században.
5. Politikai programok, nádori politizálás és rendi törekvések a királyi Magyarországon a 16–17. században. A királyi Magyarország kiemelkedő politikus személyiségei és programjuk

Magyarország története 1686–1790 között témakör
1. Magyarország a Habsburg-Monarchiában. Hatalmi politika és „berendezkedési tervek" a 17. század végén
2. A Rákóczi szabadságharc és a kuruc mozgalmak szerepe, történeti értékelése.
3. A 18. századi gazdaság és gazdaságpolitika jellemzői, értékelése.
4. Rendiség, abszolutizmus, felvilágosult abszolutizmus (a rendi intézmények és a központi kormányszervek működése, a hatalomgyakorlás változatai, politika és társadalom).
5. A művelődés tartalmi és szerkezeti átalakulása a 18. században.

Magyarország története 1790–1849 között témakör
1. Abszolutizmus és rendiség: A hatalmi rendszer és elmozdulásai (1790-1830)
2. A reformkor genezise – a reformmozgalom küzdelme a polgári átalakulásért
3. Polgárosodó társadalom a kései rendiség időszakában.
4. Programviták kora: politikai útkeresések és pártok az 1840-es években.
5. A „törvényes forradalom" – 1848 március-áprilisának alkotmányjogi, politikai és társadalmi következményei.

III. témacsoport 19-20. századi történelem

Magyarország története 1849–1918 között témakör
1. Polgárosodás az abszolutizmus korában.
2. A kiegyezéshez vezető utak és a kiegyezés megkötése.
3. A dualizmus politikai intézményei és politikai pártjai.
4. Az ipari forradalom Magyarországon.
5. Válságjelenségek a századforduló Magyarországán.
6. Magyarország az 1. világháborúban

Magyarország története 1918–1944 között témakör
1. Forradalom, ellenforradalom és a trianoni béke, 1918-1920.
2. Államberendezkedés, politikai viszonyok és külpolitika a Horthy-korszak első felében 1920-1931.
3. Gazdaság rekonstrukció Trianon után és a gazdasági világválság hatásai Magyarországon.
4. Társadalom, kultúra, életmód a két világháború közötti Magyarországon
5. Államberendezkedés, politikai viszonyok és külpolitika a Horthy korszak második felében, 1931-1939.
6. Magyarország a második világháborúban

Magyarország története 1944-től napjainkig témakör
1. Politikai intézmények és pártstruktúra az 1944-56 közötti Magyarországon.
2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc.
3. Kádárizmus: restauráció és a diktatúra működésének sajátosságai.
4. Gazdasági és társadalmi viszonyok Magyarországon 1945-1989.
5. Kulturális élet a Kádár-korszakban.
6. A rendszer válsága és összeomlása.

Egyetemes gazdaság- és társadalomtörténet a 19–20. században témakör
1. Az ipari forradalom fogalma és szakaszai

2. Nyugat-Európa gazdasága és társadalma a 19. században
3. Az ipari forradalom társadalmi és demográfiai hatásai
4. Kelet-Közép-Európa és Oroszország gazdasága a 19. században
5. Az első világháború gazdasági és társadalmi hatásai
6. A világgazdasági válság és hatása a nagyhatalmi erőviszonyokra

Egyetemes történelem 1918–1945 témakör
1. Az első világháborút lezáró békék és a nemzetközi kapcsolatok főbb kérdései az 1920-as években
2. A sztálinizmus politikai intézményrendszere
3. A totális diktatúrák értelmezési lehetőségei a történeti irodalomban. Az olasz fasizmus és a német nemzetiszocializmus hatalomra jutása és a rendszer kiépülése
4. A második világháború általános és közvetlen előzményei
5. Katonai események és frontok Európában
6. Az Európán kívüli világ hadszínterei a háború idején

A hidegháború kora témakör
1. A második világháborút lezáró békék
2. A hidegháború: fogalma, szakaszai
3. A Szovjetunió 1945 után
4. Az európai integráció
5. Kelet-Európa szovjetizálása
6. A gyarmati rendszer szétesése és a "harmadik világ"

A TÖRTÉNELEM ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek (9 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTTR2201BA	Filozófiatörténet	2	koll.	3		1.
BTTR2202BA	Informatika és könyvtárismeret	2	koll.	3		1.
BTTR2203BA	Bevezetés a történettudományba	2	koll.	3		1.

Történelmi szakmai alapozó modul (25 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTTR2204BA	Régészeti alapismeretek	2	koll.	3		2.
BTTR2206BA	Történeti földrajz	2	koll.	3		1.
BTTR2207BA	Vallástörténet	2	koll.	3		2.
BTTR22111BA	Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok történetébe	2	koll.	3		1.
BTTR2212BA	Bevezetés a társadalomtörténetbe	2	koll.	3		1.
BTTR2213BA	Bevezetés a politikai rendszerek történetébe	2	koll	3		2
BTTR2214BA	Latin nyelv I.	2	gyj.	2		1
BTTR2215BA	Latin nyelv II.	2	gyj.	2		2.
BTTR23101BA	Köztörténeti repetitorium	2	gyj	2		1
BTTRINSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek	2	gyj.	2		2

BTTR2205BA	Levéltári alapismeretek	2	koll.	3		3.
BTTR23105BA	Muzeológiai alapismeretek	2	koll.	3		3

Szakterületi ismeretek (86 kredit)

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTTR2216BA	Történeti segédtudományok	2	gyj.	2		1.
BTTR22227BA	Keleti és hellenisztikus történelem	2	koll.	3		1.
BTTR22237BA	Görög történelem	2	koll.	3		2.
BTTR22247BA	Római történelem	2	koll.	3		2.
BTTR22257BA	Ókortörténeti szeminárium	2	gyj.	3		2.
BTTR22267BA	Középkori magyar történelem	2	koll.	3		3.
BTTR22277BA	Középkori magyar történelem	2	gyj.	3		3.
BTTR22287BA	Középkori egyetemes történelem	2	koll.	3		3.
BTTR22297BA	Középkori egyetemes történeti szeminárium .	2	gyj.	3		3.
BTTR22317BA	Koraújkori magyar történelem	2	koll.	3		4.
BTTR22327BA	Koraújkori magyar történeti szeminárium	2	gyj.	3		4.
BTTR22337BA	Koraújkori egyetemes történelem	2	koll.	3		4.
BTTR22347BA	Koraújkori egyetemes történeti szeminárium	2	gyj.	3		4.
BTTR22357BA	Újkori magyar történelem I.	2	koll.	3		5.
BTTR22367BA	Újkori magyar történelem II.	2	koll.	3		5.
BTTR22377BA	Újkori magyar történelem	2	gyj.	3		5.
BTTR22387BA	Újkori egyetemes történelem I.	2	koll.	3		5.
BTTR22397BA	Újkori egyetemes történelem II.	2	koll.	3		5.
BTTR22417BA	Újkori egyetemes történelem	2	gyj.	3		5.
BTTR22427BA	Jelenkori magyar történelem I.	2	koll.	3		6.
BTTR22437BA	Jelenkori magyar történelem II.	2	koll.	3		6.
BTTR22447BA	Jelenkori magyar történelem	2	gyj.	3		6.
BTTR22457BA	Jelenkori egyetemes történelem I.	2	koll.	3		6.
BTTR22467BA	Jelenkori egyetemes történelem II.	2	koll.	3		6.

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTTR22477BA	Jelenkori egyetemes történelem	2	gyj.	3		6.
BTTR23102BA	A magyarság és a Kárpát-medence népeinek története	2	gyj.	2		4
BTTR2257BA	Záródolgozati előadás	2	koll.	2		5.
BTTR2258BA	Záródolgozat	-	-	4		6.

	Szabadon választható tárgyak			10		1-2, 4-5.

2. **Specializációk: Hadtörténet specializáció (50 kredit)**

	Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
Előadások: 8 ea, 24 kredit							
Hadtörténeti alapismeretek (12 kredit)	BTTRHT601BA	Ókori hadtörténet	2	koll.	4		3.
	BTTRHT602BA	Középkori és kora-újkori hadtörténet	2	koll.	4		4.
	BTTRHT603BA	Új- és modernkori hadtörténet	2	koll.	4		5.
Nemzetközi kapcsolatok, konfliktusok (6 kredit)	BTTRNK111BA	Államközi kapcsolatok és diplomácia az antikvitásban	2	koll.	3		3.
	BTTRNK101BA	Dinasztikus külpolitizálás a 14–15. században	2	koll.	3		3.
Hadtudományi ismeretek (6 kredit)	BTTRHT606BA	Honvédelmi alapismeretek		koll.	2		3
	BTTRHT604BA	Hadművészet történeti perspektívában		koll.	2		5
	BTTRHT605BA	Magyarország hadügye történeti kitekintéssel		koll.	2		6
	Szemináriumok (22 kredit)						
	BTTRNK118BA	Az ókor nagy háborúi	2	gyj.	2		4

Hadtörténeti ismeretek 1. (10 kredit)	BTTRHT611BA	A középkor nagy konfliktusai és háborúi	2	gyj.	2		3
	BTTRHT612BA	A kora újkori Európa vallásháborúi és polgárháborúi	2	gyj	2		4
	BTTRHT613BA	Magyarország hadtörténete Az Árpádok korában	2	gyj	2		3
	BTTRHT614BA	Magyarország hadtörténete (1301-1541)	2	gyj.	2		4
	BTTRHT615BA	Hadtörténeti gyűjtemények, fegyverzettörténet	2	gyj.	2		5
Hadtörténeti ismeretek 2. (12 kredit)	BTTRHT621BA	Háborús konfliktusok a 19. században	2	gyj.	2		4
	BTTRNK128BA	Az első és a második világháború diplomáciatörténete	2	gyj	2		4
	BTTRHT612BA	A nemzetiszocialista Németország hadserege 1933-1945.	2	gyj.	2		6
	BTTRNK128BA	Háborús konfliktusok 1945 után	2	gyj.	2		5
	BTTRNK125BA	Az Amerikai Egyesült Államok külpolitikája a 20. században	2	gyj.	2		6
	BTTRHT613BA	Az Amerikai Egyesült Államok háborúi a kezdetektől a 20. századig (a gyarmati kortól a spanyol-amerikai háborúig)	2	gyj.	2		5
	BTTRHT614BA	Társadalmi változások Magyarországon a világháborúk idején	2	gyj	2		6

3. Történelem minor szak

Kód	Tantárgy neve	Óra-szám	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Teljesítés féléve
BTTR2203BA	Bevezetés a történettudományba	2	koll.	3		3
BTTR22217BA	Történeti segédtudományok	2	gyj.	2		3.
BTTR22227BA	Keleti és hellénisztikus történelem	2	koll.	3		3.
BTTR22237BA	Görög történelem	2	koll.	3		4.
BTTR22247BA	Római történelem	2	koll.	3		4.
BTTR22267BA	Középkori magyar történelem	2	koll.	3		3.
BTTR22287BA	Középkori egyetemes történelem	2	koll.	3		3.
BTTR22317BA	Koraújkori magyar történelem	2	koll.	3		4.
BTTR22337BA	Koraújkori egyetemes történelem	2	koll.	3		4.
BTTR22357BA	Újkori magyar történelem I.	2	koll.	3		5.
BTTR22367BA	Újkori magyar történelem II.	2	koll.	3		5.
BTTR22387BA	Újkori egyetemes történelem I.	2	koll.	3		5.
BTTR22397BA	Újkori egyetemes történelem II.	2	koll.	3		5.
BTTR2242BA	Jelenkori magyar történelem I.	2	koll.	3		6.
BTTR22437BA	Jelenkori magyar történelem II.	2	koll.	3		6.
BTTR22457BA	Jelenkori egyetemes történelem I.	2	koll.	3		6.
BTTR22467BA	Jelenkori egyetemes történelem II.	2	koll.	3		6.

ÚJLATIN NYELVEK ÉS KULTÚRÁK ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudományi, modern filológia**
Képzési ciklus:	**alapképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Csűry István**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**6 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**180 kredit**
Összes kontaktóra száma	**1770**
nappali tagozaton:	**1770**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. Az alapképzési szak megnevezése: újlatin nyelvek és kultúrák (Romance Philology and Cultures)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettségek:
a) újlatin nyelvek és kultúrák, francia alapszakos bölcsész
b) újlatin nyelvek és kultúrák, olasz alapszakos bölcsész
c) újlatin nyelvek és kultúrák, portugál alapszakos bölcsész
d) újlatin nyelvek és kultúrák, román alapszakos bölcsész
e) újlatin nyelvek és kultúrák, román nemzetiségi alapszakos bölcsész
f) újlatin nyelvek és kultúrák, spanyol alapszakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
a) Philologist in Romanistics, Specialized in French Studies
b) Philologist in Romanistics, Specialized in Italian Studies
c) Philologist in Romanistics, Specialized in Portuguese Studies
d) Philologist in Romanistics, Specialized in Romanian Studies
e) Philologist in Romanistics, Specialized in Romanian as Ethnic Minority Studies
f) Philologist in Romanistics, Specialized in Spanish Studies
választható szakirányok: **francia, olasz**, portugál, román, román nemzetiségi, spanyol
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A képzési idő félévekben: 6 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60–70 százalék)
a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan bölcsész szakemberek képzése, akik ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú (C1), komplex típusú, vagy azt meghaladó szintjén képesek újlatin (francia, olasz, portugál, román vagy spanyol) nyelvű, a munkavégzésükhöz kapcsolódó általános kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni, alkotni írásban és szóban. Rendelkeznek továbbá az újlatin nyelvek és kultúrák területén, valamint általános társadalomtudományi, humán műveltségi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati ismeretekkel, amelyek birtokában képesek a lehetséges munkavállalási területek (az adott újlatin nyelv és kultúra ismeretéhez kötődő feladatok ellátása hazai és nemzetközi szervezeteknél, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a

kulturális menedzsment, az oktatás, az újságírás, a PR területén) elvárásainak megfelelően szakmai, emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére, feladatok megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. Az újlatin nyelvek és kultúrák szakos bölcsész
a) tudása
A szakot elvégző hallgató tájékozott az adott újlatin nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális szövegeit, kontextusait, valamint, ha van, legalább egy, a saját szakirányához kapcsolódó Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.
Ismeri az adott újlatin nyelvű kultúra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
Átlátja az adott újlatin nyelvhez tartozó szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
Tisztában van az adott újlatin nyelv és kultúra jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
Ismeri az adott újlatin nyelv egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.
Összefüggéseiben értelmezi az újlatin nyelvek és kultúrák alapszak munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait.
b) képességei
Értelmezi az adott újlatin nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes az adott újlatin nyelvet elhelyezni a világ nyelvei közt, valamint azonosítani az adott újlatin nyelv főbb regionális változatait.
Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és ezeket a kulturális jelenségeket az európaiság kontextusában értelmezi.
Képes legalább egy, a szakirányához kapcsolódó, Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából az adott újlatin nyelvű kultúra jelenségeit értelmezni.
Az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél az adott újlatin nyelven, világos, részletes szövegeket alkot különféle témában, különösen az adott újlatin nyelv kulturális témaköreivel kapcsolatosan.
Műfajilag sokszínű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez az adott újlatin nyelven.
Az adott újlatin nyelvhez és kultúrához kapcsolódóan kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.
c) attitűdje
Érdeklődik más újlatin nyelvek iránt, törekszik ezek elsajátítására, kiindulva saját szakiránya megszerzett ismereteiből és kompetenciáiból.
Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
Képviseli a magyar és az európai identitás vallási, társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
Igénye van a szakirányához kapcsolódó Európán kívüli kultúrák megismerésére.
Tudatosan képviseli az adott újlatin nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
Hitelesen közvetíti az adott újlatin nyelv nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi, történelmi gondolkodásmódját.
Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
d) autonómiája és felelőssége
Hatékonyan együttműködik az adott újlatin nyelv területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
Felelősséget vállal magyar nyelvű és adott újlatin nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges felhasználási területeinek.

Az adott újlatin nyelv és kultúra területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében is.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel az adott újlatin nyelv és kultúra területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Nyitott az adott újlatin nyelv kulturális hátterére.
8. Az alapképzés jellemzői
8.1. Szakmai jellemzők
8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret): 8–12 kredit
újlatin nyelvek és kultúrák szakmai ismeretei: 150–170 kredit, amelyből:
szakmai alapozó modul (bevezetés az adott újlatin nyelv tanulmányaiba: nyelvfejlesztés, leíró nyelvtan, országismeret, az irodalmi szöveg, a latin nyelv alapjai): 30–40 kredit,
a választott szakirány szerinti újlatin nyelv speciális ismeretei (alapismeretek az adott újlatin nyelvhez kapcsolódóan: földrajzi, történelmi, kultúrtörténeti, művészettörténeti, zenetörténeti, színház- és filmtörténeti, folklorisztikai ismeretek; a stilisztika és verstan alapjai; az adott szakirány irodalomtörténetének vázlatos ismerete; nyelvfejlesztés; nyelvészet: fonetika, morfológia, szintaxis, lexikológia, lexikográfia; nyelvtörténeti alapok): 70–80 kredit
választás szerinti szakmaspecifikus ismeretek: legfeljebb 50 kredit.
8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.
Az újlatin nyelvek és kultúrák szakos bölcsész – a várható specializációkat is figyelembe véve – az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,
másik alapképzési szak szakterületi ismeretei.
8.2. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.
8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés az adott újlatin nyelven folyik.
Alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni
A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.
9. Záróvizsga-követelmények
9.1. *Francia szakirány*
1. Általános szabályok
Az Újlatin nyelvek és kultúrák BA szak / francia szakirány befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele és a vizsga része a szakiránynak megfelelő diplomamunka (szakdolgozat). Védésre az a diplomamunka bocsátható, melyet bírálói írásos véleményükben arra alkalmasnak ítélnek.
A záróvizsgán a diplomamunka szóbeli megvédésén kívül a hallgatók a megszerzett francia nyelvészeti és kultúraismereteiket is bizonyítják írásbeli és szóbeli vizsga keretében.
2. A záróvizsga-bizottság és a záróvizsga értékelése
A záróvizsgát (legalább háromtagú) záróvizsga-bizottság előtt kell letenni. A záróvizsga-bizottság elnöke a Francia Tanszék vezetője. A bizottságnak tagja a szakdolgozat témavezetője is. A vizsgát a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti. A négy részjegy (az írásbeli osztályzata + a szóbeli (a), (b) és (c) vizsgák osztályzatai) számtani átlaga adja a záróvizsga jegyét. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét, kétség esetén a bizottság elnöke dönt. A záróvizsga nyilvános.
3. A záróvizsga írásbeli része

A záróvizsga írásbeli részének keretében a hallgatók az írásbeli franciatudásukról adnak számot. Az írásbeli vizsga részei a következők:
Nyelvtani teszt (60 perc, segédeszközök használata nélkül).
Írottszöveg-értési és fogalmazási feladatlap megoldása (90 perc, francia egynyelvű szótár használatával).
Francia sajtószöveg magyarra fordítása (90 perc, francia-magyar kétnyelvű és francia egynyelvű szótár használatával).
Bármely sikertelen részfeladat elégtelen záróvizsga-osztályzatot eredményez, ugyanis az írásbeli dolgozatok a szóbeli vizsgára bocsátás előfeltételét jelentik. Elégtelen írásbeli záróvizsga esetén az ugyanazon tanév során történő vizsgaismétléskor a korábbi sikeres dolgozatok részjegyei figyelembe vehetők, azaz a jelölt mentesülhet azok megismétlése alól, ha csak egyik részdolgozata elégtelen, a sikeres részdolgozatok eredménye pedig egyenként legalább 60%.
A záróvizsga írásbeli részének osztályzata a három dolgozat osztályzatának számtani átlaga.
4. A záróvizsga szóbeli része
A vizsga francia nyelven folyik, és az alapozó- és törzsképzés keretében elsajátított (a) nyelvészeti, továbbá (b) irodalmi, irodalomtörténeti, civilizációs és művészettörténeti ismeretek szintézis-jellegű számonkéréséből, valamint (c) a diplomamunka védéséből áll. A védésre a diplomamunka szerzőjének a bírálatban megfogalmazott észrevételek alapján kell felkészülnie, és a védés során a bírálók és a bizottság által megfogalmazott kritikára, kérdésekre érdemi választ kell adnia.
A záróvizsga (a) és (b) témaköreit a hozzájuk tartozó irodalomjegyzékkel (a fő témakörök alapján) a tanszék honlapján tesszük közzé (Francia Tanszék > Oktatás > Újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak > Szóbeli témakörök és szakirodalom a záróvizsgához).
Az (a) vizsgarész (Nyelvészet) fő témakörei:
I. Linguistique générale
La communication linguistique
La place du français parmi les langues du monde et dans la famille des langues néo-latines
II. Le français contemporain
Les particularités phonétiques du français
La structure de base et les types de la phrase française
La phrase complexe (aperçu général)
Le groupe nominal
Le verbe (les modes, les temps, les catégories verbales)
Le système des pronoms
La négation et l'interrogation en français contemporain
III. Approches théoriques de la langue française
Variétés du français contemporain
Morphologie grammaticale et lexicale
Sémantique lexicale et grammaticale
Les origines et l'évolution de la langue française
A (b) vizsgarész (Irodalmi, irodalomtörténeti, civilizációs és művészettörténeti ismeretek) fő témakörei:
I. La littérature française
La littérature française du Moyen Age et de la Renaissance
La littérature française du XVIIe siècle (le classicisme)
La littérature française du XVIIIe siècle (les Lumières)
Le romantisme français
Le roman français au XIXe siècle (réalisme et naturalisme)
La poésie française au XIXe siècle (Parnasse et symbolisme)
Le roman français au XXe siècle
La poésie et le drame français au XXe siècle
II. Civilisation française
La place de la France parmi les pays francophones et dans le monde
Histoire de France : une époque et ses personnalités célèbres
La société française contemporaine : un problème actuel
III. Les arts en France

L'histoire des arts en France : présentation générale d'une époque, de ses personnalités célèbres et de l'oeuvre d'un artiste choisi
Le théâtre et le cinéma français : présentation d'un auteur ou d'un réalisateur et de l'une de ses oeuvres

9.2. Olasz szakirány

1. Általános szabályok
Az újlatin nyelvek és kultúrák BA szak/olasz szakirány befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele a szakiránynak megfelelő diplomamunka (szakdolgozat) elkészítése. A diplomamunka egy mellékletek nélkül legalább 20 oldal terjedelmű (30.000 leütés szóközök nélkül) írásbeli tudományos dolgozat. A diplomamunka nyelve a választott szakirány nyelve, az olasz. Védésre az a diplomamunka bocsátható, melyet bírálói írásos véleményükben arra alkalmasnak ítélnek.
2. A záróvizsga-bizottság
A záróvizsgát legalább háromtagú záróvizsga-bizottság előtt kell letenni. A záróvizsga-bizottság tagjai az Olasz Tanszék oktatói, kiegészülve a meghívott külső taggal. A jelölt vizsgája idejére meg kell hívni a szakdolgozat témavezetőjét is.
3. A záróvizsga írásbeli része
A záróvizsga írásbeli részének keretében a hallgatók az írásbeli olasztudásukról és az olasz kultúrára vonatkozó általános műveltségükről számolnak be. Az írásbeli vizsga részei a következők:
Nyelvtani teszt (60 perc, segédeszközök használata nélkül, minimális teljesítési szint: 60%).
Olasz szakszöveg (társadalomtudományi, gazdasági, üzleti, jogi) magyarra fordítása (90 perc, olasz-magyar kétnyelvű és olasz egynyelvű nyomtatott vagy online szótár, továbbá párhuzamos korpuszok használatával).
Az olasz kultúrára vonatkozó műveltségi teszt (60 perc, segédeszközök használata nélkül).
Az írásbeli vizsga értékelése: a három részfeladattal elért érdemjegyek átlaga. Ha bármelyik részfeladat érdemjegye elégtelen, a záróvizsgát a hallgatónak meg kell ismételnie, melyet leghamarabb a következő záróvizsga-időszakban tehet meg.
4. A záróvizsga szóbeli része
A szóbeli rész előfeltétele a sikeres írásbeli vizsga. A szóbeli vizsga olasz nyelven folyik.
A szóbeli számonkérés formája: a szakdolgozat hagyományos módon vagy multimediális háttérrel készült 10–15 perces bemutatása olasz nyelven, szabad előadásban. Az előadás során a hallgatónak bizonyítania kell a választott témában való jártasságát, továbbá, hogy képes önállóan és szabadon beszélni, gondolatait helyes és választékos olaszsággal megformálni, illetve a bizottság kérdéseire válaszolni, amiből kiderül, hogy a dolgozat önálló munka eredménye. A szóbeli számonkérés részét képezi egy, a diplomamunka témájához kapcsolódó olyan témakörben való felkészültség bizonyítása, amelyet a minden tanév első hónapjának végéig leadott szakdolgozati témaválasztó lapon a tanszék oktatói jelölnek ki.
A szóbeli vizsga értékelése során a vizsgabizottság a hallgató teljesítményét a következő részekre adott érdemjegyek átlagával értékeli: a szakdolgozat témájában való jártasság; a kijelölt témakörben való felkészültség, a hallgató nyelvi teljesítménye. Ha a fentiek közül bármelyikre elégtelen osztályzatot kap a hallgató, a szóbeli vizsgát meg kell ismételnie, melyet leghamarabb a következő záróvizsga-időszakban tehet meg.
5. A záróvizsga értékelése
A vizsgát a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti. Az írásbeli és a szóbeli vizsga osztályzatainak számtani átlaga adja a záróvizsga jegyét. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét, kétség esetén a bizottság elnöke dönt.

AZ ÚJLATIN NYELVEK ÉS KULTÚRÁK ALAPKÉPZÉSI SZAK FRANCIA SZAKIRÁNYÁNAK KREDITLISTÁJA

I. félév

Kód	Tárgy/kurzus	Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
Közös képzés (alapozó ismeretek)					

BTAT100013BA-K2	Filozófiatörténet		2	koll	2	
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtudományba		2	koll	2	
BTAT103BA	Bevezetés a nyelvtudományba		2	koll	2	
BTFR101BA-K2	Bevezetés a bölcsészettudományok módszertanába I.		2	gyj	2	
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*						
BTFR201BA	Francia civilizáció	Franciaország ismerete I.	2	koll	2	
BTFR203BA-K2		Francia országismereti gyakorlat I.	2	gyj	2	
BTFR207BA-K2	Gyakorlati francia nyelv I.	Francia nyelvfejlesztés I.	2	gyj	2	
BTFR209BA		Francia fonetika I.	2	gyj	2	
BTFR211BA		Írottszöveg-alkotás I.	2	gyj	2	
BTFR205BA-K2	Francia nyelvhasználat	Francia leíró nyelvtani gyakorlat I.	2	gyj	2	
I. félévi összesítés			20		20	

II. félév

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
Alapozó képzés						
BTFR102BA-K2	Bevezetés a bölcsészettudományok módszertanába II.		2	gyj	2	BTFR101BA-K2
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*						
BTFR202BA-K2	Francia civilizáció	Franciaország ismerete II.	2	koll	2	BTFR201BA
BTFR204BA-K2		Francia országismereti gyakorlat II.	2	gyj	2	
BTFR208BA-K2	Gyakorlati francia nyelv I	Francia nyelvfejlesztés II.	2	gyj	2	
BTFR210BA		Francia fonetika II.	2	gyj	2	
BTFR212BA		Írottszöveg-alkotás II.	2	gyj	2	
BTFR206BA-K2	Francia nyelvhasználat	Francia leíró nyelvtani gyakorlat II.	2	gyj	2	
BTFR213BA-K1	Bevezetés a romanisztikába	Nyelvészet I.	1	gyj	1	
BTFR215BA-K1		Irodalom I.	1	gyj	1	

BTFR309BA	Művészetek Franciaországban	Francia képzőművészet és zene	2	gyj	3	
BTFR219BA-K2	Nyelvi etalonvizsga				2	BTFR208BA-K2 BTFR206BA-K2
II. félévi összesítés			18		21	

III. félév

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*						
BTFR214BA-K1	Bevezetés a romanisztikába	Nyelvészet II.	1	gyj	1	
BTFR216BA-K1		Irodalom II.	1	gyj	1	
Szakmai törzsanyag *A francia nyelv speciális ismeretei*						
BTFR301BA-K4	Modern francia nyelv	Francia leíró nyelvtan I.	2	koll	4	BTFR219BA-K2
BTFR303BA-K2	Modern francia nyelvtudomány	Francia nyelvészeti szeminárium I.	2	gyj	2	BTFR219BA-K2
BTFR305BA-K4	Francia irodalom I.	Francia irodalom a XVIII. században	2	koll	4	BTFR219BA-K2
BTFR307BA	Francia irodalom II.	XVII. századi francia irodalmi szeminárium	2	gyj	3	BTFR219BA-K2
BTFR311BA-K2	Francia nyelvhasználat	Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat I.	2	gyj	2	BTFR219BA-K2
BTFR313BA-K3	Gyakorlati francia nyelv II.	Francia nyelv-fejlesztés III.	2	gyj	3	BTFR219BA-K2
III. félévi összesítés			14		20	

IV. félév

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
Szakmai törzsanyag *A francia nyelv speciális ismeretei*						
BTFR302BA-K4	Modern francia nyelv	Francia leíró nyelvtan II.	2	koll	4	BTFR301BA-K4
BTFR316BA-K2		A szövegek nyelvészeti vizsgálata	2	gyj	2	
BTFR306BA	Francia irodalom I.	Francia irodalom a XIX. században	2	koll	4	

BTFR308BA	Francia irodalom II.	XIX. századi francia irodalmi szeminárium	2	gyj	3	
BTFR322BA	Művészetek Franciaországban	Francia színház	2	gyj	3	
BTFR312BA-K2	Francia nyelvhasználat	Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat II.	2	gyj	2	BTFR311BA-K2
BTFR314BA-K3	Gyakorlati francia nyelv II.	Francia nyelv-fejlesztés IV.	2	gyj	3	
IV. félévi összesítés			14		21	

V. félév

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
Szakmai törzsanyag *A francia nyelv speciális ismeretei*						
BTFR315BA-K4	Modern francia nyelvtudomány	A francia nyelvtudomány fő irányai	2	koll	4	
BTFR317BA		Francia nyelvészeti szeminárium II.	2	gyj	3	BTFR303BA-K2
BTFR318BA-K4	Francia irodalom I.	Francia irodalom a XX. században	2	koll	4	
BTFR319BA	Francia irodalom II.	XX. századi francia irodalmi szeminárium	2	gyj	3	
BTFR320BA	Művészetek Franciaországban	Francia filmművészet	2	gyj	3	
BTFR326BA	Gyakorlati francia nyelv II.	Francia nyelvfejlesztés V.	2	gyj	3	
V. félévi összesítés			12		20	

VI. félév

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
Szakmai törzsanyag *A francia nyelv speciális ismeretei*						
BTFR321BA	Francia civilizáció	A francia nyelv változatai	2	koll	4	
BTFR323BA	Modern francia nyelvtudomány	Alkalmazott nyelvészet	2	gyj	2	

BTFR325BA-K3	Francia irodalom II.	Középkori és reneszánszkori francia irodalmi szeminárium	2	gyj	3	
BTFR328BA	Francia nyelvhasználat	Francia nyelvtani szeminárium	2	gyj	2	
BTFR327BA	Gyakorlati francia nyelv II.	Francia nyelvfejlesztés VI.	2	gyj	3	
BTFR601BA-K4	Szakdolgozat		-		4	
	Záróvizsga		-		0	
VI. félévi összesítés			10		18	
BA-képzés összesen					120	

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Specializáció: Francia nyelv szakmai célokra

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
III. félév						
BTFR401BA-K3	Francia és frankofón társadalom	Franciaország politikai intézményrendszere	2	gyj	3	
BTFR402BA		A frankofón országok	2	koll	4	
BTFR403BA-K3	Francia szaknyelv I.	Szaksajtó-olvasás I.	2	gyj	3	
BTFR404BA-K3	Francia szaknyelv II.	Szaknyelvi terminológia	2	gyj	3	
IV. félév						
BTFR407BA-K3	Francia szaknyelv I.	Szaksajtó-olvasás II.	2	gyj	3	
BTFR409BA		Szövegtani gyakorlat	2	gyj	3	
BTFR415BA	Francia szaknyelv II.	Üzleti kommunikáció I.	2	gyj	3	
BTFR405BA-K4	Francia szaknyelv III.	Francia szaknyelvi fordításmódszertan	2	koll	4	
V. félév						
BTFR413BA-K5	Francia és frankofón társadalom	A mai francia média	2	koll	5	

BTFR410BA_K3	Francia szaknyelv I.	Számítógép a fordításban	2	gyj	3	
BTFR416BA	Francia szaknyelv II.	Üzleti kommunikáció II.	2	gyj	3	
VI. félév						
BTFR417BA	Francia szaknyelv II.	Üzleti kommunikáció III.	2	gyj	3	
BTFR411BA	Francia szaknyelv III.	Szótárak és terminológiai adatbázisok	2	gyj	3	
BTFR412BA-K5		Francia nyelvváltozatok és nyelvhasználat	2	koll	5	
BTFR512BA-MZV	Modulzáró vizsga				2	
Összesítés			28		50	

Francia minor szak

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel
III. félév						
BTFRM201BA-K4	Francia civilizáció	Franciaország ismerete I.	2	koll	4	
BTFRM203BA-K3		Francia országismereti gyakorlat I.	2	gyj	3	
BTFRM205BA	Francia nyelvhasználat	Francia leíró nyelvtani gyakorlat I.	2	gyj	2	
BTFRM207BA	Gyakorlati francia nyelv I.	Francia nyelvfejlesztés I.	2	gyj	2	
BTFRM220BA	Francia szövegolvasás I.		2	gyj	3	
IV. félév						
BTFRM202BA	Francia civilizáció	Franciaország ismerete II.	2	koll	4	BTFRM201BA-K4
BTFRM204BA-K3		Francia országismereti gyakorlat II.	2	gyj	3	BTFRM203BA-K3
BTFRM206BA	Francia nyelvhasználat	Francia leíró nyelvtani gyakorlat II.	2	gyj	2	
BTFRM208BA	Gyakorlati francia nyelv I.	Francia nyelvfejlesztés II.	2	gyj	2	
BTFRM221BA	Francia szövegolvasás II.		2	gyj	3	
V. félév						

BTFRM222BA-K2	Francia nyelvhasználat	Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat I.	2	gyj	2	
BTFRM315BA	Gyakorlati francia nyelv I.	Írottszöveg-alkotás I.	2	gyj	3	
BTFRM313BA-K2	Gyakorlati francia nyelv II.	Francia nyelvfejlesztés III.	2	gyj	2	
BTFRM317BA-K2	Francia civilizáció	A francia nyelv változatai	2	gyj	2	
BTFRM318BA	Művészetek Franciaországban	Francia filmművészet	2	gyj	2	
VI. félév						
BTFRM223BA-K2	Francia nyelvhasználat	Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat II.	2	gyj	2	BTFRM222BA-K2
BTFRM316BA	Gyakorlati francia nyelv I.	Írottszöveg-alkotás II.	2	gyj	3	
BTFRM314BA-K2	Gyakorlati francia nyelv II.	Francia nyelvfejlesztés IV.	2	gyj	2	
BTFRM319BA	Művészetek Franciaországban	Francia színház	2	gyj	2	
BTFRM604BA-MZD	Modulzáró dolgozat				2	
Összesítés			38		50	

ÚJLATIN NYELVEK ALAPKÉPZÉSI SZAK **OLASZ** SZAKIRÁNYÁNAK KREDITLISTÁJA

I. félév

Kód	Tárgy/kurzus	Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
Közös képzés (alapozó ismeretek)						
BTAT101BA	Filozófiatörténet	2	koll	2	–	1.
BTAT103BA	Bevezetés a nyelvtudományba	2	koll	2	–	1.
BTAT102BA	Bevezetés az irodalomtudományba	2	koll	2	–	1.
BTOL101BA	Bevezetés a bölcsészettudományok módszertanába I.	2	gyj	2	–	1.
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*						
BTOL201BA	Bevezetés a romanisztikába / Bevezetés az újlatin (olasz) irodalomba	2	gyj	2	–	1.

BTOL203BA		A latin nyelv alapjai romanisztika szakosoknak I.	1	gyj	1	–	1.
BTOL205BA	Olaszország ismerete	Általános országismeret I.	2	koll	3	–	1.
BTOL303BA		Olasz kultúra I.	2	gyj	2	–	1.
Az olasz nyelv speciális ismeretei							
BTOL291BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés I.	4	gyj	4	–	1.
BTOL209BA		Olasz leíró nyelvtan I.	2	koll	3	–	1.
BTOL211BA		Olasz leíró nyelvtani gyakorlat I.	2	gyj	2	–	1.
BTOL215BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet I.	2	koll	3	–	1.
I. félévi összesítés			25		28		

II. félév

Kód	*Tárgy/kurzus*		*Óraszám/hét*	*Teljesítés*	*Kredit*	*Előfeltétel*	*Félév*
Közös képzés (alapozó ismeretek)							
BTOL102BA	Bevezetés bölcsészettudományok módszertanába II.	a	2	gyj	2	BTOL101BA	2.
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*							
BTOL202BA	Bevezetés a romanisztikába	Bevezetés az újlatin (olasz) nyelvészetbe	2	gyj	2	–	2.
BTOL204BA		A latin nyelv alapjai romanisztika szakosoknak II.	1	gyj	1	BTOL203BA	2.
BTOL206BA	Olaszország ismerete	Általános országismeret II.	2	koll	3	BTOL205BA	2.
BTOL304BA		Olasz kultúra II.	2	gyj	2	–	2.
Az olasz nyelv speciális ismeretei							
BTOL292BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés II.	4	gyj	4	BTOL291BA	2.
BTOL210BA		Olasz leíró nyelvtan II.	2	koll	3	BTOL209BA	2.
BTOL212BA		Olasz leíró nyelvtani gyakorlat II.	2	gyj	2	BTOL211BA	2.
BTOL216BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet II.	2	koll	3	BTOL215BA	2.
BTOL217BA	Alapvizsga				2	BTOL210BA	2.

					BTOL212BA	
II. félévi összesítés		19		24		

III. félév

Kód	Tárgy/kurzus	Óraszám/hét		Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*							
BTOL301BA	Olaszország ismerete	Olasz történelem I.	2	gyj	3	BTOL206BA	3.
BTOL315BA		Olasz kultúra III.	2	gyj	2	BTOL206BA	3.
Az olasz nyelv speciális ismeretei							
BTOL293BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés III.	4	gyj	4	BTOL292BA	3.
BTOL317BA		Fordítási gyakorlat I.	2	gyj	3	–	3.
BTOL391BA	Újlatin nyelvészet	Modern olasz nyelvészet I.	2	koll	3	BTOL202BA	3.
BTOL311BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet III.	2	koll	3	BTOL216BA	3.
BTOL313BA		Olasz szakszöveg-olvasás I.	2	gyj	3	–	3.
III. félévi összesítés			16		21		

IV. félév

Kód	Tárgy/kurzus	Óraszám/hét		Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szakmai törzsanyag *Szakmai alapozó modul*							
BTOL302BA	Olaszország ismerete	Olasz történelem II.	2	gyj	3	BTOL301BA	4.
Az olasz nyelv speciális ismeretei							
BTOL294BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés IV.	4	gyj	4	BTOL293BA	4.
BTOL318BA		Fordítási gyakorlat II.	2	gyj	3	BTOL317BA	4.
BTOL392BA	Újlatin nyelvészet	Modern olasz nyelvészet II.	2	koll	3	BTOL391BA	4.
BTOL312BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet IV.	2	koll	3	BTOL311BA	4.
BTOL314BA		Olasz szakszöveg-olvasás II.	2	gyj	3	BTOL313BA	4.
IV. félévi összesítés			14		19		

V. félév

Kód	Tárgy/kurzus	Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév

Szakmai törzsanyag *Az olasz nyelv speciális ismeretei*							
BTOL295BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés V.	4	gyj	4	BTOL294BA	5.
BTOL409BA		Fordítási gyakorlat III.	2	gyj	3	BTOL318BA	5.
BTOL405BA	Újlatin nyelvészet	Olasz nyelvváltozatok	2	koll	3	BTOL202BA	5.
BTOL407BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet V.	2	koll	3	BTOL312BA	5.
V. félévi összesítés			10		13		

VI. félév

Kód	Tárgy/kurzus	Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szakmai törzsanyag *Az olasz nyelv speciális ismeretei*						
BTOL296BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés VI.	2	gyj	2	BTOL295BA	6.
BTOL410BA		Fordítási gyakorlat IV.	2	gyj	3	BTOL409BA	6.
BTOL406BA	Újlatin nyelvészet	Olasz nyelvtörténet	2	koll	3	BTOL202BA	6.
BTOL408BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet VI.	2	koll	3	BTOL407BA	6.
BTOL501BA	Szakdolgozat			gyj	4		6.
VI. félévi összesítés			8		15		
BA-képzés összesen			92		120		

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Olasz minor szak

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
III. félév							
BTOL205BA	Olaszország ismerete	Általános országismeret I.	2	koll	3	–	3.

BTOL291BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés I.	4	gyj	4	–	3.
BTOL209BA		Olasz leíró nyelvtan I.	2	koll	3	–	3.
BTOL211BA		Olasz leíró nyelvtani gyakorlat I.	2	gyj	2	–	3.
III. félévi összesítés			10		12		
IV. félév							
BTOL206BA	Olaszország ismerete	Általános országismeret II.	2	koll	3	–	4.
BTOL292BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés II.	4	gyj	4	BTOL291BA	4.
BTOL210BA		Olasz leíró nyelvtan II.	2	koll	3	BTOL209BA	4.
BTOL212BA		Olasz leíró nyelvtani gyakorlat II.	2	gyj	2	BTOL211BA	4.
BTOL217BA	Alapvizsga				2	–	4.
IV. félévi összesítés			10		14		

Kód	Tárgy/kurzus		Óraszám/hét	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
V. félév							
BTOL201BA	Bevezetés a romanisztikába	Bevezetés az újlatin (olasz) irodalomba	2	gyj	2	–	5.
BTOL293BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés III.	4	gyj	4	BTOL292BA	5.
BTOL317BA		Fordítási gyakorlat I.	2	gyj	3	–	5.
BTOL215BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet I.	2	koll	3	–	5.
V. félévi összesítés			10		12		
VI. félév							
BTOL202BA	Bevezetés a romanisztikába	Bevezetés az újlatin (olasz) nyelvészetbe	2	gyj	2	–	6.
BTOL294BA	Gyakorlati olasz nyelv	Olasz nyelvfejlesztés IV.	4	gyj	4	BTOL305BA	6.
BTOL318BA		Fordítási gyakorlat II.	2	gyj	3	BTOL317BA	6.
BTOL216BA	Újlatin irodalom	Olasz irodalomtörténet II.	2	koll	3	BTOL215BA	6.

VI. félévi összesítés	10		12	
Összesítés	40		50	

Specializáció: Mediterrán Európa – újlatin kultúrák

Kód	*Tárgy/kurzus*	*Óraszám/hét*	*Teljesítés*	*Kredit*	*Előfeltétel*	*Félév*
III. félév						
BTOL731BA	Nyelvgyakorlat I.	4	gyj	6	–	3.
BTOL705BA	A mediterrán Európa írott kultúrája I.	2	koll	3	–	3.
BTOL707BA	Művészetek a mediterrán Európában I.	2	koll	3	–	3.
IV. félév						
BTOL732BA	Nyelvgyakorlat II.	4	gyj	6	BTOL731BA	4.
BTOL706BA	A mediterrán Európa írott kultúrája II.	2	koll	3	BTOL705BA	4.
BTOL708BA	Művészetek a mediterrán Európában II.	2	koll	3	BTOL707BA	4.
BTOL710BA	A mediterrán Európa története I.	2	koll	3	–	4.
V. félév						
BTOL733BA	Nyelvgyakorlat III.	4	gyj	6	BTOL732BA	5.
BTOL715BA	Az újlatin nyelvek története	1	koll	2	BTOL706BA	5.
BTOL717BA	Kulturális emlékezethelyek	2	gyj	2	BTOL708BA	5.
BTOL719BA	A mediterrán Európa története II.	2	koll	3	BTOL710BA	5.
VI. félév						
BTOL734BA	Nyelvgyakorlat IV.	4	gyj	6	BTOL733BA	6.
BTOL718BA	A régió mai kultúrájának változatai	2	gyj	2	BTOL717BA	6.
BTOL721BA	Nyelvi záróvizsga			2		6.
Összesítés				50		

MESTERKÉPZÉS

AMERIKANISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Glant Tibor**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**840**
levelező tagozaton:	**--**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**--**
Specializáció felelősök:	**Tóthné Dr. Espák Gabriella (etnikai és multikulturális ismeretek); Csató Péter (amerikai irodalom és irodalomtudomány)**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. A mesterképzési szak megnevezése: amerikanisztika (American Studies)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles amerikanisztika mesterszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in American Studies
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: anglisztika alapképzési szak.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:a magyar, a germanisztika, a romanisztika, a történelem, a szabad bölcsészet alapképzési szak.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
A szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
Szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 10 kredit;
A diplomamunkához rendelt kreditérték: 20 kredit;
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:
Az amerikanisztika mesterképzés célja olyan szakemberek képzése, akik magas szinten, tudományos igénnyel ismerik az amerikai angol nyelvet és az Egyesült Államok kultúráját, társadalmi-politikai berendezkedését, történelmét, az amerikai jelen és múlt valamennyi lényeges vonatkozását. Ismereteik révén alkalmasak az önálló kutatásra, önálló tudományos és publicisztikai munka végzésére. Szaktudásukat a médiában, a könyvkiadásban, a diplomáciában, a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményekben, az üzleti életben, az idegenforgalomban, pályázati irodákban, a helyi és országos önkormányzati hivatalokban és általában a kulturális életben alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az amerikanisztika szakos bölcsész
a) tudása
Átlátja az amerikanisztika elméleti problémáit és kutatási irányzatait, valamint ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Tudományos igénnyel és magas szinten képes megérteni, használni az amerikai angolt, jártas annak kulturális és történeti vonatkozásaiban.
Alaposan és átfogóan ismeri az észak-amerikai kultúrkör történelmét, irodalmát, kultúráját és ezen területek összefüggéseit, illetve a mai amerikai kultúra és társadalom struktúráit és folyamatait.
Megalapozott összehasonlító ismeretekkel rendelkezik Észak-Amerika és más angolszász többségi és kisebbségi kultúrák, valamint az európai és speciálisan a magyar-amerikai kapcsolatrendszer történelmi és kulturális vonatkozásairól.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik az amerikanisztika területére vonatkozó nyomtatott, elektronikus és vizuális forrásokról mind a primer szövegek, mind a szakmunkák és elméletek terén.
Az amerikanisztika legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően használja és képes megérteni az angol nyelvet.
Az angolon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az amerikanisztikához szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
b) képességei
Az amerikanisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában olyan interkulturális világlátásra tesz szert, amellyel képes az észak-amerikai kultúrák dinamikáinak, ütközéseinek, ellentétes történelmi perspektíváinak feltárására és megértésére és azok magyar relevanciájának értelmezésére.
Az amerikanisztikára vonatkozó ismereteit képes globális kontextusba helyezni, ezen belül is különös tekintettel az egyéb angolszász kultúrákra, illetve az európai és speciálisan a magyar-amerikai kapcsolatrendszerre
Képes az információk kritikus elemzésére, önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggésekre feltárására.
Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni az amerikanisztika problémáinak megfelelő módszereket.
Önállóan és kritikai szempontok szerint képes feltárni résztémája összefüggéseit, és az elsajátított ismereteket képes hazai társadalmi és kulturális kontextusokban alkalmazni.
Véleményét képes az amerikanisztikával kapcsolatos szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, illetve releváns szakmai fórumokon megvédeni.
Képes amerikanisztikai kutatásainak szakközönség előtti bemutatására.
Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
c) attitűdje
Az észak-amerikai, illetve angolszász kultúrkör vonatkozásában szerzett tudása birtokában szakmai tevékenysége során tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Az amerikanisztika speciális helyzeténél fogva a magyar és európai folyamatokat globális kontextusban tanulmányozza, ismereteit továbbfejleszti.
Az amerikanisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
Az amerikanisztikára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg.
Szem előtt tartja amerikanisztikai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Törekszik angol nyelvtudásának, valamint egy szakmája gyakorlása során előnyt jelentő másik idegen nyelv ismeretének elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseit kritikusan kezeli.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit, és ezekért etikai és szakmai felelősséget is vállal.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
az észak-amerikai irodalom, kultúra, történelem és kutatásmódszertani alapismeretek legalább 10-25 kredit;
amerikanisztikai szakmai ismeretek (az amerikanisztika mint tudományág, nemzetközi irányzatai és módszerei; az amerikanisztika társadalomtudományi komponensei; észak-amerikai irodalomtörténet és irodalomelmélet; észak-amerikai kultúrtörténet és kultúraelmélet; észak-amerikai politika- és társadalomtörténet; észak-amerikai politikai rendszerek; nyelvtudomány) 15-30 kredit;
választás szerinti szakmai modul (etnikai és multikulturális ismeretek, észak-amerikai irodalom és irodalomtudomány, észak-amerikai kultúra és média, észak-amerikai történelem és politika, kanadisztika, Észak-Amerika és Latin-Amerika történelmi és kulturális kapcsolatai, amerikai angol nyelv és nyelvészet, összehasonlító tanulmányok, specializációkhoz tartozó ismeretek) 45-60 kredit.
9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél angol nyelvből.
9.3 A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az anglisztika és az amerikanisztika ismeretköreiből, amelyekből az amerikai angol nyelv, valamint az amerikai irodalom és kultúra ismerete együttesen legalább 30 kredit értékű.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az 50 kreditből legalább 38 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Amerikanisztika MA záróvizsga tematikák
1. American literature and literary culture until 1900
2. American literature and literary culture after 1900
3. American history
4. Literary and cultural theory
5. American Politics
6. American, Canadian, and Australian English
7. Minority issues in the US
8. Minority issues in Canada
9. New literatures and cultures in English: Canada, Mexico, and Australia
10. American art and (popular) culture

”American Literary and Cultural Theory.” AN3009MA03 course packet.
Berry, J. W. and J. A. Laponce, eds. *Ethnicity and Culture in Canada: The Research Landscape*. Toronto: University of Toronto Press, 1994.
Goatly, Andrew. *Washing the Brain: Metaphor and Hidden Ideology*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins, 2007.
Jones, Maldwyn A. *The Limits of Liberty. American History, 1607-1992*, 2nd ed. Oxford and New York: Oxford University Press, 1995.
Kalbach, A. Madeline and Warren E. Kalbach. *Perspectives on Ethnicity in Canada*. Toronto: Harcourt Canada, 2000.
Kivisto, Peter and Georganne Rundbald, eds. *Multiculturalism in the United States.*Thousand Oaks, CA: Pine Forge Press, 2000.
LaFeber, Walter. *The American Age: U.S. Foreign Policy at Home and Abroad, 1750 to the Present*, 2nd ed. New York and London: W. W. Norton & Co., 1994.

Leitch, Vincent B., ed. *The Norton Anthology of Theory and Criticism*. New York: W. W. Norton & Co., 2001.
Nile, Richard, ed. *The Australian Legend and Its Discontents: Australian Studies Reader*. St.Lucia, Qld: University of Queensland Press, 1998.
Országh, László and Zsolt Virágos. *Az amerikai irodalom története*. Budapest: Eötvös József Könyvkiadó, 1997.
Virágos, Zsolt. *Portraits and Landmarks: The American Literary Culture in the 19th Century*. 6th rev. ed. Debrecen: Institute of English and American Studies, 2010.

AZ AMERIKANISZTIKA MESTERSZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó ismeretek (17 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN3023-MA-K3	American Literary Culture 1	2	koll.	3	--	1.
BTAN3024-MA-K3	American History and Political Culture	2	koll.	3	--	1.
BTAN3029-MA	American Culture through Language	2	gyj.	4	--	1.
BTAN3030-MA	Literary and Cultural Theory	2	gyj.	4	--	1.
BTAN3025-MA-K3	American Literary Culture 2	2	koll.	3	--	2.

Szakmai törzsanyag (18 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN3026MA-K5	Introduction to the Profession of American Studies	4	gyj.	5	--	1.
BTAN3027MA	American Popular Culture	2	gyj.	5	--	1.
BTAN3028MA	North American History and Political Culture in the 20th century	2	Koll	5	--	2.
BTAN3031MA	Mentoring, Volunteering, Organizing Skills	2	gyj	3	--	(2-4) 4.

Differenciált szakmai anyag (55 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN3008MA	Topics in North American Cultural History	2	gyj.	5	--	(2-4) 2.
BTAN3009MA	Topics in North American Criticism/Literary Form	2	gyj.	5	--	(2-4) 2.
BTAN3010MA	Topics in North American History	2	gyj.	5	--	(2-4) 2.

BTAN3011MA	Topics in North American Art, Visual and Popular Culture	2	gyj.	5	--	(2-4) 3.
BTAN3012MA	Topics in North American Political Culture	2	gyj.	5	--	(2-4) 3.
BTAN3013MA	Topics in North American Literature before 1900	2	gyj.	5	--	(2-4) 3.
BTAN3014MA	Topics in North American Literature after 1900	2	gyj.	5	--	(2-4) 3.
BTAN3015MA	Regionalism in North American Culture and Literature	2	gyj.	5	--	(2-4) 4.
BTAN3016MA	Ethnic and Multicultural Contributions to North America	2	gyj.	5	--	(2-4) 4.
BTAN3017MA	Aspects of Gender in North American Culture and Literature	2	gyj.	5	--	(2-4) 4.
BTAN3018MA	New Literatures/Cultures in English	2	gyj.	5	--	(2-4) 4.

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Szabadon választható tárgyak ** (10 kredit)

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Számon-kérés típusa	*Kredit*
	1.	2.	3.	4.		
Szabadon választható tárgy 1	(30)	*30	(30)	(30)	gyj. v. koll.	*2*
Szabadon választható tárgy 2	(30)	*30	(30)	(30)	gyj. v. koll.	*2*
Szabadon választható tárgy 3	(30)	(30)	*30	(30)	gyj. v. koll.	*2*
Szabadon választható tárgy 4	(30)	(30)	*30	(30)	gyj. v. koll.	*2*
Szabadon választható tárgy 5	(30)	(30)	(30)	*30	gyj. v. koll.	*2*
Óraszám + kredit összesen		*60*	*60*	*30*	*150*	*10*

Diplomamunka *** (20 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN3019MA-K5	Diplomamunka-írás 1	2	gyj.	5	--	3.
BTAN3020MA-K5	Diplomamunka-írás 2	2	gyj.	5	--	4.
BTAN3021MA	Diplomamunka	-	diplo ma-	10	--	4.

			terv jegy			
	Diplomamunka-védés	-	zv.	0	--	-

*A differenciált szakmai tárgyak felvehetők a 2-4. félév bármelyikében, tetszőleges sorrendben. (Az első félévben azért nem, mert az Alapozó ismeretek és a Szakmai törzsanyag közül az első félévre meghirdetettek teljesítése alapfeltétele a differenciált tárgyak felvételének). Az áttekinthetőség kedvéért az óraterhelést a hálóban a tantárgyak sorrendjében és egyenletes eloszlásban szerepeltettük. A zárójelbe tett óraszám tehát arra utal, hogy a tantárgy felvehető ugyan abban a félévben is, ám a kreditszám kiszámításához csak a zárójelbe nem tett számokat kell figyelembe venni.
** Szabadon választható tárgy lehet a kar, az egyetem, vagy akár más egyetem kínálatából választott bármely tárgy, beleértve természetesen a saját differenciált szakmai anyagot képező kurzusainkat is (különös tekintettel a diplomamunkára való felkészülésre).
*** A diplomamunkához rendelt 20 kredit megoszlása: kétszer 5 kredit diplomamunka-írás a III. és IV. félévekben, illetve 10 kredit magára a diplomamunkára.

ANDRAGÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Márkus Edina**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**160 óra, 8 kredit, intézményi gyakorlat**
levelező tagozaton:	

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

A mesterképzési szak megnevezése: andragógia (Adult Education)

A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat szakképzettség: okleveles andragógus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Adult Educator

Képzési terület: bölcsészettudomány

A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és a közösségszervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó szak, illetve ezekkel megfeleltethető korábbi főiskolai szintű szakok (népművelés, közművelődési szakember), a bölcsészettudomány képzési területről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások; a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a politológia, az informatikus könyvtáros és a kulturális antropológia alapképzési szak, a pedagógusképzés képzési terület alapképzési szakjai.

A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területről bármely alapképzési szak.

A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

A képzési idő félévekben: 4 félév

A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

* A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111

A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja andragógusok képzése, akik megszerzett tudományos ismereteik és gyakorlati tapasztalataik birtokában képesek az andragógia mint tudomány és a felnőttképzés mint praxis értelmezésére, viszonyrendszerének feltárására és megértésére. Képes felnőttoktatási és - képzési intézmények és szervezetek vezetésére és irányítására, stratégiai tervezési és szervezési feladatainak

teljes körű ellátására, felnőttképzési kurrikulumok fejlesztésére, a képzési folyamat minőségbiztosítási feladatainak koordinálására, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására, felnőttképzés kutatások tervezésére és megvalósítására, előzetes tudásmérési eszközök használatára, hagyományos és elektronikus tananyagok és módszerek innovációjára. Ismerik az emberi erőforrás fejlesztésre irányuló európai tendenciákat, a felnőttképzés stratégiai- és feltételrendszerét, felnőttoktatás és -képzés jogszabályi környezetét, finanszírozási formáit, a képzési folyamat tervezési és irányítási folyamatait, a különböző felnőttképzési célcsoportok jellemzőit és igényeit, a leghátrányosabb helyzetű rétegek és csoportok társadalmi beilleszkedésének problémakörét. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására, andragógiai kutatások megvalósítására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az andragógus

tudása

Ismeri az egész életen át tartó tanulás szerepét a társadalom és az egyén életében.

Ismeri a felnőttképzés gazdasági, közgazdasági, politológiai, politikai és etikai vonatkozásait és jogi aspektusait.

Ismeri az andragógiai elméleteket (gazdasági, humán erőforrás-fejlesztési, tanuláselméleti, kommunikációs aspektusok).

Ismeri a felnőttképzés didaktikáját és módszertanát [tanítási, tanulási módszerek, infokommunikációs megoldások, teljesítményértékelés, előzetesen megszerzett tudás, munkatapasztalt elismerése].

Ismeri a felnőttek tanulásával kapcsolatos elméleteket és a felnőttképzés speciáliscélcsoportjait és a velük való foglalkozás különleges eljárásait.

Ismeri a felnőttképzés területén szerzett tapasztalatok rendszerezésének eljárásait.

Ismeri az andragógia kutatásmódszertanát, az andragógia területén folyó aktuális kutatásokat (statisztikai elemzéseket) és a legfontosabb tudományos munkákat.

Ismeri az EurópaiUnió felnőttképzéssel kapcsolatos dokumentumait és stratégiáját és a különböző nemzetközi felnőttképzési rendszereket.

Ismeri az andragógia filozófiai, antropológiai, társadalomelméleti és tudományterületi vonatkozásait.

Ismeri a felnőttképzési szervezet létrehozásával, működtetésével kapcsolatosgazdasági és irányítási feladatokat.

képességei

Képes rendszerszerűen és kreatívan foglalkozni az andragógia új és összetett problémáival.

Képes a felnőttképzésben társadalmi, politikai, gazdasági döntések előkészítésére, valamint következtetéseiket és javaslataikat szakmai és nem szakmai közönségnek bemutatni.

Képes tudományos munkák létrehozására, az andragógia mélyebb összefüggéseinek megértéséhez szükséges információ-források felkutatására, a társtudományok eredményeinek értelmezésére és felhasználására.

Képes új információk gyűjtésére magyar és idegen nyelvű szakanyagokból, a felmerülő új problémák, új jelenségek kritikus feldolgozására, véleményének a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelő megfogalmazására.

Képes eredeti ötletekkel és önálló tevékenységgel hozzájárulni a felnőttképzésselkapcsolatos speciális problémák megoldásához.

Képes a felnőttképzéssel foglalkozó intézmények irányítási, stratégiai tervezési és szervezési feladatainak teljes körű ellátásra, a felnőttképzési programok és a képző intézmények menedzselésére.

Képes a felnőttképzésben adekvát célok megfogalmazására, a célok elérését szolgáló andragógiai folyamatok megtervezésére és kivitelezésére.

Képes teljesítményértékelési és minőségbiztosítási rendszerek működtetésére, valamint önműveléssel és folyamatos önfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek átadására.

Képes felnőttképzési kurrikulumok célcsoportra szabott fejlesztésére, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására,

Képes előzetes tudásmérő eszközök fejlesztésére, alkalmazására és felnőtt csoportok vezetésére, mentorálására.

Képes felnőttképzési célú pályázatok kidolgozására, projektek menedzselésére.

attitűdje

Elfogadja a felnőttkori tanulás szükségességét és a különböző tanulási környezetek és formák egyenrangúságát.
Tudatos a tevékenységek és emberek irányításában, koordinálásában a felnőttképzési folyamatok során.
Innovatív beállítottságú a felnőttképzési szakmájában, kész a folyamatos fejlődésre a személyes és szakmai területen egyaránt.
Rendelkezik az előítéletei felismerésének és kezelésének szemléletével a felnőtt tanulók megítélése kapcsán.
Tudatosan és kritikusan képviseli a felnőttképzési szakma értékeit, a társadalmi sokszínűség és esélyegyenlőség fontosságát.
Munkáját hivatástudattal, a szakmai normáknak megfelelően végzi.
Munkájában empatikus, toleráns, rugalmas, önreflektív általában és kiemelten afelnőtt tanulók és felnőtt oktatók kapcsán.
autonómiája és felelőssége
Rendelkezik a felnőttképzésben a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés fontosságának érvényesítésével.
Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel a felnőttképzések tervezése, szervezése során.
Szakmai és erkölcsi felelősséget vállal saját munkájáért és az általa vezetett,mentorált csoport munkájáért.
Képes önálló, felelős döntéseket hozni a felnőttképzésben, valamint belátni ésviselni döntéseinek következményeit.
Munkavégzését a kreativitás és a kezdeményezőkészség jellemzi.
Tudatosan reflektál saját felnőttképzési tevékenységére, munkáját a minőség- éskapcsolatorientáltság, az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása jellemzi.
Képviseli a felnőttképzési szakmai identitását, saját szakmai eredményeit,véleményét.
A mesterképzés jellemzői

Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:
az andragógia fogalom-, intézmény- és tevékenységrendszere, jogi szabályozása, finanszírozása, európai oktatáspolitikai trendek 20-25 kredit;
felnőttképzés-menedzsment 15-25 kredit;
a felnőttképzés módszertana 20-25 kredit;
minőségmenedzsment 10-15 kredit;
szociálandragógia 10-15 kredit;
-andragógiai kutatások 10-15 kredit.
A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl a harmadik vagy negyedik félév során egy alkalommal felnőttképzési intézményben vagy szervezetben teljesítendő négy hetes legalább 160 óra, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlat.
A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: felnőttképzési és humánfejlesztő szervezetek, oktatási intézmények, valamint bármely települési önkormányzat, egyházi, nonprofit és civil szervezet, amennyiben felnőttképzési tevékenységet is folytat, és amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, és a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.
A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén amesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kreditaz alábbi területekről
bölcsészettudományi diszciplínákhoz tartozó alapismeretek: pedagógiai, pszichológiai, filozófiai, etikai ismeretek;
felnőttképzési ismeretek;
kommunikációtudományi ismeretkör, kommunikációfejlesztés;
informatika, könyvtárismeret;

társadalomtudományi alapismeretek: társadalomismeret, szociológia,antropológia, politológia; gazdasági és jogi ismeretek.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján ezekből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

AZ ANDRAGÓGIA MESTERSZAK ÓRA-ÉS VIZSGATERVE

A tantárgy kódja	Tantárgy	óraszám	teljesítés	kredit	előfeltétel	félév
Alapozó képzés 22 kredit						
BTAD492MA_K4	Az oktatási rendszer működésének jogi háttere	30	Koll.	4		1
BTAD102MA-K4	Felnőttképzési politikák és szabályozók hazánkban és az EU-ban	30	Koll.	4		1
BTAD600MA_K4	Szervezeti kommunikáció és érdekérvényesítés	30	Gyj.	4		1
BTAD104MA	Emberi erőforrás kínálat	30	Koll.	4		2
BTAD830MA_K3	Képzéstervezés – képzésszervezés	30	Gyj.	3		1
BTAD831MA_K3	Szakképzés, munkaerő-piaci képzés	30	Koll.	3		3
Szakmai törzsképzés (kötelező kreditek)						
A felnőttképzés menedzsmentje 15 kredit						
BTAD602MA_K3	Művelődés- és oktatásgazdaságtan	30	Koll.	3		1
BTAD832MA_K4	Intézménymenedzsment	30	Gyj.	4	Az oktatási rendszer működésének jogi háttere	3
BTAD603MA_K4	Projektmenedzsment és pályázatírás	45	Gyj.	4		2
BTAD604MA_K4	Marketingmenedzsment	30	Gyj.	4		4
A felnőttképzés módszertana 22 kredit						
BTAD310MA-K4	Tréningezés és csoportvezetés a felnőttképzésben	45	Gyj.	4		2
BTAD605MA_K3	Képzés- és vizsgaszervezés	30	Gyj	3		4
BTAD835MA_K4	Karriermenedzsment és pályaorientáció	30	Gyj.	4		1
BTAD209MA-K4	Tanítás- és tanuláselméletek	30	Koll.	4		1
BTAD836MA_K4	Felnőttképzés módszertana	30	Gyj.	4	Az oktatás gazdaságtana	3
BTAD211MA-K3	E-learning	30	Gyj.	3		2
Minőségmenedzsment 10 kredit						
BTAD212MA_K4	Mérés és értékelés a felnőttképzésben	30	Gyj.	4	Rendszer- és minőségfejlesztés	4
BTADINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	30	gyj.	2		2
BTAD837MA_K4	Rendszer- és minőségfejlesztés	30	Gyj.	4		3

Szociálandragógia 9 kredit						
BTAD606MA_K3	Demográfia és munkaerő-piaci politikák	30	Koll.	3		2
BTAD444MA_K3	Gerontagógia	30	Gyj.	3	Az oktatás gazdaságtana	3
BTAD607MA_K3	Szociálandragógiai terepek	30	Gyj.	3	Az oktatás gazdaságtana	3

A tantárgy kódja	**Tantárgy**	**óraszám**	**teljesítés**	**kredit**	**előfeltétel**	**félév**
Andragógiai kutatások 14 kredit						
BTAD608MA_K3	Statisztikai elemzések	30	Gyj.	3	Az oktatási rendszer működésének jogi háttere	4
BTAD609MA_K3	IKT a kutatásban	30	Gyj.	3	Intézménymenedzsment	3
BTAD610MA_K4	Szakterületi kutatások	30	Koll.	4		1
BTAD611MA_K4	Forráselemzés	30	Gyj.	4		2
Szakmai gyakorlat						
BTAD818MA_24_K4	Összefüggő szakmai gyakorlat	100	Gyj	4		3
BTAD819MA	Civil menedzsment gyakorlata (intézményi gyakorlat)	30	Gyj	2		2
BTAD820MA	Szakmai kompetenciafejlesztés (intézményi gyakorlat)	30	Gyj	2		1
Szakmai törzsképzés (szabadon választható kreditek) min. 10 kredit						
BTAD601MA	Neveléstudományi kutatások I.	30	Gyj	2		1
BTAD602MA	Neveléstudományi kutatások II.	30	Gyj	2		2
*		30		2		1
*		30		2		2
*		30		2		2

+Szakdolgozat BTAD215MA-K10 10 kredit

* A Debreceni Egyetemen hirdetett mesterszakos kurzusok bármelyike teljesíthető, ha az adott kurzust a hallgató felveheti, és az nem képezi a kötelező kreditjei részét.

	Testnevelés**	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

** A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Kreditek összesítése

Alapozó képzés	22 kredit
Törzsképzés	70 kredit
Szakmai gyakorlat	8 kredit
Szabadon választható	10 kredit
Szakdolgozat	10 kredit

Összesen	120 kredit

ANGLISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mester**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Bényei Tamás**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**840**
levelező tagozaton:	**--**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**--**
Specializáció felelősök:	**Dr. Kalmár György (angol irodalom)** **Prof. Dr. Séllei Nóra (angol kultúra és társadalom)** **Dr. Rákosi György (angol elméleti nyelvészet)** **Dr. Kardos Éva (angol alkalmazott nyelvészet)**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. A mesterképzési szak megnevezése: anglisztika (English Studies)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles anglisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in English Studies
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: anglisztika alapképzési szak.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231
8. A mesterképzési szak képzési célja, és a szakmai kompetenciák:
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett elméleti, módszertani, gyakorlati ismereteik birtokában magas szinten ismerik és alkalmazzák az angol nyelvet. Ismerik az angol nyelvű országok, közöttük Nagy-Britannia, Írország és Kanada irodalmát, kultúráját, társadalmi-politikai berendezkedését, történelmét, továbbá a modern elméleti és alkalmazott nyelvészet alapelveit, főbb mai irányzatait, kutatási területeit és azoknak elsősorban az angol nyelvre vonatkoztatott eredményeit. Képesek arra, hogy az üzleti életben, a médiában, az oktatásban, a könyvkiadásban, a diplomáciában, a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményekben, az idegenforgalomban, pályázati irodákban, a helyi regionális és országos önkormányzati hivatalokban és általában a kulturális közéletben alkalmazzák megszerzett ismereteiket. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az anglisztika szakos bölcsész
a) tudása
Részleteiben átlátja az anglisztika elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Az anglisztika vonatkozásában átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit. Az anglisztika sajátos volta miatt speciális ismeretekkel rendelkezik diszciplínája belső multikulturális jelenségeiről, és ennek viszonyáról más multikulturális jelenségekhez, ide értve az Európán kívüli angol nyelvű kultúrákat is, elsősorban az Amerikai Egyesült Államokat, Kanadát és Ausztráliát.
Érti és átlátja irodalmi, filozófiai, politikai, történeti-történelmi, elméleti és alkalmazott nyelvészeti szövegek és kulturális jelenségek (film, média, stb.) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait. Érzékeny a stílusvariánsokra, jártassága van az angol nyelv történetében, globális, regionális és társadalmi változataiban.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik az anglisztika, valamint az idegennyelv-elsajátítás területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az anglisztika igen kiterjedt határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
Alaposan és átfogóan ismeri az anglisztikára jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait.
Az anglisztika legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Az angolon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az anglisztikához szükséges szinten.
b) képességei
Az anglisztikában képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikus értelmezésére. Elemzi és kritikusan képes értelmezni a magyar, az európai és az anglisztika szempontjából releváns más identitásképződési konstrukciókat.
Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú, szintetizáló elemzésére.
Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
Képes információk kritikusan elemzésére és önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására.
Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni az anglisztika problémáinak (kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak) megfelelő módszereket.
Képes empirikus kutatás megtervezésére, kivitelezésére és az adatok tudományos elemzésére. Résztémája összefüggéseit képes önállóan és kritikai szempontok szerint feltárni.
Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az angol nyelvet.
Szakmája művelése során az angolon kívül még egy idegen nyelvet képes szakmai szempontból hatékonyan használni.
c) attitűdje
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Az anglisztika speciális helyzeténél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.
Fel- és elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.
Az anglisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult. Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
Az anglisztikára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg. Szem előtt tartja anglisztikai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Törekszik angol nyelvtudásának, valamint egy másik idegen nyelv szakmai ismeretének elmélyítésére.
Eredeti meglátásokra törekszik.
d) autonómiája és felelőssége

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára. Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását. Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport szellemi termékeiért. Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.
9.A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül:
az angol nyelv társadalmi és kulturális kontextusban; a modern brit társadalom és annak történelmi gyökerei; nyelv-, irodalom- és kultúratudományi alapfogalmak és elméleti hátterük; kutatásmódszertan; az angol értekező stílus és formátum 10-20 kredit;
angol alkalmazott nyelvészet, angol elméleti nyelvészet, angol irodalom, angol kultúra és társadalom, angol nyelvű irodalmak és kultúrák (ír, skót, kanadai, ausztrál, stb.) specializációkhoz tartozó ismeretek; a választott specializációhoz kapcsolódó angol nyelvészeti, irodalomtudományi és kultúraelméleti irányzatok; az angol nyelv, irodalom és kultúra specializációtól függő történeti aspektusai 70-80 kredit.
9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél angol nyelvből.
9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján anglisztikai ismeretkörökből.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 38 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

ZÁRÓVIZSGA-TÉMAKÖRÖK
ANGLISZTIKA DISZCIPLINÁRIS MA
ANGOL IRODALOM ÉS KULTÚRA KÉPZÉSI ÁG

A hallgató az Angol Irodalom és Kultúra képzési ág mesterképzési programjának differenciált képzéséhez tartozó kötelezően választható tantárgyak (tematikus blokkok) közül kiválaszt kettőt. Az államvizsga írásbeli része az e tematikus blokkokon (tantárgyakon) belül kiválasztott egy-egy kurzus anyagát tartalmazza. Az írásbeli tehát a két kiválasztott kurzus anyagára vonatkozó egy-egy összefoglaló esszékérdés, amelyek elsősorban azt tesztelik, hogy a hallgatónak milyen mértékben sikerült elsajátítania az általánosabb összefüggéseket. A két kötelezően választható kurzus kiválasztásának egyetlen feltétele, hogy nem tartozhatnak ugyanahhoz a tantárgyhoz.

A témakörök és a hozzájuk tartozó kötelező olvasmányok

Gender studies
Butler, Judith. Gender Trouble. Feminism and the Subversion of Identity. London: Routledge, 1990.
Mills, Sarah, ed. Language and Gender – Interdisciplinary Perspectives. Harlow: Longman, 1985.

Post-1945 British Fiction and Film
Ashby, Justin – Andrew Higson (ed.). British Cinema, Past and Present. London: Routledge, 2000.
Sinfield, Alan. Literature, Politics and Culture in Postwar Britain. Berkeley: University of California Press, 1989.

Post-1945 British Poetry, Drama and Theatre
Acheson, James and Romana Huk, ed. Contemporary British Poetry: Essays in Theory and Criticism. New York: State U of New York P, 1996.
Shellard, Dominic. British Theatre Since the War. New Haven and London: Yale UP, 2000.

Postcolonial Literatures and Cultures
Said, Edward W. Culture and Imperialism. New York: Vintage, 1994.
Young, Robert. Postcolonialism: An Historical Introduction. Oxford: Blackwell, 2001.

Advanced Topics in Literary and Cultural Theory
Culler, Jonathan. On Deconstruction. Theory and Criticism after Structuralism. London: Routledge, 1989.
During, Simon, ed. The cultural studies reader. New York: Routledge, 1999.

Advanced Topics in British and Irish Literature and Culture
Connolly, Claire, ed. Theorizing Ireland. New York: Palgrave, 2003.
Waugh, Patricia (ed.). Postmodernism: A Reader. London: Arnold, 1996.

Advanced Topics in Postcolonial Literatures and Cultures
Lane, Richard. The Postcolonial Novel. Cambridge: Polity Press, 2006.
Aschcroft, Bill, Gareth Grifiith és Helen Tiffin: The Empire Writes Back. London: Routledge, 1994.

Advanced Topics in Popular Literature and Culture
Huyssen, Andreas. After the Great Divide: Modernism, Mass Culture, Postmodernism. Bloomington: Indiana UP, 1986.
Storey, John. Cultural Theory, Popular Culture : An Introduction. New York : Longman, 2000.

Major Figures in British and Irish Literature and Culture
Drabble, Margaret, ed. The Oxford Companion to EnglishLliterature. 6th ed. Oxford; New York: Oxford UP, 2006.
Connor, Steven. The English Novel in History, 1950-1955. London: Routledge, 1996.

Alternative Approaches to British and Irish Literature and Culture
Butler, Judith. The Psychic Life of Power. Theories in Subjection. Stanford, Cal.: Stanford UP, 1997.
Mulhern, Francis. Culture/Metaculture. The New Critical Idiom. London: Routledge, 2000.

Visuality and Literature
Mirzoeff, Nicholas, ed. The visual culture reader. London : Routledge, 2002.
Stam, Robert, and Toby Miller. Film and Theory. Oxford, Malden: Blackwell, 2000.

ANGLISZTIKA MA
NYELVÉSZET / ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KÉPZÉSI ÁG

A záróvizsga írásbeli részére a hallgató összesen 8 témakörből készül fel. A vizsga során a hallgató 2 összefoglaló esszékérdést kap, amelyek elsősorban azt tesztelik, hogy a hallgatónak milyen mértékben sikerült elsajátítania a diszciplínára jellemző általános összefüggéseket, és hogyan tudja a tanult anyagot a gyakorlat során alkalmazni.

A témakörök és a hozzájuk tartozó kötelező olvasmányok:

Language Acquisition
Saville-Troike, Muriel. 2012. *Introducing Second Language Acquisition*. Second Edition. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 1-70.

Sociolinguistics

Wardhaugh, Ronald & Janet M. Fuller. 2015. *An Introduction to Sociolinguistics.* Seventh Edition. Chichester, UK: Wiley Blackwell. pp. 1-61.

Computational Linguistics
Mani, Inderjeet. 2006. Computational Linguistics. In: Fasold, Ralph W. & Jeff Connor-Linton (eds.) *An Introduction to Language and Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 465-492.

Perspectives on the Lexicon
Bauer, Laurie & Rodney Huddleston. 2002. Lexical word-formation. In: Huddleston, Rodney & Geoffrey K. Pullum. (eds.) *The Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 1623-1674.

Jackson, Howard & Etienne Zé Amvela. 2007. *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology*. Second Edition. London and New York: Continuum. pp. 65-79; pp. 105-135.

Atkins, B. T. & Michael Rundell. 2008. *The Oxford Guide to Practical Lexicography*.
Oxford: Oxford University Press. pp. 385-439.

Syntax
Koeneman, Olaf & Hedde Zeijlstra. 2017. *Introducing Syntax*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 1-109.

Morphology
Lieber, Rochelle. 2009. *Introducing Morphology*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 87-140.

Semantics
Wechsler, Stephen. 2015. *Word Meaning and Syntax*. Oxford: Oxford University Press. pp. 56-134.
Dobrovol'skij, Dmitrij & Elisabeth Piirainen. 2005. *Figurative Language: Cross-Cultural and Cross-Linguistic Perspectives*. Amsterdam: Elsevier. pp. 79-105.

Pragmatics
Horn, L. R. & G. Ward (eds.) 2004. *The Handbook of Pragmatics*. Oxford: Blackwell. pp. 3-29; pp. 53-74.

AZ ANGLISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó ismeretek (18 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév*
BTAN1001-MA-K4	The English Language	2	koll.	4	--	3.
BTAN1002-MA-K4	Modern British Society and Language	2	koll.	4	--	2.
BTAN1003-MA-K5	Terms and Concepts in Literary and Lingustic Studies	4	koll.	5	--	1.
BTAN1004-MA	Advanced Academic Writing	2	gyj.	5	--	1.

Szakmai törzsanyag (12 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév*

BTAN1005MA-K4	Trends in Linguistic, Literary and Cultural Studies	2	koll.	4	--	2.
BTAN1006MA-K4	Historical Aspects of English Linguistics, Culture and Literature	2	koll.	4	--	1.
BTAN1007MA-K4	Advanced Research Methods	4	gyj.	4	--	4.

(a. a) Differenciált szakmai anyag: nyelvészeti ág, angol alkalmazott nyelvészet specializációval**

(60 kreditet kell teljesíteni)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN5000MA	Syntax	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4011MA	Language Acquisition	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4007MA-K5	The social and discourse aspects of language	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4004MA	Information and Communication Technologies in Language Learning	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4003MA	Research Issues in Language Testing and Assessment	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5012MA	Empirical Linguistics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5013MA	Morphology	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5006MA	Computational Linguistics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5005MA	Pragmatics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5014MA	Perspectives on the Lexicon	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4013MA	Current Issues in Language Studies	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5004MA	Semantics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5018MA	The mental lexicon and L2 vocabulary acquisition	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5017MA	Language Test Construction and Evaluation	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5011MA	Advanced Topics in Syntax	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5015MA	Advanced Topics in Semantics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5016MA	Argument Structure	2	gyj.	5	--	1-4.

BTAN5019MA	Issues in biolinguistics, psycholinguistics and neurolinguistics	2	gyj	5	--	1-4.
BTAN5020MA	Advances in linguistic research	2	gyj	5	--	1-4.

(a. b) Differenciált szakmai anyag: nyelvészeti ág, angol elméleti nyelvészet specializációval**

(60 kreditet kell teljesíteni)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN5000MA	Syntax	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5012MA	Empirical Linguistics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5014MA	Perspectives on the Lexicon	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4011MA	Language Acquisition	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5004MA	Semantics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5005MA	Pragmatics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5006MA	Computational Linguistics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5013MA	Morphology	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4007MA-K5	The social and discourse aspects of language	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5011MA	Advanced Topics in Syntax	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5015MA	Advanced Topics in Semantics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5016MA	Argument Structure	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN4013MA	Current Issues in Language Studies	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5019MA	Issues in biolinguistics, psycholinguistics and neurolinguistics	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN5020MA	Advances in linguistic research	2	gyj.	5	--	1-4.

3.(b.) Differenciált szakmai anyag: irodalom- és kultúratudományi ág **,***

(60 kreditet kell teljesíteni)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN2110MA	Gender Studies	2	koll.	5	--	1-4.
BTAN2100MA	Post-1945 British Fiction and Film	2	gyj.	5	--	1-4.

BTAN2112MA	Post-1945 British Poetry, Drama and Theatre	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2102MA	Postcolonial Literatures and Cultures	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2111MA	Advanced Topics in Literary and Cultural Theory	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2108MA	Advanced Topics in British and Irish Literature and Culture	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2105MA	Advanced Topics in Postcolonial Literatures and Cultures	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2106MA	Advanced Topics in Popular Literature and Culture	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2113MA	Major Figures in British and Irish Literature and Culture	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2108MA	Alternative Approaches to British and Irish Literature and Culture	2	gyj.	5	--	1-4.
BTAN2109MA	Visuality and Literature	2	gyj.	5	--	1-4.

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Szabadon választható tárgyak ****

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Számonkérés típusa	Kredit
	1.	2.	3.	4.		
Szabadon választható tárgy 1	30	(30)	(30)	(30)	gyj. v. koll.	2
Szabadon választható tárgy 2	(30)	30	(30)	(30)	gyj. v. koll.	2
Szabadon választható tárgy 3	(30)	(30)	30	(30)	gyj. v. koll.	2
Szabadon választható tárgy 4	(30)	(30)	30	(30)	gyj. v. koll.	2
Szabadon választható tárgy 5	(30)	(30)	(30)	30	gyj. v. koll.	2
Óraszám + kredit összesen	30	30	60	30	150	10

(a) Diplomamunka ***** (nyelvészeti ág, angol alkalmazott nyelvészet specializációval)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN1407MA-K5	Diplomamunka-írás 1	2	gyj.	5	--	3.

BTAN1408MA-K5	Diplomamunka-írás 2	2	gyj.	5	--	4.
BTAN1409MA	Diplomamunka	-	diploma-terv jegy	10	--	4.
	Diplomamunka-védés	-	zv.	0	--	

(b.) Diplomamunka ***** (nyelvészeti ág, angol elméleti nyelvészet specializációval)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN1507MA-K5	Diplomamunka-írás 1	2	gyj.	5	--	3.
BTAN1508MA-K5	Diplomamunka-írás 2	2	gyj.	5	--	4.
BTAN1509MA	Diplomamunka	-	diplomaterv jegy	10	--	4.
	Diplomamunka-védés	-	zv.	0	--	

(c.) Diplomamunka ***** (irodalom- és kultúratudományi ág)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAN1207MA-K5	Diplomamunka-írás 1	2	gyj.	5	--	3.
BTAN1208MA-K5	Diplomamunka-írás 2	2	gyj.	5	--	4.
BTAN1209MA	Diplomamunka	-	diplomaterv jegy	10	--	4.
	Diplomamunka-védés	-	zv.	0	--	

* A kurzusok a választott képzési ágtól és a hallgatói létszámtól függően az itt feltüntetettől eltérő félévben kerülhetnek meghirdetésre. Kérjük, hogy figyeljék az órarendet, a meghirdetés félévében teljesítsék a tárgyakat, kérdés esetén pedig konzultáljanak az intézet oktatásszervezőjével.
** A választott specializáció az adott specializáció kínálatából felvett 12 kurzussal teljesítendő. A 12 kurzusból az 1. félévben 2 kurzus, a 2. félévben 4 kurzus, a 3. félévben 3 kurzus és a 4. félévben 3 kurzus teljesítése ajánlott.
*** Az irodalom- és kultúratudományi ágon belül az alábbi két specializáció választható: 1) angol irodalom, 2) angol kultúra és társadalom. Mindkét specializáció csak elegendő számú jelentkező esetén indul; jelenleg az irodalmi (pontosabban irodalmi és kulturális) specializáció működik, de a kurzuskínálatban vannak kulturális-történelmi jellegű kurzusok is. A két specializációnak nincs két külön tanterve és struktúrája, mert a specializációkon belül meghirdetett kurzusok ugyanabban a tantárgyi szerkezetben vannak meghirdetve: az egyes kötelezően választható tantárgyi kategóriákon belül az indított specializációk alapján szerepelnek irodalmi, kulturális és történelmi jellegű kurzusok. Mivel a differenciált szakmai képzés táblázata (az akkreditációs kötöttségek miatt) nem kurzusokat, hanem tantárgyakat (kurzusblokkokat) tartalmaz, a ténylegesen megtartott kurzusoknak esetlegesen más nevük lesz.
**** Szabadon választható tárgy más program kínálatából is teljesíthető, beleértve az „Angol nyelv és kultúra tanára” képzés kurzuskínálatát és természetesen az Anglisztika MA saját differenciált szakmai anyagot képező kurzusait is (különös tekintettel a diplomamunkára való felkészülésre).
***** A diplomamunka egy a hallgató által végzett nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi témakörben tudományos igénnyel és módszerrel megírt, legalább 12.000 szó

terjedelmű, angol nyelvű dolgozat. A diplomamunkához rendelt 20 kredit megoszlása: kétszer 5 kredit diplomamunka-írás a 3. és 4. félévben, illetve 10 kredit magára a diplomamunkára.

ESZTÉTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Valastyán Tamás**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: esztétika (Aesthetics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles esztétika szakos bölcsész

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Aesthetician

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.2. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredita szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszereszerinti tanulmányi területi besorolása: 226/0223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett művészetelméleti, esztétikai, kultúra- és médiatudományi ismereteik birtokában alkalmasak a hazai és nemzetközi kulturális és művészeti világ áttekintésének, leírásának és értelmezésének a feladatára, egyéni és közösségi szinten egyaránt. Képesek arra, hogy párbeszédbe bocsátkozzanak és együttműködjenek a saját szakmai közösségükön kívüli szakmai közösségekkel vagy a kultúra területén dolgozó egyébcsoportokkal. A rendszerezett ismereteiket probléma- és kontextusérzékenyen tudják mozgósítani különböző helyzetekben a humán kultúra területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciákAz esztétika szakos bölcsész

a) tudása

Ismeri a művészet és a művészetértelmezés történetének és elméletének legfontosabb szempontjait.

Ismeretekkel rendelkezik a modern és kortárs esztétikai gondolkodás irányairól ésfejlődéséről.

Otthonosan eligazodik a különböző művészeti ágak gyakorlati problémáiban, a tudomány-, kultúra- és művészetközi kérdésekben.

Szakterületének sajátosságát meg tudja fogalmazni a kultúra egészének vagy a kultúra valamelyik diszciplináris vagy intézményes részterületének a vonatkozásában.
b) képességei
Képes arra, hogy átfogó tudását és módszertani felvértezettségét az általa választott területen, az éppen adott probléma fogalmi-reflexív megragadásának és értelmezésének szolgálatába állítsa, és mindezt meg tudja mutatni a legkülönbözőbbkulturális dialógushelyzetben.
A különböző művészeti ágakba tartozó művészeti jelenségek minél pontosabb megragadása érdekében képes a legkonkrétabb kérdéseit is a kultúra legtágabb vonatkozásán belül megfogalmazni.
Képes az általánosabb problémák és a konkrétabb, kontextusfüggő meglátások összekapcsolására.
Képes ítélni a művészeti világ tágabb, a társadalmi valósággal érintkező összefüggéseiről.
c) attitűdje
Érzékeny attitűddel rendelkezik a kulturális és művészeti világ jelenségei iránt, meglátja azok legfontosabb tendenciáit és problémáit, és képes mozgósítani a megszerzett ismereteit és készségeit azok leírására és értelmezésére.
Életben tartja nyitottságát, párbeszédigényét és kíváncsiságát a szakterületével határos kulturális-művészeti területek képviselői irányában.
Napi igénye, hogy állandóan újrafogalmazza szakmai önképét a kultúra és a művészetekre vonatkozó reflexió változásának fényében.
Fenntartja igényét, hogy párbeszédképes maradjon a kultúra- és művészetközvetítés, valamint a művészetértés különböző intézményes vagy alkalmihelyzeteiben.
d) autonómiája és felelőssége
Önálló szakterületi ismeretanyaggal és módszertani fogásokkal tudja a művészet világa egészének, valamint a szakmájával érintkező egyéb szakmák képviselőinek bemutatni és hasznosítani megszerzett tudását és képességeit.
Fenntartja az igényt arra, hogy egyszerre érzékelje és megítélje a kulturális környezet változásfolyamatait, valamint, hogy meglássa és megértse azokat a kihívásokat, amelyek a társadalom egésze felől érkeznek az általa gyakorolt szakterület irányába.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
esztétikatörténet, művészetfilozófia 5-15 kredit
művészetelméletek 5-15 kredit;
ágazati esztétikák 20-30 kredit;
szakszöveg- és műértelmezés 15-25 kredit;
művészeti kritika 5-15 kredit;
szakszöveg írás, kritikaírás, kreatív írás 10-20 kredit;vizuális kultúra 10-20 kredit.
A képzésben olyan általános elméleti és módszertani ismeretek szerezhetők, amelyek arra szolgálnak, hogy párbeszédbe állítsák a hagyományos elméleti és történeti bölcsészismereteket a kulturális és művészeti világ számára és a közösség számára fontos kérdésekkel.
9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, szakterület műveléséhez alkalmas, a kultúra- és művészetértés, a kreatív írás, a művészetértelmezés és a művészeti kritika különböző változatainak elsajátításához, megértéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez a képzés részeként a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók.
9.2. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 20 kredit a bölcsészettudományi alapképzési szakok ismeretköreiből, továbbá középfokú (B2), komplex típusú vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga valamely élő nyelvből.

AZ ESZTÉTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó ismeretek:	42 kredit
Szakmai törzsanyag:	

Differenciált szakmai ismeretek: 48 kredit
Szabadon választható ismeretek 10 kredit

Egyéb:
Diploma dolgozat: 20 kredit

Elméleti alapozás (kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE01MA	Az esztétika főbb problémái 1.	2	koll.	4	--	1.
MTAE02MA	Szakszövegolvasás	2	gyj.	4	--	1
BTAE03MA	Szakszövegírás	2	gyj.	4	--	1
BTAE04MA	A műértelmezéselmélete és gyakorlata 1.	2	koll.	4	--	1
BTAE05MA	A művészet filozófiája 1.	2	koll.	4	--	1
BTAE06MA	Idegen nyelvű szakszövegolvasás	2	gyj.	4	--	1
BTAE07MA	Az esztétika főbb problémái 2.	2	koll.	4	--	2.
BTAE08MA	A műértelmezés elmélete és gyakorlata 2.	2	koll.	4	--	2.
BTAE09MA	A művészet filozófiája 2.	2	koll.	4	--	2.
BTAE010MA	Szabadon választható szeminárium	2	gyj.	4	--	2.
BTAEINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj	2	--	2-4

Szakmai törzsanyag
Differenciált szakmai ismeretek
Az alábbi differenciált szakmai tárgyak közül <u>három modult</u> kell <u>kötelezően választani</u>. Egy modul 3 tutoriális órából és egy a tématervhez kapcsolódó kutatási szemináriumból és itt benyújtandó dolgozatból áll.
A felvilágosodás esztétikája modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE10MA	A felvilágosodás esztétikája 1.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE11MA	A felvilágosodás esztétikája 2.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE12MA	A felvilágosodás esztétikája 3.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE13MA	Kutatási és dolgozatírói szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

A modernitás művészetfilozófiája és esztétikája modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE20MA	A modernitás művészetfilozófiája és esztétikája 1.	2	gyj	4	--	2-4.

BTAE21MA	A modernitás művészetfilozófiája és esztétikája 1.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE22MA	A modernitás művészetfilozófiája és esztétikája 1.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE23MA	Kutatási és dolgozatírói szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

A német idealizmus és romantika esztétikája modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE30MA	A német idealizmus és romantika esztétikája 1.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE31MA	A német idealizmus és romantika esztétikája 2.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE32MA	A német idealizmus és romantika esztétikája 3.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE33MA	Kutatási és dolgozatírói szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

Posztmodern esztétikák modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE40MA	Posztmodern esztétikák 1.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE41MA	Posztmodern esztétikák 2.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE42MA	Posztmodern esztétikák 3.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE43MA	Kutatási és dolgozatírói szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

Antik, középkori és reneszánsz elméletek modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE50MA	Antik, középkori és reneszánsz elméletek 1	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE51MA	Antik, középkori és reneszánsz elméletek 2	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE52MA	Antik, középkori és reneszánsz elméletek 3	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE53MA	Kutatási és dolgozatírói szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

Ágazati esztétikák modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE60MA	Ágazati esztétikák 1.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE61MA	Ágazati esztétikák 2.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE62MA	Ágazati esztétikák 3.	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE63MA	Kutatási és dolgozatírói szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Szabadon választható ismeretek

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAE70MA	Szabadon választható szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE71MA	Szabadon választható szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.
BTAE72MA	Szabadon választható szeminárium	2	gyj	4	--	2-4.

Esztétika MA záróvizsga
A hallgató az abszolutórium megszerzése után a tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsgára bocsátás előfeltétele és része egy esztétika szakos szakdolgozat, amely megfelel a MAB előírásainak (MAB 2007/9/VI. sz. határozat). A záróvizsga része a szakdolgozat szóbeli védése, ezen kívül a hallgató tételt húz, amely két részkérdésből áll: a szakmai törzsanyag kötelező kurzusainak anyagából, és a választott szakmai modulok tematikus esztétikai ismereteiből.
A záróvizsga eredményét három részjegy (szakdolgozat, a szakdolgozat szóbeli védése és a szóbeli vizsga) alapján számítjuk ki. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét.

A vizsga témakörei:
A műértelmezés elmélete és gyakorlata
A művészet filozófiája
Antik szépség elmélete
Középkori esztétikai elméletek
Reneszánsz esztétikai elméletek
A felvilágosodás esztétikája
A német idealizmus és romantika esztétikája
A modernitás művészetfilozófiája és esztétikája
Posztmodern esztétikák
Ágazati esztétikák: a zene, a film és a képzőművészet esztétikája

FILOZÓFIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Bugár István**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: filozófia (Philosophy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles filozófia szakos bölcsész

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philosopher

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.2. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredita szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226/0223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a filozófia művelésére, valamint a filozófia és a kultúra, illetve a filozófia és a tudományok közötti kölcsönhatás elemzésére és e területek közötti párbeszéd folytatására. Megszerzett ismereteik birtokában képesek az elemző, összefoglaló és további elmélyülést igénylő gondolkodásra, a szövegek elemzésére, a szövegeknek a filozófiai tradíció egészén belüli elhelyezésére és értelmezésére. Ismerik a klasszikusés jelenkori kultúra alapjait. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A filozófia szakos bölcsész

a) tudása

Átfogó és részletekbe menő ismeretekkel rendelkezik a filozófiatörténet, a logika,az ismeretelmélet, a nyelvfilozófia, a metafizika, a politikai filozófia, az etika, az esztétika, az elmefilozófia, a történelemfilozófia, a tudományfilozófia és a vallásfilozófia ismeretköréről.

Áttekintéssel rendelkezik a filozófia belső összefüggésrendszeréről, továbbá a filozófia és a rokon tudományok kapcsolatrendszeréről.

Áttekintéssel rendelkezik a filozófia és a kultúra, vallás, művészetek, médiavilágvalamint a filozófia és a tudományok közötti kölcsönhatás alapvető sajátosságairól.
Elmélyültebb, az illető problémaköröket részleteiben is feltáró ismereteket szerzett a filozófia több részterületéről.
Elsajátította és aktívan alkalmazni tudja az összetett tudományos problémákkal foglalkozó dolgozatok elkészítéséhez szükséges módszertani ismereteket.

b) képességei

Képes analitikus, összefoglaló és további elmélyülést megalapozó gondolkodásra, a szövegek elemzésének, a szövegeknek a filozófiai tradíció egészén belüli elhelyezésére és értelmezésére.
Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.
Képes a filozófia egészével, illetve annak egy-egy részdiszciplínájával, továbbá ezek alkalmazásával kapcsolatos problémák felismerésére és kreatív kezelésére.
Szakmai és interdiszciplináris ismereteik alapján önálló kutatások kialakítására éslefolytatására képes.
A kor igényeinek megfelelően hatékonyan tud kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint írásban és szóban is képes magas szinten bemutatni.
Képes eredményeit különböző tudományos fórumokon megjeleníteni.
Képes aktuális kérdések eszmetörténeti és filozófiai elemzésének áttekintésére és újragondolására a globális változások legfontosabb - multikulturális, természeti- környezeti és társadalmi-politikai - összetevői tekintetében.

c) attitűdje

Nyitott arra, hogy a filozófiai képzésben elsajátított ismereteket és készségeket más területeken is kamatoztassa, továbbá arra, hogy ennek során ezeket a más területeket is előzetes beidegződöttségek és korlátok nélkül értelmezze és értékelje.
Együttműködő és befogadó mások álláspontjának tekintetében.
Törekszik az álláspontokat mélyebben megérteni és több oldalról is kibontani és értelmezni.
Nyitott a megoldandó problémák megértése és ezek megoldása iránt.
Törekszik a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
Törekszik saját tudása magasabb szintre történő emelésére, képzési területén belültovábbi elmélyült kutatások művelésére, önfejlesztéssel folyamatosan új képességekkialakítására és ebben mások hasonló törekvéseinek előmozdítására.
Törekszik az aktuális filozófiai kutatások és a tudományos munka, valamint a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek elfogulatlan értékelésére.

d) autonómiája és felelőssége

Kezdeményez, döntéseket hoz összetett és előre nem kiszámítható helyzetekben, és személyes felelősséget vállal ezekért.
Érdeklődik, nyitott, és állást foglal a filozófia és a kultúra, illetve a filozófia és a tudományok közötti párbeszéd során.
Alapos szakmai, kulturális és tudományos tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint komoly elemző készséget, figyelmet, átfogó és elmélyült ismereteketigénylő feladatokat fogalmaz meg és valósít meg következetesen.
A filozófia területén szerzett tudását kreatívan alkalmazza, a mélyebb összefüggések megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkatbeszerzi.
Kutatási módszereket értékel, és önállóan alkalmaz a filozófia releváns területein.
Saját tevékenységét elfogulatlanul értékeli, az értékek felfogására és értelmezéséretörekszik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:
filozófiatörténet 24-70 kredit;
logika, ismeretelmélet, nyelvfilozófia, metafizika, elmefilozófia, tudományfilozófia 12-35 kredit;
politikai filozófia, etika, esztétika, történelemfilozófia, vallásfilozófia, alkalmazott filozófiák 12-35 kredit.

9.2. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzésiképzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez, a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 30 kredit a filozófia, az esztétika vagy az etika területekről,továbbá a filozófiai álláspontok szabatos megfogalmazásának és továbbgondolásának képessége.

AZ FILOZÓFIA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó ismeretek: 42 kredit
Szakmai törzsanyag:
Differenciált szakmai ismeretek: 44-48 kredit
Szabadon választható ismeretek 10-14 kredit
Egyéb:
Diploma dolgozat: 20 kredit

Elméleti alapozás (kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFI01MA	Idegennyelvű szakszövegolvasás	2	koll	4	--	1.
BTFI02MA	Szakszövegolvasás és írás	2	koll	4	--	1.
BTFI03MA	Antik és középkori filozófia 1	2	koll	4	--	1.
BTFI04MA	Az újkor és a felvilágosodás filozófiája 1	2	koll	4	--	1.
BTFI05MA	Klasszikus német filozófia 1	2	koll	4	--	1.
BTFI06MA	Ismeretelmélet	2	koll	4	--	1.
BTFI07MA	A művészet filozófiája	2	koll	4	--	1.
BTFI08MA	Forrásnyelvek (görög/latin) 1	2	gyj	4	--	1.
BTFI09MA	19-20. századi kontinentális filozófia 1	2	koll	4	--	2.
BTFI10MA	Angolszász filozófia 1	2	koll	4	--	2.
BTFIINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj	2	--	2-4

Szakmai törzsanyag
Differenciált szakmai ismeretek
Az alábbi differenciált szakmai tárgyak közül egy modult kell kötelezően választani. Egy modul tutoriális órákból és egy a tématervhez kapcsolódó kutatási szemináriumból és itt benyújtandó dolgozatból áll.
Modern filozófia modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFI100MA	Az újkor és a felvilágosodás filozófiája 2	2	gyj	4	--	2-4
BTFI101MA	Klasszikus német filozófia 2	2	gyj	4	--	2-4
BTFI102MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4

BTFI103MA	Klasszikus német filozófia 3	2	gyj	4	--	2-4
BTFI104MA	19- 20. századi kontinentális filozófia 2	2	gyj	4	--	2-4
BTFI105MA	Angolszász filozófia 2	2	gyj	4	--	2-4
BTFI106MA	Kortárs filozófiai diskurzusok	2	gyj	4	--	2-4
BTFI107MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4
BTFI108MA	19- 20. századi kontinentális filozófia 3	2	gyj	4	--	2-4
BTFI109MA	20 századi francia filozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI110MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4

Alkalmazott filozófia modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFI200MA	A „psy-komplexum” filozófai problémái	2	gyj	4	--	2-4
BTFI201MA	Kulturális antropológia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI202MA	Történelemfilozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI203MA	Társadalomfilozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI204MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4
BTFI205MA	Etika	2	gyj	4	--	2-4
BTFI206MA	Filozófia és természeti környezet	2	gyj	4	--	2-4
BTFI207MA	Politikai filozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI208MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4
BTFI209MA	Bioetika	2	gyj	4	--	2-4
BTFI210MA	Kortárs viták az igazságosságról	2	gyj	4	--	2-4
BTFI211MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4

Antik és középkori filozófiák modul

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFI300MA	Forrásnyelvek (görög/latin) 2	2	gyj	4	--	2-4
BTFI301MA	Archaikus és klasszikus ókori filozófia 1.	2	gyj	4	--	2-4
BTFI302MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4
BTFI303MA	Görög és római vallástörténet	2	gyj	4	--	2-4
BTFI304MA	Archaikus és klasszikus ókori filozófia2	2	gyj	4	--	2-4

BTFI305MA	Hellénisztikus és római filozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI306MA	Késő antik és középkori filozófia 1	2	gyj	4	--	
BTFI307MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4
BTFI308MA	Az antik irodalom története	2	gyj	4	--	2-4
BTFI309MA	Késő antik és középkori filozófia 2	2	gyj	4	--	2-4
BTFI310MA	Kutatási és dolgozatíró szeminárium	2	gyj	4	--	2-4

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Szabadon választható ismeretek
A hallgatók a szabadon választható ismeretek keretében választhatják az általuk nem választott másik két szakirányú modul kurzusait. Ezeken túl az alábbi kurzusokat választhatják

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFI400MA	Tudományfilozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI402MA	Elmefilozófia	2	gyj	4	--	2-4
BTFI400MA	Logika	2	gyj	4	--	2-4

Filozófia MA Záróvizsga
A hallgató az abszolutórium megszerzése után a tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsgára bocsátás előfeltétele és része egy filozófia szakos szakdolgozat, amely megfelel a MAB előírásainak (MAB 2007/9/VI. sz. határozat).A záróvizsga a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges tudás (készség) ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.
A záróvizsgán a szakdolgozat megvédésén kívül a hallgatók a megszerzett filozófiai ismereteiket szóbeli vizsgán bizonyítják. A hallgató tételt húz, amely két részkérdésből áll: a szakmai törzsanyag kötelező kurzusainak anyagából, és a választott szakmai modulok tematikus ismereteiből.
A vizsga témakörei:
Antik filozófia
Középkori filozófiák
Újkori filozófiák
A felvilágosodás filozófiája
A német idealizmus – Kant
A német idealizmus – Fichte és Schelling
A német idealizmus – Hegel
19. századi kontinentális filozófia (Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche, Dilthey)
20. századi kontinentális filozófia (Husserl, Scheler, Heidegger, Sartre, Merleau-Ponty)
Posztstrukturalizmus és posztmodern filozófia
Analitikus és posztanalitikus filozófiák
Pragmatizmus
Rawls és az angolszász politikai filozófia
Tudományfilozófia
Elmefilozófia
Logika

Ismeretelmélet
Etika
Társadalom- és politikai filozófia

FINNUGRISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	*mesterképzés*
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Maticsák Sándor**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	*Debrecen – nappali*
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**960**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: finnugrisztika (Finno-Ugric Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles finnugrisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Finno-Ugric Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorbanszámításba vehető:

bármely bölcsész alapképzési szak finnugor, finn vagy észt specializációja.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40–60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása**: 220/0220**

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan finnugrisztika szakos bölcsész szakemberek képzése, akiknekelmélyült tudományos ismereteik vannak az uráli, finnugor nyelvek kialakulásának folyamatairól, azok történetileg és társadalmilag változó formáiról, tárgyszerű ismeretekkel bírnak a finnugor népek mai politikai, szociológiai, kulturális, gazdasági és nyelvi helyzetéről. Átfogó tudományos ismeretekkel rendelkeznek a finn vagy észt nyelvről, irodalomról és kultúráról. Speciális jártasságot és felkészültséget szereznek finn vagy észt nyelv alkalmazásában, a finn vagy észt kultúrában. Képesek a diszciplínának megfelelő kutatási módszertanokat alkalmazni, és egy kiválasztott speciális kutatási területen elmélyült szakmai ismeretekkel bírnak. Képesek önálló kutatások végzésére és tudományos publikációk írására. Felkészültek a tanulmányok doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A finnugrisztika szakos bölcsész

a) Tudása

Részleteiben átlátja a finnugor nyelvészet elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Tájékozott legalább egy finnugor nyelv történetében, adatai körében.
Elmélyült ismeretei vannak egy vagy több uráli, finnugor nyelv és kultúra terén. Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
Tisztában van a nyelvtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési ésértelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.
Jártassága van a modern elektronikus adatkezelés és kommunikáció eszközeinekhasználatában.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország, Észtország, valamint a kisebb urálinépek szempontjából Oroszország multikulturális jelenségeiről.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország vagy Észtország multikulturálisjelenségeiről.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország, Észtország, valamint a kisebb urálinépek szempontjából Oroszország multikulturális jelenségeiről.
Választott szakterületének legalább egy résztémájában alapos elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.
Európai kontextusukra való kitekintéssel ismeri a finn vagy az észt nyelvet, éslegfontosabb kulturális objektumait, szövegeit.
b) Képességei
A finnugrisztika területén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését.
A finnugor nyelvészet területén képes különböző szintű és típusú nyelvi jelenségeket szaktudományos szempontok mérlegelésével, releváns értelmezési keretben vizsgálni.
Képes szakterületén az információkat kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni és új összefüggésekre rámutatni.
Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának, kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak megfelelő szaktudományosmódszereket.
Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, szükség esetén idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
A finnugrisztika, fennisztika és esztológia jellemző kérdéseiről képes több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
Hatékonyan és magas szinten képes kommunikálni finnül vagy észtül, írásban és szóban, megérti a nyelvtudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket, különöstekintettel a szakterminológiára.
Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
Kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.
A tanulmányozott nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat felismeri és kreatívan kezeli.
Ismeri a finn nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, továbbáválasztás esetén az észt nyelvet felsőfokú nyelvismeret szintjén.
c) Attitűdje
Magas fokú motivációja és elkötelezettsége van a választott uráli, finnugor nyelv és kultúra tanulmányozása és művelése iránt.
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti,kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Mérlegeli a szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertanimegközelítésének lehetőségét.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelőennyilvánuljon meg.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére. Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti,kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös érdekét tartja szem előtt.
Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaztudományterületén.
Tudatosan képviseli szaknyelvi és kommunikációs normáit, szakmájánakgondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
A nyelvtudomány és az irodalomtudomány választott területein képes és törekszikaz önképzésre.

d) Autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni, és tudását folyamatosanmagas szinten tartani. Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületéndolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoportproduktumaiért.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit. Nyitott a magyar és más kulturális közösségek irányában. Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok lehetségeskövetkezményeinek.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:
– képzést alapozó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretköröklegfeljebb 6 kredit;
– finnugrisztikai szakmai ismeretek (uralisztika, a finnugor történeti- összehasonlító nyelvészet elméleti és gyakorlati szakmai ismeretei, az uráli népek kultúrája, és a haladó gyakorlati finn vagy észt nyelvtanulás egyes fázisai) 24-34 kredit;
– választható, sajátos kompetenciákat eredményező ismeretek 54-59 kredit,amelyekből:
– a választható programok ismeretei (a finn vagy észt nyelvtörténet és szociolingvisztika, a finn vagy észt irodalom elméleti kérdései, balti-finn nyelvészet,a kisebb finnugor nyelvek elsajátítása) 37-47 kredit,
– választható tárgyak (az alapozó, törzs- és differenciált anyagban nem szereplő további uráli nyelvek, speciális képzőművészet-, zene-, tánc-, egyéb előadóművészet- és sporttörténeti ismeretek, további régészeti, történelmi, politikai, szociológiai és egyéb, a történelmi és a mai kultúrára vonatkozó tanulmányok az érintett népek vonatkozásában) 17-22 kredit.
A finnugrisztikai tudományágak kreditaránya a képzés egészén belül
– finnugor nyelvészet 15-20 kredit (kutatásmódszertan, az uráli nyelvek rendszertörténete; nem uráli nyelvek; szociolingvisztika, történeti névtan, nyelvtipológia, nyelvi kontaktusok, geolingvisztika; nyelvészeti speciális kollégium és szakszeminárium);
– uralisztika 15-20 kredit (uráli történeti hangtan, alaktan, mondattan, szemantika és lexikológia; két kisebb uráli nyelv, a finn vagy az észt nyelv haladó kurzusa; az uráli népek népköltészete, szépirodalma, tárgyi néprajza, történelme és mai kultúrája);
– uráli népek kultúrája 4-12 kredit (kutatásmódszertan, történelem és művelődéstörténet, néprajz, népzene és néptánc, irodalom, őstörténet és régészet, egyéb speciális kollégium és szakszeminárium);
– szamojedológia 4-15 kredit (szamojéd, fonológia, morfológia és szintaxis, szamojéd nyelvtörténet, nyelvi kontaktusok; nyenyec nyelv, nganaszan nyelv; egy szamojéd nyelv szociolingvisztikája; a szamojéd népek története és művelődése; szamojedológiai speciális kollégium és szakszeminárium);
– fennisztika 20-30 kredit (történelem és művelődéstörténet; finn leíró nyelvtan, a finn nyelv fejlődése, balti finn nyelvészet, finn nyelvváltozatok; finn irodalom, néprajz, fordítási és stílusgyakorlatok; észt nyelv; speciális kollégium és szakszeminárium);
– esztológia 12-23 kredit (történelem és művelődéstörténet; észt leíró nyelvtan, az észt nyelv fejlődése, balti finn nyelvészet, észt nyelvváltozatok; észt irodalom, néprajz, fordítási és stílusgyakorlatok).
9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A mesterképzésben a szakképzettség megszerzéséhez finn nyelvből felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.
9.3. A 4.1. és 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján 50 kredit szükséges finnugor nyelvészet, uralisztika, uráli népek kultúrája, fennisztika, esztológia ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból, ebből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó
krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A FINNUGRISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Tárgykód	Tantárgynév	Óra	Telj.	Kredit	Előfelt	Félév
Alapozó ismeretek (4 kredit)						
BTFGR101MA	Az uráli nyelvészet alapjai	2	koll.	4		1.
Szakmai törzsanyag (26 kredit)						
BTFGR201MA	Uráli összehasonlító nyelvészet I.	2	koll.	4		2.
BTFGR202MA	Uráli összehasonlító nyelvészet II.	2	koll.	4		1.
BTFGR203MA	Uráli nyelvek I. (finn)	4	gyj.	3		1.
BTFGR204MA	Uráli nyelvek II. (finn)	4	gyj.	3		2.
BTFGR205MA	Uráli nyelvek III. (finn)	4	gyj.	3		3.
BTFGR206MA	Uráli nyelvek IV. (finn)	4	gyj.	3		4.
BTFGR207MA	Uráli nyelvek V. (mordvin/lapp/votják)	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR208MA	Uráli nyelvek VI. (mordvin/lapp/votják)	2	gyj.	3		1–4.
Differenciált szakmai anyag: Fennisztika specializáció (60 kredit)						
BTFGR301MA	Finn leíró nyelvtan I.	2	koll.	4		1.
BTFGR302MA	Finn leíró nyelvtan II.	2	koll.	4		2.
BTFGR303MA	Szakszövegolvasás	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR305MA	Finn fordítási és stílusgyakorlat I.	2	gyj.	3		3
BTFGR306MA	Finn fordítási és stílusgyakorlat II.	2	gyj.	3		4
BTFGR307MA	Gyakorlati finn nyelv I.	2	gyj.	3		1.
BTFGR308MA	Gyakorlati finn nyelv II.	2	gyj.	3		2.
BTFGR401MA	Finn irodalom I.	2	koll.	4		1.
BTFGR402MA	Finn irodalom II.	2	koll.	4		2.
BTFGR501MA	A finn nyelv változatai	2	koll.	4		1–4.
BTFGR502MA	Skandinávia nyelvi helyzete	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR503MA	Finn mint idegen nyelv	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR504MA	A finn nyelv története	2	koll.	4		1–4.
BTFGR601MA	Svéd nyelv I.	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR602MA	Svéd nyelv II.	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR701MA	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj.	3		3.
BTFGR801MA	Speciálkollégium I.	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR802MA	Speciálkollégium II.	2	gyj.	3		1–4.
Szakos szabadon választható tantárgyak (10 kredit)						
BTFGR901MA	Finn történelem és művelődéstörténet	2	koll	4		1–4.
BTFGR902MA	Balti finn nyelvészet	2	koll	4		1–4.
BTFGR903MA	Gyakorlati finn nyelv III.	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR904MA	Észt nyelv	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR905MA	Speciálkollégium	2	gyj.	3		1–4.
BTFGR801MA	***Diplomamunka (20 kredit)***			***20***		***4.***

	Testnevelés*	2	gyj.	1		1–4.
	Munkavédelem	–	gyj.	1		1–4.

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

FORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS MESTERSZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Csatár Péter**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1080**
levelező tagozaton:	**---**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**100 munkaóra vagy 4 munkahét**
levelező tagozaton:	**---**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: fordító és tolmács (Translation and Interpreting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles fordító és tolmács (anyanyelv: …; 1. idegen nyelv: …; 2. idegen nyelv: …)

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Translator and Interpreter (mother tongue: ...; first foreign language: ...; second foreign language: …)

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: bármely alapképzési szak

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)

diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan fordítók és tolmácsok képzése, akik képesek szakszerűen ellátni az írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés feladatát nyelvi közvetítés feladatát az első idegen nyelvről anyanyelvre, anyanyelvről az első idegen nyelvre, valamint a második idegen nyelvről anyanyelvre. Az írott vagy hallott forrásnyelvi szöveget tartalmilag pontosan és nyelvileg helyesen vissza tudják adni a célnyelven, tájékozottak a forrásnyelvi és célnyelvi országok, valamint az Európai Unió államainak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életében, és ismerik a nyelvi közvetítés etikai és nyelvhasználati szabályait. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A fordító és tolmács

***a)* tudása**

Ismeri a fordítási és tolmácsolási tevékenység elméleti kérdéseit, valamint a fordítástudomány kutatásmódszertanának eszköztárát. Rendelkezik a fordítási és tolmácsolási tevékenység ellátásához szükséges nyelvi és kulturális ismeretekkel a forrás- és a célnyelven. Tisztában van az interkulturális kommunikáció sajátosságaival. Rendelkezik írásbeli és szóbeli kommunikációs alapismeretekkel. Ismeri a nyelvi közvetítői szakma normáit; tisztában van a professzionális viselkedés szabályaival a nyelvi közvetítést igénylő különböző helyzetekben. Elsajátította a fordítási és tolmácsolási tevékenység

ellátásához szükséges, nyelvi kombinációktól független gazdasági, jogi és politikai háttérismereteket. Tisztában van a fordító és tolmács szakma működésével (intézményrendszere, mechanizmusai, szabványok, etikai kódexek).
Alaposan ismeri a nyelvhelyességi, lexikográfiai, terminológiai segédeszközöket (nyomtatott szótár, elektronikus szótár, szövegkorpuszok, kézikönyvek, terminológiai adatbázisok, szakmai fórumok, folyóiratok, tudásbázisok, ontológiák).
Alaposan ismeri a fordítók és tolmácsok számára fontos szoftvereket. Ismeri és átlátja a szükséges terminológiai elméleti és gyakorlati alapelveket.

***b)* képességei**

Fordítás- és tolmácsolástechnikai ismereteit képes hatékonyan hasznosítani a fordítás és tolmácsolás terén. Képes fordítói és tolmácsolási szolgáltatásokat nyújtani. A választott nyelvkombinációban képes szakszövegeket fordítani és tolmácsolni. Képes értelmezni a forrásnyelvi szöveget. Képes olyan szöveget alkotni az anyanyelvén és az első idegen nyelven, amely a tartalmi hűség mellett megfelel az adott nyelv hagyományainak, szerkezetének és szóhasználatának, valamint a szóban forgó szakterület terminológiai elvárásainak is. Képes eligazodni az adott szakterület szövegfajtáiban, szóhasználatában és terminológiájában mind a forrás-, mind a célnyelven.
Megfelelő az idegen nyelvi és anyanyelvi tudása, szabatosan fogalmaz, és képes a nyelvhelyességi szabályokat tudatosan és következetesen alkalmazni. Képes alkalmazni a feladatnak megfelelő fordítási és tolmácsolási stratégiát. Képes a fordítási és tolmácsolási megbízásokat tematikusan előkészíteni. Képes ellenőrizni és professzionális módon javítani az emberi és a gépi fordítást. Képes lektorálást és utószerkesztést végezni. Képes a megfelelő metanyelv használatával leírni, illetve megindokolni a nyelvi közvetítés során alkalmazott eljárásait.
Képes fordítási és/vagy tolmácsolási projektben a projektvezető irányításával koordináltan együtt dolgozni másokkal. Képes eligazodni a nyelvhelyességi, lexikográfiai, terminológiai és más segédeszközök használatában (nyomtatott szótár, elektronikus szótár, szövegkorpuszok, kézikönyvek, terminológiai adatbázisok, szakmai fórumok, folyóiratok, tudásbázisok, ontológiák).
Képes használni a számítógépes fordítástámogató eszközöket és az internetes kommunikációs eszközöket. Képes a fordítást, a tolmácsolást és a lektorálást segítő eszközök használatára. Képes felkészülni a fordítandó szöveghez, illetve a tolmácsolási szituációhoz kapcsolódó terminológiából, képes terminusjegyzéket készíteni, valamint információt keresni.
Képes kezelni a tolmácsolással járó stresszt és a fordítással járó monotóniát. Képes eligazodni az alapvető fordítástudományi szakirodalomban.

***c)* attitűdje**

Kíváncsi a szakma fejlődésére. Rugalmasan alkalmazkodik a változó szakmai környezethez és munkafeltételekhez. Kritikusan gondolkodik és elemzi a fordítók és tolmácsok munkavégzésének mindenkori körülményeit. Szemlélete kritikus a szakmai folyamatokkal és saját szakmai teljesítményével kapcsolatban.
Nyitott a szakmai szervezetek munkája iránt, tudatosan építi szakmai kapcsolatrendszerét. Kreatív problémamegoldás jellemzi szakmai tevékenységét és pályafutását. Fogékony a munkavégzés hatékonyabbá tevő szakmai és módszertani újdonságokra és újításokra, és a folyamatos szakmai továbbképzés igénye jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik a szakma gyakorlásához szükséges ismeretekkel, képességekkel és jártassággal. Képes a csapatmunkára, projektekben való együttműködésre. A megfelelő fordítási műveleteket alkalmazza és a megfelelő fordítói stratégiát választja ki. Legjobb tudása szerint betartja a szakterület szakmai és etikai szabályait és képviseli a szakma alapértékeit. Diszkréten kezeli a tudomására jutott bizalmas információkat. Felelősségteljesen kezeli a birtokába jutott dokumentumokat. Elfogadja a külső szakmai kritikát, elemzi és következtetéseket von le belőle, a következtetések eredményét autonóm módon hasznosítja munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- fordítás- és tolmácsoláselmélet: 8-10 kredit;
- európai tanulmányok, nemzetközi szervezetek, jogi, gazdasági és politikai alapismeretek 4-10 kredit;
- fordítás- és tolmácsolástechnika (két nyelv közötti nyelvi közvetítői készség fejlesztése) 44-50 kredit;

- szakmai ismeretek 4-8 kredit;
- szakmai terminológia 4-8 kredit;
- nyelv- és országismeret 4-8 kredit;
- számítógépes ismeretek, segédeszközök, nyelvtechnológia 10-14 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció lehet fordítás- és tolmácsolástechnikai, illetve nyelvtechnológiai ismeret azon két idegen nyelven, amelyen a hallgató mesterképzésre jelentkezés feltételeként nyelvismerettel rendelkezik, idegen nyelvről anyanyelvre és anyanyelvről idegen nyelvre történő írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés, továbbá a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő ismeret a szakfordítás, fordítástechnológia, konszekutív tolmácsolás területéről. A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való belépéshez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga és egy másik idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A mesterképzésben a szakképzettség megszerzéséhez azon idegennyelvből, amelyen a hallgató felvételkor középfokú (B2) szintű nyelvtudással rendelkezik, felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

A mesterképzés jellemzői

A képző intézmény által ajánlott specializáció:

Gazdasági és társadalomtudományi szakfordítás. Kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

Tantárgyak	félév és óraszám				számonkérés	kredit
	1.	2.	3.	4.		
Gazdasági-üzleti szakfordítás						
1. Gazdasági-üzleti szakfordítás: B-A; A-B			30	30	gyj; gyj	3; 3
2. Gazdasági-üzleti szakfordítás: C-A			30		gyj;	3
Társadalomtudományi szakfordítás						
1. Társadalomtudományi szakfordítás: B-A; A-B			30	30	gyj; gyj	3; 3
2. Társadalomtudományi szakfordítás: C-A			30		gyj;	3
Számítógépes fordítástámogatás						
1. Számítógépes fordítástámogatás 1; 2; 3	30	30	30		gyj.; gyj.; gyj.	4; 4; 4

Idegennyelvi követelmény:

A mesterképzésbe való belépéshez az első idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga és a másik idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 4 hét vagy 100 munkaóra, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.

A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A 4. pontban felsorolt szakterületekről jelentkezők esetében feltétel az első idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú C típusú nyelvvizsga, a második idegen nyelvből államilag elismert középfokú C típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megléte.

Záróvizsga

A záróvizsga nyilvános, bizottság előtt teendő szóbeli vizsga, amely a fordítói specializáción a diplomamunka védéséből és a diplomamunka tematikájához kapcsolódó kérdések megválaszolásából áll. A jelölt a diplomamunka védése során számítástechnikai eszközöket is igénybe vehet.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:
(a) megszerzett végbizonyítvány (abszolutórium)
(b) benyújtott, elfogadott és legalább elégséges érdemjeggyel bíró diplomamunka
(c) a szakmai gyakorlat igazolása, valamint a Debreceni Egyetem általános záróvizsgára bocsátási feltételei

A záróvizsga részei a fordítói specializáción: a diplomamunka megvédése. Részei:
(a) a forrásnyelvi szöveg témájának bemutatása a forrásszöveg nyelvén, önálló előadás formájában prezentáció és/vagy handout készítésével,
(b) a prezentáció folytatásaként a fordítás érzékeny pontjainak bemutatása a fordító szemszögéből a célnyelven (azaz normál esetben magyar nyelven),
(c) válaszok a diplomamunkával és a forrásnyelvi szöveg témájával kapcsolatban feltett kérdésekre a forrásnyelven, illetve magyar nyelven.

Elméleti jellegű disszertáció esetében a diplomamunka védésének részei:
(a) a diplomamunka témájának bemutatása a diplomamunka nyelvén
(b) válaszok a diplomamunkával kapcsolatban feltett kérdésekre a forrásnyelven, illetve magyar nyelven.

A záróvizsga értékelése: a záróvizsga részeire kapott osztályzat átlaga, egész számra kerekítve.
A záróvizsga felelőse a szakfelelős: Dr. Csatár Péter, egyetemi docens

A FORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS MESTERSZAK (FORDÍTÓI SPECIALIZÁCIÓ) KREDITLISTÁJA

1. Fordítás- és tolmácsoláselmélet: (9 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFT_0111	Bevezetés a fordítás elméletébe	30	koll.	3	---	1
BTFT_0121	Bevezetés a fordítás gyakorlatába	30	koll.	3	---	2
BTFT_0211	A tolmácsolás alapkérdései	30	koll.	3	---	1

2. Európai tanulmányok, nemzetközi szervezetek, jogi, gazdasági és politikai alapismeretek (6 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFT_0311	Európai Uniós alapismeretek	30	gyj	2	---	1
BTFTF_0111	Gazdasági alapismeretek	30	koll.	2	---	2
BTFTF_0141	Hazai és nemzetközi szervezetek és intézmények	30	koll.	2	---	1

3. Fordítás- és tolmácsolástechnika (45 kredit)

Általános fordítás- és tolmácsolástechnika						
ANGOL nyelv						
Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTFTAN_0111	Fordítástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTAN_0112	Fordítástechnika 2: B-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTAN_0113	Fordítástechnika 1: A-B*	30	gyj.	3	---	1
BTFTAN_0114	Fordítástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
BTFTAN_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTAN_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTAN_0211	Tolmácsolástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTAN_0214	Tolmácsolástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
NÉMET nyelv						
Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTFTNE_0111	Fordítástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTNE_0112	Fordítástechnika 2: B-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTNE_0113	Fordítástechnika 1: A-B*	30	gyj.	3	---	1
BTFTNE_0114	Fordítástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
BTFTNE_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTNE_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTNE_0211	Tolmácsolástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTNE_0214	Tolmácsolástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
FRANCIA nyelv						
Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTFTFR_0111	Fordítástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTFR_0112	Fordítástechnika 2: B-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTFR_0113	Fordítástechnika 1: A-B*	30	gyj.	3	---	1
BTFTFR_0114	Fordítástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
BTFTFR_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTFR_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTFR_0211	Tolmácsolástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTFR_0214	Tolmácsolástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
OLASZ nyelv						

Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTFTOL_0111	Fordítástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOL_0112	Fordítástechnika 2: B-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTOL_0113	Fordítástechnika 1: A-B*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOL_0114	Fordítástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
BTFTOL_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOL_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTOL_0211	Tolmácsolástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOL_0214	Tolmácsolástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
OROSZ nyelv						
Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTFTOR_0111	Fordítástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOR_0112	Fordítástechnika 2: B-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTOR_0113	Fordítástechnika 1: A-B*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOR_0114	Fordítástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
BTFTOR_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOR_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTOR_0211	Tolmácsolástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTOR_0214	Tolmácsolástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
HOLLAND nyelv						
Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTFTHO_0111	Fordítástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTHO_0112	Fordítástechnika 2: B-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTHO_0113	Fordítástechnika 1: A-B*	30	gyj.	3	---	1
BTFTHO_0114	Fordítástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
BTFTHO_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTHO_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
BTFTHO_0211	Tolmácsolástechnika 1: B-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTHO_0214	Tolmácsolástechnika 2: A-B*	30	gyj.	3	---	2
	LENGYEL nyelv					
BTFTLE_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTLE_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
	SPANYOL nyelv					
BTFTES_0121	Fordítástechnika 1: C-A*	30	gyj.	3	---	1
BTFTES_0122	Fordítástechnika 2: C-A*	30	gyj.	3	---	2
SZAKFORDÍTÁS						
ANGOL NYELV						
BTFTFAN_1111	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFAN_1112	Gazdasági-üzleti szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFAN_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFAN_1211	Társadalomtudományi szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFAN_1212	Társadalomtudományi szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFAN_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFAN_1311	A műfordítás alapkérdései: B-A	30	gyj.	3	---	4
NÉMET NYELV						

BTFTFNE_1111	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFNE_1112	Gazdasági-üzleti szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFNE_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFNE_1211	Társadalomtudományi szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFNE_1212	Társadalomtudományi szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFNE_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFNE_1311	A műfordítás alapkérdései: B-A	30	gyj.	3	---	4
FRANCIA NYELV						
BTFTFFR_1111	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFFR_1112	Gazdasági-üzleti szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFFR_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFFR_1211	Társadalomtudományi szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFFR_1212	Társadalomtudományi szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFFR_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFFR_1311	A műfordítás alapkérdései: B-A	30	gyj.	3	---	4
OLASZ NYELV						
BTFTFOL_1111	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOL_1112	Gazdasági-üzleti szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFOL_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOL_1211	Társadalomtudományi szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOL_1212	Társadalomtudományi szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFOL_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOL_1311	A műfordítás alapkérdései: B-A	30	gyj.	3	---	4
OROSZ NYELV						
BTFTFOR_1111	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOR_1112	Gazdasági-üzleti szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFOR_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOR_1211	Társadalomtudományi szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOR_1212	Társadalomtudományi szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4

BTFTFOR_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFOR_1311	A műfordítás alapkérdései: B-A	30	gyj.	3	---	4
HOLLAND NYELV						
BTFTFHO_1111	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFHO_1112	Gazdasági-üzleti szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFHO_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFHO_1211	Társadalomtudományi szakfordítás 1: B-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFHO_1212	Társadalomtudományi szakfordítás 2: A-B	30	gyj.	3	---	4
BTFTFHO_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFHO_1311	A műfordítás alapkérdései 1: B-A	30	gyj.	3	---	4
	LENGYEL nyelv					
BTFTFLE_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFLE_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
	SPANYOL nyelv					
BTFTFES_1121	Gazdasági-üzleti szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3
BTFTFES_1221	Társadalomtudományi szakfordítás 1: C-A	30	gyj.	3	---	3

4. Szakmai ismeretek (8 kredit):

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFT_0331	Magyar nyelvű hivatali és üzleti levelezés; helyesírás és nyelvi viselkedés	30	gyj.	2	---	1
BTFTF_0121	Társadalomelmélet, etika, politika	30	gyj	2	---	2
BTFTF0131	Fordítás és kulturális transzfer	30	koll.	2	---	3
BTFTF_0151	Etikett és protokoll	30	gyj.	2	---	2

5. Szakmai terminológia (4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFT_0341	A terminológia alapkérdései	30	gyj	4	---	3

6. Nyelv és országismeret (6 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFT_0321	Interkulturális kommunikáció 1.	30	gyj	3	---	1
BTFT_0322	Interkulturális kommunikáció 2	30	gyj	3	---	2

7. Számítógépes ismeretek, segédeszközök, nyelvtechnológia (12 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFT_0411	Számítógépes fordítástámogatás 1.	30	gyj.	4	---	1

BTFT_0412	Számítógépes fordítástámogatás 2.	30	gyj	4	---	2
BTFT_0413	Számítógépes fordítástámogatás 3.	30	gyj	4	---	3

8. Szabadon választható tárgyak (10 kredit)**

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
	Intézményi szinten meghirdetett MA kurzusok	---	---	összesen 10	----	---

9. Szakmai gyakorlat (4 hét/100 óra)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFTF0311	Szakmai gyakorlat	100/ 4 hét	beszámoló, aláírás	0	---	----

10. Diplomamunka (20 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFTF0211	Diplomamunka			20	BTFT_0111 BTFTF_0131 BTFT_0341 BTFT_0411	4

* A mesterszakos fordító- és tolmácsképzésben a választható nyelveket a következők szerint jelöljük: A = magyar, anyanyelvi szinten; B = első idegen nyelv; C = második idegen nyelv. A választható első (B) idegen nyelvek: angol, német, francia, olasz, orosz, holland. A választható második (C) idegen nyelvek: angol, német, francia, olasz, orosz, holland, spanyol, lengyel. Az első és a második idegen nyelvnek különbözőnek kell lennie.
** A szabadon választható tárgyak felvehetők az 1-4. félév bármelyikében. Ezek révén a hallgató az általa választott területeken speciális igényének megfelelően további részismereteket szerezhet az egyetem által kínált tantárgyak bármelyikének választásával.

A diplomamunka sajátos követelményei
A diplomamunka terjedelme mellékletek nélkül minimum 40 oldal (60.000 leütés, szóközök nélkül).
A diplomamunka fajtái
1. Diplomafordítás kommentárokkal:
1.1 Egy legalább 30 ezer leütés terjedelmű társadalomtudományi, vagy gazdasági szakszöveg fordítása első vagy második idegen nyelvről (B-A), (C-A) magyarra. A diplomafordítást számítógépes fordítástámogató eszközök felhasználásával kell elkészíteni.
1.2 Műfordítás készítése kommentárokkal az első vagy második idegen nyelvről (B-A) (C-A) magyarra. (Indokolt esetben a fordítás lehet újrafordítás is.)
A diplomafordítások esetében **a dolgozat kötelező részei**:
(i) a forrásnyelvi szöveg általános jellemzése
(ii) a forrásnyelvi szöveg
(iii) a célnyelvi szöveg
(iv) a fordító kommentárjai a célnyelven
(v) terminusok jegyzéke
(vi) felhasznált források és segédeszközök felsorolása
2. Fordítástudományi kérdésekkel vagy a műfordítás sajátságos problémáival foglalkozó, önálló kutatómunkán alapuló diplomamunka.

KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. habil. Kálai Sándor**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**650**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**120 óra, 10 kredit**
levelező tagozaton:	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles kommunikáció- és médiaszakértő

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Communications and Media Studies Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: kommunikáció- és médiatudomány alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű kommunikáció alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:

a bölcsészettudomány, a gazdaságtudományok, a jogi, az informatika, a művészet, a művészetközvetítés és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 2 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 321/0321

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a munkaerőpiac új és folyamatosan változó kihívásaira jól reagáló kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek képzése, akik magabiztos ismeretekkel és tudással rendelkeznek a társadalmat működtető alrendszerek kommunikációs és mediális meghatározottságára vonatkozóan. Ismerik és működtetni tudják a kommunikáció és média különböző intézményeit, illetve felkészültek ezen intézmények elemző értékelésére is, valamint kutatási programokba való bekapcsolódásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek
a) tudása
Magas szinten ismeri a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.
Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
Elmélyült és értő ismeretei vannak a kommunikáció- és médiatudomány minden fontos területéről, a társadalmi kommunikáció színtereiről, az itt működő intézményekről és ezek működési mechanizmusairól, folyamatairól, ismeri az erre a területre vonatkozó történeti vonatkozásokat.
Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáinak kialakításában.
Ismeri a kommunikációs és mediális rendszerek különböző területeinek problémáit és összefüggéseit, többek között a média és populáris kultúra összefüggéseit, a globális médiapiac működési elveit, a kulturális csere globális szabályait.
Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében.
Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusaiban.
Érti és átlátja a társadalmi érdekérvényesítés csatornáit, az érdekütköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának legális és etikus módszereit.
Saját szakmai ismeretei alapján felismeri e terület kommunikációs és információs sajátosságait.
Ismeri az Európai Unió által definiált kulturális tér sajátosságait, és az ebből eredő következményeket.
Ismeri az állami szabályozás működését, jogi hátterét, intézményrendszerét és eszközeit.
Birtokában van a szakterületén alkalmazható és alkalmazandó módszertani ismereteknek, érti a legújabb módszertani fejlesztések lényegét, átlátja ezek fejlődési tendenciáit.
b) képességei
Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a szociokulturális környezetet interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni, és képes arra, hogy a szakterületre jellemző megismerési felkészültségeket szakszerűen alkalmazza.
Képes szakterülete ismereteit alkalmazni a problémák és konfliktusok felismerésére, és hatékonyan közre is tud működni ezek megoldási javaslatainak kidolgozásában és megoldásában.
Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására, és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.
Képes szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket és az elemzéseket magába foglaló tanulmányokat, szöveges összegzéseket készíteni.
Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
Képes hiányosan rendelkezésre álló adatok esetében is helytálló és korrekt véleményt vagy bírálatot megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára érthetően kommunikálni.
Képes a szervezeten belüli munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítani, eredményesen együttműködni az intézményen belüli és kívüli partnerekkel, megfelelő szakmai gyakorlat után vezetői munkakört betölteni.
Képes az intézménye, illetve szakmai szervezete számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, és a folyamatot koordináló eredményes együttműködésre a partnerekkel.
Képes a gyorsan változó munkahelyi és szervezeti körülményekhez alkalmazkodni.
Képes a változások kezelésére vonatkozó adaptáció koncepciójának kidolgozására, ennek munkatársaival és egyéb partnereivel való megvitatására és elfogadtatására.
Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására és ezek kivitelezésére.

A szakon megszerzett tudás birtokában képes a társadalomtudományi és ezen belül a kommunikáció- és médiatudományi tudásával kapcsolatos szakmai reflexióra, és szakmai tudásának folyamatos fejlesztésére.
Képes szakmai tudásának birtokában az eredményes és hatékony értelmiségi munkára.
Képes minimálisan egy idegen nyelven (javasoltan angolul) is szakmája gyakorlására, a szakmai szókincs használatára, idegen nyelvű szakszöveg helyes értelmezésére, ennek érdekében pedig idegen nyelvi kommunikációs képessége folyamatos fejlesztésére.
Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
c) attitűdje
Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét és felvállalja ezen értékek képviseletét.
Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul e kultúrák felé.
Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait,
Nő szakmai identitásának tudatossága, megalapozottságának mértéke, megszilárdul hivatástudata.
Kritikusan viszonyul azokhoz a megközelítésekhez, amelyek korlátozni kívánják a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai kommunikációs színtereken.
Érzékeny és nyitott a legsúlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az elesettekkel és a kiszolgáltatokkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.
Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.
Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezett a szakmai elképzelések iránt.
Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával.
Nyitott és befogadó a társadalomtudományokban most formálódó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, elkötelezetten törekszik ezek saját szervezetben történő alkalmazására és működtetésére.
Nyitott és együttműködésre kész a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolására, kezdeményező ezek létrehozásával és működtetésével kapcsolatban.
Nyitott és elfogadó azokkal a felkérésekkel kapcsolatban, amelyek tudásának, ismereteinek, szakmai tapasztalatainak megosztására irányulnak.
d) autonómiája és felelőssége
A kommunikáció- és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét, felelősséggel vállal fel és működtet egyenrangú partneri viszonyokat.
Önállóan és felelősségteljesen vesz részt saját intézménye és szervezete egységeinek létrehozásában és irányításában.
Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét, és szakmai csoportját, elkötelezetten szolgálja és képviseli szakmája érdekeit.
Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon veti latba tudását és befolyását a minőségi munkavégzés és annak elismertetése mellett.
Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
Felelősséget vállal választott szakterülete szakmai és etikai normáinak betartására.
Felelősséget vállal az általa előállított anyanyelvű és idegen-nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Ha szükséges, saját felelősségi körén belül felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Önálló és felelős szerepeket vállal hazai és nemzetközi szakmai szervezetek alapításában, működtetésében, érdekérvényesítő fórumok munkájában.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- a kommunikáció- és médiatudomány társadalomtudományi beágyazottsága [a kommunikáció és média társadalomtudományi vizsgálata, a kommunikáció és média interdiszciplináris megközelítése; a kommunikáció és média szabályozásának elméletei (például jogi, etikai, gazdasági, politikai, kulturális)] 15-20 kredit;
- a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei (a közvetlen emberi kommunikáció elméletei, a társadalmi kommunikáció elméletei, kultúra és kommunikáció, szervezeti és intézményi kommunikáció, kommunikációs kutatás-módszertani ismeretek, kommunikációs technológiák, szakmai gyakorlati ismeretek) 74-79 kredit.
9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei stúdiumokon belül 30-40 kredit.
9.2. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.
9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit: a hálózati kommunikáció, a gazdálkodás és menedzsment, a HR, a kulturális antropológia, a kultúratudomány, a kommunikáció, a marketing, a médiaelmélet, a médiakultúra, a médiaműveltség, a munkapszichológia, az interkulturális alapismeretek, a művészet és művészetközvetítés, a nyelvtudomány, a nemzetközi kommunikáció, a speciális médiaismeretek, a szociológia, a szociálpszichológia és a PR területeiről

A záróvizsga tartalma és szerkezete
Az államvizsga a témavezetői irányítással elkészített, önálló kutatásra épülő, minimum 75.000 karakter terjedelmű (szóköz, címnegyed, függelékek és bibliográfia nélkül) diplomamunka védéséből és egy szakmai feleletből áll. Az államvizsgát államvizsga-bizottság előtt kell letenni, amelynek elnöke és legalább két tagja van.
Az elkészült és határidőre leadott diplomamunkát a témavezető köteles írásban értékelni, és az írásos véleményt legkésőbb az államvizsga időpontja előtt 8 munkanappal a jelölt rendelkezésére bocsátani.
A diplomamunka védése során a jelölt előbb ismerteti dolgozatának tartalmi és módszertani alapvetéseit, célkitűzéseit és főbb eredményeit, majd válaszol a megfogalmazott kérdésekre, véleményekre.
A szakdolgozatvédés után az államvizsgázó egy húzott tételből felel.
Az államvizsga lefolytatásának általános szabályait, a jogorvoslati lehetőségeket a Debreceni Egyetem hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tartalmazza.

A záróvizsga tételsora:
1. Ugyanazt vásároljuk, mint kortársaink, és ettől közösen individuálissá válunk

Manfred Prisching: *„Vásárolok, tehát vagyok." A személy a kapitalizmusban*. Fordulat, 2011. 3. szám. 73-96.
A világhálón:
http://fordulat.net/pdf/15/F15_prisching.pdf

2. A média gazdaságtana és politikája
Hallin, Daniel C. – Mancini, Paolo: *Médiarendszerek: A média- és politikai rendszerek három modellje*. Budapest: AKTI – Gondolat Kiadó, 2008, 37-102.

3. Digitális kapitalizmus, társadalmi-technológiai ökoszisztémák, a techcégek üzleti stratégiái
Staab, Philipp - Nachtwey, Oliver: *A piacok és a munkaerő feletti kontroll a digitális kapitalizmusban*. Fordulat, 2018. 1 szám. 97-121.
A világhálón:
http://fordulat.net/pdf/23/F23_STAAB_NACHTWEY.pdf

4. Kommunikáció, kultúrakutatás és infokommunikációs technológia
Boyd, Danah – Crawford, Kate: *Az adatrengeteg kínos kérdései: Vitaindító egy kulturális, műszaki és tudományos jelenségről*. Infonia, 2012. 2. szám. 7-23.
A világhálón:
http://www.infonia.hu/digitalis_folyoirat/2012/2012_2/i_tarsadalom_2012_2_boyd_crawford.pdf
+
Stephens-Davidowitz, Seth: *Adatok újragondolva*. In: Uő: *Mindenki hazudik: Az vagy, amire klikkelsz*. Budapest: Athenaeum, 72-125.

5. Sztárság az új média korában
Glózer Rita - Guld Ádám: *Új média - új típusú sztárok? A YouTube magyar hírességei. Információs társadalom*, 2015. 2. szám. 34-54.
A világhálón:
https://epa.oszk.hu/01900/01963/00048/pdf/EPA01963_informacios_tarsadalom_2015_2_034-054.pdf

6. A terek megvonalazásának kultúrtechnikái
Siegert, Bernhard: *(Nincs) a helyén: a rácsozat, avagy a terek megvonalazásának kultúrtechnikái*. Tiszatáj, 201. 2. szám. 76-91.
A világhálón:
http://tiszataj.bibl.u-szeged.hu/24132/1/tiszataj_2017_002_076-091.pdf

7. Médiahatás-kutatás és befogadás-vizsgálat
Bajomi-Lázár Péter: *Manipulál-e a média?* Médiakutató, 2017. 4. szám.
A világhálón:
https://mediakutato.hu/cikk/2017_04_tel/04_manipulale_a_media.pdf

8. Országmárka, nemzeti identitás, médiaműfajok
Papp-Váry Árpád: *Országmárkázástól a versenyképes identitásig: A country branding megjelenése, céljai és természete*. Marketing és Menedzsment, 2009. 2. szám. 4-19.
A világhálón:
http://www.papp-vary.hu/orszagmarkazas/Orszagmarkazastol_A_Versenykepes_Identitasig.pdf

9. Populáris kultúra és médiakultúra a 19-20. században
Füzi Izabella: *A magyar vizuális tömegkultúra kezdeteinek a nyomában: a vurstlitól a moziig*. In: Kelemen Zoltán, Tóth Ákos (szerk.): *Hogy jó s szép tettekben leld gyönyörűséged: a 80 éves Fried István köszöntése*. Szeged: Tiszatáj Alapítvány, 175– 194.
A világhálón:
https://www.academia.edu/17860578/A_magyar_vizuális_tömegkultúra_kezdeteinek_nyomában_a_vurstlitól_a_moziig

10. Médiaműfajok
Mittell, Jason: *Narratív komplexitás a kortárs amerikai televíziózásban*. Metropolis, 2008. 4. szám. 30-53.

11. A mémkiválasztódás versenye: memetikus eljárások a kollektív internetes identitásformálásban
Shifman, Limor: *Az internetes mémek definiálása*. Apertúra, 2016. Ősz.
A világhálón:
https://uj.apertura.hu/2016/osz/shifman-az-internetes-memek-definialasa/

A KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY MESTERSZAK KREDITLISTÁJA

I. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM103MA	Populáris regiszter elemzése	2	koll.	5		1.
BTKM104MA	Kutatószeminárium ~~1.~~	2	gyj.	4		1.
BTKM105MA	Nonfiction ~~Arculatfejlesztés~~	2	koll.	5		1.
BTKM106MA	Kultúratudományok ~~szeminárium~~	2	koll.	5		1.
BTKM202MA	Menedzsment és döntéshozatal	2	koll.	5		1.
BTKM301MA	~~Populáris regiszter elemzése szeminárium~~ Játékfejlesztés	2	gyj.	4		1.
Egalizáló tanulmányok (Azok számára, akik nem kommunikáció- és médiatudomány szakos képzés felől érkeznek)						
BTKM307BA	Sport, test, medialitás	2	koll.	3		1.
BTKM310BA	Üzleti innováció	2	gyj.	3		1.
BTKM401BA	Marketing- és reklámkommunikáció	2	koll.	3		1.
II. félév						
Kód	Tantárgy címe	Jelleg	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM201MA	Országmárka, nemzeti identitás, médiaműfajok	2	koll.	5		2.
BTKM204MA	Alkalmazott társadalomtudományos kutatási módszerek	2	koll.	5		2.
BTKM206MA	Identitás és reprezentáció a médiában	2	gyj.	4		2.
BTKM207MA	Dráma- és színházelemzés	2	gyj.	4		2.
BTKM401MA	MPR: Marketing Public Relations	2	koll.	5		2.
BTKM404MA	A kulturális emlékezet médiumai	2	koll.	5		2.
Egalizáló tanulmányok (Azok számára, akik nem kommunikáció- és médiatudomány szakos képzés felől érkeznek)						
BTKM502BA	Média és politika	2	koll.	3		2.
BTKM503BA	Médiajog és médiaetika	2	koll.	4		2.
BTKM505BA	Médiagazdaságtan	2	koll.	4		2.

III. félév						
Kód	Tantárgy címe	Jelleg	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM205MA	Kötelező szakmai gyakorlat	10	gyj.	10		3.
BTKM303MA	A média- és kultúrakutatás gyakorlata 1.	2	gyj	4		3.
BTKM102MA	Adaptációelemzés	2	koll.	4		3.
BTKM405MA	Kulturális újságírás	2	gyj	4		3.
BTKM501MA	Szakdolgozati előkészítő szeminárium és könyvtári munka 1.	2	aí	5		3.
IV. félév						
Kód	Tantárgy címe	Jelleg	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM304MA	Interkulturális kommunikáció	2	gyj	3		4.
BTKM203MA	Tartalommarketing	2	koll.	3		4.
BTKM402MA	A média- és kultúrakutatás gyakorlata 2.	2	gyj.	4		4.
BTKMINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj.	2		4.
BTKM502MA	Szakdolgozati előkészítő szeminárium és könyvtári munka 2.	2	aí	5		4.
BTKM503MA	Szakdolgozat	2	gyj	10		4.
	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4

Egyéb zabadon választható ismeretek: 10 kredit

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

KÖNYVTÁR-ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**780**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**150, 10 kredit**
levelező tagozaton:	

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: könyvtár- és információtudomány (Library and Information Science)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles informatikus könyvtáros
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: informatikus könyvtáros alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű könyvtáros, informatikus könyvtáros szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322/0322
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja könyvtáros szakemberek képzése, akik a megszerzett könyvtár- és információtudományi és informatikai ismereteik birtokában az információs és tudástársadalom alapintézményeiben (könyvtárakban, gazdasági, üzleti, közigazgatási, államigazgatási, valamint információszolgáltató intézményekben és központokban, továbbá egyéb informatikus könyvtáros képzettséget igénylő területeken) - a korszerű információs technológia teljes eszköztárát hasznosítva - képesek az információs tartalmak előállításával, szervezésével, feldolgozásával, tájékoztatásával, archiválásával kapcsolatos feladatok elvégzésére és az ezekhez kötődő szolgáltatások tervezésére és menedzselésére, a tudás, az információ és a kultúra közvetítésére. Képesek továbbá aktív szerepet vállalni a tudásdisszemináció és a kutatástámogatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az informatikus könyvtáros

tudása

Magas szinten ismeri, és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a könyvtár- és információtudomány helyét, kapcsolódási pontjait és szerepét más tudományterületekkel összefüggésben.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és nemzetközi stratégiákat, irányelveket, jogi normákat, amelyek meghatározzák a könyvtár- és információtudomány aktuális kérdéseit, és kijelölik a könyvtárak szerepét az oktatási, képzési, kutatási és fejlesztési környezetben.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az információs és tudástársadalom, a szolgáltatásfejlesztés és szervezeti tudásmenedzsment, a kutatási és gazdasági szféra információs támogatása, a tudásdisszemináció, a tudáselőállítás, a tudásreprezentáció hagyományos és modern formái, a könyvtárak működtetése, az informatikai rendszerek és alkalmazások használata és a tartalomszolgáltatással kapcsolatos szabályozás területén.

Ismeri az információkezelés technológiáját és alkalmazza az informatikai, infokommunikációs eszközöket, módszereket, technikákat.

Ismeri és érti a számítógépes információs rendszereket, működtetésüket, továbbá a digitalizálással, elektronikus dokumentumok létrehozásával, szolgáltatásával és megőrzésével kapcsolatos alap- és irányelveket, tevékenységeket könyvtári környezetben.

Birtokolja a korszerű minőségmenedzsment, tudásmenedzsment és projektmenedzsment, valamint a szolgáltatások nyújtásával, tervezésével kapcsolatos módszertani tudástartalmakat.

Ismeri és érti a könyvtári területtel szoros kapcsolatban lévő társtudományok, valamint a képzési, kutatási és fejlesztési környezetben betöltött könyvtári szerepvállalásból adódóan más tudományterületek alapvető fogalmi rendszerét, intézményrendszerét, összefüggésrendszerét, irányzatait.

Tisztában van a hazai és külföldi információforrások értékelésével, kiválasztásával, az egyes tudományterületek információs igényével és szokásaival.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális problémákat és trendeket az információs- és tudástársadalom, az információs gazdaság területén, amelyek meghatározzák a könyvtártudományi gondolkodás alaptendenciáit is.

Ismeri az információ gazdaságtanát, pénzügyi és jogi szabályozásának, valamint szabványosításának korszerű alapismereteit.

Birtokolja azokat az igénykutatási, minőségmenedzsment módszereket és technikákat, amelyek a tényleges és a potenciális könyvtár- és információhasználók szokásainak, igényeinek, elvárásainak felmérését és megismerését teszik lehetővé.

Birtokában van a könyvtári minőségirányítás és a szervezeti önértékelés elméleti és módszertani ismereteinek és eszközeinek, amelyek alkalmazásával a könyvtárak és információs szervezetek teljesíthetik jelenlegi és a jövőben várható feladataikat.

Ismeri a könyvtári terület hazai és nemzetközi szakmai szervezeteit, a terület ágazati irányításának, és jogi szabályozásának kereteit.

Ismeri a könyvtártudomány mérvadó hazai és nemzetközi szakirodalmi forrásait, és egyéb szakmai orgánumait.

Ismeri a szervezete számára befogadható és végrehajtható pályázatok megtalálásához szükséges alapvető információforrásokat, és a pályázati és a projektmunka irányításának módszertanát.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a felhasználóképzés módszertanáról és a könyvtár- és információtudományi elektronikus tananyagok előállításának technikai és módszertani követelményeiről.

képességei

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, az információhasználat eredményeinek értékelésére, kutatások végzésére és a különböző következtetések szintetizálására az információmenedzsment problémáinak megoldása érdekében.

Képes a meglévő információk új szempontok szerinti feldolgozására, valamint új információk előállításával hagyományos és webes tartalomszolgáltatás nyújtására, szöveges és multimediális információk archiválására, adatbázisok tervezésére, létrehozására, karbantartására és közreadására, az átvehető külföldi szakmai megoldások adaptálására.

Képes az információelemzés és -tervezés módszereinek alkalmazására, a hatékony tájékoztatásra, a gazdasági, politikai, igazgatási, kulturális, tudományos és egyéb területeken jelentkező szakirodalmi információs igények magas szintű kielégítésére a hagyományos információforrások és a korszerű információs technológiák felhasználásával.
Képes piacképes könyvtári szolgáltatások szervezésére, menedzselésére, működtetésére, minőségbiztosítására és folyamatos fejlesztésére, innovációra, a megfelelő gyakorlati és menedzsmenttechnikák alkalmazására a fenntartókkal, piaci szereplőkkel és felhasználókkal való kapcsolatokban.
Képes a különböző típusú könyvtárakban, szaktájékoztatási és dokumentációs intézményekben, valamint az üzleti szférában az egyes szaktudományok területén magas szintű, önálló gyűjteményszervező, feldolgozó, rendszerező, tájékoztató munka végzésére magyar és idegen nyelven.
Képes bibliometriai és tudománymetriai szolgáltatások nyújtására, a tudományos kutatómunka támogatására.
Képes a könyvtári munkafolyamatok végrehajtásában történő hatékony közreműködésre, irányításra, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.
Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható pályázatok felkutatására, a pályázati és a projektmunka irányítására.
Képes segíteni az oktatásban, képzésben résztvevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét.
Képes használó-képző tanfolyamok tartására és elektronikus tananyagok elkészítésére.
Képes az általa ismert idegen nyelven könyvtártudományi szaknyelvi anyagokat értelmezni, idegen nyelvű adatbázisokban információkeresést végrehajtani, idegen nyelvű források felhasználásával szaktudományi tájékoztatást végezni és külföldi használókkal is kommunikálni.

attitűdje

Kezdeményező és nyitott a szakmai innovációs törekvések irányába, támogatja és alkalmazza azokat, amelyek illeszkednek az intézményi és szakmai stratégiákhoz.
Megfelelő vita- és kommunikációs készség, egészséges önbizalom és dinamizmus jellemzi a munkakör feladatainak elvállalásához, a feltárt problémák közös megoldása érdekében, valamint kezdeményező az új feladatok megvalósításában és az ezekhez szükséges hatáskörök kijelölésében.
Elkötelezett a könyvtár- és információtudomány területén egyre nagyobb szerepet kapó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, minőségtudat és sikerorientáltság, stratégiai látásmód és szolgáltatásorientáltság jellemzi.
Kellő motivációval rendelkezik a változó társadalmi igények felismerésére, reflexiójára, a folyamatos önképzésre, az életen át tartó tanulásra.
Nyitott arra, hogy tudását és tapasztalatait megossza mind formális, mind nem formális keretek között a könyvtáros szakmai közösséggel vagy szélesebb használói és társadalmi csoportokkal.
Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja, kiemelten a gyermekjogok, a fogyatékossággal élő és az egyes nemzetiségekhez tartozó személyek jogainak érvényesítése terén.
Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt, szakmai szervezetekben vállalt feladatok, nemzetközi kutatási vagy pályázati együttműködések vagy akár a személyes szakmai kapcsolattartás szintjén is.

autonómiája és felelőssége

Megfelelő önismeret jellemzi, meglevő tudását és képességeit kritikusan értékeli és fejleszti.
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
Konfliktushelyzetekben határozottan dönt, és felelősséget vállal döntéseiért.
Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Önálló és felelős szerepet vállal a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában, ahol legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.
Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.
Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
társadalom- és bölcsészettudományok 5-15 kredit;
tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás 10-25 kredit; tudománymetria, kutatástámogatás 5-15 kredit;
gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés 5-15 kredit; szaknyelvi ismeretek 4-10 kredit;
választható szakspecifikus szakmai ismeretek 35-50 kredit.
9.2. Szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat könyvtárakban és információszolgáltató szervezetekben végzett gyakorlatokat foglalja magában. Az összesen minimum 150 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a képzés tanterve határozza meg. Kreditértéke10 kredit.
9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltétele
Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit az alábbiak szerint:
társadalom- és bölcsészettudományok területéről legalább 2 kredit,
könyvtártan és információszervezés, menedzsment ismeretek területéről legalább 2 kredit,
informatika területéről legalább 2 kredit,
kommunikációs ismeretek területéről legalább 2 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 8 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A záróvizsga tartalma és szerkezete
A záróvizsga a témavezetői irányítással elkészített, önálló kutatásra épülő diplomamunka védéséből és egy szakmai feleletből áll. A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, amelynek elnöke és legalább két tagja van. Az elkészült és határidőre leadott diplomamunkát a témavezető köteles írásban értékelni, és az írásos véleményt legkésőbb az államvizsga időpontja előtt 8 munkanappal a jelölt rendelkezésére bocsátani. A diplomamunka védése során a jelölt előbb ismerteti dolgozatának tartalmi és módszertani alap-vetéseit, célkitűzéseit és főbb eredményeit, majd válaszol a megfogalmazott kérdésekre, véleményekre. A diplomamunka védése után az államvizsgázó egy húzott tételből felel.
A záróvizsga lefolytatásának általános szabályait, a jogorvoslati lehetőségeket a Debreceni Egyetem hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tartalmazza.

A KÖNYVTÁR-ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Oklevél kredit-követelmények:
Társadalom-és bölcsészettudományok:11 kredit (KKK: 5-15)
Tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás: 18 kredit (KKK: 10-25)
Tudománymetria, kutatástámogatás: 7 kredit (KKK: 5-15)
Gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés: 9 kredit (KKK: 5-15)
Szaknyelvi ismeretek: 4 kredit (KKK: 4-10)
Szakspecifikus szakmai ismeretek: 35 kredit (KKK: 35-50)
Szakmai gyakorlat (min. 150 óra): 10 kredit
Diplomamunka: 20 kredit
Szabadon választható tantárgyak: 6 kredit
Összesen: 120 kredit

Társadalom-és bölcsészettudományok:11 kredit (5-15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI201MA	Bölcsészettudományi szakinformációk	2	gyj.	2		2.
BTKI202MA	Társadalomtudományi szakinformációk	2	gyj.	2		2.
BTKI101MA	Digitális bölcsészet	2	koll.	3		1.
BTKI102MA	Olvasásszociológia	2	koll.	4		1.

Tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás: 18 kredit (10-25)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI203MA	A modern könyvtári feldolgozás és szolgáltatás elmélete	2	koll.	3		2.
BTKI204MA	A könyvtári feldolgozás és szolgáltatás modern eszközei	2	gyj.	2		2.
BTKI103MA	Tartalomfejlesztés és tartalomszolgáltatás	2	gyj.	2		1.
BTKI104MA	Nem hagyományos dokumentumok feldolgozása	2	koll.	3		1.
BTKI301MA	Természettudományos szakinformációk	2	gyj.	2		3.
BTKI302MA	Alkalmazott tudományi szakinformációk	2	gyj.	2		3.
BTKM203MA	Tartalommarketing és szervezeti kultúra	2	gyj.	4		4.

Tudománymetria, kutatástámogatás: 7 kredit (5-15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI303MA	A könyvtári működés jogi környezete	2	koll.	3		3.
BTKI205MA	A kutatástámogatás gyakorlata 1.	2	gyj.	2		2.
BTKI304MA	A kutatástámogatás gyakorlata 2.	2	gyj.	2		3.

Gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés: 9 kredit (5-15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAD800MA	Demográfia és munkaerőpiaci politikák	2	koll.	3		1.
BTKI105MA	Digitális és vizuális kommunikáció	2	koll.	3		1.
BTKI305MA	Könyvtári információs menedzsment és marketing	2	koll.	3		3.

Szaknyelvi ismeretek: 4 kredit (4-10)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév

BTKI106MA	Angol LIS szaknyelv 1	2	gyj.	2		1.
BTKI206MA	Angol LIS szaknyelv 2	2	gyj.	2		2.

Szakspecifikus szakmai ismeretek: 35 kredit (35-50)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI401MA	Az adat- és információvizualizáció modern eszközei	2	koll.	3		4.
BTKI107MA	Az EU intézményrendszere, uniós trendek	2	koll.	3		1.
BTKI108MA	A reziliencia és a mentális jóllét fejlesztési lehetőségei a könyvtárban	2	koll.	3		1.
BTKI109MA	E-dokumentumok és online tanulási környezetek	2	gyj.	2		1.
BTKI402MA	Könyvtáros kompetenciák	2	koll.	4		4.
BTKI306MA	Személyi és intézményi archiválás, webarchiválás technológiája	2	gyj.	4		3.
BTKI207MA	Kiadványszerkesztés	2	gyj.	4		2.
BTKI307MA	Szerzői jogok digitális környezetben	2	gyj.	3		3.
BTPS222MA	Szervezetfejlesztés	2	koll.	2		4.
BTKI110MA	Tudásfeltárás adatbázisokban	2	gyj.	3		1.
BTKI208MA	Művelődés-és olvasástörténet	2	koll.	4		2.

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4.

Szakmai gyakorlat (min. 150 óra): 10 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI209MA	Szakmai gyakorlat 1		gyj.	4		2.
BTKI308MA	szakmai gyakorlat 2		gyj.	3		3.
BTKI403MA	Szakmai gyakorlat 3		gyj.	4		4.

Diplomamunka: 20 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI309MA	Diplomamunka 1		gyj.	10		3.
BTKI404MA	Diplomamunka 2		gyj.	10		4.

Szabadon választható tantárgyak: 6 kredit

***** A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

KULTURÁLIS MEDIÁCIÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Juhász Erika**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	**480**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**160 óra, 10 kredit, intézményi gyakorlat**
levelező tagozaton:	**160 óra, 10 kredit, intézményi gyakorlat**

KULTURÁLIS MEDIÁCIÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK képzési és kimeneti követelményei

A mesterképzési szak megnevezése: kulturális mediáció (Cultural Mediation)

A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat szakképzettség: okleveles kulturális mediátor

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Culture Mediator

Képzési terület: bölcsészettudomány

A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és közösségszervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló az 1993. LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó, az ezekkel megfeleltethető korábbi főiskolai szintű szakok (népművelés, közművelődési szakember), a bölcsészettudomány képzési területről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások; a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a politológia, az informatikus könyvtáros, a kulturális antropológia alapképzési szak, valamint a pedagógusi képzési terület alapképzési szakjai.

A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területekszakjai.

A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

A képzési idő félévekben: 4 félév

A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredita szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit;

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit;

* A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kulturális mediátorok képzése, akik megszerzett nevelés- és kultúratudományi, pszichológiai, társadalomtudományi ismereteik birtokában képesek a szociokulturális társadalmi folyamatok elemzésére, a szükségletek felmérésére, elemzésére, a megjelent igények megjelenítésére, a

kultúra tartalma, a kultúra alkotói és a különböző társadalmi csoportok közötti mediálásra, professzionális kultúraközvetítésre. Alkalmasak a különböző településeken, hazai és nemzetközi közösségekben és multikulturális közegben is a kulturális igények alapján a művelődési lehetőségek fejlesztésére, eltérő kultúrák közötti közvetítésre,kulturális projektek tervezési, szervezési, üzemeltetési és ellenőrzési feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A kulturális mediátor
tudása
Ismeri a kultúraközvetítés komplex folyamataira ható tudományos diszciplínák, akultúratudomány, nevelés- és művelődéstudomány, pszichológia, társadalomelméletmeghatározó elméleti irányzatait és azok összefüggéseit.
Ismeri a kultúra és a civilizáció fogalmak jelentésének fejlődéstörténetét, egymáshoz való viszonyukat.
Ismeri a magyar és az európai kultúra folyamatainak és jelenségeinek lényeges értékeit és a magyar kultúra nemzetközi környezetben való képviseletének módjait.
Ismeri a kultúraközvetítés elméletét és gyakorlatát.
Ismeri a kultúraközvetítés állami, piaci és nonprofit intézményeit és szervezeteit. Ismeri a változó társadalmi, gazdasági, kulturális környezet rendszerezési,elemzési technikáit, valamint a szervezés és irányítás elméleti alapjait és technikáit. Ismeri a kulturális intézmények, hazai és nemzetközi kultúraközvetítő hálózatok, kutatócsoportok és projektek tervezési, vezetési, menedzselési ismereteit.
Ismeri a kultúra gazdaságtanát.
Ismeri a globális emberi jogokat és a nemzetiségi jogokat tartalmazó joganyag lényegi összefüggéseit, a kultúrára gyakorolt hatásait, a kisebbségi kultúrák és a multikulturális területek sajátosságait.
Ismeri mind a tudományos nyilvánosságban, mind a kultúraterjesztésbenmegkívánt magas igényű írásos és szóbeli kommunikáció technikáit.
Ismeri az info-kommunikációs technológiák használatát.
Ismeri a magyar társadalom legfontosabb kisebbségi csoportjait, a multikulturálistársadalom alapvető jellemzőit.
Ismeri a kulturális szervezet létrehozásával, működtetésével kapcsolatos gazdasági és irányítási feladatokat.
képességei
Képes a változó társadalmi, gazdasági, kulturális környezet rendszerezett, alkotó megértésére, az új információk, problémák és jelenségek szaktudományos feldolgozására, a szociokulturális társadalmi folyamatok elemzésére.
Képes a szükségletek felmérésére, felismerésére, a felmerülő igények megjelenítésére, a látens és manifeszt igényekhez igazodó innovatív kulturális mediációs folyamatok tervezésére, és élményt nyújtó tapasztalatok szakszerű facilitálására.
Képes a magyar kultúra és kultúraközvetítés, különösen a közművelődés, az állami, piaci és nonprofit intézményeit és szervezeteit a tradíció és a fejlődésdialektikájában működtetni, fejleszteni, értékelni.
Képes a nemzetközi környezetben a magyar kultúra képviseletére, nemzetközi projektekben való cselekvő együttműködésre.
Képes a saját hipotézisen alapuló, önálló kulturális jellegű kutatások tervezésére és megvalósítására, az eredmények tudományos igényű írásos és szóbeli prezentálására, más kutatások eredményeinek kritikai reflexív elemzésére.
Képes a kulturális szakértői feladatok ellátására, a kulturális örökség menedzselésére, a szellemi és tárgyi kulturális örökség helyi közösségek általielismerési, gondozási folyamatainak támogatására.
Képes a különféle társadalmi csoportok és intézmények közötti szakszerű mediálásra, szervezetépítésre, fejlesztésére, menedzselésére, a nemzetközi kulturáliskapcsolatok élénkítésére.
Képes a kultúraterjesztés és a közművelődés területén stratégiák kidolgozására, különböző szintű társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális igazgatási döntések előkészítésére, azok szakmai és nem szakmai közönség számára történő kommunikálására.
Képes a hagyományos és új típusú civil társadalmi kezdeményezések támogatására, esélyegyenlőségi, érdekartikulációs, érdekérvényesítési és érdekvédelmi folyamatok felépítésére.
Képes a különböző professziók és szektorok képviselőivel együttesen dolgozva közreműködni helyi, regionális, nemzeti és globális szintű társadalomfejlesztési programokban, kulturális-kreatív kompetenciák transzferhatásainak felerősítésében.

Képes kultúraközvetítő vállalkozás létrehozására, kulturális szervezetek ésprojektek menedzselésére.
attitűdje
Kreatív, problémamegoldó- és reflexiós módon közelít a szakmai kérdésekhez.
Kooperációs, konfliktustűrési és konfliktuskezelési, empatikus módszerekkel közelít a szakmai kérdésekhez.
Rendelkezik a szakmai énkép megkonstruálása és a kulturális mediátor professzió értékeihez való hűséggel, elkötelezettséggel, etikai felelősségvállalással.
Rendelkezik az új feladatok megoldására inspiráló kezdeményező készséggel, pozitív beállítódással, küzdeni tudással, érzelmi intelligenciával.
Rendelkezik a kulturális menedzsment és a mediálás sajátosságaiból adódó összetett és előre ki nem számítható helyzetekben a változás- és a válságkezelés, a döntéshozás, a dialógusteremtés, a kultúraközi kommunikáció szemléletmódjainak ötvözésére.
Rendelkezik nyitottsággal más kulturális világok iránt, a kulturális különbözőségek értékelésével, különbözőségek értékelésének és elfogadásának képességével.
Használja a tudásmenedzsment, a tudásforrás feltárása, az ismeretek és tapasztalatok önreflektív elemzése módszereit a szakmájában.
Adaptív és rendszerszemléletű.
Alkalmazza a permanens innovációt a kreativitás, originalitás, flexibilitás, fluencyelemeivel, a hatékony vezetést, a team-munkát és az önfejlesztést.
Fontosnak tartja a tevékenységek és emberek együttműködését és összehangolását.
autonómiája és felelőssége
Fontosnak tartja a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködést.
Önállóan és permanensen fejleszti személyiségét, alkalmazza a szakmai önképzést.
Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatalképességeivel.
Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek. Képviseli szakmája érdekeit és érdemeit, azok mellettfelelősségteljesen kiáll.
A mesterképzés jellemzői

Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
Összesen 100 kredit az alábbiak szerint:
kulturális fogalmi, intézményi és tevékenységi rendszer 16-25 kredit;
kultúraközvetítés 10-15 kredit;
kulturális menedzsment 22-30 kredit;
kulturális mediáció módszertana 16-25 kredit;
minőségmenedzsment 8-12 kredit;
kultúrakutatás 8-13 kredit.
A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl a 3. vagy 4. félév soránegy alkalommal kulturális intézményben vagy szervezetben teljesítendő négy hetes, 160 óra időtartamú, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlat.
A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: közművelődési intézmények, múzeumok, könyvtárak, kulturális intézmények és szervezetek, valamint bármely települési önkormányzat, egyházi, nonprofit és civil szervezet, amennyiben kulturális tevékenységet is folytat, és amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, továbbá a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.
A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükségeskreditek száma összesen 30 kredit az alábbi területekről:
bölcsészettudományi diszciplínákhoz tartozó alapismeretek: pedagógiai, pszichológiai, filozófiai, etikai ismeretek;
kommunikációtudományi ismeretkör, kommunikációfejlesztés; társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, antropológia, politológia; gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Kulturális mediáció MA szak tanterve

A tantárgy kódja	Tantárgy	óraszám	teljesítés	kredit	előfeltétel	félév
Alapozó képzés						
BTAD800MA	Demográfia és munkaerőpiaci politikák	30	Koll.	3		1
BTAD801MA_K4	Forráselemzés	30	Gyj.	4		2
BTAD802MA_K4	Művelődés- és művészetszociológia	30	Gyj.	4		3
BTAD803MA	Hazai és nemzetközi kulturális intézményrendszer	30	Koll.	4		1
BTAD804MA_K4	Közösségi művelődés tevékenységrendszere I.	30	Koll	4		2
BTAD805MA_K4	Közösségi művelődés tevékenységrendszere II.	30	Gyj	4	Közösségi művelődés tevékenységrendszere I.	3
BTAD806MA_K4	Kulturális örökség-menedzsment	30	Gyj	4		2
Szakmai törzsképzés						
BTAD807MA	Nemzetközi kulturális kapcsolatok	30	Gyj	4		3
BTAD808MA_K4	Szervezeti kommunikáció és érdekérvényesítés	30	Gyj	4		3
BTAD809MA	Művelődés- és oktatásgazdaságtan	30	Koll.	3		1
BTAD905MA_K4	Kulturális intézménymenedzsment	30	Koll.	4		3
BTAD811MA	Közösségépítés - csoportfejlesztés	30	Gyj	4		2
BTAD812MA	Nonprofit menedzsment	30	Gyj	4		1
BTAD813MA	Projektmenedzsment és pályázatírás	30	Gyj	4		2
BTAD814MA_K4	Marketing-menedzsment	30	Koll.	4		4
BTAD815MA	Kulturális mediáció I.	30	Gyl,	4		1
BTAD816MA	Kulturális mediáció II.	30	Gyj.	4	Kulturális mediáció I.	2
BTAD817MA_K4	Gerontagógia	30	Koll.	4		4

	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	30	Gyj.	2		2
BTAD822MA	Kulturális jog	30	Koll.	4		1

BTAD906MA_K4	Kulturális minőségfejlesztés	30	Gyj	4	Kulturális jog	4
BTAD907MA_K4	Kultúrakutatás	30	Koll.	4		1
BTAD825MA_K3	Statisztikai elemzések	30	Gyj	3		2
BTAD826MA	IKT a kutatásban	30	Gyj	3		3
Szakmai gyakorlat						
BTAD818MA_24_K6	Összefüggő szakmai gyakorlat	100	Gyj	6		3
BTAD819MA	Civil menedzsment gyakorlata (intézményi gyakorlat)	30	Gyj	2		2
BTAD820MA	Szakmai kompetenciafejlesztés (intézményi gyakorlat)	30	Gyj	2		1
Szakdolgozat						
BTAD903MA_K10	Szakdolgozat		Gyj	10		
Szabadon választható						
BTAD828MA	Szabadon választható 1.*	30	Gyj	3		
BTAD829MA	Szabadon választható 2.*	30	Gyj	3		
BTAD904MA_K4	Szabadon választható 3.*	30	Gyj	4		

* A Debreceni Egyetemen hirdetett mesterszakos kurzusok bármelyike teljesíthető, ha az adott kurzust a hallgató felveheti, és az nem képezi a kötelező kreditjei részét.

	Testnevelés**	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

** A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

Kreditek összesítése

Alapozó képzés	27 kredit
Törzsképzés	63 kredit
Szakmai gyakorlat	10 kredit
Szabadon választható	10 kredit
Szakdolgozat	10 kredit
Összesen	120 kredit

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mester**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Debreczeni Attila**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. A mesterképzési szak megnevezése: magyar nyelv és irodalom (Hungarian Language and Literature Studies)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész.
A szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Hungarian Language and Literature.
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4. 1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar alapképzési szak.
4. 2. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.
4. 3. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223/0232
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető kérdéseiről; átlátják és értik a nyelvnek, illetve irodalomnak a történetiséggel, a kultúrával és a társadalommal fennálló meghatározó összefüggésrendszereit, változatosságát. Megszerzett ismereteik és képességeik birtokában képesek valamely nyelv-, illetve irodalomtudományi résztéma önálló megismerésére, elméletileg és módszertanilag megalapozott, új eredményeket feltáró elemzésére. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő folytatására.
8. 1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész
a) tudása

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető elméleti kérdéseit, ezek történeti, változó és folyamatszerű összefüggéseit illetően.
Átlátja és érti a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét, a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát, az irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány, valamint a határtudományok jellemző kutatási kérdéseire, nemzetközi kontextusára, különböző kutatási irányzatok elemzési és értelmezési módszereire, továbbá szakterülete művelésének hagyományos és elektronikus forrásaira vonatkozólag.
Alaposan és átfogóan ismeri a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusait.
A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány műveléséhez szükséges szinten érti és ismeri az általa elsajátított idegen nyelveket, különös tekintettel a terminológiára.
b) képességei
Képes a magyar nyelv, illetve az irodalom jelenségeit a maguk történetiségében, változásaiban és változatosságában elemezni.
Kritikusan és több szempontot mérlegelve, releváns értelmezési keretben képes elemezni a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét; a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát; irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.
Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a vizsgált nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör elemzésére megfelelő és alkalmas nyelv-, illetve irodalomtudományi módszereket, képes az adott kutatás elméleti és módszertani háttérfeltevéseit reflexió tárgyává tenni és a nemzetközi kutatások kontextusában értelmezni.
A szükséges forrásokat és információkat kritikusan képes elemezni, vizsgálatukkal új összefüggésekre mutat rá.
Kutatási eredményeit és álláspontját a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány szakmai-tudományos elvárásainak megfelelően képes megfogalmazni és közreadni.
Önálló munkával, elméleti és módszertani megalapozottsággal, kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni egy adott nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör, résztéma összefüggéseit.
Legalább egy idegen nyelven képes szakmája gyakorlására.
c) attitűdje
Kutatásai és munkája során figyelembe veszi a vizsgált nyelvi, illetve irodalmi jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az európai és egyetemes értékeket, a sokszínűség fontosságát a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, továbbá azok tágabb, társadalmi és kulturális kontextusának vonatkozásában.
Érdeklődő, nyitott és elkötelezett szakterületi ismereteinek és készségeinek bővítésében, valamint tágabb körű kulturális ismereteinek továbbfejlesztésében.
A nyelvi és irodalmi jelenségekről, folyamatokról megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális jelenségek, változások megértésében hasznosítja.
Nyitott saját szakterülete, különösen saját résztémája interdiszciplináris megközelítéseire, a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek társadalmi és kulturális összefüggéseinek megismerésére.
Törekszik arra, hogy az általános, szakmai, társadalmi és kommunikációs normák figyelembevételével folytassa szakmai tevékenységét.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál a magyar nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, valamint a nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kutatások történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős egyénként képviseli saját szakmai, szellemi, erkölcsi, magyar és európai értékrendjét.
Munkája során - lehetőség szerint - szerepet vállal a határon túli szakmai műhelyekkel, közösségekkel való együttműködések területén.
Kritikus tudatosság jellemzi a szakterületéhez kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli saját tudományterületének, illetve saját munkájának szakmai eredményeit, elvárásait és módszereit és elfogadja más szak- és tudományterületek eltérő sajátságait.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, illetve munkacsoportjának munkájáért.
9. A mesterképzés jellemzői
9. 1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges ismeretkörök 2-14 kredit;
a magyar nyelv rendszere 4-14 kredit;
a magyar nyelv használata, tagolódása 4-14 kredit;
a magyar irodalomtudomány elméleti kérdései 4-14 kredit;
a magyar irodalomtudomány történeti kérdései 4-14 kredit;
az irodalomtudomány vagy a nyelvtudomány területéről választható speciális programok 40-60 kredit
9. 2. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma 30 kredit, amelyből nyelvtudomány legalább 10 kredit, irodalomtudomány legalább 10 kredit.

Záróvizsga-követelmények (MA, diszciplináris képzés)
Magyar nyelv és irodalom, irodalomtudományi rész
Általános rendelkezések: Debreceni Egyetem tanulmányi és vizsgaszabályzata (2008), IV. A végbizonyítványra (abszolutóriumra), a diplomamunkára, a záróvizsgára és az oklevélre vonatkozó rendelkezések, 23-29 § (20-24. oldal), valamint a DE TVSz melléklete, IV. Bölcsészettudományi Kar, 14-18 § (73-74. oldal) (http://btk.unideb.hu/szabalyzatok)

A diszciplináris MA szintű záróvizsga tartalma, szerkezete, értékelése:
Minden diszciplináris MA szakos hallgatónak záróvizsgát kell tennie.
A mesterszakos (diszciplináris MA) záróvizsga a magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak ismeretanyagát és az ehhez kapcsolódó kompetenciákat kéri számon és értékeli.
A záróvizsgára bocsátás feltétele:
1) megszerzett diszciplináris MA végbizonyítvány (abszolutórium);
2) benyújtott (és írásban elbírált) diplomadolgozat (szakdolgozat).
A záróvizsga ideje: az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 4. félév végén).

A záróvizsga módja és részei: a záróvizsga szóban történik és két részből áll:
1) az MA szintű diplomadolgozat megvédése,
2) a diszciplináris ismeretanyag számonkérése és a kompetencia ellenőrzése: a diplomadolgozat témájától függően a vizsgának irodalomtudományi vagy nyelvtudományi tematikája van (részletezése alább).
A záróvizsga-bizottság tagjai: az elnök (az intézmény vezető oktatója), két tag (a szakdolgozat témavezetője és kontrollbírálója), külső tag.
A záróvizsga értékelése: a záróvizsga-bizottság tagjai a szóbeli vizsga során elhangzott felelet mindkét részét önálló érdemjeggyel értékelik. Az összesített (átlagolt) érdemjegyet 1) a védés és 2) a szakmai felelet érdemjegye egyenlő súllyal alkotja.
A záróvizsga minőségbiztosítását a MAB az akkreditáció során végzi el, illetve az intézmény saját minőségbiztosítási rendszerével folyamatosan ellenőrzi a záróvizsgát.
A záróvizsga témaköreiben az alapozó és a törzsanyag, valamint a választott specializáció anyaga egyaránt szerepel, így a tantárgyfelelősök értelemszerűen felelősek a záróvizsgatárgyak oktatásáért és ellenőrzéséért is.
A záródolgozat (MA szintű diplomamunka):
Témaválasztás és jelentkezés:

A diszciplináris MA képzés I. félévében a hallgatónak szeptember 15-ig jelentkeznie kell, a jelentkezést az oktatásszervező archiválja. A jelentkezés feltétele a témavezetővel történő egyeztetés. A BA-ban választott záródolgozati téma továbbfolytatására van lehetőség, de a dolgozat nem egyezhet meg a BA képzésben diplomamunkaként benyújtott és elfogadott dolgozattal. Új téma választása esetén a diszciplináris MA képzés valamennyi specializációjának területéről választhatnak témát, a témavezetővel egyeztetve.
Záródolgozati előkészítő konzultációk:
A diszciplináris MA 1. és 2. félévében mindenki számára kötelező a BTMI401MA Kutatásmódszertani konzultáció 1. (gyakorlati jegy, 1 kredit) és a BTMI402MA Kutatás-módszertani konzultáció 2. (gyakorlati jegy, 1 kredit) elvégzése, melyeket célszerű a diplomamunka témájának megfelelően felvenni. A diszciplináris MA 3. és 4. félévében a záródolgozat témavezetőjénél kötelező felvenni a BTMI403MA Szakdolgozati konzultáció 1. (gyakorlati jegy, 1 kredit) és a BTMI404MA Szakdolgozati konzultáció 2. (gyakorlati jegy, 1 kredit) konzultációkat.
A négy konzultáció sikeres elvégzése előfeltétele a diplomamunka benyújtásának, melynek kreditértéke 16.
A záródolgozat benyújtása:
Az MA képzésben a diplomamunka terjedelme mellékletek nélkül minimum 40 oldal (60000 leütés szóközök nélkül). A diplomamunkát tavaszi félévben április 15-ig, az őszi félévben november 30-ig kell benyújtani az adott intézetben/tanszéken. A témavezető a dolgozat bírálatát köteles legkésőbb két héttel a záróvizsgát megelőzően megismertetni a hallgatóval. A dolgozatot a témavezetőn kívül egy erre felkért kontrollbíráló is elolvassa, aki a témavezetővel együtt jelen lesz és aktív szerepet vállal a diplomamunka védésén (a záróvizsgán).

A diszciplináris MA szintű, irodalomtudományi záróvizsga tematikája
Irodalomtudományból a szóbeli vizsga két részből áll:
1) az MA szintű diplomadolgozat megvédése,
2) a diszciplináris irodalomtudományi ismeretanyag számonkérése (a négy megadott témakör egyikéből) és a kompetencia ellenőrzése (kifejezőkészség, kutatásmódszertani kérdések, interpretációs technikák, stb.)
A második részhez négy választható ismeretkör kapcsolódik: a diplomamunka leadásakor a szakdolgozó – témavezetőjével konzultálva – eldönti, hogy melyik ismeretkörből kíván vizsgát tenni.

A szóbeli vizsga második részéhez kapcsolódó ismeretkörök:
1. Az irodalomtudomány hagyományai és intézményei (A magyar irodalom- és nyelvtudomány intézményei, Az irodalomtudomány hagyományai, Az irodalom és kultúraközvetítés rendszerei)
2. Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete (Irodalomtudomány a kultúratudományok kontextusában, Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete [Kritikatörténet], Irodalomtudomány a humántudomány diskurzusában)
3. Az interpretáció elmélete és gyakorlata (Az interpretáció elmélete és gyakorlata, Régi és új retorika, Poétika és retorika)
4. Irodalom, medialitás, komparatisztika (Irodalom, medialitás, kulturális praxisok [Vizuális kultúra], Komparatisztika [Irodalom és társművészetek], Test- és térábrázolás)

Javasolt szakirodalom:
1. Az irodalomtudomány hagyományai és intézményei
A magyar irodalom- és nyelvtudomány intézményei (A könyv létrejöttének folyamata: könyvkiadás és -terjesztés)
GYURGYÁK János: Szerzők és szerkesztők kézikönyve. Bp., Osiris Kiadó, 2005.
EPSTEIN, J.: A könyvkiadás múltja, jelene és jövıje. Bp., Európa Könyvkiadó, 2002.
KÓKAY György: A könyvkereskedelem Magyarországon. Bp., Balassi Kiadó, 1997.
Az irodalomtudomány hagyományai
BÓKAY Antal: Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban. Bp., Osiris Kiadó, 1997. 13-123.
S. VARGA Pál: A nemzeti költészet csarnokai. Bp., Balassi Kiadó, 2005, 275-398.
HORVÁTH János: Magyar irodalomismeret. = Uı: Tanulmányok I. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1997.

IMRE László: A magyar szellemtörténet utóhullámai és következményei. = Alföld, 2011. 88-99.
Az irodalom és kultúraközvetítés rendszerei (A kortárs magyar irodalom médiumai)
MENYHÉRT Anna: Szétszálazás és összerakás – "Lírai demokrácia" az 1990-es évek fiatal magyar költészetében. = U1: Egy olvasó alibije. Bp., Kijárat, 2002, 145-168. Illetve: Alföld, 2000/12, 53-66. Web: http://epa.oszk.hu/00000/00002/00057/menyhert12.html
SZIRÁK Péter: A magyar irodalmi posztmodernség értelmezéséhez. = A magyar irodalmi posztmodernség, szerk. SZIRÁK Péter, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2001, 9-53. (Különösen: 37-53.)
2. Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete
Irodalomtudomány a kultúratudományok kontextusában
Walter Haug és Gerhart von Graevenitz vitája az Intézményesség és kulturális közvetítés. (Szerk. BÓNUS Tibor, KELEMEN Pál, MOLNÁR Gábor Tamás, Bp., Ráció Kiadó, 2005.) kötetben: Walter Haug, Irodalomtudomány mint kultúratudomány?
Gerhart von Graevenitz, Az irodalomtudomány és a kultúratudomány. Válasz. Walter Haug, Válasz a válaszra. I.m. 167-235.
HÁRS Endre: A tigris, amely oroszlánként küzdött. A kulturális szöveg metaforájáról. =
Irodalomelmélet az ezredvégen, szerk. ÁRMEÁN Ottilia, FRIED István, ODORICS Ferenc, deKON-KÖNYVek 25, Bp.- Szeged, 2002, 212-243.
Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete (Kritikatörténet)
A magyar kritika évszázadai (szerk. SŐTÉR István, Bp., Szépirodalmi, 1981.)
1. kötet: 11–26., 38–59., 251–256., 379–387.
2. kötet: 7–11., 36–38., 45–49.79–82.
3. kötet: 9–12., 89–112., 113–115.
DÁVIDHÁZI Péter: Hunyt mesterünk (Arany János kritikusi öröksége). Bp., Argumentum, 1992, 18–71.
Irodalomtudomány a humántudomány diskurzusában
HEIDEGGER, Martin: Mit jelent gondolkodni? = BACSÓ, B. (szerk.), Szöveg és interpretáció. Bp., Cserépfalvi, 7-16.
GADAMER, Hans Georg: Hermeneutika. = Bevezetés az irodalomelméletbe. Szöveggyűjtemény. Szerk. DOBOS István, Debrecen, 1999, 221-243.
3. Az interpretáció elmélete és gyakorlata
Az interpretáció elmélete és gyakorlata
BARTHES, Roland: S/Z. Ford. Mahler Zoltán, Bp., Osiris, 1997.
RICOEUR, Paul: Mi a szöveg? = Uő: Válogatott irodalomelméleti tanulmányok, Bp., 1999, 9–33.
RICOEUR, Paul: A szöveg és az olvasó világa. = Uő: Válogatott irodalomelméleti tanulmányok, Bp., 1999, 310–352.
Régi és új retorika
DE MAN, Paul: Az olvasás allegóriai, ford. Fogarasi György, Bp., Magvető, 2006 (főképp a Szemiológia és retorika fejezet).
BARTHES, Roland: A régi retorika. = Az irodalom elméletei III, szerk. THOMKA Beáta, Pécs, Jelenkor, 1997, 69-175.
RÁKAI Orsolya: A második olvasat (A "szakmai olvasás" paradoxonai). = Helikon, 2008/1, 3-15.
TAKÁTS József: Megfigyelt megfigyelők. = Uő: Ismerős idegen terep. Irodalomtörténeti tanulmányok és bírálatok, Bp., Kijárat, 2007, 92-114.
Poétika és retorika (Kortárs világirodalom poétikai és retorikai olvasata)
PÁL József (főszerk.): Világirodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005.
GORETITY József: Töredékesség és teljességigény. Huszadik századi orosz prózai művek értelmezése. Budapest, Palatinus, 2005.
Az alábbi művek közül a diplomamunka témájához kapcsolódó áttekintés:
BÉNYEI Tamás: Az ártatlan ország: az angol regény 1945 után. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2003.
BOLLOBÁS Enikő: Az amerikai irodalom története. Budapest, Osiris Kiadó, 2005. (VIII. rész: Az amerikai irodalom 1945 után)
BOMBITZ Attila: Mindenkori utolsó világok. Osztrák regénykurzus. Pozsony, Kalligram Kiadó, 2001.
GYÖRFFY Miklós: A német irodalom rövid története. Budapest, 1995.

KULIN Katalin: Esszék latin-amerikai regényírókról. Szeged, 1993.
4. Irodalom, medialitás, komparatisztika
Irodalom, medialitás, kulturális praxisok (Vizuális kultúra)
KITTLER, Friedrich: Előzetes megjegyzések; Elméleti előfeltevések. = Uő: Optikai médiumok (Berlini elıadás, 1999), Bp., Magyar Mûhely-Ráció, 2005, 7-18, 19-40.
KAMPER, Dietmar: Kép és idő: a médiumok gyorsulása. = A kép a médiaművészet korában (szerk. NAGY Edina), Bp., L'Harmattan, 2006, 59-88.
Komparatisztika (Irodalom és társművészetek)
FÜZI Izabella, TÖRÖK Ervin: Bevezetés az epikai szövegek és a narratív film elemzésébe. Szeged, 2006. (Verbális és vizuális intermedialitás: törés, fordítás vagy párbeszéd c. fejezet.) Web: http://szabadbolcseszet.elte.hu/mediatar/vir/index.html
STEINER, Wendy: Narrativitás a festészetben. = Vizuális és irodalmi narráció. Szöveggyűjtemény. Szerk. FÜZI Izabella. Szeged, 2006. Web: http://szabadbolcseszet.elte.hu/mediatar/vir/index.html
Kép - írás - művészet. Tanulmányok a XIX.–XX. századi magyar képzőművészet és irodalom kapcsolatáról. Szerk. KÉKESI Zoltán, PETERNÁK Miklós. Bp.,Ráció Kiadó,
2006. (2 szabadon választható tanulmány)
Test- és térábrázolás
BELTING, Hans: A test képe mint emberkép. = Uő: Kép-antropológia: Képtudományi vázlatok, Budapest, Kijárat, 2003, 101–132.
A tér. Kritikai antológia. Szerk. MORAVÁNSZKY Ákos, M. GYÖNGY Katalin, Bp., 2007. (az alábbi szemelvények: Moholy-Nagy László: A tér (121-132.); Gaston Bachelard: A tér poétikája (193-200); Otto Friedrich Bollnow: Az emberi élet térbelisége (201-208); Henri Lefebre: A tér termelése (219-226)

A záróvizsga
A záróvizsga részeit a képesítési követelmények (képzési és kimeneti követelmények) határozzák meg.
A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki a végbizonyítványt (abszolutórium) megszerezte, tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta, szakdolgozatát határidőre benyújtotta, és azt legalább elégséges érdemjegyre minősítették.
A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, a vizsgát a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti.

A záróvizsga tartalma, tematikája, szerkezete, értékelése:
A záróvizsga a magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak ismeretanyagát és az ehhez kapcsolódó kompetenciákat kéri számon és értékeli – a szakdolgozat témájától függően az irodalomtudomány vagy a nyelvtudomány témakörei szerint.
A záróvizsga ideje: az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 4. félév végén).
A záróvizsgára bocsátás feltétele: 1) megszerzett végbizonyítvány (abszolutórium); 2) benyújtott (és írásban elbírált) szakdolgozat.
A záróvizsga módja és a bizottság tagjai: a vizsga szóbeli, részei:
1) a szakdolgozat védése (a védést a záróvizsga bizottsága önálló érdemjeggyel értékeli);
2) a diszciplináris ismeretanyag számonkérése és a kompetencia ellenőrzése – a szakdolgozat témájától függően a vizsgának irodalomtudományi vagy nyelvtudományi tematikája van.
A záróvizsgán részt vesz két szaktanár (témától függően két nyelvész vagy két irodalmár) és az elnök; a vizsgát az elnök irányítja; részt vehet a jelölt témavezetője és a bíráló is.
A zárószigorlat értékelése: az összesített (átlagolt) érdemjegyet 1) a védés és 2) a szakmai felelet érdemjegye egyenlő súllyal alkotja (ez a jegy a szóbeli vizsga során elhangzott szóbeli felelet értékelése, értékelője a bizottság).
A zárószigorlat minőségbiztosítását a MAB a 8 éves akkreditáció során végzi el, illetve az intézmény saját minőségbiztosítási rendszerével folyamatosan ellenőrzi a zárószigorlatot.
A záróvizsga felelőse a szakfelelős: DEBRECZENI Attila (DSc), egyetemi tanár.

A záróvizsgatárgyak általános felelőse irodalomtudományból DEBRECZENI Attila (DSc), egyetemi tanár, nyelvtudományból HOFFMANN ISTVÁN (DSc), egyetemi tanár
A záróvizsgatárgyak és az ismeretköri tantárgyak pontos megfeleltetése
Az átfogó számonkérés érdekében a záróvizsga témaköreit teljesen fedésbe hoztuk a törzsképzési ismeretkörökkel és tantárgyakkal (illetve az egyes specializációk ismeretköreivel és tantárgyaival). Kiemeljük, hogy minden ismeretkör és tantárgy szerepel a záróvizsga tételsorában. Így a tantárgyfelelősök értelemszerűen felelősek a záróvizsgatárgyak oktatásáért és ellenőrzéséért is.

Tematika: a törzstantárgyakat minden hallgatótól, a specializációban szereplő tárgyakat a specializáció hallgatóitól kérjük számon. Ennek megfelelően alakítottuk ki a vizsgatételeket.
Törzsképzési témakörök (záróvizsgatárgyak: egybeesnek az ismeretköri tantárgyakkal)

NYELVTUDOMÁNY
Törzsképzési témakörök (záróvizsgatárgyak: egybeesnek az ismeretköri tantárgyakkal)
Nyelvtudományi záróvizsga
Záróvizsgatárgyak:
Törzsképzési témakörök:
1) Újabb nyelvelméletek
2) Nyelvtörténeti és névtani kutatások
3) Nyelv és társadalom
4) A magyar nyelv leírása
5) Alkalmazott nyelvészeti ismeretek
Záróvizsga-témakörök a nyelvtudományi specializációkban:

Nyelvészet specializáció
1) A történeti nyelvészet kutatási módszerei
2) A nyelvtörténet forrásai
3) Történeti dialektológia és történeti szociolingvisztika
4) Történeti névtan
5) Szövegnyelvészeti irányok
6) A szociolingvisztikai kutatás módszerei
7) Leíró dialektológia és szociolingvisztika: a magyar nyelv változatai

A nyelvészeti záróvizsgához ajánlott szakirodalom a záródolgozat tematikájához illeszkedik, s azt a témavezető oktató ajánlja.
A 289/2005. Korm. rend. 11.§ (3) bb) bekezd. szerinti tájékoztató internetes elérhetősége: A hivatkozott kormányrendelet értelmében dokumentáljuk, hogy az intézmény "kidolgozta azokat az oktatási és az alap- vagy mesterképzési szak szempontjából jellemző értékelési és ellenőrzési módszereket, eljárásokat és szabályokat, valamint tájékoztató kiadványt, amelyek a képzési és kimeneti követelmények eredményes teljesítését biztosítják". Ez a követelmény teljesül, mivel az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat letölthető a DE honlapjáról (www.unideb.hu).
A Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata: http://btk.unideb.hu/letolt/TVSZ.pdf
A szabályzatoknak a magyar alap- és mesterszakos képzésben való végrehajtása ellenőrizhető, hiszen félévente aktualizáltan letölthető az intézeti honlapokról:
DE Magyar és Finnugor Nyelvtudományi Intézet: http://mnytud.arts.klte.hu/mnytud.htm
Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet: http://www.irodalom.arts.unideb.hu/

Magyar nyelv és irodalom (diszciplináris) MA mesterképzési szak						
Alapozás – közös nyelvészeti és irodalomtudományi tárgy (4 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMINY100-MA-K4	A magyar nyelv- és irodalomtudomány intézményrendszere	2	Koll.	4	–	1.
Szakmai törzsanyag (50 kredit)						

Irodalomtudományi szakmai törzsanyag – kötelező (24 kredit)						
BTMI208-MA-K5	Korstílusok: a korszakok retorikája	2	Koll.	4	–	1.
BTMI202-MA-K3	Régi és új retorika	2	Gyj.	3	–	1.
BTMI205-MA-K3	Kritika- és tanulmányírás 1.	2	Gyj.	3	–	1.
BTMI209-MA-K5	Irodalomelméleti és kultúratudományi irányzatok	2	Koll.	5	–	2.
BTMI203-MA-K3	Interpretációelméletek szeminárium	2	Gyj.	3		2
BTMI206-MA-K3	Kritika- és tanulmányírás 2.	2	Gyj.	3	–	2.
BTMI405-MA-K3	Kutatásmódszertani szeminárium	2	Gyj.	3	–	2.
Nyelvtudományi szakmai törzsanyag – kötelező (24 kredit)						
BTNY511-MA-K5	A nyelvtudomány módszerei	2	Koll.	4	–	1.
BTNY413-MA-K3	Szociolingvisztika	2	Gyj.	3	–	1.
BTNY513-MA-K3	Magyar dialektológia	2	Gyj.	3	–	1.
BTNY411-MA-K5	Kognitív nyelvészet	2	Koll.	5	–	2.
BTNY515-MA-K3	A nyelvi szöveg alkotása és befogadása	2	Gyj.	3	–	2.
BTNY518-MA-K3	Nyelv és kultúra	2	Gyj.	3	–	2.
BTNY519-MA-K3	Kutatásmódszertani szeminárium	2	Gyj.	3	–	2.
BTMNYIINSIOMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA*	2	gyj.	2	–	1-4.
Specializáció: irodalomtudomány (40 kredit: 24 kredit kötelező, 16 kredit kötelezően választható)						
Kötelező tárgyak (24 kredit)						
BTMI220-MA-K5	Kritikatörténet I.	2	Koll.	5	(kötelező)	3.
BTMI500-MA-K5	Az irodalom médiumai: film és irodalom	2	Koll.	5	(kötelező)	3.
BTMI501-MA-K3	Interpretációelméletek 2. szeminárium	2	Gyj.	3	(kötelező)	3.
BTMI502-MA-K3	Gyerek- és ifjúsági irodalom	2	Gyj.	3	(kötelező)	4.
BTMI503-MA-K5	Kortárs magyar irodalom	2	Koll.	5	(kötelező)	4.
BTMI504-MA-K3	Kortárs világirodalom	2	Gyj.	3	(kötelező)	4.
Kötelezően választható tárgyak (összesen 16 kredit értékben, félévenként 8-8 kredit)						
BTMI600-MA-K3	Kortárs színház	2	Gyj.	3	–	3.

BTMI601-MA-K3	Irodalom és muzeológia	2	Gyj.	3	–	3.
BTNY752-MA-K5	A magyar nyelv változatai	2	Koll.	5	–	3.
BTNY735-MA-K5	Összehasonlító szövegelemzés	2	Gyj.	3	–	3.
BTNY732-MA-K3	A nyelvi viselkedés pragmatikája	2	Gyj.	3	–	3.
BTMI230-MA-K5	Kritikatörténet II.	2	Koll.	5	–	4.
BTMI258-MA-K5	Irodalom és tárművészetek	2	Koll.	5	–	4.
BTNY415-MA-K5	A funkcionális és a strukturális nyelvleírás aspektusai a magyar morfológiában	2	Koll.	5	–	4.
Szakdolgozat (20 kredit)						
BTMI403-MA-K2 BTNY601-MA-K2	Szakdolgozati konzultáció 1.	2	Gyj.	2	–	3.
BTMI404-MA-K2 BTNY701-MA-K2	Szakdolgozati konzultáció 2.	2	Gyj.	2	–	4.
BTMI400-MA-K16 BTNY703-MA-K16	Szakdolgozat elkészítése, védése	2	záróvizsga	16	–	4.
	Testnevelés*	2	gyj	1	–	1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1	–	1-4
Szabadon választható tárgyak (6 kredit)						

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

MUZEOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Keményfi Róbert**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali, levelező Szentendre - levelező**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	**450**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**A szakmai gyakorlat a választott szakmuzeológiai specializációnak megfelelő, összefüggő, a releváns közgyűjteményben a képzés harmadik és a negyedik félévben végzett projekt jellegű munka. Az intézményen kívüli, 2×1 hetes szakmai gyakorlat kreditértéke szakmuzeológiai specializáció részeként: 10 kredit**
levelező tagozaton:	**A szakmai gyakorlat a választott szakmuzeológiai specializációnak megfelelő, összefüggő, a releváns közgyűjteményben a képzés harmadik és a negyedik félévben végzett projekt jellegű munka. Az intézményen kívüli, 2×1 hetes szakmai gyakorlat kreditértéke szakmuzeológiai specializáció részeként: 10 kredit**

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

A mesterképzési szak megnevezése:
magyar nyelven: Muzeológia mesterképzési szak
angol nyelven: Museology master programme

A mesterképzési szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:
magyar nyelven: okleveles muzeológus
angol nyelven: Museologist

A mesterképzési szakbesorolása:
képzési terület szerinti besorolása: bölcsészettudományi képzési terület
a végzettségi szint besorolása:
mesterfokozat (master of arts, rövidítve: MA)
ISCED 2011 szerint: 7
az európai keretrendszer szerint: 7
a magyar képesítési keretrendszer szerint: 7

a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ISCED-F 2013 szerint: 0322
orientáció szerinti besorolása: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

A képzési idő félévekben:4 félév

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

A képzés célja és a szakmai kompetenciák, tanulási eredmények:
A képzés célja:
A képzés célja olyan korszerű múzeumi alapismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik szakmúzeumok meghatározott szakterületein képesek a nemzeti identitás megőrzésének, megélésének és továbbadásának intézményes értékeit a minőségi élményszerzés, a társadalom minden tagja számára elérhető kulturális tudás céljainak érdekében közvetíteni. Ismerik az új muzeológia irányzatait, a múzeumi tartalmak és módszerek kritikai megközelítésének lehetőségeit, a múzeumoknak a tudatos szakembernevelésben játszott szerepét és munkájuk során alkalmazni tudják a nemzetközi múzeumtudományban megjelenő, a vizuális társadalom igényeinek való megfelelés, az élmény-alapú múzeumi megjelenés, a részvételiség, a társadalmi múzeum szerepkör komplex követelményeit. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
A szakon végzettek felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:
A szakon végzett
tudása:
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdéseiről;
Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére és múzeumi reprezentálására is felhasználja;
Érti és átlátja a muzeológia és határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit;
Alaposan és átfogóan ismeri a tágan értelmezett kultúratudományok és a muzeológiát jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat;
Ismeri a kulturális javak megőrzésének és közönség elé tárásának formáit, a múzeumi szakmai funkciók teljességét és ellátásuk módszertani fogásait, mindezek törvényi és etikai kereteit;
Ismeri és alkalmazza az elsődleges forrásul szolgáló tárgyi kultúra anyagának feltárására, begyűjtésére, nyilvántartásba vételére, megőrzésére, tudományos feldolgozására, értékelésére, hozzáférhetővé tételére vonatkozó szakmai elvárásokat és eljárásokat;
Ismeri és alkalmazza a múzeumi gyűjtemények feldolgozására, értelmezésére vonatkozó hazai és nemzetközi módszereket, és alkalmazza a különböző digitális múzeumi nyilvántartási rendszereket;
Ismeri és alkalmazza a különböző kurátori módszereket;
Ismeri és alkalmazza a marketing és menedzsment elméleti és gyakorlati elemeit a múzeumi gyakorlatban.
képességei:
Képes kulturális jelenségek kritikai elemzésére és értelmezésére;
Képes kulturális összefüggések történeti és jelenközpontú láttatására, múzeumi környezetben történő bemutatására különös tekintettel mindezek szakmuzeológiai vetületeire;
Képes múltbeli és jelenkori társadalmi, kulturális, természeti, műszaki, művészeti problémák felismerésére és múzeumi környezetben történő interpretálására;
Rendszerező képességgel rendelkezik a gyűjtemények feldolgozásában;
Képes a különböző platformokról származó információk kritikus elemzésére;
Kommunikációs képességei lehetővé teszik szakmája képviseletét a múzeum közönsége előtt;
Képes a különböző szakmai besorolású muzeális intézmények tevékenységégének számos területén önálló feladatvégzésre;
Képes a termes és a szabadtéri kiállítások rendezési módszereinek alkalmazására.
Képes alkalmazni a múzeumi műtárgyak gyűjteményezési és nyilvántartásbavételi módszereit.
attitűdje:
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és az európai értékeket;

Folyamatosan tanulmányozza az európai és a magyar szakmuzeológia különböző szegmenseit;
Hivatása iránt motivált és elkötelezett, törekszik szakmai ismeretei továbbfejlesztésére, újabb szakképesítések megszerzésére, a különböző szakmuzeológiai területeken történő újabb ismeretszerzésre, tájékozódásra;
Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére, elmélyítésére;
Kreatív képességeit és esztétikai érzékét folyamatosan fejleszti;
Tudatosan képviseli a részvételi muzeológia alapelveit, képes az érintett közösségek bevonására.
autonómiája és felelőssége:
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára;
Megszerzett általános és szakmuzeológiai tudását felhasználva képviseli szakmai és szellemi identitását;
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért;
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel az adott szakmuzeológiai területen dolgozik;
Képviseli és alkalmazza az ICOM és a vonatkozó hazai etikai normákat a múzeumi munka során.

A mesterképzési szak szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:
Múzeumtudomány elméleti alapjai: 10-14 kredit
Múzeum és környezete: 6-10 kredit
Alkalmazott muzeológia: 14-20 kredit
Marketing és menedzsment: 9-12 kredit
Szakdolgozati felkészülés ismeretkör: 3-6 kredit
A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma: 20 kredit
Szakmuzeológiai specializáció: 36-46 kredit
Szabadon választható ismeretek: 6-8 kredit

A szakmai gyakorlat és a gyakorlati képzés követelményei:
A szakmai gyakorlat a választott szakmuzeológiai specializációnak megfelelő, összefüggő, a releváns közgyűjteményben a képzés harmadik és a negyedik félévben végzett projekt jellegű munka. Az intézményen kívüli, 2×1 hetes szakmai gyakorlat kreditértéke szakmuzeológiai specializáció részeként: 10 kredit

A képzést megkülönböztető speciális jegyek:
A muzeológia gyakorlatorientált képzési jellegének megvalósítása a muzeológiában releváns szakmuzeológiai ágak szerint szerveződő specializációk hirdetésével lehetséges. Ezek a történeti és régészeti muzeológia; a néprajzi muzeológia; a természettudományi muzeológia; a műszaki tudományok muzeológiája; valamint az irodalomtudományi és művészeti muzeológia.

Történeti és régészeti muzeológia:
a történeti és régészeti muzeológia elmélete és módszertana; a történeti gyűjtemények szervezésének, fenntartásának és gyarapításának szakterületi, jogi és marketing szempontjai; a történeti gyűjtemények gondozásához kapcsolódó szakági és határterületi diszciplínák (például környezettörténet, régészet, történeti segédtudományok); szakági kutatásmódszertan; anyagismeret; műtárgyvédelem;
Néprajzi muzeológia*:*
a néprajzi muzeológia elmélet és módszertana, gyűjteményezési stratégia; a néprajzi gyűjtemények szervezésének fenntartásának és gyarapításának szakterületi, jogi és marketing szempontjai; a néprajzi gyűjtemények gondozásához kapcsolódó szakági és határterületi diszciplínák (például szabadtéri muzeológia; termes néprajzi kiállítások; alkalmazott néprajz a néprajzi muzeológiában; jelenkorkutatás, a mindennapok vizsgálata a néprajzi muzeológiában; a tárgyalkotó népművészet öröksége); szakági kutatásmódszertan; anyagismeret; műtárgyvédelem;
Természettudományi muzeológia:
a természettudományi és orvostörténeti muzeológia elmélete és módszertana; a természettudományi gyűjtemények szervezésének, fenntartásának és gyarapításának szakterületi, jogi és marketing szempontjai; a természettudományi gyűjtemények gondozásához kapcsolódó szakági és határterületi diszciplínák (például agrármuzeológia, környezettörténet, a fizikai antropológia alapjai, az örökítőanyag

használata a tudományos gyűjteményekben, bioinformatika, térinformatika, őslénytani és földtani ismeretek); szakági kutatásmódszertan; anyagismeret; műtárgyvédelem;

Műszaki tudományok muzeológiája:

a műszaki és közlekedéstörténeti muzeológia elmélete és módszertana; a műszaki gyűjtemények szervezésének, fenntartásának és gyarapításának szakterületi, jogi és marketing szempontjai; a műszaki gyűjtemények gondozásához kapcsolódó szakági és határterületi diszciplínák (például technikatörténet, közlekedéstörténet járműműszaki ismeretek, ipartörténeti gyűjtemények létrehozása és kezelése, vegyészeti és alumíniumipari gyűjtemények létrehozása és kezelése); szakági kutatásmódszertan; anyagismeret; műtárgyvédelem;

Irodalomtudományi és művészeti muzeológia*:*

az irodalomtudományi és művészettörténeti elmélete és módszertana; az irodalomtörténeti és művészettörténeti gyűjtemények szervezésének, fenntartásának és gyarapításának szakterületi, jogi és marketing szempontjai; az irodalom- és művészettörténeti gyűjtemények gondozásához kapcsolódó szakági és határterületi diszciplínák (például képzőművészeti gyűjtemények kezelése és gyarapítása, kézirat-, kisnyomtatvány-, dokumentum-, relikvia- és könyvgyűjtemények kezelése, gyarapítása, vizuális antropológia, design- és művészetstratégiák, irodalmi kultuszok); szakági kutatásmódszertan; anyagismeret; műtárgyvédelem.

A MUZEOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Szakmai törzsanyag

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMU1101MA	A műgyűjtés és a muzeológia története	2	koll	2		1.
BTMU1102MA	Múzeumantropológia és új muzeológia	2	koll	2		1.
BTMU1103MA	Közgyűjteményi ismeretek	2	koll	2		1.
BTMU1104MA	Kurátori ismeretek	2	koll	2		1.
BTMU1105MA	Kurátori ismeretek szeminárium	2	gyj	2		1.
BTMUINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek DMA	2	gyj	2		4.
BTMU1106MA	Az örökségvédelem elmélete és intézményrendszere. Örökségmenedzsment	2	koll	2		1.
BTMU1107MA	Múzeum és környezete	2	koll	3		1.
BTMU1201MA	Kulturális turisztikai attrakciófejlesztés	2	koll	2		2.
BTMU1108MA	Múzeumi kommunikáció	2	koll	3		1.
BTMU1202MA	Múzeumi kommunikáció gyakorlata	2	gyj	4		2.
BTMU1203MA	Múzeum és oktatás	2	koll	2		2.
BTMU1204MA	Digitális múzeum és múzeumi informatika	2	koll	3		2.
BTMU1205MA	Digitális múzeum és múzeumi informatika szeminárium	2	gyj	4		2.
BTMU1206MA	Vezetési ismeretek	2	koll	3		2.

BTMU1207MA	A stratégiai tervezés és projektmenedzsment	2	koll	2		2.
BTMU1208MA	A stratégiai tervezés és projektmenedzsment szeminárium	2	gyj	4		2.
BTMU1209MA	Múzeumi marketing és üzleti szemlélet	2	koll	2		2.
BTMU1210MA	Múzeumi marketing és üzleti szemlélet szeminárium	2	gyj	4		2.
BTMU1301MA	Szakdolgozati szeminárium előkészítés	2	gyj	2		3.
BTMU1402MA	Szakdolgozati szeminárium	2	gyj	2		4.
BTMU1403MA	Szakdolgozat	-	gyj	20		4.
BTEM-/BTMU-	Szabadon választható intézményi tárgy	2	gyj / koll	7 (/ 4+3)		1-4.

Történeti és régészeti muzeológia specializáció

Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTMU6301MA	Történeti muzeológia elmélete és módszertana	2	koll	2		3.
BTMU6302MA	Történeti gyűjtemények Magyarországon – gyűjteményezési stratégia	2	koll	2		3.
BTMU6303MA	A múzeum mint emlékezeti hely	2	koll	2		3.
BTMU6304MA	Környezettörténet	2	koll	2		3.
BTMU6305MA	Régészeti muzeológia I.	2	koll	2		3.
BTMU6306MA	Régészeti muzeológia II.	2	koll	2		3.
BTMU6401MA	Szakági kutatásmódszertan, publikáció, tudománykommunikáció	2	gyj	3		4.
BTMU6402MA	A közzététel hagyományos és új formái	2	gyj	3		4.
BTMU6403MA	Múzeumi programok a gyakorlatban	2	gyj	5		4.
BTMU6404MA	Műtárgyvédelem, prevenció és biztonság	2	gyj	3		4.
BTMU6405MA	Anyagismeret (eszköz- és technológiai ismeretek)	2	gyj	3		4.
BTMU6307MA	Szakági ismeretek gyakorlata 1.	60	gyj	5		3.
BTMU6406MA	Szakági ismeretek gyakorlata 2.	60	gyj	5		4.

Néprajzi muzeológia specializáció

Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**

BTMU4301MA	Néprajzi muzeológia elmélete és módszertana	2	koll	2		3.
BTMU4302MA	Néprajzi és etnológiai gyűjtemények Magyarországon 1. (termes kiállítóhelyek)	2	koll	2		3.
BTMU4303MA	Néprajzi és etnológiai gyűjtemények Magyarországon 2. (szabadtéri néprajzi múzeumok, tájházak)	2	koll	2		3.
BTMU4304MA	Alkalmazott néprajz a néprajzi muzeológiában	2	koll	2		3.
BTMU4305MA	Jelenkorkutatás, a mindennapok vizsgálata a néprajzi muzeológiában	2	koll	2		3.
BTMU4306MA	A tárgyalkotó népművészet öröksége	2	koll	2		3.
BTMU4401MA	Szakági kutatásmódszertan, publikáció, tudománykommunikáció	2	gyj	3		4.
BTMU4402MA	A közzététel hagyományos és új formái	2	gyj	3		4.
BTMU4403MA	Múzeumi programok a gyakorlatban	2	gyj	5		4.
BTMU4404MA	Műtárgyvédelem, prevenció és biztonság	2	gyj	3		4.
BTMU4405MA	Gyűjteménymenedzsment	2	gyj	3		4.
BTMU4307MA	Szakági ismeretek gyakorlata 1.	60	gyj	5		3.
BTMU4406MA	Szakági ismeretek gyakorlata 2.	60	gyj	5		4.

Természettudományi muzeológia specializáció

Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTMU5301MA	Természettudományi és az orvostörténeti muzeológia elmélete, módszertana	2	koll	2		3.
BTMU5302MA	Természettudományi gyűjtemények Magyarországon – gyűjteményezési stratégia	2	koll	2		3.
BTMU5303MA	Környezettörténet	2	koll	2		3.
BTMU5304MA	Az örökítőanyag használata a tudományos gyűjteményekben, bioinformatika	2	koll	2		3.
BTMU5305MA	A fizikai antropológia alapjai	2	koll	2		3.
BTMU5306MA	Térinformatika	2	koll	2		3.

BTMU5401MA	Szakági kutatásmódszertan, publikáció, tudománykommunikáció	2	gyj	3		4.
BTMU5402MA	A közzététel hagyományos és új formái	2	gyj	3		4.
BTMU5403MA	Múzeumi programok a gyakorlatban	2	gyj	5		4.
BTMU5404MA	Műtárgyvédelem, prevenció és biztonság	2	gyj	3		4.
BTMU5405MA	Anyagismeret (eszköz- és technológiai ismeretek)	2	gyj	3		4.
BTMU5307MA	Szakági ismeretek gyakorlata 1. (természetrajzi gyűjtemények és adatbázisok)	60	gyj	5		3.
BTMU5406MA	Szakági ismeretek gyakorlata 2. (DNS-bankok és adatbázisok)	60	gyj	5		4.

Műszaki muzeológia specializáció

Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTMU3301MA	Műszaki és közlekedéstörténeti muzeológia elmélete	2	koll	2		3.
BTMU3302MA	Műszaki archívumok és tárgyi gyűjtemények kezelése – gyűjteményezés, nyilvántartás, digitalizáció	2	koll	2		3.
BTMU3303MA	Magyarország közlekedéstörténete	2	koll	2		3.
BTMU3304MA	Magyarország ipar- és technikatörténete	2	koll	2		3.
BTMU3305MA	Közlekedési és ipartörténeti szakgyűjtemények, kiállítóhelyek működése	2	koll	2		3.
BTMU3306MA	Ipari örökségi területek megőrzése és hasznosíthatósága	2	koll	2		3.
BTMU3401MA	Szakági kutatásmódszertan, publikáció, tudománykommunikáció	2	gyj	3		4.
BTMU3402MA	A közzététel hagyományos és új formái	2	gyj	3		4.

BTMU3403MA	Múzeumi programok a gyakorlatban	2	gyj	5		4.
BTMU3404MA	Ipari örökség menedzsmentje	2	gyj	3		4.
BTMU3405MA	Műszaki eszközök és járművek restaurálásának alapjai	2	gyj	3		4.
BTMU3307MA	Szakági ismeretek gyakorlata 1.	60	gyj	5		3.
BTMU3406MA	Szakági ismeretek gyakorlata 2.	60	gyj	5		4.

Irodalomtudományi és művészeti muzeológia specializáció

Kód	**Tantárgy**	**Óra**	**Telj.**	**Kredit**	**Előfeltétel**	**Félév**
BTMU2301MA	Művészettörténeti muzeológia	2	koll	2		3.
BTMU2302MA	A kultusztól a múzeumig. Irodalmi és színháztörténeti muzeológia	2	koll			3.
BTMU2303MA	Kézirat-, kisnyomtatvány-, dokumentum-, relikvia- és könyvgyűjtemények kezelése, gyarapítása	2	koll	2		3.
BTMU2304MA	Képzőművészeti gyűjtemények kezelése és gyarapítása	2	koll	2		3.
BTMU2305MA	Művészettörténet és múzeum 1.	2	koll	2		3.
BTMU2306MA	Művészettörténet és múzeum 2.	2	koll	2		3.
BTMU2401MA	Szakági kutatásmódszertan, publikáció, tudománykommunikáció	2	gyj	3		4.
BTMU2402MA	A közzététel hagyományos és új formái	2	gyj	3		4.
BTMU2403MA	Múzeumi programok a gyakorlatban	2	gyj	5		4.
BTMU2404MA	Műtárgyvédelem, prevenció és biztonság	2	gyj	3		4.
BTMU2405MA	Anyagismeret (eszköz- és technológiai ismeretek)	2	gyj	3		4.
BTMU2307MA	Szakági ismeretek gyakorlata 1.	60	gyj	5		3.
BTMU2406MA	Szakági ismeretek gyakorlata 2.	60	gyj	5		4.

NÉMET NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Sata Lehel**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

A mesterképzési szak megnevezése: német nyelv, irodalom és kultúra (German Language, Literature and Culture)

A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in German Language, Literature and Culture

Képzési terület: bölcsészettudomány

A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak német szakiránya, germanisztika alapképzési szak német nemzetiségi szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű német nyelv és irodalom szak, főiskolai szintű német nemzetiségi nyelv és irodalom szak, német nyelvtanár (nemzetiségi) szak.

A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

A képzési idő félévekben: 4 félév

A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész szakemberek képzése, akik a német nyelv, irodalom és kultúra tudományának átfogó ismeretével és a német nyelvben, a német nyelvű országok kultúrájában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában képesek a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

tudása

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a német nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
Részleteiben átlátja a német nyelvészet, irodalom és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Érti és átlátja a német nyelvészeti, irodalmi és kultúratudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a német nyelvészetre, a német irodalom- és kultúratudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
Választott szakterületének (német nyelvészet, német nyelvű irodalmak és kultúratudomány) legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

képességei

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a német nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
Képes német nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

attitűdje

Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a német nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően.
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére. Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.
Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

autonómiája és felelőssége

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára. Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

A mesterképzés jellemzői

Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
nyelvtudomány (a nyelvtudomány története és kutatási módszerei, német nyelvtörténet, nyelvszociológia, variációs nyelvészet, kontrasztív nyelvészet, a nyelv és nyelvrendszer fejlődési tendenciái, pragmatika) 20-30 kredit;
irodalomtudomány (az irodalomtudomány történeti, „klasszikus" és jelenkori iskolái, irodalomtörténeti korszakok és irodalomelméleti irányzatok, szövegelemzés, az irodalomtudomány interdiszciplináris módszerei) 20-30 kredit;
kultúra- és médiatudomány [a modern kultúra- és médiatudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, interkulturalitás, intermedialitás, kultúra közvetítés (műfordítás), kortárs kultúra] 10-20 kredit;
A képző intézmény ajánlata alapján választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk az irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúra- és médiatudomány tárgyköréből, amelyek kredittartománya további 30-40 kredit.

A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés német nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele német nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A német vagy német nemzetiségi szakirányától eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak német vagy nemzetiségi német szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

10. A Német nyelv, irodalom és kultúra diszciplináris mesterszak záróvizsga-tételei

A) Literaturwissenschaft

A.1.

Was ist Literatur und was ist Literaturwissenschaft?
Was ist eine literarische Gattung aus kommunikationstheoretischer Sicht?
Erläutern Sie die Grundzüge einer Literaturtheorie an einem literarischen Beispiel! Wählen Sie eine der folgenden Theorien: Hermeneutik, Strukturalismus, Rezeptionsästhetik, Psychoanalytische Literaturinterpretation, Diskursanalyse, Intertextualität, Dekonstruktion, Gender Studies.
Beschreiben Sie Interkulturelle Interaktions- und Kommunikationsprozesse an einem literarischen Beispiel Ihrer Wahl!
Was ist Kulturrelativismus und welche Rolle spielt er diachron und synchron in den Disziplinen Ethnologie und Interkulturelle Kommunikation?
Was sind und wie funktionieren kulturelle Filter? Erläutern Sie die theoretischen Grundlagen und geben Sie Beispiele!
Welche Kulturtheorien kennen Sie? Erläutern Sie eine Kulturtheorie Ihrer Wahl!

A.2. Epochen der deutschsprachigen Literatur im historischen Kontext: Darstellung einer Epoche freier Wahl

Empfohlene Literatur:

Metzler Lexikon Literatur- und Kulturtheorie : Ansätze - Personen - Grundbegriffe / hrsg. von Ansgar Nünning, 3. aktualisierte und erw. Aufl. Stuttgart; Weimar: Metzler, 2004
Nünning, Ansgar: Grundbegriffe der Kulturtheorie und Kulturwissenschaften, Stuttgart; Weimar: Metzler, 2005
Kulturtheorie / [hrsg. von] Dorothee Kimmich, Schamma Schahadat, Thomas Hauschild, Bielefeld: Transcript, 2010 (Basis-Scripte - Reader Kulturwissenschaften ; 1.)
Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz: Grundbegriffe, Theorien, Anwendungsfelder / herausgegeben von Jürgen Straub, Arne Weidemann und Doris Weidemann, Stuttgart; Weimar: Metzler, 2007

Jahraus, Oliver – Neuhaus, Stefan: Kafkas »Urteil« und die Literaturtheorie. Zehn Modellanalysen. Stuttgart: Reclam, 2002.
Culler, Jonathan: Literaturtheorie. Stuttgart: Reclam, 2002
Schmid, Ulrich: Literaturtheorien des 20. Jahrhunderts. Stuttgart: Reclam, 2010
Eicher, Thomas-Volker Wiemann: Arbeitsbuch Literaturwissenschaft (2., durchges. Aufl.; Paderborn: 1997 [=UTB Große Reihe 8124])
Burdorf, Dieter: Einführung in die Gedichtanalyse (Stuttgart: Metzler, 1995 [=Sammlung Metzler 284])
Kahrmann, Kordula, Gunter Reiß, Manfred Schluchter: Erzähltextanalyse. Eine Einführung. Mit Studien- und Übungstexten (Königstein/Ts.: Athenäum, 1986 [=Athenäum Taschenbücher 2184; Literaturwissenschaft])
Pfister, Manfred: Das Drama. Theorie und Analyse (München: W. Fink, 1982 [=UTB 580])
Schmid, Wolf: Elemente der Narratologie. 2., verb. Aufl. Berlin etc.: de Gruyter, 2008.
Vogt, Jochen: Einladung zur Literaturwissenschaft - Hypertext-Vertiefungsprogramm im Internet zu seinem Buch: http://www.uni essen.de/literaturwissenschaft aktiv/einladung.htm.
Deutsche Literaturgeschichte / Erika und Ernst von Borries, 5. Aufl., München : Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006-
Deutsche Literaturgeschichte : von den Anfängen bis zur Gegenwart / von Wolfgang Beutin [et al.], 6. verb. und erw. Aufl., Stuttgart ; Weimar : Metzler, 2001
Deutsche Literatur : Eine Sozialgeschichte / hrsg. von Horst Albert Glaser, Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 1991-
Braun, Michael: Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung. Stuttgart: UTB, 2010

Linguistik
Kontrastive Grammatik
Grammatische Kategorien der dt. und ung. Nomina. Kontrastivität im Numerusgebrauch.
Das Genus verbi: Aktiv, Vorgangs- und Zustandspassiv im Deutschen und Ungarischen.
Dt.-ung. Kontrastivität im Artikelgebrauch: Identifizierung, Generalisierung, Prädikatsteil.
Theoretische Basis der kontrastiven Dependenzsyntax (Dependenz und Rektion, Satelliten, Satzglied vs. Attribut, Ergänzung vs. Angabe, Prinzipien und Typen der formalisierten Darstellung).
Dt.-ung. Kontrastivität im Bereich der Satzbaupläne. Typische Interferenzfehler.
Satztopologie: dt.-ung. Kontrastivität im Bereich der syntaktischen Bedingungen.

Pflichtliteratur:
Herunterladbare Handouts, außerdem:
Pilarský, J. (Hrsg., 2013). Deutsch-ungarische kontrastive Grammatik. Band 1 und 3. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó.

A *Német nyelv, irodalom és kultúra* mesterképzési szak tanterve

Törzsanyag, Elméleti alapozás 8 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Irodalomtudomány módszertana modul						
BTNM111MA-K4	Az irodalomtudomány módszerei	2	koll	4		1.
A nyelvtudomány módszertana modul						
BTNM211MA-K4	A nyelvtudomány módszerei	2	koll	4		1.

Szakmai törzsanyag 32 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szakmai nyelvi fejlesztési modul						
BTNM411MA-K3	Német fonetika	2	gyj.	3		3.
Irodalomtudományi modul						

BTNM311MA-K5	Korszakok, szerzők, műfajok	2	koll.	5		1.
BTNM312MA-K4	Korszakok, szerzők, műfajok 1	2	gyj.	4		1.
Nyelvtudományi modul						
BTNM413MA-K4	Kontrasztív grammatika 1: Morfológia	2	koll.	4		1.
BTNM415MA-K4	Kontrasztív grammatika 2: Szintaxis	2	koll.	4		2.
Kultúratudományi modul						
BTNM513MA-K4	A kultúra elméletei	2	koll.	4		1

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

Differenciált szakmai anyag B a. *Kötelezően választandó szakirányú specializáció:*
(B)(a)(1) Német nyelv-, irodalom- és kultúratudomány 57 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Nyelvészet blokk						
BTNM613MA-K3	A mai német nyelv pragmatikája	2	gyj	3		3.
BTNM615MA-K3	A mai német nyelv szemantikája	2	gyj.	3		1.
BTNM621MA-K3	Bevezetés a fordítástudományba	2	koll	3		1.
BTNM622MA-K3	A mai német nyelv szocio-lingvisztikája	2	gyj	3		4.
BTNM611MA-K3	A német nyelv története	2	koll	3		4
BTNM625MA-K3	A mai német nyelv lexikológiája	2	gyj	3		2.
Irodalom és kultúra blokk						
BTNM558MA-K3	Az irodalom medialitása	2	gyj	3		2.
BTNM555MA-K3	Interkulturális kommunikáció előadás	2	koll	3		2.
BTNM556MA_K3	Interkulturális kommunikáció gyakorlat	2	gyj	3		2.
BTNM551MA-K3	Interkulturalitás 1: A kultúrák találkozása	2	gyj	3		3.
BTNM552MA-K3	Interkulturalitás 2: Kulturális transzfer (irodalom, film, színház)	2	gyj	3		3.
BTNM553MA-K3	Interkulturalitás 3: Az interkulturalitás történeti jelenségei	2	gyj	3		4.
BTNM554MA-K3	Interkulturalitás 4: Német-zsidó kultúra közép-európai kontextusban	2	gyj	3		4.
BTNM533MA-K3	Irodalom és más médiumok 1	2	gyj	3		3.
BTNM534MA-K3	Irodalom és más médiumok 2	2	gyj	3		4.
Tudományos műhelymunka blokk						
BTNM711MA-K2	Tudományos projektmunka 1	2	konz.	2		3.
BTNM712MA-K2	Tudományos projektmunka 2	2	konz.	2		4.

BTNM713MAK2	Diplomamunka konzultáció 1	2	konz.	2		3.
BTNM714MA-K2	Diplomamunka konzultáció 2	2	konz.	2		4.
BTNM710MA-K4	Online kommunikáció	2	gyj	4		1.

(B) Differenciált szakmai anyag

(B)(a) Kötelezően választandó szakirányú specializáció:

(B)(a)(3)Üzleti projektmenedzsment 57 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Gazdasági ismeretek						
BTNM719MA	A marketing alapjai	2	koll	5		2
BTNM720MA	Információmenedzsment	2	koll	5		2
HR ismeretek						
BTNM728MA	A szolgáltatások koncepciói	2	koll	5		3
BTNM717MA	Vezetési ismeretek (Personalführung)	2	koll	5		3
BTNM730MA-K4	Public relations	2	koll	4		4.
BTNM731MA	Protokoll	2	koll	4		3.
BTNM710MA-K4	Online kommunikáció	2	gyj	4		1.
Fordítástechnikai ismeretek						
BTNM651MA-K3	Általános fordítástechnika 1.: német – magyar	2	gyj	3		1.
BTNM652MA-K3	Általános fordítástechnika 2.: magyar-német	2	gyj	3		2.
BTNM731MA-K3	Komplex fordítás 1: Ismeretterjesztő szövegek fordítása	2	gyj.	3		4.
BTNM732MA-K3	Komplex fordítás 2: Közgazdasági szaknyelv	2	gyj.	3		4.
BTNM555MA-K3	Interkulturális kommunikáció előadás	2	koll	3		2.
BTNM556MA-K3	Interkulturális kommunikáció gyakorlat	2	gyj	3		2.
BTNM711MA-K2	Tudományos projektmunka 1	2	konz.	2		3.
BTNM712MA-K2	Tudományos projektmunka 2	2	konz.	2		4.
BTNM713MA	Diplomamunka konzultáció 1	2	konz.	2		3.
BTNM714MA	Diplomamunka konzultáció 2.	2	konz.	2		4.

Diplomamunka 20 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kre-dit	Előfeltétel	Félév
BTNM900MA	Diplomamunka	0	gyj	20		6
BTNM901MA	Záróvizsga	--	zv.	0		6

Szabályozottan választható ismeretek az alábbi mesterszakos képzések tantárgyai közül:

– Elméleti nyelvészet MA, Kommunikáció MA, Magyar nyelv és irodalom MA, Filozófiai MA kínála¬tából

– és / vagy valamely modern filológiai területen akkreditált mesterszakos képzés
- és / vagy a német nyelv, irodalom és kultúra szak nem választott specializációjának tárgyaiból, egyéb, e célra felkínált germanisztikai tárgyak kínálatából 11 kredit
Mindösszesen 120

NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	***bölcsészettudomány***
Képzési ciklus:	***mesterképzés***
Szakért felelős kar:	***Bölcsészettudományi Kar***
Szakfelelős neve:	***Prof. Dr. Bartha Elek***
Képzési hely(ek) munkarenddel:	***Debrecen – nappali***
Képzési idő:	***4 félév***
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	***120 kredit***
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	***1200***
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	***A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.***
levelező tagozaton:	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles néprajz mesterszakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist

választható specializációk: folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, európai etnológia, néprajzi kulturális örökség, vallási néprajz, vallásantropológia, táncfolklorisztika, táncantropológia, kulturális antropológia, néprajzi muzeológia, hagyományos környezetgazdálkodás.

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a néprajz alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényszerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

8. A mesterképzési szakképzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai ismereteik birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a kultúra sajátosságait a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a néprajz valamely szűkebb, speciális területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A néprajz mesterszakos bölcsész

a)tudása
Részleteiben átlátja a néprajztudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli kultúrákról; ismeri a néprajztudomány alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit és összefüggéseit.
Érti és átlátja a néprajzi tudományos szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
Ismeri a kulturális jelenségekről szerzett tudás - eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő - gyakorlati alkalmazását.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a néprajztudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, kereső programokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a néprajztudomány és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
Ismeri a néprajzi tudás mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.
Alaposan és átfogóan ismeri a néprajztudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
A néprajztudomány legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
b)képességei
A néprajztudomány szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
Képes a néprajztudomány, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
Képes a néprajztudomány mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináriselméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.
Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.
A néprajzi információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.
Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a néprajztudomány szakmai problémáinak, szakmai kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak megfelelő humántudományi módszereket.
Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel néprajzi résztémája összefüggéseit.
A néprajzi szakma műveléséhez két idegen nyelvet hatékonyan használ.
A néprajztudomány területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodásra, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.
Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.
Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra a néprajzi szakterületén, legalább két idegen nyelven.
Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására. Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.
Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.

Képes irányítási feladatok ellátására.
Néprajzi szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.
Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.
Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat,érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint,magas szinten bemutatni.

c)attitűdje

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a néprajztudománnyal kapcsolatban.
Néprajzi érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
Felhasználja néprajzi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott a néprajztudomány kérdéseinek interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja a néprajztudományon belüli résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukcióit.
Kritikus tudatosság jellemzi a néprajztudományhoz kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajzi szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értekét tartja szem előtt.

d)autonómiája és felelőssége

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel valókooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.
Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.
Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz néprajzi szakterületén, tudományterületén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
Néprajzi szakmai ismeretek 20-30 kredit:
magyar és összehasonlító folklorisztika,
az anyagi kultúra kutatása: az életmód és a tárgyi kultúra recens és történeti kérdései,
társadalomnéprajz,
kulturális antropológia.
9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:
A választható specializációk kreditértéke további 60-80 kredit:
Választható specializációk:
a) folklorisztika: a folklór jelenségvilágával kapcsolatos kutatás-módszertani aspektusok, összehasonlító folklorisztika; európai folklór; történeti folklorisztika;

b) anyagi kultúra: az életmód és a tárgyi kultúra összefüggéseinek recens és történeti kérdései szóbeli gyűjtések, archiválís és muzeális források, gyűjtemények feldolgozása alapján; a hagyományos paraszti és a modern társadalom tárgyi világa és a kultúra közötti;
c) társadalomnéprajz: társadalomnéprajz az iparosodás előtti időszaktól kezdve egészen a jelenkorig; a társadalom szerveződési formái és tendenciái; lokális elvű csoportok; egyéb szolidáris csoportok, identitás-kutatások; az akkulturáció és az enkulturáció kérdései; a globalizáció és a multikulturalizmus társadalmi hatása;
d) európai etnológia: a nemzeti és etnikai kisebbségek, az etnicitás és etnopolitika jelenségei; a források feltárása és kezelése; a globalizáció hatásai; magyar néprajzi kutatási hagyományok; közösségtanulmányok; az életmód, a mindennapi élet és a mindennapi életvilágok kutatási paradigmái; a jelenkori társadalom rétegződése; a réteg- és szubkultúrák;
e) néprajzi kulturális örökség: a kultúra modernizációjának elméleti kérdései; a kulturális örökség, az örökségvédelem; a kultúra általános működési sajátosságai; a kultúrpolitika történeti és aktuális kérdései; a kultúra megörökítésének, rögzítésének különböző lehetőségei;
f) vallási néprajz,vallásantropológia: a vallási néprajz; a vallásantropológia; az európai társadalmak, az Európán kívüli társadalmak és a modern, posztmodern globális társadalom vallásiként értelmezhető jelenségei; a vallási kultúra; vallási néprajz, vallásantropológia, vallásszociológia;
g) táncfolklorisztika, táncantropológia: a hagyományos és jelenkori tánckultúrák; a magyar és az európai táncfolklorisztika; a tánc mint kulturális jelenség; a Kárpát-medence hagyományos paraszti tánckultúrái, az ezekkel szoros kapcsolatban álló revival- mozgalmak; ifjúsági szubkultúrákkal kapcsolatban felbukkanó zenei és táncdivatok; magyar és nemzetiségi táncok; h) kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;
h) kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;
i) néprajzi muzeológia: néprajzi muzeológia: történeti, irodalomtörténeti, színháztörténeti, természettudományi kérdések; a muzeológia története, néprajz és muzeológia, a világ múzeumai – a múzeumok világa, modern muzeológia Európában (és Magyarországon), néprajzi tárgyismeret, az empirikus társadalomvizsgálat és a muzeológia kapcsolata, jelenkori tárgydokumentáció, múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdései.
j) hagyományos környezetgazdálkodás: a fenntartható fejlődés elmélete és alapfogalmai, a fenntartható környezet elmélete és gyakorlati paradigmái, a fenntartható víz- és erdőgazdálkodás hagyományos tudása, a hagyományos népi építészet felújítása (vályogépítkezés napjainkban), a hagyományos népi gazdálkodás mint a fenntartható mezőgazdaság alapja, a népi gazdálkodás megújulása a hagyományos parasztgazdálkodás segítségével, hagyományos paraszti hulladékgazdálkodás, népi gasztrológiai hagyományok.

9.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturálisantropológia, vallástudomány, művelődéstörténet ismeretköreiből.

A NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

SZAKMAI TÖRZSANYAG

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév

BTNR102MA	Az európai és a magyar néprajztudomány története	2	koll	5	--	1
BTNRINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek DMA	2	gyj	2	-	~~**1.**~~ **4.**
BTNR104MA	A populáris kultúra története	2	koll	3	--	1
BTNR201MA	Etnicitás	2	koll	3	--	2
BTNR202MA	Kultúra és identitás olvasó szeminárium	2	gyj	2	--	2
BTNR105MA	Társadalomnéprajz	2	koll	3	--	1
BTNR106MA	Modernkori magyar társadalom szeminárium	2	gyj	2	--	1
BTNR107MA	Vallásantropológia	2	koll	3	--	1
BTNR108MA	Vizuális etnográfia és kultúra szeminárium	2	gyj	2	--	1

NÉPRAJZI MUZEOLÓGIA SPECIALIZÁCIÓ

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR231MA	Múzeumpolitika és rendezvényszervezés	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR232MA	Muzeológia és kommunikáció	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR233MA	Muzeológia és kommunikáció szeminárium	2	gyj	2	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR431MA	A magyar kultúrpolitika története	2	koll	4	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR211MA	Folklór I.	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR212MA	Folklór II.	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR222MA	Népi építészeti örökség	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR223MA	Népi építészeti örökség szeminárium	2	gyj	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR331MA	Muzeológiai informatika	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR340MA	Szakdolgozati szem I. – előkészítés	2	gyj	3	BTNR107MA BTNR105MA BTNR201MA	3
BTNR440MA	Szakdolgozati szeminárium II. - írás	2	gyj	3	BTNR340MA	4
BTNR700-710MA	Speciálkollégium (szabadon választható)	2	koll.	2×3	- -	1-4
BTNR500MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	- -	3
BTNR501MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	- -	4

BTNR502MA	Múzeumi gyakorlat	30	gyj	5	- -	3
BTNR503MA	Múzeumi gyakorlat	30	gyj	5	- -	4
BTNR504MA	Tanulmányút	8	gyj	0	- -	2
ÉM	Szabadon választható tárgyak	2	koll	10	- -	1-4
BTNR600MA	Diplomamunka		gyj	20	BTNR340MA	4
BTNR601MA	Záróvizsga		zárószigorlat	0	BTNR340MA	4

NÉPRAJZI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG SPECIALIZÁCIÓ

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR301MA	Örökségvédelem intézményrendszere	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR302MA	Örökségvédelem - kommunikáció	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR303MA	Örökségvédelem - kommunikáció szeminárium	2	gyj	2	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR431MA	A magyar kultúrpolitika története	2	koll	4	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR211MA	Örökségesítés I.	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR212MA	Örökségesítés II.	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR222MA	Népi építészeti örökség	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR223MA	Népi építészeti örökség szeminárium	2	gyj	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR331MA	Muzeológiai informatika	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR340MA	Szakdolgozati szem I. – előkészítés	2	gyj	3	BTNR107MA BTNR105MA BTNR201MA	3
BTNR440MA	Szakdolgozati szeminárium II. – írás	2	gyj	3	BTNR340MA	4
BTNR700-710MA	Speciálkollégium (szabadon választható)	2	koll.	6	- -	1-4
BTNR500MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	- -	3
BTNR501MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	- -	4
BTNR502MA	Intézményi gyakorlat	30	gyj	5	- -	3
BTNR503MA	Intézményi gyakorlat	30	gyj	5	- -	4
BTNR504MA	Tanulmányút	8	gyj	0	- -	2

ÉM	Szabadon választható tárgyak	2	koll	10	- -	1-4
BTNR600MA	Diplomamunka		gyj	20	BTNR340MA	4
BTNR601MA	Záróvizsga		zárószigorlat	0	BTNR340MA	4

NEVELÉSTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Engler Ágnes**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
A mesterképzési szak megnevezése: neveléstudomány (Educational Science)
A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat szakképzettség: okleveles neveléstudomány szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educational Scientist
Képzési terület: bölcsészettudomány
A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pedagógia, az andragógia, a közösségszervező, a szociálpedagógia, a pszichológia, a konduktor, a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógus és a csecsemő- és kisgyermeknevelőalapképzési szak.
A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
A képzési idő félévekben: 4 félév
A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredita szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111
A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő tudással rendelkezneka neveléstudomány művelése és alkalmazása területén. Képesek a köznevelésben és a felsőoktatásban, illetve az oktatásügyben kutatói és alkalmazói feladatokat ellátni, részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és a fejlesztés terénfeladatokat végezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a nevelésügy hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
Az elsajátítandó szakmai kompetenciákA neveléstudomány szakos bölcsész
tudása
Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.

Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív éskvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit éskorlátait.
Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszigtartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális éshorizontális irányban
Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit,lehetőségeit.
Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegennyelven.
Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit.
Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.
képességei
A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információkgyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal. Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni.
Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, biztonsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.
Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.
A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.
Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.
Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.
A lehetőségek és korlátok figyelembevételével képes az intézmény szervezetiműködésének kritikai elemzésére.
Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotómódon alkalmazza a web-es információszerzési technikákat.
Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra.
Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiaiszituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.
Képes pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni. Képes szakmai közösséget építeni.
Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.

attitűdje
Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitotta neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi.
Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembevételét és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.
Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közösmunka jelentőségét.
Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához.
Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejti ki, szakmai vitákban érvelni tud.
Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.
Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.
autonómiája és felelőssége
Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeités hiányosságait.
Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértetésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos- szakmai szempontokat juttatja érvényre.
Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.
A mesterképzés jellemzői
Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a neveléstudomány elméleti-fogalmi rendszere [elméleti és történeti pedagógia, pedagógiai (kultúr)antropológia, összehasonlító pedagógia] 15-20 kredit;
a nevelés, oktatás és képzés pszichológiai, társadalmi, politikai, jogi háttere és azok magyar és nemzetközi aspektusai, trendjei (a nevelés és intézményeinek társadalmi szociológiai, pszichológiai, jogi, irányítási és menedzsment alapjai) 15- 20 kredit;
nevelés-, oktatás-, és művelődéskutatás főbb területei és azok kutatás- módszertana (művelődés és oktatáskutatás, a neveléstudományi kutatások módszerei, a különböző kutatási stratégiák kutatásmetodikai megalapozása) 15-20 kredit;
nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbáa pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái (a kisgyermekkor pedagógiája, iskolapedagógia, szakképzés, szociálpedagógia, felnőttképzés és tudásmenedzsment, felsőoktatás-pedagógia) 25- 30 kredit;
kötelezően választandó szakos specializáció 40-45 kredit.

A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a köznevelés- és a felsőoktatás különböző színterein, intézményeiben végzett terepmunka, amelynek időtartamát a specializációkhoz kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.
A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a pedagógia, pszichológia, andragógia,szociológia, jogi, társadalomtudományok, gazdaságtudományok,egészségtudományok ismeretköreiből.

A NEVELÉSTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

SZAKMAI TÖRZSANYAG (60 KREDIT)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTED608MA_K4	A neveléstudomány szaknyelve	2	koll	4	--	1
BTED540BA_24_K3	Kutatásmódszertan	2	gyj	3	-	2
BTED612MA_21	Nevelésszociológiai elméletek	2	koll	3	--	2
BTED613MA_K4	Oktatási rendszerek az EU-ban	2	koll	4	--	2
BTED615MA_24_K3	Pedagógiai problématörténet	2	koll	4	--	1
BTED617MA_K3	Pedagógia a művészetekben	2	gyj	3	--	1
BTEDINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj	2	--	2
BTED619MA_K4	Tanítás– és tanuláselméletek	2	koll	4	--	2
BTED621MA_K4	Tantervelmélet és tanulási környezet I.	2	koll	4	--	1
BTED481MA_K3	Tudás- és hatékonyságmérési elméletek	3	gyj	3	Tantervelmélet és tanulási környezet I.	2
BTED624MA_K3	Adatelemzés az oktatáskutatásban (SPSS)	3	gyj	3	--	2
BTED456MA_K4	Tudományos írásmű készítése	2	gyj	3	--	2
BTED220MA_K3	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj	3	--	3
BTED320MA_K3	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj	3	Szakdolgozati szeminárium I.	4
BTED999MA	Szakdolgozat		gyj	14		4

NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI KUTATÁSOK SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTED468MA_K4	Oktatási rendszerismeret	2	gyj	4	--	3

BTED625MA_K4	Tudománykommunikáció, konferenciaelődás, szemléltetés	2	gyj	4	--	4
BTED150MA_K4	Oktatásszociológiai kutatások	2	koll	4	--	3
BTED170MA_21	Társadalomtörténet	2	koll	4	--	3
BTED478MA_K4	Családpedagógiai kutatások módszerei	2	koll	4	--	4
BTED295MA_K4	Neveléstörténeti kutatások	3	gyj	4	--	3
BTED476MA_K4	Kutatási szeminárium	2	gyj	4	--	4
BTED477MA_K4	Adatforrások	2	gyj	4	--	4
BTED622MA_K3	Tantervelmélet és tanulási környezet II.	3	gyj	3	Tantervelmélet és tanulási környezet I.	2
Kötelezően választható kurzusok: 15 kredit felvétele kötelező.						
BTED280MA_K4	Demográfia és munkaerő-piaci politikák	2	koll	4	--	3
BTED270MA_K4	Elméleti antropológia	2	koll	4	--	4
BTED623MA_K3	Oktatáskutatás tervezése és szervezése	2	gyj	4	--	3
BTED351MA_K4	Nemzetközi összehasonlítások az oktatáskutatásban	2	gyj	4	--	3
BTED480MA	Kutatás és tudományos képzés a felsőoktatásban	2	gyj	3	--	3

SEGÍTŐ-FEJLESZTŐ PEDAGÓGIA SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTED600MA_K4	A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás történeti és nemzetközi összehasonlító pedagógiai szempontból	2	koll	4	--	3
BTED610MA_K4	Az egyéni tanulói igényekhez alkalmazkodás a tömegoktatás történetében	2	koll	4	--	3
BTED620MA_K4	Iskolai magatartási és beilleszkedési zavarok pedagógiai kezelése	2	koll	4	--	4
BTED632MA_K4	Az iskolai integráció és inklúzió aktuális kérdései	3	gyj	4	--	3
BTED633MA_K4	Iskolai tehetségfejlesztés	3	gyj	4	--	3
BTED634MA_K4	Speciális tanulói csoportok	3	gyj	4	--	4
BTED641MA	Támogató pedagógia	3	gyj	4	--	3
BTED650MA_K4	A családi gyermeknevelési tevékenység pedagógiai támogatása	2	gyj	4	--	4
Kötelezően választható kurzusok: 18 kredit felvétele kötelező.						

BTED638MA_K5	Kutatások az intézményes tehetséggondozás körében	2	koll	5		4
BTED639MA_K4	Zenei fejlesztés és transzferhatásai	2	koll	4		3
BTED649MA_K4	Pedagógiai fejlesztés játékkal, drámával	2	gyj	4	--	4
BTED652MA_K4	Az egészség- és mozgásfejlesztés pedagógiája serdülőkorúak körében	2	koll	4	--	3
BTED653MA_K4	Olvasáspedagógiai és szövegértési fejlesztés módszertana	2	gyj	4	--	4
BTED654MA_K4	Az információs és kommunikációs technológiával (IKT) támogatott képességfejlesztés pedagógiája	2	gyj	4	--	3

OKTATÁSMENEDZSMENT SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTED491MA_K4	Intézménymenedzsment	2	gyj	4	--	3
BTED492MA_K4	Az oktatási rendszer működésének jogi háttere	2	koll	4	--	4
BTED494MA_K4	Oktatásfinanszírozási és gazdálkodási ismeretek	2	gyj	4	--	4
BTED496MA_K4	Oktatásszervezés és adminisztráció	2	gyj	4	--	4
BTED468MA_K4	Oktatási rendszerismeret	2	gyj	4	--	3
BTED627MA_K4	Elektronikus tananyagkezelő és vizsgáztató rendszerek	2	gyj	4	--	4
BTED497MA_K4	A felsőoktatás irányítási és működési rendszere	2	gyj	4	--	3
BTED498MA_K4	Rendszer- és minőségfejlesztés	2	koll	4	--	4
Kötelezően választható kurzusok: 18 kredit felvétele kötelező.						
BTED499MA_K4	Szervezeti kommunikáció és érdekérvényesítés	2	gyj	4	--	3
BTED500MA_K4	Csoportvezetés – csoportfejlesztés	2	gyj	4	--	4
BTED280MA_K5	Demográfia és munkaerő-piaci politikák	2	koll.	5	--	3
BTED351MA_K4	Nemzetközi összehasonlítások az oktatáskutatásban	2	gyj	4	--	3
BTED477MA_K4	Adatforrások	2	gyj	4	--	4

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

PSZICHOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	bölcsészettudomány
Képzési ciklus:	mesterképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Molnárné Prof. Dr. Kovács Judit
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali, levelező
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120 kredit
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	min. 1230 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma
levelező tagozaton:	min. 410 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	tanácsadás- és iskolapszichológia: képzőhelyen vagy külső intézményben (360 óra, 30 kredit), vezetett kutatómunka (120 óra, 8 kredit) munka- és szervezetpszichológia: képzőhelyen vagy külső intézményben (360 óra, 30 kredit), vezetett kutatómunka (120 óra, 10 kredit) interperszonális és interkulturális pszichológia: képzőhelyen (360 óra, 30 kredit), vezetett kutatómunka (120 óra, 8 kredit)
levelező tagozaton:	tanácsadás- és iskolapszichológia: képzőhelyen vagy külső intézményben (360 óra, 30 kredit), vezetett kutatómunka (40 óra, 8 kredit) munka- és szervezetpszichológia: képzőhelyen vagy külső intézményben (360 óra, 30 kredit), vezetett kutatómunka (40 óra, 10 kredit) interperszonális és interkulturális pszichológia: képzőhelyen (360 óra, 30 kredit), vezetett kutatómunka (40 óra, 8 kredit)

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: pszichológia (Psychology)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles pszichológus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Psychologist

választható specializációk: kognitív pszichológia, munka- és szervezetpszichológia, klinikai és egészségpszichológia, tanácsadás- és iskolapszichológia, fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia, interperszonális és interkulturális pszichológia, társadalom- és szervezetpszichológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pszichológia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott(60-40 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
7. szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 311/0313
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan pszichológus szakemberek képzése, akik a pszichológia tudományterületein megszerzett ismereteik birtokában tájékozottak a pszichológia több ágában. Ismerik a pszichológus szakma módszereit és eszközeit, és képesek ezeket az egyének, csoportok vagy szervezetek megismerése és fejlesztése érdekében használni. Megfelelő végzettséggel rendelkeznek ahhoz, hogy a pszichológia különböző területein külön jogszabályban meghatározott további speciális szakképesítést szerezzenek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A kognitív pszichológia specializáción a pszichológus
a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a kognitív pszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a kognitív pszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A kognitív pszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan, a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazni, és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a kognitív pszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes a kognitív pszichológiában alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a kognitív pszichológiai irányultságának megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.2. A munka- és szervezetpszichológia területén a pszichológus

a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a munka- és szervezetpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a munka- és szervezetpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A munka- és szervezetpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is, és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a munka- és szervezetpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes a munka- és szervezetpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a munka- és szervezetpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
8.1.3. A klinikai és egészségpszichológia területén a pszichológus
a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a klinikai és egészségpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a klinikai és egészségpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A klinikai és egészségpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten ismeri.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára. Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a klinikai és egészségpszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a klinikai és egészségpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes a klinikai és egészségpszichológiában alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a klinikai és egészségpszichológiai irányultságnak megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.4. A tanácsadás- és iskolapszichológia területén a pszichológus

a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a tanácsadás- és iskolapszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a tanácsadás- és iskolapszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A tanácsadás- és iskolapszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a tanácsadás és iskolapszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes a tanácsadás és iskolapszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a tanácsadás és iskolapszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
8.1.5. A fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén a pszichológus
a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A fejlődés- és klinikai gyermekpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Képes pszichológusi tevékenység gyakorlására - megfelelő szupervízió mellett - olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.6. Az interperszonális és interkulturális pszichológia területén a pszichológus

a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik az interperszonális és interkulturális pszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik az interperszonális és interkulturális pszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
Az interperszonális és interkulturális pszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes az interperszonális és interkulturális pszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes az interperszonális és interkulturális pszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Megfelelő szupervízió mellet képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol az interperszonális és interkulturális pszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
8.1.7. A társadalom- és szervezetpszichológia területén a pszichológus
a) tudása
Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és szervezetpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és szervezetpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A társadalom- és szervezetpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.
b) képességei
Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is, és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a társadalom- és szervezetpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
Képes a társadalom- és szervezetpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a társadalom- és szervezetpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.
c) attitűdje
Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
A pszichológusképzést meghatározó szakterületek 28-32 kredit:

kognitív pszichológia, evolúciós pszichológia, fejlődéslélektan, személyiség-lélektan, szociálpszichológia
további meghatározó ismeretkörök (a pályaszocializáció, pszichológus etika, módszertani készségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés).
9.1.2. A specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:
A specializációk differenciált szakmai ismeretek a pszichológia különböző területein. Szakterületei: társtudományi alapozás, mesterkurzusok, szakmai gyakorlati tevékenység, vezetett kutatómunka), amelynek kreditértéke 68-72 kredit.
Választható specializációk:
a) kognitív pszichológia:
[Kognitív rendszerek (észlelés, emlékezet, nyelv, gondolkodás, tudat, magasabb rendű kognitív folyamatok), magatartásszabályozás, viselkedésvezérlés, neuropszichológia, pszicholingvisztika. Kognitív rendszerek fejlődése. Evolúciós és biológiai pszichológia. Alkalmazott fejlődéslélektan, szocializáció és mentalizáció, kognitív idegtudomány, neurogenetika és viselkedésgenetika, fejlődés- és neuropszichiátria.
Módszer-specifikus gyakorlatok fejlődés- és evolúciós pszichológiából, fejlődéskutatás, kognitív fejlődés zavarai.];
b) munka- és szervezetpszichológia:
[A munkapszichológia területei és elméletei (pszichológiai alkalmasság és kiválasztás, munkahelyi képesség- és készségfejlesztés, ergonómia, munkahelytervezés, munkahelyi szocializáció, munkahelyi egészségfejlesztés, munkapszichológiai kutatások módszertana, közlekedéspszichológia). A szervezetpszichológia elmélete (humán erőforrás gazdálkodás, szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés, vezetéspszichológia, szervezeti igazságosság, szervezetpszichológiai kutatások módszertana, reklámpszichológia).
Társtudományi alapozás (közgazdaságtan, munkajog, szociológia, közvélemény kutatás), szakmai, gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül (munkapszichológiai gyakorlat; szervezetpszichológiai gyakorlat).];
c) klinikai és egészségpszichológia:
[A klinikai pszichológia és a tanácsadás alapjai. Pszichopatológia és klinikai pszichodiagnosztika. Életkorhoz kötődő pszichopatológia és pszichodiagnosztika. Pszichoterápiás elméletek és intervenciós módszertan. Az egészségpszichológia alapkérdései és társadalmi kontextusa. Klinikai egészségpszichológia, egészségpszichofiziológia és pszichoneuroimmunológia. Egészségmagatartás, egészségfejlesztés és egészségkommunikáció, stressz és megküzdés.
Társtudományi alapozás (az egészség-pszichofiziológiai anatómiai és élettani alapjai, idegrendszer anatómiája, élettana és működési zavarai, neuropszichológia, pszichofarmakológiai és addiktológia alapismeretek, pszichiátria). Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül a klinikai és az egészségpszichológia területén, klinikai esetprezentációk, klinikai diagnosztika, komplex esetelemzések, egészségpszichológiai edukációs programok. Vezetett kutatás a klinikai- és egészségpszichológia területén.];
d) tanácsadás- és iskolapszichológia:
[A tanácsadás elméleti irányzatai, életvezetési tanácsadás, krízis elméletek. Diagnosztikai módszerek az egyéni tanácsadásban. Pálya- és munkatanácsadás elmélete. Diagnosztikai módszerek a pálya- és munkatanácsadásban. Az iskolapszichológia elméleti irányzatai, feladatai, munkamódszerei. Preventív iskolai programok, az oktató – nevelő intézmények szervezeti sajátosságai. Diagnosztikai módszerek az iskolapszichológiában. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: iskolai konzultáció, életvezetési és pályatanácsadás, pályaszocializáció és jövőképtervezés, tanácsadás a felsőoktatásban, fejlődés- és kognitív pszichodiagnosztika, családi tanácsadás.
Vezetett kutatómunka, nevelés- és oktatáspszichológiai vizsgálatok, tanulás tanítása, személyiségfejlesztő csoportmunka az iskolában, az iskola szervezetpszichológiai vizsgálata, empirikus munka a tanácsadás területén.];
e) fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia:
[Érzelmi, kognitív, motoros és szociális fejlődést bemutató, a fejlődési modellekkel megismertető kurzusok. A fejlődés lehetséges modelljei, a megismerés és a megértés folyamata. A pszichopatológia alapjai: általános pszichopatológia, fejlődési pszichopatológia, trauma és emlékezet, elaborációs mechanizmusok gyerekeknél (rajz, mese, játék). A kognitív fejlődés zavarai, evolúciós és

neuropszichológiai összefüggések. Klinikai gyerekpszichológiai speciális kurzusok: addiktológia, narratív technikák a személyiség vizsgálatában, trauma és emlékezet.
Társtudományi alapozás: evolúciós szemlélet a pszichológiában, fejlődéstani kognitív idegtudomány. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: kutatómunka, diagnosztikai eljárások (gyermek-pszichodiagnosztika, projektív technikák, diagnosztikai gyakorlatok, fejlődéspszichológiai empirikus kutatások).];
f) interperszonális és interkulturális pszichológia:
[A személyközi kapcsolatok elméleti modelljei. Interperszonális krízisek, csoportdinamika. Kulturális különbségek, a kisebbségek pszichológiája. Csoport- és családterápiás elméletek és módszerek, kommunikáció, konfliktuskezelés. Az intézmények világa, konfliktus és döntéshelyzetek. Fejezetek az interperszonális pszichológiához kapcsolódó területekből: társadalmi konfliktusok, kultúra és identitás, kultúra és tömegkommunikáció, közvélemény kutatás, reklámpszichológia, környezetpszichológia. Vallásos jelenségek, a valláspszichológia története, vallás- és családpszichológia.
Társtudományi alapozás. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: módszer-specifikus gyakorlatok az egészségügy területén, családközpontú terápiás megközelítések, az alapellátásban felmerülő problémák kezelésének technikái, pszichológiai tesztek fejlesztésének módszertana. Módszerspecifikus gyakorlatok tanácsadó cégeknél, kommunikációs tréning];
g) társadalom- és szervezetpszichológia:
[A szociálpszichológia elméleti modelljei, csoportdinamika, csoportközi viszonyok, csoportközi kommunikáció, szociális reprezentáció, narratív pszichológia. Az identitás személyes és társas aspektusai, a kisebbségek pszichológiája. Történeti és politikai pszichológia, társadalmi és kulturális kérdések pszichológiai megközelítése. Szervezetelméleti modellek, szervezeti diagnosztika és szervezetfejlesztés, alkalmasság vizsgálat és kiválasztás. Pszichoanalitikus szociálpszichológia. Művészetpszichológia, a művészetek társas aspektusai.
Társtudományi alapok: gazdasági, antropológiai, nyelvészeti, kommunikációs, történelmi és művészeti ismeretek. Szakmai gyakorlati tevékenységek terepen és intézményen belül, vállalati környezet, médiaelemzés, tréningek. Vezetett kutatómunka, a közgondolkodás reprezentációi, társadalmi kommunikáció, szervezet- és döntéskutatás, kulturális összehasonlító vizsgálatok.]
9.2. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzőhelyen vagy külső intézményben, megfelelő tudományos fokozattal, illetve gyakorlati szakképesítéssel rendelkező pszichológus irányításával végzett gyakorlat. A terepgyakorlat formájában végzett szakmai gyakorlat és kutatómunka nappali tagozaton legalább 120 óra, kreditértéke minimum 10 kredit, levelező tagozaton legalább 40 óra és kreditértéke minimum 10 kredit, melyet a képzés tanterve határoz meg.

II. A PSZICHOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK TANTERVE

MUNKA- ÉS SZERVEZETPSZICHOLÓGIA specializáció

(120 kredit, min. 1230 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma)

Képzési cél:
A képzés célja, hogy a hallgatók az integrált szemléletű képzés során a folyamatosan fejlődő elméleti tudást, és gyakorlati tapasztalatokat a területeknek megfelelő feladatokban, és a kapcsolódó kutatásokban egyaránt magas szinten alkalmazzák. A végzős hallgatókat segíti abban, hogy a munkatevékenység pszichológiai vonatkozásait egységes integrált formában alkalmazzák a munka és szervezetpszichológiai feladatok megoldásakor. A cél elméletileg jól megalapozott tudású, de alapvetőengyakorlat-orientált szemléletű pszichológusok képzése, akik képesek a munka világában felmerülő különböző pszichológiai problémák (személyzet-kiválasztás, kompetencia-elemzés és fejlesztés, karriertervezés, ösztönzés és értékelés, emberi erőforrásfejlesztés, kockázatkezelés, munkahelyi egészségfejlesztés, stb.) szakszerű megoldására.

I. TÖRZSANYAGISMERETEK MESTERSZINTEN (360 óra, 28 kredit)
Elméleti alapozás mesterszinten (240 óra, 20 kredit)
a) Fejlődéslélektani mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS110MA	Felnőttkori változások	2	Koll.	3	-	2
BTPS400MA	Pálya- és munkatanácsadás elmélete	2	Koll.	2	-	1

b) Kognitív pszichológiai mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS112MA	Intelligencia (elmélet és mérés)	2	Koll.	3	-	1
BTPS113MA	A humán információfeldolgozás	2	Koll.	2	-	1

c) Szociálpszichológiai mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS114MA	Döntéselmélet és szociálpszichológiai alkalmazásai	2	Koll.	3	-	2
BTPS115MA	Értékítélet és attitűd	2	Koll.	2	-	3

d) Személyiséglélektani mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS116MA	Egészséges személyiség személyiséglélektani alapjai	2	Koll.	3	-	2
BTPS117MA	Pozitív pszichológia	2	Koll.	2	-	1

Szakmai törzsanyag mesterszinten (120 óra, 8 kredit)

a) Pályaszocializáció, pszichológus etika (30 óra, 2 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS120MA	Pályaszocializáció, pszichológus etika	2	Koll.	2	-	1

b) Kommunikációs készségfejlesztés (30 óra, 2 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPSINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	Gyj.	2	-	3

c) Módszertani készségfejlesztés (min. 60 óra, min. 4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS122MA	Modern tesztelmélet	2	Gyj.	2	-	2
BTPS123MA	Kvalitatív struktúrák elemzése	2	Gyj.	2	-	1
BTPS124MA	Neurális modellek a pszichológiában	2	Koll.	2	-	3
BTPS125MA	Fejezetek a pszichometria köréből	2	Koll	2	-	4
BTPS126MA	Fejezetek a kísérleti pszichológia köréből	2	Gyj.	2	-	3

II. SZAKIRÁNYI STÚDIUMOK (870 óra, 68 kredit)

1. Szakirányú mesterkurzusok (360 óra, 26 kredit)

a) Munkapszichológiai elmélet (180 óra, 13 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
	Kötelező tárgyak (120 óra, 9 kredit)					

BTPS210MA	Pszichológiai alkalmasság és kiválasztás	2	Koll.	3	-	1
BTPS430MA	Munkahelyi képesség és készségfejlesztés	2	Koll.	2	-	1
BTPS212MA	Munkahelyi szocializáció	2	Koll.	2	-	2
BTPS213MA	Munkahelyi egészségpszichológia	2	Koll.	2	-	3
Választható tárgyak (min. 60 óra, min. 4 kredit)						
BTPS214MA	Ergonómia, munkahelytervezés	2	Koll.	2	-	3
BTPS215MA	Közlekedéspszichológia	2	Koll.	2	-	4
BTPS216MA	Sportpszichológia	2	Koll.	2	-	3
BTPS217MA	Fejezetek a munkapszichológia kapcsolódó területeiből	2	Koll.	2	-	4

b) Szervezetpszichológiai elmélet (180 óra, 13 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Kötelező tárgyak (120 óra, 9 kredit)						
BTPS220MA	Humán erőforrás gazdálkodás	2	Koll.	3	-	2
BTPS228MA	Szervezeti kultúra	2	Koll.	2	-	1
BTPS222MA	Szervezetfejlesztés	2	Koll.	2	-	4
BTPS223MA	Vezetéspszichológia	2	Koll.	2	-	3
Választható tárgyak (min. 60 óra, min. 4 kredit)						
BTPS224MA	Reklámpszichológia	2	Koll.	2	-	2
BTPS225MA	Munkahelyi devianciák	2	Koll.	2	-	3
BTPS226MA	Lineáris és hierarchikus struktúra modellek	2	Koll.	2	-	4
BTPS227MA	Fejezetek a szervezetpszichológia kapcsolódó területeiből	2	Koll.	2	-	4
BTPS431MA	Szervezeti magatartás	2	Koll.	2	-	3
BTPS229MA	Társadalmi és szervezeti igazságosság	2	Koll.	2	-	2

2. Szakmai/gyakorlati tevékenység (terepen, ill. intézményen belül) (360 óra, 30 kredit)

a) Munkapszichológiai gyakorlat (180 óra, 15 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Kötelező tárgyak (120 óra, 11 kredit)						
BTPS230MA	Módszerspecifikus terep- és labgyak. munkapszichológiából 1.	2	Gyj.	3	-	2
BTPS231MA	Módszerspecifikus terep- és labgyak. munkapszichológiából 2.	2	Gyj.	3	-	3
BTPS232MA	Módszerspecifikus terep- és labgyak. munkapszichológiából 3.	2	Gyj.	3	-	4
BTPS233MA	Pszichológiai tesztek fejlesztése	2	Gyj.	2	-	2
Választható tárgyak (min 60 óra, min. 4 kredit)						
BTPS234MA	Munkapszichológiai terep és laborgyakorlat	2	Gyj.	2	-	1
BTPS235MA	Sportpszichológiai gyakorlat	2	Gyj.	2	-	3
BTPS236MA	Közlekedéspszichológiai terep és laborgyakorlat	2	Gyj.	2	-	4
BTPS238MA	Pszichometriai gyakorlat	2	Gyj.	2	-	2

b) Szervezetpszichológiai gyakorlat (180 óra, 15 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Kötelező tárgyak (120 óra, 11 kredit)						

BTPS240MA	Módszerspecifikus laborgyakorlat szervezetpszichológiából 1.	2	Gyj.	3	-	1
BTPS241MA	Módszerspecifikus laborgyakorlat szervezetpszichológiából 2.	2	Gyj.	3	-	2
BTPS242MA	Módszerspecifikus laborgyakorlat szervezetpszichológiából 3.	2	Gyj.	3	-	2
BTPS243MA	Alkalmazott döntéselmélet laborgyakorlat	2	Gyj.	2	-	3
Választható tárgyak (min. 60 óra, min. 4 kredit)						
BTPS244MA	Szervezetpszichológiai terepgyakorlat	2	Gyj.	2	-	4
BTPS245MA	Reklámpszichológiai terep és laborgyakorlat	2	Gyj.	2	-	3
BTPS246MA	Értékítélet és attitűd kutatás gyakorlat	2	Gyj.	2	-	3
BTPS247MA	Munkahelyi devianciák gyakorlat	2	Gyj.	2	-	4

3. Társtudományi alapozás/mesterkurzusok (min. 30 óra, min. 2 kreditet kell választani)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS432MA	Közvéleménykutatás és módszertana	2	Gyak.jegy	2	-	2
BTPS251MA	Optimalizálási problémák és módszerek	2	Koll.	2	-	2
BTPS252MA	Környezetpszichológia	2	Koll.	2	-	4
BTPS800MA	Munkajogi alapismeretek	2	Koll.	2	-	2
BTPS700MA	Bevezetés a közgazdaságtanba	2	Koll.	2	-	2
BTPS253MA	Mesterséges intelligencia	2	Koll.	2	-	3
BTPS254MA	Társas hálózatok elemzése	2	Koll.	2	-	3

4. Vezetett kutatómunka (120 óra, 10 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Kötelező tárgyak (90 óra, 8 kredit)						
BTPS260MA	Fejezetek a munkapszichológia kutatási területeiből	2	Gyj.	3	-	2
BTPS261MA	Fejezetek a szervezetpszichológia kutatási területeiből	2	Gyj.	3	-	4
BTPS262MA	Fejezetek a szociálpszichológia kutatási területeiből	2	Gyj.	2	-	3
Választható tárgyak (min. 30 óra, min. 2 kredit)						
BTPS263MA	Fejezetek a munkapszichológiai kutatások módszertanából	2	Gyj.	2	-	3
BTPS264MA	Fejezetek a szervezetpszichológiai kutatások módszertanából	2	Gyj.	2	-	2
BTPS265MA	Fejezetek a gazdaságpszichológia kutatási területeiből	2	Gyj.	2	-	1
BTPS266MA	Játékelméleti alapok és pszichológiai alkalmazásaik	2	Gyj.	2	-	2

III. SZAKDOLGOZAT (20 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS500MA	Szakdolgozat	–	–	20	-	4

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.

	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

IV. SZABADON VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK (4 kredit)
A Kar/ Debreceni Egyetem vagy a Pszichológiai Intézet által kínált szabadon választható kurzusok közül

TANÁCSADÁS- ÉS ISKOLAPSZICHOLÓGIA specializáció
(120 kredit, min. 1230 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma)
Képzési cél:
Olyan – elsősorban a gyakorlatban dolgozó – szakemberek képzése, akik a gyermekkor, az ifjúkor és a felnőttkor szocializációs kérdéseiben egyaránt jártasak. Mind elméleti felkészültségükben, mind a gyakorlatban alkalmazható diagnosztikai és tanácsadási módszereikben rendelkeznek a különböző életkorú kliensekkel való foglalkozáshoz szükséges kompetenciákkal. Alkalmazásuk elsősorban az óvoda- és iskolapszichológia, a nevelési tanácsadás, a pályatanácsadás, életvezetési tanácsadás és krízistanácsadás területeiként értelmezhető intézményekben képzelhető el. Jártasak az egyéni-, csoport - és családi tanácsadás pszichodinamikai ismereteiben. Munkásságuk elsősorban a prevenció különböző szintjein nyújtható pszichológiai ellátásban hasznosítható. A fejlődés és a változás elősegítése a feladatuk, egyéni esetekben, csoportos és családi rendszerben egyaránt.

I. TÖRZSANYAGISMERETEK MESTERSZINTEN (360 óra, 28 kredit)
Elméleti alapozás mesterszinten (240 óra, 20 kredit)
a) Fejlődéslélektani mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS110MA	Felnőttkori változások	2	Koll.	3	-	2
BTPS400MA	Pálya- és munkatanácsadás elmélete	2	Koll.	2	-	1

b) Kognitív pszichológiai mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS112MA	Intelligencia (elmélet és mérés)	2	Koll.	3	-	1
BTPS113MA	A humán információfeldolgozás	2	Koll.	2	-	1

c) Szociálpszichológiai mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS114MA	Döntéselmélet és szociálpszichológiai alkalmazásai	2	Koll.	3	-	2
BTPS115MA	Értékítélet és attitűd	2	Koll.	2	-	3

d) Személyiséglélektani mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS116MA	Egészséges személyiség személyiséglélektani alapjai	2	Koll.	3	-	2
BTPS117MA	Pozitív pszichológia	2	Koll.	2	-	1

Szakmai törzsanyag mesterszinten (120 óra, 8 kredit)
a) Pályaszocializáció, pszichológus etika (30 óra, 2 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS120MA	Pályaszocializáció, pszichológus etika	2	Koll.	2	-	1

b) Kommunikációs készségfejlesztés (30 óra, 2 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS121MA	Kommunikációs készségfejlesztés	2	Gyj.	2	-	3

c) Módszertani készségfejlesztés (min. 60 óra, min. 4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS122MA	Modern tesztelmélet	2	Gyj.	2	-	2
BTPS123MA	Kvalitatív struktúrák elemzése	2	Gyj.	2	-	1
BTPS124MA	Neurális modellek a pszichológiában	2	Koll.	2	-	3
BTPS125MA	Fejezetek a pszichometria köréből	2	Koll	2	-	4
BTPS126MA	Fejezetek a kísérleti pszichológia köréből	2	Gyj.	2	-	3

II. SZAKIRÁNYI STÚDIUMOK (870 óra, 68 kredit)

1. Szakirányú mesterkurzusok (360 óra, 28 kredit)

a) Kötelező tárgyak (270 óra, 20 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS401MA	A tanácsadás elméleti irányzatai, életvezetési tanácsadás, krízis elméletek	2	Koll.	3	-	1
BTPS402MA	Diagnosztikai módszerek az egyéni tanácsadásban	2	Koll.	2	-	2
BTPS403MA	Diagnosztikai módszerek a pálya- és munkatanácsadásban	2	Koll.	2	-	3
BTPS404MA	Az iskolapszichológia elméleti irányzatai, feladatai, munkamódszerei	2	Koll.	2	-	2
BTPS405MA	Preventív iskolai programok, az oktató – nevelő intézmények szervezeti sajátosságai	2	Koll.	2	-	3
BTPS310MA	Diagnosztikai módszerek az iskolapszichológiában	2	Koll.	3	-	2
BTPS312MA	Iskolai egészségpszichológia	2	Koll.	2	-	3
BTPS313MA	Iskolai tehetséggondozás	2	Koll.	2	-	2
BTPS315MA	Iskolaérettségi vizsgálatok	2	Koll.	2	-	1

b) Választható tárgyak (min. 90 óra, min. 8 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS210MA	Pszichológiai alkalmasság és kiválasztás	2	Koll.	3	-	1
BTPS418MA	Az idegennyelv-tanulás pszichológiája	2	Koll.	3	-	4

BTPS323MA	A tanulási zavarok diagnosztikája, tanácsadás	2	Koll.	2	-	3
BTPS325MA	Fejezetek az egészségpszichológiából	2	Koll.	2	-	4
BTPS220MA	Humán erőforrás gazdálkodás	2	Koll.	3	-	2
BTPS228MA	Szervezeti kultúra	2	Koll.	2	-	3
BTPS223MA	Vezetéspszichológia	2	Koll.	2	-	3
BTPS222MA	Szervezetfejlesztés	2	Koll.	2	-	4

2. Szakmai/gyakorlati tevékenység terepen, ill. intézményen belül (360 óra, 30 kredit)
a) Kötelező tárgyak (240 óra, 22 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS406MA	Iskolai konzultáció, életvezetési és pályatanácsadás	2	Gyj.	3	-	1
BTPS407MA	Pályaszocializáció és jövőtervezés	2	Gyj.	3	-	2
BTPS408MA	Tanácsadás a felsőoktatásban	2	Gyj.	3	-	3
BTPS409MA	Fejlődés- és kognitív pszichodiagnosztika	2	Gyj.	3	-	4
BTPS410MA	Családi tanácsadás	2	Gyj.	3	-	2
BTPS411MA	Empirikus munka a tehetség-tanácsadás területén	2	Gyj.	3	-	3
BTPS417MA	Iskolapszichológiai labor/terepgyakorlat	2	Gyj.	2	-	3
BTPS336MA	A tanulók megismerése labor/terepgyakorlat	2	Gyj.	2	-	1

b) Kötelezően választható tárgyak (min. 120 óra, min. 8 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS244MA	Szervezetpszichológiai labor/terepgyakorlat	2	Gyj.	2	-	4
BTPS343MA	Egészségpszichológiai labor/terepgyakorlat	2	Gyj.	2	-	4
BTPS233MA	Pszichológiai tesztek fejlesztése	2	Gyj.	2	-	2
BTPS238MA	Pszichometriai gyakorlat	2	Gyj.	2	-	2
BTPS412MA	Mindfulness és spirituális intelligencia a tanácsadásban	2	Gyj.	2	-	4
BTPS419MA	Új irányzatok a tanácsadásban	2	Gyj.	2	-	4

3. Társtudományi alapozás/mesterkurzusok (min. 30 óra, min. 2 kreditet kell választani)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTED307BA	A gyermekkor pedagógiája	2	Koll.	2	-	2
BTPS800MA	Munkajogi alapismeretek	2	Koll.	2	-	2
BTPS700MA	Bevezetés a közgazdaságtanba	2	Koll.	2	-	2
BTPS254MA	Társas hálózatok elemzése	2	Koll.	2	-	3

4. Vezetett kutatómunka (120 óra, 8 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS413MA	Nevelés- és oktatáspszichológiai vizsgálatok	2	Gyj.	2	-	4
BTPS414MA	Tanulás tanítása	2	Gyj.	2	-	2
BTPS415MA	Személyiségfejlesztő csoportmunka az iskolában	2	Gyj.	2	-	1
BTPS416MA	Az iskola szervezetpszichológiai vizsgálata	2	Gyj.	2	-	3

III. SZAKDOLGOZAT (20 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS500MA	Szakdolgozat	-	D.	20	-	4

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők..

IV. SZABADON VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK (4 kredit)

A Kar/ Debreceni Egyetem vagy a Pszichológiai Intézet által kínált szabadon választható kurzusok közül

INTERPERSZONÁLIS ÉS INTERKULTURÁLIS PSZICHOLÓGIA specializáció
(120 kredit, min. 1230 kontakt óra + a szabadon választható tárgyak óraszáma)

Képzési cél:

A képzés célja, hogy a hallgatók gyakorlatorientált keretben elsajátítsák azokat az ismeretek, megismerjék azokat az elméleti és gyakorlati modelleket, paradigmákat, kialakítsák azokat az attitűdöket és készségeket, amelyek szükségesek a pszichológusi szakmai tevékenységek megalapozására, illetve a meglévő tudsanyag, készségek és jártasságok folyamatos továbbfejlesztésére. Olyan – elsősorban a gyakorlatban dolgozó – szakemberek képzése, akik a gyermekkor, az ifjúkor és a felnőttkor szocializációs kérdéseiben egyaránt jártasak. Mind elméleti felkészültségükben, mind a gyakorlatban alkalmazható diagnosztikai és tanácsadási módszereikben rendelkeznek a különböző életkorú kliensekkel való foglalkozáshoz szükséges kompetenciákkal.
Alkalmazásuk a pszichológiai tevékenységek széles körében lehetséges, beleértve elsősorban a nevelési tanácsadás, a pályatanácsadás, életvezetési tanácsadás és krízistanácsadás területeit.

Az interperszonális és interkulturális specializáció sajátos törekvése, hogy elősegítse azt, hogy a hallgatók átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezzenek az interperszonális és interkulturális pszichológia és a kapcsolódó társtudományok szakirodalmaiban. Képesek legyenek arra, hogy ismereteiket mind az interperszonális és interkulturális pszichológia területein, mind a társtudományok vonatkozásában integrálni tudják. Kapcsolódjanak a családgondozás gyakorlatához, és jelentős fejlődési alapokkal rendelkeznek a családterápia irányában. Kiemelt jelentőségű a média, a másság, és kulturális különbségek, konfliktusok területein szerzett speciális elméleti, és módszertani, kommunikációs tudás, és készség. A képzés megalapozza az utóbbi területeken kibontakoztatható tudományos kutatást is.
Fontos cél, hogy a hallgatók olyan transzferálható ismeretekhez és kompetenciákhoz jussanak, amelyek integrált szemléleti és gyakorlati működési kereteket biztosítanak segítő szakmai karrierjük elindításához. Fokozott hangsúlyt kap a személyes fejlődés kibontakoztatásának attitűdje és készsége az önismeret folyamatos fejlesztésében, az erre való törekvésben, a szakmai fejlődéshez elengedetlen, aktualizálható szupervízió elfogadásában és keresésében, az élethossziglani tanulás és a szakmai továbbfejlődés alapvető elvének elfogadásában.. A segítő gyógyító és fejlesztő társszakmák széles köréhez képesek legyenek mentálhigiénés szemléleti keretbe illesztett transzferek kiépítésére, ami a gyakorlati és interdiszciplináris együttműködést illeti. A képzési célok között szerepel elméletileg jól megalapozott tudásanyag aktív tanulással való elsajátításnak segítése lehetőleg interaktív képzési keretben, amelyben az önmenedzselés, a saját megküzdési potenciálok felismerése és fejlesztése, a gyakorlat-orientált szemlélet kialakítása alapvető. Szintén fontos cél, hogy speciális ismeretekre és készségekre tegyenek szert a területen szükséges kérdőívek, tesztek, széleskörű pszichometriai és pszichodiagnosztikai eljárások vonatkozásában is.

I. TÖRZSANYAGISMERETEK MESTERSZINTEN (360 óra, 28 kredit)

Elméleti alapozás mesterszinten (240 óra, 20 kredit)
a) Fejlődéslélektani mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS110MA	Felnőttkori változások	2	Koll.	3	-	2
BTPS400MA	Pálya- és munkatanácsadás elmélete	2	Koll.	2	-	1

b) Kognitív pszichológiai mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS112MA	Intelligencia (elmélet és mérés)	2	Koll.	3	-	1
BTPS113MA	A humán információfeldolgozás	2	Koll.	2	-	1

c) Szociálpszichológiai mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS114MA	Döntéselmélet és szociálpszichológiai alkalmazásai	2	Koll.	3	-	2
BTPS115MA	Értékítélet és attitűd	2	Koll.	2	-	3

d) Személyiséglélektani mesterkurzusok (60 óra, 5 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS116MA	Egészséges személyiség személyiséglélektani alapjai	2	Koll.	3	-	2
BTPS117MA	Pozitív pszichológia	2	Koll.	2	-	1

Szakmai törzsanyag mesterszinten (120 óra, 8 kredit)
a) Pályaszocializáció, pszichológus etika (30 óra, 2 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév

BTPS120MA	Pályaszocializáció, pszichológus etika	2	Koll.	2	-	1

b) Kommunikációs készségfejlesztés (30 óra, 2 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS121MA	Kommunikációs készségfejlesztés	2	Gyj.	2	-	3

c) Módszertani készségfejlesztés (min. 60 óra, min. 4 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS122MA	Modern tesztelmélet	2	Gyj.	2	-	2
BTPS123MA	Kvalitatív struktúrák elemzése	2	Gyj.	2	-	1
BTPS124MA	Neurális modellek a pszichológiában	2	Koll.	2	-	3
BTPS125MA	Fejezetek a pszichometria köréből	2	Koll	2	-	4
BTPS126MA	Fejezetek a kísérleti pszichológia köréből	2	Gyj.	2	-	3

II. SZAKIRÁNYI STÚDIUMOK (870 óra, 68 kredit)
Szakirányú mesterkurzusok (360 óra, 28 kredit)
a) Kötelező tárgyak (240 óra, 20 kredit)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS600MA	Az öregedés gerontológiai, és gerontopszichológiai megközelítése. Az öregedés, mint másság.	2	Koll.	3	-	1
BTPS601MA	Társadalmi kisebbségi csoportok és a velük kapcsolatos nézetrendszerek	2	Koll.	3	-	2
BTPS602MA	Kultúra és identitás	2	Koll.	2	-	3
BTPS603MA	A társadalmi közérzet pszichológiája	2	Koll.	2	-	2
BTPS604MA	Család-és párterápiai alapok: elméletek, modellek, iskolák	2	Koll.	2	-	2
BTPS605MA	A szülői viselkedés és nevelés kulturantropológiai és evolúciós pszichológiai szempontjai	2	Koll.	2	-	1
BTPS606MA	Intézményi és társadalmi konfliktusok	2	Koll.	3	-	3
BTPS607MA	Csoportdinamika	2	Koll.	3	-	1

b) Kötelezően választható szakirányú tárgyak (min. 120 óra, min. 8 kreditet kell választani)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS608MA	A függő viselkedés, a szerhasználat interkulturális szempontjai, és kultúrtörténete.	2	Koll.	2	-	3
BTPS229MA	Társadalmi és szervezeti igazságosság	2	Koll.	2	-	2
BTPS252MA	Környezetpszichológia	2	Koll.	2	-	1
BTPS609MA	Közösségek a pszichológiai segítségnyújtásban	2	Koll.	2	-	4
BTPS610MA	Valláslélektan	2	Koll.	2	-	4
BTPS418MA	Az idegennyelv-tanulás pszichológiája	2	Koll.	3	-	2

Szakmai/gyakorlati tevékenység terepen, ill. intézményen belül (360 óra, 30 kredit)
a) Kötelező tárgyak (240 óra, 22 kredit)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS611MA	Konfliktuskezelés, a mediáció alapjai	2	Gyj.	3	-	1
BTPS612MA	Projektív tesztek a pszichológiai szakértésben, és a gyógyításban	2	Gyj.	3	-	2
BTPS613MA	A pasztorálpszichológia speciális területei: a gyász folyamata	2	Koll.	2	-	4
BTPS614MA	Kultúra és tömegkommunikáció	2	Gyj.	3	-	3
BTPS615MA	Családterápia: módszerek, gyakorlati szempontok.	2	Gyj.	3	-	3
BTPS616MA	Gender kutatások	2	Gyj.	3	-	2
BTPS617MA	Szexuálpszichológia	2	Gyj.	3	-	1
BTPS224MA	Reklámpszichológia	2	Gyj.	2	-	3

b) Kötelezően választható tárgyak (min. 120 óra, min. 8 kredit)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS618MA	Interkulturális szenzitivitás tréning	2	Gyj.	2	-	1
BTPS619MA	Önmenedzselés, önmegvalósítás életprogramok, és enkulturáció Proaktivitás	2	Gyj.	2	-	3
BTPS620MA	NLP technikák használata a kommunikációfejlesztésben és viselkedésmódosításban	2	Gyj.	2	-	3
BTPS432MA	Közvéleménykutatás és módszertana	2	Gyj.	2	-	2
BTPS621MA	Pasztorális kommunikációelmélet/ A lelkigondozói beszélgetés	2	Gyj.	2	-	3

Társtudományi alapozás/mesterkurzusok (min. 30 óra, min. 2 kreditet kell választani)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS800MA	Munkajogi alapismeretek	2	Koll.	2	-	2
BTPS700MA	Bevezetés a közgazdaságtanba	2	Koll.	2	-	2
BTPS253MA	Mesterséges intelligencia	2	Koll.	2	-	3
BTPS254MA	Társas hálózatok elemzése	2	Koll.	2	-	3

Vezetett kutatómunka (120 óra, 8 kredit)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS622MA	Családi struktúra, funkciók és dinamika kutatása	2	Gyj.	2	-	3
BTPS623MA	Gerontopszichológiai kutatások	2	Gyj.	2	-	3

BTPS624MA	A gyógyítás interperszonális és kulturális szempontjainak kutatása	2	Gyj.	2	-	4
BTPS625MA	Attitűd kutatás gyakorlata	2	Gyj.	2	-	4

III. SZAKDOLGOZAT (20 kredit)

Tárgykód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTPS500MA	Szakdolgozat	-		20	-	4

	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

IV. SZABADON VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK (4 kredit)

A Kar/ Debreceni Egyetem vagy a Pszichológiai Intézet által kínált szabadon választható kurzusok közül

III. A KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE (SZAKDOLGOZAT, ZÁRÓVIZSGA)

A pszichológia mesterszakos oklevél megszerzésének feltételei:

(1) végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése,

(2) a szakdolgozat elkészítése,

(3) a záróvizsga követelményeinek teljesítése,

1. Végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése

„Végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állít ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot –a szakdolgozat, diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte.” (Ftv. 60.§ 4.)

A végbizonyítvány „a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeknek mindenben eleget tett.” (Ftv. 147.§ 45.)

A hallgatónak a pszichológia mesterszakos tanulmányai során 120 kreditet kell összegyűjtenie.

2. Szakdolgozati követelmények

A szakdolgozattal kapcsolatos részletező elvárásokat, követelményeket a „Szakdolgozat készítése és értékelése” című melléklet tartalmazza.

3. A záróvizsga követelményei

A mesterképzési szak befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsgán a hallgatóknak azt kell bizonyítaniuk, hogy (1) a megszerzett pszichológiatudományi ismereteik birtokában tájékozottak a pszichológia több ágában, (2) ismerik a pszichológus szakma módszereit és eszközeit, és képesek ezeket az egyének, csoportok vagy szervezetek megismerése és fejlesztése érdekében használni, (3) megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatásához.

A záróvizsga középpontjában a diplomamunka megvédése, illetve az elméleti, gyakorlati és kutatásmódszertani jártasság bizonyítása áll.

A záróvizsga tartalmi vonatkozásban a mesterképzés során elsajátított, mindenki számára kötelező törzsanyag tárgyaiból és a differenciált szakmai ismeretanyag kötelező tárgyaiból kialakított témakörökből tevődik össze. A témakörök átfogó jellegűek, több tantárgy ismeretanyagát ölelik fel, és a záróvizsga előtt legalább fél évvel kihirdetésre kerülnek.

A záróvizsga formai vonatkozásban a következő részekre tagolódik. A jelölt (1) 15 percben ismerteti a diplomamunka fontosabb eredményeit, melyhez szemléltető eszközöket is igénybe vehet. (2) 15 percben válaszol a diplomamunka bírálója és a bizottsági tagok részéről feltett kérdésekre. (3) 10 percben válaszol a differenciált szakmai ismeretek témaköreiből feltett elméleti kérdésekre, melyek célszerűen a diplomamunka elméleti részéhez kapcsolódnak. (4) 10 percben válaszol a törzsanyag témaköreiből feltett kérdésekre.

Témakörök:
Törzsanyag
1. A pályatanácsadás és fejlődéslélektani alapjai
2. A megismerés építőkövei
3. Attitűd és döntés
4. Az egészséges személyiség alapjai
5. Pszichometria – elmélet és gyakorlat

Differenciált szakmai ismeretek – Munka- és szervezetpszichológia specializáció
1. Munkaerő kiválasztás és fejlesztés
2. Munkahelyi szocializáció és mentálhigiéné
3. Szervezetek humán erőforrás gazdálkodásának elmélete és gyakorlata
4. Szervezeti magatartás és szervezetfejlesztés
5. Vezetési koncepciók és gyakorlati megoldások
6. A munka- és szervezetpszichológia további alkalmazási lehetőségei

Differenciált szakmai ismeretek – Tanácsadás és iskolapszichológia specializáció
1. Diagnosztikai módszerek az iskolapszichológiai munkában
2. Az iskolai tehetséggondozás pszichológiája
3. A tanácsadás speciális területei
4. Az iskolai tanulás és képességfejlesztés pszichológiai vonatkozásai
5. A hatékony iskolai környezet
6. Az iskolapszichológia és tanácsadás

Differenciált szakmai ismeretek – Interperszonális és interkulturális pszichológia specializáció
1. Családi folyamatok, szülői szerepek rendszerszemlélete, evolúciós és antropológiai megközelítések. Családterápiás iskolák és módszerek.
2. Csoportdinamika, konfliktuskezelés és mediáció.
3. Gerontopszichológia. A gyász folyamata.
4. Klinikai pszichológia interkulturális és interperszonális vonatkozásai (szexuálpszichológia, függő viselkedés és szerhasználat)
5. Pszichoterápiás elméletek, hatótényezők, hatékonyságvizsgálat. A projektív tesztek konstrukciója, szerepe, értékelése.
6. Társadalmi nemek (fogalom, nemi sztereotípiák, szexizmus, nemi identitás, nemi egyenjogúság)
7. Interkulturális és csoportközi kapcsolatok (a társadalomban, a munkahelyen, a többszörös kisebbségi státusz, konfliktusok, integráció, kulturális identitás)
8. Az épített és a természetes környezethez való viszony (a környezet hatása az egészségre, a környezeti szépség univerzális és kulturális meghatározottsága, a környezethez való viszony ambivalenciája, a környezettudatosság meghatározói, a környezettudatos viselkedés kulturális vetületei)

A PSZICHOLÓGIA MESTERSZAK „SZAKDOLGOZAT KÉSZÍTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE” CÍMŰ MELLÉKLETE

I.ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

BTK Melléklet (a pszichológia MA KKK-jának megfelelően módosítva)
16. §
/a DE TVSZ 24. § (1), (2), (3), (6) és (8) bekezdéséhez/
(1) A hallgatónak nyilatkoznia kell arról, hogy a szakdolgozat, diplomadolgozat, diplomamunka, záródolgozat (a továbbiakban diplomamunka) a szerzői jogok nemzetközi szabályainak megfelelően készült, saját, önálló munkája, és az erről szóló aláírt nyilatkozatot csatolnia kell a nyomtatott és elektronikus formához.

(2) A diplomamunkák témáinak kiírásáról az intézeteknek/tanszékeknek minden tanévben, az őszi félév első hónapjának a végéig gondoskodniuk kell. A meghirdetett témák közül a mesterképzésben (MA) a második félév végéig kell választaniuk a hallgatóknak. A diplomamunkák témáit a Pszichológiai Intézet tanszékei hirdetik meg úgy, hogy az a képzési céllal összhangban legyenek, kielégítsék a gyakorlati igényeket, ugyanakkor a hallgatóknak lehetőségük nyíljon a szükséges vizsgálatok elvégzésére, az adatok összegyűjtésére és feldolgozására. A meghirdetett témákon kívül – oktatói jóváhagyással – más témák is választhatók. A diplomamunka címét a Pszichológiai Intézetben kell bejelenteni. A téma kiválasztását a konzulens oktató, az illetékes tanszékvezető, a specializáció felelőse és a szakfelelős hagyja jóvá. Módosításra engedélyt – konzulens oktatói és tanszékvezetői javaslatra – a Pszichológiai Intézet szakfelelőse adhat.
(3) A diplomamunka tartalmi követelményeit, az értékelés általános szempontjait és a diplomamunkához rendelt kreditek számát a szak követelményei alapján a szakos kreditlisták, illetve a szakos tájékoztatók, rendelkezések tartalmazzák.
(4) Az OTDK-n fődíjat, díjat (1., 2. vagy 3. helyezést) vagy különdíjat nyert dolgozatot, ha az megfelel az intézet/tanszék által előírt szakos követelményeknek, az intézet-/ tanszékvezető külön bírálat nélkül, jeles minősítéssel elfogadhatja. Egyéb, országos vagy nemzetközi pályázatok esetén elért kimagasló teljesítmény intézeti, tanszéki vélemény alapján hasonlóan minősíthető.
(5) A diplomamunka terjedelme mesterképzésben (MA) mellékletek nélkül minimum 40 oldal.
(6) A diplomamunkát a hallgató – őszi félév esetén november 30-ig, tavaszi félév esetén március 31-ig – köteles benyújtani a Pszichológiai Intézetben két bekötött példányban, illetve elektronikus formában feltölteni a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA). A Pszichológiai Intézet a záróvizsga kitűzött időpontjától függően ettől eltérően is rendelkezhet, amiről értesíteniük kell a hallgatókat és a Tanulmányi Osztályt is. Az intézet a benyújtás határidejét kérelemre egy héttel meghosszabbíthatja. A határidő be nem tartása esetén a hallgató az adott félévben nem bocsátható záróvizsgára. A benyújtott diplomamunka egy példánya a záróvizsgát követően a Pszichológiai Intézet könyvtárában kerül elhelyezésre. A bírálatra való leadás a diplomamunkának a Pszichológiai Intézet oktatásszervezési irodájában való leadását jelenti. Ezt követően az illetékes tanszékvezető és a szakfelelős dönt a bíráló személyéről. Indokolt esetben a tanszékvezető és a szakfelelős más intézmény oktatóját, kutatóját is felkérheti bírálónak. A bírálat elkészülése után a bíráló visszajuttatja a diplomamunkát a bírálattal együtt az oktatásszervezőnek. A diplomamunka bírálatát, bírálatait legalább egy héttel a záróvizsga előtt el kell juttatni a diplomamunka írójának.
(7) Összhangban más egyetemeken zajló pszichológiai képzések rendjével, illetve a pszichológia tudományában uralkodó egyértelmű ajánlással, a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetében folyó BA és MA képzésben, továbbá a tudományos diákköri munkában is, etikai engedély-köteles az empirikus kutatások folytatása (Lásd: Etikai engedély kérelmezése hallgatók által folytatott empirikus vizsgálatokhoz c. fejezet)

II. A DIPLOMAMUNKA TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI

A diplomamunka első oldalai

Címlap
Egyetem, kar, intézet megnevezése
A diplomamunka címe
A szerző neve, évfolyam, szak megnevezése (pl. Kovács Péter II. évf. pszichológia (MA) szakos hallgató)
Konzulens neve, beosztása
A diplomamunka benyújtásának helye (Debrecen) és éve

Tartalomjegyzék

A diplomamunka ajánlott szerkezeti felépítése
Címoldal
Tartalomjegyzék
Bevezetés

Szakirodalmi áttekintés
Vizsgálat
Következtetések
Irodalomjegyzék
Mellékletek
A diplomamunka terjedelme
A terjedelembe beleszámít a munka oldalszáma a bevezetéstől az irodalomjegyzékig.
A diplomamunka esetén az elvárt terjedelem minimum 40 oldal, alapvetően 40-60 oldal között.

A diplomamunka ajánlott tagolása
A cím
Legyen rövid, szakszerű és informatív.

Tartalomjegyzék
A tartalomjegyzéket számozni kell, arab számozással.

Bevezetés
Definiálja a témát, majd annak elméleti és gyakorlati jelentőségét, időszerűségét tömören vázolja. Esszé-szerűen felvezeti a szakirodalom egységeit, és a felvezetés fényében definiálja a vizsgálat pontosabb témáját.

Szakirodalmi áttekintés
A témával szorosan összefüggő szakirodalmat dolgoz fel. A szakirodalomban ismertetett eredményeket rendszerezi, elemzi, nem kimerítő jellegű, hanem célirányos. A szakirodalmi áttekintés megágyaz a vizsgálatnak, bemutatja a hipotézisek hátterét, a vizsgálni kívánt konstruktumokat köti a kiindulási témához. Hivatkozás nélkül csak saját gondolatok szerepeljenek, de ha lehet, a saját gondolatok esetén is legyenek hivatkozások, ha ezek nem forradalmi felismerések, hanem a szakirodalomban is fellelhető közös tudásalapra mutatnak rá.

Vizsgálat
A vizsgálat leírása a következő pontokra tagolható: A vizsgálat célja, Minta, Módszer, Eredmények. A vizsgálati cél fejezetben a cél tömör kifejtése után a szakirodalmi alapok felvillantása mellett a hipotézisek tételes felsorolása következik. Ha kvalitatív a kutatás, akkor nem feltétlen vannak hipotézisek, de a téma fókuszának vázolása történik meg itt.

A minta alfejezet tartalmazza toborzás módszerét, a toborzás során átadott információkat, a mintába való beválasztási kritériumokat, a válaszadók főbb demográfiai és egyéb a kutatás szempontjából fontos alapvető jellemzőit, a vizsgálatból kizárt válaszadók, adatok mennyiségét, és a kizárás indokát.

A módszer fejezet a vizsgálati menetére vonatkozik. Itt kerülhet feltüntetésre a kutatásetikai engedély száma. Olyan módon történjen meg a vizsgálat leírása, hogy ez alapján a vizsgálat megismételhető legyen. A vizsgálat menete, az alkalmazott eszközök, mérőskálák pontos bemutatása történik meg. Egy kísérlet esetén pl. annak teljes terve jelenik meg itt; interjú esetén annak körülményei és az interjúvázlat; kérdőíves mérés esetén a kérdésblokkok bemutatása, nem sztenderd kérdőív esetén a kérdések, sztenderd kérdőív esetén a kérdőív fókusza, alskálái (hivatkozva az eredeti forrást, magyar adaptációt, ha ez releváns), példaitemek.
Az eredmények fejezet kvantitatív kutatás esetén a sztenderd skálák megbízhatóságvizsgálatát, leíró statisztikáit tartalmazza. Ezek bemutatása után a hipotézisek és esetleges kiegészítő vizsgálatok bemutatása történik meg. Kvalitatív vizsgálat esetén is egy strukturált bemutatása jelenik meg az adatoknak statisztikai számítással vagy anélkül. A bemutatás során fontos kerülni a redundanciát. Az adatokat ábrákkal, táblázatokkal illusztrálhatjuk, ezek számozása külön-külön folytatólagos, sorszámozva vannak, címük van. Sorszámukkal együtt utalunk rájuk a szövegben pl. (lásd az *1. ábrát*), ez esetben rag nélkül, dőlt kiemeléssel élünk. Statisztikai próbák esetén az eljárásnak, a változóknak egyértelműnek kell lenniük a leírásból, egzakt próbák kivételével (pl. Fisher próba) a paraméterértékek feltűntetése is szükséges a p értékek mellett.

Kvalitatív vizsgálat esetén az adat lehet például idézet, tartalomelemzés gyakorisági táblázata. Következtetéseket ezek alapján lehet megfogalmazni. Az eredmények fejezetben még nem vetjük össze az eredményeket a szakirodalmi megállapításokkal, csak tényszerűen összegezzük őket.

Ugyanaz az információ ne szerepeljen több formában (pl. táblázat és ábra azonos adatokról). Az idegen nyelvű statisztikai programmal kapott eredmények, grafikonok csak magyar feliratokkal ellátva kerüljenek be a dolgozatba. Az adatok, táblázatok és ábrák mindig okkal szerepeljenek, nem szükséges a statisztikai program által kiadott összes adat, táblázat feltűntetése a mellékletben sem. Az ábrák legyenek feliratozva, hogy az olvasó értse, hogy mit lát az ábrán, az összehasonlított csoportok például legyenek megnevezve. A táblázatok, ábrák feliratai az APA stílusnak megfelelőek legyenek (tájékozódáshoz lásd: apa.org, „APA Styles" menü „Tables" és „Figures" kulcsszavak mentén).

Következtetések
Ebben a fejezetben célszerű összefoglalni a legfontosabb eredményeket, és azokat összevetni a szakirodalmi információkkal. Eltérések esetén fontos kitérni arra, hogy vajon ezen eltéréseknek mi lehet az oka. Ebben a fejezetben már konstruktumok szintjén fogalmazzuk meg a megállapításokat, nem a statisztikai fogalmakat használva tálaljuk őket, újabb adatok már itt nem kerülnek elő, statisztikákat itt már nem közlünk. Az összefoglalásban röviden ismertetni kell, hogy a vizsgálat milyen kérdésekre terjedt ki, mik a fontosabb megállapítások és következtetések. Bátran és egyértelműen közölni kell, hogy mely célkitűzést és miért nem sikerült megvalósítani, ha volt ilyen. A vizsgálat limitációira is érdemes kitérni, a vizsgálat továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatoknak is itt szerepeljenek. Az eredmények általánosíthatósága szintén ebben a részben taglalandó. Érdemes átgondolni az általánosíthatóságot abból a szempontból, hogy más mérési megközelítést használva, más populációban is hasonló eredményre vezetett volna-e a vizsgálat, mik a megközelítés sajátosságai, mik ennek a következményei. Érdemes továbbá kifejteni az eredmények gyakorlati jelentőségét, és azt, hogy mennyiben jelent a kutatást előrelépést a vizsgált területen.

Irodalomjegyzék
Az Irodalomjegyzék összeállítása legyen pontos és gondos, akkor, és csak akkor jelenjen meg egy szakirodalom az irodalomjegyzékben, ha a szövegben hivatkozott rá a szakdolgozó. A hivatkozott szakirodalmakat, az első szerzők nevének abc sorrendjében kell feltüntetni, sorszámozás nélkül. A szerzők tudományos címét (Prof., Dr., habil.) nem kell feltüntetni. Ha más nem teszi egyértelművé a sorrendet: a rövidebb név megelőzi a hosszabbat, az egyszerzős cikk a többszerzőst, a korábbi publikáció a későbbit. A felhasznált irodalom összeállításakor a címek leírásánál alapvető követelmény, hogy a bibliográfiai tételek pontosan és ellenőrizhetően tartalmazzák az adatokat, amelyek alapján a visszakereshetőség biztosítható. Az irodalomjegyzék formátuma, éppúgy, mint a szövegközi hivatkozások, az aktuálisan érvényes, az American Psychological Association által meghatározott formai követelménytnek kell, hogy megfeleljen, az APA stílust követi, ami az apa.org honlapon ellenőrizhető (APA Style).

Mellékletek
Ide kerülnek azok a nagyobb méretű táblázatok, ábrák, amelyek szövegközi elhelyezése gondot okozott volna. Ide helyezhetők el a kérdőíves felmérés alapjául szolgáló dokumentumok (pl. interjúvázlat, kérdőív).

További formai követelmények
Az egyes oldalakon a szöveg szerkezete: 3 cm-es felső, 3 cm-es alsó, baloldalon 2,5 cm-es, jobb oldalon 2,5 cm-es margó, másfeles sortávolság, TNR 12-es betűnagyság, 1,5-es sorköz. Nagyobb térköz nagyobb egységek közt használható, de ne legyenek indokolatlanul üres féloldalak.
Oldalszámok a lap alján, középen.
A műhelymunkák oldalszámozása a tartalomjegyzékkel kezdődik, és az irodalom-jegyzékkel fejeződik be.

A műhelymunkában mellékletek is közölhetők, amelyben további dokumentációk, illusztrációs anyagok szerepelhetnek. A melléklet nem tartozik bele a dolgozat megszabott terjedelmébe, ennek egységeit is sorszámmal látjuk el, és hivatkozunk rá a törzsszövegben.
A szó szerinti idézetek nem haladhatják meg a dolgozat terjedelmének 10%-át.
A dolgozatban foglalt illusztrációk, ábrák aránya nem haladhatják meg a dolgozat terjedelmének 20%-át.
Egy dolgozaton belül legfeljebb háromszintű tagolás alkalmazása ajánlott. Az APA stílus szerinti címsorok formátuma „Headings" címszó alatt megtalálható az APA honlap „APA styles" menüjében.
Az olvasást megkönnyíti, ha a dolgozat részei arányosan tagolódnak bekezdésekre. Egy bekezdés általában legyen hosszabb, mint egy-két mondat, de ne legyen hosszabb egy harmad oldalnál. A bekezdésekkel kell különíteni egymástól, vagy a bekezdések első sorát 1 cm-rel beljebb kell kezdeni, vagy a bekezdések között legyen nagyobb sortáv. A lábjegyzetek alkalmazását kerüljük.
Kiemelésre kizárólag *dőlt betűt* alkalmazzunk. Az egy mondatnyi vagy egy mondatnál hosszabb kiemelésekkel takarékosan kell bánni.
Számok írása
A számokat szövegben 10 alatt általában betűvel, tíztől felfelé számmal írjuk. Kivételt képeznek a statisztikai adatok, mértékek, ahol számokat írunk, és a sorozatban közölt számok, ahol lehet egységes írásmódot használni (pl. „a méréseket a hetedik, a kilencedik és a tizenegyedik osztályban végeztük").
Statisztikai számítások eredményét általában két-három tizedesjegy pontossággal közöljük. A magyar helyesírásnak megfelelően tizedesvesszőt használunk, és akkor, ha az egyes helyiérték helyén nulla áll, azt kiírjuk, pl. 0,123.
A műhelymunka tartalmi és esztétikai értékeit növelik a jól áttekinthető táblázatok, ábrák. Minden táblázatot, ábrát stb. sorszámmal és címmel kell ellátni, APA stílus szerint formázzuk őket.

III. A DIPLOMAMUNKA BÍRÁLATA

A diplomamunka bírálatát az illetékes tanszékvezető és a szakfelelős által felkért oktató, kutató végzi. A bíráló a munkáról írásos véleményt készít.

A diplomamunka elbírálásának szempontjai
A téma jellege, jelentősége, aktualitása: a témaválasztás aktualitása, felhasználhatósága és az elméleti – gyakorlati vonatkozású értékelése.
A szakirodalom feldolgozásának értékelése: a szakirodalom feldolgozása, kritikai elemzése és a témához kapcsolódása.
A kutatást bemutató fejezet értékelése: az adatgyűjtés, az elemzés során milyen módszereket alkalmazott a jelölt és azok mennyiben korszerűek, illetve alkalmasak a célkitűzések elérésére, a feladatok megoldására.
Az eredmények értékelése: A következtetések mennyire megalapozottak, az eredményeket a témával összefüggő szakirodalommal összehasonlítva helyesen értékeli-e,
Megállapítások, következtetések: a levont végkövetkeztetések, javaslatok mennyire megalapozottak, az elmélet, gyakorlat számára mennyire hasznosíthatók?
A dolgozat formája, szerkesztése és stílusa: a diplomamunka arányossága, áttekinthetősége, stílus, szöveg, táblázatok és ábrák szakszerűsége, minősége, érthetősége.

A dolgozat elbírálása során a fentiek figyelembevételével kell a munkát minősíteni és azt az osztályzatban kifejezésre juttatni.
Javasolt eredmény: osztályzat.
A védésen megválaszolandó kérdések: a bíráló által írásban feltett kérdések.
A bírálót a témavezető a jegy megadásakor felülbírálhatja (ő ismeri a hallgató munkásságát), de ezt írásban jeleznie és indokolnia kell.

A jelölt vitakészségének, a témakörben való jártasságának, a szóban feltett kérdésekre adott válaszainak értékelésére a záróvizsgán kerül sor.

IV. A DIPLOMAMUNKA VÉDÉSE

A diplomamunkát a jelölt a záróvizsgán, kijelölt bizottság előtt védi meg, amelynek tagjait (elnök, tagok, jegyzőkönyv-vezető) a Pszichológiai Intézet Tanácsa hagyja jóvá. A védésen a bíráló és a konzulens is részt vehet.
A záróvizsga négy részből áll. A jelölt (1) 15 percben ismerteti a diplomamunka fontosabb eredményeit, melyhez diasort készít; (2) 15 percben válaszol a bizottsági tagok részéről feltett kérdésekre; (3) 10 percben válaszol a differenciált szakmai ismeretek választott témaköréből feltett elméleti kérdésekre. (4) 10 percben válaszol a törzsanyag húzott témaköréből feltett kérdésekre.

V. ETIKAI ENGEDÉLY KÉRELMEZÉSE HALLGATÓK ÁLTAL FOLYTATOTT EMPIRIKUS VIZSGÁLATOKHOZ

Összhangban más egyetemeken zajló pszichológiai képzések rendjével, illetve a pszichológia tudományában uralkodó egyértelmű ajánlással, a Pszichológiai Intézet Tanácsa úgy döntött, hogy a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetében folyó BA- és MA-képzésben, valamint a régi típusú, osztatlan egyetemi képzésben, továbbá a tudományos diákköri munkában is legyen etikai engedély-köteles az empirikus kutatások folytatása; azaz hallgatói empirikus kutatás csak etikai engedély birtokában kezdhető meg.

A szabály szerint a hallgatóknak az adatgyűjtés megkezdése ELŐTT az Intézeti Kutatásetikai Bizottságtól kell kérni az adatgyűjtéshez szükséges etikai engedélyt. Ez a szabály kötelező érvényűvé a 2016/2017-es tanév 1. félévétől vált.

A kérelem benyújtásához a hallgatóknak a Pszichológiai Intézet honlapján megtalálható űrlapot szükséges kitölteniük, majd témavezetőjük véleményezése után azt aláírniuk, valamint témavezetőjükkel is aláírattatniuk. A kérelmeket mellékletekkel (pl. informált beleegyezéssel, a csatolni szükséges nem sztenderd mérőeszközökkel) együtt egyetlen fájlban, elektronikusan várjuk. Az aláírásokkal érintett oldalt/oldalakat ebbe az egyetlen fájlba kérjük képként vagy beszkennelt állományként a kérelem megfelelő helyére beszúrni, és a fájlt .doc, .docx vagy .pdf formátumban az Intézeti Kutatásetikai Bizottsághoz az címre eljuttatni (ikeb@arts.unideb.hu)!

A kérelem az űrlap kitöltendő pontjainak megfelelően tartalmazza a kutatás céljának és a vizsgálat során használt eszközöknek a leírását (ha ismert eszközökről van szó, elég rájuk hivatkozni, bár néhány példaitem minden eszköz esetén hasznos lehet; ha nem közismertek az eszközök, akkor ezekről a kérelem megítéléséhez elegendő információt szükséges biztosítani). A kérelem tartalmazza a kutatásba bevonni készült személyek megközelítésének módját (ha ez valamilyen intézményen keresztül történik, akkor az intézményeket megkereső levelet mellékelni kell), valamint a vizsgálati személyeknek szánt beleegyezési nyilatkozatot is.
A kérelmezőknek mindezeken kívül néhány igennel vagy nemmel megválaszolható kérdésre kell választ adniuk (pl. jár-e a vizsgálat fájdalommal?), és ha valamelyikre igennel válaszolnak, azt indokolniuk szükséges. Önmagában az igen válaszok nem zárják ki az etikai engedély jóváhagyását.

Amennyiben a pszichológiai felmérés, betegvizsgálat az egészségügyi és szociális ellátás bármely szintjén történik, érdeklődjön az adott intézmény speciális etikai követelményei és vizsgálati feltételei iránt, és szerezze be a szükséges írásbeli engedélyeket!

A műhelymunkához, szakdolgozathoz szükséges etikai engedély benyújtási határideje legkésőbb a dolgozatok leadási határidejét megelőző 90. nap, tavaszi benyújtás esetén december 15. Ha az etikai engedély benyújtása nem történik meg a megadott határidőig, akkor a témavezető felelőssége, hogy elbírálja, hogy a vizsgálat még kivitelezhető-e, és hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a hallgató a dolgozatát benyújthassa. Ezt az írásos nyilatkozatot a hallgatónak birtokolnia kell benyújtáskor, de nem kell a dolgozattal feltölteni. Az engedélyeket a bizottság 10 munkanapon belül elbírálja, a kérelmezőt értesíti. Ha valami folytán ez nem történne meg 10 munkanapon belül, érdemes mihamarabb érdeklődni az operatív elnöknél (jelenleg: balazs.katalin@arts.unideb.hu).

A bizottság azt ítéli meg, hogy a kutatás összhangban áll-e a pszichológiai kutatásokra vonatkozó általános etikai követelményekkel. A kérelmek kitöltése előtt kérjük a honlapon szintén elérhető, „Támpontok a nyilatkozattételhez" című fájl tanulmányozását. A kutatások etikai kontrollja és engedélyeztetése védi a vizsgálati személyek és maguknak a kutatóknak, valamint a pszichológiai kutatásoknak az érdekeit, és ezen túl lehetővé teszi a kutatási eredmények későbbi esetleges publikálását, hiszen jelenleg számos folyóirat a kutatási eredmények közléséhez megköveteli az etikai engedély meglétét.

SZLAVISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Regéczi Ildikó**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. A mesterképzési szak megnevezése**:** szlavisztika (SlavicStudies)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szlavisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in SlavicStudies
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév.
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlavisztika művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlavisztika oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlavisztika, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák A szlavisztika szakos bölcsész
a) tudása
A hallgató összefüggéseiben is átlátja a szlavisztika elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
A szlavisztika vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a specializációjának megfelelő nyelv regionális változatait, rálátása van a szláv nyelvek fejlődésére.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlavisztika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.
A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismer egy szláv nyelvet.
Átfogóan ismeri a szláv nyelvekre jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
A szlavisztika legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
A választott specializáció nyelvén kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlavisztika tanulmányokhoz szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
b) képességei
A szlavisztikában képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti- összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
Képes helyesen értelmezni a szlavisztika szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
Képes a szlavisztika szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlavisztika problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.
Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
Hathatós oktatói iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
Szakmája művelése során egy vagy több szláv nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.
c) attitűdje
Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szláv, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
A szlavisztika speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza az összes szláv kultúrát, a szláv-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
Szakmai érdeklődése a szlavisztikán belül elkötelezett, folyamatos.
Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
A szlavisztika különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
Törekszik szlávnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.
Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szláv irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelyek kreditaránya 20-40 kredit.

9.2. A képzés megkülönböztető speciális jegyek

A képzés valamely szláv nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele valamely szláv nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél. A mesterképzésben a szakképzettség megszerzéséhez adott szláv nyelvbőlfelsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szláv nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

Tárgykód	**Tárgynév**	**Tárgy kredit**	**Tárgyfelvétel típusa**	**Tárgykövetelmény**	**Félév**
OROSZ MA irodalomtudomány					
BTOR317MA	Orosz irodalom a XIX. században	4	Kötelező	Kollokvium	1
BTOR339MA	Orosz irodalom a XX. században	4	Kötelező	Kollokvium	3
BTOR324MA	Orosz irodalom a XIX. században	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	2
BTOR348MA	Orosz irodalom a XX. században	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	4
BTLO326MA	Bevezetés a szépirodalmi szövegek fordításába	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	2
BTOR337MA	Irodalmi szövegértés és szövegelemzés	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	3
BTLO311MA	Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban	4	Kötelező	Kollokvium	1
OROSZ MA művelődéstörténet					
BTOR432MA	A posztmodern Oroszország	4	Kötelező	Kollokvium	3
BTOR427MA	Oroszországi vizuális kultúra	4	Kötelező	Kollokvium	2
BTLO322MA	Az orosz kultúra európai kontextusban	4	Kötelező	Kollokvium	2
OROSZ MA TÖRZS					
BTOR112MA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 1.	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	1
BTOR121MA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 2.	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	2
BTOR132MA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 3.	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	3
BTOR143MA	Orosz nyelvismereti fejlesztés 4.	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	4
BTOR115MA	Kreatív írás	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	1

BTLO124MA	Magyar-szláv nyelvi kapcsolatok	4	Kötelező	Kollokvium	2
BTOR136MA	Orosz humán tudományos szakszövegfordítás	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	3
BTOR335MA	Diplomadolgozati konzultáció (irodalom, művelődéstörténet, nyelvészet)	4	Kötelező (választott)	Gyakorlati jegy	3
BTOR243MA	Diplomamunka	20	Kötelező	Diplomaterv jegy	4
BTOR144MA	Záróvizsga (orosz)		Kötelező	Záróvizsga	4
OROSZ MA másik szláv nyelv					
BTLO212MA	Másik szláv nyelv: lengyel 1.	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	1
BTLO213MA	Másik szláv nyelv: lengyel 2.	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	2
OROSZ MA nyelvtudomány					
BTOR219MA	Az orosz nyelv stilisztikája	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	1
BTOR231MA	Orosz nyelvtörténet	5	Kötelező	Kollokvium	3
BTOR116MA	Az orosz igeszemlélet	4	Kötelező	Kollokvium	1
BTOR227MA	Az orosz igeszemlélet	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	2
BTOR234MA	A mai orosz nyelv leíró mondattana	4	Kötelező	Kollokvium	3
BTOR244MA	A mai orosz nyelv leíró mondattana	3	Kötelező	Gyakorlati jegy	4
BTOR316MA	Orosz üzleti nyelv	4	Kötelező	Kollokvium	1

SZOCIÁLPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés (MA)**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Csoba Judit**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**240 óra, 8–12 kredit intézményekben, terepen**
Indított specializáció	**foglalkoztatáspolitika**
Specializációfelelős	**Prof. Dr. Csoba Judit**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. Amesterképzésiszakmegnevezése:szociálpolitika(SocialPolicy)
2. Amesterképzésiszakonszerezhetővégzettségiszintésaszakképzettségoklevélbenszereplőmegjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:oklevelesszociálpolitikus
szakképzettségangolnyelvűmegjelölése:SocialPolicyExpert
választhatóspecializációk:foglalkoztatáspolitika,területiszociálpolitika
3. Képzésiterület:társadalomtudomány
4. Amesterképzésbetörténőbelépésnélelőzménykéntelfogadottszakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociális munka, aszociálpedagógiaalapképzésiszak.
4.2. Meghatározottkreditekteljesítésévelvehetőkfigyelembetovábbá: aszociológia,atársadalmitanulmányok,apolitológia,apolitikatudományokalapképzésiszak.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembetovábbáazokazalapképzésiésmesterképzésiszakok,illetveafelsőoktatásról szóló1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításánakalapjáulszolgálóismeretekösszevetésealapjánafelsőoktatásiintézménykreditátvitelibizottságaelfogad.
5. Aképzésiidőfélévekben:4félév
6. Amesterfokozatmegszerzéséhezösszegyűjtendőkreditekszáma:120kredit
aszakorientációja:kiegyensúlyozott(40-60százalék)
adiplomamunkakészítéséhezrendeltkreditérték:20kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
a szabadonválaszthatótantárgyakhozrendelhetőminimáliskreditérték:6kredit
7. A szakképzettségképzésiterületekegységes osztályozásirendszere szerinti tanulmányiterületibesorolása:762/0923
8. Amesterképzésiszakképzésicélja ésaszakmaikompetenciák
A képzés célja szociálpolitikai szakemberek képzése, akik a megszerzett elméletiésmódszertaniismereteikbirtokábanképesekatársadalom-ésszociálpolitikaterületénaszakpolitikaalkotásábanvalórészvételre,azellátórendszerműködtetésében való közreműködésre, a társadalmi érdekek képviseletére, valamintatársadalom-ésszociálpolitikaelméletiművelésére,kutatásáraésoktatására.Felkészültektanulmányaikdoktoriképzésben történő folytatására.
8.1. Azelsajátítandószakmaikompetenciák
Aszociálpolitikus

a) tudása
Magasszintenismeri,értiésértelmezialegfontosabbtársadalomtudományiösszefüggéseket.
Ismeretekkel rendelkezik különösen a társadalmi egyenlőtlenség, a társadalmiigazságosság,atársadalmikockázatok,azemberiésállampolgárijogokösszefüggéseiről.
Ismeriésértiaszociálpolitikaelméletétmegalapozótárstudományok,aszociológia, a jóléti közgazdaságtan, az állam- és jogtudomány, a politikatudományfogalmirendszereit,lényegiösszefüggéseitésfőbbgondolkodásiirányzatait.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a társtudományoknak azokkal a részterületein, melyek szükségesek a szociálpolitika műveléséhez.
Elmélyültismeretekkelrendelkezikaszociálpolitikamindenfontosabbszegmenséről,értiazannakműködés étmeghatározófolyamatokat,ezekközétartoznak különösen a szociálpolitika korszerű elméletei, felfogásmódjai, a történetiés jelenkori modelljei, a hazai és nemzetközi szociálpolitikai rendszerek felépítésétésműködésétbefolyásolóideológiai,gazdasági,politikaitényezők,aszociálisbiztonság és a szociális védelem intézmény- és ellátórendszerei, továbbá az azokfelépítésétésműködésétbefolyásolóelméleti,módszertaniésmástényezők.
Birtokában van a szociálpolitikai szakmai munkában közvetlenül alkalmazhatómódszertani tudástartalmaknak, különösen a szociálpolitikai kutatás és elemzés, aszociálpolitikaitervezéséspolitikaalkotás,szociálisközszolgáltatásokésintézmények szervezéseésvezetéseterületén.
Ismeriésértiaszociálpolitikaiintézmény-éseszközrendszertérintőmetodológiai fejlesztéseklényegét,átlátjaafőbbfejlődésitendenciákat.
Ismeriésértiahazai,európaiésglobálistársadalmiproblémákat,ismereteibirtokábanképesértelmezniatársad almiproblémáklétrejöttét,hatásait,értelmezését,kezelésétbefolyásolótényezőket.
Ismeretei kiterjednek különösen azoknak a tényezőknek a szerepére, amelyekgátolják fontos szükségletek kielégítését, az erőforrások méltányos és funkcionáliselosztását.
Ismereteibirtokábaneligazodikatársadalmidöntéshozatalimechanizmusműködési módjában és hatásaiban, továbbá képes értelmezni az érdekütköztetés ésaz érdekérvényesítés szociálpolitikában jelentőséggel bíró fajtáit és alkalmazásukmódját.
Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát, ennekbirtokában képesidegen nyelvűszakmaiforrásfelhasználására.
Ismeri,értiésfolyamatosanfejlesztiaztatudásanyagot,amelymagabiztosszellemi,műveltségihátteretadatár sadalomtudományokmagasabbszintűműveléséhez,azeredményeséshatékonyértelmiségimunkához.
b) képességei
Ismereteibirtokábanképesatársadalmifolyamatok,különösenatársadalmiszükségletek, problémák és kockázatok tudományos igényű és interdiszciplináriselemzésére.
Képesaszociálpolitikaszakmaifeladatainakmegoldásasoránazönállóelemzésre,értékelésreésakülönbözők övetkeztetésekszintetizálására.
Képes azoknak a tényezőknek az elemzésére, amelyek a szociálpolitikára hatástgyakorolhatnak.
Képesaszociálpolitikaitevékenységtársadalmi,gazdaságihatékonyságának,társadalmielfogadottságának mérésére.
Képestársadalom-ésszociálpolitikairendszerek,szociálisvédelmiésellátórendszerek komplex elemzésére.
Rendelkezikaracionáliselemzés,problémamegoldás,döntéshozatal,érvelésképességével,melynekbirtoká banképesaszociálpolitikaterületéretartozószakmaifeladatok megoldására.
Képesbeavatkozásifolyamatokésszakpolitikaidöntésektervezésére,menedzselésére,megvalósítására.
Képes közösségek szervezésére és fejlesztésére, érdekeik képviseletére, szociálisközigazgatásitevékenységre,szociálisellátórendszerekszervezésére,szociálisintézmények fenntartói,illetvevezetőifeladatainak ellátására.
Képestársadalmiszervezeteklétrehozásábanésműködtetésébenvalóközreműködésre.
Atársadalom-ésszociálpolitikaterületénképesahazaiéskülföldituDományosésszakmai források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrtkövetkeztetések gyakorlatialkalmazására.
Szakterületének egyes részterületein képes kutatási tervek, fejlesztési programok,tervezetek,dokumentumok,kidolgozására.
Képesasikereskommunikációrakülönbözőszemélyekkel,csoportokkal,illetvea nyilvánossággal.

Képesaszervezetenbelüliésaszervezetenkívüliegyüttműködésre;ígykülönösen szervezeten belüli folyamatok irányítására, interdiszciplináris teamben, nemzetköziegyüttműködésbenfolyótevékenységre,projektkeretébentörténőmunkavégzésre.
Rendelkezik az önálló, kreatív munkavégzés képességével, mely alapján képesönállószakmaikoncepciókkidolgozására,ismereteiésszakmainézőpontjamegújítására,koncepciójának akképviseletéreésmásokkoncepciójánakelfogadására.
c) attitűdje
Kritikusanítélimegatársadalomtudományokra,különösenpedigaszociálpolitikáravonatkozó felfogásokat.
Tisztában van a szociálpolitika tényalapú, továbbá érdek- illetve értékelkötelezettfelfogásmódjaival,ezértreflexívszakemberkéntkialakítjaésképviselisajátnézőpontját.
Felismeri a társadalomtudományok, különösen pedig a szociálpolitika-tudománynyitottságátéssokszínűségétkorlátozniigyekvőtörekvéseket,ésképviselitudományterületét.
Felismeriaszociálpolitikaműveléseszempontjábólrelevánstársadalmiértékeket,ésatársadalmiigazságossá gotésesélyegyenlőségetközéppontbahelyezveképviseliezeket.
Felismeri a szociális védelem és biztonság intézményrendszerét torzító politikai,bürokratikus,jogi,gyakorlatitörekvéseket,ésképviseliszakmaimeggyőződését.
Törekszik a globális és helyi viszonyok komplex megértésére, azok egymásratekintetteltörténőkezelésére.
Szakterületén nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációstörekvésselszemben,figyelembevesziazoktényalapú,érték-ésérdekkötöttszempontjait.
Elkötelezettenésaktívantámogatmunkahelyipozíciójábanésaközéletbenmindenolyantörekvést,amelyatársadalmiesélyegyenlőségjavításátszolgálja.
Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának mindenegyüttműködésiformájairánt.
Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását,ismereteit.
d) autonómiájaésfelelőssége
Szakmaitevékenységesoránönállóanésfelelősségteljesenveszrésztaszociálisszakpolitikaalakításában.
A hazai és nemzetközi szakmai folyamatok ismeretében képes szakmaiállásfoglaláskialakításáraésképviseletére.
Elkötelezettszociálpolitikusszakemberkéntönállóanésfelelősségteljesenrésztaszociálpolitikairendszerek korszerűsítésébenéstovábbfejlesztésében.
Legjobbtudásaszerint,elkötelezettenszolgáljaaszociálpolitikaáltalképviselttársadalmiés szakmaiérdekeket.
Önállóanésfelelősségteljesenveszrésztmunkaszervezetiegységek,szolgáltatószervezeteklétrehozásában és irányításában.
Önállóanésfelelősségteljesenveszrésztmunkaszervezetének működtetésében,aszakmaikoncepciókkidolgozásában,megvitatásábanésmegvalósításában.
Felelősségteljesenépítifelszakmaikarrierjét,éstámogatjaazáltalairányítottmunkatársak szakmaiéletpályájánakkibontakoztatását.
Munkavégzésiéstársadalmikonfliktushelyzetekbenönállóanésfelelősenhozzamegdöntéseit,következetesen képviselvearábízottakérdekeit.
8.1.2. Foglalkoztatáspolitika specializáción továbbá a szociálpolitikus
a) tudása
Ismeriésértiamunkavilágánakváltozásitésennektársadalmi,gazdaságiösszefüggéseit,atársadalmihátrányokmunkaerő-piacigyökereit.
Ismeriésértiafoglalkoztatástmeghatározótényezőket,amunkavilágávalösszefüggő politizálást,igazgatástésközszolgáltatást.
Ismeriésértiamunkaerő-piacifolyamatokatésafoglalkoztatáspolitikátbefolyásoló eszközrendszert.
b) képességei
Módszertaniismereteibirtokábanképesamunkaerő-piaciésfoglalkoztatásirendszerekkomplexelemzésére,szakpolitikaielemzésésértékelőkutatáskészítésére.
Amunkaerő-piaciésfoglalkoztatáspolitikaielemzésekkörébenképesszakpolitikaitervezetekkidolgozására,projektmun

kára,érdekképviseletitevékenységre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzettmunkára.

8.1.3. Területiszociálpolitikaspecializációnaszociálpolitikus
a) tudása
Ismeriés
képesértelmezniaterületitényezőktársadalmiszerepét,aterületitényezőktársadalmi,gazdasági,foglalkoztatásiésmáshatásait,atársadalmihátrányokterületiösszefüggéseit,ésapolitizálás,igazgatás,közszolgáltatásterületi,illetvehelyikereteit.
Magas szinten ismeri a területi szociálpolitikát meghatározó tényezőket, típusaitéshatásrendszerét.
b) képességei
Képes a területfejlesztésre, illetve a területi szociális ellátásra irányuló rendszerekkomplexelemzéséreaterületfejlesztésipolitikákéseszközök,vidékfejlesztés, humánerőforrásfejlesztés,regionális,kistérségiéstelepülésiszociálpolitikaműködéseterületén.
Módszertaniismereteibirtokábanképesaterületfejlesztésésaterületiszociálpolitika körében szakpolitika-elemzés, értékelő kutatás, illetve más értékelőmódszeralkalmazására.
Aterületfejlesztésésaterületiszociálpolitikakörébenképesszakpolitikaitervezetek kidolgozására, projektmunkára, érdekképviseleti tevékenységre, illetveközigazgatásiésszolgáltató szervezetekkeretébenvégzettmunkára.
9. Amesterképzésjellemzői
9.1. Szakmaijellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből aszakfelépül,társadalomtudományok(szociológia,multidiszciplináristársadalomtudományok)70-90kredit,amelyből
társadalom-ésszociálpolitika50-70kredit,
állam-ésjogtudomány,gazdaságtudomány,bölcsészettudomány10-40kredit.
9.1.2. Aválaszthatóspecializációkaszakterületműveléséhez:
a) foglalkoztatáspolitika,
b) területiszociálpolitika.
A választható specializációk minimális kreditértéke a képzés egészén belül 30kredit.
9.2. Aszakmaigyakorlatkövetelményei
Aszakmai gyakorlat a szociálpolitika műveléséhez kapcsolódó, projektszerű,külső terepen végzett, összesen legalább 240 óra intenzív szakmai munkát jelent,amelynekkreditértéke8-12kredit.Akülsőterepenfolyóterepgyakorlatokonkívülaterepgyakorlatrészétképezikanemterepenfolyóképzésiformákis(kutatásiterepmunkaésakutatástfeldolgozószeminárium,műhelyszemináriumésprojektgyakorlat, a gyakorlathoz, a terepeken folyó szakmai munkához kapcsolódókiscsoportosfeldolgozószeminárium).
Aterepgyakorlatfeladata,hogyahallgatóképességéváljonazelméleti,módszertaniismeretek,valamintaképzéssoránmegszerzettújgyakorlatitapasztalatokintegrálására;továbbáhogyahallgatóelsajátítsaamesterképzésiszakonmegszerezhetőgyakorlatikompetenciákat.Ahallgató –azintézménydöntésealapján agyakorlatnaklegfeljebbegyharmadrészétteljesíthetisajátmunkahelyén.
9.3.A 4.2.és4.3.pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén amesterképzésiképzési ciklusba való belépés minimális feltételei
Amesterképzésbevalóbelépéshezszükségesminimáliskreditekszáma:
a 4.2. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében 30 kredit a szociális munkaésaszociálpolitikaalapismereteiből,
a4.3.pontszerintiszakokonszerzettoklevélestébenlegalább60kreditaszociálismunka,aszociálpolitika,aszociológiaésajogtudományalapismereteiből,amelybőllegalább15kreditaszociálismunkaéslegalább15kreditaszociálpolitikaterületéről.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányaialapján a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 15kredittel,
a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredittel rendelkezzen.
Ahiányzókrediteketafelsőoktatásiintézménytanulmányiésvizsgaszabályzatábanmeghatározottakszerint megkellszerezni.

A SZOCIÁLPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szakmai törzsanyag				39		
BTSZ100MA-K3	Európai társadalompolitikák I.	2	koll	3	-	1.
BTSZ101MA-K3	Európai társadalompolitikák II.	2	gyj	3	-	1.
BTSZ102MA_K3	Helyi társadalompolitikai stratégiák	2	koll	3	-	1.
BTSZ103MA_K3	Szociális gazdaság	2	koll	3	-	1.
BTSZ104MA_K3	Közösségfejlesztés	2	koll	3	-	1.
BTSZ105MA_K3	A szegénység szociálpolitikai összefüggései	2	koll	3	-	2.
BTSZ106MA-K4	Közpolitikák	2	koll	4	-	2.
BTSZINSI MA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj	2	-	2.
BTSZ108MA-K3	Fejlesztési stratégiák és szociális projektek	2	gyj	3	-	2.
BTSZ109MA_K3	Szociális igazgatás	2	koll	3	-	2.
BTSZ110MA_K3	Társadalombiztosítás	2	koll	3	-	3.
BTSZ111MA-K3	Szociális tervezés, szervezés, intézménymenedzsment I.	2	koll	3	-	3.
BTSZ112MA-K3	Szociális tervezés, szervezés, intézménymenedzsment II.	2	gyj	3	-	3.
Differenciált szakmai anyag				14		
BTSZ120MA-K3	Alkalmazott társadalomtudományi kutatási módszerek I.	2	gyj	3	-	1.
BTSZ121MA_K3	A társadalmi hátrányok területi összefüggései	2	gyj	3	-	2.
BTSZ122MA_K3	Jóléti ellátások statisztikai adatbázisai	2	koll	3	-	3.
BTSZ124MA_K3	A kriminológia alapjai	2	koll	3	-	1.
BTSZ125MA_K3	Gyermek- és családpolitika	2	koll	3	-	2.
BTSZ127MA-K3	Alkalmazott társadalomtudományi kutatási módszerek II.	2	gyj	3	-	2.
BTSZ126MA_K3	Társas kapcsolatok és támogatórendszerek	2	koll	3	-	2.
BTSZ131MA_K3	A társadalmi befogadást segítő projektek	2	gyj	3	-	3.
BTSZ132MA_K3	Globális szociálpolitika	2	gyj	3	-	3.

BTSZ133MA-K3	Alkotmányos demokrácia, civil társadalom	2	koll	3	-	3.
BTSZ134MA_K3	Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok	2	koll	3	-	1.
BTSZ135MA-K3	Idegen nyelvű szövegelemző szeminárium I.	2	gyj	3	-	3.
BTSZ136MA-K3	Idegen nyelvű szövegelemző szeminárium II.	2	gyj	3	-	4.
BTSZ137MA-K3	Hatékonyság- és eredményesség- vizsgálat	2	gyj	3	-	4.
Specializáció – Foglalkoztatáspolitika				32		
BTSZ150MA_K4	Munkaerőpiac és oktatás	2	koll	4	-	2.
BTSZ151MA-K4	Szociálpolitikai kutatószeminárium I.	2	gyj	4	-	2.
BTSZ152MA-K4	Szociálpolitikai kutatószeminárium II.	2	gyj	4	-	3.
BTSZ153MA-K4	Műhelyszeminárium I.	2	gyj	4	-	3.
BTSZ154MA-K4	Műhelyszeminárium II.	2	gyj	4	-	4.
BTSZ155MA_K4	Munkaerőpiaci politikák és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzése I.	2	koll	4	-	3.
BTSZ156MA-K4	Munkaerőpiaci politikák és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzése II.	2	gyj	4	-	4.
BTSZ157MA-K4	HR stratégiák	2	gyj	4	-	3.
Terepgyakorlat				9		
BTSZ160MA-K8	Intenzív terepgyakorlat	18	gyj	8	-	4.
BTSZ161MA-K1	Terepkísérő szeminárium	2	gyj	1	-	4.
Testnevelés*		2	gyj	1		1-4.
Munkavédelem*		-	gyj	1		1-4
Szabadon választható tárgyak				6		
BTSZ170MA-K3	Szabadon választható tárgy I.	2	koll	3	-	2.
BTSZ171MA-K3	Szabadon választható tárgy II.	2	gyj	3	-	3.
Szakdolgozat				20		
BTSZ180MA-K3	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj	3	-	3.
BTSZ181MA-K5	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj	5	BTSZ180MA	4.
BTSZ182MA-K12	Szakdolgozat elkészítése és benyújtása			12	-	4.

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

SZOCIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés (MA)**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Czibere Ibolya**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1080**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**30+30 óra kutatói gyakorlat és feldolgozó szeminárium (kutatási gyakorlat tutori rendszerben) – 6 kredit 120 óra intézményekben eltöltött gyakorlat és 30 óra feldolgozó szeminárium – 8 kredit**
Indított specializációk	**1. Kutatás- és projektmenedzsment 2. Adatorientált társadalomelemzés**
Specializációfelelősök	**1. Kutatás- és projektmenedzsment: Prof. Dr. Czibere Ibolya 2. Adatorientált társadalomelemzés Dr. habil. Huszti Éva**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. Amesterképzésiszakmegnevezése:szociológia(Sociology)
2. Amesterképzésiszakonszerezhetővégzettségiszintésaszakképzettségoklevélbenszereplőmegjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szociológus
- szakképzettségangolnyelvűmegjelölése:Sociologist
3. Képzésiterület:társadalomtudomány
4. Amesterképzésbetörténőbelépésnélelőzménykéntelfogadottszakok
4.1. Teljeskreditértékbeszámításávalvehetőfigyelembe: aszociológia,atársadalmitanulmányokalapképzésiszak.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembetovábbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásrólszóló1993.éviLXXX.törvényszerintiszakok,amelyeketakreditmegállapításánakalapjáuls zolgálóismeretekösszevetésealapjánafelsőoktatásiintézménykreditátvitelibizottságaelfogad.
5. Aképzésiidőfélévekben:4félév
6.
Amesterfokozatmegszerzéséhezösszegyűjtendőkreditekszáma:120kreditaszakorientációja:kiegyensúly ozott(40-60százalék)
adiplomamunkakészítéséhezrendeltkreditérték:15kredit
aszabadonválaszthatótantárgyakhozrendelhetőminimáliskreditérték:6kredit
7. A szakképzettségképzésiterületekegységesosztályozásirendszereszerintitanulmányiterületibesorolása: 312/0314
8. Amesterképzésiszakképzésicélja ésaszakmaikompetenciák
Aképzéscéljamagasszintűszociológiaifelkészültséggelrendelkezőszakemberekképzése,akikatársadalmié letkülönbözőterületein(kutatás,oktatás,kultúra,média,politika,gazdaságiélet,egészségügy,környezetvéd elem,településgazdálkodás,társadalompolitika)önállóanvagycsoportbanvégzendőkutatási,szakértői,okt

atási,döntéshozói,irányítási,tervezésiésszervezési,feladatokfelelősségteljeselvégzésére képesek. A végzettek korszerű társadalomelméleti, kutatás-módszertaniés gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintésselrendelkeznek.Felkészültektanulmányaikdoktoriképzésbentörténőfolytatására.

8.1 Azelsajátítandószakmaikompetenciák

Aszociológus

a) tudása

Magasszintenismeri,értiésértelmeziafontosszociológiaiéstársadalmiösszefüggéseket.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabbszegmenséről,értiaszociológiábanmeghatározó folyamatokat.

Rendelkezikaszakmaimunkábanalkalmazhatómagasszintűkvantitatívéskvalitatívmódszertanitudástartalmakkal,követiatársadalomtudományimódszertanfőbb fejlődésitendenciáit.

Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmirendszereit,lényegiösszefüggéseitésfőbb irányzatait.

Ismeriésértiazokatatársadalmiproblémákat,amelyekmeghatározzákaszociológiaigondolkodásmeghatározó tendenciáit.

Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmidöntéshozatalmechanizmusaiban,értseésátlássaakülönbözőérdekérvényesítésiésérdekütköztetésifórumokat.

Ismeriésértiaszakmaműveléséhezszükségeslegalábbkétidegennyelvszaknyelvianyagát.

Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségihátteretadaszociológiamagas szintűműveléséhez.

b) képessége

Képeseligazodniatársadalmiproblémákéskonfliktusokrendszerében.

Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak éshatásmechanizmusainakelemzésére ésösszegzőértékelésére.

Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatostanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállításokfigyelemmelkísérésére.

Képesamagyarésidegennyelvenközzétettkutatásieredményeksajátszakterületen történőalkalmazására.

A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozvaképes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra éskövetkeztetésekreépülő szociológiaielemzéseketkészíteni.

Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmaikompetenciájábatartozómunkafolyamatokirányítására,afeladatokvégrehajtásáhozszükségeskooperációramunkatársaivalés máspartnerekkel.

Képesazújszerűszociológiaiismeretekmegszerzésére,innovatívfeladatokelvégzésére,érvelnitud azokfontosságamellett.

Szakterületénképesprojektlehetőségekfelkutatására,projekttervezési,vezetésiésvégrehajtásifeladatokelvégzésére,aprojektpartnerekkelvalóegyüttműködésre.

Képesrésztvenniszervezetfejlesztésikoncepciókkidolgozásában,azadottszervezetekrendszerszemléletű működésielveinekmeghatározásában,ésezeknyilvánosság előtttörténőszakszerűbemutatásában.

c) attitűdje

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmaielképzeléseit.

Kritikusanítélimegatársadalomtudományoknyitottságátéssokszínűségétkorlátozniigyekvőtudományos, gyakorlati,jogivagypolitikaitörekvéseket.

Határozottanéselkötelezettenkiállaglobáliséslokálisproblémákmegoldásárairányuló szakmaitörekvésekmellett.

Nyitott,befogadó,ugyanakkorkritikusaszakmaiújításokkalszemben.

Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmiesélyegyenlőség javításátszolgálja.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt.Tudatosan törekszikatudományosértelembenvettobjektivitásra.

Atudományosszemléletmódokirántimegbecsüléselvealapjántevékenykedik,és nyitottakülönböző megközelítésiésértelmezésimódokra.

Atudományoskorrektségelvealapjánjárel,kerülvemindenhátrányosmegkülönböztetést.

d) autonómiájaésfelelőssége

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében ésirányításában,aszakmaikoncepciókkidolgozásában,megvitatásábanésmegvalósításában.
Felelősségteljesentámogatjaazáltalairányítottmunkatársakszakmaiéletpályájánakalakulását.
Elkötelezettenképviseliaszakmaiérdekeket.
Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni.Önállóan veszrésztszervezetirendszerek fejlesztésében.
Személyesfelelősséggeltartozikaszociológusmesterségszakmaiésetikai szabályainakbetartásáért,aszociológusszakmaintegritásánakmegőrzéséért.
Tiszteletbentartjamunkatársaiéstanítványaijogait.
Fokozottfelelősséggeltartozikakutatásialanyokbiztonsága,anonimitása és személyesadataikvédelmeiránt.
9. Amesterképzésjellemzői
9.1. Szakmaijellemzők
9.1.1.
Aszakképzettséghezvezetőtudományágak,szakterületek,amelyekbőlaszakfelépül:klasszikuséskortárstársadalomtudományielméletek10-35kredit;
kutatásmódszertan (emelt szintű kvantitatív és kvalitatív módszerek, informatikaialkalmazások) 10-50kredit;
differenciált szakmai ismeretek (így oktatás, kultúra, média, politika, gazdaság,egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalompolitika) 20-60kredit.
9.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhozrendelhetőkreditértéklegfeljebb30 kredit.
9.2. Aszakmaigyakorlatkövetelményei
A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat, amelynekkreditértéke 2-6kredit.
9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzésiképzésiciklusbavalóbelépésminimális feltételei
Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokalapjánszükségesminimáliskreditekszámalegalább60kreditaszociológiaiképzésszempontjából relevánstársadalomtudományiterületről.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 20 kredittelrendelkezzen.
Ahiányzókrediteketafelsőoktatásiintézménytanulmányiésvizsgaszabályzatábanmeghatározottakszerint megkellszerezni.

A SZOCIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
I. Klasszikus és kortárs társadalomtudományi elméletek						
BTSZOC100MA-K4	Kortárs társadalomelméletek I.	2	koll	4	-	1.
BTSZOC200MA-K4	Kortárs társadalomelméletek II.	2	koll	4	-	2.
BTSZOC101MA-K4	Klasszikus társadalomelméletek	2	koll	4	-	1.
BTSZOC102MA-K4	Projektszociológia	2	koll	4		1.
BTSZOC201MA-K4	A szervezeti konfliktusok elméletei	2	gyj	4	-	2.
BTSZOC300MA-K4	Szociológiai és szociálpszichológiai identitáselméletek	2	koll	4	-	3.

II. Kutatásmódszertan						
BTSZOC103MA-K3	Alkalmazott társadalom-tudományi kutatási módszerek I. (Kvantitatív elemzések)	2	gyj	3	-	1.
BTSZOC202MA-K3	Alkalmazott társadalomtudományi kutatási módszerek II. (Kvalitatív elemzések)	2	gyj	3	-	2.
BTSZOC203MA-K3	Többszintű elemzés	2	gyj	3	-	2.
BTSZOC301MA_K3	Alternatív kutatási módszerek	2	gyj	3	-	3.
BTSZOC302MA-K3	Adatbázisok kezelése, adatelemző szoftverek	2	gyj	3	-	3.
BTSZOC400MA-K3	A társadalmi viselkedés mérése és kutatása	2	koll	3	-	4.
BTSZOCINSI MA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj	2	-	4.
BTSZOC402MA-K3	Hatékonyság- és eredményességvizsgálat	2	gyj	3	-	4.
BTSZOC404MA	A közvélemény-kutatás módszertani alapjai	2	gyj	3	-	4.
III. Differenciált szakmai ismeretek						
BTSZOC104MA-K3	Európai társadalompolitikák	2	koll	3	-	1.
BTSZOC105MA-K3	Kriminológia alapjai	2	koll	3	-	1.
BTSZOC106MA-K3	Idegen nyelvű szövegelemző szeminárium (Posztmodern társadalom, projektek, társadalompolitika)	2	koll	3	-	1.
BTSZOC204MA-K3	Társadalmi csoportok közösségi jellemzői	2	koll	3	-	2.
BTSZOC205MA_K3	A társadalmi hátrányok területi összefüggései	2	koll	3	-	2
BTSZOC303MA-K5	Kutatói gyakorlat II. (Intézményi gyakorlat)	15 hét × 8 óra = 120 óra	gyj	5	-	3.
BTSZOC304MA-K3	Kutatói gyakorlatot feldolgozó szeminárium II.	2	gyj	3	-	3.
BTSZOC305MA-K3	Kommunikáció- és médiaszociológia	2	koll	3	-	3.

BTSZOC306MA-K4	Munkaerőpiaci politikák és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzése	2	gyj	4	-	3.
BTSZOC403MA-K3	Társadalmi mobilitás	2	koll	3	-	4.
IV. Differenciált szakmai ismeretek – Kriminálszociológia orientáció						
BTSZOC131MA	Bevezetés a kriminológiába	2	koll	3	-	1.
BTSZOC132MA	Kriminálszociológia	2	koll	3	-	1.
BTSZOC231MA	A kriminológiai kutatások módszerei	2	gyj	3	-	2.
BTSZOC232MA	Társadalmi egyenlőtlenségek és bűnözés	2	gyj	3	-	2.
BTSZOC331MA	Kriminálpolitika	2	gyj	3	-	3.
BTSZOC332MA	Helyreállító igazságszolgáltatás és mediáció	2	gyj	3	-	3.
BTSZOC431MA	Viktimológia és áldozatsegítés	2	gyj	3	-	4.
V. Szakmai gyakorlat						
BTSZOC206MA-K3	Kutatói gyakorlat I. (Tutori munka)	2	gyj	4	-	2.
BTSZOC207MA-K3	Kutatói gyakorlat feldolgozó szeminárium I.	2	gyj	3	-	2.
Specializáció (1): Kutatás- és projektmenedzsment						
BTSZOC107MA-K4	A projektalapú fejlesztések intézményrendszere	2	koll	4	-	1.
BTSZOC208MA-K4	Kutatásmenedzsment, innováció	2	koll	4	-	2.
BTSZOC209MA-K4	Projektmenedzsment	2	gyj	4	-	2.
BTSZOC307MA-K4	HR- stratégiák	2	koll	4	-	3.
BTSZOC308MA-K4	A helyi kulturális, sport és rekreációs fejlesztések sajátosságai	2	gyj	4	-	3.
BTSZOC309MA-K4	A regionális, vidéki és helyi fejlesztések	2	gyj	4	-	3.
BTSZOC310MA-K4	Társadalmi befogadást segítő projektek	2	gyj	4	-	3.
Specializáció (2): Adatorientált társadalomelemzés						
BTSZOC141MA-K4	Big Data és mesterséges intelligencia a társadalomtudományokban	2	koll	4	-	1.

BTSZOC142MA-K4	Adatfelvételi technikák a társadalomtudományokban	2	gyj	4	-	1.
BTSZOC241MA-K4	Másodlagos adatforrások	2	koll	4	-	2.
BTSZOC242MA-K4	SPSS programozás és adatelemzési módszerek	2	gyj	4	-	2.
BTSZOC243MA-K4	Adatfeldolgozás és adatbáziskezelés (Excel, Access)	2	gyj	4	-	2.
BTSZOC341MA-K4	Bevezetés a Data Scientist eszköztárába (Python, SQL)	2	gyj	4	-	3.
BTSZOC441MA-K4	Adatvizualizációs és térinformatikai eszközök (PowerBI, Tableau)	2	gyj	4	-	4
	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4
Szabadon választható tárgyak						
BTSZOC601MA	Szabadon választható tárgy I.	2	koll/ gyj	2	-	2.
BTSZOC602MA	Szabadon választható tárgy II.	2	koll/ gyj	2	-	3.
Diplomamunka						
BTSZOC701MA	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj	5	-	3.
BTSZOC702MA	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj	5	BTSZOC 701MA	4.
BTSZOC703MA-K5	Szakdolgozat elkészítése és benyújtása	-	-	5	-	4.

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

TÖRTÉNELEM MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mesterképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudomány Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Bárány Attila**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1080**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:
1. A mesterképzési szak megnevezése: történelem (History)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles történész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historian
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak
4.2. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a jogi képzési terület szakjai.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225/0222
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A mesterképzési szak célja olyan szakemberek képzése, akik az egyetemes és a magyar történelem, a rokon és segédtudományok területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a történész mesterség gyakorlására. Felkészültek történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben egyaránt. Ismerik a magyar és egyetemes történet nagy korszakait és fontos összefüggéseit. Képesek önálló kutatásra és kutatási eredményeik, következtetéseik megvédésére, tudományos publikációk létrehozására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A történész
a) tudása
Ismeri a történelem teljességét, és az egy általa részleteiben is tanulmányozott történeti korszak elméleti problémáit, ezek folyamatszerű összefüggéseit.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik az Európán kívüli kultúrákról, érti és képes azok történeti összefüggéseit átlátni.
Érti és átlátja történeti, filozófiai, politikai szövegek, és a filmen és egyéb médiák útján megjelenő kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelem, valamint a segéd- és rokontudományaira jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, adatbázisokról és keresőprogramokról, katalógusokról és bibliográfiákról.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a történettudomány és igen kiterjedt határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
Alaposan és átfogóan ismeri a tágan értelmezett történettudományt jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat, és azok kontextusait.
A tágan értelmezett történettudomány legalább egy részterületén elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Legalább két idegen nyelvet, s közülük egyet a történettudomány műveléséhez szükséges szinten ismer, különös tekintettel a szakterminológiára.
b) képességei
Képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikai elemzésére és értelmezésére.
Képes kritikusan értelmezni a magyar és az európai történelem szempontjából releváns identitás-konstrukciókat.
Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.
Képes különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.
Képes az információk kritikus elemzésére, új összefüggésekre feltárására.
Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a megfelelő tudományos módszereket, munkája során eredeti meglátásokra törekszik.
Képes véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
Szakmai vezetéssel képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan és önállóan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni, akár idegen nyelven is.
Képes önállóan és kritikai szempontok szerint feltárni résztémája összefüggéseit, problémáit.
Szakmája művelése során képes idegen nyelveket is hatékonyan használni.
c) attitűdje
Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
A történészi felkészültségénél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.
Az történettudományon belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
Az történettudományra jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
A történettudományi tanulmányai során szerzett szakmai tudását felhasználja és segíti a jelenkori társadalmi változások megértésére és megértetésére.
Szakmai kommunikációjában a történettudomány szakmai normáknak megfelelően nyilvánul meg.
Szem előtt tartja történettudományi kutatási résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
d) autonómiája és felelőssége
Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Megszerzett történeti tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.
9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó ismeretkörök (historiográfia, történetfilozófia, kutatásmódszertan, történelemelmélet) 10-20 kredit;
a történészképzés szakmai ismeretei (politikai strukturák, államok, gazdaság-, társadalom-, demográfia-, életmód-, kultúra-, gondolkodástörténet) 10-50 kredit.
9.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező szakspecifikus specializációk választhatók három témakörből, amelyek kreditaránya további 30-70 kredit:
a) kronológia szerint: ókor, középkor, újkor, jelenkor, koraújkori magyar és egyetemes történet, medievisztika, a hidegháború korszaka, 20. századi egyetemes történet, 20. századi magyar történet és további, a képzés tanterve által kínált specializációk;
b) terület szerint: Európa története, Európán kívüli világ, Kárpát-medence története, a Pannon régió története, Mediterráneum története, Kelet-Európa története, Közép-Európa története, Kelet-Közép-Európa összehasonlító története és további, a képzés tanterve által kínált specializációk;
c) tematika szerint: gazdaság- és társadalomtörténet, politikai eszmék és intézmények, művelődéstörténet, diplomáciatörténet, hadtörténet, életmódtörténet, egyháztörténet, társadalmi krízisek és uralmi technikák, globalizáció és regionalizmus, interetnikus kapcsolatok és konfliktusok, kremlinológiatörténet, további, a képzés tanterve által kínált specializációk.
9.2. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a történelem alapképzési szak ismeretköreiből.
10. A záróvizsga
A mesterképzési szak befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele és része egy történelem szakos szakdolgozat, amely megfelel a MAB előírásainak (MAB 2007/9/VI sz. határozat). A szakdolgozatot szóban is meg kell védeni.
A záróvizsgán a szakdolgozat megvédésén kívül a hallgatók a megszerzett történettudományi ismereteiket szóbeli vizsgán bizonyítják.
A szóbeli vizsga a történelem mesterképzés szakmai törzsanyagának tematikus főtárgyain alapul.
A hallgató az alábbi négy témakör mindegyikéből vizsgázik. A hallgató minden témakörből 1 tételt húz a záróvizsgán.

I. Politikai intézmény- és eszmetörténet
1. A politikai gondolkodás és intézmények antik és középkori előzményei a 16. századig
2. A nyugati politikai gondolkodás története a kora-újkortól a 19. századig
3. Politikai intézmények a 19. századi Magyarországon és Európában (kitekintés az Amerikai Egyesült Államokra)
4. Eszmék, politikai nyelvek és diskurzusok. – 19-20. századi magyar és egyetemes politikai eszmetörténet
5. Politikai intézmények a 20. századi Magyarországon és Európában (kitekintés az Amerikai Egyesült Államokra)

II. Nemzetközi kapcsolatok története
1. Dinasztikus külpolitika a középkorban.
2. Nagyhatalmi politizálás és vallásháborúk (1490-1789).
3. Az európai diplomácia főbb jellegzetességei és a gyarmatbirodalmak fénykora (1798-1914).
4. Világháborúk és nemzetközi konfliktusok (1914-1945).
5. A hidegháború időszakának megítélése, jellemzői, vitás kérdései (1947-1991).

III. Gazdaság- és társadalomtörténet
1. A Római Birodalom gazdasága (monetizmus, önellátás, integráció)
2. Társadalom a közép- és koraújkori Magyarországon és Nyugat-Európában
3. Modernizációtól a dezintegrációig – Gazdasági tendenciák a 19–20. században
4. Főbb társadalmi változások és tendenciák a 19–20. században
5. A társadalom- és gazdaságtörténet-írás fejlődése és néhány újabb irányzata

IV. Művelődés- és kultúrtörténet
1. Kultúra és művelődés az ókori Rómában – Irodalom, színház, írott és szóbeli kultúra

2. A középkori egyházi művelődés sajátosságai – Patrisztika, kulturális megújulás a 8-12. században, egyetemek, skolasztika
3. A világi művelődés jellegzetességei a középkorban és a korai újkorban – Udvari kultúra és irodalom, történetírás, humanizmus és reneszánsz
4. Nők és a tudomány – A nők intézményes és informális nevelésének keretei, tartalmai a 19. századtól a második világháborúig, úttörő tudósok
5. Magyar művelődéstörténet a polgári korban – Oktatás, kultúra, életmód a dualizmus korában és a két háború között

A záróvizsgán számon kérjük a hallgató forrásismeretét és forráselemző jártasságát is. A három részjegy (szakdolgozat, szakdolgozat szóbeli védése, szóbeli vizsga) számtani átlaga adja a záróvizsga jegyét.
A záróvizsga-bizottság tagjait a Történelmi Intézet igazgatója jelöli ki, ill. kéri fel. A bizottság elnöke a Történelmi Intézet egyik vezetőoktatója. A bizottság továbbá az Történelmi Intézet oktatóiból, valamint egy külső tagból áll. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét.

A TÖRTÉNELEM MESTERSZAK KREDITLISTÁJA

Kód	Tantárgy neve	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
Alapozó ismeretkörök (13 kredit)						
BTTR101DMA	Latin nyelv III.	2	1 gyj.	2		1
BTTR102-103DMA	A történetírás története I-II.	2+2	2 koll.	3+3		1-2.
BTTR104	Kutatásmódszertan	2	koll.	3		1-2
BTTRINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gy.	2		1-4
A történészképzés szakmai ismeretei (43 kredit)						
	Politikai gondolkodás-, eszme-, és ideológiatörténet	2+2+2	2 koll., 1 gyj.	3+3+2		1-2.
BTTR1100DMA	Politikai gondolkodás-, eszme-, és ideológiatörténet	2	koll.	3		1
BTTR1103DMA	Politikai gondolkodás-, eszme-, és ideológiatörténet	2	gyj.	2		2
BTTR1102DMA	A magyar politikai gondolkodás története	2	koll.	3		2
	Politikai struktúrák, államrendszerek, intézmények	2+2	1 koll., 1 gyj.	3+2		1-2.
BTTR1200DMA	Politikai struktúrák, államrendszerek és intézmények (középkor, koraújkor)	2	koll.	3		2
BTTR1202DMA	Politikai struktúrák, államrendszerek és intézmények (középkor, koraújkor)	2	gyj.	2		2
	Gazdaság-társadalom	4+4	2 koll., 2 gyj.	6+4		1-2.
BTTR1310DMA	Gazdaság és társadalomtörténet	2	koll.	3		1

BTTR1311DMA	Gazdaság és társadalomtörténet	2	gyj.	2		1
BTTR1309DMA	Magyarország gazdaság- és társadalomtörténete a 19. században	2	koll.	3		2
BTTR1308DMA	Arisztokrácia a 20. század első felének Magyarországán	2	gyj.	2		2
	Művelődéstörténet	4+4	2 koll., 2 gyj.	6+4		3-4
BTTR1406DMA	Vallás- és kultúrtörténet	2	koll.	3		3
BTTR1407DMA	Vallás- és kultúrtörténet	2	gyj.	2		3
BTTR1403DMA	Művelődés a középkorban	2	koll.	3		4
BTTR1404DMA	Művelődés és műveltség az ókori Rómában	2	gyj.	2		4
	Nemzetközi kapcsolatok története	*4+4*	*2 koll., 2 gyj.*	*6+4*		*3-4*
BTTR1501DMA	Gyarmatosítás és gyarmatbirodalmak	2	koll.	3		3.
BTTR1503DMA	A modern diplomácia kialakulásának szakaszai	2.	koll.	3		4.
BTTR1504DMA	A hidegháború kialakulásának alapdokumentumai-forráselemző szeminárium	2	gyj.	2		4
BTTR1506DMA	Nemzetközi kapcsolatok története	2	gyj.	2		3.
Diplomamunka és szabadon választható tárgyak (30 kredit)						
BTTR200DMA	Szakdolgozat	-	-	20		4
	Szabadon választható tárgyak	10	koll/gyj.	10		1-4
	Testnevelés*	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4

Szakspecifikus specializációk (34 kredit)						
1)A nemzetközi kapcsolatok története specializáció						
Kód	Tantárgy neve	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTTRNK100DMA	A nemzetközi kapcsolatok jellemzői a koraújkor előtt	2+2	2 koll.	3+3		1
BTTRNK200DMA	Nemzetközi kapcsolatok a koraújkori és újkori Európában	2+2+2	1 koll, 2 gyj.	3+2+2		2

BTTRNK300DMA	Nemzetközi kapcsolatok a 19. században	2+2+2	1 koll, 2 gyj.	3+2+2		3
BTTRNK400DMA	Modernkori diplomácia- 1914-1945	2+2+2	1 koll, 2 gyj.	3+2+2		4
BTTRNK500DMA	Hidegháború, integráció, globalizáció	2+2+2	1 koll, 2 gyj.	3+2+2		4

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

VÁLLALATI INTERKULTURÁLIS MENEDZSMENT MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**mester**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Horváth Andrea**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**1200**
levelező tagozaton:	**-**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**20 óra, 10 kredit**
levelező tagozaton:	**-**

A „vállalati interkulturális menedzsment” mesterképzési szak képzési és kimeneti követelményei

A mesterképzési szak megnevezése:
magyar nyelven: vállalati interkulturális menedzsment mesterképzési szak
angol nyelven: Corporate intercultural management master programme

A mesterképzési szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:
magyar nyelven: vállalati interkulturális menedzser
angol nyelven: Corporate intercultural manager

A mesterképzési szak besorolása:
képzési terület szerinti besorolása: bölcsészettudományi képzési terület

a végzettségi szint besorolása:
mesterfokozat (master of arts, rövidítve: MA)
ISCED 2011 szerint: 7
az európai keretrendszer szerint: 7
a magyar képesítési keretrendszer szerint: 7

a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ISCED-F 2013 szerint: 0230

orientáció szerinti besorolása: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

A képzési idő félévekben: 4 félév

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

A képzés célja és a szakmai kompetenciák, tanulási eredmények:

A képzés célja:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik értik és gondozzák a szervezeti működés interkulturális vetületeit. Felkészültek, hogy a multikulturális szervezetekben elősegítsék a vállalati célkitűzések megvalósulását és a céges értékek érvényesülését. A képzést elvégzők nyelvi, kulturális és

vállalatszervezeti ismereteik birtokában alkalmasak a vállalaton belüli lehetséges interkulturális problémák feltárására, elemzésre és a vezetői döntések előkészítésére. A szakon végzettek felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A szakon végzett

tudása:
Ismeri a kultúratudomány főbb témaköreit, kérdésfelvetéseit, társadalomkritikus szemléleteit. Behatóan ismeri a kultúra/identitás/idegenség alapfogalmait és ezen jelenségekkel kapcsolatos elméleteket.
Elsajátította a szakszerű és hatékony német (vagy más idegen nyelvű) nyelvű kommunikációhoz szükséges grammatikai ismereteket.
Tisztában van vele, hogy interkulturális közegben, egy kollektíva részeként melyek azok a soft skillek, melyek elengedhetetlenek a hatékony munkavégzéshez és a kollégákkal való együttműködéshez.
Elsajátítja a szakszerű és hatékony német (vagy más idegen nyelvű) nyelvű üzleti levelezés írásbeli formáit. Németül (vagy más idegen nyelven) ismeri és használja az üzleti levelezéshez szükséges megfelelő szófordulatokat, kifejezéseket.
Elsajátította a digitalizáció történetével és elméletével kapcsolatos alapismereteket.
Elméleti felkészültsége és a gyakorlati jó példák alapján szerzett belátása alapján tudja és érti, miért fontos és hogyan valósítható meg a kapcsolatok formálását célzó kommunikáció menedzselése, irányítása a szervezetben, a vállalkozásban. Alkotó módon feldolgozza az interkulturális vállalati kommunikáció-szervezés trendi kutatási irányokat, elsajátítja azok fogalomrendszerét, megismeri a gyakorlati munkában alkalmazható modelleket. A munkahelyi környezetbe bekerülve (valós helyzetekben) magabiztosan kezeli a problémafeltáráshoz és problémamegoldáshoz szükséges public relations szempontú helyzetelemző módszereket.
Németül (vagy más idegen nyelven), angolul és magyarul egyaránt ismeri és használja a multinacionális vállalkozások, gazdálkodó szervezetek korszerű, az ipar 4.0. elveinek megfelelő irányítási elveit, menedzselési jó gyakorlatait, a cégvezetés, döntéshozatal, szervezés és ellenőrzés területén a német (vagy más idegen nyelvű) nyelvű országokban bevált szakmai, etikai és fenntarthatósági normákat.
Az interkulturalitás, az interkulturális kommunikáció elméleteinek és módszereinek ismerete.
A piacra lépéshez szükséges vállalkozói és marketingkommunikációs gondolkodásmódot ismeri, elsajátította a német (vagy más idegen nyelvű) nyelvű szaktudományos fogalomrendszert, modelleket és jó példákat. Érti, hogy miért szükséges a célközönség fejével gondolkodva, a számukra lényegi értékajánlattal előállni, ha el akarja adni a termékét, szolgáltatását: ezt a tudást a szervezeti életben is tudja alkalmazni, hiszen ott saját gondolataira, újításaira kell fogadóképessé tennie a döntéshozókat és a vele dolgozókat.

képességei:
Képes a kultúra/identitás/idegenséggel kapcsolatos elméletek mögött rejlő kritikus gondolkodást elsajátítani. Képes önállóan további kérdéseket felvetni, a saját céges kultúrára önkritikusan és építő jellegűen tekinteni.
Képes saját gondolatait megfelelően, a grammatika eszközeivel is árnyalni.
Képes az önreflexióra, a kritikus gondolkodásra, kritikai meglátásának idegen nyelven történő megfogalmazására, képes asszertíven kommunikálni, a partnerre tudatosan figyelni, mind saját, mind pedig a másik motivációját fenntartani.
Képes önállóan eredeti gondolatokat és a szituációnak megfelelő megoldási javaslatokat megfogalmazni. Jártas a különböző levelezési formák azonosításában, értelmezésében, ismeri, hogy a magyartól eltérő (német nyelvű, kultúrájú, más nyelv esetében más nyelvű) munkavállalók hogyan értik, érthetik félre ugyanazt az információt, és képes egyszerűen és világosan fogalmazni írásban.
Kommunikációelméleti felkészültségére támaszkodva képes a vállalati munkafolyamatok helyzeteiben a kommunikáció megtervezésére és kivitelezésére annak érdekében, hogy előmozdítsa a döntés-előkészítést, a döntéshozatalt és a munkafolyamat végrehajtását. Folyamatosan közvetíti az információkat a szervezeti hierarchiában. Alkalmazni tudja a kommunikációelméleti modelleket arra, hogy feldolgozza megfigyeléseit, kifejezze reflexióit, közvetítse és elfogadtassa meglátásait,

elgondolásait, becsatornázza mások képességeit a problémák megoldásába, a munkafolyamatok végrehajtásba és az ellenőrzésbe: összehangol, párbeszédet kezdeményez, bevon, átláthatóságot teremt, bátorít.
Képes a különböző modern kommunikációs médiumokkal az információátadást zökkenőmentessé tenni.
Képes a digitális médiafelületek hatékony és etikus használatára.
PR tudása és készültsége által alkalmassá válik arra, hogy munkavégzésének bármely helyzetében felismerje a belső és külső érdekgazdák kulturális különbségeiből adódó feszültségeket, és közvetítő magatartásával szorgalmazza, előmozdítja a kölcsönös elfogadást, az együttműködési hajlandóságot.
Stratégiai menedzsment és interkulturális ismeretei alapján önállóan új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg a vállalati és szervezeti célok elérése érdekében – munkakörének megfelelően.
Menedzsment ismeretei alapján képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására.
Alkalmas arra, hogy komplex problémák megoldásához stratégiai megfontolásokat és taktikai eszközöket szállítson a vezetés számára. Képesség-portfóliója késszé teszi döntések meghozatalára az ipar 4.0. üzemgazdasági feltételei között; problémamegoldó hatékonyságát érvényesíti multinacionális munkakörnyezetben és szervezeti kultúrában.
Képesség, nemzetközi, multikulturális környezetben is a hatékony munkavégzésre. Jártasság a kulturális sztereotípiák azonosításában, értelmezésében, annak ismerete, hogy az eltérő nyelvű, kultúrájú munkavállalók hogyan értik félre ugyanazt az információt. Annak átlátása, hogy a menedzsmentet és alkalmazottakat milyen praktikus nyelvi-kulturális leegyszerűsítések irányítják komplex helyzetek kezelése során.

attitűdje:
Nyelvek, kultúrák, szokások, attitűdök, különböző kulturális jelenségek összehasonlítására képes szakemberként segíti a munkavállalókat a céges és szervezeti alapértékek megértésében. Önkritikus hozzáállásának köszönhetően meggyőződik a vállalati misszió hitelességéről, majd azt lojális véleményformálóként maga is továbbfejleszti.
A kulturális különbségek között közvetít annak érdekében, hogy a munkavállalók ne a nyelvileg és kulturálisan korlátozott információ alapján alkossanak ítéletet vagy hozzanak döntést. Szembesíti munkatársait azzal, hogy mekkora jelentősége van a nyelvi-kulturális identitást érintő alkufolyamatoknak a "saját" és az "idegen" kezelése során, ezzel segíti az interkulturális csoportfolyamatokat.
Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve az adott üzleti problémákhoz való viszonyulását. Nyitott, segítőkész, ugyanakkor feladatkörének határait jól ismerő attitűd jellemzi.
Kommunikációelméleti felkészültségét arra használja, hogy megnyilatkozásaival maga is részt vesz a cégsiker elérésében, a vállalati reputáció növelésében: disztingválatlan tudja érvényesíteni verbális aktivitásaiban a hitelesség, az átláthatóság, az elszámoltathatóság, a következetesség értékeit.
A közkapcsolatok gondozása területén szerzett tudása alkalmassá teszi arra, hogy részt vegyen a cég hírnevének növelésében az olyan hírnévtényezők fejlesztésével, mint az egyedi előnyön alapuló versenyképesség, a hitelesség, a láthatóság, az átláthatóság és a következetesség.
Tervező, döntés-előkészítő, szervező, irányító és ellenőrző munkavégzése során figyel a szervezeti célok megvalósítására, a munkatársai fejlesztésére és a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
A kulturális különbségekből adódó feszültségek észlelése, és közvetítő magatartással történő szorgalmazása, a kölcsönös elfogadás előmozdítása.
A kulturális különbségek közötti közvetítés annak érdekében, hogy a munkavállalók ne a nyelvileg és kulturálisan korlátozott információ alapján alkossanak ítéletet vagy hozzanak döntést. Szükség esetén munkatársait szembesítése azzal, hogy mekkora jelentősége van a nyelvi-kulturális identitást érintő alkufolyamatoknak a "saját" és az "idegen" kezelése során, ezzel az interkulturális csoportfolyamatok elősegítése.
Marketing ismereteit arra használja fel, hogy kritikusan meggyőződjön cége, szervezete munkáltatói márkaépítésének hitelességéről, javaslataival előmozdítsa a cég értékajánlatának kikristályosítását a legfontosabb érdekgazdák (leendő munkavállalók, munkavállalók, menedzsment, potenciális vevők)

irányába. Marketingkommunikációs ismeretei alapján belátása szerint azonosul a vállalati misszióval, majd lojális véleményformálóként maga is hasznosítja a megtanultakat abban a folyamatban, hogy a cég értékajánlatát közvetítse olyan hírnévtényezők kidomborításával, mint az egyedi előnyön alapuló versenyképesség, a hitelesség, a láthatóság, az átláthatóság és a következetesség.

autonómiája és felelőssége:
Elméleti szövegeket képes önállóan feldolgozni, azokat gyakorlati példákkal szemléltetni. Tudásának köszönhetően felelősebb és tudatosabb döntések meghozatalára lesz alkalmas.
Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben idegen nyelven önállóan képviseli
Munkavégzéséért, leírt és kimondott szavaiért vállalja a felelősséget. Tisztában van vele, hogy nyelvi megnyilatkozásai, (ön)reflexiós képessége és kritikai gondolatainak megfelelő módon történő tálalása befolyásolja a közös munka sikerét. Felelősséggel tartozik egy csoport hatékony működéséért, felismeri a saját szerepét a csapatmunka sikerességének növelésében.
Hozzáállására és munkavégzésére jellemző, hogy szakmai kérdések megfogalmazásakor önállóan és felelősen tekintetbe veszi a gazdasági, társadalmi, ökológiai, kulturális következményeket. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa írásban megfogalmazott információkért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi meg írásban a rá bízott üzleti feladatokat.
Kommunikációelméleti tudása képessé teszi az önfejlesztésre, önérvényesítésre, mások inspirálására, a szervezeti kultúra gondozására, a tudásmegosztásra; tevékenyen mozdítja elő a vállalati működés (teljesítmény, performance) perspektivikus fenntarthatóságát.
Felelősen dolgozik a vállalati munkafolyamatok szervezésén, megvalósításán, irányításán, megújításán; előmozdítja az etikus és átlátható vállalatkormányzást. Hozzáállására és munkavégzésére jellemző, hogy szakmai kérdések megfogalmazásakor önállóan és felelősen tekintetbe veszi a gazdasági, társadalmi, ökológiai, kulturális következményeket.
A szervezet belső és külső érintettjeinek együttműködési hajlandóságát ápolja, erősíti: építi és gondozza a vállalati hírnév olyan érzelmi tényezőit, mint amilyen a céghez kötődés, a bizalom, a tisztelet és az elismerésen alapuló márkacsodálat.
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldói módszereket, önállóan lát el üzemgazdasági és szervezetirányítási elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
A kurzust elvégző hallgatókban erősítik azt a típusú hozzáállást, hogy szakmai kérdések megfogalmazásakor önállóan és felelősen vegyen tekintetbe a gazdasági, társadalmi, ökológiai és kulturális következményeket.
A mesterképzési szak szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

Német (vagy más idegen nyelvű) nyelvű országok ismeretek: 8 kredit

Szakmai nyelvi fejlesztés (angol/német/más idegen nyelv) ismeretek: 9 kredit

Szakmai német (vagy más idegen nyelvű) nyelvi képzés ismeretek: 14 kredit

Kultúra és menedzsment ismeretek: 30 kredit

Vállalatszervezeti ismeretek: 29 kredit
melynek része összefüggő szakmai gyakorlat: 10 kredit

A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma: 20 kredit

Szabadon választható tárgyak: 10 kredit

A szakmai gyakorlat és a gyakorlati képzés követelményei:
20 óra, intézményen kívüli, összefüggő szakmai gyakorlat egy nemzetközi vállalatnál.

Kód	Tantárgy neve	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
Alapozó ismeretkörök (8 kredit)						
BTVIM001MA	Nemzetközi kapcsolatok	2	koll	4	-	1
BTVIM002MA	Kulturális alapismeretek	2	koll	4	-	1
Szakmai nyelvi felkészítés (23 kredit)						
BTVIM003MA vagy BTVIM004MA	Nyelvgyakorlat 1. német vagy angol	2	gyj	3	-	1
BTVM005MA vagy BTVIM006MA	Nyelvgyakorlat 2. német vagy angol	2	gyj	3	-	1
BTVIM007MA vagy BTVIM008MA	Nyelvgyakorlat 3. német vagy angol	2	gyj	3	-	1
BTVIM009MA	Üzleti soft skill tréning 1.	2	gyj	3	-	2
BTVIM010MA	Üzleti soft skill tréning 2.	2	gyj	3	-	3
BTVIM011MA	Üzleti írásbeli kommunikáció	2	gyj	4	-	2
BTVIM012MA	Tárgyalási technikák	2	gyj	4	-	2
Kultúra és menedzsment (30 kredit)						
BTVIM013MA	Kommunikáció a vállalati értékteremtésben	2	koll	4	-	3
BTVIM014MA	Kultúra és társadalom	2	gyj	3	-	3
BTVIM015MA	Az interkulturális kommunikáció alapjai	2	koll	4	-	3
BTVIM016MA	Interkulturális menedzsment	2	gyj	3	-	3
BTVIM017MA	Vezetési ismeretek	2	gyj	4	-	3
BTVIM018MA	Menedzsmentstratégiák gyakorlatban	2	koll	4	-	4
BTVIM019MA	Online kommunikáció	2	gyj	4	-	1
BTVIM020MA	Kommunikációmenedzsment	2	gyj	4	-	3
Folyamatszervezési ismeretek (29 kredit)						
BTVIM021MA	Marketing	2	koll	4	-	2
BTVIM022MA	Információmenedzsment	2	gyj	4	-	2
BTVIM023MA	A szolgáltatások koncepciói	2	koll	4	-	2
BTVIM024MA	Számvitel menedzsereknek	2	gyj	4	-	2

BTVIM025MA	Projektmenedzsment	2	gyj	3	-	4
BTVIM026MA	Szakmai gyakorlat	20	gyj	10	-	
Diplomamunka, szabadon választható tárgyak és szakmai gyakorlat (30kredit)						
BTVIM027MA	diplomamunka			20		
	szabadon választható			10		

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendők.

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

ALKALMAZOTT MUZEOLÓGIA SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**alapképzésre épülő posztgraduális**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Kavecsánszki Máté**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Szentendre – levelező**
Képzési idő:	**2 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**60 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**-**
levelező tagozaton:	**300**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**-**
levelező tagozaton:	**Szakmai múzeumi gyakorlat: 3 kurzus, 12 kredit a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum szervezésében.**

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

Képzési cél: Az elméleti alapok mellett széleskörű gyakorlati múzeumi ismeretek megszerzése a gyűjteményezés, a kiállítás-rendezés, az interpretáció területén. Átfogó múzeumi kép kialakítása, a múzeumi munka módszertanának elsajátítása.

A képzés formája: részidejű képzés, levelező tagozat

A képzés módszerei: gyakorlatközpontú képzés a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum oktatási központjában, illetve egyéb létesítményeiben.

A szakirányú továbbképzés besorolása

4.1. Képzési terület szerinti besorolás: bölcsészettudomány

4.2. A végzettségi szint besorolása:

4.2.1. ISCED 1997 szerint: 5A

4.2.2. ISCED 2011 szerint: 6

4.2.3. Az európai keretrendszer szerint: 6

4.2.4. A magyar képesítési keretrendszer szerint: 6

4.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

3.3.1. ISCED 1997 szerint: 220

3.3.2. ISCED-F 2013 szerint: 0210

A felvétel feltétele(i): Bármely képzési területen legalább alapképzési szakon (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél.

A képzési idő félévekben meghatározva: 2 félév

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit

A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

8.1. A képzés célcsoportja: A képzés célcsoportját azok a szakemberek és (alapszakon) frissen végzett diplomások adják, akiknek középtávú céljuk közgyűjteményben dolgozni, múzeumi munkát végezni. Képzésünk a mai múzeumi szaktudományi területek mindegyikére kitekintést ad, így a tejes muzeológiai spektrumot lefedi. A szak olyan szakembereket kíván képezni, akik képesek a muzeológia, a gyűjteményezés, a kiállítások, kurátori munka, múzeumi ismeretátadás területén komplex – többek között történeti, társadalmi, kulturális és filozófiai – összefüggések feltárására és elemzésére, és ezek hangsúlyozottan gyakorlati, alkalmazott megvalósítására.

8.2. Szakmai kompetenciák:

8.2.1. Tudás:

A néprajz alapképzési szak áttekintő szintjén ismeri a néprajztudomány és a kulturális antropológia főbb kutatási területeit és módszereit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik az európai és az Európán kívüli kultúrákról, érti azok történeti összefüggéseit.
Ismeri az empirikus társadalomvizsgálat módszertanát.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdéseiről.
Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére és múzeumi reprezentálására is felhasználja.
Érti és átlátja a néprajztudomány és a muzeológia, valamint ezek határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
Alaposan és átfogóan ismeri a tágan értelmezett kultúratudományok és a muzeológiát jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
Ismeri a kulturális javak megőrzésének és közönség elé tárásának formáit, a múzeumi szakmai funkciók teljességét és ellátásuk módszertani fogásait, mindezek törvényi és etikai kereteit.
Ismeri és alkalmazza az elsődleges forrásul szolgáló tárgyi kultúra anyagának feltárására, begyűjtésére, nyilvántartásba vételére, megőrzésére, tudományos feldolgozására, értékelésére, hozzáférhetővé tételére vonatkozó szakmai elvárásokat, és eljárásokat.
Ismeri és alkalmazza a múzeumi gyűjtemények feldolgozására, értelmezésére vonatkozó hazai és nemzetközi módszereket.
Ismeri és alkalmazza a különböző digitális múzeumi nyilvántartási rendszereket.
Ismeri és alkalmazza a különböző kurátori módszereket.

8.2.2. Képességek:

Képes kulturális jelenségek kritikai elemzésére és értelmezésére.
Képes kulturális összefüggések történeti és jelenközpontú láttatására, múzeumi környezetben történő bemutatására.
Képes múltbeli és jelenkori társadalmi problémák felismerésére és múzeumi környezetben történő interpretálására.
Rendszerező képességgel rendelkezik a gyűjtemények feldolgozásában.
Képes a különböző platformokról származó információk kritikus elemzésére.
Kommunikációs képességei lehetővé teszik szakmája képviseletét a múzeum közönsége előtt.
Képes a különböző szakmai besorolású muzeális intézmények tevékenységégének számos területén önálló feladatvégzésre.
Képes a termes és a szabadtéri kiállítások rendezési módszereinek alkalmazására.
Képes alkalmazni a múzeumi műtárgyak gyűjteményezési és nyilvántartásba vételi módszereit.

8.2.3. Attitűd:

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és az európai értékeket.
Folyamatosan tanulmányozza az európai és a magyar kultúra különböző szegmenseit, elmélyed ezek múzeumi környezetben történő bemutatásának lehetőségeiben.
Hivatása iránt motivált és elkötelezett, törekszik szakmai ismeretei továbbfejlesztésére, újabb szakképesítések megszerzésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére, elmélyítésére.
Kreatív képességeit és esztétikai érzékét folyamatosan fejleszti.
Tudatosan képviseli a részvételi muzeológia alapelveit, képes az érintett közösségek bevonására.

8.2.4. Autonómia és felelősség:

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Megszerzett néprajzi és muzeológiai tudását felhasználva képviseli szakmai és szellemi identitását.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajzi muzeológia szakterületén dolgozik.
Képviseli és alkalmazza az ICOM és a vonatkozó hazai etikai normákat a múzeumi munka során.

A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

9.1. Alapozó képzés ismeretkör/ismeretek: 15 kredit

Az ismeretkör kurzusai a muzeológia területén hasznosítható legújabb muzeológiai, néprajzi és antropológiai elméleteket, valamint módszereket mutatják be.

9.2. Szakmai törzsanyag ismeretkör/ismeretek: 12 kredit

A szakmai törzsanyag kurzusai a múzeumi struktúra áttekintésére, a köz- és magángyűjtemények jogi környezetének megismertetésére, a gyűjteménykezelés- és szervezés, valamint intézményi menedzsment alapismeretinek elsajátíttatására és múzeumi kommunikációs ismeretek átadására törekszenek.

9.3. Alkalmazott muzeológia elmélete és gyakorlata ismeretkör/ismeretek: 16 kredit

Az ismeretkör kurzusai az intézményi működés elméleti és gyakorlati sajátosságait járják körül, bemutatva a múzeum működtetésének gazdasági hátterét, tudományszervezői és közgyűjteményi feladatait, valamint a közönség és múzeum kapcsolatának elvi és gyakorlati szempontjait.

9.4. Szakmai múzeumi gyakorlat ismeretkör/ismeretek: 12 kredit

A szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgatók országos múzeumokban teljesítenek gyakorlatot a múzeumi szakemberek segítségével és irányításával.

A szakdolgozat kreditértéke: 5 kredit

A szakdolgozat: A hallgatók a két félév során szerzett tapasztalataik alapján szakdolgozatnak minősülő záróprojektet készítenek, amely valós vagy fiktív muzeológiai problémák bemutatását, problémaorientált kiállítások, illetve múzeumi programok megszervezésének vagy kutatási programok kivitelezésének tervét tartalmazza. A projektet a hallgatók a záróvizsga-bizottság előtt mutatják be.

Záróvizsga: A záróprojekt védése. A záróvizsgára bocsátás feltétele: A kurzusok látogatása; a záróprojekt elkészítése. A záróvizsga részei: A projekt bemutatása; helytállás a szakmai vitában.

A SZAK KREDITLISTÁJA

KÓD	TANTÁRGY	TANTÁRGY-FELELŐS	ÓRA-SZÁM	KRE-DIT	TELJESÍTÉS	FÉL-ÉV	ELŐFELT.
	Alapozó képzés (15 kredit)						
	(1.) Új utak és irányok a néprajztudományban		2	3	koll	1.	-
	(2.) A népművészeti tárgy értelmezésének új útjai		2	3	koll	1.	-
	(3.) Múzeum és antropológia		2	3	koll	1.	-
	(4.) Történeti muzeológia – a múzeum mint emlékezeti tér		2	3	koll	1.	-
	(5.) Új muzeológia		2	3	koll	1.	-
	Szakmai törzsanyag (12 kredit)						
	(6.) Múzeumi struktúra és hálózatépítés		2	3	koll	1.	-
	(7.) A köz- és magángyűjtemények jogi környezete		2	3	koll	1.	-
	(8.) Gyűjteményezés, gyűjtemény menedzsment, digitalizálás		2	3	koll	1.	-
	(9.) Múzeumi kommunikáció és imázsépítés		2	3	koll	1.	-
	Alkalmazott muzeológia elmélete és gyakorlata (16 kredit)						
	(10.) Múzeum menedzsment,		2	3	koll	2.	-

	vezetéselmélet, intézményvezetési ismeretek						
	(11.) Múzeumi marketing és üzleti szemlélet a múzeumokban		2	3	koll	2.	-
	(12.) Múzeum és közönség – közönségfogadás, programok, önkéntesség, múzeumi közösségek		2	3	koll	2.	-
	(13.) Múzeum és oktatás – élménypedagógia és élethosszig tartó tanulás, esélyegyenlőség, integráció a múzeumokban		2	3	koll	2.	-
	(14.) Kurátori munka: kiállítástípusok, múzeumi kiállítások létrehozása, kiállítási stratégia, interpretáció		2	2	gyj	2.	-
	(15.) Műtárgy- és épületvédelem, prevenció, biztonság a múzeumban		2	2	gyj	2.	-
	Szakmai múzeumi gyakorlat (12 kredit)						
	(16.) Múzeumi programok a gyakorlatban		2	4	gyj	1.	-
	(17.) Szakági ismeretek gyakorlata 1.		2	4	gyj	1.	-
	(18.) Szakági ismeretek gyakorlata 2.		2	4	gyj	2.	-
	Záró projekt (5 kredit)						
	Szakdolgozat		-	5	gyj	2.	-
	Záróvizsga és szakdolgozat védése		-	-	szig	2.	-

ANGOL-MAGYAR BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI SZAKFORDÍTÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**szakirányú továbbképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Molnárné Prof. Dr.Kovács Judit**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	**……**
nappali tagozaton:	**784**
levelező tagozaton:	**……**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**……**

Felvételi követelmény: bölcsészettudomány képzési területen legalább alapképzésben szerzett oklevél, továbbá legalább B2 szintű komplex (korábban középfokú C típusú) államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű nyelvismeret angol nyelvből.

A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben: A tanuló-centrikus és gyakorlat orientált képzés során fordítói és közvetítői kompetenciákat nyelvi és civilizációs ismereteket, illetve ezek alkalmazását, továbbá a szakterület konvencionális, stilisztikai, műfaji és formai elemeinek ismeretét sajátítják el a hallgatók. Az anyanyelvi és szaknyelvi kompetenciák mellett kialakítanak munkatechnikai és kulturális kompetenciákat egyaránt. Problémamegoldó gondolkodásra, önálló, felelősségteljes, hiteles és etikus szellemiségre oktatjuk a résztvevőket, hogy versenyképes tudással léphessenek a munkaerőpiacra.
Elsajátítandó kompetenciák:
Fordítói kompetenciák:
Az anyanyelvi és a célnyelvi szöveg megfeleltetése nyelvi, szakmai és műfaji szempontból
A szövegértés és készítés problémájának felismerése
Professzionális felelősségvállalás az elkészített fordítási munkáért
A fordítói társadalommal való kapcsolattartás, segítségnyújtás és -kérés
Kulturális kompetenciák:
A forrás és célnyelvi kultúrát alkotó tudáselemek, normák és értékek alapos ismerete, felhasználásának készsége a fordítás során
A megfelelő gazdasági, jogi és politikai ismeretanyag alkalmazásának képessége
Az Európai Unió intézményrendszerének, intézkedéseinek, irányelveinek ismerete és ezek betartása, integrálása a fordítás elkészítése során
Munkatechnikai kompetenciák:
A fordítások nyomdakész elkészítésének képessége
A szövegszerkesztői programok, terminológiai gyűjtemények használatának, naprakész ismeretének képessége
Határidőre, állandó minőségben történő munkavégzés kialakításának képessége
Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:
A képzésben részt vevők megismerik:
A fordítási tevékenység elméleti kérdéseit
A jellemző fordítási problémákat és tipikus megoldásokat
Az átváltási műveleteket
A forrás- és célnyelvi műfajokat, az általános és szaknyelvi regiszter

A forrás és célnyelv nyelvi, kulturális és interkulturális ismeretanyagát
A fordítói szakma intézményrendszerét, szabványait, etikai kódexét
A munkavégzéshez szükséges gazdasági és jogi hátteret
Az Európai Unió intézményi rendszerét, a fordítókra vonatkozó elveket
A fordításhoz használható segédeszközöket, számítógépes programokat, fordítástámogató eszközöket
A képzésen végzettek alkalmasak:
Írásbeli nyelvi közvetítés elvégzésére: fordítás, szakfordítás
Célnyelvi szövegalkotásra
Forrásnyelvi szövegelemzésre
Kiadványszerkesztésre, lektorálására, nyelvi tanácsadásra
Fordításkritika készítésére
Fordítások összehasonlító elemzésére
Terminológiai gyűjtemények készítésére, adaptálására, használatára
Fordítástámogató eszközök, szoftverek és fórumok használatára
A szakképzés gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
Magas szintű nyelvtudás (forrásnyelv és célnyelv)
A nyelvtudás folyamatos karbantartása, önképzés
Jó kommunikációs készség, forrásnyelven és célnyelven egyaránt
Állóképesség
Monotónia-tűrés
Stressztűrő képesség
Problémamegoldó gondolkodás
Kreativitás
Jó memória
Megbízhatóság, határidőre való munkavégzés
Szorgalom
Figyelemmegosztás és koncentráció
Logikus és analitikus gondolkodás
Minőségre való érzékenység
Együttműködési készség
Hibaelemzés, önkritika, értékelés, önértékelés
Stratégiai gondolkodás

A képzés tanterve

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 1001SZTK	Általános fordításelmélet	2	koll	2	–	1.
BTNYSZ 5001SZTK	Számítógépes fordítástámogatás	2	gyj	2	–	1.
BTNYSZ 1003SZTK	Felsőfokú nyelvtani gyakorlatok A	4	gyj	8	–	1.
BTNYSZ 1004SZTK	Interkulturális kommunikáció A	2	gyj	3	–	1.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 1005SZTK	Szakszöveg-elemzés és -fordítás A	4	gyj	8	–	1.
BTNYSZ 1006SZTK	Szakmai előadás A	2	koll	4	–	1.

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 2007SZTK	Speciális fordításelmélet	2	koll	2	–	2.
BTNYSZ 2008SZTK	Magyar nyelvi funkcionális stilisztika	2	koll	2	–	2.
BTNYSZ 2009SZTK	Felsőfokú nyelvtani gyakorlatok B	4	gyj	8	–	2.
BTNYSZ 2010SZTK	Interkulturális kommunikáció B	2	gyj	3	–	2.
BTNYSZ 2012SZTK	Felsőfokú nyelvtani szigorlat	–	szig	6	–	2.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 2011SZTK	Szakszöveg-elemzés és -fordítás B	4	gyj	8	–	2.

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 3013SZTK	Felsőfokú társalgási gyakorlat A	2	gyj	8	–	3.
BTNYSZ 3014SZTK	Szaknyelvi stílusgyakorlat A	2	gyj	2	–	3.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 3015SZTK	Szakszöveg-elemzés és -alkotás A	4	gyj	8	–	3.
BTNYSZ 3016SZTK	Szakmai előadás B	2	koll	4	–	3.
BTNYSZ 3017SZTK	Szaknyelvi kommunikáció A	2	gyj	4	–	3.

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 4018SZTK	Felsőfokú társalgási gyakorlat B	2	gyj	8	–	4.
BTNYSZ 4019SZTK	Szaknyelvi stílusgyakorlat B	2	gyj	2	–	4.

BTNYSZ 4022SZTK	Felsőfokú szóbeli kommunikációs szigorlat	–	*szig*	6	–	4.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 4020SZTK	Szakszöveg-elemzés és -alkotás B	4	gyj	8	–	4.
BTNYSZ 4021SZTK	Szaknyelvi kommunikáció B	2	gyj	4	–	4.

Záróvizsga 4. félév

A záróvizsgára bocsátás előfeltétele:
A tantervi háló követelményeinek teljesítése
A hálóban szereplő gyakorlatok és szigorlatok kötelezően teljesítendőek. A szaktanszékek által tartott Szakmai előadások kötelezően választhatók a tanszékek angol nyelven tartott előadásai közül a megfelelő kreditszám arányában.
Szakdolgozat elkészítése.
A hallgatók képesítő fordítást készítenek a 4. félévben kb. 20 gépelt oldal (12 pontos betűnagyság, 1,5-ös sorköz) terjedelemben, ami eredeti szakszöveg fordítását jelenti célnyelvről magyar nyelvre. A fordítás szakmai hitelességét a szaktanszékek felkért oktatói, a nyelvi teljesítményt pedig a BTK Idegen Nyelvi és Továbbképzési Központ nyelvtanárai végzik. Az adott jegy a két értékelés átlaga.
Kreditértéke: 10 kredit
A záróvizsga részei:
Komplex írásbeli vizsga a szakmai nyelvi ismeretekből
Komplex szóbeli vizsga a szakmai nyelvi ismeretek köréből

ANGOL-MAGYAR TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKFORDÍTÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**szakirányú továbbképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Molnárné Prof. Dr. Kovács Judit**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – nappali**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**784**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	

Felvételi követelmény: társadalomtudomány képzési területen legalább alapképzésben szerzett oklevél, továbbá legalább B2 szintű komplex (korábban középfokú C típusú) államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű nyelvismeret angol nyelvből.

A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben:
A tanuló-centrikus és gyakorlat orientált képzés során fordítói és közvetítői kompetenciákat nyelvi és civilizációs ismereteket, illetve ezek alkalmazását, továbbá a szakterület konvencionális, stilisztikai, műfaji és formai elemeinek ismeretét sajátítják el a hallgatók. Az anyanyelvi és szaknyelvi kompetenciák mellett kialakítanak munkatechnikai és kulturális kompetenciákat egyaránt. Problémamegoldó gondolkodásra, önálló, felelősségteljes, hiteles és etikus szellemiségre oktatjuk a résztvevőket, hogy versenyképes tudással léphessenek a munkaerőpiacra.
Elsajátítandó kompetenciák:
Fordítói kompetenciák:
Az anyanyelvi és a célnyelvi szöveg megfeleltetése nyelvi, szakmai és műfaji szempontból
A szövegértés és készítés problémájának felismerése
Professzionális felelősségvállalás az elkészített fordítási munkáért
A fordítói társadalommal való kapcsolattartás, segítségnyújtás és -kérés
Kulturális kompetenciák:
A forrás és célnyelvi kultúrát alkotó tudáselemek, normák és értékek alapos ismerete, felhasználásának készsége a fordítás során
A megfelelő gazdasági, jogi és politikai ismeretanyag alkalmazásának képessége
Az Európai Unió intézményrendszerének, intézkedéseinek, irányelveinek ismerete és ezek betartása, integrálása a fordítás elkészítése során
Munkatechnikai kompetenciák:
A fordítások nyomdakész elkészítésének képessége
A szövegszerkesztői programok, terminológiai gyűjtemények használatának, naprakész ismeretének képessége
Határidőre, állandó minőségben történő munkavégzés kialakításának képessége
Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:
A képzésben részt vevők megismerik:
A fordítási tevékenység elméleti kérdéseit
A jellemző fordítási problémákat és tipikus megoldásokat
Az átváltási műveleteket
A forrás- és célnyelvi műfajokat, az általános és szaknyelvi regiszter
A forrás és célnyelv nyelvi, kulturális és interkulturális ismeretanyagát

A fordítói szakma intézményrendszerét, szabványait, etikai kódexét
A munkavégzéshez szükséges gazdasági és jogi hátteret
Az Európai Unió intézményi rendszerét, a fordítókra vonatkozó elveket
A fordításhoz használható segédeszközöket, számítógépes programokat, fordítástámogató eszközöket
A képzésen végzettek alkalmasak:
Írásbeli nyelvi közvetítés elvégzésére: fordítás, szakfordítás
Célnyelvi szövegalkotásra
Forrásnyelvi szövegelemzésre
Kiadványszerkesztésre, lektorálására, nyelvi tanácsadásra
Fordításkritika készítésére
Fordítások összehasonlító elemzésére
Terminológiai gyűjtemények készítésére, adaptálására, használatára
Fordítástámogató eszközök, szoftverek és fórumok használatára
A szakképzés gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
Magas szintű nyelvtudás (forrásnyelv és célnyelv)
A nyelvtudás folyamatos karbantartása, önképzés
Jó kommunikációs készség, forrásnyelven és célnyelven egyaránt
Állóképesség
Monotónia-tűrés
Stressztűrő képesség
Problémamegoldó gondolkodás
Kreativitás
Jó memória
Megbízhatóság, határidőre való munkavégzés
Szorgalom
Figyelemmegosztás és koncentráció
Logikus és analitikus gondolkodás
Minőségre való érzékenység
Együttműködési készség
Hibaelemzés, önkritika, értékelés, önértékelés
Stratégiai gondolkodás

A képzés tanterve

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 1001SZTK	Általános fordításelmélet	2	koll	2	–	1.
BTNYSZ 5001SZTK	Számítógépes fordítástámogatás	2	gyj	2	–	1.
BTNYSZ 1003SZTK	Felsőfokú nyelvtani gyakorlatok A	4	gyj	8	–	1.
BTNYSZ 1004SZTK	Interkulturális kommunikáció A	2	gyj	3	–	1.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 1005SZTK	Szakszöveg-elemzés és -fordítás A	4	gyj	8	–	1.
BTNYSZ 1006SZTK	Szakmai előadás A	2	koll	4	–	1.

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 2007SZTK	Speciális fordításelmélet	2	koll	2	–	2.
BTNYSZ 2008SZTK	Magyar nyelvi funkcionális stilisztika B	2	koll	2	–	2.
BTNYSZ 2009SZTK	Felsőfokú nyelvtani gyakorlatok B	4	gyj	8	–	2.
BTNYSZ 2010SZTK	Interkulturális kommunikáció B	2	gyj	3	–	2.
BTNYSZ 2012SZTK	Felsőfokú nyelvtani szigorlat	–	szig	6	–	2.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 2011SZTK	Szakszöveg-elemzés és -fordítás B	4	gyj	8	–	2.

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 3013SZTK	Felsőfokú társalgási gyakorlat A	2	gyj	8	–	3.
BTNYSZ 3014SZTK	Szaknyelvi stílusgyakorlat A	2	gyj	2	–	3.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 3015SZTK	Szakszöveg-elemzés és -alkotás A	4	gyj	8	–	3.
BTNYSZ 3016SZTK	Szakmai előadás B	2	koll	4	–	3.
BTNYSZ 3017SZTK	Szaknyelvi kommunikáció A	2	gyj	4	–	3.

Kód	Tárgy/kurzus	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Általános szakmai törzsanyag						
BTNYSZ 4018SZTK	Felsőfokú társalgási gyakorlat B	2	gyj	8	–	4.
BTNYSZ 4019SZTK	Szaknyelvi stílusgyakorlat B	2	gyj	2	–	4.

BTNYSZ 4022SZTK	Felsőfokú szóbeli kommunikációs szigorlat	–	szig	6	–	4.
Differenciált szakmai ismeretek						
BTNYSZ 4020SZTK	Szakszöveg-elemzés és -alkotás B	4	gyj	8	–	4.
BTNYSZ 4021SZTK	Szaknyelvi kommunikáció B	2	gyj	4	–	4.

Záróvizsga: 4. félév
A záróvizsgára bocsátás előfeltétele:
A tantervi háló követelményeinek teljesítése
A hálóban szereplő gyakorlatok és szigorlatok kötelezően teljesítendőek. A szaktanszékek által tartott Szakmai előadások kötelezően választhatók a tanszékek angol nyelven tartott előadásai közül a megfelelő kreditszám arányában.
Szakdolgozat elkészítése.
A hallgatók képesítő fordítást készítenek a 4. félévben kb. 20 gépelt oldal (12 pontos betűnagyság, 1,5-ös sorköz) terjedelemben, ami eredeti szakszöveg fordítását jelenti célnyelvről magyar nyelvre. A fordítás szakmai hitelességét a szaktanszékek felkért oktatói, a nyelvi teljesítményt pedig a BTK Idegen Nyelvi és Továbbképzési Központ nyelvtanárai végzik. Az adott jegy a két értékelés átlaga.
Kreditértéke: 10 kredit
A záróvizsga részei: komplex írásbeli vizsga a szakmai nyelvi ismeretekből, komplex szóbeli vizsga a szakmai nyelvi ismeretek köréből

FEJLESZTÉSPOLITIKAI SZAKREFERENS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**szakirányú továbbképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Prof. Dr. Czibere Ibolya**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen –levelező**
Képzési idő:	**2 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**60 kredit**
Összes kontaktóra száma	
levelező tagozaton:	**117**

1. A képzési cél:
A fejlesztéspolitikai szakreferensek, mint szakértők tevékenysége jelentős hiányokat pótol mindazon szakterületeken és munkaerő-piaci szegmensekben (települési önkormányzatok, kistérségi társulások, regionális fejlesztési központok, egyéb területfejlesztéssel foglalkozó szervezetek, oktatási-kutatási intézmények, vállalkozások, szociálpolitikai ellátórendszerek, egészségügyi intézmények, sportszervezetek, civil szervezetek, környezetvédelmi szervezetek, stb.), amelyek a forráshiányos, elmaradott térségekben tevékenységeikkel hozzájárulnak a foglalkoztatás bővítéséhez, a versenyképes tudás és műveltség növekedéséhez, a társadalmi összetartozás erősítéséhez, a szolgáltatások fizikai elérhetőségének javításához, a népesség egészségi állapotának javításához, az információs társadalom kiteljesítéséhez, a kiegyensúlyozott területi fejlődéshez, a természeti erőforrások és környezeti értékek védelméhez és fenntartható hasznosításához.
2. A képzés formája: részidejű képzés – levelező tagozat
3. A képzés módszerei:
A képzés elméleti és gyakorlati elemeket tartalmaz. A fejlesztéspolitikával, illetve a fejlesztéspolitikai tevékenységekkel kapcsolatos ismeretek jelentős részét a hallgatók előadások formájában szerzik meg, míg a szakmai készségeik és képességeik fejlesztése, valamint kompetenciáik erősítése szemináriumi formában történik. A képzés céljainak megfelelően a kompetenciafejlesztésben a gyakorlati módszerek és oktatási formák – saját élmény, a speciális területeken nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakértők felkérése óratartásra, kiscsoportos feladatok, interaktív beszélgetések, valamint a szakdolgozat megírása során egy speciális fejlesztési terület projektjének komplex megtervezése – biztosítják az elvárt szakmai tudás megalapozását.
4. A felvétel feltétele: bármely főiskolai/BA/egyetemi/MA végzettség
5. A képzési idő: 2 félév
6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottágok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben
7.1. Elsajátítandó kompetenciák
A projektalapú fejlesztés alapjai és tendenciái a késő modernkor gazdaságában és társadalmában
A fejlesztési projektek funkciói
A fejlesztési politikák projektesítése az Európai Unióban és tagállamaiban
Terület-, vidékfejlesztési, településfejlesztési és környezetvédelmi projektek alapelvei, forrásai, intézményei. Elérhetőségük, eredményeik, tapasztalatok
A közigazgatás projektesítésének technikái, céljai, intézményei
A kultúra, oktatás, média, sport projektalapú menedzselésének céljai, technikái, intézményei
A piaci szervezetek, bankok fejlesztési projektjeinek technikái, forrásai, eredményei
A projektírás módszerei
A forrásfejlesztés technikái
A projektmenedzsment
Tárgyalási és lobbytechnikák
7.2. Tudáselemek, megszerezhető ismeretek

Tudáselemek
Általános ismeretek nemzetközi kitekintésben
Alapozó ismeretek a projektről, mint a szervezés és fejlesztés legelterjedtebb formájáról
Szakmai ismeretek a területfejlesztési, vidékfejlesztési, településfejlesztési, környezetvédelmi, közigazgatási, oktatási, média-, sport- és piaci szervezetek projektjeiről
Megszerezhető ismeretek
Az általános ismeretek területén
A projektesített irányítás és szervezés korszakának gazdasági és társadalmi integrációja
A lokalitás és régió a globalizáció korszakában
A területfejlesztési, vidékfejlesztési, településfejlesztési, környezetvédelmi, közigazgatási, oktatási, média, sport és piaci szervezetek fejlődése a projektesített szervezés és irányítás korszakában
A projekt alapú irányítás („új kormányzás") elemei és módszerei
Az alapozó ismeretek területén
A projekt és a projektmenedzsment fogalomrendszere
A projekt funkciói (az állam és közigazgatás legitimizálása és újraformálásának az eszköze, a forrásfüggőség kezelése, az EU-s fejlesztéspolitika legitimizálása, közvetít a nemzetközi rendszerek és a nemzeti kormányok szintjei között, a szimbolikus politika eszköze, a konfliktuskezelés eszköze, a kaotikus helyzetek rendszerelvű megoldásának tudománya)
Bevezetés a területfejlesztés, vidékfejlesztés, településfejlesztés, környezetvédelem, közigazgatás, oktatás, média, sport és piaci szervezetek rendszerébe
Bevezetés az EU intézményrendszerének működésébe
Az EU-s és a hazai projektforrások felosztási rendszerei
A szakmai ismeretek területén
A területfejlesztési, vidékfejlesztési, településfejlesztési, környezetvédelmi, közigazgatási (szociálpolitika, egészségügy), oktatási, média, sport és piaci szervezetek fejlesztési programjainak tervezése, tartalmi és formai követelményei
Pályázati lehetőségek az aktuális tervezési-programozási időszakban
Számvitel, pénzügy, közbeszerzés a fejlesztéspolitikában
Kis- és közepes vállalkozások (kkv) alapítása és menedzsmentje
A fejlesztési projektekhez kapcsolódó részvétel, közösségfejlesztés és marketing
Sikeres fejlesztési programok a régióban
7.3. Személyes adottságok
A végzett fejlesztéspolitikai szakreferens képessé válik a fejlesztéspolitikai folyamatok tervezésére, menedzselésére,
el tudja különíteni a regionális fejlődésben szerepet játszó fejlesztési szakterületeket
multidiszciplináris megközelítésben képes lesz a regionális erőforrások komplex értékelésére
jártasságot szerez fejlesztési programok tervezésében és menedzselésében
készségszinten elsajátítja az adott tervezési-programozási időszak fejlesztési lehetőségeit, eszközeit
az új ismeretek birtokában fejleszti innovációs készségét, szélesíti személyes érvényesülésének kereteit
kellő ismeretek birtokában irányítója lehet közösségek team-munkájának a szakterületéhez illeszkedő területi vagy intézményi szintű fejlesztésekben.
7.4. A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben
A képzés célterülete a fejlesztési projektek intézményrendszere (a területfejlesztési, vidékfejlesztési, településfejlesztési, környezetvédelmi, közigazgatási /szociálpolitika, egészségügy/, oktatási, média, sport és piaci szervezetek), a fejlesztéspolitikában érdekelt vállalkozások, civil szerveződések. A képzés célja olyan szakképzettség biztosítása, amely alkalmassá teszi a képzésben résztvevőket a projektalapú fejlesztési rendszerekben történő munkavégzésre.
8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és azok kreditértékei
<u>Általános szakmai ismeretkörök (7 kredit)</u>
A gazdasági és társadalmi integráció rendszerei. A regionalitás és a helyi társadalom elméletei *(4 kredit)*
A projekt alapú irányítás – az „új kormányzás" elmélete és módszerei. Projekt és hatalom. Szervezetek a fejlesztéspolitikában – fejlesztéspolitikai szervezetek *(3 kredit)*
<u>Alapozó ismeretek (24 kredit)</u>
Természeti és társadalmi erőforrások *(4 kredit)*
Projekttervezés és projektmenedzsment *(4 kredit)*

Az EU-s és a hazai fejlesztési stratégiák *(4 kredit)*
Terület-, vidék- és településfejlesztési rendszerek *(4 kredit)*
Közigazgatás, egészségügy és szociálpolitika szervezetei és intézményrendszere *(4 kredit)*
Agrárfejlesztési és környezetvédelmi rendszerek *(4 kredit)*
Közvetlen szakmai ismeretek (20 kredit kötelező a 27 kreditből)
A pályázatírás gyakorlata *(4 kredit)*
A projektmenedzsment gyakorlata. Humánerőforrás-menedzsment a projektekben *(4 kredit)*
Pénzügyi technikák a fejlesztési projektekben – Projektmarketing *(4 kredit)*
Regionális, kistérségi társulások és önkormányzatok fejlesztési programjainak tervezése és menedzselése *(4 kredit - választható)*
Szociálpolitikai és egészségügyi intézmények projektjeinek tervezése és menedzselése *(4 kredit - választható)*
Oktatás, sport, kultúra, média szervezetei és intézményrendszere - Média, sport, kulturális, oktatási intézmények projektjeinek tervezése és menedzselése *(4 kredit – választható)*
Gazdasági szervezetek - Gazdasági szervezetek (vállalatok, bankok) projektjeinek tervezése és menedzselése - Az egyéni vállalkozások projektjeinek tervezése és menedzselése *(3 kredit – választható)*
A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit.

A SZAK ÓRA- ÉS VIZSGATERVE

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTFP112-SZTK	Regionális és önkormányzati fejlesztési programok tervezése és menedzselése	9	gyj.	4	nincs	I.
BTFP102-SZTK	A projekt alapú irányítás. Szervezetek a fejlesztéspolitikában – fejlesztéspolitikai szervezetek	9	koll.	3	nincs	I.
BTFP103SZTK	Természeti és társadalmi erőforrások	9	koll.	4	nincs	I.
BTFP104SZTK	Projekttervezés és projektmenedzsment	9	koll.	4	nincs	I.
BTFP105SZTK	Az EU-s és a hazai fejlesztési stratégiák	9	koll.	4	nincs	I.
BTFP106SZTK	Terület-, vidék- és településfejlesztési rendszerek	9	koll.	4	nincs	I.
BTFP107SZTK	A közigazgatás, egészségügy és szociálpolitika szervezetei és intézményrendszere	9	koll.	4	nincs	I.
BTFP108SZTK	A pályázatírás gyakorlata	9	gyj.	4	nincs	I.
BTFP109SZTK	Agrárfejlesztési és környezetvédelmi rendszerek	9	koll.	4	nincs	II.
BTFP110SZTK	A projektmenedzsment gyakorlata - Humánerőforrás-menedzsment a projektekben	9	koll.	4	nincs	II.
BTFP111SZTK	Pénzügyi technikák a fejlesztési projektekben – Projektmarketing	9	koll.	4	nincs	II.
BTFP101-SZTK	Regionalitás és helyi társadalom	9	koll.	4	nincs	II.
BTFP113SZTK	Szociálpolitikai és egészségügyi intézmények projektjeinek tervezése és menedzselése	9	gyj.	4	nincs	II.

BTFP114SZTK	Az oktatás, sport, kultúra, média szervezetei és intézményrendszere - Média, sport, kulturális, oktatási intézmények projektjeinek tervezése és menedzselése	9	gyj.	4	nincs	II.
BTFP115SZTK	Gazdasági szervezetek - Gazdasági szervezetek (vállalatok, bankok) projektjeinek tervezése és menedzselése - Az egyéni vállalkozások projektjeinek tervezése és menedzselése	9	gyj.	3	nincs	II.
BTFP116SZTK	Szakdolgozat		gyj.	10		II.
	Összesen	117		60		

GYAKORLATVEZETŐ MENTORTANÁR PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**szakirányú továbbképzési szak**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Kocsis Zsófia**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – levelező**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**55 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	
levelező tagozaton:	**180**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

I. A szakirányú továbbképzés neve: Gyakorlatvezető mentortanár szakirányú továbbképzési szak
II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-kódja:
III. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszáma:OH-FHF/1044-8/2009.
IV. A létesítő intézmény neve: Eszterházy Károly Főiskola
V. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:
1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése: Gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányútovábbképzési szak
2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Szakvizsgázott pedagógus (gyakorlatvezető mentortanári szakterületen)
3. A szakirányú továbbképzés képzési területe: Pedagógusképzés képzési terület
4. A felvétel feltételei: Tanári mesterképzési szakon (korábban főiskolai vagy egyetemi tanári szakon)szerzett végzettség, legalább 3 éves tanítási gyakorlat
5. A képzési idő:4 félév
KÉPZÉSI PROGRAM
1. A képzésért felelős kar megnevezése: Debreceni Egyetem BTK
2. A szakért felelős oktató: A gyakorlatvezető mentortanár képzésért felelős: Kocsis Zsófia
3. Képzési cél:
A képzésben résztvevők felkészítése tanárjelöltek gyakorlati képzésének irányításával, a pályakezdők munkahelyi beilleszkedésével kapcsolatos gyakorlatvezető mentortanári feladatok ellátására a felsőoktatási intézmények által fenntartott gyakorlóiskolákban, partner iskolákban, és külső gyakorló helyeken, különböző köznevelési intézményekben. A továbbképzés keretében kerül sor a szakterületi szakismeretek továbbfejlesztésére, valamint a tanári képesítés követelményeiben meghatározott képzési célok közvetítésére, a pálya feladatainak megismertetésére és a tanárjelöltek gyakorlati képzésének szervezésére, irányítására, a pedagóguskompetenciák fejlesztésére való felkészülésre. A képzés segítséget nyújt a gyakorlatvezető mentortanárok számára szükséges új hazai és nemzetközi kutatások megismeréséhez, illetve a tanári tevékenység során keletkező pszichés feszültségek kezeléséhez, a pedagógus mentális egészségének védelméhez is.
4. A képzés formája: költségtérítéses levelező
5. A képzés szerkezete:A képzés tartalma mind az általános, mind a specializációs részben önálló modulokból, és azokon belüli tantárgyakból épül fel.
6. A képzés módszerei: Elméleti jellegű előadások mellett tantermi és szemináriumi jellegű foglalkozások, gyakorlatok.
7. Tanterv: tantervi háló

TANTERVI HÁLÓ

1-2. félévének tantervi hálója

Kód	Tantárgynév	I. félév			II. félév		
		Óra-szám	Számon-kérés	Kredit	Óra-szám	Számon-kérés	Kredit
I. Közigazgatási vezetési ismeretek							
BT_SZAG144	1. Közigazgatási és államháztartási ismeretek	15	K	4			
BT_SZEV144	2. Európai oktatásügyi integrációs folyamatok				10	K	3
II. A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet							
BT_SZTI144	1. Tanügyigazgatási és jogi ismeretek	10	K	3			
BT_SZSZV244	2. Szervezetfejlesztés és vezetési kultúra	15	K	4			
BT_SZIK144	3. Intézmény és környezete	10	G	3			
III. A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága							
BT_SZIN144	1. Intézményértékelés és a tanulói, tanári munka értékelése	10	G	4			
BT_SZMI212	2. Minőségellenőrzés, minőségértékelés, minőségfejlesztés				15	K	4
IV. A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében							
BT_SZPF244	1. Pedagógiai folyamat-tervezés és -szervezés				10	G	3
BT_SZT244	2. Szakmai önismeret				15	K	4
V. Az integráció és szegregáció kérdései							
BT_SZESZF144	1. Esélyegyenlőség, szektorközi együttműködés, fenntartói megoldások	15	G	4			
VI. Sajátos csoportok nevelése, oktatása							
BT_SZME144	1. Egészségpszichológiai és az egészségre nevelés kérdései	15	G	3			
BT_SZSP211	2. Sajátos nevelési igényű gyerekek nevelése, oktatása				15	K	5
BT_SZGY244	3. Gyermek- és ifjúságvédelem,				15	G	5

	hátrányos helyzet kezelése						
BT_SZFE244	4. Az élethosszig tartó tanulás, a felnőttoktatás kérdései				10	G	4
BT_SZSZ200	Szigorlat						2
	Összes óra	**85**			**95**		
	Összes kredit			**24**			**31**
	Összes gyakorlat		**4**			**3**	
	Összes kollokvium		**3**			**4**	

A gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak
3-4. félév tantervi hálója

Tantárgy	**III. félév**			**IV. félév**			**kód**
	óra-szám	**számonkérés**	**kredit**	**óra-szám**	**számonkérés**	**kredit**	
A pedagóguspálya, a pedagógusképzés követelményeinek ismerete, a mentor szerepe 4 kredit							
Hazai és nemzetközi tanárképzési koncepciók	5	koll	2				BT_SZVMTK100
Korszerű tanulási folyamat, és a pedagógiai problémahelyzetek értékelése				10	koll	2	BT_SZVMTF200
A hallgatói korosztállyal való foglalkozás nevelés –és oktatás-lélektani ismeretei 4 kredit							
A tanárjelöltek lélektani, szociológiai jellemzői	10	koll	4				BT_SZVMTSZ110
A pedagógusi szakképzettség szerinti specializációban az adott szakterület legújabb szaktudományi és szakmódszertani ismeretei 8 kredit							
Legújabb szaktudományi eredmények és közoktatási alkalmazási lehetőségek I.	15	gyj	4				BT_SZVMMOD1
Legújabb szaktudományi eredmények és közoktatási alkalmazási lehetőségek II.				15	gyj	4	BT_SZVMMOD2
A kiterjesztett pedagógusi szerep iskolai és iskolán kívüli feladatai 8 kredit							
Iskolai/szakmai menedzsment	10	gyj	4				BT_SZVMIM120
Az iskola és a különböző				10	gyj	4	BT_SZVMIK210

szakintézmények kapcsolata							
A mentorálás elmélete és speciális módszerei 17 kredit							
A mentori munka tervezése, szervezése	10	gyj	4				BT_SZVMMT130
A mentori munka megfigyelése, koordinálása				15	gyj	4	BT_SZVMMM220
A pedagógus kommunikációs készségének fejlesztése	10	gyj	3				BT_SZVMKO130
Konfliktus - és agresszió- kezelés a tanári/mentori munkában	10	koll	4				BT_SZVMKA140
Konfliktus - és agresszió- kezelés a tanári/mentori munkában				10	gyj	2	BT_SZVMKA240
Kötelezően választható 10 kredit							
Magatartási, tanulási zavarok	20	gyj	5				BT_SZVMZA150
Egészségnevelés, gyermekvédelem				20	koll	5	BT_SZVMEGY230
Tehetséggondozás	20	koll	5				BT_SZVMTE160
Digitális pedagógia				20	gyj	5	BT_SZVMDP250
Gyakorlat 4 kredit							
Szupervízió	5	beszámoló	2				BT_SZVMSZ170
Szupervízió				5	beszámoló	2	BT_SZVMSZ270
Szakdolgozat BT_SZVMSZAKD				10			kredit
Összesen	95	3/5+B	32	85	1/5+B.	23	

8. A résztvevők teljesítményét értékelő rendszer:

A szakdolgozat: Az aktuálisan meghirdetett szakdolgozati témakörök
A záróvizsgára bocsátás feltétele:
Az előírt számú vizsga és gyakorlati jegy megszerzése, valamint a szakdolgozat benyújtása.
A záróvizsga részei:
A záróvizsgán a benyújtott szakdolgozat bemutatása és védése történik. A témavezető a szakdolgozatot írásban értékeli. A feldolgozott témához, valamint az ahhoz kapcsolódó szakterületi kutatásokkal,

eredményekkel kapcsolatosan, a témavezető által megfogalmazott két-három kérdésre adott komplex válasz.
A záróvizsga eredménye:
A záróvizsgán kifejtett szóbeli felelet és a szakdolgozat jegyének egyenlő súllyal vett átlaga kerekítve.
Az oklevél minősítése: szakvizsgázott pedagógus

9. A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámításának rendje:
Bármely felsőoktatási alapképzésben vagy továbbképzésben szerzett kredit elismerhető, ha a kreditátváltás általános szabályai szerint ekvivalens a jelen szakvizsgás képzés valamely tantárgyával.
A pedagógus-szakvizsgával már jelentkezők számára az általános év teljesítése nem kötelező.

INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIÁK (IKT) SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**szakirányú továbbképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Kálai Sándor**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – levelező**
Képzési idő:	**2 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**60 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	
levelező tagozaton:	**480**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	
levelező tagozaton:	**A képzés során célirányosan elsajátított ismeretekre alapozva szimulációs helyzetben konkrét, digitális módszertan alapján dokumentumok készítése (a képzési idő 11%-ában) (6 kredit)**

Felvételi követelmény: Társadalomtudomány, pedagógusképzés, bölcsészettudomány, gazdaságtudományok, műszaki képzési területen alapképzési szakon (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél.
A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:
A tanulmányok elméleti megalapozásához szükséges speciális tudáson túl a képzést elvégzők a digitális eszköz és programismeret, illetve a digitális tartalomtervezés magas szintű ismereteit sajátítják el, tisztában vannak az információs és kommunikációs technológiák sajátosságaival, munkahelyi és mindennapi alkalmazhatóságukkal.

Elsajátítandó kompetenciák:
Az információs és kommunikációs technológiák módszertani szakember
érzékeny a jelenkori társadalmi-kulturális jelenségekre, változásokra,
képes felelősséget vállalni a tanulók, tanulócsoportok, társadalmi csoportok adaptív fejlesztésében;
felismeri a társadalmi és szakmai változások szükségszerűségét, szakmai munkájában azokat több szempontú bizonyítékokon alapulva elemzi az új eredmények elérése érdekében;
sajátja az együttműködésen alapuló szervezettség, képes szervezet részeként tevékenykedni, s a partnerekkel való komplex együttműködés révén személyiséget fejleszteni.

A képzés során megszerezhető tudáselemek, ismeretek:
Az információs és kommunikációs technológiák módszertani szakember
hatékonyan tud tájékozódni a pedagógiai kérdéseket, problémákat tárgyaló szakirodalomban, fogalomrendszerben, személyes pedagógiai elveinek kialakítása érdekében is;
átlátja és érti az egyenlőtlenség társadalmi problémáit, és a társadalmi intézmények és szakemberek felelősségi körét, esélynövelő vagy esélycsökkentő jelentőségét;
ismeri a pedagógiai fejlesztések alapvető törvényszerűségeit, a hatékony fejlesztés menetét és eredményességét befolyásoló egyszerűbb külső-belső folyamatokat; a szervezetek működésének

jellemzőit, a szabályozás és döntési folyamatok sajátosságait, különös tekintettel a közoktatási és a szakmai támogató intézményekre;
birtokában van az információs és kommunikációs technológiai folyamatoknak, eszköz- és módszertannak, az arányos és komplex alkalmazási ismereteknek, technikáknak.

A képzés során megszerezhető személyes adottságok, készségek:
az információs és kommunikációs technológiák módszertani szakember képes
szakmai modellek önálló feldolgozására és értelmezésére saját szakmai fejlesztése és mások támogatása érdekében; a munkájához kötődő IKT-módszertan megfogalmazására, bemutatására és közös megbeszélésére (együttműködésre);
különböző nevelési, oktatási, kutatási álláspontok megjelenítésére;
szakmai segítőként vagy irányítás mellett szakmai projektek, pályázatok tervezésében, szervezésében és értékelésében közreműködni, s képesek szakmai eredményei érthető megfogalmazására, különös tekintettel az IKT alkalmazás módszereire;
szakmai segítőként vagy szakmai vezetés mellett egyszerűbb folyamatok irányítójaként pedagógiai innovációban, szervezetfejlesztésben, projektekben, programkidolgozásban és fejlesztésben részt venni, különös tekintettel az IKT-módszertan, az e-Learning alapú tanulási környezet és a tanulás támogatását szolgáló programok témakörében, más komplex iskolafejlesztési projektekben;
együttműködésen alapuló tevékenységekben szakmai részvételre és együttműködésen alapuló tevékenységeket tervezni, szervezni.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:
A végzett hallgatók képesek az önálló információ- és dokumentumkeresési útvonalak típusainak tervezésére, bemutatására, alkalmazására, s az ehhez szükséges ismeretek hatékony átadására.
Tipikus gyakorlóhelyi környezetben, szimulációs modelleken alkalmazzák az elsajátított eszköz- és módszertant, az arányos tudásépítést.
Önálló prezentációval, óra/foglalkozás keretben alkalmazzák a megszerzett ismeret, tudás elemeit.

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és azok kreditértékei:
Elméleti, alapozó ismeretek: 17 kredit
A tanulmányok elméleti megalapozásához szükséges speciális pedagógiai, pszichológiai ismeretek elsajátítása; a gyakorlathoz szükséges jogi, etikai ismeretek, valamint könyvtártechnikai, keresési ismeretek; a nyílt tanítás-tanulás, e-learning általános ismeretével az új szemlélet kialakítása a képzés szorosan vett szakmai részének megalapozásához (a képzési idő 27%-ában).
Digitális taneszköz és program ismeretek: 15 kredit
A digitális módszertan önfejlesztő elsajátítását, gyakorlati alkalmazását megalapozó, lehetővé tevő elméleti, technikai és gyakorlati ismeretek elsajátítása; a digitális tananyagfejlesztés, a hatékony és arányos óra/foglalkozás tervezés képességéhez szükséges eszköz, tartalom és program ismeretek elsajátítása (a képzési idő 23%-ában).
Digitális tartalom tervezési ismeretek: 12 kredit
A szemléletformáló alapozó tárgyakra, illetve a megismert digitális eszközökre, tartalmakra építve a hallgatók megismerkednek a digitális eszközökkel támogatott arányos óra/foglalkozás tervezéssel, a digitális tananyagfejlesztés, az önálló tervezés és a hálózati együttműködés nyújtotta lehetőségekkel (a képzési idő 22%-ában).
Az elsajátított digitális tervezési ismeretek gyakorlati alkalmazása (dokumentum készítése): 6 kredit
A képzés során célirányosan elsajátított ismeretekre alapozva szimulációs helyzetben konkrét, digitális módszertan alapján dokumentumok készítése (a képzési idő 11%-ában).
Szakdolgozat: 10 kredit
Témáját az információs és kommunikációs technológiák valamely részterületéről kell választani, melyet társadalomtudományos módszerrel (pl. résztvevő megfigyelés, kérdőív, interjú, fókuszcsoport) kutatni lehet és érdemes. A szakdolgozati témákat a szakirányú továbbképzésben résztvevő oktatók az 1. félév kezdetén közlik a hallgatókkal. A dolgozat a szerző önálló munkájának eredménye legyen.
A záróvizsgára bocsátás feltétele: Az a hallgató bocsátható záróvizsgára, aki a 60 kreditet megszerezte, vagyis teljesítette a kötelező tárgyakat, és megírta a szakdolgozatát, amelyre megkapta az érdemjegyet.
A záróvizsga részei: szakdolgozati prezentáció, az elméleti felkészültség bizonyítása.

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámításának rendje:
Bármely felsőoktatási alapképzésben vagy továbbképzésben szerzett kredit elismerhető, ha a kreditátváltás általános szabályai szerint ekvivalens a jelen szakirányú továbbképzés valamely tantárgyával.

Tantervi háló:
I. Elméleti, alapozó ismeretek (180 óra, 17 kredit)

Tantárgy	Óra nappali/levelező	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Az IKT oktatás/neveléspszichológiai kérdései	30/10	szem.	3	-	1
IKT az oktatásban	30/10	szem.	3	-	1
Szerzői jog	30/10	előadás	2		1
Tájékoztatás, információforrások gyakorlata	30/10	szem.	2	-	1
Digitális gyűjtemények	30/10	szem.	4	-	2
Számítógépes gondolkodás	30/10	szem.	3	-	1

II. Digitális taneszköz és program ismeretek (150 óra, 15 kredit)

Tantárgy	Óra nappali/levelező	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Médiaszövegek elemzése	30/10	szem.	4	-	1
Tantárgyi tartalmak digitalizálása	30/10	szem.	2	-	1
Digitális óratervezés	30/10	szem.	4		2
Programozási alapismeretek	30/10	szem.	3	-	1
Projekt-és tudásmenedzsment a gyakorlatban	30/10	szem.	2	-	2

III. Digitális tartalom tervezési ismeretek (150 óra, 12 kredit)

Tantárgy	Óra nappali/levelező	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Személyközi kommunikáció	30/10	szem.	2	-	2
Prezentációs technológiák	30/10	szem.	2	-	2
Irodai szoftverek	30/10	szem.	2	Digitális szövegkezelés	2
Digitális szövegkezelés	30/10	szem.	2	-	1
Adatvizualizálás	30/10	szem.	4	-	1

IV. Az elsajátított digitális tervezési ismeretek gyakorlati alkalmazása (6 kredit)

V. Szakdolgozat (10 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szakdolgozat	–	–	10	-	2

KÖZOKTATÁSI VEZETŐ ÉS PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGA SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	*szakirányú továbbképzés*
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Szűcs Tímea**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	*Debrecen – levelező*
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	
levelező tagozaton:	**355**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

Felvételi követelmény: a) alapképzésben (BSc/BA), mesterképzésben (MSc/MA) szerzett pedagógus végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat
b) egyetemi/főiskolai szintű pedagógusi végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat.

A közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei
A szakirányú továbbképzés megnevezése: közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető
A szakirányú továbbképzés képzési területe: pedagógusképzés
A felvétel feltétele:
a) alapképzésben (BSc/BA), mesterképzésben (MSc/MA) szerzett pedagógus végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat
b) egyetemi/főiskolai szintű pedagógusi végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat.
A képzési idő: 4 félév
A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

Elsajátítandó képességek, kompetenciák:
vezetői, irányítói készségek, képességek kialakítása, fejlesztése,
kooperatív szervező készség,
döntés-előkészítés, operatív folyamatirányítás,
kapcsolatépítés, információ-gyűjtés,
csapatépítés, koordináció,
szervezeti kommunikációs rendszer kiépítése, működtetése,
kommunikáció és tárgyalási képesség és készség,
szakterületet érintő jogszabályok alkalmazása,
képzések gazdasági tervezése szervezése,
szervezeti egységek irányítása,
mérések szervezése, lebonyolítása, elemzése,
szakértési, szaktanácsadói tevékenység,
minőségirányítás, minőségbiztosítási rendszer működtetése.
Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

Felkészítést nyújt:
az oktatásszervezés, az oktatásirányítás, a tanügyigazgatás, a gazdálkodás, a szakmai fejlesztés, a közoktatás egyéni és pedagógus közösségi jogok ismeretinek elsajátításához.
az ismeretek gyakorlati alkalmazására a különböző szintű vezető, illetve pedagógus munkakörben dolgozók számára feladatuk szakszerű ellátásához.
a pedagógus munkakörben dolgozóknak az intézmények pedagógiai fejlesztési, szervezési,minőségbiztosítási és teljesítményértékelési rendszere működtetésében, a pedagógiai és foglalkozási programok kidolgozásában való közreműködésre.
az oktatás tartalmi fejlesztésére annak érdekében a különböző beosztásokban dolgozó közoktatási vezetők képesek legyenek a közoktatás-irányításban bekövetkező változásokat követni, s úgy végrehajtani, hogy az a nevelő-oktató munka folyamatosságát biztosítsa, illetve a változás-menedzseléssel az intézmény jobb színvonalon teljesítse közfeladatát.
Személyes adottságok
A végzett közoktatási vezető képessé válik
kritikusan reflektálni saját viselkedésére, cselekedeteire
fejleszteni interperszonális képességeit
az intézmény jövőképét, céljait megalkotni
betartani az etikai szabályokat és vállalja a vezetéssel járó felelősséget
hatékonyan kommunikálni az oktatási folyamat minden résztvevőjével
A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben
A képzés célja olyan szakképzettség biztosítása, amely alkalmassá teszi a képzésben résztvevőket:
az iskolák, oktatási, nevelési intézmények vezetői, vezető-helyettesi, szakmai munkaközösség-vezetői, a szakképzés tovább- és átképző intézmények vezetői munkaköreinek ellátására
a szaktanácsadói, szakértői, vizsgaelnöki feladatok végzésére
a pedagógia intézetek és szakszolgálatok munkatársi feladatainak teljesítésére
továbbá valamennyi pedagógus munkakörben dolgozó szakmai szervezési, nevelőtestületi munka vezetésére.
A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:
Alapozó ismeretek (általános év): 55 kredit
Közigazgatási vezetési ismeretek; a nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet; az intézmény és környezete; a nevelési-oktatási intézmény hatékonysága; az integráció és szegregáció kérdései; a pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében; sajátos pedagógiai és pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése, oktatása.

Nevelési-oktatási intézmény-vezetői ismeretek: 55 kredit
Iskolaigazgatás; alkalmazott vezetéselmélet; tréningek (szervezeti kommunikáció, iskolamarketing); oktatásirányítási gyakorlat; minőségirányítás, minőségfejlesztés; értékelési és mérési módszerek; szervezési technikák; érdekvédelem a közoktatásban.
A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

A TOVÁBBKÉPZÉS TANTERVE
I. TÖRZSANYAGISMERETEK (180 óra, 55 kredit)

1. Elméleti alapozás /általános félév/ (180 óra, 55 kredit)

a) Közigazgatási vezetési ismeretek (15 óra, 4 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Közigazgatási és államháztartási ismeretek	15	Koll.	4	-	1

b) A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet (15 óra, 4 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szervezetfejlesztés és vezetési kultúra	15	Koll.	4	-	2

c) A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága (20 óra, 6 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Intézményértékelés és a tanulói, tanári munka értékelése	10	Gyj.	3	-	1
Minőségellenőrzés, minőségértékelés, minőségfejlesztés	10	Koll.	3	-	1

d) A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében (55 óra, 18 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Európai oktatásügyi integrációs folyamatok	10	Koll.	4	-	2
Pedagógiai folyamat-tervezés és –szervezés	10	Gyj.	3	-	2
Tanügy-igazgatási és jogi ismeretek	10	Koll.	4	-	1
Intézmény és környezete	10	Gyj.	3	-	1
Szakmai önismeret	15	Gyj.	4	-	2

e) Sajátos csoportok nevelése, oktatása (70 óra, 21 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Esélyegyenlőség, szektorközi együttműködés, fenntartói megoldások	15	Gyj.	4	-	1
Egészségpszichológiai és az egészségre nevelés kérdései	15	Gyj.	4	-	1
Sajátos nevelési igényű gyerekek nevelése, oktatása	15	Koll.	4	-	2
Gyermek- és ifjúságvédelem, hátrányos helyzet kezelése	15	Gyj.	5	-	2
Az élethosszig tartó tanulás, a felnőttoktatás kérdései	10	Gyj.	4	-	2

f) Szabadon választható (5 óra, 2 kredit)

Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Szabadon választható	5	Gyj.	2	-	2

VÁLASZTHATÓ ISMERETKÖRÖK TANTERVI HÁLÓJA

Kód	Tantárgynév	III. félév			IV. félév			Elő-feltétel
		óra-szám	zárás	kredit	óra-szám	zárás	kredit	
Iskolaigazgatás								
BT_VK300_K4	Iskolaigazgatás	10	K	4				
Alkalmazott vezetéselmélet								
BT_VK301_K5	Szervezeti formák és menedzsment	15	K	5				
BT_VK302	Vezetési modellek a gyakorlatban	15	K	5				
BT_VK501_K4	A professzionális	10	gy	4				

	tanuló szervezet és a kreatív vezetés							
Tréning I-II.								
BT_VK303-K5	Szervezeti kommunikáció, iskolamarketing				20	gy	5	
BT_VK504	Vezetési kompetencia-tréning				20	gy	5	
BT_VK405_K5	Az intézményvezetés módszertana				20	gy	5	
BT_VK506	Konfliktuskezelés a vezetői munkában	20	gy	5				
Oktatásirányítási gyakorlat								
BT_VK307_K4	A fenntartói irányítás gyakorlata	10	gy	4				
BT_VK408_K4	Szakmai támogatási rendszer				10	gy	4	
BT_VK309_K4	Az Oktatási Hivatal feladatrendszere	10	K	4				
Választható tárgyak (a képzés során 1 kurzus választása kötelező)								
BT_VK411_K5	Szakképzés-irányítás				10	K	5	
BT_VK412_K5	Minőségirányítás, minőségfejlesztés				10	K	5	
BT_VK413_K5	Értékelési és mérési módszerek				10	K	5	
BT_VK417_K5	Az intézményvezetés gyakorlata óvodában, általános iskolában				10	K	5	
BT_VK418_K5	A professzionális intézményvezetés gyakorlata a középiskolában				10	K	5	
BT_VK419_K5	Pályázatok és projektek az oktatásban				10	K	5	

BT_VK415_K5	Tantervi alapismeretek				10	K	5	
BT_VK510_K5	Infokommunikáció a köznevelési intézményekben				10	gyj	5	
Szakdolgozat BT_VK500					5	gyj	10	
Összesen:		*90*		*31*	*85*		*24+10*	

A követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszere
(szakdolgozat, záróvizsga)

A hallgatói teljesítmények értékelési és ellenőrzési rendszer:

A képzés értékelési, ellenőrzési és a program minőségbiztosításának rendje alapvetően az egyetemi szabályzatokhoz és rutinhoz igazodva épül fel. A konzultációkon való részvétel módja külön egyetemi szabályzatban rögzített, ahogyan a kurzusok értékelési, minősítési rendszere is. Tekintettel a képzés gyakorlatorientáltságára és a hallgatók státuszára, a tantárgyi követelmények nagyobbrészt gyakorlati típusú, önálló munkát és problémamegoldó feladatokat, projektmunkát igényelnek a hallgatóktól.

A félévek kurzusainak ellenőrzése és értékelése:
A kurzusok a tantervi hálóban meghatározott óra-, kreditszám és vizsgaforma (kurzuszárás) szerint zajlanak. Ettől az oktató nem térhet el, a teljesítendő feladatok és teljesítményszintek, továbbá az érdemjegyek meghatározásának módja az ő joga és kötelessége. A hallgatót a kurzus kezdetekor tájékoztatják minden feladatról és követelményről, valamint a minősítés módjáról.
Négy különböző vizsgaforma létezik: aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium és szigorlat. Ezek az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározott módon működnek.

A képzés során a Moodle elektronikus tanulás keretrendszert használjuk mind a tananyagok elhelyezésére, mind pedig a féléves feladatok feltöltésére. A rendszer működése áttekinthetővé, stabilan elérhetővé teszi a hallgatók számára az adott félévi tennivalókat, tanulmányi kötelezettségek leírását. Ennek használatához a beiratkozás után, a tanulmányok kezdésekor kapnak részletes útmutatót a hallgatók.

A képzészáró értékelés elemei:

a, A szakdolgozat
A képzés hallgatói a tanulmányok harmadik félévének elején ajánlott listából vagy önálló témamegjelöléssel szakdolgozati témát választanak, mely elkészítéséhez témavezető oktató nyújt segítséget.
A szakdolgozat elkészítéséhez külön szakdolgozati útmutató készül, továbbá külön szakdolgozati szeminárium keretében kaphatnak segítséget a szakdolgozat megírásához a hallgatók.

b, A záróvizsga
A záróvizsgára bocsátás feltétele:
- a tantervben előírt valamennyi tanulmányi és vizsgakötelezettség teljesítése
- a tantervben előírt kreditpontok megszerzése
- a szakdolgozat elkészítése és határidőre való benyújtása

A záróvizsga részei:
szakdolgozat védése

komplex szóbeli tétel kifejtése

A záróvizsga eredménye (oklevél minősítése):
szakdolgozat érdemjegye
szakdolgozat védésének érdemjegye } átlaga
komplex szóbeli felelet érdemjegye

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámításának rendje:
A 2005. évi CXXXIX. Tv. 58.§ (7) bekezdésében foglaltak és a 79/2006. (IV. 5.) Korm. Rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. Törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról 23.§ (10) bekezdésében foglaltak szerint történik.

Tantárgyi programok

A részletes kurzusleírások és követelmények az aktuális félév tájékoztató füzetében, a félév kezdetekor kapják meg a hallgatók.

NÉMET NYELVI REFERENS ÉS FORDÍTÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	*szakirányú továbbképzés*
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. Tóth Máté**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	*Debrecen, Szolnok – levelező*
Képzési idő:	**2 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**60 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**200**
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	**-**

Szakirányú továbbképzésben megszerezhető szakképzettség neve: német nyelvi referens és fordító
A felvétel feltétele:
a) Felsőfokú végzettség (alapképzési szakok): bölcsészettudományi, műszaki, gazdaságtudományi, természettudományi vagy agrártudományi alapszakos diploma; illetve az ezeknek megfelelő főiskolai diploma
b) Legalább B2-es szintű (Közös Európai Nyelvi Referenciakeret) német nyelvvizsga-bizonyítvány vagy az alapszakos képzés keretében megszerzett 50 kreditnyi német előtanulmány
Elsajátítandó kompetenciák
A német és a magyar nyelv magas szintű ismerete, amely képessé teszi a hallgatót a könnyed és szabatos kifejezésre, mind a szóbeli, mind az írásbeli érintkezésben. A német nyelv készségszintű alkalmazása intézményi ügyvitelben, adminisztrációban, levelezésben, külföldi partnerek fogadásakor, valamint nem kimondottan szaknyelvi fordítás és tolmácsolás során. A jogi és európai uniós szakszókincs elemeinek elsajátítása.

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek
A fenti kompetenciákat megalapozó **nyelvi** és **kulturális** ismeretek, úgymint:
a) a mai német nyelv nyelvtana és szókincse, normatív kiejtése; szociolingvisztika, a különböző beszédhelyzetekhez kötött stílusrétegek, a fordítás / tolmácsolás szempontjából releváns német–magyar kontrasztív nyelvészeti jelenségek;
b) Németország, Ausztria és a többi német nyelvű állam kultúrája, alapvető földrajzi, történelmi, irodalmi és művészeti tájékozottság, valamint ezen országok mindennapjainak, gazdasági és társadalmi-politikai változásainak folyamatos követése az írott és elektronikus sajtó révén.

Személyes adottságok
A nyelvismereten és a kulturális tájékozottságon túl ezek alkalmazásának képessége változatos kommunikációs helyzetekben; önálló, gyors és intelligens döntéshozatal, a külföldi partner szándékainak, gondolkodásmódjának megértése, a felmerülő vitás kérdések bölcs, mindkét fél számára kielégítő rendezése.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenység-rendszerben
A megszerzett ismeretek és elsajátított készségek alkalmassá teszik a diplomás szakembert minden olyan, a német nyelvet közvetítőként használó munkakör betöltésére, amely nem elsősorban egyes szaknyelvek ismeretére, hanem a legtágabban értett biztos nyelvtudásra és az általános műveltségre épít (közintézmények, elsősorban önkormányzati hivatalok, felsőoktatási intézmények külkapcsolati hivatalai, könyvkiadók, sajtószervek, vállalati kommunikáció).

TANTERV:

Kód	Tantárgy	Óra/félév	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNYREF1005SZTK	Bevezetés a fordítás elméletébe	10	koll.	5	--	1
BTNYREF1006SZTK	Számítógépes fordítástámogatás	20	gyj.	4	--	1
BTNYREF1007SZTK	Felsőfokú nyelvtani gyakorlat	20		4		1
BTNYREF1008SZTK	Etikett és protokoll	20	koll.	4	--	1
BTNYREF2307SZTK	Interkulturális kommunikáció	20	koll.	5	--	2
BTNYREF2308SZTK	Hivatali és üzleti kommunikáció	20	gyj.	4	--	2
BTNYREF1009SZTK	Fordítástechnika A-B.	20	gyj.	5	--	1
BTNYREF2309SZTK	Fordítástechnika B-A	20	gyj.	5	--	2
BTNYREF2310SZTK	Felsőfokú társalgási gyakorlat	10	koll.	4	--	2
BTNYREF1010SZTK	Gazdasági-üzleti szakfordítás	20	gyj.	5	--	1
BTNYREF2311SZTK	Társadalomtudományi szakfordítás	20	gyj.	5	--	2
BTNYREF2003SZTK	Szakdolgozat	--	gyj.	10	--	2

A résztvevők teljesítményét értékelő rendszer:

A szakdolgozat sajátos követelményei

A képzés hallgatói a szakdolgozatukat alapvetően három fő témában készíthetik el. A szakdolgozat tehát lehet:

1. Szakszöveg fordítása kommentárokkal: Egy legalább 9500–10 000 leütés terjedelmű (szóközökkel együtt) társadalomtudományi, vagy gazdasági szakszöveg fordítása németről magyarra. A fordítást számítógépes fordítástámogató eszközök (CAT-szoftverek) felhasználásával kell elkészíteni, ezért a szakdolgozat leadásakor csatolni kell az adott szoftverrel készített kétnyelvű fájlt is (pl. .sdlxliff, .xliff, .mqxlz, kétnyelvű .rtf/.docx).
2. Műfordítás kommentárokkal: Egy legalább 9500–10 000 leütés terjedelmű (szóközökkel együtt) irodalmi szöveg fordítása németről magyarra. Indokolt esetben a fordítás lehet újrafordítás is. Lírai vagy egyéb speciális jellegű szöveg esetében az előírt terjedelemtől a témavezetővel egyeztetve el lehet térni.

Mind szakfordítás, mind pedig műfordítás esetében a dolgozat kötelező részei a következők:
(i) a német szöveg általános jellemzése
(ii) a német szöveg
(iii) a magyar szöveg (fordítás)
(iv) a fordító kommentárjai magyar nyelven
(v) terminusok jegyzéke (legalább 10 terminus)
(vi) felhasznált források és segédeszközök felsorolása

3. Fordítástudományi kérdésekkel vagy a műfordítás sajátságos problémáival foglalkozó, önálló kutatómunkán alapuló szakdolgozat.

Német nyelvi referens és fordító képzést záróvizsga zárja, amely tulajdonképpen az elkészített szakdolgozat megvédése.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

Az a hallgató bocsátható záróvizsgára, aki a 60 kreditet megszerezte, elkészítette a szakdolgozatot, és erre megkapta az érdemjegyet.

A záróvizsga menete:

A szakdolgozat megvédése egy szakmai bizottság előtt történik.

(i) A vizsgázó önálló előadás formájában bemutatja a lefordított forrásnyelvi szöveg témáját, és összefoglalja annak legfontosabb jellemzőit a forrásszöveg nyelvén (tehát németül).
(ii) A prezentáció folytatásaként a vizsgázó bemutatja és szemlélteti a fordítás során felmerülő problémákat a célnyelven (tehát magyarul). Előadásához kivetített prezentációt, adott esetben handoutot készít. A prezentációra összesen 10-12 perc áll rendelkezésre.
(iii) A továbbiakban a vizsgázó válaszol a szakdolgozattal és a forrásnyelvi szöveg témájával kapcsolatban feltett kérdésekre a forrásnyelven, illetve magyar nyelven.

A záróvizsga értékelése:
A záróvizsga három részére kapott osztályzat átlaga, egész számra kerekítve.

MENTÁLHIGIÉNÉ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	**Bölcsészettudomány**
Képzési ciklus:	**Szakirányú továbbképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Dr. habil. Szemán-Nagy Anita**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – levelező**
Képzési idő:	**4 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**120 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**-**
levelező tagozaton:	**390**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**-**
levelező tagozaton:	**30 óra, 5 kredit, 4. félévben a hallgatók saját munkahelyén**

A továbbképzés képzési és kimeneteli követelményei:
A szakirányú továbbképzés megnevezése: mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak
A szakirányú továbbképzésben szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: mentálhigiénés szakember
A szakirányú továbbképzés besorolása:
képzési terület szerinti besorolása: bölcsészettudományi képzési terület
a végzettségi szint besorolása:
ISCED 1997 szerint: 5A
ISCED 2011 szerint: 6
az európai keretrendszer szerint: 6
a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6
a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:
ISCED 1997 szerint: 311
ISCED-F 2013 szerint: 0313

A felvétel feltétele(i):
Legalább alapképzési szakon szerzett diploma a következő képzési területeken: Agrár, Bölcsészettudomány, Gazdaságtudományok, Hittudomány, Informatika, Jogi és igazgatási, Műszaki, Művészet, Művészetközvetítés, Nemzetvédelmi és katonai, Orvos- és egészségtudomány, Pedagógusképzés, Sporttudomány, Társadalomtudomány, Természettudományi

A képzési idő félévekben meghatározva: 4 félév

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):
A képzés célja:

Olyan szakemberek képzése, akik a maguk szakterületén (legyen az oktatás, egészségügy, szociális terület vagy egyéb) a lelki egészség megőrzését és fejlesztését szolgálják tevékenységükkel, attitűdjükkel, szakmai együttműködéseikkel.

Szakmai kompetenciák:
A „képzés szakképzettségének elnevezése”: mentálhigiénés szakember
Tudása:
ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit,
járatos a személyiség- és fejlődéslélektanban,
csoportlélektani alapismeretek birtokában van,
alapvető pszichopatológia ismeretekkel rendelkezik,
tisztában van a mentálhigiéné alapfogalmaival, történetével és alapvető törekvéseivel, módszereivel,
ismeri a legalapvetőbb társadalomtudományi kutatási módszereket.
Képességei:
Képes:
mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására,
problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban,
mentálhigiénés konzultációra,
peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban,
konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban,
a hivatásában rábízott kliens-csoport-család mentális egészségének, humán értékének megőrzésére és fejlesztésére,
egyéni és csoportos segítő beszélgetés folytatására,
krízishelyzetek, gyász és stresszhelyzetek egyéni és csoportos menedzselésére,
kiégés megelőzésére, ill. kiégést csökkentő intervenciók megvalósítására,
életvezetési tanácsadásra,
készségfejlesztő csoportok vezetésére,
esetmegbeszélés vezetésére,
tematikus csoportok vezetésére,
speciális csoportok (pl.: pszichiátriai rehabilitáció) támogatására,
csoportépítésre,
együttműködésre a humán intézményekkel a mentálhigiénés professzió mentén.

Attitűdje:
képviseli a mentálhigiéné értékeit a saját szakmai közösségeiben (munkacsoportok) hivatása gyakorlása közben,
holisztikus szemléletben dolgozik,
az emberi méltóságot minden helyzetben tiszteletben tartja.
Autonómiája és felelőssége:
kezdeményezi a lelki egészség szempontjából hangsúlyos témák megvitatását, s kidolgozza az adott területek cselekvési programját (mentálhigiénés projekt),
kapcsolatot tart mentálhigiénés intézményekkel,
kezdeményezi és részt vesz az egészség megőrzését szolgáló programok megvalósításában,
képviseli és megvalósítja az adott közösség mentálhigiénés állapotának folyamatos reflektálását (problémafelvetés), és javaslatot tesz fejlesztésének irányaira és lehetséges módjaira.

A TOVÁBBKÉPZÉS TANTERVE

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
A. Társadalomismeret és személyiséglélektan						
BTMH100	Szocializáció	15	kollokvium	4	-	1
BTMH101	Személyiséglélektani alapok	10	kollokvium	3	-	1
BTMH102	Alkalmazott szociálpszichológia kutatási módszerek	10	kollokvium	2	-	1
BTMH103	Bevezetés a szociológiába	10	gyakorlati jegy	2	-	1

BTMH104	Bevezetés a szociálpolitikába	5	gyakorlati jegy	1	-	1
B. Mentálhigiéné stúdiumai						
BTMH105	Alkalmazkodási zavarok gyermekkorban	10	kollokvium	5	-	2
BTMH106	Alkalmazkodási zavarok felnőttkorban	10	kollokvium	5	-	3
BTMH107	A deviáns viselkedés	10	gyakorlati jegy	4	-	2
BTMH108	Családi dinamika	10	gyakorlati jegy	5	-	2
C. Mentálhigiéné stúdiumai és személyiséglélektan						
BTMH109	Mentálhigiéné I.	15	kollokvium	7	-	2
BTMH110	Mentálhigiéné II.	15	kollokvium	7	-	3
BTMH111	A segítő kapcsolat	10	gyakorlati jegy	3	-	3
BTMH112	Krízislélektan	10	kollokvium	3	-	3
BTMH113	Etika	5	aláírás	1	-	4
BTMH1140	Mentálhigiéné és szakmai szerepek	10	gyakorlati jegy	5	-	4
D. Önismeret és tevékenység kisérés						
BTMH1150	Önismereti és személyiségfejlesztő csoport 1.	50	aláírás	10	-	1
BTMH1160	Önismereti és személyiségfejlesztő csoport 2.	50	aláírás	10	-	2
BTMH1170	Önismereti és személyiségfejlesztő csoport 3.	50	aláírás	10	-	3
BTMH117-K10	Diadikus kapcsolatkezelés	30	gyakorlat	10	-	4
BTMH118	Esetmegbeszélés és szupervízió	20	aláírás	4	-	4
BTMH1190	Egyéni konzultáció	-	aláírás	3	-	4
E. Kutatási módszerek						
BTMH120	Matematikai statisztika alapjai	5	gyakorlati jegy	1	-	4
F. Tevékenység kisérés						
BTMH1220	Külső szakmai gyakorlat	30	aláírás	5	-	4
BTMH130	G. Szakdolgozat	-		10	-	4
	ÖSSZESEN	390		120		

A követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszere:
Számonkérési formák: kollokvium, gyakorlati jegy, záróvizsga, szakdolgozat.
A szakdolgozat vonatkozásában a következő három műfaj valamelyike választható: Az *első* a mentálhigiénés tudásanyag alapján egy saját munkahelyre, vagy más intézményre, közösségre adaptált *mentálhigiénés program* elkészítését jelenti. A *második* a hallgató már megszerzett és gyakorolt szakmai képzettségéhez, munkaköréhez kapcsolódó tapasztalatok *esszészerű* kifejtése, bemutatása egy-egy átfogóbb mentálhigiénés jelenség, probléma kapcsán, ami több, mint a kapcsolódó szakirodalom strukturált feldolgozása. A feldolgozás tartalmazza a szerző egyéni tapasztalatait, érzékelteti bevonódását, kitér önreflexióira is. Ebben a formában helyet kaphatnak *esetelemzések, esetleírások* is.

Esetbemutatásnál az alaptevékenységével összefüggő, befejezett, lezárt, klienssel vagy kliensekkel folytatott segítő kapcsolatot kell bemutatnia (pl. a pedagógus egy iskolai, oktatási-nevelési példán). A harmadik típusú dolgozat *empirikus* vizsgálat a mentálhigiéné tárgyköréből, amelyhez matematikai statisztikai elemzés is kapcsolódik. A szakdolgozatot a témavezető tanár értékeli.

A záróvizsga követelményei: egyfelől a szakdolgozat megvédése történik a vizsgán, másfelől a jelölt számot ad a módszertani felkészültségéről.
A záróvizsga bizottság előtt folyik, megkezdésének feltételei a jelölt részéről: az előírt tanulmányi kötelezettségek -120 kredit- teljesítése, valamint a szakdolgozat minősített dokumentumainak benyújtása.
A záróvizsgán a hallgató egyrészt a szakdolgozata összefoglalóját bemutatja a bizottságnak és a szakdolgozattal kapcsolatos kérdésekre válaszol. Másrészt a mentálhigiéné és területei tantárgyi témakörrel kapcsolatban a vizsgabizottság részéről feltett két kifejtést igénylő kérdésre válaszol, amelyek közül egyet előzetesen megkap a záróvizsga előtt legalább két héttel, míg a másikat a záróvizsga idején és keretében a prezentáció és az előzetes kérdés kifejtése után kapja meg.

A záróvizsga eredménye: A záróvizsga eredménye (az oklevél minősítése) a következő 3 részjegy átlagából áll össze: 1) a szakdolgozat érdemjegye, 2) a két kifejtős kérdésre adott válaszra kapott érdemjegy 3) a négy félév eredményeinek átlaga által kialakult jegy. Amennyiben bármely részjegy elégtelen, az egész záróvizsga érvénytelen.
A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámításának rendje: bármely felsőoktatási alapképzésben mesterképzésben vagy szakirányú továbbképzésben szerzett kredit elismerhető, ha a kredit átváltás általános szabályai szerint megfeleltethető a továbbképzés valamely tantárgyával.

RENDSZERSZEMLÉLETŰ COACHING SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

Képzési terület:	**Társadalomtudomány**
Képzési ciklus:	**Szakirányú továbbképzés**
Szakért felelős kar:	**Bölcsészettudományi Kar**
Szakfelelős neve:	**Molnárné Prof. Dr. Kovács Judit**
Képzési hely(ek) munkarenddel:	**Debrecen – levelező**
Képzési idő:	**2 félév**
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	**60 kredit**
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	**-**
levelező tagozaton:	**180**
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	**-**
levelező tagozaton:	**A gyakorlati elemek a képzésben a gyakorlati órákon és a felülvizsgált egyéni munkában jelennek meg, a képzési struktúrába illesztett intézményesített szakmai gyakorlat nélkül**

Felvételi követelmény: a) az alábbi alapképzési szakok (korábban főiskolai szintű képzés) valamelyikén szerzett végzettség és szakképzettség: *pszichológia* alapképzési szak, *pedagógia* alapképzési szak, *andragógia* alapképzési szak, *szociológia* alapképzési szak, *filozófia, politika, gazdaság* alapképzési szak, *alkalmazott közgazdaságtan* alapképzési szak, *szociális munka* alapképzési szak; vagy
b) *orvos- és egészségtudományi képzési területen* legalább alapképzésben (korábban főiskolai képzésben) szerzett végzettség és szakképzettség; vagy c) bármely műveltségi területű *tanári szak* valamelyikén (korábban főiskolai vagy egyetemi szintű képzésben) szerzett végzettség és szakképzettség.

Képzési cél:
A képzés célja a rendszerszemléletű coaching és pszichológiai ismeretek magas szintű elméleti és alkalmazásközpontú átadása. Ezáltal egy probléma- és megoldásorientált támogatói folyamatot tudnak biztosítani a klienseiknek, ahol a változás tartósságát is képesek lesznek biztosítani. A résztvevők egy olyan integratív cselekvési modellt sajátítanak el, amely lehetővé teszi számukra a komplex coaching helyzetekben való biztos eligazodást, és a képzés során elsajátított metodikai eszköztár szakszerű használatát, ügyfeleik, és privát, illetve hivatásbeli környezetük rendszerének pozitív befolyásolását.

A képzés formája:
Levelező tagozatos szakirányú továbbképzés

A képzés módszerei:
A képzés elméleti és gyakorlati elemeket egyaránt tartalmaz. Az egyetemi képzésekben hagyományosan bevett frontális tudásátadás mellett képzésünk messzemenően tekintetbe veszi, hogy – a képzés témájának megfelelően – a tanulási folyamatba be kell vonnunk a rendszerszemléletű coaching gyakorlatát. Alkalmazott módszertanunk összhangban a 21. századi tanulás főbb dimenzióival, az önszabályozásra, az egyéni tanulási utakra, a komplex kommunikációra, az együttműködésre, és a valós problémamegoldásra helyez hangsúlyt. A coaching tantárgyak oktatása során nem csak az elméletet érintjük, de a képzésben résztvevőknek maguknak is – a szupervízió mellett – coaching beszélgetéseket kell folytatniuk. Programunk a coaching professzió önálló gyakorlására készít fel.

A szakirányú továbbképzés besorolása

4.1. Képzési terület szerinti besorolás: társadalomtudomány
4.2. A végzettségi szint besorolása:
4.2.1. ISCED 1997 szerint: 5
4.2.2. ISCED 2011 szerint: 5/A
4.2.3. Az európai keretrendszer szerint: 6
4.2.4. A magyar képesítési keretrendszer szerint: 6
4.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:
4.3.1. ISCED 1997 szerint: 31
4.3.2. ISCED-F 2013 szerint: ?
A felvétel feltétele(i):
a) az alábbi alapképzési szakok (korábban főiskolai szintű képzés) valamelyikén szerzett végzettség és szakképzettség: *pszichológia* alapképzési szak, *pedagógia* alapképzési szak, *andragógia* alapképzési szak, *szociológia* alapképzési szak, *filozófia, politika, gazdaság* alapképzési szak, *alkalmazott közgazdaságtan* alapképzési szak, *szociális munka* alapképzési szak; vagy
b) *orvos- és egészségtudományi képzési területen* legalább alapképzésben (korábban főiskolai képzésben) szerzett végzettség és szakképzettség; vagy
c) bármely műveltségi területű *tanári szak* valamelyikén (korábban főiskolai vagy egyetemi szintű képzésben) szerzett végzettség és szakképzettség.

A képzési idő félévekben meghatározva: 2 félév
A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):
A képzés célcsoportja:
Pszichológusok, illetve akik társadalomtudomány, pedagógusképzés, bölcsészettudomány, egészségtudomány, stb.) képzési területen alap vagy mester képzési szakon szerzett oklevelet, és a rendszerszemléletű coaching ismereteket szeretné elsajátítani.

8.2. Szakmai kompetenciák:
8.2.1. Tudás:

Ismeri a rendszerszemléletű coaching módszerek és eszközök ismeretanyagát.
Birtokában van a coaching munkaterületeinek egyéb társterületektől való elhatárolásához szükséges speciális tudásnak.
Ismeri a coaching intervenciós módszereket.
Ismeri a Structogram személyiség elméleti modell elemeit.
Ismeri a stresszkezelés, a reziliencia és az érzelmi intelligencia eszköztárát.
Ismeri a coaching során alkalmazott leggyakoribb pszichológiai modelleket és krízislélektani ismeretekkel rendelkezik.
Tisztában van az online coaching módszerével.
Ismeri a coaching etika kérdéseit.
Birtokolja a coaching marketing ismereteket.
Rendelkezik csoportdinamikai és szervezetpszichológiai ismeretekkel.
Szert tesz döntéspszichológiai ismeretekre.
Ismeri az egészséges személyiség és a salutogenezis elméleteit.
Ismeri a változás elméleteket.

8.2.2. Képességek:

Képes a coaching munkaterületét behatárolni.
Különbséget tud tenni a tanácsadás, a tréning, a terápia, a mentoring és a coaching között.
Képes a leggyakoribb coaching témákban eligazodni.
Képes a saját szakmai tapasztalatait a coaching munkába integrálni.
Képes coaching alap intervenciós módszereket a gyakorlatban alkalmazni.
Képes a személyiség szerepét a rendszerszemléletű coachingban felismerni.

Képes az egyén és az őt körülvevő környezete közötti összefüggések rendszerszerű dinamikáját felismerni.
Képes a coach önismeretének, önészlelésének és önreflexiójának jelentőségét belátni.
Képes az empatikus figyelem képességét és gyakorlati alkalmazását elsajátítani.
Képes a coaching során leghatékonyabban alkalmazható pszichológiai modelleket a gyakorlatba beépíteni.
Képes a változások tartósságát biztosítani.
Képes az online coaching módszerét alkalmazni.
Képes nehéz coaching helyzetekben alkalmazható megoldásokat megismerni.
Képes a coaching hivatástudat és coaching etika iránt elköteleződni.
Képes a coaching marketing módszereit és a coaching szerződések tartalmi elemeit alkalmazni.
Képes a személyes, szakmai és metodikai továbbfejlődés szükségességét és lehetőségeit felismerni.

8.2.3. Attitűd:

A pozitív változások lehetőségével és annak kezdeményezésével kapcsolatos elköteleződés jellemzi.
Törekszik az etikus és transzparens viselkedésre.
Törekszik a diszkréció fenntartására.
Törekszik a klienssel való bizalmi kapcsolat kialakítására és a biztonságos légkör megteremtésére.
Törekszik arra, hogy tiszteletteljes viselkedés; partnerség, emberközpontúság és empátia jellemezze a feladatvégzését.
Törekszik a direkt kommunikáció és visszajelzés adására.
Törekszik a nyitottságra, rugalmasságra és az ügyfélközpontúságra.
Törekszik arra, hogy a kliens felé hitelesen kommunikálja, hogy a kliens saját preferenciáit és célkitűzéseit segít elérni.
Törekszik a kooperáció kialakítására más szakterületek képviselőivel.

8.2.4. Autonómia és felelősség:

Felelős a döntési problémákkal hozzá forduló személy problémájának megítélésében, és az arról való állásfoglalásban, hogy a probléma olyan természetű-e, amiben tud segíteni.
Világosan különbséget tud tenni a csak egyéni hatáskörbe és a szervezeti hatókörbe is tartozó egyéni problémák között, és az utóbbiak esetében a szervezetpszichológus, szervezetfejlesztő társszakmával hatékony együttműködést tud kialakítani.
Felelősen együtt tud működni a munkahelyi egészségfejlesztés területén a társszakmákkal.
Különbséget tud tenni az egyén és a közösség, valamint a kultúra hatóköre között egy szervezeti probléma menedzselésében.
Autonóm módon képes reflektálni az egyéni munkavállalói és a szervezeti célok összehangolása során keletkező esetleges zavarokra, fennakadásokra.

A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:
9.1. Pszichológiai, elméleti alapismeretek: 25 kredit
A hallgatók megismerkednek napjaink pszichológiai kompetenciái rendszerszemléletű megközelítésben, krízislélektani, a munkahelyi egészségfejlesztéssel kapcsolatos, szervezetfejlesztéssel és a munkahelyi és privát csoportok rendszerszemléletű pszichológiájával, a szervezeti kultúrával kapcsolatos ismereteket sajátítanak el, valamint döntéspszichológiai és a csoportdinamikával kapcsolatos ismereteket.

9.2. Coaching, gyakorlati szakspecifikus ismeretek: 25 kredit
A hallgatók megismerik a coaching célkitűzését és hatásmechanizmusát, a coach személyes és szociális kompetenciáit, az egyéni coachinggal és a team és projekt coachinggal kapcsolatos ismereteket és a coaching folyamatstruktúráját.

9.3. Szakdolgozat: 10 kredit

A szakdolgozat egy coaching problémához nyújt elméleti pszichológiai alapot, másrészt bemutatja az alkalmazott módszert. A tervhez képest alternatívaként nyílik egy lezajlott coaching-folyamat dokumentálása is, amennyiben a hallgatónak van más képzésből hozott jogosítványa önálló coach-munkát folytatni.

A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit
A szakdolgozat:
A dolgozat a szerző önálló munkájának eredménye lesz.
A szakdolgozat egy coaching problémához nyújt elméleti pszichológiai alapot, másrészt bemutatja az alkalmazott módszert. A módszernél megindokolja, hogy a bemutatott probléma esetében miért jó választás a coaching, továbbá bemutat egy részletes folyamattervet azzal kapcsolatban, hogyan végezné a coaching munkát a probléma megoldása érdekében A tervhez képest alternatívaként nyílik egy lezajlott coaching-folyamat dokumentálása is, amennyiben a hallgatónak van más képzésből hozott jogosítványa önálló coach-munkát folytatni. A szakdolgozat a lehetséges, illetve a megtapasztalt problémákra, nehézségekre, limitációkra való kitekintéssel zárul. A szakdolgozat minimum 30.000 karakter hosszúságú, amelybe nem számítanak bele a mellékletek (képek, ábrák, a dolgozat nyersanyagát jelentő hosszabb forrásszövegek, vagy táblázatok). A szakdolgozathoz a szerző a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetének képzéseinél bevett formai követelményeket figyelembe véve tudományos hivatkozásokat készít. A szakdolgozat eredetiségéről szerzője büntetőjogi felelőssége tudatában nyilatkozik (a nyomtatvány elérhető az alábbi linken: https://btk.unideb.hu/hu/node/128 Nyilatkozat diplomamunkához - DEA c. link alatt).
A szakdolgozat felépítése:
A címoldal tartalmazza a dolgozat címét, a szerző nevét, a témavezető nevét és az elkészítés évét. Ezt követi az eredetiségről szóló nyilatkozat, majd a tartalomjegyzék és a dolgozat szövege fejezetekre tagolva. A dolgozat végén kell elhelyezni a felhasznált források és a szakirodalom, valamint – ha van – a képek és ábrák jegyzékét. A szakdolgozatot a dolgozat témavezetője bírálja szakmai szempontok alapján. A dolgozat írója az egyetemi szabályzatokban meghatározott módon kérhet felülvizsgálatot, ha nem ért egyet a dolgozat minősítésével és értékelésével.

Záróvizsga:
A záróvizsgára bocsátás feltétele: Az a hallgató bocsátható záróvizsgára, aki a 60 kreditet megszerezte, vagyis teljesítette a kötelező tárgyakat, és megírta a szakdolgozatát, amelyre megkapta az érdemjegyet.
A záróvizsga részei:
Szakdolgozati prezentáció: a hallgató a szakdolgozatának tartalmából számítógépes prezentációt mutat be, és a vizsgabizottság által a prezentációval kapcsolatban feltett kérdésekre válaszol. A hallgató a szakdolgozatát bíráló oktatótól előzetesen kapott elméleti átgondolást igénylő 4 kérdésből a záróvizsga-bizottság elnöke által a helyszínen kiválasztott egyik kérdés kapcsán szakszerűen kifejti véleményét, és válaszol a bizottság tagjai által a helyszínen megfogalmazott kérdésekre. Amennyiben bármely részjegy elégtelen, az egész záróvizsga érvénytelen.

Tantervi háló

Kód	Tantárgy	Tantárgy-felelős	Óra	Kredit	Telj.	Félév	Előfeltétel
Alapozó pszichológiai ismereteks (25 kredit)							
BTRC100	Napjaink pszichológiai kompetenciái rendszerszemléletű megközelítésben	Dr. Csukonyi Csilla Őrsi Balázs	15	4	félévközi jegy	1	-
BTRC110	Krízislélektan	Molnárné Dr. Kovács Judit Dr. Olajos Tímea	15	4	koll	1	-
BTRC120	Munkahelyi egészségfejlesztés	Dr. Csukonyi Csilla Dr. Kovács Karolina	10	3	koll	1	-

BTR C130	Szervezetfejlesztés - munkahelyi és privát csoportok rendszerszemléletű pszichológiája	Dr. Csukonyi Csilla	10	3	koll	2	-
BTR C140	Szervezeti kultúra	Dr. Csukonyi Csilla	10	3	koll	2	-
BTR C150	Döntéspszichológia	Molnárné Dr. Kovács Judit	15	4	koll	2	-
BTR C160	Csoportdinamika	Molnárné Dr. Kovács Judit Dr. Bernáth Ágnes	15	4	koll	2	-
Gyakorlati coaching ismeretek (25 kredit)							
BTR C200	A coaching célkitűzése és hatásmechanizmusa	Dr. Bodó Péter Bende Károly Csoknyay László	15	4	félévközi jegy	1	-
BTR C210	A coach személyes és szociális kompetenciája	Dr. Bodóné Horváth Valéria Szilvágyi Beatrix Mag. Viktória Bodó-Trimmer	22	6	félévközi jegy	1	-
BTR C220	Az egyéni coaching	Dr. Bodó Péter Mag. Viktória Bodó-Trimmer Csoknyay László	15	4	félévközi jegy	1	-
BTR C230	A coaching folyamatstruktúrája	Dr. Bodó Péter Csillag Zoltán Csoknyay László	8	3	félévközi jegy	2	-
BTR C240	Team és projekt coaching	Dr. Bodó Péter Csillag Zoltán Csoknyay László	15	4	félévközi jegy	2	-
BTR C250	A személyes coaching koncepció	Dr. Bodóné Horváth Valéria Szilvágyi Beatrix Bende Károly	15	4	félévközi jegy	2	-
Szakdolgozat (10 kredit)							
BTR C300	Szakdolgozat			10		2.	-